

5 VERHANDELINGEN

BUNDEL 1

van

RALPH ERSKINE

bedienaar van het Evangelie te Dunfermline - Schotland

SAMENGESTELD DOOR:

ENGBERT VAN 'T HUL

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2018**

INHOUD

1^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 12)

Genesis 49:10 De gelukkige en grote vergadering der volken tot Silo

De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn. (Engelse vertaling: tot Hem zal zijn de vergadering der volken)

2^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 9)

Jesaja 45:11 De hemel door vragen geperst, of de vrijmoedigheid des geloofs gevolmachtigd

Alzo zegt de HEERE, de Heilige Israëls en deszelfs Formeerder: Zij hebben Mij van toekomstige dingen gevraagd; van Mijn kinderen, zoudt gij Mij van het werk Mijner handen bevel geven? (Engelse vertaling: Vraag Mij van toekomstige dingen en beveel het werk Mijner handen)

3^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 9)

Johannes 13:7 Duistere voorzienigheden te Zijnen tijd verklaard

Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.

4^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 9)

Jesaja 26:20-21 Kamers van veiligheid in tijden van gevaar

Ga heen, Mijn volk, ga in uw binnenste kamers, en sluit uw deuren na u toe; verberg u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga. Want zie, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken; en de aarde zal haar bloed ontdekken en zal haar doodgeslagenen niet langer bedekt houden.

5^E VERHANDELING (SCHATKAMER DEEL 9)

Psalm 106:8 Gods grote Naam, de grond en reden van Zijn verlossing van grote zondaren

Doch Hij verlost hen om Zijns Naams wil.

1. De gelukkige en grote vergadering der volken tot Silo

Genesis 49:10. ***De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Denzelve zullen de volken gehoorzaam zijn.*** (Engelse vertaling: *tot Hem zal zijn de vergadering der volken*)

De twaalf zonen Jakobs waren in hunnen tijd zeer beroemd; doch de twaalf geslachten Israëls, welke uit hen voortgesproten, en naar hen genoemd geworden zijn, waren nog veel meer beroemd en merkwaardig; want wij vinden hun namen geschreven op de twaalf poorten van het nieuwe Jeruzalem (Openbaring 21:12). Met het vooruitzicht hierop, voorzegt hun stervende vader enige opmerkelijke dingen betreffende elke zoon en diens geslacht. Hoe nader de heilige Jakob aan zijn dood kwam, hoe nader hij bij God was; zijn ziel bezat niet alleen een soort van godgeleerdheid, maar ook van voorzeggings; waardoor hij, hetgeen met hen gebeuren en in het laatst der dagen geschieden zou, voorzegt. Uit deze profetie van Jakobs sterfbed, schoon dezelve al oud, en het reeds meer dan drie duizend jaren geleden is, dat zij eerst is voortgebracht, kunnen wij verschillende nieuwe lessen leren. Daar worden vele en grote zaken tot en van de verschillende zonen van Jakob gesproken, nu zij allen aan zijn bedstede vergaderd zijn. Doch daar worden inzonderheid zeer heerlijke dingen van Juda, en van zijn geslacht voorzegt, zoals:

1. Dat het een zeer voortreffelijk geslacht zijn zou (vers 8): *‘Juda, gij zijt het, u zullen uw broeders loven’*.
2. Dat het een zeer zegepralend geslacht zou zijn: *‘Uw hand zal zijn op den nek uwer vijanden’*.
3. Dat het een geslacht zou zijn boven al de anderen: *‘Voor u zullen zich uws vaders zonen nederbuigen’*.
4. Dat het een zeer sterk en onversaagd geslacht zou zijn (vers 9): *‘Juda is een leeuwenwelp, gij zijt van den roef opgeklimmen’* enz.
5. Dat het een koninklijk geslacht zou zijn, uit hetwelk de Messias, de vorst zou voortkomen (vers 10): *‘De scepter zal van Juda niet wijken’* enz.

Gelijk Abraham de dag van Christus van verre gezien heeft, zo zag Jakob die hier ook: schoon zijn lichamelijke ogen duister waren, zo had hij nochtans zulk een scherpziende ziel, dat hij datgene zag, wat geen sterfelijk oog ooit gezien heeft, namelijk, een voorwerp, dat op zulk een verre afstand was, en waarvan hij nochtans, schoon hij nog meer dan zestien honderd jaren van de dadelijke vervulling was verwijderd, zo duidelijk spreekt, terwijl niets dan schaduwen tussen de voorzeggings en dezelve vervulling liggen. In weerwil nu van die tussenliggende schaduwen, en dat zijn zon onderging in het halfroond der natuur, en zijn ogen duister waren door de zwakheid van de ouderdom, wordt zijn verstand nochtans bestraald door Gods Geest en ziet hij de Zon der gerechtigheid, de blinkende Morgenster, de Leeuw uit de stam van Juda, het Licht der heidenen en de Heerlijkheid zijns volks Israël. Gelijk Mozes van den berg Pisga het land Kanaän van verre heeft gezien, zo heeft Jakob van den berg zijner Goddelijke beschouwing, zelfs toen zijn hart en zijn oogzenuwen braken, tot de uiterste periode, het einde van al de profeten gezien. Deze tekst is te meer opmerkelijk, dewijl hij de derde belofte van Christus en van de genade aan het menselijke geslacht na de val voorstelt.

De eerste belofte is (Genesis 3:15): *‘En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; Datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen’*.

De tweede belofte is (Genesis 22:18), alwaar God tot Abraham zeide: *‘En in uw Zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde’*.

Maar hier hebben wij de derde belofte, die meer volkomen en duidelijk is dan de twee voorgaande: de beide eersten tonen wel dat het geschieden zal, maar deze wanneer het zal geschieden, het eigenlijke tijdstip aanwijzend wanneer Christus komen zal; zodat indien iemand vragen mocht: ‘wanneer zal deze Silo komen? wanneer zal Hij geopenbaard worden?’ daarop geantwoord wordt: dan, wanneer de scepter van Juda geweken zal zijn.

Deze tekst heeft twee delen. Het eerste deel betreft de Joden: *‘De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt’*. En het andere deel betreft de heidenen: *‘En Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn’*, of: *tot Hem zal zijn de vergadering der volken*. Hij zal tot de Joden komen, maar door de Heidenen aangenomen worden, want Christus, de Koning der Joden, is tot hen gekomen: ‘Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen’ (Johannes 1:11). De Heidenen zullen de Koning der Joden onderdanig en gehoorzaam zijn; en ten laatste zullen de Joden de Koning der Heidenen onderworpen en gehoorzaam wezen. Het eerste deel van het vers stelt de overtuiging der Joden voor, en het laatste deel de bekering der Heidenen.

In het eerste deel van de woorden, hetwelk betrekking heeft op de Joden, mogen wij twee dingen opmerken: een teken en een gebeurtenis. Het teken is het wijken van den scepter van Juda, de gebeurtenis is het komen van Christus of de Silo.

1. Daar is alzo een teken. Dit teken wordt, zo niet verdubbeld, ten minste tweemaal in de tekst gemeld; want men kan door scepter en wetgever een en hetzelfde verstaan, want waar een scepter is, daar moet ook een wetgever zijn. Deze beiden, scepter en wetgever kunnen dus als een en hetzelfde aangemerkt worden, of ook onderscheiden; gelijk sommigen lezen: de scepter van de wetgever; betekenende het een de heerschappij en het andere de overheid, die als het ware aan de voeten van de eerste was, gelijk Paulus aan de voeten van Gamaliël. Jakob voorzag hier, dat de scepter en de heerschappij komen zouden op het geslacht van Juda, hetwelk in David vervuld geworden is, in wiens familie de kroon is vastgesteld geworden. Hij voorzag ook, dat de scepter in dat geslacht blijven zou, of ten minste dat er een eigen regering zou zijn, totdat de Messias zou komen, in wie, als in den Koning van Sion en grote Hoge priester het betamelijk was dat beiden, het priesterschap en het koningschap, hun einde namen. Ik weet wel dat de Joden, die loochenen dat de Messias gekomen is, hier inzonderheid zullen tegenwerpen en zeggen: waar was ten tijde van de Babylonische gevangenschap de scepter van Juda, zowel als ten tijde der Makkabeën, welke uit de stam van Levi waren? Maar om dit wat op te helderen moet gij weten dat toen de scepter op Juda is overgegaan, dezelve daar gebleven is, gelijk gij lezen kunt (Richteren 1:1-2): *‘En het geschiedde na den dood van Jozua, dat de kinderen Israëls den HEERE vraagden, zeggende: Wie zal onder ons vooreerst optrekken naar de Kanaänieten om tegen hen te krijgen? En de HEERE zeide: Juda zal optrekken; zie Ik heb dat land in zijn hand gegeven’*. Maar wanneer er gezegd wordt: *de scepter zal van Juda niet wijken*, dan wordt er niet gemeend, dat de scepter daar altijd blijven zal in dezelfde luister en heerlijkheid; dezelve wordt niet weggenomen dan, wanneer het

God behaagt dezelve heerlijkheid te bewolken en dezelve luister te verdonkeren, als een straf van hun zonden. Gelijk nu de scepter in Juda geweest is van Davids tijd en vervolgens, tot de gevankelijke wegvoering toe, zo hebben zij ook in de gevangenschap hun vorsten gehad, die met hen gevankelijk weggevoerd waren. Dus lezen wij dat de koning van Babel het hoofd van Jojachim de koning van Juda uit het gevangenhuis verhief. 'En hij sprak vriendelijk met hem, en stelde zijn stoel boven den stoel der koningen die bij hem te Babel waren' (2 Koningen 25:27-28). En na de gevankelijke wegvoering waren hun regenten altijd dezulken, die of van vaders of van moeders zijde uit den stam van Juda voortgekomen waren. Zij hebben altijd een heerser gehad uit dat geslacht of uit de Levieten, die hetzelfde aanhingen, wat hiermee gelijk stond, totdat Judea een provincie geworden is van het Roomse keizerrijk, juist te zelve tijd toen onze Zaligmaker geboren is, gelijk het toenmaals ook als een provincie van dat rijk beschreven is geworden (Lukas 2:1). Want ofschoon de daad der heerschappij op de een of andere tijd mocht ophouden, zo bleef echter het recht van de regering op Juda; de kroon bleef steeds Juda toebehoren en de heerschappij had van hem haar benaming; tot op de huidige dag toe wordt het volk van Juda Joden genoemd en het zal altijd zo genoemd worden; die naam zal nooit ophouden tot Christus' tweede komst toe.

Hoe het ook zij, zijn eerste komst heeft niet plaats gehad voordat de scepter van Juda was geweken, en toen de heerschappij inderdaad aan het wijken, of geweken was van Juda, is de Heere Jezus in de wereld gekomen; want toen Herodes, die een vreemdeling en uit een andere natie was, koning over Judea was geworden, waardoor de scepter en koninklijke macht van Juda geweken is, is onze Heere Jezus op aarde verschenen. Daarom wordt er in het verhaal van Christus' geboorte uitdrukkelijk gemeld, dat Hij geboren is in de dagen van de koning Herodes (Mattheüs 2:1), namelijk, toen deze opmerkelijke profetie van Jakob vervuld geworden is. De Joden mogen dus wel zwijgen of anders kunnen wij hen uit hun eigen mond veroordelen, want zij hebben bij de dood van Christus uitdrukkelijk erkend geen andere koning te hebben dan de Roomse keizer, zeggende: 'Wij hebben geen koning dan den keizer' (Johannes 19:15). Daardoor is de scepter, die tevoren door overwinning geweken was, nu krachtens hun eigen toestemming en bewilliging van hen geweken. Nu erkennen zij plechtiglijk dat het recht van de regering in handen van de keizer gevallen en dus geweken was van Juda tot Caesar en van Judea naar Rome. Hier wordt de scepter openlijk overgegeven: Wij hebben geen koning dan den keizer; een duidelijke aanwijzing voorzeker, dat de gezette tijd waarin de Messias verschijnen moest, gekomen was; want indien de Joden toenmaals geen koning hadden dan den keizer, zo is de scepter van Juda geweken en de wetgever van tussen zijn voeten; en dus is onze Heere Jezus, volgens hun eigen bekentenis, degene die komen zou en wij hebben geen andere te verwachten, vermits Hij juist op de gestelde tijd gekomen is. Nu hebben zij, van die tijd af tot heden toe, geen koning, geen regeerder of regering onder zich gehad; hun stammen zijn vermengd en zij zijn verstrooid over de gehele aarde, zonder enige regering. Dit teken dat de Silo komen zal, kan bij hen nu geenszins plaats hebben. Dit moge dan dienen om ons geloof, dat Hij gekomen is te versterken en om het ongeloof te veroordelen van hen, die het hardnekkig ontkennen, schoon zij erkennen moeten dat de scepter nu reeds zeventien honderd jaren van Juda geweken is. Dus verre aangaande het teken.

2. De gebeurtenis is het komen van de Silo. Vraagt men nu, waar is de Messias in onze tekst? Hier wordt wel gezegd *totdat Silo komt*; maar wat doet dat toch tot het teken af? Waar wordt enige melding gemaakt van de Messias? Het wordt algemeen

aangenomen, dat deze Silo Christus is; maar de vraag is hier: hoe de Silo Christus kan betekenen? De toekenning van de naam, komt overeen met de aard van de persoon en van zijn werk; dus worden van verschillende wortelwoorden, ook verschillende redenen van deze naam gegeven; gelijk de lijnen in een cirkel velen kunnen zijn die nochtans in één middelpunt tezamen komen; zo komen ook al de onderscheidene gevoelens, omtrent de betekenis van het woord Silo hierin overeen, dat het de Messias is die hier bedoeld wordt. Ik zal u dus enige betekenissen van het woord voordragen.

(1) Sommigen willen, dat Silo vrede, voorspoed en geluk betekent. Nu is Christus de Vredenvorst (Jesaja 9:5). Hij bewaart ons voor de poorten der hel, der zonde en des doods; het welbehagen des Heeren zal door zijne hand gelukkiglijk voortgaan en zij alleen zijn gelukkig, die in Hem gevonden worden.

(2) Sommigen willen dat Silo rust betekent. Nu is Christus ook de ware rustplaats voor vermoeide zielen (Mattheüs 11:28).

(3) Sommigen denken dat Silo, één die bewaard wordt betekent, of iets dat opgelegd en bewaard wordt. Ook dit is op Christus toepasselijk, die, de wens aller Heidenen zijnde, in het schathuis van God bewaard geworden is, tot de bestemde tijd toe, in welken Hij verschijnen moest op de aarde (Galaten 4:4): 'Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw'.

(4) Daaruit hebben sommigen afgeleid dat Silo zo veel betekent als 'Filius Ejus', zijn Zoon, dat is, de Zoon van Juda, of de Zoon Davids; doch zeker schrijver stelt het woordje 'ejus' in het vrouwelijke geslacht, haar Zoon, dat is de Zoon van de maagd Maria en dus is Christus in beide die zinnen de Zoon Davids, de Zoon van Maria en het zaad der vrouw.

(5) Tot dit einde dient ook de aanmerking van dezulken, welke willen, dat Silo betekenen zou, het vlies of het vel, waaraan het kind in 's moeders lichaam is bevestigd. Nu was Christus naar het vlees ook de vrucht des buiks van de maagd Maria.

(6) Maar Silo betekent inzonderheid ook gezonden. Nu is Christus waarlijk de gezondene Gods, als het beste en grootste geschenk dat God ooit gezonden heeft; dus zeide de Heere Jezus tot de blind geborene (Johannes 9:7): 'Ga heen, was u in het badwater Silóam (hetwelk overgezet wordt: uitgezonden)'; niet alleen om lichamelijke kwalen te genezen, maar ook de geestelijke kwalen der zielen. Gelijk God nu tot Mozes zeide op de berg: 'Ga heen, klim af, want uw volk dat gij uit Egypteland opgevoerd hebt, heeft het verdorven' (Exodus 32:7), zo zegt Hij ook tot Christus: Ga henen, bezoek uwe broederen, welke beneden in hun zonden liggen en in de schaduw des doods zijn; hoe menigmaal wordt Hij daarom niet de Gezondene Gods genoemd? Welke van deze betekenissen men ook aan dat woord geven moge, wij zullen bevinden dat zij allen nadrukkelijk zijn en tevens tonen dat Silo op de persoon van Christus toepasselijk is. En wanneer wij ze allen tezamen nemen, dan maken zij zijnen naam als een olie die uitgestort wordt, welke aan de gehele wereld een liefelijke reuk geeft. Hij is de Koning van Sion, die de scepter toekomt; want de scepter moest van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt. Dus ziet gij dan het deel van Juda, of dat gedeelte van de woorden, hetwelk op de Joden betrekking heeft.

Het tweede deel van de woorden heeft betrekking tot ons, heidenen. *En tot Hem zal zijn de vergadering der volken.* Hier wordt dan een gelukkige toestroming of bijeenkomst der volken voorzien, waaromtrent wij acht mogen geven:

1. Op de plaats van hun samenkomst: *'tot Hem'*.
2. Op de wijze van hun samenkomen tot Hem; het zal een *vergaderen* zijn tot Hem.
3. Op de personen van deze vergadering; het is een vergadering der *volken*.
4. Op de zekerheid van deze gebeurtenis; tot Hem *zal zijn de vergadering der volken*.

1. Ik zeg dat men acht moest geven op de plaats van hun samenkomst, of tot welk middelpunt van rust hun beweging zich uitstrekt, namelijk tot Hem, dat is tot de Silo, de beloofde Messias, tot Hem die de Zoon Gods, de gezondene des Vaders is; tot Hem als tot de enige tempel, de enige schuilplaats en Zaligmaker; tot Hem die de Leeuw is uit den stam van Juda; tot Hem op wie de scepter overgemaakt is.

2. Op de wijze van hun samenkomen: *'tot Hem zal zijn de vergadering'* enz. Ik vind, dat dit woord in het Hebreeuws zodanig is, dat het gelegenheid geeft om het aldus te vertalen: *'tot Hem zal zijn de verwachting der volken'*; of anders: *'Tot Hem zal de gehoorzaamheid der volken zijn'*. Doch onze vertaling de beste zijnde en het meest met de oorspronkelijken tekst overeenkomende zo zullen wij ons daarbij houden; nochtans zo dat wij de andere betekenissen niet uitsluiten; want zij komen in het zakelijke met elkaar overeen en verklaren tevens de wijze van dit vergaderen of samenkomen der volkeren tot Christus, zodanig dat het niet een blote verzameling of uitwendige vergadering is tot Hem, gelijk een verwarde menigte niet wetende tot wat einde zij tezamen komen, neen, maar dat Christus zozeer de wens en de verwachting der volkeren zal zijn, dat zij niet alleen met hun lichamen, maar ook met hun harten of zielen tot Hem als de Silo vergaderen zullen. Ook zullen zij Hem niet alleen een uitwendig oor verlenen, maar Hem ook een inwendige gehoorzaamheid der ziel betonen; het zal niet alleen een uitwendig vergaderen zijn tot Hem en zijne ordonnantiën, maar ook een vergaderen van inwendige geestelijke opwachting en afhankelijkheid van Hem, van behagen in Hem en eerbied voor Hem. Kortom, het is zulk een vergaderen dat al de werkzaamheden van het geloof en de hoop in Hem, als ook al de uitgangen der ziel naar Hem, zowel in de inwendige oefening der genade, als in de uitwendige volbrenging van de plichten te kennen geeft.

3. De personen die dus vergaderen of tezamen komen tot Silo zijn de volken; *'Tot Hem zal zijn de vergadering der volken'*. Deze zijn de Heidenen; want de gezegende Silo moest de scheidsmuur tussen hen en de Joden verbreken. Dus heeft de belofte hier betrekking op de heidense volken. Het is niet een bijzonder soort van volk dat hier bedoeld wordt, maar het zijn volken in het meervoud. Al onze Latijnse uitleggers vertalen het *'Aggregatio Gentium'* of *'Aggregatio Populorum'*: *'de vergadering der Heidenen'* of *'de vergadering der volken'*. Junius en Tremellius hebben *'Obedientia Populorum'*, *de gehoorzaamheid der volken*. De komst van Silo moest het enkelvoudige getal in het meervoudige getal veranderen; Hij moest *'Gens'* in *'Gentes'* en *'Populus'* in *'Populi'* veranderen, dat is te zeggen (want het is mijn bedoeling niet om in een vreemde taal tot u te spreken), Hij moest van een bijzonder volk, vele volken maken en in plaats van voor één volk een maaltijd te maken, namelijk voor de Joden: *'Voor allen volken een vetten maaltijd maken, een maaltijd van reinen wijn, van vet vol merg, van reine wijnen die gezuiverd zijn'* (Jesaja 25:6). Ja Hij moest voor zoveel honderden van jaren de Joden verwerpen en de Heidenen aannemen in hun plaats. En helaas! zij zijn nu reeds zeventien honderd jaren buiten gesloten geweest, en wij mogen bidden dat de tijd van hun verwerping niet van langere duur moge zijn; want het zal met ons daarom niet minder gaan, wanneer zij weder aangenomen worden. O neen! *'Want indien hun verwerping de verzoening is der wereld, wat zal de aanneming wezen, anders dan het leven uit de doden?'* (Romeinen 11:15). Niettemin

zijn zij, die eertijds alleen de kerk waren, nu ontkerkt; zij zijn van de Silo afgesneden en daar is een vergadering der volken in hun plaats gekomen. Van welke volken? Van zulke volken die eertijds verre waren, namelijk, de Heidenen; want de Joden waren langen tijd het volk geweest, dat Hem nabij was: zij Waren Abrahams kinderen en wij waren de stenen, doch gezegend zij zijn naam, dat Hij: 'uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken' (Mattheüs 3:9). Zij waren de hofhouding Gods, toen wij een woeste wildernis waren. De Heidenen werden door de Joden veracht, de Leviet wilde nauwelijks de arme Samaritaan aanzien, maar ging hem voorbij. Wij waren de honden die buiten waren en werden door hen als een vervloekt volk aangezien, gelijk wij ook waarlijk waren; maar nu wordt, door het vergaderen der volken, de vloek veranderd in zegen; de Heidenen worden geroepen en de Joden verworpen. Waar de natuur een scheiding maakt, daar maakt de genade een vergadering en een samenbinding; en waar de zonde een verdeling had gemaakt, daar maakt de genade een samenkomst: *'Tot Hem zal zijn de vergadering der volken'*.

4. Merkt hier ook de *zekerheid* van de gebeurtenis op: *'Tot Hem zal zijn de vergadering der volken'*. God had deze zijn raad aan de oude Jakob geopenbaard en hij verklaart door ingeving van Gods Geest, dat zulks *zal zijn* of geschieden. Het is waar, de woorden *zal zijn*, hier in de tekst worden in het Hebreeuws niet gevonden, maar worden door onze taalkenners zeer gevoegelijk daarin gevuld. Ook wordt de zekerheid van deze gebeurtenis krachtiger vastgesteld, wanneer die twee woorden weggelaten, dan wanneer zij daarin gevoegd worden; ja naar mijn gedachten nog veel krachtiger; want indien men de tekst leest zonder de invulling van die twee woorden, dan lopen de woorden dus: *'De scepter zal van Juda niet wijken'*, enz. *'totdat Silo komt en de vergadering der volken tot Hem'*. De tekst, aldus gelezen zijnde, geeft vier dingen te kennen:

a. Dat de vergadering der volken tot Silo een zeker bewijs is dat de scepter van Juda geweken is, want dezelve moest niet van Hem wijken, totdat Silo kwam, en de volken tot Hem vergaderden. Maar nu is de scepter van Juda geweken; derhalve is Silo gekomen en de vergadering der volken is tot Hem.

b. Dat het komen van Silo en de vergadering der volken tot Hem, van gelijke zekerheid was in de raad Gods. De vergadering der volken tot Christus is zo zeker voorzien, als het zeker voorzien was dat Hij komen zou; en het is ook zo vast en zeker, dat volgens de raad Gods de vergadering der volken geweest is en zijn zal tot Christus, als het zeker is dat Hij reeds gekomen is; want het komen van Silo en de vergadering der volken tot Hem zijn dus aan elkaar verbonden.

c. Deze lezing toont ook, dat het komen van Silo en de vergadering der volken tot Hem, gelijktijdig plaats zouden hebben. Nu is het zeker, dat de vergadering der Heidenen haar merkwaardigste vervulling begon te nemen met Christus' komst in de wereld. Want zodra Hij te Bethlehem geboren was, ziet toen 'kwamen enige wijzen van het oosten om Hem te aanbidden' (Mattheüs 2:1-2). Wij zijn overtuigd dat het Heidenen waren, die tot het burgerschap van Israël niet behoorden; ook was de eerbied, die zij aan Christus' de koning der Joden bewezen, een gelukkige voorspelling van hetgeen naderhand volgen zou, wanneer zij die verre waren, nabij gebracht zouden worden door Christus. Het is waar, zij waren wijzen; maar sommigen menen dit in een goede zin; want de Magi waren onder de Persen en Meden hun filosofen en priesters. Doch al namen wij het in een kwade zin, zodat deze Magi duivelskunstenaars waren geweest, dan was het reeds een vroeg bewijs van Christus' overwinning op de satan. Welke soort van wijzen zij dan tevoren ook geweest mogen zijn, nu beginnen zij waarlijk wijs te worden, nu zij zich opmaken om naar Christus te

gaan zoeken. In deze wijzen werden enige zegentekenen van Christus' overwinning en verovering van des satans gebied en heerschappij opgericht, in onderscheiding van de Heidenen, welke voor die tijd godsdienstige Jodengenoten waren. Hier begon dus de vergadering der volken tot Hem.

d. Eindelijk, deze lezing toont, dat gelijk de komst van Silo en het vergaderen der volken niet meer uitgesteld zou worden, hun vergadering ook alzo niet meer afgebroken zou worden; maar dat dezelve zou blijven duren en zich zelfs zou uitstrekken tot die periode, in welke men zeggen kan dat de Silo gekomen is. De tekst spreekt van een tweeledige periode. De ene is de tijd vóór Christus' komst, in welke gezegd kon worden: de Silo is niet gekomen; zo lang nu zulks niet gezegd kon worden, moest de scepter op Juda blijven. De andere is de tijd van Christus' komst en daarna, waarin gezegd kan worden dat de Silo en de vergadering der volken tot Hem gekomen is; daarom moet, zo lang die periode duurt, ook deze vergadering duren. Kortom, deze lezing geeft te kennen, dat dewijl het toneel nu zo ver veranderd is, dat men zeggen kan, de scepter is van Juda geweken, hetwelk zijn zal tot aan de voleinding der wereld, men nu zo lang grond heeft om te verwachten dat de vergadering der volken tot de Silo zal zijn, die nu gekomen is. De scepter is van Juda geweken, en de Zaligmaker is gekomen tot de Heidenen. Hoe men dan de woorden ook moge lezen, zij geven ons een bevestigde zekerheid, dat de vergadering der volken tot de Silo zal zijn. Nu zal ik, alle andere aanmerkingen voorbijgaande, die uit de woorden getrokken zouden kunnen worden, mij bepalen tot deze ene, welke op ons in het bijzonder betrekking heeft, namelijk:

Het is in de raad des hemels omtrent Christus Jezus de Messias vastgesteld, dat tot Hem de vergadering der volken zal zijn.

Dat dit in de raad des hemels vastgesteld is, blijkt duidelijk uit de heilige afschriften van die raad, welke gij in handen hebt. Het zal niet nodig zijn, alle schriftuurteksten aan te halen, welke van de bekering der volken tot Hem melding maken. Ik zal alleen deze weinigen noemen (Psalm 2:8), alwaar God het besluit aangaande de Messias verklarende, tot Hem zegt: 'Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting'. Eis van Mij; wat zal Ik u geven voor deze uwe edele onderneming, in welke Ik zulk een welbehagen heb en waardoor Ik zozeer verheerlijkt word? Wel mocht Christus zeggen: al wat ik begeer is, dat ik een zaad hebbe om U en Mij te dienen en te verheerlijken, mijne vrienden uit de verloren heidense wereld; laat mij in hen, zowel als in anderen, de arbeid van mijn ziel zien en verzadigd worden. Welaan, zegt de Vader, dit zal u worden toegestaan: 'Ik zal u de Heidenen geven tot uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting' enz. (Zie ook Jesaja 11:10,12; Jesaja 56:8; Jesaja 60:4-9).

De orde die ik, bij de behandeling van deze opmerkingen houden zal, is deze:

- (1) Zal ik enige opmerkingen voordragen ten opzichte van de aard en de hoedanigheden van deze vergadering.
- (2) Zal ik aantonen wie de volken zijn, die tot Hem vergaderd zullen worden.
- (3) Zal ik aanwijzen tot wie deze vergadering der volken zijn zal en in welk opzicht dezelve zijn zal tot Christus.
- (4) Zal ik de wijze van deze vergadering verklaren, door welke middelen en in welke weg dezelve geschieden zal.
- (5) Zal ik de bijzondere tijden en gelegenheden blootleggen, waarin dit vergaderen plaats heeft of hebben zal.

(6) Zal ik de redenen van de leer opgeven, waarom de volken vergaderd worden en waarom dezelve vergaderd worden tot de Silo.

(7) Zal ik deze verhandeling eindigen, met uit deze stof enige besluiten tot toepassing te trekken.

(1) De eerste zaak, door mij voorgesteld, is enige opmerkingen voor te dragen ten opzichte van de aard en de hoedanigheden van deze vergadering; en wel inzonderheid de vier navolgende.

1. Hebben wij op te merken, dat er verschillende soorten van vergaderingen zijn, welke wij van deze onderscheiden. Er is een uitwendig lichamelijk vergaderen en een inwendig geestelijk vergaderen. Doch hier worden uitwendige vergaderingen niet in het bijzonder bedoeld. Wel is het waar, dat het samenkomen tot de ordonnantiën een zeer aangename zaak is, gelijk zij was voor David toen hij zeide: 'Ik verblijd mij in degenen die tot mij zeggen: Wij zullen in het huis des Heeren gaan' (Psalm 132:1), en ook als het woord vervuld werd (Jesaja 2:3): 'En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, tot het huis van den God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen en wij wandelen in Zijn paden', doch velen kunnen zich wel om een tent verzamelen en tot de ordonnantiën komen, die nochtans nooit vergaderd worden tot de Silo. Sommigen vergaderen tot de ordonnantiën gelijk de Atheniënsen, om te horen of de leraar hun wat nieuws zal zeggen. Sommigen, gelijk de Farizeeën, om maar iets te horen dat zij bedillen kunnen en om zich dus te gedragen, gelijk de satan in het aanklagen van de broederen. Sommigen komen daar gelijk de Joden, om de wet en wettische plichten te zoeken, ten einde zij hun eigengerechtigheid mogen oprichten. Sommigen zoeken daar, gelijk de Grieken naar wijsheid, welsprekendheid en praal van redeneerkunde. Sommigen vergaderen alleen om te kijken; anderen om te overdenken; zij overdenken en peinzen mogelijk op hun marktgang, op hun reis, op hun middag- of avondmaal, of op hun vermaak en tijdverdrijf, en dus is mogelijk de predatie uit, eer zij het gewaar zijn. Sommigen vergaderen ook wel om te horen; maar zo ras begint de leraar niet te prediken, of zij vallen terstond in slaap, alsof zij als dode lichamen in de kerk gebracht waren en de leraar hun lijkpredatie predikte; anderen vergaderen wederom om te horen, maar zij horen om te spotten: zij horen en verachten het woord. Mogen wij niet liever met Christus vragen: wat zijt gij uitgegaan in de woestijn te aanschouwen of te zien? Dan, wat zijt gij uitgegaan te horen? want de mensen onthouden hetgeen zij gezien hebben, maar zij vergeten al wat zij horen, hetgeen een bewijs is dat zij meer gekomen zijn om te zien, dan om te horen. Het is waar, sommigen zullen wel onthouden hetgeen zij oordeel en tot versmading van de leraar of tot stof van hun eigen vermaak dienstig te zijn, maar ten opzichte van het voornaamste, komen zij doorgaans uit de predatie met harten, die zijn als een doorgeboorde buidel die geen geld houden kan en zo komen zij thuis, zonder één vrucht opgeraapt te hebben die van de boom des levens gevallen is, hetgeen nochtans het grootste doel van hunne vergadering moest geweest zijn. Ja, gelijk de satan aan Adam een andere boom aanwees, opdat hij niet tot de boom des levens mocht gaan, zo wijst hij hun ook op enig ander werk en bezigheid. Hierom gaat de een naar huis, zeggende: de leraar heeft geen stichtelijk talent; een ander zegt: ik kan van hem geen vrucht hebben; een derde klaagt, dat hij niet bij zijn tekst blijft; een vierde, dat hij te lang predikt en dat hij alles niet onthouden kan, wat hij van hem gehoord heeft; alsof de aarde klagen zou over het zaad, die nochtans geen zaad ontvangen wil. Daar zijn weinigen die tot de ordonnantiën vergaderen of acht geven op het woord, als op de stem die hen tot Christus leiden moest of als op de

ladder op welken zij ten hemel moesten klimmen of als op het manna dat hun zielen moest verkwikken. Vele vergaderingen van het volk bestaan alleen, in het voorstellen van hun lichamen als dode rompen voor God; 'zij dienen Hem met hun mond en eren Hem met hun lippen, maar hun harten doen zij verre van Hem' (Jesaja 24:13).

Doch de bijzondere vergadering die hier bedoeld wordt, is een inwendig geestelijk vergaderen; de vergadering der volken tot Silo is een vergaderen van zielen, van harten en van genegenheden tot Christus. Een uitwendig vergaderen is, gelijk de lichamelijke oefening, tot weinig nut, wanneer er geen geestelijk vergaderen en heilig toenaderen is tot God in Christus. Hoezeer is het ook niet te betreuren, dat wanneer het een grote vergadering van volk is, er dan maar een kleine verzameling zijn zou tot Christus, en de ziel niet tot de ordonnantiën met het lichaam mede komt? O! dat is alleen een gezegende vergadering, wanneer God en Christus de zielen voor zich vergaderen. 'Welgelukzalig is hij dien Gij verkiest en doet naderen, dat hij wone in Uw voorhoven; wij zullen verzadigd worden met het goede van Uw huis, met het heilige van Uw paleis' (Psalm 65:5). En het is ook zeker, dat hier geen vergaderen tot Silo wezen zal, indien God zelf ons niet doet naderen. Maar gelijk gij onderscheid moet maken tussen een lichamenlijk en een geestelijk vergaderen, opdat gij niet mocht denken dat het genoeg is, wanneer gij uw lichaam voor den Heere brengt en uw hart achterlaat, zodat de begeerte uwer ziel niet is tot Gods naam of tot zijn gedachtenis, zo moet gij ook onderscheid maken tussen een lijdelijk en een bedrijvend vergaderen. Gelijk een lichamenlijk vergaderen onnut is, zonder een geestelijk vergaderen van de ziel, zo is ook een bedrijvend vergaderen tot Silo, zonder een lijdelijk vergaderen, onmogelijk. Dat er een bedrijvend vergaderen zal zijn tot Christus, is zo vast en zeker als het besluit des hemels (Johannes 6:37): 'Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen'; maar het is niet minder zeker, dat er geen bedrijvend zonder een lijdelijk vergaderen zijn kan (vers 44): 'Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke', deze worden ook beiden door de bruid met één woord uitgedrukt (Hooglied 1:4): 'Trek mij, wij zullen U nalopen'. Het lijdelijk vergaderen is Gods trekken van de zondaren tot Christus; en het bedrijvend vergaderen is hun lopen tot Hem, wanneer zij getrokken worden. Dit is zulk een noodzakelijke onderscheiding, dat zij, in onze gehele redenering over dit onderwerp, in het oog gehouden moet worden, waarin wij dit vergaderen nu eens in een bedrijvende en dan weder in een en lijdelijke zin moeten opmerken, omdat de een zonder de andere niet zijn kan. Wanneer een onwederstaanbare kracht wordt uitgezonden, dan moet er een vergaderen zijn (Psalm 110:3): 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft'. Waar nu zulk een vergaderen is, daar is dit een vrucht van de oefening van de Goddelijke kracht in haar onwederstaanbaar vermogen.

2. Merkt ook op, dat er in dit vergaderen van de volken te Silo, verschillende vergadelaars gebruikt worden. De grote en heerlijke vergadelaar is God zelf, Die de zondaren met mensenzelen en touwen der liefde tot Zich trekt; en zulks op een krachtige, onwederstaanbare wijze, zonder nochtans de wil te dwingen of geweld aan te doen, gelijk de Arminianen dromen; neen, maar met zachte en redelijke drangredenen, waardoor de ziel overwonnen en als gevangene geleid en overmachtigd wordt. God, - Vader, Zoon en Heilige Geest, - worden in dit werk gebruikt; het wordt gedaan door de zorg des Vaders, door den arbeid des Zoons en door de kracht des Heiligen Geestes; het wordt gedaan door de beweging des Vaders, door de bemiddeling des Zoons en door de macht des Heiligen Geestes, God de Vader is de vergadelaar; hierom wordt Hij gezegd: 'wederom alles tot één te vergaderen in

Christus' (Éfeze 1:10). Christus Zelf, tot wie de vergadering is, is ook de vergadelaar; zie Johannes 11:52, waar men leest dat Hij: 'de kinderen Gods die verstrooid waren, tot één zou vergaderen'; en dat de Heilige Geest de onmiddellijke vergadelaar is, is duidelijk, dewijl gelijk de Vader de Zoon zendt om te vergaderen, de Zoon ook alzo de Heiligen Geest zendt om de volken te vergaderen; hierom wordt de Geest gezegd Christus te openbaren, van Hem te getuigen, Hem te verheerlijken en de volken tot Christus te nodigen; zie Openbaring 22:17: 'En de Geest en de bruid zeggen: Kom'. Dat zegt Hij niet alleen uitwendig tot het gehoor door zijn woord, maar ook inwendig tot de ziel door zijne gewone bewegingen en krachtdadig tot het hart door zijn onwederstaanbare werking. Gelijk God door het woord, met hetwelk Hij de wereld schiep, zeide: 'Daar zij licht, en daar werd licht', zo zegt ook de Heilige Geest: daar zij geloof en daar is geloof. Hierom wordt Hij, die (2 Korinthe 4:13), 'de Geest des geloofs' wordt genoemd, ook (2 Timótheüs 1:7), de 'Geest der kracht' genoemd; want Hij begint en zet dit werk des geloofs met kracht voort en dus trekt Hij de zondaren met kracht tot Christus hen krachtdadig vergaderende tot Silo. De vergadelaars zijn dus de gezegende personen der heerlijke Drie-eenheid, De Vader doet het door den Zoon en door den Heiligen Geest; deze aanbiddelijke Drie-eenheid werkt elkander als in de hand. Maar daar zijn ook ondergeschikte vergadelaars, welke God in dit werk gebruikt; inzonderheid de leraars van het evangelie, welk voorname werk bestaat in zielen te winnen en het volk tot Christus te vergaderen, waarom zij ook 'medearbeiders Gods', genoemd worden (2 Korinthe 6:1). Hun voornaamste werk is de bazuin te blazen en het volk te vergaderen tot Silo; zij moeten Christus prediken, Hem afkondigen, Hem aanbieden en de zondaren tot Hem nodigen, meer of anders kunnen zij niet doen: zij mogen het net van het evangelie uitwerpen, maar zij zullen niets vangen, indien de Heere Zelf de vissen niet verzamelt. 'Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan; zo de HEERE de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter' (Psalm 127:1). Het evangelie is dus 'een kracht Gods tot zaligheid' (Romeinen 1:16), dat is, zijn werktuigelijke kracht of het instrument voor hetzelfde, wanneer het de bediening des Geestes wordt: 'Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de HEERE der heirscharen' (Zacharia 4:6). O, zoekt dan, dat zijn kracht het Woord mocht vergezellen, anders zal het geen vergaderend Woord kunnen zijn. Gelijk nu de leraars door des hemels invloed, uit hoofde van hun ambt, ondergeschikte vergadelaars zijn, zo kunnen ook gewone Christenen, welks zielen vergaderd zijn tot Christus, vergadelaars zijn in hun standplaatsen, niet door enig ambt, op een bedienende of gezaghebbende wijze, maar door gewone vermaning of raadgeving, op een liefhebbende wijze. Dus kunnen ouders, door hun bevel en voorbeeld middelen zijn om hun kinderen tot Christus te vergaderen. Zo ook mannen en vrouwen hun dienstboden, en Christenen in het algemeen hun naasten. Gelukkig zij, die dus door de genade gebruikt worden, hetzij dan dat zij leraren of Christenen zijn, want zij zijn wijs; 'Wie zielen vangt, is wijs' (Spreeken 11:30). En zij die wijs zijn, of leraars zijn, 'zullen blinken als de glans des uitspansels, en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk' (Daniël 12:3).

3. Merkt ook op dat er verschillende oorden zijn, uit welke de volken vergaderd worden. Vanwaar worden zij dan vergaderd? zult gij mogelijk zeggen. Ik antwoord, dit kan aangemerkt worden ten aanzien van de plaats en ten aanzien van de staat.

A. Ten aanzien van de plaats. Vanwaar zal deze vergadering tot Silo zijn, of uit welk gewest zullen de volken tot Hem verzameld worden? Uit alle gewesten: 'En er zullen er komen van oosten en westen, en van noorden en zuiden, en zullen aanzitten in het

Koninkrijk Gods' (Lukas 13:29). Dit vergaderen tot Silo zelfs letterlijk en in uitgestrekte zin aangemerkt, zal van alle vier hoeken der aarde zijn; van Europa, Azië, Afrika en Amerika. Hierom wordt van Christus' heerschappij gezegd (Psalm 72:8); dat zij zijn zal 'van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde', niet alleen de grote en vaste landen, maar ook de kleine eilandjes niet uitgesloten (vers 10-11): 'De koningen van Tarsis en de eilanden zullen geschenken aanbrengen, de koningen van Scheba en Seba zullen vereringen toevoeren. Ja, alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen, alle heidenen zullen Hem dienen'. De vier hoeken van de aarde worden ook gemeld (Jesaja 43:5-6): 'Ik zal uw zaad van den opgang (dat is van het oosten) brengen en Ik zal u verzamelen van den ondergang (of het westen). Ik zal zeggen tot het noorden: Geef; en tot het zuiden: Houd niet terug, breng Mijn zonen van verre en Mijn dochters van het einde der aarde'. Wanneer de eilanden en de einden der aarde, ja zelfs de uiterste einden der aarde zo menigmaal gezegd worden Christus' bezitting te zijn, dan kunnen wij daaruit zien, en ons ten hoogste verwonderen over de genade Gods, dat Hij in zijnen eeuwigen raad, aangaande de vergadering der volken tot Silo, zulk een ver uitzicht heeft gehad op onze verafgelegen Noorder eilanden, namelijk van Brittannië, Schotland, Ierland en Hitland. Wanneer God zal rekenen in het opschrijven der volken, dan zal er zelfs ook van ons verafgelegen Schotland gezegd worden: 'die en die is daarin geboren' (Psalm 87:5-6). O! dat het getal eens vermeerderen mocht, en dat er eens een grotere tijd van vergadering kwam dan ooit tevoren. Och, dat er een vergaderende kracht mocht komen, een dag van Gods heirkraft! Niettemin, het is uit alle gewesten dat deze vergadering tot Christus zal zijn: die wordt niet tot een plaats bepaald: tot Hem zal zijn de vergadering der volken, uit Azië in het oosten, uit Amerika in het westen, uit Afrika in het zuiden, en uit Europa in het noorden, zelfs niet de Europese eilanden vergetende in de Noorder zeeën.

B. Vraagt gij: van waar is de vergadering tot Silo; uit welke gewesten, uit welke staat en toestand zullen de volken vergaderd worden? Laat mij hier eens zinspelen op de vier elementen, het water, het vuur, de aarde en de lucht, uit welke zij vergaderd worden.

a. Sommigen worden vergaderd als uit het water en opgevist als uit een rivier; gelijk de leraren hierom 'visseren der mensen' worden genoemd, en het evangelie 'het visnet' dat in de zee geworpen wordt, om allerlei soort van vissen tezamen te brengen (Mattheüs 13:47). Zo worden zij ook vergaderd en tezamen gebracht uit de zee van een beroerde wereld, uit het water en de vloed van zonde en ellende, in welke zij als het ware zwemmen. Wanneer de Heere zijn volk tot zich vergadert, dan moet Hij ze opvissen en uit grote diepe wateren vergaderen; namelijk, uit de diepte van aardsgezindheid en wellust, waarin zij met groot vermaak, hoewel ook met groot gevaar zwommen, gereed zijnde om te zwemmen in de dode zee van het eeuwige verderf. Daar was niets dan de hand Gods, die tot de grond of bodem van de diepte, waaruit God Zijn uitverkorenen vergadert, reiken kon.

b. Sommigen worden als uit het vuur vergaderd. Is deze niet een vuurbrand, uit het vuur gerukt? Daar is een vuur van lust en ontucht waarin sommigen branden; 'want de goddeloosheid brandt als vuur' (Jesaja 9:17). Dat iemand nu uit de verzengde luchtstreek vergaderd, en onder een gematigd klimaat gebracht wordt, is geen kleine zaak; uit dit vuur moeten zij verzameld worden, die tot Silo worden vergaderd. Daar is het vuur van Gods toorn, hetwelk een verterend vuur is, en door hetwelk zij in het uiterste gevaar zijn om eeuwig verteerd te worden, maar wanneer de Heere zijn volk

vergadert, dan steekt Hij Zijn hand, als het ware, te midden van het vuur en zo rukt Hij hetzelfde als vuurbranden uit het vuur.

c. Sommigen worden weder als uit de aarde, uit het stof en slijk der aarde vergaderd, waarin zij liggen te wroeten en gelijk de slang, het stof likkende; hun harten en genegenheden zijn ten aanzien van hun werelds- en aardsgezindheid, zowel als ten aanzien van hun gierigheid, met het slijk verkropt, vermits hun harten zodanig op de aardse dingen gezet zijn, dat zij als verloren en verborgen zijn in het slijk en overdekt zijn met het stof; van daar moeten zij vergaderd worden (Jesaja 57:17-18): 'Ik was vervolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid en sloeg hen, enz. Ik zie hun wegen en Ik zal hen genezen, en Ik zal hen geleiden en hun vertroosting wedergeven, namelijk aan hun treurigen'. O, wat is het niet een oneindige goedertierenheid in God, dat Hij de zielen uit zulk een jammerlijke staat vergaderen wil! Ja, sommigen zijn niet alleen in het stof begraven, maar liggen geheel in het slijk der aarde verzonken, zich wentelende in alle grove gruwelen en besmettingen van deze wereld, zoals die opgeteld worden (1 Korinthe 6:9-11), en nochtans vergadert God de volken zelfs uit het slijk; 'Dwaalt niet: noch hoereers, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch dronkaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het Koninkrijk Gods beërven. En dit waart gij sommigen; maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in den Naam van den Heere Jezus en door den Geest onzes Gods'. Dus vergadert Hij dan Zijn schapen uit het modderigste slijk. Dat niemand zich echter op grond hiervan, vermete om stout en verwaand in de zonden te blijven voortgaan, want Hij is de oppermachtige God, Die sommigen in het slijk laat steken en verloren gaan. Maar dat niemand hier ook wanhoopt, want Hij is een barmhartig God, Die sommigen uit het slijk wil optrekken en verlossen. Toen koning Antigonus eens voorbij een gracht of sloot ging, waarin een schaap gevallen was, toen toog hij het, schoon het zeer bemorst en vuil was, met eigene hand er uit, om welke daad hij door zijn onderdanen zeer geprezen en bemind geworden is. Maar ziet, de Koning Israëls is nog goedertierener, omdat Hij zich niet alleen tot de vuile grachten van de zonden neerbuigt, in welke Zijn schapen gevallen zijn, om ze in Zijn armen te vergaderen, maar Hij draagt ze zelfs in Zijn schoot (Jesaja 40:11), opdat Hij hen met de liefde van Zijn hart mocht verwarmen en met het bloed van Zijn hart mocht afwassen.

d. Eindelijk worden zij, als het ware, uit de lucht vergaderd; zij worden, terwijl de overste van de macht der lucht met hen heen vliegt, uit zijn klauwen gerukt en tezamen gebracht. Sommigen van des satans gevangenen vliegen, als het ware, in de lucht op de vleugelen van hoogmoed en ijdelheid, zich verheffende boven al wat God genaamd wordt. Zij hebben van Lucifer geleerd trots en verheven te zijn, en op anderen neer te zien, alsof deze het schuim en het uitschot van de aarde waren. Wanneer God nu dezulken vergadert, dan moet Hij ze van de verhevene elementen en lichtzinnige ijdelheden afbrengen, opdat Hij ze onder Zijn krachtige hand vernedere en moge doen buigen voor de Silo. Anderen weder bouwen, als het ware, kastelen in de lucht; het zijn dezulken die 'de rechtvaardigheid Gods niet kennen, en hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten, zo zij der rechtvaardigheid Gods niet onderworpen willen zijn' (Romeinen 10:3). Dit is wel een hoog en verheven gebouw, doch het is niet anders dan een kasteel in de lucht, dat geen ander fundament heeft dan de hoge en lichtzinnige verbeeldingen van degenen die hetzelfde gebouwd hebben, welke de Heer echter ter neder zal werpen, wanneer Hij ze uit hun hoogten wil vergaderen, gelijk wij zien kunnen (2 Korinthe 10:4-5): 'Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten; Dewijl wij de

overleggingen ternederwerpen, en alle hoogte die zich verheft tegen de kennis Gods, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus'. Hier zijn hoogten, hoge overleggingen en gedachten, welke allen als hoge gebouwen in de lucht zijn en die zich verheffen tegen Christus en Zijn gerechtigheid: ja hier zijn sterkten, die door niets dan door Gods almachtige kracht terneder geworpen kunnen worden; zodanig zijn al die valse hopen en wettische dromen van de arme zondaren; zij hopen zich nog te verbeteren eer zij sterven; zij zullen een nieuw leven leiden, hunne eigen schuld betalen en dus zich zelve redden. Dus bouwen zij een toevlucht der leugenen in de lucht, welke de hagel weg zal vagen, en het is ook zeker, dat God een storm in de lucht verwekt, ten einde Hij zijn overblijfsel van daar vergaderen moge. Gelijk een zeeman, in een gevaarlijke storm, liever zijn zijde, satijn en andere stoffen, ja de kostbaarste dingen over boord zal werpen, dan dat hij vergaan zou, zo verwekt God ook een storm van overtuiging in des mensen geweten, welke een eeuwige schipbreuk komt bedreigen, opdat zij hun vleselijk vertrouwen en hun wettische gerechtigheid mochten wegwerpen en opdat zij, hetgeen hun gewin was, om Christus wil schade mochten rekenen. Dus zijn er dan verscheidene gewesten en oorden, uit welke zij vergaderd worden.

4. Dit leidt mij tot een aanmerking, namelijk, dat er verschillende dingen in deze vergadering der volken tot Silo te kennen worden gegeven. Immers:

a. Het onderstelt een afdwaling, en het geeft de bekering te kennen. Het onderstelt een afdwaling. Voorzeker, des mensen staat van nature is een verdwaalde en omdolende staat waarin hij van God en Zijn geboden afdwaalt, en als in een woestijn omdooft, niet wetende waar hij is; want hij wordt geblinddoekt door de satan: 'In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is' (2 Korinthe 4:4); en alzo wandelen zij in de duisternis; in de duisternis van onkunde, van ongeloof, dwaling en verwarring; in deze duisternis zijn zij nochtans zo verregaand zorgeloos, dat zij zich steeds verbeelden op de rechte weg te zijn, schoon het de rechte weg is naar de hel. Zij menen dat God ten enenmale is gelijk zij; dat Hij hun wegen goedkeurt en hun tot al die dingen vrijheid geeft, als waartoe zij in zichzelf vrijheid nemen; en dus is het onmogelijk om hen van hun vleselijke gedachten en goddeloze wegen waarin zij omdolen, af te brengen, tenzij de Heere Zelf hen door Zijn bekerende genade komt bekeren. Dus geeft deze vergadering de bekering te kennen, waarin God met een almachtige kracht, gelijk die door welke Hij de wereld geschapen heeft, tot de zondaar zegt: 'De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten, en hij bekere zich tot den HEERE'; maar deze macht van God door welke Hij de zondaren bekeert, is in een weg van genade, gelijk er ook aanstonds volgt: 'zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk' (Jesaja 55:7). Dat zijn de touwen van liefde en ontferming waarmede Hij de zondaren tot zich trekt. Het evangelie der genade is een kracht Gods tot zaligheid en tot bekering, want zonder het geloof en de bevatting van deze liefde en ontferming, kan er geen evangelische noch krachtdadige bekering plaats hebben: 'hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk'. Dit is de beweegreden, die eerst gezien en opgemerkt moet worden, eer iemand door haar bewogen kan worden. Doch wanneer deze genade van God in Christus in het vermenigvuldigen van de vergeving, waar de zonde vermenigvuldigd was, maar eens gezien wordt, dan wordt de ziel bewogen, zodat zij weg moet smelten. Hoe! zegt ze, is er voor mij ontferming? Is er voor mij vergeving, ja menigvuldige vergeving, ofschoon de zonde zo menigvuldig is geweest?

O, zal ik voor grote zonden, grote vergevingen en voor menigvuldige zonden, menigvuldige vergevingen ontvangen? Zullen de bergen van genade, al de bergen van mijnen zonden te boven gaan en bedekken? O, spreekt de Heere dit tot mij, goddeloze? Dit doet mijne ingewanden als versmelten en al mijn beenderen zeggen: wie is u gelijk? Zo vergadert Hij de zondaren in de bekering, zeggende: 'de goddeloze bekere zich, want Ik vergeef menigvuldiglijk'. O, welk een krachtadig want is dat niet! Gelijk een zeilsteen een aantrekkende kracht heeft, om het harde staal tot zich te trekken, zo zal dit woordje 'want' het hart trekken en week maken. Dit 'want' wordt nu door een ander bevestigd en achtervolgd: 'want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEERE' (Jesaja 55:8). Tot een trots, zorgeloos zondaar zegt God: meent gij dat Ik ten enenmale ben gelijk gij, en dat Ik uw gedachten en wegen goedkeur, alsof het Mijn gedachten en wegen waren? Gij denkt, omdat gij uzelf in die wegen vrijheid geeft, dat ik u daarom ook vrijheid geef; uwe gedachten zijn, dat gij vrede zult hebben, schoon gij naar het goeddunken van uw hart wandelt; doch Mijn gedachten zijn niet uw gedachten. En tot een zelf-rechtvaardig zondaar zegt Hij: Wat zijn uwe gedachten? Gij denkt, dat uw weg een zeer goede weg is, en alzo ook dat het de weg van God is; gij denkt dat de Heere u in genade zal aannemen, omdat gij zegt: ik doe mijn best, ik doe zo veel ik kan; daar is niemand die iets op mij weet te zeggen; ik ben een goed nabuur en rechtvaardig in mijn handelingen; - dus meent gij op de rechte weg te zijn en dat God zulke goede gedachten van u heeft als gij van uzelf hebt; dat Zijn gedachten uw gedachten zijn, en dat de weg waar gij in wandelt, Zijn weg is; - maar nee, zegt God: 'Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEERE. Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan ulieder gedachten' (Jesaja 55:8-9). O! wilt dan Gods gedachten en wegen niet naar uwe zondige en zelfzoekende gedachten en wegen afmeten. Indien gij u niet bedriegen wilt, beschouw dan maar eens de wolken en zie hoe ver zij verheven zijn boven de aarde; of beschouw de hemelen en ziet hoe ver zij boven de wolken zijn; ja beschouw God Zelf, Die de hemelen gemaakt heeft, en ziet hoe ver Hij verheven is boven de hemelen. Indien nu de hemelen zó ver boven u zijn, dat gij dezelve niet bereiken of afmeten kunt, hoe ver is dan God niet boven u, dat gij ondernemen zou om Zijn gedachten en wegen af te meten naar uwe gedachten en wegen? En ten opzichte van een boetvaardig zondaar, die door het gezicht van Gods barmhartigheid schijnt bewogen en verbroken te zijn, doch die evenwel in verzoeking komt om hetzelfde in twijfel te trekken en te ontkennen, zeggende : mijn gedachten zijn, dat God nooit aan zulk een zondaar genade zal bewijzen en dat Hij Zich over zulk een godtergend schepsel niet ontfermen zal, en ik vrees ook dat Gods gedachten zijn gelijk de mijne; tot dezen zegt God: 'Nee, Mijn gedachten zijn niet uw gedachten en Mijne wegen zijn niet uw wegen'. Zie op naar de hemel, o mens! wie gij ook zijn mocht 'want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijn wegen van genade hoger dan uwe wegen en Mijn gedachten van barmhartigheid hoger dan ulieder gedachten' uwe gedachten zijn, dat Ik geen weg zou weten om u genadig te zijn, en dat daarom Mijn gedachten zijn om u te verderven, maar Ik heb de verzoening gevonden, door welke Mijn barmhartigheid zich uit kan laten tot verheerlijking van Mijn rechtvaardigheid, en daarom zijn Mijne gedachten, gedachten des vredes en niet des kwaads. Oordeel dan niet over Mijn gedachten naar uw maatregelen; maar laat liever de hoogte der hemelen boven de aarde de maat zijn, waarmede gij oordeelt over de hoogte van Mijn genade, om al uw zonden te overtreffen, met veelvuldige vergeving; daarom bekeer u tot de Heere. Dus is het dit drievoudige 'want', door

hetwelk op de bekering wordt aangedrongen. Deze vergadering onderstelt dus, zeg ik, een afdwaling, en zij geeft de bekering te kennen.

b. Het onderstelt een verstrooiing, en het geeft een samenkomst te kennen. Het is een 'bijeenvergaderen van de kinderen Gods, die verstrooid waren' (Johannes 11:52). De staat der natuur is een verstrooide staat; ook is Gods overblijfsel, hetwelk Hij voornemens is te vergaderen, niet alleen hier en daar op de aardbodem verstrooid, maar eer het door God vergaderd is, is het gelijk dorre doodsbeenderen, 'die verstrooid zijn aan den mond des grafs' (Psalm 141:7). Zij zijn dood in zonden en misdaden, geestelijk dood onder de macht van de zonde en rechterlijk dood onder het vonnis van de dood en de verdoemenis. Ook zijn zij niet alleen als doodsbeenderen, maar als dorre beenderen; daar is geen sap van genade of goedheid in. En ook dat nog niet alleen, maar zij zijn als verstrooide beenderen; hoe zullen nu deze dorre en verstrooide beenderen leven en bijeen vergaderd worden? Dit wordt ons aangetoond (Ezechiël 37). Daar moet een geest des levens komen, die deze beenderen tezamen brengt en levend maakt; dan, en niet eerder, worden de verstrooide zielen tot Christus vergaderd en bijeen gebracht. Dan worden de verstrooide gedachten, welke onder het stof van deze wereld verstrooid waren, tot Christus vergaderd, omdat alle gedachte gevangen geleid wordt tot Zijn gehoorzaamheid. Dan worden de verstrooide genegenheden, welke verloren waren onder de begeerlijkheden van het vlees, onder de begeerlijkheid van de ogen en de grootsheid van het leven, tot Christus vergaderd, als tot haar eigen middelpunt. O! dan is er een vergadering van harten, die van tevoren omtrent andere voorwerpen verstrooid waren: Mijn zoon, geef Mij uw hart. Dan is er een vergadering van begeerte naar Hem, die de wens aller heidenen is, als ook een vergadering van blijdschap en vermaak in Hem, die de blijdschap en het vermaak is van God en van de engelen. In plaats van de begeerlijkheid van het vlees en dezelve wellusten, wordt de begeerte van hun zielen tot Zijn naam en tot Zijn gedachtenis, zeggende: 'Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde' (Psalm 73:25). O, zijn hier dan geen dode en dorre beenderen die verstrooid zijn aan de mond des grafs? Dode en dorre harten en genegenheden die verstrooid zijn aan de mond der hel? O, wat hebben deze niet nodig, om tot Christus vergaderd te worden!

c. Het onderstelt een verwerping, en het geeft een aanneming te kennen. De staat der natuur is de staat waarin een mens van God verworpen en verlaten is; de mens heeft God verlaten en God heeft hem verlaten. Maar wanneer de Heere de volken tot Silo vergadert, dan neemt Hij hen weder in gunst aan (Jesaja 54:7): 'Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten, maar met grote ontfermingen zal Ik u vergaderen', dat is: 'Ik zal u vrijwilliglijk liefhebben en u het goede geven' (Hoséa 14:3,5).

d. Het onderstelt een afscheiding, en het geeft een vereniging te kennen. De staat der natuur is een staat van afgescheidenheid van God waarin een mens, gelijk de verloren zoon in een ver gelegen land, ver van God, ver van Christus en ver van de genade is: 'vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld' (Éfeze 2:12). Daar is een oneindig zedelijke afstand tussen God en de mens, zowel als een natuurlijke afstand. De muur dezer scheiding is zodanig, dat niemand dan God alleen die kon verbreken, en dit doet Hij ook wanneer Hij de volken vergadert tot Silo. Hierom verkondigt Hij, in het vergaderen der zondaren, door het Evangelie niet alleen vrede, degenen die ver en degenen die nabij waren, 'Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus' (Éfeze 2:13). Zij, die sinds de val van Adam van God afgescheiden en zonder hoofd waren, worden nu tot God gebracht

onder een nieuw hoofd, de tweede Adam, met Welke zij verenigd worden. Hierom wordt gezegd, dat God ‘in de bedeling van de volheid der tijden wederom alles tot één zal vergaderen in Christus’ (Éfeze 1:10). Deze vereniging is door de band des Geestes en door middel van het zaligmakend geloof, zodat alsdan de vergaderde zielen één gebouw worden met Christus waarvan Hij het fundament is; zij zijn tezamen één tempel, één lichaam en één geest, want ‘die den Heere aanhangt, is één geest met Hem’ (1 Korinthe 6:17).

e. Het onderstelt een wederspannigheid en het geeft een onderwerping, verzoening en gehoorzaamheid te kennen. De staat van nature is een staat van wederspannigheid, vervreemding en vijandschap. Eer de volken tot Silo vergaderd worden, zijn zij vergaderd onder het vaandel van de satan, krijg voerend en wederspannigheid oefenend tegen de hemel. Elk mens is een wederspannige. ‘Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God’ (Romeinen 8:7); elke bedenking van elk mens is een opstand tegen God, ‘en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was’ (Genesis 6:5). Wanneer God nu de volken vergadert, dan brengt Hij ze tot onderwerping aan Zijn Zoon, gelijk zij ook met Hem verenigd worden als hun Hoofd, zo worden zij Hem ook onderdanig als aan hun Koning. Deze onderwerping en gehoorzaamheid wordt door het Hebreeuwse woord te kennen gegeven, gelijk wij in de verklaring gezegd hebben. De vergaderde volken worden gebracht om uit te roepen: ‘HEERE onze God, andere heren behalve Gij, hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uws Naams’ (Jesaja 26:13), en gelijk de Joden zeiden: ‘Wij hebben geen koning dan den keizer’ (Johannes 19:15), zo worden zij ertoe gebracht om te zeggen: Wij hebben geen koning, dan Silo, geen andere Heere, dan de Heere Jezus; hun wederspannigheid wordt veranderd in onderdanigheid en gehoorzaamheid, en hun vervreemding in vriendschap en liefde.

f. Kortom het onderstelt een verlorenheid en het geeft een herstelling te kennen. De staat der natuur is een verloren staat; wij liggen verloren in het gruis van Adams val; wij zijn berovende-wijze verloren, omdat wij niet zijn hetgeen wij wezen moesten of geweest zijn, namelijk in een staat van oprechtheid, zo min als in een staat van vriendschap en gemeenschap met God, noch in een staat van kracht en vermogen om Gods wil te kunnen doen; dit alles hebben wij verbeurd door onze zonde en onze afval van God (Romeinen 3:23): ‘Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods’. Ook zijn wij volstrekt of stelliger-wijze verloren, omdat wij datgene zijn, hetgeen wij niet moesten wezen, namelijk, vuile zondaren en schuldige misdadigers; wij zijn vuil of onrein en dus zijn wij ‘kinderen der ongehoorzaamheid’ (Éfeze 2:2). Schuldig, en dus zijn wij ‘kinderen des toorns’ (Éfeze 2:3). Onze lichamen met al haar leden zijn bedorven, hetgeen de besmetting des vleses wordt genoemd; onze zielen met al haar vermogens zijn bedorven, dat is ‘de besmetting des geestes’ (2 Korinthe 7:1). Dus zijn wij, als vuile en schuldige zondaren, positief verloren. Ook zijn wij rechterlijk verloren, als liggende onder het vonnis des doods en onder de vloek der wet (Galaten 3:10). De wet zegt: ‘de ziel die zondigt, die zal sterven’ (Ezechiël 18:4). Wij zijn ook naar verdienste verloren, omdat onze zonden de dood verdienen, ‘want de bezoldiging der zonde is de dood’ (Romeinen 6:23); en geen wonder, want zij is een schending van Gods heilige, rechtvaardige en goede wet (Romeinen 7:12). Zij is een tegenstrijdigheid met, en een wederspreken van Gods heilige natuur (Habakuk 1:14). Met één woord, wij zijn verloren ten aanzien van onze machteloosheid en ons onvermogen om onszelf te kunnen herstellen of behouden; wij zijn verloren ten aanzien van alles wat het schepsel zou kunnen doen of vermogen, om ons te helpen of te redden; wij zijn van nature krachteloos (Romeinen 5:6). Wij zijn

‘der wet Gods niet onderworpen; ook kunnen wij haar niet onderworpen zijn’ (Romeinen 8:7). Wij onderscheiden niet ‘de dingen die des Geestes Gods zijn’; ja zij zijn voor de natuurlijke mens ‘een dwaasheid; en hij kan ze niet verstaan’ (1 Korinthe 2:14). Veel minder kunnen wij, door een verzoening, God voldoen voor onze misdaden en daarom is ‘de verlossing der ziel te kostelijk, en zal in eeuwigheid ophouden’ (Psalm 49:9). Dus zijn wij dan in alle opzichten verloren. Gelijk dit nu de verloren staat is, die hier bedoeld wordt, zo geeft deze vergadering ook te kennen dat ‘de Zoon des mensen gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren was’ (Lukas 19:10). Terwijl de zondaren nog stijf van hart en ver van de gerechtigheid zijn, onwillig om gezaligd te worden, even als degenen waarvan men leest (Mattheüs 23:37): ‘Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt, en stenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkewijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild’, zo komt Hij ze opzoeken door Zijn woord, door Zijn roede en door Zijn Geest, zeggende tot hen (gelijk Hij tot Adam zeide, toen Hij hem kwam zoeken: ‘Adam, waar zijt gij?’ (Genesis 3:9). Mens, waar zijt gij? Waar verbergt gij u? Ik kom om u te zoeken, zalig te maken en te vergaderen: En gelijk Hij hen door Zijn woord komt zoeken, zo vindt Hij ze ook door Zijn Geest, en Hij herstelt ze in een staat van zaligheid. Dus vergadert Hij ze voorbereidende-wijs door de wet; formeel en onmiddellijk door het Evangelie, verdienstelijk door Zijn bloed; verwervende-wijs door Zijn voorbeding, bij gelegenheid door Zijn voorzienigheid en krachtadig door Zijn Geest, hen trekkende door Zijn genade, hen bedekkende door Zijn gerechtigheid, hen levendmakende, heiligende en verzegelende tot de dag der verlossing. Hoe en op welke wijze Hij ze nu vergadert, zal meer bijzonder aangetoond worden in het vierde hoofdstuk. Tot dusver alzo van de opmerkingen betreffende de aard en de hoedanigheden van deze vergadering.

(2) De tweede zaak door mij voorgesteld, is om aan te tonen, wie de volken zijn die tot Hem vergaderd zullen worden.

Wij mogen, in het algemeen, door de volken de Heidenen verstaan (Romeinen 15:11). Derhalve is hier een deur des geloofs geopend om door dezelve te vergaderen tot Silo; want de belofte luidt aan ons, wier voorvaderen zulke blinde Heidenen geweest zijn als enig ander volk in de wereld; tot ons is het woord dezer zaligheid gezonden, dat de vergadering der volken tot Silo zal zijn. Hier hebben wij een aanmoediging, om door het geloof tot Hem te vergaderen, hier is een grond des geloofs voor al het volk dat het Evangelie hoort, God zegt: dat de vergadering der volken tot Christus de Messias zal zijn, in zover dat al wie uit het volk gewillig is om onder Zijn vleugelen te vergaderen, door Hem verwelkomd en gezaligd zal worden. Ja, zal mogelijk iemand zeggen: Ik ben misschien niet onder de volken welke hier bedoeld worden, of geen uitverkorene die krachtadig vergaderd worden zal; daarom zal mijn poging om tot Hem te komen, vruchteloos zijn. Om hierop te antwoorden, hebben wij acht te geven dat hier twee verschillende vragen zijn:

1. Wie Hij in Zijn besluit bedoelt?

2. Wie Hij in Zijn Woord bedoelt al de personen die tot Hem vergaderen zullen?

Nu hebben wij maar te overwegen, welke van deze twee in het bijzonder in het Evangelie worden voorgesteld, ter onze aanmoediging om tot Silo te vergaderen.

a. Betrekkelijk de eerste vraag: wie Hij in Zijn besluit bedoelt vergaderd te zullen worden? Deze zijn zekerlijk geen andere dan de uitverkorenen, welke gezegd worden in Christus uitverkoren te zijn vóór de grondlegging der wereld (Éfeze 1:4). Ook

worden zij gezegd ‘tevorens verordineerd te zijn’ (Romeinen 8:30): ‘En die Hij tevorens verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen’. Zij worden gezegd aan Christus gegeven te zijn: ‘Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen’ (Johannes 6:37); ‘En er geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven’ (Handelingen 13:48); ‘De uitverkorenen hebben het verkregen’ (Romeinen 11:7). En waarlijk, zo God niet in Zijn eeuwig besluit had voorgenomen sommigen te vergaderen, dan zou niemand ooit vergaderd worden. Nu is het zeer opmerkelijk, dat in al die plaatsen waar van het oogmerk Gods, om de uitverkorenen tot Hem te vergaderen, gemeld wordt, het gewoonlijk gedaan wordt, of tot aanmoediging van degenen die reeds vergaderd zijn, ten einde zij de vertroosting mochten hebben van hun verkiezing van eeuwigheid; of als een aanmoediging voor de leraars, die de vergadelaars zijn, opdat zij weten mochten, dat hun arbeid niet zonder vrucht zal zijn; zo mede tot bestraffing van degenen die Christus geheel verwerpen en weigeren om door Hem vergaderd te worden. Maar het wordt nooit bijgebracht om iemand in de wereld af te schrikken en moedeloos te maken en om niet tot Silo te vergaderen. Hierom zei Christus tot de Joden die Hem hardnekkig weerstreefden en eindelijk verwierpen: ‘Gij wilt tot Mij niet komen’ (Johannes 5:40), maar weet evenwel tot uw beschaming: ‘Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen’; doch opdat niemand hierop moedeloos mocht worden, zegt Hij daar tegelijkertijd bij: ‘en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen’ (Johannes 6:37). Daar zien wij, dat gelijk Hij de deur sluit voor allen die Hem eindelijk verwerpen, Hij haar open zet voor allen die maar willen komen, opdat zij tot Hem vergaderen mochten; te meer omdat het onmogelijk is, dat zij hun verkiezing door God kunnen weten; eer zij tot Christus gekomen zijn. Het is derhalve een duivelse redenering, te zeggen: Ik weet niet of ik een uitverkorene ben, en daarom behoef ik niet tot Christus te komen; maar het is integendeel een Goddelijke redenering, te zeggen: Ik weet niet of ik een uitverkorene ben, en daarom zal ik tot Hem komen, opdat ik zulks weten moge, dewijl het anders onmogelijk is dit te weten. De verkiezing is in Christus (Éfeze 1:4): ‘Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem’ enz. en daarom kan zij buiten Hem niet gezien of gekend worden. Nu zult gij mogelijk zeggen: Maar indien ik niet uitverkoren ben, dan zal ik geen genade ontvangen om te komen. Het is zeker, dat, indien gij geen wil hebt om te komen, gij dan ook geen genade hebt om te komen; maar dewijl gij nu niet komen wilt; wie zult gij nu anders van uw vijandschap beschuldigen, dan uzelf, die niet tot Christus komen wilt? zult gij klagen, dat gij geen genade hebt om te komen, en nochtans het Evangelie der genade verwerpen, dat u alleen gewillig maken kan? Waarom wilt gij dan sterven, huis Israëls? Ja maar, zult gij zeggen: Is het niet zeker, dat allen niet vergaderd zullen worden, en daarom mogelijk ik ook niet? Maar is het ook niet zeker, dat velen vergaderd zullen worden, en waarom dan ook gij niet? Is er ook enig afschrikwekkend besluit in het Evangelie, dat u uitsluit om niet met of onder anderen tot Silo te vergaderen? De verkiezing kan u geen beletsel zijn, indien anders een liegende duivel en een bedrieglijk hart haar u niet tot een beletsel maken; want het is een verborgenheid, waarmee gij niet van node hebt, het is een van ‘de verborgen dingen die voor den HEERE onzen God zijn’ (Deuteronomium 29:29), maar uw werk is, om acht te geven op hetgeen wat voor u is, namelijk, welk recht het woord Gods u geeft om tot Silo te vergaderen. Wanneer nu het Evangelie u roept, zo is het niet aan u om te dralen en u met de vraag op te houden: Wie Hij in zijn besluit bedoelt?

b. Maar het is uw plicht om in uw naam te antwoorden op de tweede vraag, namelijk: Wie de personen zijn, die Hij in zijn woord bedoelt, die tot Silo vergaderen moeten en ook vergaderen zullen? Opdat nu allen mochten indringen en tot Hem vergaderen,

zonder vrees van vermetelheid, zo worden zij hier beschreven onder de meest algemene termen of bewordingen, namelijk de volken: tot Hem zal zijn de vergadering der volken. En opdat niemand enige reden hebben mocht, om te denken dat hij uitgesloten is, maar opdat allen en een iegelijk mogen aangemoedigd worden om hun onsterfelijke zielen op Christus te wagen, zo zal ik hier eens aantonen welk soort van volk hier gemeend wordt.

1. Het is een vergadering van Heidense volken, die hier gemeend wordt, want de Silo zal komen, en tot Hem zal zijn de vergadering der volken, dienvolgens is Christus ook gekomen opdat de Heidenen vergaderd zouden worden, en zij God vanwege de barmhartigheid zouden verheerlijken. Hij is tot de Joden gekomen, ten voordeel en ten goede van de Heidenen (zie Romeinen 15:8-12). Opdat die beloften nu vervuld mochten worden, geeft Hij ons deze genade, 'om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen den onnaspeurlijken rijkdom van Christus' (Éfeze 3:8). Dit is een gedeelte van de verborgenheid der godzaligheid, dat Christus 'gepredikt wordt onder de Heidenen' (1 Timótheüs 3:16). Het was voor de Joden en de eerste Christenen een verborgenheid; toen Christus eerst verkondigd werd onder de Heidenen (Romeinen 11:25-26). Want de Heidenen waren de voorhuid; zij waren hatelijke verdrevenen, welks ingang in de tempel zelfs genoeg was om die te verontreinigen. Zij waren vreemdelingen aan de verbonden der beloften; maar nu verklaart God in het Evangelie dat Hij 'de voorhuid rechtvaardigen zal door het geloof' (Romeinen 3:30). 'En de Schrift, tevoren ziende dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft tevoren aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende: In u zullen al de volken gezegend worden' (Galaten 3:8). De heidenen die hier gemeend worden, werden honden genoemd, en de Joden hadden de naam van kinderen; hierom zei Christus tot de Kananese vrouw, toen Hij haar beproefde: 'Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en den hondkens voor te werpen' (Mattheüs 15:26). 'Buiten zullen zijn de honden' (Openbaring 22:15). Doch zulke honden zijn vergaderd geworden (1 Korinthe 6:11): 'En dit waart gij sommigen; maar gij zijt afgewassen' enz. Ziet, dus worden de volken die vergaderd zullen worden, beschreven; zij worden heidenen, onbesnedenen en honden genoemd. Indien dit nu een beschrijving is van u, man of vrouw, of wie gij ook mocht zijn, dan luidt de belofte aan u, en dan wordt gij geroepen om haar met toepassing op uzelf te omhelzen.

2. Het is een vergadering van genadeloze en goddeloze volken, die hier gemeend wordt. Schoon Hij hen begenadigt en godzalig maakt, wanneer Hij ze tot Zich vergaderd heeft, zo zijn ze nochtans vóór die tijd, en terwijl Hij ze zoekt te vergaderen, genadeloos en goddeloos (Markus 2:17): 'Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering'. En het is ook zeker, dat indien Hij de zondaren uitsloot, Hij dan het gehele mensdom uit zou sluiten en niemand roepen, want alle mensen hebben gezondigd. Zeg dan niet: Ik ben een zondaar en daarom kan ik niet zijn onder het getal degenen, aan welke dit woord der genade toekomt; want indien gij een zondig schepsel zijt van Adams nakomelingschap, zo wordt ons bevolen het woord der zaligheid u voor te houden (Markus 16:15): 'Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen'.

3. Het is een vergadering van de meest zondige volken die er ooit geweest zijn, die hier gemeend wordt. Christus (zult gij mogelijk zeggen) moge zondaren vergaderen, maar niet zulke grote zondaren als ik ben, en daarom zeg ik u, dat zelfs de allergrootste zondaren in deze vergadering worden begrepen. Hierom worden de stijven van harte aangemoedigd om tot Hem te komen (Jesaja 46:12-13): 'Hoort naar Mij, gij stijven van hart, gij die verre van de gerechtigheid zijt. Ik breng Mijn

gerechtigheid nabij, zij zal niet verre wezen' enz. Hoor eens hoe de Heere redeneert (Jesaja 1:18): 'Komt dan, en laat ons tezamen rechten, zegt de HEERE; al ware uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw' enz. Waarom zegt Hij dit nu, dan opdat de grootste en schuldigste zondaren niet mismoedigd mochten zijn om te vergaderen tot de troon van Gods oneindige genade? Hierom sloten de wrede bloedstortingen en vervloekte toverijen van Manasse en de lasteringen en vervolgingen van Paulus hen niet uit van de barmhartigheid, of van de vergadering tot Silo. Ja zie, hoe de Joden die de Heere der heerlijkheid gekruist hebben, beiden geroepen en bekeerd zijn (Handelingen 2:41).

4. Het is een vergadering van kranke volken, die hier gemeend wordt. Wanneer Silo komt, dan geschiedt dat om de zieken en degenen die kwalijk gesteld zijn, te vergaderen en te genezen (Markus 2:17): 'Die gezond zijn, hebben den medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn'. Daar vergaderden gehele scharen rondom Hem, om Hem aan te raken; 'en zovelen als er Hem aanraakten, werden gezond' (Markus 6:56). Allen die ziek zijn en de medicijnmeester van node hebben, worden tot Hem geroepen. Wij behoeven dit niet te verstaan van dezulken, die gevoelen dat zij ziek zijn, of die hun nood zien, schoon dezulken waarlijk maar alleen zullen komen; maar het is ook waar, dat allen die waarlijk krank zijn en een medicijnmeester nodig hebben, komen moesten. Wat is nu uw kwaal, mensen? want de medicijnmeester is hier gekomen, om alle zieken te vergaderen, ten einde Hij de eer hebbe van hen te genezen. Is duisternis en onkunde uw kwaal? Zie, Silo is gekomen, om 'een licht te zijn tot verlichting der heidenen' (Lukas 2:32). Is doodsheid uw kwaal? Zie, Hij is gekomen, 'opdat zij het leven hebben en overvloed hebben' (Johannes 10:10). Is blindheid uw kwaal? Hij is gekomen, om 'te openen de blinde ogen' (Jesaja 42:7). Is verharding des harten ook uw kwaal? Hij is gekomen, om 'het stenen hart weg te nemen, en om een vlees hart te geven' (Ezechiël 36:26). Wat dan uw kwaal ook wezen mag, laat toch de vergadering van kranke mensen zijn tot Hem. Indien ongeloof uw kwaal mocht zijn, zodat gij voor uw leven niet een daad des geloofs kunt voortbrengen; Hij heeft den Geest des geloofs te geven om zulks te genezen. Indien uw kwaal onboetvaardigheid is, zodat gij u niet van één zonde bekeren kunt; Hij heeft den Geest der bekering te geven om haar te genezen. Indien uw kwaal vijandschap en haat is tegen God en Christus, Hij heeft den Geest der liefde te geven om haar te genezen. Indien uw kwaal wellust is, zodat uw gedachten en genegenheden vleselijk zijn, Hij heeft de Geest der heiligmaking te geven om haar te genezen. Indien uw kwaal zwakheid is, zodat gij niet denken, niet werken en niet bidden kunt, Hij heeft de Geest der kracht te geven, om haar te genezen. Indien uw kwaal dwaling en verleiding is, zowel als duisternis en verwarring, Hij heeft de Geest der waarheid te geven om u in alle waarheid te leiden. Indien uw kwaal zorgeloosheid is, zodat gij niets vreest, maar gerust in de armen des duivels ligt te slapen, ontbloot zijnde van alle genade, en vervuld met alle atheïsterij en lastering, zó onverschillig zijnde, dat geen argumenten in de wereld u kunnen wakker maken; zie de Silo is gekomen, die de opstanding en het leven is, hebbende de Geest van alle genade te geven: 'ZIE, Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft. Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven, Hij zal het recht den heidenen voortbrengen' (Jesaja 42:1). Daar is een kwaal die zonde tegen de Heiligen Geest genoemd wordt, en waarvan een mens, die daaronder is, niet begeert genezen te worden; doch deze voorbijgaande, weet ik niet één kwaal, die buiten de zending van de Middelaar is. Wat dan uw kwaal mocht zijn, waarvan gij wensen zou

en ook nodig hebt genezen te worden, indien gij onder het getal der zieken bent, zo zijt gij onder het volk dat tot Silo moet vergaderd worden.

5. Het is een vergadering van krankzinnige volken en onzinnige dwazen, die hier gemeend wordt. Dit wordt ons voorgehouden in de parabel van de verloren zoon, die zo lang krankzinnig en dwaas gehandeld heeft, totdat hij tot zichzelf gekomen zijnde, zeide: 'ik zal opstaan en tot mijn vader gaan', die hem niettegenstaande zijn voorbijgaande onzinnigheid en dwaasheid, vriendelijk ontving en onthaalde (zie Lukas 15:18) en vervolgens. Wat is al het volk in de wereld anders dan een gezelschap van onzinnige dwazen die buiten verstand zijn, zich voedende met zwijnendraf, vleselijke vermakelijkheden en valse ijdelheden? Deze zijn het nochtans, die tot Silo vergaderd zullen worden. O zondaar! sluit dan u zelve niet uit van het voordeel van deze belofte, schoon gij u al uw dagen als een die onzinnig was, gedragen hebt. Daar zijn sommige mensen, welke de vernuften van deze eeuw worden genoemd en ook menen dat zij zulks zijn, en nochtans dwaas en onzinnig zijn, zo lang zij niet denken om tot Silo te vergaderen, 'In Denwelken al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn' (Kolossenzen 2:3), en 'Die ons geworden is wijsheid van God' enz. (1 Korinthe 1:30).

6. Het is een vergadering van gevangene volken, die hier gemeend wordt. De Silo is gezonden, 'om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis' (Jesaja 61:1). Mensen! in welke soort van gevangenis gij ook gebonden ligt, zo is nochtans "tot u het woord dezer zaligheid gezonden" (Handelingen 13:26). 'Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen die daar hoopt' (Zacharia 9:12). Het volk, dat tot Silo vergaderd wordt, draagt de naam van gevangene; indien dan uw naam gevangene is, uw kerker mag dan zo diep, donker en verschrikkelijk zijn, als zij gedacht kan worden, hier is voor u een deur der hope. Is de deur van uw gevangenis gesloten en gegrendeld, zodat geen engelen of mensen deze openen kunnen? Ziet, Hij verkondigt de gevangenen opening der gevangenis, wanneer Hij in het evangelie uitroept: Doet de deur der gevangenis open; doet die open, doet die open! O, grijpt Zijne sterkte aan, en smeekt dat Hij Zijn kracht mocht oefenen, dan zult gij bevinden, dat al de grendelen aan stukken gebroken zullen worden. Dat men Hem gebruikt om de gevangenis te openen, is een van de wegen door welke men tot Hem vergadert. Ziet gij dat gij gevangen zijt in de allerverschrikkelijkste hoek van het gevangenhuis, en verholen in het diepste en donkerste hol? Zie, de vergaderende hand van Hem die volkomen kan zaligmaken, is machtig om tot het uiterste hoekje van het gevangenhuis te reiken en u uit te leiden, zodat men u zal noemen 'de gezochte' (Jesaja 62:12). Doch over deze stof kan men onze opmerkingen in een andere verhandeling over Jesaja 42:6, getiteld: Christus, het Verbond des volks, verder nazien. Indien dan de volken, die tot Silo vergaderd zullen worden, van deze soorten zijn, indien het een vergadering is van heidenen, om ze tot Christenen te maken, een vergadering van genadelozen, om ze tot begunadigden te maken, een vergadering van grote zondaars, om ze tot grote heiligen te maken, een vergadering van krankzinnigen en dwazen, om ze tot wijzen en verstandigen te maken en een vergadering van gevangenen, om ze vrij te maken; indien, zeg ik, deze de benamingen zijn van het volk, hetwelk tot Silo zal vergaderd worden, is dan uw naam niet onder dezelve genoemd? Wat zonde u dan verhinderen kunnen, om deel te nemen aan deze vergaderende genade? Door welk besluit wordt gij dan uitgesloten, indien gij een van de volken zijt, die hier genoemd zijn? Waarom zou gij uzelf ook willen uitsluiten om tot Christus te komen? Het Evangelie sluit u niet uit, maar het noemt u, als het ware bij uw naam; en nu moest gij op uw naam antwoorden en zeggen: Heere, hier ben ik; ik bevind mij onder degenen,

uit welke de vergadering tot Silo zal zijn; en daarom, zie ik kom tot Hem; dat dan mijn ziel en al hare vermogens zich in Hem hun middelpunt vinden.

Doch ingeval gij mocht oordelen, dat ik uw naam niet genoemd heb, zo moet ik zeggen, dat allen, welke door het Evangelie van Christus geroepen worden, ook vrijheid hebben om onder Zijn vleugelen te vergaderen, en het is door de vrije en algemene roeping, die gedaan wordt aan allen, die onder het Evangelie zijn, dat God Zijn uitverkorenen tot Christus vergadert. Ook is de belofte, die onbepaald aan al het volk voorgesteld wordt, een grond van aanmoediging voor allen, om door het geloof tot Christus te mogen komen. Hierom zegt de Apostel tot degenen, welke Hij riep om tot Christus te komen, Dien zij gekruist hadden (Handelingen 2:39): 'Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere onze God toe roepen zal'. Gelijk hier nu allen die verre zijn, geroepen worden, zo worden er inzonderheid twee soorten van volk geroepen, hetgeen sommigen denken dat zo niet is; namelijk dezulken die zichzelf uitsluiten, en dezulken die door de mensen worden uitgesloten.

a. Zij die zichzelf uitsluiten. Men zal bevinden, dat dezulken aller bijzonderst geroepen worden, die het meest gereed zijn zichzelf uit te sluiten. Zij die belast en beladen zijn met het gevoel van hun zonden en het besef van de toorn Gods, zijn het meest gereed om zichzelf uit te sluiten; daarom worden zij inzonderheid geroepen (Mattheüs 11:28): 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'. Ik pas de zin van deze woorden niet alleen toe op de verootmoedigden en overtuigden; want ik denk, dat zelfs dezulken die zich vermoeien in het najagen van de ijdelheid en die wel tevreden leven onder de last van de zonde en de schuld, of die zich vermoeien met de last van wettische en onnutte dienst, ook door deze tekst geroepen worden om tot Christus te komen, in Wien zij alleen die rust en die voldoening vinden kunnen, welke zij tevergeefs in andere dingen zoeken. Schoon ik nu oordeel, dat het de roeping van het Evangelie verkorten zou, om dezelve in die tekst, alleen te bepalen tot de eerste zin, zo denk ik nochtans, dat de eerste zo veel te kennen geeft, dat dewijl zulke personen, die zich met een last van zonde en van de toorn Gods bezwaard vinden, gereed zijn om zichzelf uit te sluiten, zij daarom uitdrukkelijk geroepen worden. Nog eens, zij die zichzelf ontbloot vinden van alle goede hoedanigheden, die geld noch prijs hebben en niets dan armoede, gebrek en onwaardigheid in zichzelf bespeuren, zijn ook gereed om zichzelf uit te sluiten, als zijnde gebroken en verloren; daarom worden deze inzonderheid aangemoedigd (Ezechiël 34:16): 'Het verlorene zal Ik zoeken, en het weggedrevene zal Ik wederbrengen, en het gebrokene zal Ik verbinden, en het kranke zal Ik sterken; maar het vette en het sterke zal Ik verdelgen, Ik zal hen weiden met oordeel'.

b. Dezulken die door de mensen worden uitgesloten, ja zij die de leraren gereed zijn uit te sluiten, worden nochtans door het Evangelie geroepen. De mensen zijn gereed om dezulken van de roeping van het Evangelie uit te sluiten, die deszelfs roeping weigeren en versmaden, namelijk alle spotters en verachters van dezelve; nochtans vinden wij dat deze geroepen worden (Spreuken 1:22-23): 'Gij slechten, hoe lang zult gij de slechtigheid beminnen, en de spotters voor zich de spotternij begeren, en de zotten wetenschap haten? Keert u tot Mijn bestraffing; zie, Ik zal Mijn Geest ulieden overvloediglijk uitstorten; Ik zal Mijn woorden u bekendmaken'. De mensen zijn gereed om van de roeping van het Evangelie uit te sluiten, of van de nodiging om tot Silo te vergaderen, al dezulken die hun gebrek aan Hem niet gevoelen, maar die zichzelf gelukkig genoeg achten zonder Hem. De mensen sluiten alle ongevoelige zondaren uit, die geen dorstige begeerten hebben naar Christus, maar die zich

verzadigen met andere dingen; nochtans worden deze afzonderlijk geroepen, gelijk gij zien kunt uit deze twee plaatsen: de eerste is Jesaja 55:1-2: 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk' enz. Hetgeen hier nu wel opgemerkt mag worden, is dat het dorsten, hier gemeld, geen begeerlijke hoedanigheid is; het was een dorsten naar datgene dat niet verzadigen kon en een arbeiden om hetgeen wat geen brood is; en nochtans worden deze genodigd om te komen tot Hem, als tot een die een verscheidenheid van vervulling heeft; water om te verkwikken, wijn om te koesteren en melk om te voeden; dat alles wordt om niet aangeboden, zonder geld en zonder prijs; zodat hier dezulken geroepen worden die zelfs dorsten naar de begeerlijkheden, naar de wereld en naar de ijdelheden die niet verzadigen kunnen. De andere plaats is Openbaring 3:18: 'Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden; en witte klederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde; en zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt'. Maar wie zijn deze nu, die hier geroepen worden? Het waren diegenen, welke in het voorgaande vers gezegd hadden, 'wij zijn rijk en verrijkt geworden, en hebben geens dings gebrek' zelfs die geen gevoel hadden van hun gebrek en van hun behoefte aan Christus. Het is waar, degenen die hun nood niet zien, die zullen niet tot Christus komen; maar of zij dezelve zien of niet zien, zo worden zij evenwel geroepen en zijn verplicht te komen. Nu zijn de mensen gewoon om van de roeping uit te sluiten, alle onboetvaardige en ongevoelige zondaren, die van hun zonden en ellenden niet overtuigd zijn; maar omdat Gods vrije en genadige roeping zowel krachtig werken kan op ongevoelige en onvernunftige zondaren, als op zulke voorwerpen welke wij oordelen het meest geschikt te zijn, zo wordt des zondaars ongevoeligheid en gebrek aan behoorlijke overtuiging, bijgebracht als een drangreden waarom zij geroepen worden om tot Christus te komen: 'Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur', enz. en waarom? Omdat gij zegt: 'Ik ben rijk, en verrijkt geworden, en gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind en naakt'. Laat niemand denken, omdat hij zijn ellendige en verloren staat buiten Christus niet ziet, dat hij daarom geen belang heeft bij deze roeping; ja, juist daarom, zegt de Geest Gods, hebt gij daar belang bij, en gij mag tegenwerpen wat gij wilt, gij zult dezelve niet kunnen wegedeneren. Gij mag deze roeping zoveel ontwijken als gij zou kunnen, zij zal in het oordeel nochtans tegen u getuigen, indien gij aan dezelve niet beantwoordt. Indien gij een ongevoelig zondaar zijt, niet wetende dat gij arm zijt, menend dat gij reeds rijk genoeg zijt, en niet ziend dat gij zijt jammerlijk, blind en naakt, zo hebt gij des te meer nodig om tot Christus te komen, opdat Hij u ogen zal geven om uw ellende te zien zonder Hem en uw genezing in Hem. Dus wordt ons macht en vrijheid gegeven, om het net van het Evangelie voor allen te openen en uit te werpen en ik hoop dat gij nu reeds zult gezien hebben, dat gij allen bij deze roeping belang hebt. Wat meent gij wel, dat wij door deze algemene roeping bedoelen? Daar zal een van deze twee dingen uit volgen, of wij zullen u allen, tot verheerlijking van Gods rechtvaardigheid, onverschoonlijk stellen, of wij zullen u tot verheerlijking van Zijn barmhartigheid tot Christus vergaderen. Indien er nu enigen van beide soorten zijn, dan worden die beide gevallen vervuld. Maar dat inzonderheid het laatste, namelijk, een gelukkige vergadering tot Silo, mocht gezien worden. Dus ziet gij, wie de volken zijn, van welke hier gezegd wordt, dat zij tot Silo vergaderen zullen. Niemand wordt hier uitgesloten, maar allen worden genodigd en hun recht gegeven om tot Hem te mogen verzamelen en wanneer de Heere hier zegt: 'Tot Hem zal zijn de vergadering der volken, zo moest al het volk zeggen: Amen!

(3) De derde zaak door mij voorgesteld, is om aan te wijzen, tot Wie de vergadering der volken zal zijn, of waar de vergaderplaats zal wezen.

Hieromtrent zullen wij onderzoeken:

1. Welke plaats er in Christus is voor de volken, om tot Hem te vergaderen;
2. In welk opzicht de vergadering der volken tot Hem is.

A. Vooreerst; welke plaats er in Christus is, voor de volken, om tot Hem te vergaderen? Christus is de tempel, in welke wij tezamen komen moesten; Hij alleen is de enige toevlucht en het heiligdom voor arme en ellendige zielen; en in deze tempel of in dit heiligdom is plaats genoeg voor allen die daarin vergaderen zullen. In het algemeen, is het de persoon van Christus zelf, die de verzamel- of ontmoetingsplaats is, tot welke de volken vergaderen moeten. Zij, die tot Christus komen, moeten met Zijn persoon verenigd worden, en dan krijgen zij deel aan al Zijn verdiensten; vandaar al die vermaningen om tot Hem te komen, Hem aan te nemen, in Hem te berusten, op Hem te vertrouwen en tot Hem de toevlucht te nemen, en dus ook tot God in Hem; want God in Christus is de troon der genade (Hebreeën 4:16): ‘Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade’, enz. Doch meer bijzonder is er in Christus Jezus een zeshoofdige plaats of vertrek, waarin de volken vergaderd worden, welke ik nu maar noemen zal.

1. Daar is het vertrek of de kamer van Zijn gerechtigheid. Deze is buiten alle twijfel één van de kamers waarvan gesproken wordt (Hooglied 1:4): ‘De Koning heeft mij gebracht in Zijn binnenkamers’ en (Jesaja 26:10): ‘Ga heen, Mijn volk, ga in uw binnenste kamers, en sluit uw deuren na u toe; verberg u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga’. En daar is nu waarlijk geen ontkomen aan de Goddelijke gramschap, dan door in te gaan of te vergaderen in deze kamer van Christus’ gerechtigheid. Deze is één van de prachtigste en sierlijkste kamers die er ooit waren, want zij is behangen met de rode en witte behangsels, welke God Zelf gemaakt heeft; ik meen met de schone witte gehoorzaamheid en met het bloedrood lijden en de voldoening van de Zoon Gods. Een schuldig zondaar kan niet zonder een wet-ervullende en aan de rechtvaardigheid Gods voldoende gerechtigheid behouden worden; maar wanneer hij in deze kamer vergaderd is, dan is hij volstrekt veilig en behouden, zodat hij zeggen mag: ‘Gewisselijk, in den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte’ (Jesaja 45:24). ‘De HEERE had lust aan hem om Zijner gerechtigheid wil; Hij maakte hem groot door de wet en Hij maakte hem heerlijk’ (Jesaja 42:21). Zodat niemand enige beschuldiging tegen hem in kan brengen (Romeinen 8:33), of hij kan dezelve gerustelijk bescotten, dewijl hij in Zijn kamer is en de deur achter zich toegesloten heeft; dan is hij gekamerd, gelijk Noach in de ark, die bepekt was van binnen en van buiten met pek, zodat er geen druppel water in kon komen (Genesis 6:14).

2. Daar is het vertrek of de kamer van Zijn Naam, waarin de volken vergaderen kunnen (Spreuken 18:10): ‘De Naam des HEEREN is een sterke toren; de rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden’. Hij is zowel de overwinning en de sterkte, als Hij de gerechtigheid is van Israël; en tot deze kamer, in welke een eeuwige rotssteen en sterkte is, moesten wij indringen. In deze kamer is een menigte van vertrekkers. Indien wij melding zouden maken van al Zijn eretiteln, van al Zijn ambten, van al Zijn betrekkingen, van al Zijn Goddelijke eigenschappen en volmaaktheden, welke tot Zijn Naam behoren, daar ware geen einde aan; doch die allen en ieder van dezelve is een bekwame plaats om daarin te vergaderen. Elke hoek

van deze kamer is bereukwerkt, zodat daar niemand in vergaderd is, of hij wordt met haar liefelijke reuk als verrukt en ingenomen! 'Uw oliën zijn goed tot reuk, Uw Naam is een olie die uitgestort wordt' (Hooglied 1:3). Zijn naam is Christus, de gezalfde; ook is elke naam die Hij heeft, een gezalfde naam; Hij is een gezalfde Jezus, een gezalfde borg, een gezalfde koning, enz. en wanneer enige van Zijn namen verklaard of geopend worden, zo is dat gelijk het openen van een fles met zalf-olie, of gelijk het openen van een kamerdeur die met allerlei geuren doortrokken en vervuld is.

3. Daar is het vertrek of de kamer van Zijn schoot, om de volken in te vergaderen. 'Hij zal de lammekens in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen' (Jesaja 40:11), in de schoot van Zijn tedere en ontfermende ingewanden welke over de zondaren rommelen (Jeremia 31:20): 'Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds dat Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem; Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de HEERE'. Dit is een zeer grote kamer: 'De Heere is zeer barmhartig en een Ontfermer' (Jakobus 5:11). Het Griekse woord is: 'Hij is ruim van ingewand' of 'vol van ingewanden', daar is plaats genoeg in deze ingewanden van oneindige barmhartigheid voor zondaren om daarin te vergaderen; ook staat deze kamer van Zijn schoot gedurig open voor allen die maar komen willen. De kamerdeur van Zijn hart is geopend, opdat de vergadering der volken daarin mocht zijn. En gelijk dezelve zulk een ruime en wijde kamer is, dat die u allen bevatten en inhouden kan, overmits deze zo wijd en ruim is als de oneindige barmhartigheid van een God in Christus zelf is, zo is zij ook een warme kamer. O, wat is het hart en de schoot van Christus een warm en aangenaam vertrek! Wie daar vergaderd zijn, zitten bij de warme haardsteden van Gods liefde en genade in Christus Jezus; hun harten worden uitwendig ontvonkt en brandende gemaakt (Lukas 24:32): 'Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op den weg en als Hij ons de Schriften opende?' Terwijl Hij de schriften opende, roerde Hij het vuur, als ware het, op; zij waren in de kamer van Zijn warm hart en schoot, en dat maakte tevens ook dat Zijn hart ontvonkt en warm was. Gewis gelovigen! gij weet welk een aangename kamer deze kamer van Zijn schoot is.

4. Daar is de kamer van Zijn volheid waarin de volken vergaderen. Dit is een kamer die al de anderen in zich bevat; maar omdat dezelve zo opmerkelijk en heerlijk is, zo noemen wij die onder al de anderen. Het is ook de best gestoffeerde kamer waarvan gij ooit gehoord hebt, want daarin is al de volheid der Godheid: 'Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou. Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk. En gij zijt in Hem volmaakt' (Kolossenzen 1:19 en 2:9-10). Tot deze kamer moesten alle arme bedelaars en berooide zondaren, die hun kapitaal in Adam verloren hebben, bijeen vergaderen, opdat zij 'uit Zijn volheid ontvangen mochten ook genade voor genade' (Johannes 1:16). In deze kamer zijn ook 'al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen' (Kolossenzen 2:3); al de schatten van genade en heerlijkheid, al de schatten van Gods volmaaktheden en al de schatten van de genade des Geestes. Uw grootste gemis is het gemis van God, doch in deze kamer kunt gij Hem vinden, en welke genade gij nodig hebt, hetzij de genade van het geloof, van de bekering, van de liefde of enige andere genade, zij allen liggen in deze kamer opgesloten; hebt gij vergeving, afwassing, heiligheid, gelukzaligheid nodig, alles wat gij maar bedenken kunt, om u voor eeuwig te verrijken, is in deze kamer opgesloten. En ziet, de deur van deze kamer, staat voor u allen open, dewijl wij 'onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen den onnaspeurlijken rijkdom van Christus' (Éfeze 3:8).

5. Daar is het vertrek of de kamer van Zijn verbond tot welke de volken vergaderen; wanneer God de volken daarin vergadert dan wordt Hij gezegd, Zijn verbond aan hen bekend te maken; en bij het bekend maken van Zijn verbond, maakt Hij hun ook enige Goddelijke verborgenheden bekend (Psalm 25:14). Wanneer de volken in deze kamer vergaderen, dan worden zij gezegd: ‘vast te houden aan Zijn verbond’ (Jesaja 56:4,6). Deze kamer is opmerkelijk wegens de fonteinen die daarin zijn. Daar is zowel een fontein in om te wassen als om te drinken: en beiden zijn geopend, opdat de zondaren tot dezelve vergaderen mochten. De fontein om in te wassen is het bloed des Verbonds, namelijk, die fontein, die ‘geopend is tegen de zonde en tegen de onreinheid’ (Zacharia 13:1); het is juist de peil- en bodemloze zee van het bloed des Verlossers, hetwelk van alle zonden reinigt. Deze fontein is geopend, opdat alle schuldige, vuile en onreine zondaren daartoe vergaderen mochten om gewassen te worden. De fontein om uit te drinken is niet alleen dat zelfde bloed van Christus, hetwelk waarlijk drank is, maar ook al de zegeningen en beloften des Verbonds, tot welke de volken vergaderen, en met vreugde water scheppen moesten uit deze fonteinen des heils (Jesaja 12:3). Hier is die ‘fontein van water, springende tot in het eeuwige leven’ (Johannes 4:14); en alle volken worden genodigd, om tot dezelve te vergaderen. ‘En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet’ (Openbaring 22:17). In deze kamer is het beste onthaal; daarin is brood in overvloed, alle geestelijke zegeningen in Christus in de hemel. Ook is deze kamer met al de sier die er in is en waarvan Christus het al is, door God tot gebruik der volken toegewijd, opdat zij daarin vergaderen zouden (Jesaja 42:6): ‘Ik zal U geven tot een Verbond des volks’.

6. Daar is het vertrek of de kamer van Zijn paleis, om de volken in te vergaderen. Door zijn paleis versta ik Zijn kerk en door deze versta ik weder, beiden Zijn strijdende kerk op aarde, en Zijne triomferende kerk in de hemel.

a. De strijdende kerk hier op aarde, is het paleis van de grote Koning (Psalm 45:16). ‘Dezen berg heeft God begeerd tot Zijn woning’ (Psalm 68:17). Het is Zijn huis, daar Hij gewild heeft dat de vergadering der volken zijn zal, en daarom zegt Hij: ‘Mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken’ (Jesaja 56:7), ‘en tot denzelven zullen alle heidenen toevloeien’ (Jesaja 2:2). De ordonnantiën en de voorraad van Christus’ huis zijn op een bijzondere wijze tot onthaal van de volken, die daarin vergaderd zijn. Ook hebben de rentmeesters van dit huis een bijzondere last, om alle soorten van zondaren te nodigen, zelfs die, welke alles verkwist en doorgebracht hebben door de zonde (Spreuken 9:4-5): ‘Wie is slecht? Hij kere zich herwaarts. Tot den verstandeloze zegt Zij: Komt, eet van Mijn brood, en drinkt van den wijn dien Ik gemengd heb’. En in Lukas 14:21 zegt de heer des huizes: ‘Ga haastelijk uit in de straten en wijken der stad, en breng de armen en verminkten en kreupelen en blinden hier in’. Ja, ‘Ga uit in de wegen en heggen; en dwing hen in te komen, opdat mijn huis vol worde’ (vers 23). Het is waarlijk zeer te beklagen, dat het volk afgeschrikt of mismoedigd zou worden, om te vergaderen in des Heeren huis; terwijl de voorraad van hetzelfde gemengd wordt met ongezonde spijs van verdorvene en dwalende leringen; en de rentmeesters van het huis maken hetzelfde tot een kuil van dieven en moordenaars, het volk berovend van deszelfs Christelijke voorrechten, dewijl de dienstknechten tegen elkaar opstaan en hun mededienstknechten beginnen te slaan, omdat de Heere des huizes vertoeft te komen; kortom, dewijl de leer, de dienst, de tucht en de regering van het huis ongeregeld en in verwarring zijn, en hetzelfde niet versierd is, zo als het paleis van de grote Koning zijn moest. Dit is waarlijk een stof tot geklag en rouwklagen, gelijk het zulks ook zal blijven, totdat de Koning van Sion,

de Heere des huizes Zelf komen zal door de kracht van Zijn Geest, om de zaken terecht te stellen. En gelijk de Heere zegt, bij de profeet Haggai 2:8: 'Ik zal al de heidenen doen beven, en zij zullen komen tot den Wens aller heidenen' zo hebben wij ook reden om te verwachten, dat eer de Heere op een heerlijke wijze tot Zijn huis zal komen, Hij hetzelfde grotelijks zal bewegen en doen beven. Laat ondertussen de wanorde van het huis, de vergadering van de volkeren in hetzelfde niet verhinderen; want wanneer het op zijn best is, zo zullen de beneden-kamers van het paleis van onze Koning nooit zo zindelijk en schoon zijn, als de bovenkamer in het hogere huis. De strijdende kerk zal hier beneden nooit in een staat van volmaaktheid zijn; doch zoekt gij altijd de schoonste en de beste zijde van het huis te houden, even als zieke lieden zich begeven in de meest frisse en gezonde lucht. Maar laat inzonderheid uw vergaderen tot Zijn huis of Zijn ordonnantiën u nooit vergenoegen, zonder de tegenwoordigheid van de Heere des huizes of van de ordonnantiën, opdat gij niet alleen zou mogen zeggen: 'Hij voert mij in het wijnhuis' maar ook: 'de liefde is Zijn banier over mij' (Hooglied 2:4).

b. De triomferende Kerk is Zijn heerlijk paleis en hoger huis, van hetwelk Christus zegt (Johannes 14:2): 'In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen'. Aldaar zullen allen, die hier in genade zijn vergaderd, in heerlijkheid vergaderd worden: 'Zij zullen geleid worden met alle blijdschap en verheuging, zij zullen ingaan in des Konings paleis' (Psalm 45:16). Dit zijn bij uitnemendheid de elpenbenen paleizen, waarin al Zijn klederen naar mirre en aloë en kassie ruiken, en waarin de volken die tot Hem vergaderd zijn, 'Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is' (1 Johannes 3:2). Daar zullen zij altijd zijn bij Hem, bij Wiens aangezicht is verzadiging van vreugde en liefelikheden aan Zijn rechterhand eeuwiglijk' (Psalm 16:11). Gelijk iemand, die uit de grote zee drinkt, al ware zijn dorst ook nog zo groot en onverzadelijk, dezelve nochtans even vol en vloeiend laat als ooit tevoren, zo zullen ook degenen die uit den oceaan van deze liefelikheden drinken, bevinden dat de verzadiging en volheid der vreugde nooit de eb zal ondervinden, maar dat daarin altijd vloed zal zijn tot in alle eeuwigheid. Christus Zelf zal de hemel des hemels en de eigenlijke tempel zijn, waarin de gelukzalige volken vergaderd zullen worden (Openbaring 21:22): 'En ik zag geen tempel in dezelve; want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel, en het Lam'. Indien het Lam daar de Tempel is, dan moet ook daar de vergadering der volken tot Hem zijn. Dus ziet gij welke plaats er in Christus is en welke kamers daar zijn voor het volk, waarin hetzelfde vergadert.

B. Nu gaan wij over tot de tweede zaak, die omtrent dit hoofdstuk voorgesteld was, namelijk om te tonen, in welk opzicht of onder welk begrip, de vergadering der volken tot Hem zal zijn. De Schriftuur is omtrent de onderscheidene opzichten, waarin deze vergadering tot Silo plaats zal hebben, zeer overvloedig en sierlijk. En opdat onze zielen een natuurlijk begrip daarvan ontvangen mochten, zo wordt zij voorgesteld door hetgeen somtijds plaats heeft onder redelijke of levende en gevoelige schepselen, onder planten en onder levenloze en ziellose dingen; ook is het niet te vergeefs dat de Schrift hieromtrent zo overvloedig is; maar zulks geschiedt opdat ons geloof ruimte en vrijheid heeft om omtrent Christus werkzaam te zijn, in welk opzicht Hij aan hetzelfde voorgesteld wordt.

1. Deze vergadering wordt voorgesteld door hetgeen plaats grijpt onder redelijke schepselen, hetzij dat wij de burgerlijke of huiselijke zaken onder de mensen beschouwen; in welke standplaats of betrekking zij gezegd worden te zijn, of welke daden zij gezegd worden te volbrengen, door deze allen zullen wij bevinden dat deze

zaak aan ons wordt voorgedragen. Hierom is onze vergadering tot Silo, gelijk het vergaderen van leerlingen tot een meester, opdat wij door Hem geleerd mogen worden. Hierom wordt ook van Hem gezegd: 'wie is een Leraar gelijk Hij?' (Job 36:22). Het onderwijs van mensen komt alleen tot het gehoor, maar Zijn onderwijs reikt zelfs tot het hart; het onderwijs van mensen mag op de vatbaarheid werken, Zijn onderwijs kan de vatbaarheid teweegbrengen, daar waar zij niet is. O, dat dan de volken toch in Zijn school vergaderen, dewijl Hij de grote Profeet is, enz. Nog eens, het is gelijk het vergaderen van vervolgte misdadigers tot de vrijheid; het is een 'toevlucht nemen om de voorgestelde hoop vast te houden' (Hebreeën 6:18). Tot Hem te vergaderen, is door het geloof met David te zeggen: 'Bij U schuil ik' (Psalm 143:9). Verberg mij met Uw vleugelen, met Uw bloed en met Uw gerechtigheid, voor de toorn Gods en de vloek der wet. Het is gelijk het vergaderen van rebellen bij een souverein, die hun wapenen afleggen, en hem erkennen voor hun enige, wettige koning en opperheer, de vergaderde zielen zetten de kroon op het hoofd van Koning Jezus, zeggende: 'Andere heren behalve Gij, hebben over ons geheerst' (Jesaja 26:13), maar nu, laat nu de Koning der ere ingaan; laat Hem nu over ons heersen (Psalm 24:7). Het is gelijk het vergaderen van afgedwaalden tot de rechte weg naar huis: 'Ik ben de weg' zegt Christus (Johannes 14:6). Het is gelijk het vergaderen van vermoeide reizigers in een herberg, of van vermoeide arbeiders op een plaats van rust (Mattheüs 11:28): 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'. Het is gelijk het vergaderen van gasten op een bruiloft (Mattheüs 22:10), en van vreemdelingen in een huis en woning, opdat zij niet meer mogen zijn 'vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods' (Éfeze 2:19). Eer een mens tot Christus komt, is hij als in een vergelegen land; maar als hij tot Christus komt, dan is hij als thuis in zijn vaderland. Het is gelijk het vergaderen van kinderen tot hun vader; want 'gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de HEERE over degenen die Hem vrezen' (Psalm 103:13). Het is als een vergaderen van broederen bij hun oudsten broeder; gelijk de broederen van Jozef bij hun jongste broeder deden, opdat zij door hem ondersteund en in het leven bewaard mochten worden. Het is gelijk het vergaderen van bedelaars in een schathuis om verrijkt te worden; van gevangenen tot een verlosser om bevrijd te worden en van schuldigen bij een borg, om gerantsoeneerd te worden; 'Wees borg voor Uw knecht ten goede' (Psalm 119:122). Van melaatsen in een wasvat, om gereinigd te worden: 'Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn' (Psalm 51:9). Het is gelijk het vergaderen van bankroetiers op een vrije markt. Welk een grote vergadering van volk is er niet op een kermis of jaarmarkt! Het zijn niet allen koopers die op de markt komen, veel minder die op de markt van de ordonnantiën komen. Niettemin de markt is vrij, wij mogen daar kopen zonder geld of zonder prijs. Het zijn allen kostelijke waren die op deze markt te koop zijn: goud, beproefd, komende uit het vuur, witte klederen, ogenzalf en de parel van grote waarde. Bij deze parel zijn alle dingen als niets te achten en daarom, wanneer wij er alles om verkopen, dan ontvangen wij die evenwel om niet. Het rechte vergaderen tot Christus, is tot Zijn markt te komen, en al Zijn waren, om niet aan te nemen. Het is gelijk het vergaderen van leden bij een hoofd, want 'Hij is het Hoofd des lichaams, namelijk der gemeente' (Kolossenzen 1:18). Van het hoofd wordt naar het lichaam afgeleid alle licht, leven, schoonheid, beweging, medegevoel, bescherming, bezorging, vervulling van alle goed en voorkoming van alle kwaad. Het is gelijk het vergaderen van vluchtende dienstdoden bij hun heren, van beschermelingen bij een advocaat, om hun twistzaken te bepleiten. Het is gelijk het vergaderen van lieden in gevaar van te verdrinken in een

ark, om behouden te worden en gelijk het vergaderen van zieke patiënten tot een medicijnmeester, om van hun kwalen genezen te worden. Heere! zegt de vergaderde ziel, mijne wond is dodelijk en ongeneselijk: ik zal aan deze kwaal moeten sterven, indien Gij mij niet geneest. Nee, zegt Christus, deze krankheid is niet tot den dood. Ik kan de kwaal van de dood, van de geestelijke dood genezen. Heere! zegt een ander, mijn kwaal is een langdurige kwaal, een hinken en een lamheid, zodat ik mij niet roeren kan om tot de medicijnmeester te gaan om genezen te worden; ook zal ik hinkende tot aan het graf moeten gaan onder een kwaal die niemand kent. Is dit uw kwaal, mens? denk dan aan het woord (Micha 4:6): 'Ik zal haar die hinkende was, verzamelen'. Dat dit u dan moed geve, om steeds te zijn onder de handen van de medicijnmeester.

2. Van levendige, gevoelige schepselen wordt ons het vergaderen tot Silo in de Schrift voorgesteld, in de volgende opzichten. Het is een vergaderen tot Silo, gelijk het vergaderen van schapen bij de herder (1 Petrus 2:25): 'Want gij waart als dwalende schapen, maar gij zijt nu bekeerd tot den Herder en Opziener uwer zielen' en (Johannes 10:16): 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen'. Hij moet ze vergaderen, en zij moeten vergaderd worden, volgens Zijn beloften (Jesaja 40:11 en Ezechiël 34:12). Verdwaalde schapen, hier is uw stal! Het is gelijk het vergaderen van duiven op haar vensters (Jesaja 60:8): 'Wie zijn dezen, die daar komen gevlogen als een wolk, en als duiven tot haar vensters?' De wonden van Christus, de kloven van de rots der eeuwen, de beloften door Zijn bloed verzegeld, en al Zijn ambten zijn de vensters; tot Hem te vergaderen is te vluchten op Deze rotssteen. Het is gelijk het vergaderen van vissen in een net (Mattheüs 13:47): 'Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een net, geworpen in de zee, en dat allerlei soorten van vissen samenbrengt'. O, wil toch, wanneer het net van het Evangelie wordt uitgeworpen, niet weg zwemmen; mogelijk zijn uw gedachten als vliegend in de lucht, terwijl ze om de mond van het net moesten zwemmen. Soms wordt het vergeleken bij het vergaderen van kiekens onder de vleugelen van een hen (Mattheüs 23:37): 'Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt, en stenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkterwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild'. O, hoger zijn de vleugelen van Zijn genade, van Zijn gerechtigheid, van Zijn verdiensten en van Zijn barmhartigheid uitgebreid! Indien wij nu niet vergaderd willen worden, zo zullen de onnozele kiekens tegen ons getuigen, want zij vergaderen op het kloppen van een hen onder haar vleugelen. Nog eens, het is gelijk het vergaderen van de arenden bij hun dood aas (Mattheüs 24:28): 'Want alwaar het dode lichaam zal zijn, daar zullen de arenden vergaderd worden', zie ook Lukas 17:37. Waar zouden de arenden anders gaan, dan tot de roof? en waar zou de ziel anders gaan, dan tot Christus, die de woorden des eeuwigen levens heeft? Christus' vlees en bloed is het lichaam, tot hetwelk wij, als hongerige arenden, vergaderen moesten: 'Want Mijn vlees is waarlijk spijs, en Mijn bloed is waarlijk drank' (Johannes 6:55).

3. Bij planten of groeibare dingen wordt deze vergadering tot Silo vergeleken en voorgesteld in de volgende opzichten. Het is gelijk het vergaderen van tarwe in de schuur (Mattheüs 3:12). 'Hij zal Zijn tarwe in Zijn schuur vergaderen', enz. (Mattheüs 13:30): 'Maar brengt de tarwe tezamen in mijn schuur'. God wil niet één graantje van Zijn tarwe verliezen; ook wil Hij dezelve niet alleen in Zijn schuur vergaderen om bewaard te worden, maar om gezuiverd te worden. Het is gelijk het vergaderen van ranken in een tak (Johannes 15:5): 'Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken', Wanneer

God de zielen tot Zich vergadert, dan neemt Hij ze als enten uit de oude Adam, dezelve afsnijdend van hun oude stam, en ze inentend in Christus, van Wie zij allen hun sap van genade en al de vruchten der gerechtigheid ontvangen. Het is gelijk het vergaderen van planten in een hof of wijngaard (Jesaja 5:7): ‘Want de wijngaard des HEEREN der heirscharen is het huis Israëls, en de mannen van Juda zijn een plant Zijner verlustigingen’; en zij die Hij krachtadiglijk in Zijn wijngaard of hof vergadert, worden genaamd ‘eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde’ (Jesaja 61:3). Tot Christus vergaderd te zijn, is geplant te wezen in Zijn huis. Het is gelijk het vergaderen van vruchten in een korf, of van bloemen en leliën tot vermaak en onderhouding (Hooglied 6:2): ‘Mijn Liefste is afgegaan in Zijn hof, tot de specerijbeddekens, om te weiden in de hoven en om de leliën te verzamelen’, hebbende dezelve vergaderd in Zijn hof, dezelve geplant en ze door Zijn genade laten groeien totdat ze rijp geworden zijn, zo vergadert Hij ze tot Zichzelf, ze een voor een uitplukkend om ze in Zijn schoot te leggen.

4. Van levenloze en ziellose dingen wordt deze vergadering tot Silo voorgesteld en vergeleken in de volgende opzichten. Het is als een vergaderen van schepen in een haven; want voor dat een ziel tot Christus gebracht wordt, is zij gelijk een schip dat in een storm ginds en herwaarts gedreven wordt op de onstuimige baren van de zee, gelijk het schip waarin de discipelen waren toen de zee onstuimig was, en Jezus op dezelve tot hen kwam wandelen (Mattheüs 14:25). Maar als zij tot Christus vergaderd zijn, dan liggen zij stil ten anker in een behouden haven (Hebreeën 6:19-20): ‘Welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste des voorhangsels, waar de Voorloper voor ons is ingegaan’, enz. Het is een indringend of ingaand anker; want gelijk een anker een schip niet vasthouden kan, wanneer het alleen op den grond ligt en niet dieper indringt in dezelve, zo zal ook het geloof het hart niet bevestigen, indien het niet tot Christus ingaat, en als het ware door het binnenste voorhangsel heen dringt; maar wanneer het maar eens hier ingaat, dan is de ziel beiden in een behouden haven en aan een vast anker. Nog eens, deze vergadering van de volken tot Silo is geweest het vergaderen van stenen aan een gebouw (1 Petrus 2:4-5): ‘Tot Welken komende als tot een levenden Steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar. Zo wordt gij ook zelven, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis’. Wij zijn van nature harde, ongevoelige, zinloze, onbuigzame, dode stenen, hebbend ‘een stenen hart’ (Ezechiël 36:26); doch ‘God kan zelfs uit deze stenen Abraham kinderen verwekken’ (Lukas 3:8). Wat is het nu dat God bewilligt te doen, wanneer Hij zondaren komt vergaderen? Ziet Hij komt om stenen te vergaderen, en Hij zendt leraars uit om zulks voor Hem te doen; het was onder de wet een grote zonde om op de sabbat stenen te vergaderen; doch het zou voor ons geen zonde maar een goed sabbatswerk zijn, als wij heden vele stenen vergaderden, om ze te brengen tot de uitersten hoeksteen en fundament, gelijk Christus genoemd wordt (1 Petrus 2:6-7 en Jesaja 28:16): ‘De Steen Dien de bouwlieden verworpen hebben, Deze is geworden tot een Hoofd des hoeks’. Hetgeen wij vertaald hebben het hoofd des hoeks, wordt door sommigen overgezet de hoogste, en door anderen de laagste steen; doch het is het best die beiden tot een te brengen, en Hem beiden, de hoogste en de laagste te doen zijn, die van de eersten tot de laatsten reikt, omdat Zijn Naam is Alfa en Omega, de Eerste en de Laatste, en omdat Hij de Steen is die van de aarde tot de hemel reikt, van de strijdende kerk tot de triomferende; Hij is de hoeksteen, die de beide zijden van het gebouw tezamen brengt, namelijk de Joden en heidenen tot één tempel: ‘Want niemand kan een ander fundament leggen dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus’ (1 Korinthe 3:11);

tot dit fundament moeten de stenen vergaderd worden. ‘Daar is een tijd’, zegt Salomo, ‘om stenen weg te werpen en een tijd om stenen te vergaderen’ (Prediker 3:5). Met toespeling hierop mag ik ook wel vragen, welke tijd is de onze tijd? Het is reeds voor lang een tijd geweest van stenen weg te werpen; velen zijn als weggeworpen steen en op het veld of in de woestijn der natuur, harde, dode stenen; zij zijn door al de vergaderende middelen en ordonnantiën die ze ooit genoten hebben, nog nooit vergaderd tot de levende tempel; zij zien er uit als stenen die bereid zijn om in de hel weggeworpen te worden, en om als voedsel of brandstof te zijn voor de toorn Gods, omdat het vuur Zijner liefde en genade in het Evangelie geopenbaard, hen niet heeft kunnen week maken of smelten. Dus is het een tijd geweest van stenen weg te werpen; want wanneer het geen tijd is van vergaderen, dan is het een tijd van wegwerpen. Maar zullen wij nu een tijd van vergaderen verwachten? O, roep dan veel om een dag van Gods heirkraft, om een dag en een tijd van vergadering voor Schotland en voor u zelve, en dat Gods krachtige hand de stenen tot Christus, het fundament, wil vergaderen, en dus ook om de volken te vergaderen tot Silo.

(4) De vierde zaak door mij voorgesteld, is, om de wijze van deze vergadering der volken tot Silo te verklaren.

Hetgeen ik, ter onderscheiding van het voorgaande hoofdstuk, hier bedoel, is:

1. Om een weinig te spreken van de middelen van deze vergadering.
2. Van de hoedanigheden van dezelve.

1. Aangaande de middelen door welke deze vergadering tot Silo teweeggebracht wordt, hebben wij grond om uit de Schrift van deze zes volgende middelen, door welke God de volken tot Silo vergadert, te spreken.

1. Daar is een vergaderende omheining en betuining; ik meen de betuining van de Voorzienigheid, door welke zij de volken bij gelegenheid vergadert, gelijk de schapen die in een besloten plaats vergaderd worden, opdat zij niet mochten afdwalen. Dit is de doornige heg van verdrukking, waardoor de Heere de zondige loop komt stuiten van degenen, die Hij tot zich wil vergaderen (Hoséa 2:5): ‘Daarom, zie, Ik zal uw weg met doornen betuinen, en Ik zal een heiningmuur maken, dat zij haar paden niet zal vinden’. Dus werd Manasse ‘gevangen genomen onder de doornen’ (2 Kronieken 33:11), en tot dit einde zegt David ook: ‘Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest’ (Psalm 119:71), en vers 67: ‘Eer ik verdrukt werd, dwaalde ik; maar nu onderhoud ik Uw Woord’. Dus wordt menigmaal de een of andere verdrukking gebruikt, om afgedwaalde zielen tot Christus te vergaderen, of anders, de een of andere beroerende Voorzienigheid, gelijk die, welke Paulus ontmoette (Handelingen 9) en de stokbewaarder (Handelingen 16), toen de fundamenten van de kerken bewogen werden door een aardbeving. Maar dit leidt mij tot een ander middel.

2. Daar is ook een vergaderende storm en onweer, met donder en bliksem van de berg Sinaï, waardoor een aardbeving verwekt wordt in het geweten, of liever een hart beving in de ziel. Door dit middel van de verschrikking en overtuiging van de wet worden de volken, naarmate zij bedeed of bediend worden, op een voorbereidende wijze door Hem vergaderd, gelijk zij door het voorgaande middel bij gelegenheid door Hem vergaderd werden. Deze bedeling wordt een onweder genoemd (Hebreeën 12:18), dat vergezeld is van een brandend vuur en van donkerheid en duisternis. En gelijk nu een zware storm of een groot onweer iemand noodzaken zal, om zich tot een huis te begeven om daarin te schuilen, zo noodzaakt ook de storm en het onweer van de

overtuigende en vernederende wet, de volken om tot Silo te vergaderen. Hierom wordt de wet gezegd: ‘onze tuchtmeester te zijn tot Christus’ (Galaten 3:24). ‘Door de wet is de kennis der zonde’ (Romeinen 3:20), en de overtuiging van de toorn Gods; en dewijl de storm van de bedreiging, van de vloek en van de wraak der wet, de ziel als beukt en bonkt, zo wordt zij genoodzaakt om uit te roepen: ‘Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?’ (Handelingen 16:30). Waar zal ik gaan om beschut te worden? Onder deze bedeling zijn twee dingen, die de ziel ziet, wanneer de wet met kracht tot haar gebracht wordt, namelijk, de geestelijkheid van het gebod, en de gestrengheid van de bedreiging. Wanneer de geestelijkheid van het gebod ontdekt wordt, dat doet haar uitroepen: onrein! onrein! En wanneer de gestrengheid van de bedreiging ontdekt wordt, dat doet haar uitroepen: schuldig! schuldig! O, de oneindige heiligheid van God in het gebod kan nooit door enige gehoorzaamheid van mij vergoed worden, want ik ben een zondig schepsel; ook kan aan de oneindige rechtvaardigheid Gods door geen lijden van mij voldaan worden, want ik ben maar een eindige worm; indien er dan geen andere uitkomst voor mij is, zo moet ik voor eeuwig verloren gaan. Dus gaat het met de ziel, gelijk Paulus van zichzelf getuigt (Romeinen 7:9): ‘En zonder de wet, zo leefde ik eertijds; maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven’.

3. Gelijk de vergaderende omtuining van de voorzienigheid, het middel bij gelegenheid, en de vergaderende storm en het onweer van de overtuigende wet het voorbereidende middel zijn, zo is de vergaderende bazuin van het Evangelie het meer onmiddellijke middel. Het Evangelie is het grote vergaderende werktuig van de oneindige Wijsheid; want het geloof komt uit het gehoor van het liefelijk geklank van deze bazuin, welke is gelijk de bazuin des geklanks van het jubeljaar onder het Oude Testament (Leviticus 25:9). Daar is het liefelijk geklank van evangelische openbaringen en van een blijde boodschap, ‘dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken’ (1 Timótheüs 1:15). Wanneer het geklank van deze zilveren bazuin niet alleen tot het gehoor, maar ook tot het hart is doorgedrongen van een zondaar, die door de wet de kennis en de overtuiging van zonde en ellende bekomen heeft, wat is dat alsdan een liefelijk geklank, dat hij nu van zijn verlossing hoort, namelijk, dat de rechtvaardigheid voldaan, het leven verworven, de dood tenietgedaan, de toorn gestild, de wet verhoogd en God in Christus verzoend is. O wat is er niet een menigte van vergaderende klanken uit deze Evangelie-bazuin voortgekomen! Daar is een klank van vergaderende roepingen, zeggende: ‘Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden’ (Handelingen 16:31). ‘En dit is Zijn gebod, dat wij geloven in den Naam van Zijn Zoon Jezus Christus’ (1 Johannes 3:23). Daar is een klank van vergaderende nodigingen, zeggende: ‘Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt’ (Mattheüs 11:28). Daar is een klank van vergaderende uitroepingen en aankondigingen: ‘O alle gij dorstigen, komt tot de wateren’, enz. (Jesaja 55:1). Daar is een klank van vergaderende verwijtingen, gepaard met beklagingen, zeggende: ‘Waarom zoudt gij sterven?’ (Ezechiël 33:11). ‘En gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben’ (Johannes 5:40). Daar is een klank van vergaderende raadgevingen, zeggende: ‘Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur’ (Openbaring 3:18). Daar is een klank van vergaderende smekingen en beden, zeggende: ‘Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen’ (2 Korinthe 5:20). En eindelijk, daar is een klank van vergaderende muziek en hart-innemende melodie; en gelijk de kinderen op het geluid van een fluit vergaderen, zo klaagt de Heere Jezus, wanneer de mensen niet met verheuging op het

geluid daarvan bijeen vergaderen (Mattheüs 11:17): ‘Wij hebben u op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst’. Ja zij worden vergeleken bij ‘dove adders, die hun oren toestoppen, opdat zij niet horen naar de stem der belezers, desgenen die ervaren is met bezweringen om te gaan’ (Psalm 58:5-6). Welke zoetluidende muziek is er in de wereld, die zo zoet en liefelijk is te horen, als het geklank van Evangelische beloften van vergeving voor schuldige, van heiligheid voor onreine en van ontferming voor ellendige zielen? Deze bazuin heeft een klank van vrede, van genade, van barmhartigheid, van ere Gods in de hoogste hemelen en van welbehagen in den mens op aarde; het is een zeker geluid of geklank in tegenstelling van alle wettische trompetters, welke een geklank van leven en zaligheid voortbrengen, hetwelk van onzekere voorwaarden en hoedanigheden afhangt; maar, gelijk de apostel spreekt: ‘Want ook indien de bazuin een onzeker geluid geeft, wie zal zich tot den krijg bereiden?’ (1 Korinthe 14:8). Daar is geen hart om zich tot de strijd des Heeren te bereiden op zulk een onzeker geluid. Maar wanneer de bazuin een zeker geluid geeft van overwinning, vrede, leven en zaligheid en dit alles alleen, geheel en om niet gegeven wordt in Christus Jezus, wie zou zich dan niet bereiden, om op het geluid van deze gouden bazuin te komen onder de banier van deze overste Leidsman der zaligheid?

4. Daar is een vergaderende wind des Geestes. Daar moet behalve de vergaderende omtuining van de voorzienigheid, als het meer bijkomstig middel, de vergaderende storm en het onweer van de wet, als het voorbereidende middel en de vergaderende bazuin van het Evangelie, als het onmiddellijke middel, ook een vergaderende wind des Geestes zijn, welke het krachtdadige middel is. De voorgaande middelen kunnen zonder dit middel niet krachtdadig zijn; want schoon de vergaderende bazuin van het Evangelie, en deze wind des Geestes zeer nauwe betrekking op elkaar hebben, dewijl het alleen het Evangelie is dat de ‘bediening des Geestes is’ (2 Korinthe 3:8), zo is het nochtans deze wind, die blaast waarheen hij wil, die de grote uitwerker is van de wedergeboorte en vergadering tot Christus. Het is deze wind die dode zondaren uit hun graven van de geestelijke dood vergadert, zeggende: ‘Gij Geest! kom aan van de vier winden en blaas in deze gedoden, opdat zij levend worden’ (Ezechiël 37:9). Het is deze sterke wind, die de sterkte des satans omver waait, ‘alle overleggingen ternederwerpt, en alle hoogte die zich verheft tegen de kennis Gods, en die alle gedachten gevangen leidt tot de gehoorzaamheid van Christus’ (2 Korinthe 10:5). Het is deze wind die de specerijen van der gelovigen hof doet uitvloeien, want deze vergaderende wind brengt ook een vergaderende regen met zich mee (Psalm 72:6): ‘Hij zal nederdalen als een regen op het nagras, als de druppelen die de aarde bevochtigen’ (Hooglied 4:16). ‘Ontwaak, Noorderwind, en kom, Gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien’. O, wat is dit niet een gelukkige wind, die een zinkend schip kan doen drijven in een behouden haven, en die verloren zondaren kan vergaderen tot een Zaligmaker! Maar waar is deze wind te bekomen? zult gij mogelijk zeggen: hij is in Gods hand; daar wordt ten aanzien van Zijn Koninkrijk der voorzienigheid gezegd: ‘dat Hij den wind in Zijn vuisten verzameld’ (Spreuken 30:4); en het is ook waar ten aanzien van Zijn Koninkrijk der genade, dat Hij deze wind in Zijn hand vergaderd heeft; hetgeen iemand nu in zijn vuist vergaderd heeft, dat kan hij gemakkelijk uitdelen door alleen zijn hand te openen; zo kan ook de Heere onze God gemakkelijk de Geest uitdelen; Hij heeft deze wind in Zijn vuisten, en Hij heeft niet meer van node dan alleen Zijn vuisten open te doen. O! zie op Hem, en roep Hem aan, dat Hij u van deze wind uit Zijn vuisten meedeelt; dat Hij u een hand vol van de vergaderende bewegingen Zijns Geestes, een hand vol van de

vergaderende invloeden van deze hemelse wind, alsook een vlaag van Zijn vergaderende werkingen geeft.

5. Voegt hierbij, (schoon het zeer nauw aan het voorgaande verknocht is, zo is het echter zoiets, hetwelk ons een ander en verschillend gezicht geeft op de wijze hoe de Heere de volken vergadert) daar is behalve de vergaderende wind, ook een vergaderende zon. Ik zie hierbij op Psalm 104:22-23, alwaar gezegd wordt van de jonge leeuwen: 'De zon opgaande, maken zij zich weg, en liggen neder in hun holen. De mens gaat dan uit tot zijn werk, en naar zijn arbeid tot den avond toe'. Gelijk het opgaan van de zon de jonge leeuwen doet vergaderen in hun holen, en de mensen aan hun werk en hun arbeid, zo doet ook het opgaan van de Zon der gerechtigheid de leeuwen van de hel, als het ware, tot hun holen, en de mensen tot hun arbeid vergaderen; ik meen tot het vergaderen tot Christus door het geloof; want 'dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem Dien Hij gezonden heeft' (Johannes 6:29). Ook is door de Heere beloofd, dat de mensen, wanneer deze zon over hen opgaat, uit zullen gaan (Maleachi 4:2): 'Ulieden daarentegen die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen; en gij zult uitgaan, en toenemen als mestkalveren'. Zij die uitgaan om de opgaande zon door het geloof te ontmoeten, zullen waarlijk toenemen in alle genade des Geestes en vruchten der heiligheid. Ondertussen, het is, zeg ik, het opgaan van de Zon der gerechtigheid, schijnende in al haar heerlijkheid, dat de zondaren tot Hem door het geloof doet vergaderen (Johannes 2:11): 'Hij heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard; en Zijn discipelen geloofden in Hem'. De ontdekkingen Zijner heerlijkheid zijn Zijn vergaderende armen; Hij vergadert de volken met Zijn armen, namelijk met de armen van Zijn genade en barmhartigheid (Jesaja 40:11). Ja de ontdekkingen van Zijn heerlijke genade zijn de krijgswapenen waarmee Hij ze overwint en tot Zijn leger vergadert (Psalm 45:4-6).

6. Daar is ook, ondergeschikt aan al deze vergaderende middelen, een vergaderende wan (Mattheüs 3:12 en Lukas 3:17). 'Wiens wan in Zijn hand is, en Hij zal Zijn dorsvloer doorzuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen'. De satan heeft zijn wan, waarmee hij Gods volk zoekt te ziften als de tarwe, ten einde hij ze van Christus en van elkaar afscheide; doch Christus heeft ook een wan, om Zijn kerk en Zijn volk te ziften, ten einde Hij ze tot Zichzelf en tot elkaar mocht vergaderen en samenbrengen. Hij zuivert, door de wan van Zijn woord, en door de wan van Zijn roede, de dorsvloer van Zijn kerk; de kerk is zijn dorsvloer, en daarom moet Hij het kaf der dwaling van de granen der waarheid, en de rechtzinnigen van de dwalenden afscheiden. Soms moet Hij de dorsvlegel van de tucht, gestrenge oordelen, roede en ellenden in de hand nemen, om Zijn dorsvloer te zuiveren, en om de tarwe van het kaf te scheiden en bijeen te vergaderen. Schoon nu de dag des oordeels de grote dag zal zijn, om het kostelijke van het snode af te scheiden, en om Zijn heiligen te vergaderen, zo zijn er nochtans dagen van beproeving in deze wereld, waarin opmerkelijke ontdekkingen gegeven, en des Heeren verstrooide en verdoolde schapen bijeen vergaderd en meer tezamen verenigd worden in de Heere. Wanneer een vloer vuil is, zo heeft hij nodig met een bezem geveegd te worden, maar de vloer van Gods huis is nu menigmaal zeer vuil en daarom is het dikwijls zeer noodzakelijk, dat de Heere Zijn wan in de hand neemt om Zijn dorsvloer te zuiveren. En gelijk iemand die een huis veegt, wanneer daar stof en vuil in is, en tevens ook goud en juwelen onder het stof verborgen zijn, alles tot aan de deur kan vegen, maar omdat de juwelen zeer ras gemist worden, zo worden die uit het stof en vuil weder opgezocht en vergaderd; wanneer ook zo de bezem van openbare ellende en oordelen komt, dan mogen zowel

de godzaligen als de goddelozen tezamen als aan de deur geveegd worden, en aan dezelfde uitwendige slagen deel hebben; doch God zal op Zijn eigen tijd Zijn juwelen in Zijn kabinet vergaderen. ‘En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen te dien dage dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn’ (Maleáchi 3:17). Tot dusverre van de onderscheidene middelen der vergadering.

2. De andere zaak, die in dit hoofdstuk voorgesteld was, is om een weinig te spreken van de hoedanigheden van dit vergaderen der volken tot Silo. Deze hoedanigheden kunnen aangemerkt worden, of als lijdelijk, tonend hoe Zijn kracht geoefend wordt; of als dadelijk, tonend hoe hun geloof geoefend wordt, of wel:

1. De hoedanigheden van Gods vergaderen van de volken tot Silo.
2. De hoedanigheden van hun vergadering tot Hem, onder Zijn leiding, Zijn invloed en bijstand. Van deze zullen wij onderscheidenlijk handelen.

A. De hoedanigheden van deze vergadering lijdelijk beschouwd, of van Gods vergaderen van de volken tot Christus, of hoe Zijn krachtdadige genade geoefend wordt, wanneer Hij ze op een dag van Zijn heirkraft gewillig maakt en vergadert, kan uit dit volgende opgemaakt worden.

1. Zijn vergaderende kracht wordt geoefend op een welvoeglijke wijze overeenkomstig met de redelijke natuur (Hoséa 11:4): ‘Ik trok hen met mensenzelen, met touwen der liefde’. Wat is dat nu? dat is: Hij haalt ze met redelijke drangredenen op het oordeel, en met krachtige overreding op de wil, tot Zich. Zo lang het menschen verstand verblind is door onkunde, zijn hun genegenheden gezet op hun begeerlijkheden; maar nu het verstand verlicht wordt, worden de genegenheden gevangen genomen, en de mens wordt door onverwinnelijke redenen gebonden en overwonnen. Dus vergadert Hij de zielen in een weg, die overeenkomstig is met de redelijke natuur.

2. Zijn vergaderende kracht wordt geoefend op een tederhartige en liefhebbende wijze (Hoséa 2:13): ‘Daarom, zie, Ik zal haar lokken en zal haar voeren in de woestijn, en Ik zal naar haar hart spreken’. Ik zal ze, als het ware, verleiden, en naar hun hart spreken, gelijk het Hebreeuwse woord betekent. Ik zal ze overreden dat het veel redelijker is om zich aan Mijn smekingen te onderwerpen, dan aan de duivelse bedriegerijen. De Heere opent het harte op een zachte wijze, en komt zo tot de genegenheden in Jeremia 31:3: ‘Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid’. Gelijk iemand op de dag van zijn bruiloft zijn beste kleren aandoet, zo doet ook Christus op de dag van Zijn ondertrouw, wanneer Hij de ogen van het volk vergaderen wil om op Hem te zien, en deszelfs genegenheden dat zij op Hem neerkomen en zich tot Hem bepalen, Zijn gewaad van heerlijkheid en genade aan, zich bekledend met de klederen des heils en met een verlokkenende versiering, wanneer Hij de zondaren komt bevrijden.

3. Zijn vergaderende kracht wordt geoefend op een krachtdadige wijze. Hij komt met het argument van die almacht, waarmee Hij gebood dat het licht uit de duisternis schijnen zou; met dezelfde kracht met welke Hij de doden opgewekt heeft, overwint en neemt Hij de ziel gevangen; als ook met diezelfde kracht ‘welke Hij gewrocht heeft in Christus, toen Hij Hem uit de doden heeft opgewekt’ (Éfeze 1:19-20), totdat er geen kracht van tegenstand, of verdorvenheid om het uit te houden, meer overgelaten wordt. De oneindige goedertierenheid Gods des Vaders, de oneindige schoonheid van Christus en de oneindige kracht des Heiligen Geestes komen hier allen tezamen om de ziel met een oneindige, innemende zoetheit te overwinnen. De almachtige liefde

doodt de sterke vijandschap; en hoe zou die ook kunnen wederstaan worden? ‘Dwing hen in te komen’, enz. (Lukas 14:23). Vóór de bekering is een zondaar onwillig, en hij kan tot Christus niet komen, omdat hij niet wil; maar in de bekering wordt hij gewillig gemaakt, en dus kan hij niet wederstaan, omdat hij niet wil, want zijn wil is alsdan overwonnen; ‘Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft’ (Psalm 110:3).

4. Zijn vergaderende kracht of genade wordt geoefend op een tijdige wijze, want Hij spreekt met hen een woord ter rechter tijd (Jesaja 50:4): ‘De Heere HEERE heeft Mij een tong der geleerden gegeven, opdat Ik wete met den moede een woord te rechter tijd te spreken’. Het woord der kracht komt op een bijzondere tijd, namelijk op Gods gezette uur, en nooit worden de volken vergaderd, eer dat die ure zal gekomen zijn; ‘De ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods’ (Johannes 5:25). O, gelukkige ure! zegt iemand, waarin het woord en de ordonnantie bezwangerd worden met een almachtige kracht! Wanneer de leraar zich in een betere gestalte bevindt dan gewoonlijk, dan is hij gereed te denken dat die zalige ure gekomen is; maar hij kan menigmaal in zijn gedachten bedrogen zijn. Nochtans ‘het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen die Zijne zijn’ (2 Timótheüs 2:19), en daarom moeten wij in het geloof prediken, in het geloof bidden, in hope wachten en in hope natmaken, totdat de aangename en gelukkige tijd en ure gekomen zullen zijn; en wanneer die daar zullen zijn, dan zal het een uur wezen die nooit vergeten zal worden, maar het zal een opmerkelijke tijd zijn van welken de eeuwigheid afhangt. Behalve dat die kracht ook tijdig is, ten aanzien van de ziel die vergaderd wordt, dewijl dezelve juist komt op dat punt des tijds, wanneer zij in de uiterste verlegenheid is, enz.

5. Daarom wordt deze vergaderende kracht geoefend op een verrassende en verbazende wijze, zodat de ziel als bevreesd wordt door voorkomende genade. Hierdoor verrast en voorkomt God de loop van de vleselijke genegenheden, en wanneer zij als per post ter helle snelt, zo stuit Hij haar in haar loop, gelijk Hij Paulus deed (Handelingen 9). Elke zondaar die bekeerd wordt, wordt tegen zijn eigen natuurlijk oogmerk en doelwit aan, vergaderd: hij voorziet weinig wat Gods oogmerk is met hem te brengen tot zulk een plaats, om zulk een predicatie te horen, en hem onder zulk een bediening te laten leven, even weinig als Saul gedacht had een koninkrijk te vinden, toen hij uitging om zijn vaders ezelen te zoeken. Sommigen zijn gekomen tot het Woord op een zeer sleurende en zorgeloze wijze, niet wetende waar zij anders een uur zouden doorbrengen, doch die terstond een pijl van overtuiging in hun gewetens geschoten vonden, die hen heeft doen ontwaken om God te zoeken. Zijn vergaderende genade wordt zowel in het begin, als in de voortgang van dezelve op zulk een wijze geoefend, dat zij de ziel als liefelijk verrast (Hooglied 6:12): ‘Eer Ik het wist, zette Mij Mijn ziel op de wagens van Mijn vrijwillig volk’. Toen ik verwachtend was, dat mijn ziel vergaderd zou geworden zijn onder de verdoemden, o, toen kwam de genade mij schielijk tevoren, en vergaderde mij tot Silo.

6. Deze vergaderende kracht wordt geoefend op een oppermachtige wijze. Daar wordt zeer veel oppermacht geopenbaard, zowel omtrent de vergaderende middelen, als omtrent de vergaderende ziel.

a. Omtrent de vergaderende middelen, gelijk het Woord en de ordonnantiën, zo is het niet elk woord dat de zaak verricht; hoe menige kostelijke preken en geestelijke samenspraken hebt gij wel gehoord, gelovige! zonder dat er een woord tot uw hart gekomen is, totdat de Heere hetzelfde met kracht tot u deed komen? Hierom is het dat hetzelfde woord, hetwelk den een doodt, de andere levend maakt; het woord dat de

een onsmakelijk is, is de andere liefelijk en aangenaam; wat de een pijnigt, dat dient tot aanwinning van de andere; en wat de een verhardt, dat maakt de andere week en buigzaam.

b. Ook omtrent de vergaderde ziel; vele honderden worden menigmaal op een tijd tezamen vergaderd, en nochtans worden er mogelijk maar één of twee door het Woord getroffen en geraakt. De leraar spreekt tot de harten van dezen, terwijl hij alleen tot de oren spreekt van al de anderen. Is het ook, dat God u heden uitvindt door Zijn Woord, en u vergadert? Hij is oppermachtig, zeggende: 'Ik zal Mij ontfermen diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn dien Ik barmhartig ben' (Romeinen 9:15).

7. Deze vergaderende kracht wordt geoefend op een bijzondere wijze; want 'hij roept zijn schapen bij name' (Johannes 10:3). Gelijk een zondaar door de wet bijzonderlijk overtuigd wordt, gij zijt de man, de man die zondig en die schuldig is, zo wordt hij ook door het Evangelie bijzonderlijk geroepen (Jesaja 43:1): 'Ik heb u bij uw naam geroepen', enz. zie ook Jesaja 45:4. Hetgeen wat onbepaald en algemeen aan allen aangeboden wordt, dat wordt bijzonder zulk een ziel als thuis gebracht; het wordt haar zo bijzonder alsof God tot niemand anders in de gehele gemeente sprak. Christus is gekomen om verloren zielen te zoeken en zalig te maken, en inzonderheid ben ik gekomen om u, man of vrouw! te zoeken en zalig te maken; 'De Meester is daar en Hij roept u' (Johannes 11:28). O! zegt de ziel, het is tot mij dat God spreekt, die blijde boodschap is voor mij!

8. Deze vergaderende kracht wordt geoefend op een zeer voorspoedige wijze. De Heere komt vergaderen, en de volken worden ook vergaderd; Hij trekt ze, en zij lopen Hem na tot in de ark (Spreuken 18:10): 'De Naam des HEEREN is een sterke toren; de rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden'; de ziel loopt niet alleen tot die toren, maar in dezelve, zodat zij 'in Christus gevonden wordt' (Filippenzen 3:9). De mensen kunnen in zeker opzicht tot Christus vergaderd worden, zonder nochtans voorspoedig vergaderd te zijn, tenzij ze ook vergaderen in Hem; gelijk velen in de dagen van Noach, toen de zondvloed over de aarde kwam, tot de ark konden vergaderd zijn, daaraan vasthouden, of daar bovenop klimmen om beveiligd te worden, doch zij werden eindelijk door de golven van dezelve afgedreven; niemand is met voorspoed tot de ark gekomen of behouden geworden, dan die er in gekomen zijn; en indien gij ook niet in Christus komt, met Hem verenigd en ingeplant wordt, gelijk een rank in de wijnstok, zodat gij leven van Hem ontvangt en in Hem opwast, indien gij also niet in Hem gevonden wordt, zo kunt gij niet behouden worden door Hem, schoon gij in verschillende opzichten op Hem leunen en Hem aangrijpen mocht; zij vergaderen alleen met voorspoed tot Hem, die in Hem komen vergaderen. O! welgelukzalig zijn ze die zo tot Hem vergaderd worden, dat zij 'Hem gewinnen' (Filippenzen 3:8). Hij die wint is voorspoedig, en die veel wint is veel voorspoedig. Ook mogen zij wel verblijd zijn die Christus gewinnen, want dan hebben zij het alles gewonnen; zij winnen Zijn Persoon als hun Man, Zijn verdiensten als hun huwelijksgoed, Zijn verbond als hun voorrecht, Zijn Geest als hun Raadsman, Zijn gerechtigheid als hun klederen, Zijn genade als hun sieraad, Zijn heerlijkheid als hun kroon, en al Zijn volheid als hun vervulling en onderstand, opdat zij op deze hun winst leven mogen tot in alle eeuwigheid.

9. Deze vergaderende kracht wordt geoefend op een onherroepelijke, doch tevens ook op een graduele of traps-wijze. Wanneer God de zondaren tot Christus vergadert, dan vergadert Hij ze onherroepelijk; 'want de genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk' (Romeinen 11:29). Hij laat nooit af, hen te trekken en te vergaderen, totdat Hij hen allen voor Zijn troon vergaderd heeft in heerlijkheid. Zijn vergaderende

genade werkt een blijvende indruk op hen, want ‘Zijn zaad blijft in hem’ (1 Johannes 3:9). Vele honderden preken hebt gij gehoord; doch al die kostelijke waarheden verdwijnen en vloeien af, gelijk water dat op een rotssteen valt; maar, zegt een gelovige, schoon ik veel vergeet, zo zal ik echter zulk een woord nooit vergeten, dat tot mijn ziel met een glans van heerlijke majesteit gekomen is, en al mijn vermogens met een goddelijke en hemelse verruiming vervuld heeft: ‘Ik zal Uw bevelen in der eeuwigheid niet vergeten, want door dezelve hebt Gij mij levend gemaakt’ (Psalm 119:93). Wanneer Christus begint te vergaderen, dan houdt geduriglijk dat werk in de ziel aan, totdat het ganselijk verricht en voltrokken is, want ‘daarom zal de HEERE wachten, opdat Hij u genadig zij’ (Jesaja 30:18). Hij wil geen weigering aannemen, noch zijn werk staken om een kwaad antwoord; en welke verstoringen er ook komen mogen nadat het fundament gelegd is, zo blijft Hij echter het goede werk voortzetten. Het wordt niet geheel gestaakt of afgebroken, gelijk het wel met anderen gaat, die onder enige gemene werkingen van de Geest zijn; hen kan de Heere verlaten en nooit meer naar hen omzien; maar bij deze vernieuwt Hij Zijn bezoeken, en zet zo trapsgewijze zijn vergaderend werk in hen voort, want ‘Zijn uitgang is bereid als de dageraad; en Hij zal tot ons komen als een regen, als de spade regen en vroege regen des lands’ (Hoséa 6:3) die de vruchten van de aarde trapsgewijze doet uitspruiten. Een schielijk werk, zegt iemand, is zelden een goed werk. Het zij hoe het wil, zijn gewone weg van vergaderen is langs verschillende trappen; Hij geeft ze nu eens een ruk, en dan weer een op een andere tijd, hier een weinig en daar een weinig.

10. Deze vergaderende kracht wordt geoefend op een opmerkelijke en bijkbare wijze, zodat de ziel zeggen kan: ‘één ding weet ik, dat ik blind was en nu zie’ (Johannes 9:25). Schoon het Koninkrijk der hemelen niet komt met uiterlijk gelaat, zo wordt het echter in deszelfs begin of voortgang, of in die beide bemerkt, onderscheiden en gevoeld door de ziel die bewerkt en vergaderd wordt; zij hoort de stem van de groten Herder, zij ziet Zijn heerlijkheid en gevoelt Zijn kracht. Soms is dit zeer opmerkelijk en bijkbaar bij het eerste begin, gelijk iemand die blind geboren en tot jaren van onderscheid gekomen te zijn, zijn ogen schielijk geopend krijgt, niet anders dan de tijd daarvan kan weten. Doch in anderen is het zo bijkbaar niet, totdat de voortgang van het werk zulks bijkbaar maakt; gelijk de regen die van het dak op een keisteen druipt, door zijn gedurig druipen een holte maakt in de steen, doch wanneer hij die holte voor het eerst heeft beginnen te maken, kan nauwelijks gezegd worden, maar dat zij gemaakt is, is bijkbaar; evenzo is het ook hier gelegen; door de gedurige druiping van de regen van ‘s Geestes invloeden, wordt er van tijd tot tijd een holte of opening gemaakt in het hart; de ziel wordt bij trappen geledigd van de zonde en van eigen gerechtigheid, en daar is niets dat die ledigheid aanvullen kan, dan God in Christus. Wanneer dit nu eerst begonnen is, kan zij niet met zekerheid zeggen; maar nu de genade enigermate geoefend wordt, is het klaar en bijkbaar. Dus ziet gij dan de hoedanigheden van Gods vergaderen van de volken. Echter zijn wij niet in staat, om een volkomen bericht te geven van de menigvuldige oefeningen en uitgangen van deze machtige vergaderende genade; zij wordt door velen gevoeld en ondervonden, die de bijzondere wijze daarvan niet verhalen kunnen, want ‘de wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat’ (Johannes 3:8).

B. Nu volgen de hoedanigheid van deze vergadering, dadelijk beschouwd, dat is, van des volks vergaderen tot Silo; of anders, hoe het geloof geoefend wordt, of hoe de ziel

werkt wanneer zij overwonnen wordt, om tot de Heere Jezus te komen en dus tot Silo vergaderd wordt. In het algemeen, het is door het geloof, dat de volken tot Hem vergaderd worden; hierom wordt dit vergaderen tot Silo gewoonlijk genoemd een komen tot Hem, een geloven in Hem, een vertrouwen en een leunen op Hem. In dit vergaderen tot Silo handelt de ziel gelovig, en alle andere hoedanigheden van dit vergaderen kunnen tot dit gelovig handelen gebracht worden, of zij zijn zo veel bijzondere wegen, in welke het geloof werkzaam is in het komen en in het vergaderen tot Christus; zodat wij hier een stof van beproeving hebben. Wij zullen dit nu meer bijzonder gaan voorstellen.

1. In dit dadelijk vergaderen tot Silo, handelt de ziel geestelijk; want het is een geestelijk vergaderen onder de leiding van de Geest Gods, als een Geest des geloofs, die de ziel doet vergaderen onder de vleugelen van Christus de Messias. Het is niet door natuurlijke kracht, maar door de kracht van de Geest Gods dat de zondaren zich vergaderen tot een Zaligmaker; 'niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de HEERE der heirscharen' (Zacharia 4:6), namelijk: 'door de uitnemende grootheid Zijner kracht' (Éfeze 1:19). Daar is een inwendig geestelijk beginsel, uit hetwelk de ziel werkzaam is in haar vergadering tot Silo, namelijk de Geest Gods als het voorname, en het nieuwe hart als het oudergeschikte beginsel van het geloof in de ziel van de mens. Het is niet des Geestes uitwendige werking op de ziel, want die uitwendige werkingen des Geestes kunnen bij de geveinsden plaats hebben, en grote genegenheden en verruiming en hen teweegbrengen, zonder dat zij nochtans zaligmakend vergaderd worden. Maar deze geestelijke werkzaamheid komt voort uit een geestelijk beginsel, waarvan de Geest Gods de inwendige fontein en springbron is. Het eerste is maar een natuurlijke werkzaamheid, door enige uitwendige voorwerpen voortgebracht; het is gelijk een staande poel die zijn water uit de wolken ontvangt; maar de andere is gelijk een fontein die door een levende springader van binnen gevoed wordt, Vraagt men: hoe zal ik het onderscheid van deze twee, namelijk, de werkingen des Geestes door Zijn gewone bewegingen, of Zijn werking in mij als een levend beginsel kunnen weten? Ik antwoord: De gewone bewegingen des Geestes, die de genegenheden uitwendig bewegen en aandoen, zijn van de zaligmakende werkingen des Geestes, die de ziel inwendig tot God in Christus opheffen, onderscheiden, gelijk een staande poel onderscheiden is van een levende fontein. De staande poel wordt uitwendig onderhouden door de wolken, maar de levende fontein wordt uitwendig door haar springader onderhouden. Dus worden de bewegingen en gestalten der geveinsden alleen door uitwendige middelen en voorwerpen onderhouden, gelijk de aangename stem van de leraar; zo was Ezechiël zijn toehoorders 'als een lied der minne, als een die schoon van stem is of die wel speelt' (Ezechiël 33:32). En wanneer dan het uitwendige voorwerp of de opwekking weg is, dan vervalt ook haar gestalte, omdat de enige zaak die dezelve veroorzaakte en onderhield, weg is; daar integendeel omtrent de geestelijke werkzaamheid van een ziel, die tot Silo vergadert, schoon haar geloof uitwendig door het gehoor komt, de Geest Gods nochtans door het gehoor des geloofs ontvangen zijnde, wordt dit inwendige beginsel des levens menigmaal tot geestelijke werkzaamheden opgewekt, wanneer alle uitwendige voorwerpen en werkingen geheel ontbreken; en dit kan evenzo gekend worden, gelijk een fontein gekend wordt aan het opborrelen van het water. Des Geestes inwoning wordt gekend uit de werkzaamheden van de genade des Geestes, namelijk geloof, liefde, bekering, blijdschap in de Heere en dergelijke.

2. In deze vergadering tot Silo, handelt de ziel verstandiglijk en met goed oordeel, onder de invloed des Geestes, als een Geest des lichts, zodat zij werkzaam is als in een zaak van de grootste aangelegenheid met goed verstand en oordeel, zeggende met de discipelen (Johannes 6:68-69): 'Heere, tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. En wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods'. Velen vergaderen op een verwarde en verbijsterde wijze, niet wetend waarom zij tezamen komen, doch deze vergadering onderstelt kennis en zaligmakende verlichting: 'En die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen' (Psalm 9:11). Die Hem kennen, zullen tot Hem vergaderen; daar moet eerst een zien van de Zoon zijn, eer men in Hem geloven of tot Hem vergaderen kan. Velen vergaderen tot een afgod van hun eigen verstand en van hun verbeelding, in plaats van tot Christus; wanneer zij van Christus horen, dan vertoont hun afgodisch verstand hun een vleselijk beeld van Christus in hun eigen hersenen; gelijk zij, van welke men leest (Hoséa 13:2), gezegd worden, afgoden gemaakt te hebben naar hun verstand, zo formeren velen ook in hun bevattingen een denkbeeld van Christus; en dit denkbeeld van Hem, dat zij in hun verstand hebben, is alles wat zij voor Christus hebben. Maar o, mijn vrienden! wanneer Christus uitwendig geopenbaard wordt in het Evangelie, dan moet er een wonderbaar licht zijn dat Hem ontdekt gelijk Hij in Zichzelf is, en dat Hem bekend maakt, schoon niet volkomen, nochtans waarlijk en dadelijk gelijk Hij is; niet alleen als mens, maar als Godmens, als bezittende al de volheid der Godheid, en in wiens aangezicht al de heerlijkheid Gods zich vertoont (2 Korinthe 4:6), zodat de ziel niet anders kan, dan Hem aankleven en tot Hem vergaderen. Een geschilderde zon geeft noch hitte noch warmte; maar de ware zon geeft die beiden; zo geeft ook een geschilderd beeld of een vertoning van Christus in de verbeelding geen geestelijk licht of warmte, noch enige veranderende kracht, maar de Zon der gerechtigheid gaat op met genezing onder haar vleugelen. Het is waar, dit licht is niet zonder rook en damp, die uit de put des afgronds opkomen om alles te verdonkeren; nochtans is er zulk een duidelijke ontdekking van de onmacht van de mens, van Gods genadige aanbieding, en van Christus' goedwilligheid tot het verdrag, dat de ziel bepaald wordt tot haar plicht.

3. In het vergaderen tot Silo, handelt de ziel vertrouwend. Dit is verbonden aan het voorgaande (Psalm 9:11): 'En die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen'. Ik versta door dit vertrouwen een gelovige overreding of verzekering, en een bijzondere toepassing. De blijde boodschap dat Silo, of Christus Jezus, in de wereld gekomen is, om zondaren, ja de voornaamste zondaren zalig te maken, wordt als een getrouw woord aangenomen, en dus met een gelovige overreding, ook als aller aanneming waardig, en zo ook met een bijzondere toepassing. Daar moet een verzekering met toepassing zijn, in de aard des geloofs, naar deszelfs trap en mate. Indien het een zwak geloof is, dan is er een zwakke verzekering, en indien het een sterk geloof is, dan is er een sterke verzekering. Dit is geen natuurlijke overreding of verzekering, waardoor iemand zich verzekert dat alles wel met hem gaan zal, en daarmee dan genoeg; neen, zij is bovennatuurlijk, en komt van God, hetgeen de natuurlijke, vleselijke overreding niet doet; 'Dit gevoelen (Engelse vertaling: overreding) is niet uit Hem Die u roept' (Galaten 5:8) te kennen gevende, dat de ware overreding van God komt; gelijk die van Abraham (Romeinen 4:20-21): 'En hij heeft aan de beloften Gods niet getwijfeld door ongeloof, maar is gesterkt geweest in het geloof, gevende God de eer. En ten volle verzekerd zijnde dat hetgeen beloofd was, Hij ook machtig was te doen'. En gelijk die van de gelovigen van het Oude Testament (Hebreeën 11), die de beloften niet verkregen hebben door gevoelen, maar door geloof; want zij hebben dezelve van

verre gezien en geloofd en omhelsd. Doch daar zijn twee soorten van overreding of verzekering, die zorgvuldig dienen onderscheiden te worden en welker vermenging grote misvattingen veroorzaakt heeft, namelijk een vertrouwende verzekering, en een verzekering van bewijs. De eerste is de verzekering van het geloof, en behoort tot het wezen of de aard van hetzelfde. De laatste is de verzekering van het gevoelen, die op het geloof volgt, en eigenlijk geen geloof is maar gevoelen. Deze vertrouwende verzekering, is van de verzekering van bewijs of van het gevoelen in vier opzichten onderscheiden.

a. Zij verschillen in haar daden of werkzaamheden. Door de vertrouwende verzekering neemt de ziel Christus aan; zij rust en vertrouwt op Hem tot zaligheid voor zichzelf, deze zaligheid gelovend en verwachtend, volgens de belofte van het Evangelie, zoals Christus haar in hetzelfde is aangeboden en voorgesteld. Maar door de verzekering van bewijs ziet en voelt de ziel dat zij Christus aangenomen heeft. Het eerste heeft elke gelovige wanneer hij het geloof oefent, maar het laatste wordt door vele gelovigen gemist, wanneer zij het geloof oefenen, omdat schoon zij bewust mogen zijn dat zij omtrent Christus werkzaam zijn tot zaligheid, zij mogelijk niet bewust zijn van de hoedanigheid van hun daad, of zij zaligmakend is of niet.

b. Zij verschillen in haar orde. Wij geloven reeds met een vertrouwende verzekering, eer wij verzekerd zijn met een verzekering van bewijs; de een is de oorzaak, en de andere is het uitvloeisel. De verzekering die in de natuur des geloofs is, is gelijk de hitte in het vuur; de verzekering die na het geloof is, is gelijk de hitte in een kamer, zijnde die het uitvloeisel van de eerste. Omdat nu de verzekering (welke gewoonlijk zo genoemd wordt, namelijk, de verzekering van het gevoelen) de vrucht is van het geloof, zo bewijst dat geenszins, dat er geen verzekering in het geloof zou zijn, even weinig als de hitte in de kamer bewijzen kan, dat er geen hitte in het vuur is, want het tegendeel is openbaar.

c. Zij verschillen in haar voorwerpen en gronden. Het voorwerp en de grond van de vertrouwende verzekering, of van de verzekering van het geloof, is buiten de mens en ziet op het Woord en de belofte van God, het bloed en de gerechtigheid van Christus, de waarheid en getrouwheid van God. Maar het voorwerp en fundament van de verzekering van bewijs, of van de verzekering van het gevoelen, is binnen in de mens, en ziet op het werk Gods in Zijn ziel, gelijk genadebewijzen, genietingen en bevindingen. Gelijk er nu een groot onderscheid is tussen iemands verzekering, dat hij zulk een som geld heeft, omdat hij zulks op een obligatie, of op enig ander goed onderpand heeft, of tussen zijn verzekering daarvan, omdat hij zulks in zijn hand, in zijn kist of koffer heeft, zo is het ook hiermee gelegen; door de verzekering van het geloof is de ziel verzekerd van de zaligheid door Christus, omdat zij dezelve als op een obligatie heeft, namelijk Gods belofte, verzegeld door het bloed van Christus, hetwelk een goede verzekering is; maar de grond van de verzekering van het gevoelen is, dat de ziel die in haar hand heeft, of ten minste zoveel van dezelve, hetgeen niet het geloof, maar het gevoelen is.

d. Zij verschillen in haar vruchten en uitwerkingen. De vrucht of uitwerking van het geloof, of van de vertrouwende verzekering is de rechtvaardigmaking; maar de uitwerking van het gevoel of de verzekering van bewijs, is de vertroosting. Iemand wordt niet gerechtvaardigd door zijn verzekering van bewijs, of door zijn weten en gevoelen dat Christus de zijne is; maar hij wordt door zijn vertrouwend geloof of verzekering gerechtvaardigd; door zijn vertrouwende of gelovige kennis, waardoor hij Christus aanneemt, op Hem als op zichzelf berust, en op Hem vertrouwt tot zaligheid voor zichzelf: door deze gelovige kennis, zeg ik, wordt hij gerechtvaardigd (Jesaja

53:11): ‘Door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken’. Indien deze twee zaken nu zorgvuldig onderscheiden werden, en de mensen overwogen, dat het de eerste, namelijk de verzekering van vertrouwen is, welke wij tot de aard van het geloof brengen, als wezenlijk daartoe behorend, maar niet het laatste, namelijk de verzekering van bewijs of van het gevoelen, welke een vrucht of een gevolg is van het geloof, dan zou dit vele misvattingen of verkeerde voorstellingen omtrent deze zaak kunnen voorkomen; even alsof sommigen de verzekering zo in de aard van het geloof plaatsen, dat niemand als een gelovige gerekend moest worden, dan dezulken die deze volle overtuiging van bewijs of verzekering van gevoelen hadden, hetgeen een zeer grove misvatting en wanbegrip van zaken is, die veroorzaakt wordt, door een vermenging van deze tweeledige verzekertheid, welke van elkaar evenveel verschillen, als geloven en gevoelen van elkaar onderscheiden zijn. De verzekering van het geloof heeft in zich een overtuiging van de getrouwheid Gods in de belofte; de verzekering van het gevoelen heeft in zich een overtuiging van de waarheid en dodelijkheid der genade in het hart. Door de een zien wij, als het ware, met onze ogen, en door de andere betasten wij met onze handen het Woord des levens. De een, te weten het geloof, is een begonnen gezicht, de andere, namelijk het gevoel, is een begonnen genieting. De verzekering van het geloof is aan het geloof wezenlijk eigen, de verzekering van het gevoel is een vrucht van het geloof, die er niet altijd in of bij is. Hierom zeggen wij, ten aanzien van deze verzekering van bewijs, gelijk onze belijdenis des geloofs daarvan spreekt, dat het niet zo tot de aard van het geloof behoort, of een gelovige kan lang wachten, en met vele zwarigheden te worstelen hebben, eer hij dezelve deelachtig wordt, namelijk die verzekering, welke gegrond is op het inwendige bewijs van genade, en de getuigenis des Geestes, welke de verzekering van het gevoel is, waarvan aldaar gesproken wordt, maar de verzekering van het geloof, die op de Goddelijke waarheid der belofte van zaligheid, en op het Woord Gods buiten ons, als deszelfs voorwerp, gegrond is, moet zo wezenlijk aan het geloof eigen zijn, als het zien eigen is aan het oog. Nochtans bewijst dit niet, dat een gelovige altijd deze verzekertheid des geloofs heeft, tenzij dat zijn geloof in oefening is, want gelijk het tot de aard van het gezicht behoort, dat het ziet, schoon de mens die ogen heeft, soms slaapt, knikt of duister van gezicht is, zo is het ook in de aard van het geloof, verzekerd te zijn van de genade en goedwilligheid van God in Christus, als geopenbaard in het woord der genade, schoon hij, die dit geloof heeft, somtijds twijfelt; want somtijds wordt het geloof niet geoefend, en somtijds wordt het oog des geloofs verduisterd door het stof der verdorvenheid en des ongeloofs. Het is met de genade des geloofs, even als met andere genadegiften, want sommigen hebben een ware liefde tot Christus, die nochtans niet durven zeggen, dat zij Hem lief hebben, omdat zij zo veel vijandschap in zich overgebleven vinden; zij hebben ware genade, maar zij durven niet zeggen dat zij die hebben, omdat zij zo veel zonde en verdorvenheid hebben; echter bewijst hun twijfeling omtrent hun liefde en genade niet, dat zij daarom liefde noch genade hebben; zo hebben ook sommigen deze vertrouwende verzekering, of deze verzekering des geloofs, die nochtans niet durven zeggen, dat zij dezelve hebben, omdat zij zo veel ongeloof en twijfelingen in zich vinden; doch gelijk de liefde tegenover de vijandschap, en de genade tegenover de verdorvenheid staat, schoon die in een en hetzelfde onderwerp zijn, zo staat ook het geloof in zijn eigenlijke aard en natuur tegenover de twijfeling, schoon zelfs het geloof en de twijfelingen in één en dezelfde gelovige, mogen zijn gelijk licht en duisternis in een en dezelfde lucht, welke nochtans in derzelver natuur met elkaar tegenstrijdig zijn. Gelijk deze vertrouwende daad tot Silo te vergaderen, een gelovige

verzekering te kennen geeft, zo geeft zij ook een bijzondere toepassing te kennen. In de aanbidding van het Evangelie wordt de zaligheid bijzonderlijk aan een iegelijk voorgesteld, zeggende: 'Want u komt de belofte toe' (Handelingen 2:39). 'Tot u is het woord dezer zaligheid gezonden' (Handelingen 13:26). En daarom moet iemand, in het vergaderen tot Christus, de zaligheid voor zichzelf in het bijzonder aannemen: 'dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik', zegt het geloof 'de voornaamste ben' (1 Timótheüs 1:15). De genade wordt mij aangeboden, en daarom neem ik dezelve aan. Zo ook wanneer de wet komt met kracht, dan zegt zij niet alleen in het algemeen, dat allen gezondigd hebben; maar zij spreekt in het bijzonder, zeggende: Gij hebt gezondigd, zodat gij moet zeggen: Ik ben de man, die zondig, schuldig en verdoemelijk is; wanneer ook zo het Evangelie met kracht komt, dan spreekt het bijzonder tot de persoon, zeggende niet alleen, dat Christus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, maar: hier is een Zaligmaker voor u; ook wordt de ziel er toe gebracht om te zeggen: hier heb ik een groot belang bij. Het Evangelie biedt de arme ziel in het bijzonder, het leven en de zaligheid aan; ook wordt haar geboden om in het bijzonder tot zaligheid te geloven en dus gelooft zij ook met een bijzondere toepassing. Dit wordt door zekere godgeleerde aldus opgehelderd: Gelijk het droevige vonnis van de wet, dat in de Schrift algemeen en onbepaald is voorgesteld, bijzonder toegepast wordt tot overtuiging en veroordeling, zo worden de dierbare beloften van het Evangelie, die algemeen en onbepaald aan alle zondaren die dezelve horen, voorgesteld worden, ook bijzonder toegepast tot zaligheid, en zonder deze bijzondere toepassing kan er geen krachtdadige vergadering zijn tot Silo. Wanneer het licht van het Evangelie in het hart van een ontwaakte zondaar schijnt, dan past hij de belofte op zichzelf in het bijzonder toe, gelijk hij tevoren de bedreiging der wet op zichzelf toegepast had; en gelijk hij tevoren door de wet zichzelf veroordeelde, zo spreekt hij nu, door het geloof van het Evangelie, zichzelf in het bijzonder vrij, of hij bevindt liever dat hij van het vonnis der wet vrijgesproken is, doordien hij bekwaam gemaakt is, om de beloften van het Evangelie in het bijzonder te mogen toepassen.

4. In het vergaderen tot Silo, handelt de ziel, die tot Hem gebracht wordt, evangelisch, zij gelooft op een evangelische wijze, dat is, zij neemt Hem aan en berust op Hem, zoals Hij in het Evangelie wordt aangeboden. Daar is een evangelische grond op welke de volken vergaderen. Het wettische geloof werkt op een wettische grond, zoals op eigen kracht en natuurlijke gerechtigheid, maar het ware geloof werkt door een geleende kracht, en door de toegerekende gerechtigheid van een ander, zeggende: 'Gewisselijk, in den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte' (Jesaja 45:24). Dit vergaderen tot Silo is een werk van zelfverloochening, waardoor een mens ontbloot wordt van zijn eigen kracht en gerechtigheid, en geheel van zijn eigen grond wordt afgezet; zij die tot Christus vergaderd worden, worden ook uit zichzelf vergaderd. Daar is ook een evangelische regel, waarnaar zij vergaderen in overeenkomst met de aanbidding en bedeling van het Evangelies (1 Korinthe 15:11): 'Alzo prediken wij, en alzo hebt gij geloofd'. Het geloof beantwoordt aan de roeping van het Evangelie; gelijk de indruk van een zegel op het lak de snijding of het graveersel van het zegel terug geeft, zo biedt Christus Zichzelf aan, en zo vergaderen de zondaren tot Hem, en zo geloven zij in Hem tot wijsheid, rechtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing. En zo is er ook een evangelische orde, waarin de volken tot Hem vergaderen, de ziel neemt, wanneer zij tot Hem komt, eerst de persoon en dan de goederen aan; even gelijk God Christus eerst geeft, en dan 'alle dingen met Hem' (Romeinen 8:32). Het volk vergadert op de dag Zijner heirkraft tot Hem, eerst als een Zaligmaker en dan

als een Heere; eerst tot rechtvaardigmaking en dan tot heiligmaking. Doch de wettische pogingen keren deze orde om, zoekend eerst de heiligmaking, opdat zij op deze grond de rechtvaardigmaking bouwen mochten, zoekend die ‘als uit de wet’ (Romeinen 9:31). Doch hoe verward en onderscheiden het geloof van een waren gelovige moge zijn in zijn eerste oefening, zo zullen nochtans de herhaalde daden van het geloof hem naderhand meer en meer bevestigen, dat het rechte geloof in de gemelde evangelische orde geschiedt. Daar is ook een evangelische rechtgeving, op welke deze vergadering geschiedt; zij die tot Silo vergaderen, doen zulks op het recht van een voorwerpelijke genoegzaamheid; hun wordt een genoegzame Christus voorgesteld, de genoegzaamheid van Zijn Persoon, als zijnde God en mens in een Persoon; de genoegzaamheid van Zijn ambten en zending, als zijnde door God bezegeld om een borg, een zaligmaker, een profeet, priester en koning te zijn; de genoegzaamheid van Zijn gerechtigheid, Zijn doen en sterven, Zijn gehoorzaamheid en voldoening; de genoegzaamheid van Zijn macht, als kunnende volkomenlijk zalig maken; de genoegzaamheid van Zijn wil, dewijl Hij Zijn goedwilligheid verklaart jegens de mens, en dewijl God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende is. Zij vergaderen op het recht van een algemene evangelische bedeling der genade door Christus, in de uitwendige openbaring van het Woord, waarin de uitverkorenen zo min worden afgebeeld, als anderen; maar het leven en de zaligheid worden door Christus de zondaren van het menselijke geslacht aangeboden, zonder onderscheid van volk of staat, en dus op een onbepaalde wijze. Dus lopen alle beloften, uitgenomen die, welke gedaan zijn aan gelovigen, of dezulken die reeds genade ontvangen hebben; aan hen zijn waarlijk de beloften bepaald gedaan; ook zijn ze bepaald aan de uitverkorenen in het besluit des hemels gedaan; maar in de uitwendige bedeling van het Evangelie zijn ze onbepaald en in het algemeen gedaan, zeggende: ‘U zijn de verbonden en de beloften’ (Romeinen 9:4), en gelijk de belofte onbepaald is, zo is de roeping ook algemeen, hetzij die geschiedt door vermaningen, door nodigingen, beden, raadgevingen of geboden aan allen en een iegelijk om tot Christus te komen, en al Zijn zekere weldaden aan te nemen (Jesaja 55:1), en op deze evangelische rechtgevingen vergaderen de volken tot Silo. Kortom, het gehele verbond met al deszelfs beloften wordt aan al het volk voorgesteld, ten einde dit tot hetzelfde vergaderen moge; ‘Ik zal U geven tot een Verbond des volks’ (Jesaja 42:6). Wij worden gezegd ‘de belofte des Geestes te verkrijgen door het geloof’ (Galaten 3:14), dezelve te ‘geloven en te omhelzen’ (Hebreeën 11:13), en het geloof, waartoe wij geroepen worden, wordt gezegd een ‘aannemen van het woord’ te zijn (Handelingen 2:41) een ‘vasthouden aan het verbond’ (Jesaja 56:4), en een ‘geloven van het getuigenis’ (2 Thessalonicenzen 1:10). Christus kan niet aangenomen worden, anders dan Hij aangeboden wordt; Hij wordt ons niet anders aangeboden, dan in een woord van belofte of een getuigenis Gods. Hierom is het, dat, dewijl de wezenlijke daad des geloofs een toestemming is, er ook een woord, een belofte of een getuigenis zijn moet, hetwelk het onmiddellijke voorwerp des geloofs moet wezen, waarin wij Christus zien en aannemen. Indien iemand zijn beeld in een spiegel zien wil, dan moet hij eerst in dezelve zien, en daardoor ziet hij dan zijn eigen schaduw of beeld; de spiegel is het onmiddellijke voorwerp, naar hetwelk zijn gezicht bestierd wordt; zo wordt ook, ten einde wij Christus mochten zien, de spiegel van de belofte van het Evangelie ons voorgesteld. Dus schijnt een geopenbaard verbond der genade, dat in Christus bevestigd is, het recht te zijn waarop de volken tot Silo vergaderen, gelijk dat uitgedrukt wordt (Jeremia 50:5): ‘Zij zullen komen en den HEERE toegevoegd worden met een eeuwig verbond, dat niet zal worden vergeten’, dus heeft het onze overzetting. Ook weet ik

wel, dat sommigen dit in een andere zin opvatten, namelijk: met betrekking tot ons verbondmaken, doch ik denk dat de oorspronkelijke lezing, die door anderen wordt opgemerkt, zeer aangenaam en evangelisch is: 'Komt, en laat ons ons voegen tot den Heere, het eeuwig verbond zal niet vergeten worden'; dat is, komt, dat wij ons vergaderen tot Silo, want het eeuwige verbond dat bevestigd en vast staat in Hem, die alles is van het verbond, zal niet worden vergeten. Dus kan het als een aanmoediging van het geloof, en als een reden waarom de volken tot Hem vergaderen, worden aangemerkt; ziet Hij is gegeven tot een verbond van de volken, en dit eeuwige verbond zal niet worden vergeten. Dus zijn ze in hun komen evangelisch werkzaam.

5. In het vergaderen tot Silo, handelt de ziel, die tot Hem gebracht wordt, hartelijk en gewillig, dat is, met hart en wil. O, zegt de ziel, op een dag van Gods heirkraft, neem mijn hart, o! neem het, ik geef het u met de uiterste gewilligheid. Het is waar, daar kan geen vergaderen of toenaderen tot Hem zijn, zonder een almachtige trekking, doch daarin is geen geweld of dwang, maar wanneer die kracht komt, dan neemt zij de onwil en de afkerigheid weg (Psalm 110:3): 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft'. Nooit naderde een schipper, na schipbreuk geleden te hebben, met meer gewilligheid in een haven, dan de ziel tot Christus naderde op de dag Zijner heirkraft; want dewijl zij getrokken wordt, komt zij noodzakelijk en gewillig beiden: 'Trek mij, wij zullen U nalopen' (Hooglied 1:4). 'Trek mij', daar wordt de almachtige kracht in onwederstaanbare werkingen geoefend; 'wij zullen U nalopen', ziedaar de gewillige neiging en beweging van de ziel; zodat deze vergadering de vrijheid van de wil in haar redelijke werking, niet vernietigt, maar bevestigt. De rede wordt niet geblinddoekt, maar de ziel nadert tot een God in Christus op de meest redelijke gronden, ziende en beseffende hare ellende, dewijl zij verre van God is, als ook de gelukzaligheid van nabijheid bij Hem in Christus. Gelijk deze vergadering nu gewillig is, zo is dezelve ook hartelijk; gelijk de wil gebogen wordt, zo wordt ook het hart ontvonkt. De geveinsden mogen uitwendig tot de ordonnantiën en tot het avondmaal des Heeren vergaderen, zij mogen tot God naderen met hun mond, en Hem eren met hun lippen, maar hun harten doen zij verre van Hem; en dit is het ook, waar de Heere over klaagt, zeggende: 'doch hun hart verre van Mij doen' (Jesaja 29:13). Doch wat behagen kan ik scheppen in het vergaderen van dode rompen rondom mijn tafel en ordonnantiën, een vergaderen met het lichaam, terwijl het hart verre van mij is? Maar in deze genadige vergadering is het de taal van de ziel: o! ik heb mijn hart menigmaal gegeven aan de satan, aan mijn begeerlijkbeden en aan de wereld; zal ik nu aan Christus minder geven dan aan hen? Het zal een wonder van genade zijn, indien Hij hetzelfde, nu na zo vele afwijkingen, zal willen aannemen; maar o! indien ik zo vele zielen had, als ik zonden heb, ik zou die allen aan Hem geven. O! dat ik in Hem geloven kon, met mijn gehele hart tot Hem bidden, met mijn gehele hart Hem gehoorzamen kon, en dat al mijn genegenheden die onder de schepselen verstrooid geweest zijn, tot Hem vergaderd mochten worden, en zich op Hem nederzetten! Ja de ziel vindt zich op de dag van Gods heirkraft zo gewillig en genegen om tot Christus te komen, dat zij op Hem gewenteld wordt, alsof zij gevoerd werd op een bare der zee, of liever in een koets welker binnenste bespreid is met de liefde; tevoren ondervond zij, dat het geloof een zwaar werk was, ja dat het haar onmogelijk was om tot Christus te kunnen komen; maar nu vindt zij het onmogelijk, om van Christus te kunnen afblijven; nu is het geloof zo beminnelijk en gemakkelijk, dat zij als met vleugelen, 'de toevlucht neemt om de voorgestelde hoop vast te houden' (Hebreeën 6:18). Schoon het geloof, (gelijk het een groot godgeleerde, te weten Dr. Owen, uitdrukt) ten aanzien van zijn wezen en bestaan, in het verstand is, zo is het echter in de wil of het

hart, ten aanzien van deszelfs krachtige werking: het bestaat ten aanzien van zijn wezen in toestemming; doch de zaligmakende hoedanigheid van deze toestemming is, dat zij hartelijk is; het is geen waar geloof, indien het niet een hartelijke toestemming is van Gods getuigenis aangaande Christus. Ook is er waarlijk een groot onderscheid tussen een dode toestemming, en een hartelijke toestemming van elke waarheid. Veronderstel, (zegt iemand) dat gij in een vreemd land waart, en aldaar zeker bericht ontving, dat de Turken een overwinning behaald hadden op de Persen, en gij te gelijker tijd ook hoorde, dat uw beminde vrouw uit een gevaarlijke ziekte hersteld was, dat uw gehele familie welvarend was, en uwe zaken voorspoedig gingen, zou er geen groot onderscheid zijn, in de wijze van toestemming op deze twee? Gij gelooft wel aan het eerste, maar het heeft geen indruk op uw hart, het is maar een blote, harteloze toestemming die gij daaraan geeft, en waarin gij geen belang hebt, maar het laatste gelooft gij van harte en met blijdschap, omdat er u veel aan gelegen is, waarom gij ook de bode van zulk een tijding zeer welkom zult heten. Dus is ook het Evangelie niet alleen een getrouw Woord, maar ook aller aanneming waardig, waarom de ziel dan ook op de dag van Gods heirkraft, in het vergaderen tot Christus, hartelijk handelt.

6. In het vergaderen tot Silo, handelt de ziel ootmoedig en eerbiedig. Zij komt met een: Wie ben ik, en wat is mijns vaders huis? Zie ik ben gering; zo de Heere mij genadig zal zijn, het is wel; de genade zal alleen de eer daarvan hebben; maar zo niet, ik zal Zijn rechtvaardigheid in de hel moeten verkondigen, en verklaren dat Hij mij geen ongelijk doet, want Hij is een rechtvaardig God. O, de ziel handelt zeer ootmoedelijk wanneer zij krachtig wordt vergaderd (Ezechiël 16:63): 'Opdat gij het gedachtig zijt en u schaamt, en niet meer uw mond opent, vanwege uw schande, wanneer Ik voor u verzoening doen zal over al hetgeen dat gij gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE'. O, wanneer een ziel, die van haar onwaardigheid en helwaardigheid overtuigd is, zodat zij nauwelijks iets verwachten kan dan een uiterst verderf, de eerste trekking der genade gevoelt, hoezeer moet zij dan niet wegsmelten in ootmoed! O, zegt zij, van waar komt dit aan zulk een worm als ik ben? Zij staat achter aan de voeten van Christus, zij weent, en maakt Zijn voeten nat met tranen. Een van de eerste werken in de bekering is, om de ziel een licht in de hand te geven, om neder te dalen in de donkere kelders van haar hart, en haar ontdekkingen te doen, waardoor zij verbaasd staat en bevend wordt op het gezicht van zichzelf; en het volgende werk van de Geest is, haar te leiden in de lichte kamer van de Koning der ere, en haar te trekken uit de duisternis tot het licht. O, hoe moet zij nu niet wegsmelten onder een gevoel van de genade, en verootmoedigd worden met een gevoel van haar monsterachtige snoodheid! 'Maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw, in stof en as' (Job 42:5-6). O, dan ziet zij, dat haar hart, haar lippen, haar praktijk en haar gerechtigheid snood en walgelijk zijn; zij ziet in haar boezem als ware het een hel van onreine Geesten, zodat wanneer zij aan zichzelf denkt, zij walgen en grillen moet, gelijk iemand, die onpasselijk wordt wanneer hij enig vuil en walgelijk ding, inzonderheid in zijn eten ziet; of gelijk iemand, die huivert wanneer hij een venijnige adder of een pad ziet; zo is het mot dezulken die, wanneer zij tot Silo vergaderen, zichzelf in het licht Gods zien. Zij, die nooit vernederd zijn geworden, zijn nooit tot Silo vergaderd, en zij die diep vernederd zijn geworden, zijn met de strop om de hals tot God gekomen, als waardig om gehangen te worden over het vuur van Gods eeuwige toorn; zij zijn tot in het stof vernederd geworden, ja tot niet vernederd voor de Heere, en tot duizendmaal minder en erger, dan niet; ja zij zien onder al de

duivelen in de hel, zulke snode monsters niet, als zij zelf zijn; daarom komen zij met ootmoed, eerbied en Goddelijke vrees.

7. In het vergaderen tot Silo, onder de invloed van een vergaderende kracht en genade, handelt de ziel vrijmoedig (Hebreeën 4:16): ‘Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade’, enz. (Hebreeën 10:19): ‘Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus’. En Éfeze 3:12: ‘In Denwelken wij hebben de vrijmoedigheid en den toegang met vertrouwen door het geloof aan Hem’. Dit is de vrijmoedigheid van het geloof, in tegenstelling van de vrijmoedigheid van de vermetelheid. Het vrijmoedige geloof komt op een zee van bloed, of liever op de rode en witte vloer van de dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid van Christus wandelen. Deze vrijmoedigheid van de toenadering des geloofs tot God in Christus, is om verscheidene redenen opmerkelijk. Zij is opmerkelijk wegens de hevigheid die er somtijds in is. O, hoe hevig handelt de ziel niet, wanneer zij door gelovige beden en aanhoudende smekingen de hemel bestormt, roepende: ‘Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp’ (Markus 9:24). ‘En de apostelen zeiden tot den Heere: Vermeerder ons het geloof’ (Lukas 17:5). Heere, geef mij te drinken van het water uit Bethlehems bornput; o! dat mij één druppel van het kostelijke bloed des Lams gegeven werd. O, mijn vrienden! waar zijn de bedsteden en verborgene plaatsen, die getuigen kunnen dat gij de hemel bestormt met uw hevige aanroepingen? Zij is opmerkelijk wegens het geweld dat er in is; ‘het Koninkrijk der hemelen wordt geweld aangedaan, de geweldigers nemen hetzelfde met geweld’ (Mattheüs 11:12). De ziel handelt hier als het ware, met groot geweld, zeggende: kom ik om, dan kom ik om, ik moet bij Christus wezen. Ook handelt zij in deze gewillig: ‘Zie, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?’ (Job 13:15), ‘Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent’ (Genesis 32:26). De ziel werpt zich, als het ware, met geweld op de vrije genade en getrouwheid Gods in haar grootste gevaar en haar grootste nood neer, en hier blijft zij als ten anker liggen in zulke stormachtige dagen (Hebreeën 6:19). Zij is ook opmerkelijk, wegens de stoutmoedigheid die er in is; zij durft voor God getuigenis geven; wanneer het geloof geoefend wordt, dan geeft God aan de ziel niet alleen een getuigenis, gelijk wij lezen (Hebreeën 11:5-6): ‘Henoch had door het geloof getuigenis, dat hij Gode behaagde; maar zonder het geloof is het onmogelijk Gode te behagen’, doch wat nog wonderlijker is, het geloof ontvangt niet alleen een getuigenis van God, maar het geeft een getuigenis aan Hem (Johannes 3:33): ‘Die Zijn getuigenis aangenomen heeft, die heeft verzegeld dat God waarachtig is’. Hier is de vrijmoedigheid en de verzekering van het geloof; het is omtrent een onfeilbaar getuigenis werkzaam, namelijk, de waarheid en de getrouwheid Gods, een ‘zo spreekt de Heere’, is het vaste fundament waarop het geloof gebouwd is. Het is een aannemen van Gods getuigenis; ook zijn alle daden van het geloof, in welke dit ontbreekt, maar als zo vele pijlen die in het wild geschoten worden in de lucht. O, wat heeft het geloof niet menige stoutmoedige toegang? Het waagt zich zelfs zo ver, dat ‘het in gaat in het heiligdom door het bloed van Jezus’ (Hebreeën 10:19). Het waagt de ziel op het bloed van de Zoon Gods, en op de belofte van een God in Christus; dit is de vrijmoedigheid van het geloof. Tot Silo te vergaderen, en in Hem te geloven, is in kracht zo veel te zeggen, als: ik waag mijn ziel op niets in de gehele wereld, dan alleen op de belofte van een God, Die ik vertoornd heb, en van Wie ik al mijn dagen een vijand geweest ben; ik heb niets dan het Woord van deze God, en nochtans op hetzelfde waag ik mij en mijn eeuwig deel. Het is een wagen van zichzelf, gelijk Petrus op de onstuimige baren, met dit woord in de mond en in het hart: ‘Behoud mij Heere, want ik verga’. Zich te wagen op de belofte van een vertoornd God, en te geloven aan

Zijn Woord, dat Hij een God is die in Christus verzoend is, wegens het rantsoen dat Hij gevonden, en de verzoening die Hij voorgesteld heeft, dit is de stoutmoedigheid van het geloof. Nog eens, zij is opmerkelijk wegens de oversaagdsheid die er in is; de ziel dringt, gelijk de vrouw die de vloed des bloeds had, door de menigte van duivelen en van begeerlijkheden heen en maakt zo, met een onwederstaanbare gezetheid van de geest, een weg door alle beletselen heen, opdat zij de scepter van Koning Jezus aan moge raken. Wij worden geroepen om te komen in volle verzekerdheid van het geloof, met een heilige beradenheid en onversaagdheid. Toen eens een arme Romein, bevend tot keizer Augustus naderde, en grotelijks bevreesd was, zei de keizer tot hem: Ziet gij mij voor een olifant aan, die u verscheuren zal? Zo moesten wij ook met vrijmoedigheid tot Christus komen. Hij moedigt zelfs de grootste zondaren aan om tot Hem te komen; Hij heeft Zijn Woord gegeven, dat vaster is dan de pilaren van de hemel of de aarde, en bestendiger dan de bergen van koper, dat 'die tot Hem komt, Hij die geenszins zal uitwerpen' (Johannes 6:37). Wanneer iemand eerst tot Hem komt, zal Hij hem niet uitwerpen; en wanneer hij in het vervolg komt, zal Hij hem ook niet uitwerpen; Hij zal de snoodste en meest goddeloze zondaar, die tot Hem komt, niet uitwerpen; Hij zal hem niet uit Zijn gunst werpen hier, zo min als uit de hemel hiernamaals; o, neen! Hij zal hem geenszins uitwerpen. Wij mogen tot Silo vergaderen, en met de grootste vrijmoedigheid tot Hem komen, en wij zullen voor eeuwig welkom zijn. Kortom, deze vrijmoedigheid is opmerkelijk wegens de plechtigheid die er in is; het is een plechtig vergaderen; het volk dat tot Silo vergadert, komt tot Hem met een: Zie! (Jeremia 3:22): 'Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE onze God'. Het hart gaat met een soort van uitmuntenheid en plechtigheid als ware het uit: zie wij komen; laat hemel en aarde getuigen zijn; ja wij roepen al de engelen en al de schepselen tot getuigen, tot het minste grassprietje toe, dat wij wederkeren tot een God in Christus; wij zijn blijde, dat de gehele wereld daarvan getuigenis geeft, en dat zij hetgeen van ons geschiedt, aanschouwe. Niet alsof een gelovige lust had om zijn godsdienstigheid op een onordelijke wijze te verbreiden; o, neen! het is inzonderheid een stille, verborgen hartsvergadering en zielsnadering tot Silo; doch hij is er zo ver van af om beschaamd te zijn over zijn keuze, en hij heeft er zulk een genoegen en behagen in, dat hij blij is dat dezelve in de hemel aangetekend wordt, en dat de gehele schepping zulks getuigt: Zie, wij komen tot U! Dus handelt hij met een plechtige vrijmoedigheid.

8. In het vergaderen tot Silo, onder het geleide van vergaderende genade en kracht, handelt de ziel regelmatig. En geen wonder, want 'haar gangen worden van den HEERE bevestigd' (Psalm 37:23) en geregeld naar Zijn Woord, dat de onfeilbare regel is van geloof en zeden. Het is in veel opzichten een regelmatige nadering die de ziel doet. Ik zal hier eens enige andere bijzonderheden noemen, welke ik oordeel dat in de regelmatigheid daarvan zijn opgesloten, zoals:

a. Wanneer er een vergaderen tot Silo is, dan is de regelmatige nadering tot Hem boetvaardiglijk. Ook werkt het geloof in zijn komen tot Christus met boetvaardigheid, rouwklagen en tederheid (Jeremia 50:4-5): 'Wandelende en wenende zullen zij heengaan, en den HEERE hun God zoeken. Zij zullen naar Sion vragen; op den weg herwaarts zullen hun aangezichten zijn; zij zullen komen en den HEERE toegevoegd worden', enz. Wandelende en wenende heen te gaan is niet onbestaanbaar met die hartelijke en blijmoedige vergadering, van welke ik reeds gesproken heb; want de tranen van een evangelische bekering, zijn tranen van blijdschap, zodat de bevattingen van de barmhartigheid Gods in Christus, beiden de droefheid en de blijdschap veroorzaken. Daar wordt van de gelovigen van het Nieuwe Testament gezegd (Jesaja

35:10): ‘En de vrijgekochten des Heeren zullen wederkeren en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden’. Schoon dit nu in de hemel eerst volkomen zal plaats hebben, zo heeft het nochtans hier het begin zijner vervulling in het hart van alle ware gelovigen, die tot Silo vergaderd zijn; zij verkrijgen hier vrolijkheid en blijdschap, maar alle wettische droefenis en zuchtingen vliegen weg; want zij hebben naar de mate van hun geloof in Christus, blijdschap en vrede in het geloof; ja, ‘in Denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde’ (1 Petrus 1:8). De evangelische droefheid naar God bederft geenszins het muzikale in deze heugelijke lofzang; want dewijl zij ‘Hem aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben; en over Hem rouwklagen’ (Zacharia 12:10) en Hem ook ‘om hun overtredingen verwond’ zien (Jesaja 53), zo zien zij tegelijkertijd, dat het bloed, hetwelk uit die wonden voortkomt, een de rechtvaardigheid Gods voldoenend, een de toorn stillend, een de hel uitblussend en een de hemel verwervend bloed is, en hiervan komt een aangename mengeling van blijdschap en droefheid. Deze schijnen ook tezamen gevoegd te worden (Jeremia 31:9): ‘Zij zullen komen met geweene, en met smekingen zal Ik hen voeren’, of, gelijk het kan overgezet worden, ‘u met goedgunstigheden, of met goedertierenheden zal Ik ze voeren’. Gelijk het gevoel van hun eigen zonde en ondankbaarheid hen doet komen met geweene, zo doet ook tegelijkertijd het gevoel van Gods gunst en goedertierenheden hen komen met verheuging, want Hij trekt ze met goedertierenheden, en Hij voert ze met goedgunstigheden. O, wanneer Hij een zo schuldige zondaar begunstigt met vergeving; een zo vuile zondaar met een wasvat vol van Zijn bloed; een zo naakte zondaar met een kleed der gerechtigheid; een zo walgelijke zondaar met een heerlijk sieraad; een zo afkerige zondaar met een bezoek van goedertierenheid, en een zo verkwistend schepsel met een ontfermende omhelzing, en hem dus met goedgunstigheden voert, o! dan is het moeilijk te zeggen of de stem des gejuichs dan wel of de stem des geweens het meest gehoord wordt. Doch gelijk wij het overzetten, drukt het op de levendigste wijze, deze boetvaardigen toegang uit, in het vergaderen tot Silo, zij zullen komen met geweene en met smekingen zal Ik ze voeren. En waarlijk, de toegang van het geloof wordt met gebeden en smekingen begonnen en onderhouden, zeggende: ‘Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp’ (Markus 9:24). ‘Heere, vermeerder ons het geloof’ (Lukas 17:5). Sommigen hebben een vermetel geloof, waardoor zij geloven kunnen zo vaak zij willen, zonder de Geest des geloofs van God af te bidden; en gelijk zij eten en drinken, slapen en waken, spreken en andere dingen doen kunnen, schoon zij om geen kracht bidden om deze dingen te kunnen doen, zo kunnen zij ook hun natuurlijk en vermetel geloof oefenen; zeggende: ik vertrouw op Gods genade; als ook hun valse bekering, zeggende: Heere! vergeef mij; want ik ben een groot zondaar; zij kunnen geloven en zich bekeren, zonder te bidden of te smeken om genade en sterkte, om zulks te kunnen doen. Maar de ware genade, het ware geloof en de bekering, worden verkregen en onderhouden op een weg van smekingen; en hierom is het, dat het ware geloof toe- en afneemt, naarmate de geest der gebeden toe of afneemt. Indien dit bij u zo niet is, o mens! zo weet, schoon uw vals geloof u, voor een tijd, enige valse vrede geven mocht, dat nochtans wanneer de dood en de eeuwigheid u stijf in het aangezicht zullen zien, het rottende van uw geloof wel ontdekt zal worden, want de verwachting van de huichelaren zal vergaan. Zij die tot Silo vergaderd worden, komen met geweene, en worden gevoerd met smekingen. Ik zal mij hier niet inlaten met de twist omtrent het voorafgaan van het geloof vóór de bekering, in dezelve natuurlijke orde en

oefening; het is wel, indien gij aan beiden kennis hebt; gij mag dezelve orde weten of niet. Alleen, indien al wat uit het geloof niet is, zonde is, dan kunt gij ligt nagaan welke soort van bekering die wezen moet, die niet uit het geloof is; en wanneer het Woord van God ergens van de natuurlijke orde spreekt, laat dan uw bevinding, die met het Woord overeenkomt, getuigen; dan zult gij ondervinden, dat gelijk het geloof is, zodanig ook de bekering zijn zal. Een wettisch geloof werkt een wettische bekering, een evangelisch geloof, werkt een evangelische bekering, en een waar geloof, een ware bekeering. Toen dus het volk ‘van Ninevé aan God geloofde, riepen zij een vasten uit, en bekleedde zich met zakken, van hun grootste af tot hun kleinste toe’ (Jona 3:5); toen het zijn bedreiging geloofde, en zag dat Hij echter niet onverzoenlijk was, toen bekeerde het zich; maar wanneer ook een mens gelooft en begrijpt dat God met Hem verzoend is, dan is hij beschaamd en schaamrood (Ezechiël 16:63): ‘Opdat gij het gedachtig zijt en u schaamt, en niet meer uw mond opent, vanwege uw schande, wanneer Ik voor u verzoening doen zal over al hetgeen dat gij gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE’. Wanneer gij harde gedachten van God hebt, en geen genade van Hem verwacht, dan houd ik mij verzekerd, dat gij uw hart onbuigzaam en zo hard als een steen bevinden zult; maar wanneer gij gunstige gedachten van Hem bekomt en van Zijn goedertierenheid, goedwilligheid en liefde jegens u in Christus, dan zult gij bevinden dat uw hart in blijdschap en in een evangelische droefheid weg zal smelten. O! hoe zeer doet het vuur van de liefde Gods het hart wegsmelten! Ook wordt de hardheid en onboetvaardigheid genezen, wanneer ‘de Zon der gerechtigheid opgaat met genezing onder Zijn vleugelen’ (Maleachi 4:2). De hoedanigheden van deze boetvaardige nadering kunnen worden nagezien (2 Korinthe 7:11). Ook doorloopt deze boetvaardige oefening van het geloof de ganse kring van een Christens leven, in een algemene tederheid van gestalte en gedrag, naar de mate van zijn geloof. Daar zijn zes tere dingen in een gelovige:

1. Hij heeft een teer hart, dat genoemd wordt een gebroken en verslagen hart, een hart dat om de zonde gebroken en van de zonde afgebroken is; zulk een hart had Josia (2 Koningen 23:25).
2. Hij heeft een teer geweten. Sommige mensen hebben een geweten dat met een brandijzer als toegeschroeid is, en dat is een stil geweten; maar een boetvaardig gelovige, heeft een verslagen geweten, gelijk Davids hart hem sloeg, toen hij de slip van Sauls kleed had afgesneden (1 Samuël 24:6).
3. Hij heeft een teer oog. ‘Zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben; en zij zullen over Hem rouwklagen’ (Zacharia 12:10). Rivieren van tranen vlieten af van zijn ogen, wegens zijn eigen zonden, en ook wegens die van anderen, ‘omdat zij Uw wet niet onderhouden’ (Psalm 119:136).
4. Hij heeft een teer oor, hetwelk besneden zijnde, hoort en vreest. ‘Op dezen zal Ik zien, op den arme en verslagene van geest, en die voor Mijn woord beeft’ (Jesaja 66:2).
5. Hij heeft een tere lip of tong, die niet durft te liegen, noch goddeloos te spreken. ‘Ik zeide: Ik zal mijn wegen bewaren, dat ik niet zondige met mijn tong’ (Psalm 39:2).
6. Hij heeft een tere hand, die ‘den rok die van het vlees bevlekt is’, niet durft aanraken (Judas:23), maar hij benaartstigt zich om zich te ‘onthouden van allen schijn des kwaads’ (1 Thessalonicenzen 5:22).
7. En zo gij wilt, hij heeft ook een tere voet, zeggende met Hiskia: ‘Ik zal nu al zoetkens voorttreden al mijn jaren, vanwege de bitterheid mijner ziel’ (Jesaja 38:15). Doch dit leidt mij tot een andere hoedanigheid van deze regelmatige toenadering.

b. Wanneer er een vergadering tot Silo is, dan is de regelmatige toenadering tot Hem ook in gehoorzaamheid, zowel als in boetvaardigheid. Het is een gehoorzamend vergaderen; en gelijk het geloof boetvaardiglijk handelt, zo handelt het ook gehoorzaam; want het is ‘door de liefde werkende’ (Galaten 5:6); het ‘reinigt het hart’ (Handelingen 15:9), en die hetzelfde bezit, ‘die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is’ (1 Johannes 3:3). Het wekt de ziel op tot een nieuwe gehoorzaamheid, want ‘het geloof is zonder de werken dood’ (Jakobus 2:20). Daar, waar het is, daar is het gedurig werkzaam, en het kan zo weinig ledig zijn, als het vuur kan ophouden te branden; het is waar, wij worden wel door het geloof gerechtvaardigd zonder de werken, gelijk de apostel spreekt; zonder de werken als een oorzaak; zonder de werken als een beding; zonder de werken als een middel, en zonder enige invloed deszelven op onze rechtvaardigmaking; maar niet zonder de tegenwoordigheid van de werken: want het rechtvaardigend geloof is een heiligmakende zaak, die natuurlijk werkt, gelijk het vuur natuurlijk brandt. Het algemene geloof is een dood en nutteloos geloof, dat de ziel niet verandert; maar het zaligmakende geloof werkt altijd gehoorzamend. Hierom lezen wij van de ‘gehoorzaamheid des geloofs’ (Romeinen 16:26), te kennen gevende, dat het geloof in het eerst aan de Goddelijke roeping in gehoorzaamheid handelt, en dat het vervolgens de ziel opwekt tot alle daden van een evangelische gehoorzaamheid. O, zegt een wederkerend zondaar, die deze gehoorzamende toenadering tot een God in Christus doet: Ik ben een vluchteling, een omdolende dienstknecht geweest, van zulk een allerheerlijkste Heere en Meester; ik heb zijn dienst verlaten, en Hem mijn gehoorzaamheid geweigerd; maar nu, Heere! doorboor Gij mijn oor aan de posten Uwer deur, opdat ik eeuwiglijk Uw dienstknecht zij; maak mijn hart zo aan Uw dienst vast, dat geen verdrukkingen, verzoeking, geen satan of geen verlating mij immermeer van U af mogen drijven; doe mijn ogen vast gevestigd zijn op Uw dienst, opdat zij geen ijdelheid aanschouwen mogen; maak mijn banden vast aan Uw dienst, opdat ik nooit iets doen mag dat U mishagen zou; doorboor mijn voeten tot Uw weg, opdat ik nooit van U afwijk, en laten al de vermogens van mijn ziel genageld worden aan Uw dienst en gehoorzaamheid.

c. Wanneer er een vergaderen is tot Silo, dan is de regelmatige toenadering tot Hem spoedig. O! hoe snel vlucht de arme ziel, die zich gereed ziet om elk ogenblik in de hel neder te zinken, op een dag van Gods kracht, met alle spoed tot Christus! Bij U schuil ik, zegt de psalmist (Psalm 143:9). Het vluchten van het geloof is zeer snel en spoedig, gelijk de bliksem die van het ene einde van de hemel tot het andere einde gaat, in een ogenblik; maar zo kan de ziel ook, wanneer zij onder de invloed van de Geest des geloofs op de vlucht is, in een ogenblik van de aarde tot de hemel vliegen. Doch ik versta inzonderheid dit spoedige vergaderen, in tegenstelling van elk uitstel, dat zo schadelijk is in de godsdienst. Het komen tot Christus maar voor een kwartier uurs uit te stellen, is bij uitstek gevaarlijk; want ingeval gij binnen die tijd kwam te sterven, zo was gij voor eeuwig verloren. Wanneer de ziel nu krachtig vergaderd wordt, dan stelt zij niet de minsten tijd uit, maar is in een heilig haasten; ‘Ik heb gehaast en niet vertraagd Uw geboden te onderhouden’ (Psalm 119:60). De ziel wordt gedrongen om met alle haast en spoed uit Sodom te vluchten.

d. Wanneer er een vergadering is tot Silo, dan is de regelmatige toenadering tot Hem, welberaden en bedachtzaam. Schoon dezelve spoedig zij, zo is zij nochtans ook bedachtzaam, en schoon iemand niet te gauw met een zaligmakend geloof geloven kan, zo kunnen sommigen nochtans te gauw geloven met een tijdgeloof, zonder dat zij de zaken ooit gewogen hebben in de weegschaal van het heiligdom. De ziel die waarlijk toenadert legt de zaak in evenwicht, zij legt de gevaren in de ene schaal,

zeggende: wat zal mijn lot zijn indien ik niet tot Christus kom? ziet, die verre van Mij zijn, zullen vergaan; en zij legt de voordelen in de andere schaal, en zo komt zij eindelijk tot het besluit: 'Maar mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen; ik zet mijn betrouwen op den Heere HEERE, om al Uw werken te vertellen' (Psalm 73:28). Onder alle vergaderingen is het vergaderen tot Silo de beste: 'Tot wien zullen wij heengaan? Hij heeft de woorden des eeuwigen levens'. De ziel is hier niet slechts met een voorbijgaande vlaag bewogen; o, neen! zij ziet menigmaal de voorspoed van de goddelozen, en de tegenspoed en de verdrukking van de godzaligen; de uitgebreide en aanlokkende aanbiedingen die de zonde, de satan en de wereld doen; en nochtans beweert zij na dit alles, met grote bedachtzaamheid, dat het haar goed is nabij God en Christus te wezen. Anderen mogen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien? hun bede zal echter gedurig zijn: 'Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE' (Psalm 4:7).

e. Wanneer er een vergaderen is tot Silo, dan is de regelmatige toenadering tot Hem kuis en oprecht. De ziel beschouwt het woord, dat Christus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken van de zonden en van de toorn Gods, niet alleen als een getrouw woord, maar als aller aanneming waardig, omdat Christus haar daarin in al Zijn schoonheid ontdekt wordt. De rede wordt bij sommigen wel overwonnen, maar niet hun liefde, en daarom komen zij geveinsdelijk tot Christus, en niet met hun gehele hart; hun oordeel gaat de een, en hun genegenheden gaan een anderen weg op, omdat hun oordeel wel gewonnen is, maar niet hun genegenheden; even alsof iemand een vrouw zou trouwen, niet om haar schoonheid maar om haar erfgoed; niet uit liefde tot haar persoon, maar uit liefde tot haar geld of huwelijksgoed. Velen houden het met Christus, en grijpen de slippers aan van deze Joodse man, die evenwel, 'gedaante noch heerlijkheid in Hem zien, waarom zij Hem begeren zouden' (Jesaja 53:2). Maar gelijk er gezegd wordt: 'de oprechten hebben U lief' (Hooglied 1:4), zo komen ook degenen die oprecht en kuis in hun vergaderen tot Hem handelen, uit zuivere liefde en genegenheid, niet met slaafse bedoelingen, om het natuurlijke geweten te voldoen, of uit vrees voor de hel alleen, maar uit een grote liefde tot Hem, uit een rechte hoogachting voor Hem, en uit een sterke begeerte naar gemeenschap met Hem. Dus is de ziel bereid en tevreden om tot Christus te komen, zowel op de berg Calvarië als op Thabor, zowel wanneer Hij naar Golgotha vol schande weggeleid wordt, als wanneer Hij vol triomf Jeruzalem komt binnen rijden. Zij kleeft Hem aan wanneer de mensen uitroepen: 'Weg met dezen! weg met dezen! laat Hem gekruisigd worden! zowel als wanneer zij roepen: Hosanna de Zoon Davids! Zij bemint Hem, zowel wanneer Hij in het graf ligt, als wanneer Hij verheven is op de troon. De ziel, die kuis en oprecht tot Christus komt, kleeft Hem aan, wanneer koningen en vorsten tegen Hem zijn, zowel als wanneer de wetten en regeringen voor Hem zijn; wanneer de potentaten en parlementen tegen Hem zijn, zowel als wanneer zij het met Hem schijnen eens te zijn. Het is waar, daar zijn wel veel onkuise gedachten, lonken en begeerlijkheden naar de afgoden in het hart van de ware gelovigen; ook kunnen vele afwijkingen bij hen plaats hebben, doch zij worden door hen bestreden en tegengestaan, niet alleen door hun licht en geweten, maar door hun liefde en genegenheid tot de Heere Jezus, zeggende: O, zal ik dit de Heere vergelden? zodat zij in de grond oprecht zijn.

f. Wanneer er een vergaderen is tot Silo, dan is de regelmatige toenadering tot Hem geheel en onverdeeld. De valse of geveinsde komers komen met een verdeeld hart tot een verdeelde Christus; maar de ware komers, komen met een geheel hart tot een gehele Christus. Een legalist of wettisch mens wil met Christus trouwen, terwijl hij aan zijn eerste man, de wet, nog niet gestorven is, noch ook de wet aan hem; maar het

is een overspelig en ongeoorloofd huwelijk met een andere man te trouwen, terwijl de eerste man nog leeft. Hierom worden de gelovigen in Christus gezegd, 'der wet gedood te zijn door het lichaam van Christus, opdat zij zouden worden eens Anderen, namelijk Desgenen Die van de doden opgewekt is', enz. (Romeinen 7:4). Ook werpt God het oude gebouw terneder, de ziel uit die schuilplaats jagend, door haar te laten zien dat al haar wettische plichten en beste volbrengingen, zo mede al hare schitterende genade, niets dan vijgenbladeren zijn die haar naaktheid niet kunnen dekken en door haar de noodzakelijkheid, de uitnemendheid en de heerlijkheid van de gerechtigheid van Christus te openbaren, waaraan zij dan gewillig en hartelijk onderworpen gemaakt zijnde, alle hoop en verwachting des levens, of van gunst en rechtvaardigmaking uit de werken der wet, geheel en al verzaakt. Een vleselijk mens zoekt Christus en Zijn lusten beide aan de hand te houden; maar Christus zegt: 'Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan' (Johannes 18:8). De vergaderende genade doet de ziel zeggen: 'Wat heb ik meer met de afgoden te doen?' (Hoséa 14:9). Een geldgierig mens zoekt Christus en de wereld beide tot voldoening; CHRISTUS voldoet zijn geweten, en daarom loopt hij tot Christus, en de wereld voldoet zijn hart, en daarom loopt hij tot haar. Maar ten dage van de vergaderende genade en kracht, wordt de ledigheid van de wereld ontdekt, zodat de ziel alles verkoopt, om de parel van grote waarde. Een ziel die tot Christus komt, komt om deze vier dingen: om 'wijsheid van God, rechtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing' (1 Korinthe 1:30). Zij komt tot Hem als tot een profeet om wijsheid, als tot een priester om rechtvaardigheid, als tot een koning om heiligmaking, en als tot haar alles in allen om een volkomen verlossing; ook kan zij niet één van deze missen, omdat zij haar eigen dwaasheid, schuldigheid, onreinheid en ellende ziet. Een waar gelovige durft de gerechtigheid van de heiligmaking, noch de vergeving van de reinheid afscheiden; ja hij komt tot Christus om de vergeving van de zonden met het rechte doel. Welk is dat nu? Hij komt, ten einde hij, van de schuld van de zonde benijd zijnde, ook bevrijd mocht worden van de heerschappij van de zonde. En dewijl hij weet, dat bij Hem vergeving is opdat Hij gevreesd worde, zo gelooft hij de vergeving, niet om zich in de zonden toe te geven, o neen, het bloed van Christus, dat het geweten reinigt van de schuld van de zonden, dat 'reinigt het geweten ook van de dode werken, om den levenden God te dienen' (Hebreeën 9:14). Zij die tot Christus komen, komen zo tot Hem om rechtvaardigheid, dat zij Hem ook tot heiligmaking mogen hebben; of anders begeren zij niet waarlijk de gunst en genietingen Gods, of om in vriendschap te staan met Hem die een heilig God is. Gelijk een waar liefhebber van Christus Hem liefheeft, niet alleen omdat Hij een goede en barmhartige, maar ook omdat Hij een heilige Jezus is, zo gebruikt een gelovige Christus ook, zowel om hem heilig, als om hem gelukzalig te maken en haalt hij dus kracht uit Hem tot doding van de zonde, en tot levendmaking van de ziel in de weg van de plicht. Nu is het zeker, dat dat geloof hetwelk u nooit van de zonden af kan houden, u ook niet uit de hel houden zal en dat het geloof, hetwelk u niet brengen kan tot uw plicht, u ook niet brengen zal in de hemel. Het rechtvaardigend geloof is een heiligende genade, en het maakt van een gehele Christus gebruik. Het is waar, het geloof rechtvaardigt niet in dat opzicht zoals het heiligt; maar datzelfde geloof hetwelk rechtvaardigt, heiligt ook; gelijk de zon die verlicht, ook warmte geeft, maar het is niet de warmte van de zon die verlicht, maar dezelve licht; zo heeft ook dat geloof hetwelk rechtvaardigt, liefde en heiligheid bij zich; maar het is niet de liefde en heiligheid welke ons rechtvaardigen, maar het geloof, zoals dat ons met Christus verenigt.

g. Wanneer er een vergaderen is tot Silo, dan is de regelmatige toenadering tot Hem, met uitsluiting van alle andere zaligmakers, hulpmiddelen en ondersteuning, zeggende: 'Ik zal Uw gerechtigheid vermelden, de Uwe alleen' (Psalm 71:16). Ten dele op Christus te vertrouwen, en ten dele op onze gerechtigheid, is alsof men den ene voet zet op een vaste grond, en de andere voet op een losse zandgrond. Indien iemand zijn ene voet op een rotssteen, en zijn andere voet op het diepe water wilde zetten, en met een gelijke zwaarte op beiden leunen; ja indien hij aan die voet die op het water is, maar iets van zijn gewicht of zwaarte geeft, zo zal hij voorzeker in de diepte neerzinken; zo is het ook hiermee gelegen; en daarom wordt de ziel, ten dage als zij vergaderd wordt, ertoe gebracht om uit te roepen: 'Gewisselijk, in den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte' (Jesaja 45:24). Dus sluit Paulus zijn beste gerechtigheid die hij ooit had, zo voor als na zijn bekering, uit de stof van zijn rechtvaardigmaking uit Filippenzen 3:8-9. Wanneer hij zijn beste gerechtigheid bij de gerechtigheid van Christus vergelijkt, dan beschouwt hij dezelve als drek, ja als een stinkende mesthoop daar niets aangenaams in is, als een week modder daar niet op te staan is. Zodanig is onze gerechtigheid, wanneer die niet uit de stof van onze rechtvaardigmaking voor God wordt uitgesloten. Indien wij onze gerechtigheid zoeken op te richten, zo stinkt die in de neusgaten van God als drek; en nog niet alleen dit, maar dezelve is ook een week modder waarop men niet de minste vastheid heeft om te staan, maar hoe meer men daarop leunt, hoe meer men daarin zinkt. Het bloed van Christus is de enige offerande, welke Gode tot een welriekende reuk is; ook is elke offerande die daardoor niet welriekend gemaakt is, een stank voor God; de gerechtigheid van Christus is het enige vaste fundament en de enige zekere grond waarop voor God is te staan. Gelijk de weg van de zonde een week modder is, zo is de weg van de eigengerechtigheid niet veel beter; want de zonde die in iemands beste gerechtigheid is, ligt hem de voet, en werpt hem neer in het slijk, waar hij in de hel moet neerzinken, indien hij er niet toe gebracht wordt om op een vaste grond en fundament te bouwen, en om een betere weg in te slaan.

h. Wanneer er een vergaderen tot Christus is, dan is de regelmatige toenadering tot Hem bij trappen, als ook volstrekt en onwankelbaar, zeggende, gelijk er staat (Psalm 80:19): 'Zo zullen wij van U niet terugkeren'. O! zouden wij, nadat wij de bitterheid van de zonden en van de toorn gesmaakt hebben; nadat de vleugelen van onze zielen door de vlammen van de hel als gezengd geworden zijn; nadat de pijlen van de overtuiging, geschoten uit de boog der almacht, onze zielen doorwond hebben, zodat geen mens, engel of leraar dezelve kon uittrekken en nadat Christus die met Zijn eigen band genezen heeft, en daarin Zijn wonderlijke en krachtige genade heeft geopenbaard, als zijnde de Man van Gods rechterhand; zouden wij na dat alles van Hem terugkeren? O neen, wij zullen door genade van Hem niet terugkeren! Een waar gelovige komt tot Christus, om nooit weer van Hem te scheiden, zeggende gelijk Ruth tot Naomi zei (Ruth 1:16): 'Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk en uw God mijn God'. Daar is niets dat scheiding maken zal tussen mij en U. Ja, een gelovige die eens tot Christus gekomen is, komt vervolgens altijd nader en nader tot Hem (1 Petrus 2:4-5): 'Tot Welken komende als tot een levenden Steen', enz. 'Zo wordt gij ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis', nu gaat het gebouw steeds bij trappen voort. Sommige belijders zijn gelijk het rad van een molen dat rond gaat, maar altijd op dezelfde plaats blijft staan waar het was; zo gaan zij ook de plichten rond; zij hebben hun morgen- en avondgebeden, en wonen de predicatie bij op zondagen en in

de week, iets waar zij wel aan doen; maar daar blijven zij dan staan; zij zijn dezelfde die zij voor tien, twintig en meer jaren zijn geweest. Maar in het vergaderen tot Christus komen de volken nader en nader aan de hemel; zij krijgen meer kennis, meer beleving, meer haat tegen de zonde, meer liefde tot en gelijkvormigheid met Christus. Het is waar, de heiligen hebben wel hun winterse afnemingen, maar zij hebben ook hun zomerse herlevingen, die hen weder doen toenemen. En dus is 'het pad der rechtvaardigen gelijk een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot den vollen dag toe' (Spreuken 4:18).

(5) De vijfde zaak door mij voorgesteld, is een weinig te spreken over de vergaderende tijden en gelegenheden, waarin deze vergadering der volken plaats heeft of hebben zal.

Vraagt men nu: Wanneer zal deze vergadering zijn? Ik antwoord in het algemeen: wanneer de Silo komt, dan zal tot Hem de vergadering der volken zijn. Nu zijn er twee opmerkelijke komsten die in de tekst bedoeld worden, namelijk Zijn komst in het vlees en Zijn komst in de Geest. Van Zijn komst in het vlees heb ik reeds gesproken in de verklaring; zo ook van Zijn komst in de Geest, toen ik getoond heb, door welke middelen deze vergadering teweeggebracht wordt, inzonderheid door de vergaderende wind des Geestes, die de dode zondaren als uit hun graven opwekt en vergadert, volgens het woord: 'Gij geest, kom aan van de vier winden en blaas in deze gedoden, opdat zij levend worden' (Ezechiël 37:9). Christus' komst in het vlees is het begin van de bedeling van het Nieuwe Testament, welke duren moet tot aan Zijn tweede komst; en nu zal er, gedurende die bedeling, een vergadering zijn van de volken of van de heidenen tot Hem. De komst van Christus in de Geest, is de eigenlijk uitwerkende oorzaak van al de Geestelijke en krachtdadige vergaderingen, die onder deze bedeling plaats hebben zullen; en daarom wordt Zijn komst in de Geest, om de wereld te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, tot dat einde beloofd (Johannes 16:8). Zijn komst op deze wijze, is gelijk de vergaderende regen, waarvan gesproken wordt (Psalm 72:6): 'Hij zal nederdalen als een regen op het nagras, als de druppelen die de aarde bevochtigen'. Waarop dan een vergadering volgt (vers 8-11): 'En Hij zal heersen van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde. De ingezetenen van dorre plaatsen zullen voor Zijn aangezicht knielen, en Zijn vijanden zullen het stof lekken. De koningen van Tarsis en de eilanden zullen geschenken aanbrengen, de koningen van Scheba en Seba zullen vereringen toevoeren. Ja, alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen, alle heidenen zullen Hem dienen'. O, roep, roep dan om een vergaderende regen van des Geestes invloeden en werkingen, want dan, en niet eer zal er een vergaderen kunnen zijn. Maar meer bijzonder kunnen wij de vergaderende tijden en gelegenheden uit een vierledig gezichtspunt beschouwen.

1. Met betrekking tot het openbare en opmerkelijke vergaderen van de kerk in het algemeen.
2. Met betrekking tot de aanvankelijke vergadering van zondaren in het bijzonder.
3. Met betrekking tot de toenemende vergadering van gelovigen.
4. Met betrekking tot de volkomen vergadering van de heiligen.

1. De vergaderende tijden kunnen opgemerkt worden met betrekking tot het openbare en opmerkelijke vergaderen van de kerk in het algemeen. Daar zijn vier of vijf tijden, welke opmerkelijk zijn geweest wegens openbare en talrijke vergaderingen tot Silo, zoals:

1. De tijden van hervorming in de kerk zijn onder de krachtige invloed van de Geest Gods, Die het werk van de hervorming verzeld en voortgezet heeft, vergaderende tijden geweest. Dus was het ten tijde van Hizkía, toen een menigte van het volk de afgodische altaren had weggenomen, en Hizkía, bij zijn hervormende maatregelen, zijn ernstige en vurige gebeden gevoegd had, toen ‘verhoorde de HEERE Jehizkía en heelde het volk’ (2 Kronieken 30:20). De tijden van hervorming zijn ook in Brittannië en in Ierland opmerkelijke tijden van vergadering geweest. De Heere heeft al zeer vroeg het licht van het Evangelie, inzonderheid in Schotland gebracht, door hetwelk onze voorvaderen verlost geworden zijn van het heidendom; zodat wij altijd enig evangelisch licht gehad hebben in de eerste vijfhonderd jaren na Christus; omtrent welke tijd het pausdom enige ingang onder ons bekomen heeft, toen een Palladius van Rome gezonden werd om ons te verderven. En schoon er naderhand voor verschillende honderden van jaren, een dappere tegenstand tegen de Roomse ceremoniën en hiërarchie geweest is, zo heeft de paapse duisternis echter, bij trappen, deze landen overspreid, totdat dezelve binnen de tijd van duizend jaren, tot haar grootste hoogte gekomen was; na welke tijd, (te weten in de vijftiende eeuw, ik meen vijftienhonderd jaren na Christus, welke de tijd van de hervorming is geweest en nu omtrent tweehonderd jaren geleden) het de Heere behaagd heeft, het licht van de hervorming te doen doorbreken, door uitmuntende werktuigen te verwekken om het Evangelie duidelijk te prediken en om hun handen met grote ijver te slaan aan het werk van de hervorming, inzonderheid hier in Schotland, zelfs ter uitroeijing van het pausdom, de bisschoppelijkheid, de Erastianerij en de plechtige afzwering van deze; als ook van alle ketterse en sektedwalingen, hetzij in de leer, de dienst, de tucht, of regering van de kerk. Toen was het, dat de leraren met gerechtigheid en heil bekleed, en uitmuntend waren in hun getrouwheid aan God, aan Zijn waarheid en aan Zijn belang, zo mede, ijverig tegen de zonde en tegen alle lauwheid in de zaken Gods. Toen was het, dat de vertegenwoordigers van het land, hun handen sloegen aan deze hervorming, Toen was het, dat inzonderheid Schotland in de wereld beroemd was onder de naam van Philadelphia, vanwege de zuiverheid van deze hervorming, hebbende al de lappen en slenters van het papendom achterwege gelaten in het graf, uit hetwelk het was opgestaan, hetgeen van vele kerken niet gezegd kon worden, inzonderheid niet van onze naburige kerk van Engeland; want, gelijk Lazarus uit het graf kwam, gebonden aan handen en voeten met grafdoeken, en zijn aangezicht omwonden met een zweetdoek, zo was het met Engeland, met betrekking tot deszelfs eerste hervorming. Het was waarlijk een opstaan uit het graf, ten tijde van koning Eduard, en van koningin Elisabeth; nochtans kwamen zij uit dit graf, gebonden aan handen en voeten met hun grafklederen, vele dingen meebrengend die zij achter gelaten moesten hebben, inzonderheid al die ceremoniën, bijgelovigheden en wijze van Godsdienst- en kerkregering, waarin zij met de kerk van Rome overeenstemt en die zij van haar mee heeft gebracht toen zij haar verliet. Deze grafklederen heeft zij tot op deze dag nog niet afgeworpen, en velen in Schotland zijn helaas! geneigd, om enige van die oude klederen te lenen, die naar het graf rieken van het pausdom dat zij verlaten hebben, maar met opzicht tot de hervorming in Schotland, gelijk Christus, toen Hij uit de doden opstond, Zijn doeken en grafklederen in het graf gelaten heeft, also heeft Hij Schotland in het opstaan uit het graf des pausdoms bekwaam gemaakt om op te staan en om zo zuiver te hervormen, dat hetzelfde al de doeken van het pausdom in het graf gelaten heeft uit hetwelk het is opgestaan. Nog eens, toen was het, dat het werk des Heeren voorspoedig voortging, het Evangelie bloeide, de ongerechtigheid de mond gestopt werd, onze kerk heerlijk was voor allen die haar

aanschouwden, vreselijk voor haar vijanden, als slagorden met banieren, en vele volken werden vergaderd tot Silo. Maar helaas! één van de grote redenen waarom er nu zo weinig tot Silo vergaderd worden, is dat het werk van de hervorming zo grotelijks stil staat, en dat er zo weinig hervorming, ijver en geest gevonden wordt onder de overheden, onder de leraren en het volk; zodat men nu zeggen mag, gelijk er staat (Nehémia 3:5): ‘Voorts aan hun hand verbeterden de Tekoïeten; maar hun voortreffelijken brachten hun hals niet tot den dienst huns Heeren’; ja de wangestalte, besmetting, verdorvenheid en het verval zijn, in plaats van een hervorming, in onze dagen maar al te blijkbaar; waardoor veel besmetting in de leer, veel verdorvenheid in onze godsdienst, partijdigheid en krachteloosheid in onze tucht, tirannie en wanorde in de kerkregering, menigvuldige inbreuken op de vrijheden van des Heeren volk en op de voorrechten van Gods huis, zijn doorgebroken, alles te zeer bekend dan dat wij die allen zouden optellen; in zoverre dat de fundamenten bewogen worden en de hof met onkruid begroeid is. O! roep en bid dan, dat de Heere de dagen van de hervorming nog eens gelieve te doen wederkeren, want voor dat zulks geschiedt, is er maar weinig hoop, dat wij enige opmerkelijke vergaderingen der volken tot Silo zullen zien. En gelijk Christus Zijn discipelen gebod, Lazarus van zijn grafklederen te ontbinden, toen hij uit het graf was opgestaan, smeekt ook gij alzo dat de Heere eens komen mocht om alles weg te nemen, wat tegen de leer, de godsdienst, de tucht en regering Zijner kerk strijdig is, als ook alles wat de volmaking van het werk van de hervorming verhinderen kan.

2. De tijden van verbondmaking in de kerk zijn vergaderende tijden geweest. Gelijk wij zien kunnen ten tijde van Josía (2 Koningen 23:3), toen ‘de koning een verbond voor het aangezicht des HEEREN maakte om den HEERE na te wandelen, en Zijn geboden en Zijn getuigenissen en Zijn inzettingen met ganser harte en met ganser ziele te houden, en het ganse volk stond in dit verbond’. Zo was het ook in deze koninkrijken, toen na de hervorming alle soorten van aanzienlijke personen gebracht werden onder heilige en plechtige verbonden met God. In die dagen had de Heere een lust aan ons, en ons land was met Hem getrouwd, toen wij met opgeheven handen Hem de eed van getrouwheid gegeven, en alle andere mededingers naar Zijn regering afgezworen hebben. Nooit is er een volk geweest dat door verbonden, plechtiger aan God verbonden is geworden, dan wij, als in de jaren 1580 en 1581, en vervolgens in de jaren 1638 en 1639, als ook in latere tijden, tegelijk met het plechtige verbond dat daarna gemaakt is tot bevordering van de bedoelingen, voornemens en verbintenissen van de voorgaande verbonden. Ik weet wel, dat sommigen de verbintenis van deze verbonden op de nakomelingschap betwisten en ontkennen, maar gelijk de vrome Josía het volk wederbracht, en hetzelfde deed staan bij het verbond van hun vaders (2 Kronieken 34:32-33), zo vinden wij ook in de Schrift, dat godsdienstige verbonden zowel de afwezige als de tegenwoordige, zowel de toekomstige nakomelingschap als de verbondmakende voorvaders insluiten (Deuteronomium 29:14-15, 22, 24-25). Onze plechtige verbonden nu, waarin onze voorvaders getreden zijn, niets anders dan een bijgevoegde en verzamelende verbintenis zijnde, waaraan wij van tevoren door het Woord van God verbonden waren, zo kunnen zij niet anders dan verbindend zijn op ons, hun nakomelingen. Doch, gelijk die dagen van verbondmaking, dagen waren waarin velen vergaderd werden tot Silo, en waarin God Zijn zegel aan een bezworen werk van de hervorming gehangen heeft, door een talrijke toevloed van zielen tot de Messias, onder de invloed van de krachtige Geest Gods, Zijn Woord en Zijn ordonnantiën zegenende tot hun bekering, zo zijn integendeel de dagen van onze verbondbreking, zeer ver af van dagen der vergadering te zijn. Is het dan wel wonder,

dat wij reden hebben om te klagen, dewijl ons verbond verbroken, begraven en verbrand is? Indien dan onze verbondbreking niet behoorlijk betreurd, en een bezworen hervorming onder ons niet weder levend wordt, zo hebben wij grond om te verwachten dat de Heere het zwaard of enig vreselijk oordeel zenden zal, om de twist van Zijn verbond te wreken. Totdat deze dingen aanmerkelijk vernieuwd worden en herleven, kunnen wij nauwelijks een opmerkelijke vergadering van het volk tot Silo verwachten.

3. De tijden van openbare belijdenissen in de kerk zijn tijden van vergadering geweest. Dat zijn tijden van ootmoedige erkentenis van personele en nationale schuld, gelijk wij zien kunnen (Ezra 8:23, en 9:7 en volgende verzen, vergeleken met hoofdstuk 10:1-3). Daar zijn buiten twijfel betere dagen van het Evangelie, ten aanzien van deszelfs kracht, onder ons geweest dan nu, toen er een openbare en plechtige belijdenis en erkentenis was van de openbare zonden en verbrekingen van het verbond, van welke wij een bericht ontvangen uit de belijdenis van ons geloof, die in elks handen is. Doch in onze dagen schijnt het er zo ver af te zijn, dat wij onze openbare zonden en afwijkingen erkennen zouden, dat wij integendeel aan de zelf-rechtvaardigende kant staan, alsof wij niets misdaan hadden, en alsof de zaken nooit beter met ons geweest waren. Mogen wij hieruit niet besluiten, dat de Heere tot ons spreekt, gelijk Hij eertijds tot Juda sprak (Jeremia 2:35): ‘Nog zegt gij: Zeker, ik ben onschuldig; Zijn toorn is immers van mij afgekeerd. Zie, Ik zal met u rechten, omdat gij zegt: Ik heb niet gezondigd’. Hoe kunnen wij, terwijl onze moederkerk haar zonden niet behoorlijk ter harte neemt, dan een opmerkelijke vergadering van haar kinderen tot Silo verwachten? Doch indien wij onze ongerechtigheid beleden, en de ongerechtigheid onzer vaders, en ons onbesneden hart gebogen was, en aan de straf onzer ongerechtigheid een welbehagen had, dan mochten wij verwachten dat de Heere gedenken zou aan Zijn verbond, en ons land genezen, gelijk er staat in Leviticus 26:40-42. Niet alsof de openbare hervormingen, verbondmakingen en belijdenissen enige verdienstelijke invloed hadden op, of de verwervende oorzaken waren van de opmerkelijke vergaderingen tot Silo; maar alleen dat Hij langs deze weg gewoonlijk werkt, en de weg des volks bereidt (Jesaja 57:14, 62:10): ‘Gaaf door, gaaf door, door de poorten, bereidt den weg des volks; verhoogt, verhoogt een baan, ruimt de stenen weg, steekt een banier omhoog tot de volken’, en dan volgt ‘de vergadering der volken tot Hem’. Dewijl dan geen van deze nationale herlevingen, of openbare belijdenissen van onze en onzer vaders ongerechtigheden onder ons gevonden worden, zo is het niet te verwonderen dat wij, in plaats van een vergadering der volken tot Silo, een vergadering van zware wolken in onze lucht zien, en er meer en meer nationale slavernij en dienstbaarheid onder ons plaats grijpen. ‘Wij wandelen in tegenheid met God, en God wandelt in tegenheid met ons, en daarom zal Hij over ons naar onze zonden, zevenvoudig slagen toedoen’ (Leviticus 26:21). Indien gij dan verlangt een opmerkelijke vergadering tot Silo te zien, o, smee en bid dan om een aanmerkelijke uitstorting van de Geest der bekering en hervorming, waarvan in onze kerk en staat in deze dagen zo weinig wordt gezien. O, smee toch om de wederkering van Zijn geweken heerlijkheid, en dat ons land niet genoemd mocht worden: Lo-Ruchama en Lo-Ammi, maar veeleer Ammi en Ruchama (Hoséa 1:12), en dat wij genoemd mogen worden Hefziba en Beulah; ‘Mijn lust is aan haar; en uw land: het getrouwde; want de HEERE heeft een lust aan u, en uw land zal getrouwd worden’ (Jesaja 62:4).

4. De tijden van strijd en lijden in de kerk zijn tijden van vergadering geweest. Het was in een tijd van lijden en vervolging van de Kerk, dat er zulk een groot getal van mensen bekeerd en tot Christus vergaderd werd in de eerste tijden van het

Christendom, gelijk wij lezen (Handelingen 4:4): ‘En velen van degenen die het Woord gehoord hadden, geloofden; en het getal der mannen werd omtrent vijfduizend’. De tijden van strijd voor het geloof zijn menigmaal tijden geweest van verzameling tot Christus, het heerlijke voorwerp van hetzelfde. Ja, de tijden van verstrooiing zijn dikwijls tijden van vergadering geweest, dewijl de Heere Zijn knechten verstrooid heeft, opdat zij het Woord in alle plaatsen, waar zij verstrooid waren, mochten prediken om het volk tot Silo te vergaderen; gelijk wij zien kunnen in Handelingen 8:9 en inzonderheid Handelingen 11:19-21: ‘Degenen nu die verstrooid waren door de verdrukking die over Stéfanus geschied was, gingen het land door tot Fenícië toe en Cyprus en Antiochië, tot niemand het Woord sprekende dan alleen tot de Joden. En er waren enige Cyprische en Cyrenéische mannen uit hen, welke te Antiochië gekomen zijnde, spraken tot de Grieksen, verkondigende den Heere Jezus. En de hand des Heeren was met hen, en een groot getal geloofde en bekeerde zich tot den Heere’. Dus waren eerst de Joodse en daarna de heidense vervolgingen, inzonderheid de tweede, onder Domitianus, welke omstreeks het jaar 69 is voorgevallen, en de negende en tiende onder Aurelianus en Diocletianus, gelijk de historieschrijvers verhalen, de eigenlijke middelen, waardoor het Evangelie het eerst in Schotland is gebracht; overmits vele uitmuntende mannen, die vleselijke stormen ontvluchtend, in dit land gekomen zijn, en alzo het Evangelie hier geplant hebben. Tijden van lijden, vervolging en verberging, zijn in de kerk tijden geweest van vergadering. Daar zijn mogelijk hier nog enige oude lieden, welke ten tijde van de vervolgingen, getuigen zijn geweest van de dagen van Gods heikracht in de laatste tijden van Schotlands lijden. Onze vaders hebben ons verhaald, hoe de Heere voor hen en met hen verschenen is, toen de mensen op een aller-bloedigste wijze tegen hen te voorschijn kwamen; zij hebben het beste nieuws uit de hemel gehoord, toen zij de ergste tijdingen van de aarde hoorden. God ziet menigmaal het vriendelijkst op Zijn kerk neer, wanneer de wereld het meest op haar vergramd is; wanneer de waarheid en de zaak van Christus door de mensen het meest worden tegengestaan, dan verzegelt de Heere dezelve gewoonlijk op de opmerkelijkste wijze aan veler harten. Sommigen hebben ondervonden, dat, toen zij het meest hebben moeten strijden voor de waarheid, de Heere hen juist toen het aller-zoetst en het verkwikkendst voor hun eigen zielen, en het aller-krachtigst voor de zielen van anderen heeft gemaakt. Ja, de tijden van banden en gevangenissen zijn ook tijden geweest van kinderen te baren voor God; ‘Ik bid u’, zegt Paulus, ‘dan voor mijn zoon, denwelken ik in mijn banden heb geteeld, namelijk Onésimus’ (Filémon:10). Het is waar, Gods vergaderende tijden zijn wel niet bepaald tot de lijdende perioden van de kerk; want zeer heerlijke dingen worden van de stad Gods gesproken, zelfs ook op andere tijden, dat deze en die aldaar geboren zijn; en ik weet ook, dat het van ons Sion kan gezegd worden, zonder vele jaren terug te zien, dat deze en die aldaar geboren zijn. Maar ik spreek van aanmerkelijke vergaderingen, waarvan gezegd kan worden: deze menigte en die menigte is daarin geboren, en niet alleen deze en die zijn daarin geboren. O, dat wij eens een tijd mochten zien, waarin bij menigten tot Christus vergaderd werden. Maar daar zullen mogelijk eerst nog dagen van lijden komen, eer wij zulke dagen zien, en opmerkelijke tijden van vervolgingen, voordat er opmerkelijke vergaderingen zullen zijn; want Hij ‘Wiens wan in Zijn hand is, en Hij zal Zijn dorsvloer doorzuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen’ (Mattheüs 3:12). Maar gelijk de dag der ellende op zichzelf niet begeerlijk is, zo moet ik, opdat gij niet moedeloos mag worden, nog verder zeggen:

5. Dat de tijden van afwijkingen in de kerk, ook tijden van vergadering zijn geweest, volgens Jeremia 3:14: 'Bekeert u, gij afkerige kinderen, spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd; en Ik zal u aannemen, één uit een stad en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion'. Dit is een roeping in een tijd van afwijking; maar zie nu vers 22, waar niet alleen een vergaderende roeping, maar ook een vergaderende kracht, die de roeping verzelt, gevonden wordt, zelfs in een tijd waarin zij hun weg verkeerd, en de Heere hun God vergeten hadden: 'Keert weder, gij afkerige kinderen; Ik zal uw afkeringen genezen'. En dan volgt er: 'Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE onze God'. Zie hier dan een vergadering der volken tot Silo in een tijd van verval en afwijking! O, laat het afkerige Schotland, laten afkerige zondaren dan zeggen: Wij komen tot U! O, dat het hart van mijn toehoorders heden zeide: Wij komen tot U! Daar kan geen nationale hervorming zijn, tenzij er een personele hervorming is; indien de personele wederkering tot de Heere eens algemeen was, dan zou er een nationale wederkering zijn. Indien gij dan wensen zou een nationale herleving te zien, zo laat elk uitzien om deel te hebben aan de vergaderende kracht en genade, zeggende: 'Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn' (Jeremia 31:18). 'Trek mij, wij zullen U nalopen' (Hooglied 1:4); en laat ons dan, onder de invloed van Gods trekkende kracht, zeggen: 'Zie, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere onze God'. Is dan uwe personele afkerigheid, o mens! groot en zwaar geweest? Is dit uw kwaal, dat gij al uw dagen een afkerig hart, een afkerige natuur, een afkerige praktijk en een genegenheid hebt gehad om af te keren met al uw gedachten, woorden en werken? Is dit uw kwaal, dat gij een afkerig en een ongewend kalf, of een afkerig vijandig schepsel zijt geweest, en nu mogelijk denkt dat uw kwaal dodelijk en ongeneeslijk is? O, dan moet ik u verzekeren, dat hier een medicijnmeester is die gezegd heeft: Ik zal uw afkeringen genezen; nu zal Hij immers niet zeggen hetgeen Hij niet doen kan? Dewijl Hij nu in Zijn grote barmhartigheid zegt: Ik zal uw afkeringen genezen, zo laat ook uw hart zeggen: Heere! ik kom tot U om die genezing, want dat zijn mijn kwalen, en daar is ook niemand in de wereld die dezelve meer nodig heeft dan ik; de kerk en het land hebben nodig dat hun afkeringen genezen worden, doch ik ben de bijzondere persoon die dezelve het meest van node heb; genees mij Heere, zo zal ik genezen zijn! zie, ik kom tot U om genezen te worden. Is dit de taal van uw hart? Dan zult gij welkom, ja driemaal welkom tot Hem zijn; want 'die tot Mij komt', zegt Hij, 'zal Ik geenszins uitwerpen' (Johannes 6:37). Nee, Hij zal u uw voorgaande afkerigheden geenszins verwijten, maar u van dezelve genezen: want Hij is het 'Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt' (Jakobus 1:5). 'Ik zal uw afkeringen genezen', dit wordt gezegd zonder bepaling, hetzij van voorgaande of toekomstige afkeringen; en daarom behoeft de vrees van weder af te keren u niet af te schrikken of moedeloos te maken, om tot Hem te komen; uw voorgaande afkerigheden zullen u niet uitwerpen; en schoon gij wederom mocht afwijken, zo zal Hij u evenwel niet uitwerpen; Hij moge 'uw overtreding met de roede bezoeken, en uw ongerechtigheden met plagen. Maar Zijn goedertierenheid zal Hij van u niet wegnemen' (Psalm 89:33-34). Nee, Hij zal u geenszins uitwerpen. De afkerigheden zullen geenszins een scheiding maken tussen u en Hem, want Hij zal uw afkeringen genezen. Ik zal uw afkeringen genezen: dit heeft zowel betrekking op de toekomstige, als op de tegenwoordige tijd; niet om u in de toekomst tot zondigen aan te moedigen, o nee, maar om zondaren, niettegenstaande hun vrees voor toekomstige afwijkingen, aan te moedigen om tot Hem te komen. Dit zal mijn ambt en werk zijn, zo lang gij met die kwaal van afkerigheid te worstelen hebt; hetwelk zijn zal, totdat gij gekomen zult zijn in dat land, waarin 'geen inwoner meer zeggen zal: Ik ben ziek' (Jesaja 33:24).

Totdat gij daar gekomen zult zijn, zal Ik u steeds een medicijnmeester en een heelmeeester wezen. Ik zal u Mijn genezend Woord, Mijn genezend bloed en Mijn genezende bezoeken geven van tijd tot tijd; zodat Ik, als de Zon der gerechtigheid, dagelijks over u op zal gaan met genezing onder Mijn vleugelen. O, afkerige ziel! kom dan en laat Ik in alles, van dag tot dag door u gebruikt worden. Zegt nu uw hart inwendig: Zie hier zijn wij, wij komen tot U? O, gezegend zijn dan alle komenden, schoon zij afkerig zijn geweest! Het volk dat tot Silo moet vergaderd worden, is een afkerig volk, en indien het niet zodanig was, dan zou het niemand zijn van Adams nakomelingen, want die allen liggen aan deze ziekte krank; daarom worden alle afkerigen hier genodigd om te komen. O, kom dan in de naam van Silo, tot Wien de vergadering der volken zijn moet; ja komt ook in de naam van Zijn gezegende Vader, en gij zult welkom zijn. En indien hier enige komers zijn; ere, ere zij dan God, dat niettegenstaande al het gebrek van de kerk van Schotland en al onze afkerigheden, het nog een tijd van vergadering is onder ons. Dus heb ik de vergaderende tijden overwogen, met betrekking tot de opmerkelijke vergadering der kerk in het algemeen.

2. De tijden van vergadering kunnen nog aangemerkt worden met betrekking tot de aanvankelijke vergadering van zondaren in het bijzonder. Wanneer Hij de zondaren tot Zich begint te vergaderen, o, hoe zeer stralen dan niet de vrijheid en de oppermacht van de genade in de tijden en gelegenheden daarvan, luisterrijk door. Want sommigen vergadert Hij omtrent de derde ure (Mattheüs 20:3); sommigen omtrent de zesde ure, sommigen omtrent de negende ure (vers 5), en sommigen omtrent de elfde ure (vers 6). Daar worden vier perioden of tijden genoemd: sommigen worden vergaderd in de morgenstond; sommigen in de avondstond, sommigen op de middag, en sommigen te middernacht; doch het is een gelukkig uur in welk uur het ook geschieden mag; ‘de ure komt wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods’, enz. (Johannes 5:25). O, mocht ook dit het gelukkige uur wezen met betrekking tot sommigen die hier zijn. Doch meer bijzonder is:

1. De morgenstond voor sommigen een tijd van vergadering; ik meen de morgenstond van hun jeugd. De Heere heeft sommigen al zeer vroeg, eer de dag aanbrak vergaderd, en eer zij het licht aanschouwd hebben, dewijl zij vergaderd geworden zijn eer zij geboren waren, als ook verzegeld en geheiligd van de baarmoeder af, zowel als van eeuwigheid voorgekend (Jeremia 1:5): ‘Eer dat Ik u in moeders buik formeerde, heb Ik u gekend, en eer dat gij uit de baarmoeder voortkwaamt, heb Ik u geheiligd’, hetgeen door sommigen wordt toegepast op de wedergeboorte, om te bewijzen dat enige geestelijk geboren worden, zelfs vóór hun natuurlijke geboorte; en wij zijn ook wel verzekerd, dat de jonge kinderen niet minder vatbaar zijn voor al de wezenlijkheden van de wedergeboorte, dan de bejaarden. Het wezenlijke daarvan is, dat God Zijn Geest in hun binnenste geeft; nu zijn de kinderen hiervoor zowel, zo niet meer vatbaar dan bejaarde personen, dewijl de natuurlijke vijandschap in hen niet versterkt is door dadelijke opstand. Doch dit gaan wij voorbij, als iets dat zeer zeldzaam is, en dat niet gekend kan worden dan door enige opmerkelijke uitwerkingen daarvan. Maar dat sommigen in de morgenstond van hun jongere jaren vergaderd worden, is zo zeldzaam niet; zo was het met Josía, die geroepen werd toen hij acht jaren oud was (2 Koningen 20:1-2); zo was het met Timótheüs, die ‘van kinds af de heilige Schriften geweten heeft’ (2 Timótheüs 3:15). Indien dan de morgenstond van de jeugd een tijd van vergadering tot Silo is, laat dit dan de jonge kinderen die hier zijn tot aanmoediging wezen, om aan hun Schepper en Verlosser te gedenken in de dagen hunner jongelingschap (Prediker 12:1). O, gedenk toch Hem vroeg te zoeken:

‘Ik heb lief die Mij liefhebben; en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden’, zegt God (Spreuken 8:17; zie ook Psalm 110:3).

2. De avondstond is voor sommigen een tijd van vergadering; de Heere vergadert sommigen in de avondstond van hun ouderdom; dus vinden wij dat Abraham vergaderd werd in zijn ouderdom, zijnde vijfenzeventig jaren oud, toen God hem eerst riep (Genesis 12:4), en het is ook waarschijnlijk, dat Nicodémus een oud man geweest is, eer hij wedergeboren is geworden, gelijk blijkt uit Johannes 3:4. O, zijn dus ook hier enige oude zondaren, die van de baarmoeder af, overtreders zijn geweest, en die al hun dagen geleefd hebben buiten Christus? O! het is meer dan tijd dat gij tot Silo vergaderd wordt. Heeft de satan de morgen- en middagstond van uw dag gehad, en zou gij hem de avondstond daarbij geven? O, hij heeft reeds te veel van uw tijd gehad; laat Christus dan nog het overige daarvan hebben, nu gij Hem toch niets meer kunt geven. Ik durf niet te zeggen, dat Hij niet zal nemen hetgeen de satan overgelaten heeft; want ik heb uit het Woord geen grond om te zeggen, dat de ouderdom niet zou kunnen zijn een tijd van vergadering; maar ik ben verzekerd dat mijn tekst niemand, hetzij oud of jong, uitsluit; want tot Hem zal zijn de vergadering der volken. Laten dan zelfs oude en stervende lieden tot deze verse en levende weg vergaderen, welke voor ons is ingewijd door het voorhangsel van Christus’ vlees, deze weg is gewisselijk de beste die gij in kunt slaan, eer gij in het graf vergaderd wordt.

3. De middagstond is voor sommigen een tijd van vergadering; ik meen de middentijd van hun ouderdom; want die God vergadert, die vergadert Hij gewoonlijk in het midden van hun dagen. Sommigen hebben geoordeeld dat Gods overblijfsel in het bijzonder vergaderd wordt tussen de vijftien en vijfentwintig jaren. Anderen zeggen, tussen de veertien en de veertig jaren. Doch ik durf de Heilige Israëls geen paal of perk te stellen; alleen zeg ik, dewijl de meesten die hier zijn, mogelijk omtrent het midden van hun jaren zijn: o, zoek de Heere toch, dat Hij het midden van uw dagen heilige, gelijk Sálomo ‘het middelste des voorhofs heiligde’ (2 Kronieken 7:7). En wanneer God hier tot de Messias zegt: ‘Tot Hem zal zijn de vergadering der volken’, zo laat al het volk zeggen: Amen! Gij die jong, gij die oud en gij die tussen beiden zijt, o zegt hier Amen op! O, laat een vergaderende kracht ons overkomen.

4. De middernacht is ook een tijd van vergadering voor sommigen. Ik meen niet alleen de middernacht van de dood en de naderende eeuwigheid, op welke tijd sommigen door God vergaderd zijn geworden, gelijk de moordenaar aan het kruis, alhoewel het niet zijn gewone tijd is; maar ook de middernacht van een zorgeloze staat, waarin de ziel, als in een diepe doodslaap is, zelfs zulk een tijd is een tijd van vergadering geweest. Ik behoef hier niet te spreken van Manasse, Maria Magdaléna en anderen. Wanneer was het, dat de dag der genade over Paulus kwam aanbreken? Was het niet in de donkerste ure van de nacht, toen hij vast in slaap was op het bed van zorgeloosheid? Het is waar, zijn lichaam sliep niet, want hij reisde met grote haast en verwoedheid naar Damascus; maar zijn ziel was zo vast in slaap, dat zij snorkte en zeer hevig blies in den slaap (Handelingen 9:1): ‘En Saulus blazende nog dreiging en moord tegen de discipelen des Heeren, ging tot den hogepriester’. Maat zie, te middernacht hoorde hij een stem me die hem opwekte, en hem Jezus deed zoeken. Nu is het mogelijk ook voor sommigen die hier zijn, een middernacht waarin zij slapen en snorken, en vijandschap tegen God, tegen Zijn volk en tegen Zijn wegen uitblazen; maar de middernacht kan een tijd van vergadering zijn, gelijk gezegd wordt (Mattheüs 25:6), toen al de maagden, zowel de wijze als de dwaze, sluimerden en sliepen, en er te middernacht een geroep geschiedde: Ziet, de Bruidegom komt; gaat uit, Hem tegemoet. En al is het nu ook middernacht met de kerk, en met vele arme ellendige

zorgeloze zielen, zo is er nochtans te middernacht in dit Evangelie een geroep: Zie de Silo is gekomen, en laat de vergadering der volken zijn tot Hem; ga uit, Hem tegemoet; want zie, Hij komt met heil! Dit is de aanvankelijke vergadering.

3. De tijden van vergadering kunnen opgemerkt worden met betrekking tot de toenemende vergadering van de gelovigen, in welke het goede werk begonnen is; en die nu of voormaals verbonden zijn geworden om tot Silo te komen, en nog steeds nodig hebben onder Zijn vleugelen te vergaderen. Nu zijn de vergaderende tijden, welke betrekking hebben op de toenemende vergadering van de gelovigen en op hun vordering in de nabijheid en gemeenschap met God, zeer vele. Doch ik zal onderscheidshalve, en om des geheugens wille, hen bepalen tot deze vier tijden, namelijk, van zomer, winter, lente en oogsttijd.

1. Er zijn zomertijden van verkwikkingen die de gelovigen somtijds hebben na de vergaderende oogst van de bekering, en deze zomertijden zijn verdere vergadertijden, dienende tot hun toenemende vergadering. Als de ziel lang onder schuld en toorn, onder de gramschap en het ongenoegen Gods gelegen, en de poorten van de hemel lang voor zich gesloten heeft gezien, als ook de poorten van de hel geopend om haar te ontvangen, dan komt de Heere gewoonlijk vrede tot de ziel spreken, zeggende: 'Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mij nentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet' (Jesaja 43:25). Hoor, ziel, de gedachten die Ik over u denk, zijn gedachten des vredes en niet des kwaads, hier is genade om u te vergeven, verdiensten om u te rechtvaardigen, bloed om u te wassen, balsem om u te helen, brood om u te sterken, wijn om u te verkwikken en klederen om u te dekken. Dus werd Paulus, nadat hij ontwaakt, overtuigd en bekeerd was, door God opgenomen in de derde hemel, terwijl hem zoveel ontdekkingen van Zijn liefde, gunst, schoonheid en heerlijkheid gegeven werden, dat hij die niet kon uitspreken. Dus werd ook de verloren zoon, nadat hij wedergekeerd was, het beste kleed aangedaan, hem een ring aan zijn hand gegeven, en schoenen aan de voeten; ook werd het gemeste kalf gebracht, en voor hem geslacht, te kennen gevend dat het God, naar des zondaars bekering en Zijn vergadering tot Silo, genadiglijk behaagt, om hem enige uitmuntende en opmerkelijke openbaring van Zijn liefde, gunst, genade en heerlijkheid te geven, dienend tot Zijn toenemende vergadering (Johannes 2:11): 'En heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard; en Zijn discipelen geloofden in Hem'. Dus leest men ook (Psalm 102:17): 'Als de HEERE Sion zal opgebouwd hebben', dat Hij dan 'in Zijn heerlijkheid zal verschenen zijn', wanneer Hij de stenen die reeds vergaderd, en op het fundament gelegd zijn, tot een geestelijk huis zal opbouwen in een toenemend werk; dan openbaart Hij Zijn heerlijkheid, opdat zij 'Zijn heerlijkheid aanschouwende, veranderd mogen worden van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest' (2 Korinthe 3:18). Doch de zomertijd van geestelijke voorspoed kan dikwijls maar voor een korte tijd zijn, gelijk dit met David was (Psalm 30:7-8). Schoon die gewoonlijk tot hen wederkeert, gelijk de zomer jaarlijks na de winter wederkeert; nochtans wordt dezelve doorgaans van een winter achtervolgd.

2. En daarom zijn er ook wintertijden van tegenspoed voor de gelovigen, welke nochtans Gods vergaderende tijden zijn, die Hij gebruikt tot hun toenemende vergadering tot Silo. En dus wordt somtijds:

a. Een wintertijd van persoonlijke verdrukking gebruikt tot hun verdere vergadering (Psalm 119:67): 'Eer ik verdrukt werd, dwaalde ik; maar nu onderhoud ik Uw woord', en (vers 71): 'Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen leerde'. Hij was afgedwaald, maar dat hij weder vergaderd werd, zulks was de vrucht

van zijn verdrukking, volgens Hoséa 5:15: ‘Als hun bange zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken’, de tijd van hun benauwdheid zal een vergaderende tijd zijn, om hen nader bij God te brengen; waarom het hun dan wel eens gegeven wordt om in de Heere van vreugde op te springen, schoon de vijgenboom niet bloeien mocht, als ook te roemen in de verdrukkingen. En gelijk de ark, door het rijzen van de wateren, nader en nader naar de hemel opgeheven werd, zo worden de gelovigen ook, door de verdrukkingen, nader en nader tot God in Christus opgeheven.

b. Soms is een wintertijd van zware beproevingen een tijd van vergadering voor de gelovigen. De vergaderende genade voorkomt hen dikwijls, voor de een of andere zware beproeving, om hen tot dezelve voor te bereiden. Dus was het met Elia (1 Koningen 19:7-8): ‘En de engel des HEEREN kwam ten anderen male weder, en roerde hem aan en zeide: Sta op, eet, want de weg zou voor u te veel zijn. Zo stond hij op, en at en dronk; en hij ging door de kracht derzelve spijze veertig dagen en veertig nachten, tot aan den berg Gods, Horeb’. Soms worden zij door de vergaderende genade in en onder de beproeving ondersteund, zeggende tot hen: Vreest niet, ‘wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken’ (Jesaja 43:2). Dus is de Zoon des mensen menigmaal bij hen in de beproevingen, hen vergaderend in Zijn armen, gelijk Hij was met Johannes op het eiland Patmos, met Ezechiël bij de rivier Chebar, met David in de woestijn van Judea, en met de drie jongelingen in de vurige oven.

c. Soms is de wintertijd van verzoeken voor hen een tijd van vergadering. Dus was het met Paulus; nadat de satan hem met vuisten had geslagen, hoorde hij het aangename woord: ‘Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht’ (2 Korinthe 12:9). Ja, de Heere is gewoon om, naar de zwaarste strijd, de krachtigste versterkingen te geven, ten einde de geesten weder als te vergaderen (Psalm 94:19): ‘Als mijn gedachten binnen in mij vermenigvuldigd werden, hebben Uw vertroosting mijn ziel verkwikt’.

d. Soms is de wintertijd van verlating en verberging een tijd van vergadering voor hen geweest. Dat dan een verlegene ziel niet te zeer verontrust zij, want het dal Achors kan voor u een deur der hoop zijn, en u kan gelegenheid gegeven worden om nog eens te zeggen: ‘ik was uitgeteerd, doch Hij heeft mij verlost’ (Psalm 116:6). Gij kunt gebracht worden tot aan de oever van hopeloosheid, opdat gij zou mogen zeggen: ‘En Hij heeft mij uit een ruisenden kuil, uit modderig slijk opgehaald, en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt. En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onzen Gode’ (Psalm 40:3-4). Toen Jakob in grote benauwdheid was, verscheen hem God te Bethel (Genesis 28); en toen hij daarna in grote vreze was, dat God Zijn belofte niet vervullen zou, toen voorkwam de Heere hem weer met een ander bezoek; dit was één van de merkwaardigste nachten, die hij ooit gehad heeft; ‘En Jakob noemde den naam dier plaats Pniël: Want, zeide hij, ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest’ (Genesis 32:30). En tevoren had de Heere hem reeds gezegd, wat Hij voor hem geweest was en zijn zou, zeggende: ‘Ik ben die God van Bethel, alwaar gij het opgerichte teken gezalfd hebt, waar gij Mij een gelofte beloofd hebt’ (Genesis 31:13).

e. Soms is de wintertijd van neerslachtigheid en neergebogenheid voor hen een tijd van vergadering geweest (Psalm 42:7-9): ‘O mijn God, mijn ziel buigt zich neder in mij; daarom gedenk ik Uwer uit het land van de Jordaen en Hermonim, uit het klein gebergte. De afgrond roept tot den afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten; al Uw baren en Uw golven zijn over mij heengegaan. Maar de HEERE zal des daags Zijn

goedertierenheid gebieden, en des nachts zal Zijn lied bij mij zijn, het gebed tot den God mijns levens'. Dus geeft Hij Psalmen in de nacht, zodat de donkerste nacht het klaarste licht aanbrengt, volgens die belofte (Zacharia 14:7): 'En het zal geschieden ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen'.

f. Soms is de wintertijd van verstoting voor hen een tijd van vergadering geweest; want Hij is 'de Heere HEERE, Die de verdrevenen Israëls vergadert' (Jesaja 56:8). 'Ik zeide', zegt Jona, 'ik ben uitgestoten van voor Uw ogen; nochtans zal ik den tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen' (Jona 2:4). Hier ziet gij, dat het een tijd van vergadering door het geloof in Christus was, zelfs toen hij uitgeworpen was in de buik des grafs, gelijk hij zelf zegt (vers 2). Gij, wiens naam is verstotene, mag dan nog verwachten, dat gij genaamd zult worden de gezochte (Jesaja 62:12).

g. Soms is de wintertijd van vreze een tijd van vergadering. 'Ten dage als ik zal vrezén, zal ik op U vertrouwen' (Psalm 56:4). 'Vreest niet, want Ik ben met u', enz. (Jesaja 41:10). De tijd van hopeloosheid en hulpeloosheid is wel eens een tijd van geestelijke vergadering van het volk Gods geweest (Psalm 142:5-6): 'Ik zag uit ter rechterhand, en zie, zo was er niemand die mij kende, er was geen ontvlieden voor mij; niemand zorgde voor mijn ziel. Tot U riep ik, o HEERE; ik zeide: Gij zijt mijn Toevlucht, mijn Deel in het land der levenden'. Wanneer de hoop vergaan en niets meer overig was dan het vonnis des doods, toen heeft de Heere hen menigmaal vergaderd (2 Korinthe 1:9): 'Ja, wij hadden al zelve in onszelf het vonnis des doods, opdat wij niet op onszelf vertrouwen zouden, maar op God, Die de doden verwekt'. Ja, wanneer de ziel niet alleen gevonnisd, maar als ware het gedood en in het graf gelegd is, dan is het voor haar een tijd van vergadering geweest (Ezechiël 37:11-12,14): 'Onze beenderen zijn verdord', zegt de kerk, 'en onze verwachting is verloren, wij zijn afgesneden', maar 'zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal uw graven openen en zal ulieden uit uw graven doen opkomen', en 'Ik zal Mijn Geest in u geven, en gij zult leven'.

h. Soms is een wintertijd van zondigen, van afwijking en vervreemding van de Heere, een tijd van vergadering geweest voor Zijn volk. Dit is het wonderlijkste van allen, gelijk ik tevoren zei van de tijd van de afkerigheid. O het is een wonderlijk en een verbazingwekkend woord, hetwelk wij lezen (Jesaja 43:24-25): 'maar gij hebt Mij arbeid gemaakt met uw zonden, gij hebt Mij vermoeid met uw ongerechtigheden. Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mij nentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet'. Daar zien wij, dat één van de bitterste verwijtingen van de zonde, achtervolgd wordt van één van de zoetste beloften van vergeving en medelijden en van vergaderende en herstellende goedertierenheid. Zal dit nu een gelovige tot zonde aanzetten, omdat de tijd van zijn val de tijd van Gods vergaderende genade zijn kan, om hem weder op te richten? O! nee, daar is niets dat het hart van een gelovige vernedert en doet weg smelten wegens de zonde, dan de gedachten aan de rijkdom van de Goddelijke goedertierenheid en oppermachtige genade; dat Hij Zich zo diep neerbuigt, om hem te vergaderen uit het slijk waarin hij is gevallen, om dus zijn ziel en zijn genadegaven te herstellen. Sommigen zeggen dat de muskus, wanneer deze haar geur verloren heeft, in een riool onder het slijk geworpen zijnde, weer hersteld wordt: maar wanneer ook zo de genadegaven van de gelovigen haar geur en welriekende oefening verloren hebben, dan dat de Heere hen als in het slijk vallen, opdat hun vervallen genadegaven weder hersteld en verlevendigd worden. Dus werd Petrus toegelaten om te vallen in het slijk van zwaar te zondigen, en daardoor werden zijn genadegaven weer hersteld en verlevendigd; zijn ootmoed werd verlevendigd, want hij werd tot in het stof vernederd; zijn bekering en zijn berouw werden

verlevendigd, want hij ging naar buiten en weende bitterlijk; en zijn geestelijk geheugen werd verlevendigd, want 'hij werd indachtig aan het woord des Heeren, hoe Hij hem gezegd had: Eer de haan zal gekraaid hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen'. En dit alles vloeide hieruit voort, dat het Christus' vergadertijd was; want terwijl hij nog in het slijk lag waarin hij gevallen was, zag de Heere Petrus aan met een oog van vergaderende genade (Lukas 22:61-62). Weet dan, gelovigen! te uwer bemoediging en tot opwekking van uw geloof, dat de droevige wintertijd wel eens Gods tijd van vergadering zijn kan om u te trekken, en dat deze ook uw tijd moest zijn om naar Silo te lopen en te vergaderen. Uw tijd van hinken kan Zijn tijd van vergaderen zijn; wanneer uw kreupele voeten u doen hinken in de wegen des Heeren, dan zegt Hij (Micha 4:6): 'Ik zal haar, die hinkende was, verzamelen, en haar die verdreven was, vergaderen'. Uw tijd van vallen kan een tijd van vergadering en opbeuring zijn; uw tijd van ondergang kan Zijn tijd van zaligheid wezen: want Zijn gedachten zijn niet uw gedachten, en Zijn wegen zijn niet uw wegen', enz. (Jesaja 55:8). En dat Hij nu zulk een tijd verkiest, dat doet Zijn tussenkomst in zulk een toestand des te wonderlijker en aangenamer zijn. Gelijk God nu in deze voorvallen lust heeft om Zijn oppermacht te verheerlijken, en tonen wil dat Hij aan geen middelen gebonden is in deze toenemende vergadering van de gelovigen, zo min als in de aanvankelijke vergadering van de ongelovigen, zo moet gij ook weten, dat Hij tot verheerlijking van Zijn heiligheid, en om de middelen van Zijn ordonnantiën te doen eerbiedigen, gewild heeft dat er:

3. Lentetijden van geestelijke plichten en evangelische naarstigheid zullen zijn voor de gelovigen, welke insgelijks Gods vergaderende tijden zijn, met betrekking tot hun toenemende vergadering tot Silo. In het voorbijgaan moet ik u zeggen: verzuimt de middelen niet, onder voorwendsel dat de genade alles doen moet. Het zou een slecht argument zijn, te zeggen: het water moet alleen verkwikken, derhalve moeten alle pijpen en waterleidingen afgesneden worden. Maar om tot de zaak te komen van zulk een lentetijd leest men (Hooglied 2:10-13): 'Mijn Liefste antwoordt en zegt tot mij: Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom. Want zie, de winter is voorbij; de plasregen is over, hij is overgegaan. De bloemen worden gezien in het land, de zangtijd genaakt, en de stem der tortelduif wordt gehoord in ons land. De vijgenboom brengt zijn jonge vijgjes voort, en de wijnstokken geven reuk met hun jonge druifjes. Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom'. En waarom? Het is een tijd van vergaderen, en daarom sta op en kom. Welke zijn nu die vruchten en bloemen die zich in deze lentetijd vertonen, en die een aanstaande ja een tegenwoordige vergaderingstijd voorspellen? Daar zijn verschillende vruchten des Geestes, welke zich in een evangelische lentetijd vertonen, en die een tijd van vergadering te kennen geven, gelijk als:

a. Een tijd van geloof is een tijd van vergadering. Het geloof is één van de vruchten en bloemen die zich vertonen in deze lente. Een tijd van geloof is zo zeer een tijd van vergadering, dat Gods vergaderen zijn geven van het geloof, en onze vergadering het oefenen van dat geloof is. Maar een tijd van geloof is ook een voorbeduidende tijd, die een verdere toenemende vergadering te kennen geeft, waardoor zij tot meer nabijheid met de Heere Jezus gebracht worden. Dus zijn gelovige tijden heerlijke tijden (Johannes 11:40): 'Heb Ik u niet gezegd, dat zo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult?' Wanneer Gods kinderen in de oefening van het geloof zijn, dan behaagt het de Heere Zijn goedertierenheid aan hen bekend te maken. Gelovige tijden zijn tijden van verzegeling (Éfeze 1:13): 'In Welken ook gij zijt, nadat gij het Woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid, gehoord hebt; in Welken gij ook,

nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte'. Gelovige tijden zijn tijden van verheuging (1 Petrus 1:8): 'In Denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde'. Daar is blijdschap en vrede in het geloof (Romeinen 15:13). Het geloof brengt gewoonlijk ook het gevoel met zich mee; het geestelijk gevoel is de vrucht des geloofs. Ik moet u in het voorbijgaan zeggen, wat de schuld en de dwaasheid is, zelfs van de meeste gelovigen; en van waar het komt, dat zij zo weinig van die zoete vruchten en voordelen van het geloof smaken; namelijk, zij stellen het gevoel tot de wortel en de grond van het geloof, terwijl het alleen de vrucht is van het geloof. Doch weet, dat wanneer het gevoel gesteld wordt tot steunsel van het geloof, het dan gewoonlijk het geloof in het slijk laat; want, wanneer het gevoel dat gij tot de grond van uw geloof stelt, begint te bezwijken, dan bezwijkt ook uw geloof. De enige vaste grond des geloofs is Gods Woord, Zijn waarheid en getrouwheid, maar deze zijn ook een onveranderlijke grond. Indien gij nu het werk Gods in u, zoals het geestelijk gevoel, uw genade, uw bevindingen of dergelijke tot de grond van uw geloof stelt, dan zult gij bevinden, dat dit zulke veranderlijke gronden zijn, dat uw geloof met dezelve dan eens op en dan eens neer zal gaan, en dat gij veel meer waggelen zult, dan gij wel zou denken. Of zo gij uw geloof ten dele op het gevoel, op uw genadegaven, enz. en ten dele op Gods Woord zou willen bouwen, dan zijt gij gelijk iemand die zijn ene voet op een vaste grond, en zijn andere voet op een drijvende plank zet: wanneer nu de losse, drijvende plank u begeeft, zo zult gij niet kunnen blijven staan, hoe vast de andere voet ook staan mag. Wie is er onder al de gelovigen die de vloed en ebbes, de op- en ondergang van de gestalten en van het geestelijk gevoel niet kent? Deze kunnen, gelijk de wind, in een uur wel tienmaal opstaan en vallen. Indien uw geloof nu op deze liefdepanden gebouwd is, en gij daarop vertrouwt; gelijk dan uw geloof zeer geschud moet worden, zo kan ook God, ziende dat Hij van die afhankelijkheid beroofd wordt, die men aan Hem verschuldigd is, deze dingen met opzet u onthouden, opdat gij leren zou niet op de onzekere bevindingen, maar op de levende God te vertrouwen. Maar gij zult mogelijk zeggen: 'Wanneer ik die liefdepanden ontvang, zo zijn het die panden niet waarop ik vertrouw, maar op God die mij dezelve geschonken heeft'. Het is wel, indien het maar waarachtig is: doch ik vrees dat het anders is; want indien Christus Zelf en Zijn waarheid de grond zijn van uw geloof, wanneer gij die liefdepanden ontvangt, hoe komt het dan, dat, wanneer die liefdepanden en het gevoel weg zijn, uw geloof te zoeken is? Want wanneer uw gevoel opstaat, dan staat uw geloof op; en wanneer het gevoel valt, dan valt ook uw geloof. Indien dan het gehele gebouw van uw geloof gegrond was op den onveranderlijke rotssteen, zo zou gij even weinig reden hebben om te twijfelen, wanneer het veranderlijk gevoel weg was, als gij hebt wanneer hetzelve tegenwoordig is. En daarom vrees ik, gelovige! dat dit uw gebrek is, zowel als mijn gebrek, dat wij menigmaal te veel gewicht leggen op dat ontdooiende ijs, en dat wij het gevoel stellen tot de grond van ons geloof. Doch weet, dat, zo God u ooit tot een gelovige heeft gemaakt, Hij u trapsgewijze van dit kwaad zal afbrengen; indien gij niet gelooft voordat gij geestelijk gevoel ontvangt, dan zult gij nooit een gelovige worden; want het gevoel volgt op het geloof, en daarom moet het geloof zijn vóór het gevoel. Het geloof dan te bouwen op het gevoel, is even alsof iemand, die de sparren van een huis opgebouwd hebbend, van het dak beginnen zou, om het dus van boven naar beneden te bouwen, zulk een huis zou nooit gebouwd kunnen worden. Dit is een les die wij u in het voorbijgaan hebben willen geven, welke, schoon wij u dezelve twintig malen voordroegen, wij evenwel verplicht zijn u nogmaals te moeten voorhouden. Ondertussen het is een tijd van geloof, die een tijd

van vergadering is, want het geloof heeft invloed op alle andere genadegaven; het is gelijk een zilveren draad die door een snoer parels loopt; het zet alle andere genadegaven en deugden kracht en leven bij; het past en eigent zich zelfs alles toe, namelijk God, Christus, de beloften en alles; het is gelijk de veer van een horloge, die al de gouden raderen van liefde, blijdschap, troost en vrede beweegt en gaande houdt; want het ziet in de gerechtigheid van Christus zulk een volheid en heerlijkheid, dat het hart vervuld wordt met een heerlijke vreugde. Christus is het middelpunt des geloofs, en daarom is een tijd van geloof een tijd van vergadering tot Silo.

b. Een tijd van bekering is een tijd van vergadering. De bekering is één van de vruchten, die in deze lentetijd, waarvan ik nu spreek, tevoorschijn komt. Ook vloeit de evangelische bekering natuurlijk uit het geloof voort; want zij bestaat kortelijk in een afkering van de zonde tot God in Christus door het geloof. En waarlijk waar zulk een afkeren van de zonde niet is, daar is geen vergaderen tot Silo (Jesaja 55:7). Daar wordt de bekering in drie bijzondere delen beschreven die ik genoemd heb.

1. Het is een afkeren van de zonde; daarom wordt er gezegd: ‘de goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten’; hij verlate al zijn zonden, de zonden van zijn hart, van zijn wandel, van zijn gedachten, woorden en werken.

2. Het is een afkeren van de zonden tot God; daarom wordt er gezegd: ‘En hij bekere zich tot den HEERE’, dit is het doel.

3. Het is een afkeer van de zonde tot God door Christus; en daarom wordt er gezegd: ‘Hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ontfermen’, en dus is Hij een ontfermend en zondevergevend God in Christus, in Welke Hij alleen verzoend is en een welbehagen heeft. Zonder de bevatting nu van Gods genade in Christus, kan er geen oprechte bekering zijn.

4. Daarom is het een afkeren van de zonde tot God in Christus door het geloof; en daarom staat er: ‘Hij bekere zich tot den HEERE, want Hij vergeeft menigvuldiglijk’. Het geloof ziet op dit ‘want’, op deze drangreden tot bekering; het geloof beschouwt de drangreden, en wekt zo de bekering op. Gelijk het een goed ‘want’ is, zo is het ook een goede bekering, die daardoor opgewekt wordt. Gelijk nu de beweegreden tot een daad beschouwd wordt, eer de daad wordt verricht, zo wordt ook hier de drangreden, schoon zij het laatst genoemd wordt, door het geloof het eerst beschouwd. O! zegt de ziel, is er bij Hem ontferming voor zulk één als ik ben, en vergeving, ja grote vergeving voor grote zonden, en vermenigvuldigde vergeving voor vermenigvuldigde zonden? O! deze liefde Gods doet haar smelten, deze goedertierenheid Gods leidt haar tot bekering; en dus brengt het geloof aan Gods liefde en ontferming in Christus, deze evangelische bekering teweeg. En waarlijk, de gehele weg en voortgang van een gelovige, in deze aanhoudende en toenemende vergadering tot Silo, is met deze boetvaardige gestalte vermengd; hij kan niet ophouden zich te bekeren, totdat hij ophoudt te zondigen, en bijgevolg ook van meer te leven. Ook zijn zijn blijdeste dagen van gemeenschap met God op aarde, steeds vergezeld van de blijmoedige tranen van berouw en bekering; en dus zaait hij met tranen, totdat hij eens met gejuich zal maaien. Nooit komt een gelovige tot Christus met een levendige oefening des geloofs, of hij maakt ten zelfden tijd met Maria Zijn voeten nat met tranen; en hij droogt ze ook, als het ware weer af met het haar van zijn hoofd. Doch in geval iemand denken mocht, dat zijn geloof en zijn bekering verre te zoeken zijn, en dat het daarom voor hem geen tijd van vergadering is, zo zegge ik, dat:

c. Een tijd van bidden, een tijd van vergadering is. Ik spreek van het gelovig bidden (Daniël 9:20): ‘Als ik nog sprak en bad’, zegt Daniël, ‘en beleed mijn zonde, en de zonde mijns volks van Israël, en mijn smeking nederwierp voor het aangezicht des

HEEREN mijns Gods', enz. 'zo kwam de man Gabriel, mij aanrakende omtrent den tijd van het avondoffer'; hij ontving een Goddelijke aanraking en openbaring, dewijl tot hem gezegd werd, 'Daniël, gij zeer gewenste man' (Daniël 10:11,19). Hiervan hebben wij ook een voorbeeld in Cornelius (Handelingen 10:1-4). De Heere heeft een zonderlinge lust om de vleugelen des gebeds te beladen met Zijn uitnemendste zegeningen, en om Zijn volk de beste en aangenaamste bloemen van het paradijs te geven, wanneer het op zijn knieën ligt. Dus hebben velen ondervonden, dat de tijden des gebeds tijden van verzegeling voor hen geweest zijn, waarin het de Heere behaagde, het licht Zijns aanschijns genadiglijk over hen te laten lichten. God komt gewoonlijk na veel bidden, schreien en worstelen met de hand en het hart vol genade tot Zijn volk; Hij wil niet met ledige handen komen tot degenen, die lange tijd hebben staan bedelen aan de deur Zijner genade. Doch naardien enige arme zielen mogelijk zullen denken, of dat zij niet bidden kunnen, of dat zij lang gebeden hebben, en toch niet voorspoedig zijn geweest, zo geeft:

d. Een tijd van wachten, een tijd van vergadering te kennen: 'Want het gezicht zal nog tot een bestemden tijd zijn; dan zal Hij het op het einde voortbrengen en niet liegen; zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achter blijven' (Hábakuk 2:3). God heeft nooit en zal nooit de biddende en wachtende ziel teleurstellen, want die Hem verwachten zullen niet beschaamd worden (Jesaja 49:23): 'En gij zult weten dat Ik de HEERE ben, dat zij niet beschaamd zullen worden die Mij verwachten'. En Jesaja 40:31: 'Maar die den HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden', enz. En daarom moesten wij Hem verwachten gelijk 'de landman de kostelijke vrucht des lands; lankmoedig zijnde over dezelve, totdat het den vroegen en spaden regen zal hebben ontvangen' (Jakobus 5:7). Want schoon gij op dezelfde dag niet maait, op welke gij gezaaid hebt, zo zult gij echter 'te zijner tijd maaien, zo wij niet verslappen' (Galaten 6:9). David ondervond ook, dat deze tijd van wachten een tijd van vergaderen was (Psalm 40:2): 'Ik heb den HEERE lang verwacht; en Hij heeft Zich tot mij geneigd en mijn geroep gehoord. En Hij heeft mij uit een ruisenden kuil, uit modderig slijk opgehaald', enz. De oude Simeon had de vertroosting Israëls langen tijd verwacht; en zie, de Heilige Geest leidde hem tot een gezicht van Christus in de tempel (Lukas 2:25-26). En dit deed die oude man God loven en zeggen: 'Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord' (vers 29). O! nu heb ik lang genoeg geleefd, want nu heb ik Christus in mijn armen en mijn hart, die mijn licht, mijn leven, mijn liefde, mijn blijdschap, mijn heerlijkheid, mijn kroon en mijn alles is. O! gelovigen, hebt gij niet wel eens ondervonden, dat de Heere, wanneer gij aan de deur van Zijn genade lag te wenen en te wachten, Zijn liefde en goedertierenheid over u heeft uitgestort, zodat uw hart zich verheugen, en uw tong leven moest? ja in die mate, dat uw ziel tot Silo vergaderd werd, en dat al de gevoelens van uw genegenheden, in Hem, als in het middelpunt van uw rust, tezamen kwamen; zodat gij wel gewenst zou hebben dat het dal des gezichts uw begraafplaats geweest mocht zijn, en dat uw ogen nooit een ander gezicht mochten zien, dan dat van de heerlijke Jezus, Die u ontdekt werd toen gij in het verborgene op Hem wachtende was? Maar in geval een arme ziel hier mocht zeggen: O! ik heb zo lang gewacht, en ik vind nochtans zo weinig gehoor, dat ik vrees een vreemdeling te zijn in het rechte wachten; dan zeg ik:

e. Dat een tijd van verlangen, een tijd van vergadering kan zijn, en die ook dikwijls is geweest; 'Want Hij heeft de dorstige ziel verzadigd, en de hongerige ziel met goed vervuld' (Psalm 107:9). Zijt gij reeds gevorderd tot het viervoudig 'hoe lang' van David? (Psalm 13:2-3): 'Hoe lang, HEERE, zult Gij mij steeds vergeten? Hoe lang

zult Gij Uw aangezicht voor mij verbergen? Hoe lang zal ik raadslagen voornemen in mijn ziel, droefenis in mijn hart bij dag? Hoe lang zal mijn vijand over mij verhoogd zijn'. Het schijnt dat zijn verlangen zeer ras achtervolgd werd van vergaderende invloeden, welke zijn gehele ziel tot de Heere voerde, en zijn hart met blijdschap en zijn tong met gezang vervulden (vers 6): 'Maar ik vertrouw op Uw goedertierenheid; mijn hart zal zich verheugen in Uw heil; ik zal den HEERE zingen, omdat Hij aan mij welgedaan heeft'. O! gelovigen, wanneer gij verlangt, dan 'wacht Hij, opdat Hij u genadig zij' (Jesaja 30:18). Gij hebt het gewisselijk wel eens ondervonden, dat de tijd van uw verlangen, des Heeren tijd van vergaderen, en van genadig te zijn, geweest is. Doch opdat gij mij wel mocht begrijpen, moet ik u doen opmerken, dat ik in deze gehele redenering van het vergaderen spreek, zowel in een lijdelijke, als in een dadelijke zin. Het vergaderen tot Hem, in een lijdelijke zin, is Gods vergaderen van Zijn volk tot Silo, door het meer en meer in Zijn nabijheid te brengen; en in een dadelijke zin, is het deszelfs vergaderen tot Hem door Zijn genade. Nu zeg ik, dat een tijd van verlangen een tijd van verdere vergadering voorspelt, en ook dadelijk is: want Hij vervult de hongerige ziel met goed. Ook hebben sommigen de belofte, dat Hij de dorstige ziel verzadigt, zo duidelijk in zich vervuld gezien, als het zeker is, dat het licht aan de hemel schijnt. Maar mogelijk zal een arme ziel zeggen: Ik vrees dat het voor mij geen tijd van vergadering is, want ik vind in mij die kentekenen niet, als waarvan gij gesproken hebt; het is bij mij geen tijd van geloof, van bekering, van bidden, wachten of verlangen: en daarom moet ik u ook zeggen, gelovigen:

f. Dat een tijd van de geboden en middelen waar te nemen, een tijd van vergadering zijn kan. Uw waarnemen van de middelen, arme ziel! kan Gods tijd van vergaderen zijn. Het is waar, de uiterlijke waarneming daarvan, is gelijk de lichamelijke oefening, tot weinig nut; wanneer de mensen alleen met hun lichamen tot de beoefening van de plichten komen, om te zien en te horen, of mogelijk om te slapen en te sluimeren, dewijl hun ogen en oren zwaar worden; zulks heeft niet veel nut. Doch omdat de voorkomende genade zulke slaperige zondaren menigmaal aangegrepen, en tot Silo vergaderd heeft, zo wil ik niemand het bijwonen van de middelen en oefeningen afraden, schoon zij noch een uitwendig oor, noch een inwendige geschiktheid mogen hebben om die regelmatig te kunnen waarnemen: dewijl in dat geval niemand weet, of niet de genade in zijn verhardheid tot hem zal komen, schoon ook de rechtvaardigheid hem billijk zou verwijderen: gelijk dit het geval was met zeker iemand, die in de kerk kwam, afkerig was om te horen, zijn ellebogen op de bank legde en zijn vingers in zijn oren stak; doch toen, in de slaap, een van zijn ellebogen van de bank gleed, en daardoor zijn oor van de vinger bevrijd werd, toen klonk een woord van de predicatie daarin, door hetwelk de Heere hem bekeerde en tot Silo vergaderde. Doch ik spreek nu inzonderheid niet met betrekking tot de gelovigen, en tot hun toenemende vergadering. Nu kan het somtijds het geval zijn, dat een uitwendig waarnemen van de middelen het hoogste is waartoe zij geraken kunnen; zij vinden geen gelovige, geen bekeerde, geen biddende, geen wachtende, noch verlangende gestalte van de ziel in zich; zij vinden geen leven, licht, vrijheid, genade, geestelijke beweging, of genadige stemming, maar integendeel veel duisternis, dodigheid, traagheid, moedeloosheid, verbijstering, verharding, zwaarmoedigheid en alle geestelijke ongeschiktheid: alleen kunnen zij dit zeggen, dat er nog een weinig hoop bij hen leeft, die hen uiterlijk tot de middelen brengt, om te horen wat God tot hen zal spreken, en te zien wat God voor hen zal doen. Wel nu, arme ziel! juist zulk een tijd van waarnemen van, en komen tot de middelen, kan een tijd van vergadering zijn; gelijk gij zien kunt dat hij dit voor hen

was, van welke gesproken wordt (Handelingen 10:33): 'Wij zijn dan allen nu hier tegenwoordig voor God, om te horen al hetgeen u van God bevolen is'. Wat zij van God ontvangen zouden, dat wisten zij vooralsnog niet; maar al wat zij voor het tegenwoordige konden zeggen, was dat zij hun zielen en lichamen voor God gebracht hadden om Hem op te wachten in zijn bevelen; het schijnt, dat zij enige verborgen hoop hadden, dat zij enig nut trekken zouden uit de prediking van Petrus, en zie, het was ook een merkwaardige tijd van vergadering, gelijk gij lezen kunt (vers 44): 'Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de Heilige Geest op allen die het Woord hoorden'. En daarom, zo hier enig arm schepsel zeggen mocht: Het schijnt voor mij geen tijd van vergadering te zijn, want het is bij mij geen tijd van geloof, maar van twijfel, geen tijd van bekering, maar veeleer van verharding; geen tijd van bidden, maar van verslagenheid; geen tijd van wachten, maar van vermoeing; geen tijd van verlangen, maar van kwijnen; ik kan niet bidden, niet hijgen, niet verlangen, of opzien; ik kan nauwelijks een hartelijke zucht voortbrengen. Maar, arme ziel! gij kunt echter nog zeggen: Heere, ik ben hier tegenwoordig voor U, Gij weet dat dit alles is wat ik doen kan, en dat ik anders niets heb onder de hemel dat mij geschikt maakt tot het beantwoorden aan Uw voorschriften, dan een 'Wie weet? de Heere mocht Zich over mij ontfermen', en mogelijk ook niet; ik lig hier aan de voeten van de Goddelijke oppermacht. Welnu, zulk een tijd kan een tijd van vergadering zijn; want toen zij allen voor God tegenwoordig waren om te horen, toen kwam er een vergaderende wind, en zij werden allen vervuld met de Heilige Geest. Dit is één van de geringste bloemen, welke zich vertonen in deze lentetijd van een gelovige, wanneer hij geen genade in zich kan bespeuren, maar zich alleen voorstelt aan de God aller genade. Ondervindt een gelovige nu niet somtijds in het verborgene of ook wel in het openbaar, dat dit een tijd van vergadering is, wanneer hij niet anders kan doen, dan nederknielen voor de Heere, Die hem gemaakt heeft, zoals er staat in Psalm 95 met een: 'Wie weet, Hij mocht Zich over mij ontfermen?' Dit opwachten van de Heere, zelfs op deze wijze, is wel gezegend geworden met een sterke vergaderende wind, die de ziel nader tot God, de haven harer ruste gedreven heeft, dan zij ooit tevoren was. Hoe laag het dan met u gesteld mocht zijn, gelovige! wanneer gij niet meer kunt doen, dan als het ware, een verborgen of openbare plicht waarnemen, toch moet gij uw opwachten van de Heere, en het opdragen van uzelf aan Hem niet verzuimen, overmits deze uw tijd, de tijd van Gods vergadering kan zijn. Dus heb ik u enige van de lentetijden van geestelijke plichten van de gelovigen voorgesteld, als ook enige van de vruchten en bloemen, welke zich in dezelve vertonen, en die een tijd van vergadering te kennen geven, en een oogst voorspellen. Dit geeft mij nu aanleiding om van een andere tijd van vergadering te spreken met betrekking tot de toenemende toegang van een gelovige tot Christus, of van zijn vergadering tot Silo.

4. Daar zijn oogsttijden van plechtige oefeningen en evangelische plechtigheden, niet alleen van onderwijzing, maar van verzegeling voor Gods volk, welke Gods tijden zijn om hetzelve te vergaderen, en ook voor dat volk de tijden om tot Hem te vergaderen ten aanzien van deszelfs toenemende vergadering tot Silo. En schoon de Heere des oogstes, die de arbeiders in Zijn oogst zendt, en ze van daar weder wegneemt, gelijk Hij onlangs nog een uitmuntende arbeider, die gewoonlijk in de plechtige bediening, in Airth arbeidde, weggenomen heeft; en schoon wij niet zeggen kunnen, dat bij die gelegenheid, ten aanzien van de kleine hoeveelheid, de oogst groot en de arbeiders weinigen zijn, zo ben ik nochtans wel verzekerd, dat wij met droefheid des harten, ten aanzien van de hoedanigheid, mogen zeggen dat de oogst groot is, en dat de getrouwe evangelische arbeiders te minder zijn, nu hij van ons is weggenomen; het enige dat

zulk een zwaar verlies voor ons nog dragelijk maakt, is dat de Heere des oogstes nog leeft, die arbeiders in denzelve kan uitzenden, en hen bekwaam maken voor het werk dat Hij voor hen te doen zal hebben. Maar, zeg ik, schoon de Heere des oogstes deze plechtigheden wel gebruikt als tijden van vergadering voor zondaren, ten aanzien van hun aanvankelijke vergadering, van welke ik tevoren gesproken heb, zo is nochtans het bijzondere oogmerk van die avondmaals-plechtigheden, de bevordering van de toenemende vergadering der gelovigen. En schoon ook de opmerkelijkste toeneming van een gelovige op zijn knieën in de verborgen plichten mocht zijn, gelijk in het verborgen gebed, en de verborgen onderhandeling tussen God en zijn ziel, zo zijn nochtans de openbare oefeningen de middelen tot die onderhandelingen, schoon ook de verborgen plichten de troostrijkste en de meest verkwikkende mogen zijn, zo leggen de openbare oefeningen nochtans het fundament van die verborgen troost en verkwikking. Het gaat hiermee, gelijk het gaat met een algemene fontein van een stad, waaruit de mensen water halen tot hun bijzonder gebruik; nu maken zij gewoonlijk geen gebruik van het water bij de fontein zelf, maar wachten daarmede totdat zij het in hun vaten gebracht hebben, in hun bijzondere huizen of families; alwaar zij er dan, tot verschillende noodzakelijke einden, een vrij gebruik van maken, zoals om te drinken en om verkwikkende maaltijden te maken, welker vochtig gedeelte voornamelijk is toebeïd met het water, dat van de fontein gehaald was. Nu zijn de openbare oefeningen de fonteinen; maar de kinderen Gods worden gewoonlijk niet met het water derzelve verkwikt, totdat zij daarmee thuis gekomen zijn in hun verborgen binnenkamers, alwaar zij dan een meer voldoende en verkwikkende dronk ontvangen van het water des levens, dan zij bij de algemene fontein hebben genoten; nochtans is het water daar uit gehaald, en dus zijn de openbare oefeningen gewoonlijk de grond, uit welke die verborgen en verkwikkend maaltijden voortkomen. Het is waar, het gebeurt wel, dat sommigen, die om water komen aan de fontein, aldaar somtijds, naar hun bijzondere behoeften een verkwikkende dronk ontvangen, eer zij nog enig water thuis gebracht hebben: zo kunnen en hebben ook Gods kinderen somtijds aan de fontein van de openbare oefeningen een verkwikkende dronk van het water des levens ontvangen, terwijl zij het woord hoorden, of het sacrament van des Heeren avondmaal genoten. Nu is de oogsttijd van evangelische plechtigheden, met opzicht tot de toenemende vergadering van een gelovige tot Silo tweeledig, of onderwijzend, of verzegelend.

5. De oogsttijd van onderwijzende plechtigheden is de tijd van het gehoor; zijnde zulks ook gewoonlijk de tijd van Gods vergadering: de vergadering der volken tot Silo geschiedt doorgaans onder het gehoor van het Woord, want 'het geloof is uit het gehoor' (Romeinen 10:17). Ook worden de gelovigen bij toeneming vergaderd, onder het gehoor van het Woord; want de aanwas van het geloof is mede uit het gehoor (1 Petrus 2:2): 'En als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen'. Hierom is de leer van het Evangelie het gewone middel, om het geloof te werken, en om het te vermeerderen; omdat zij de bediening des Geestes is (Galaten 3:2): 'Hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?' Dit Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid, zowel om het geloof te werken, als om het te versterken; want 'de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof' (Romeinen 1:17). Door dit middel vorderen wij, 'indien gij maar Hem gehoord hebt en door Hem geleerd zijt, gelijk de waarheid in Jezus is' (Efeze 4:21). Het Evangelie is als een ladder, met welke wij tot God in Christus opklimmen, wanneer Hij ons tot Zich vergadert, en elke waarheid van het Evangelie is als zo vele sporten van die

ladder, welke wij allen te bewaren en waarvoor wij te strijden hebben; want ingeval enige van de sporten van de ladder worden afgebroken, zo zijt gij in gevaar om op de grond te vallen, en uw opklimmen daarop wordt daardoor te moeilijker, zo niet onmogelijk gemaakt. Elke waarheid die ontkend, elke dwaling die staande gehouden wordt, is als het afbreken van een sport van de ladder, door welke, indien het een fundamentele dwaling is, het beklimmen van dezelve onmogelijk wordt gemaakt, of wel grotelijks belet en verhinderd, indien het iets is dat met de fundamenten van de godsdienst in nauwe betrekking staat. Wij moesten er dan grotelijks belang in stellen, dat elke waarheid door ons bewaard en aan onze nakomelingen zuiver en ongeschonden overgeleverd werd. Het is Gods goedertierenheid over ons, dat wij nog zuivere geloofsbelijdenissen hebben; en zo enige latere besluiten daartegen schijnen te strijden en daarmede te twisten, zo hopen wij echter, dat zij de volkomen goedkeuring niet hebben, zelfs niet van hen die dezelve opgesteld hebben. Hoe het ook zij, alle evangelische waarheden, zowel als alle gekochte vrijheden en voorrechten van Gods huis, moesten heilig door ons bewaard worden, dewijl het verlies van elk van dezelve, als het ware het verlies is van één van de juwelen van de Middelaarskroon. Christus is het Hoofd en het middelpunt van alle evangelische waarheid; en wij moesten aan het Hoofd vasthouden, en daardoor de waarheid, gelijk die in Jezus, het Hoofd is. De apostel klaagt (Kolossenzen 2:19), dat ‘sommigen het Hoofd niet behielden, maar daarvan afweken’; zo houden sommigen zich nu ook aan de voeten, in plaats van aan het Hoofd; het is hun genoeg dat zulk een vroom of zulk een geleerd man, zo of zo van deze of gene waarheid gesproken heeft; en dus laten zij het Hoofd varen, en houden zich aan de voeten, de waarheid niet betrachtende gelijk die in Jezus is, maar gelijk die door dezen of genen, dien zij hoogachten en een goede naam heeft, wordt voortgebracht. Doch wij moesten ons aan het Hoofd vasthouden, en ons geloof niet hangen aan de gordel van enige mens of engel; want ‘al ware het ook dat wij, of een engel uit den hemel, u een evangelie verkondigde buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt’ (Galaten 1:8). Nu zeg ik, dat het gehoor van het Evangelie de tijd van vergadering is; terwijl de waarheden van het Evangelie verkondigd worden, zijn zij de banier of standaard van den overste Leidsman der zaligheid, tot Welke de vergadering zijner soldaten zijn moet en ook wezen zal, wanneer het Evangelie niet alleen in woorden maar in kracht komt.

Maar de oogsttijd van verzegelende plechtigheden, die de gelovigen ontvangen, is gewoonlijk Gods tijd van vergadering, wanneer Hij hun toenemende vergadering tot Silo bevorderen wil. Deze ordonnantiën van des Heeren Avondmaal, op een zonderlinge wijze ingesteld zijnde, niet tot bekering, maar tot bevestiging, niet tot het verkrijgen van het geestelijke leven, maar tot vermeerdering van hetzelfde daar, waar het reeds begonnen is, zo is het voornamelijk in deze ordonnantie, dat het de Heere behaagt, om somtijds Zijn belofte, Zijn verbond, Zijn liefde, en de vergeving van hun zonden, op een gevoelige wijze aan hun zielen te verzegelen; en ‘Zich aan hen bekend te maken in het breken des broods’ (Lukas 24:35). Hij brengt hen onder de schaduw van een sacrament, en Zijn vrucht is hun gehemelte zoet, en Zijn heerlijkheid luisterrijk in hun ogen; want daar zij dikwijls geheel blind daar aankwamen, zijn hun de ogen geopend geworden; ja zij ontvangen daar somtijds een aangename geur der heerlijkheid, en een heilige reuk van de liefelijke zalving der liefde van Christus. Somtijds genieten zij als het ware een begonnen hemel, een groene heerlijkheid, en een smaak van de druiven van het goede land aan gene zijde van de Jordaan, om de smaak in hun mond te houden, totdat zij van de nieuwe wijn komen te drinken in het Koninkrijk huns Vaders. O, wat heeft Hij menige hijgende ziel, met de reine wijnen

die gezuiverd zijn, in deze ordonnantie verkwikt en verlevendigd, dewijl Hij tot haar gekomen is, om al haar zonden te vergeven, al haar krankheden te genezen, al haar noden te vervullen, al haar duisternis op te klaren, en om alle twijfelingen en vrezende de bodem in te slaan; en haar dus vergaderd en gebracht tot meer nabijheid en gemeenschap met Hem. Want gelijk iemand, wanneer hij een houten vat maakt, om spijzen of dergelijke dingen te bevatten, hetzelfde mogelijk in de aanvang maar ruw uithouwt, om het dan vervolgens meer glad en tot deszelfs gebruik geschikt te maken, zo zijn ook de zielen van de gelovigen bij haar eerste bekering, als ware het slechts ten ruwste bewerkt; en daarom komt de Heere om, door haar te bezoeken en Zich aan haar te openbaren, als vaten der barmhartigheid meer en meer bekwaam te maken voor het vocht der heerlijkheid. Hierom doen die Goddelijke vervullingen, welke zij nu en dan genieten, hen uitroepen: 'Mijn ziel dorst naar God, naar den levenden God; wanneer zal ik ingaan, en voor Gods aangezicht verschijnen?' (Psalm 42:3). Gelijk nu een zeeman, die langen tijd op zee geslingerd is geworden, naar een haven verlangt, zo verlangt ook de ziel, die God ontmoet heeft in de ordonnantiën, Hem te ontmoeten in de hemel. En gelijk ons iemand zegt van de Gallen vanouds, dat wanneer zij de zoete wijn gesmaakt hadden, die gemaakt was van de druiven van Italië, hen niets voldoen kon dan Italië, Italië! zo is er ook niets dat een ziel, die eens de goedheid Gods, de zoetheit van Christus en de druiven van het paradijs gesmaakt heeft, op zulk een tijd voldoen kan, maar zij roept uit: O! Paradijs, o! paradijs! O! was ik eens in Immanuëls land, in het land der heerlijkheid! O! mocht ik eens altijd bij de Heere wezen. Het is waar, dat gelijk de Heere oppermachtig is, en Zijn aangezicht somtijds verbergt voor Zijn kinderen in die ordonnantiën en sacramentele plechtigheden, zodanig dat zij 'zwart daarheen gaan, niet van de zon' (Job 30:28), de maat en trappen Zijner mededelingen ook alsoo zeer onderscheiden zijn: somtijds meer heerlijk en duidelijk, en somtijds meer duister en bewolkt; doch gelijk wij het licht en het voordeel van de zon genieten, zelfs dan, wanneer wij haar niet zien, omdat zij onder een wolk is, zo genieten de gelovigen ook somtijds veel van het licht en de warmte van de Zon der gerechtigheid, zelfs dan, wanneer zij Hem wegens de wolken zo goed niet kunnen zien, als wel op andere tijden. Niettemin heeft elke blik op Zijn heerlijkheid in deze galerijen van Zijn ordonnantiën zulk een zielstreffende invloed, en zulk een harttrekkende kracht, dat deze oogsttijd wel een tijd van vergadering genoemd mag worden, omdat al de vermogens van de ziel en al de genegenheden des harten vergaderd worden tot, en zich neerzetten op Christus, met verlangen om eens om de troon vergaderd te worden, en om Hem te zien van aangezicht tot aangezicht. Dit leidt mij tot de vierde, of laatste periode, ten aanzien van de tijd dezer vergadering der volken tot Silo.

4. De tijden van de vergadering kunnen eindelijk beschouwd worden met betrekking tot de volkomen vergadering der heiligen. Van deze vergadering zijn twee tijden, te weten, de dag des doods, en de dag des oordeels.

1. De dag des doods is voor de heilige een dag van vergadering, want dan vergadert Hij de leliën voor Zichzelf (Hooglied 6:2): 'Mijn Liefste is afgegaan in Zijn hof, tot de specerijbeddekens, om te weiden in de hoven en om de leliën te verzamelen'. Wanneer de leliën rijp zijn, dan vergadert Hij deze in Zijn schoot; dan plukt Hij er eens hier één uit, en dan daar één. En waarlijk, de Heere heeft onlangs enige van de welriekendste leliën uit de hof van Zijn Kerk verzameld, inzonderheid uit deze en andere naburige classissen; en onder anderen ook die beroemde lelie, die gewoon was in vorige bedieningen van het avondmaal alhier zulk een welriekende geur te geven.

Gij allen weet wie ik bedoel. Maar, mijn vrienden, indien God dus al de schoonste en aangenaamste van Zijn leliën uit onze hof komt opzamelen, zo zal hij met de tijd geheel onooglijk en zonder reuk zijn. Wanneer de leliën vergaderd zijn, dan zijn de schoonheid en geur daaruit weg, tenzij de Heere wederom andere dergelijke leliën in haar plaats doet opwassen. Mij heugt nog, dat één van de laatste geuren, die de gemelde lelie onder ons, bij de bediening van het avondmaal, in het verleden jaar gegeven heeft, geweest is, het verklaren van dat liefelijke woord: ‘Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht’ (1 Korinthe 13:12); zonder twijfel met het voorgevoel van vergaderd te zullen worden, ter plaatse van het onmiddellijk aanschouwen en de volle genieting van God en van het Lam. Nu is de tijd des doods waarlijk een tijd om de Heiligen te vergaderen in heerlijkheid, alwaar hun duistere, stuksgewijze en voorbijgaande genieting van God verwisseld wordt met een klare, volle, volmaakte en blijvende genieting van Hem; want ‘nu ken ik ten dele, maar alsdan zal ik kennen gelijk ook ik gekend ben’ (1 Korinthe 13:12). ‘En ik zag geen tempel in dezelve; want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel, en het Lam’ (Openbaring 21:22). En daarom zal tot Hem, als de Tempel in de Hemel, de vergadering der volken zijn. Hierom wordt de dood van de godzaligen een vergadering of verzameling genoemd. Van Jakob wordt gezegd, toen hij stierf: ‘En hij werd verzameld tot zijn volken’ (Genesis 49:33). Men zou veeleer denken, dat hij van zijn volken weggenomen werd, dewijl hij nu stierf en al zijn kinderen en kindskinderen rondom hem waren: ja maar hij had elders nog andere volken en een beter gezelschap waarheen hij ging, namelijk, ‘tot de algemene vergadering en de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, den Rechter over allen, en de geesten der volmaakte rechtvaardigen’ (Hebreeën 12:23); en al de Heiligen die voor hem waren heengegaan. O, mijn vrienden! zie toch toe, welk gezelschap gij nu verkiest. Indien gij nu onder de goddelozen zijt, dan zal uw dood een verzameling zijn tot de duivel en tot alle verworpenen in de hel; want indien gij bij uw sterven de hemel mis schiet, dan zijt gij voor eeuwig verloren; wanneer iemand gedurende zijn leven naar een wit schiet, en hetzelfde niet raakt, dan kan hij nogmaals en nogmaals schieten totdat hij het raakt; maar zo gij met het eerste schot van de dood, de hemel mis schiet, dan zult gij nooit meer leven om een ander schot naar dezelve te doen. Laat nu derhalve uw leven een jagen zijn naar het wit, een schieten naar de rechte prijs, en een vergaderen tot Silo: want degenen die in hun leven genadiglijk tot Hem vergaderd zijn, zullen ook in hun dood, in heerlijkheid tot Hem vergaderd worden; want dan gaan de zielen der gelovigen terstond over in heerlijkheid, gelijk onze kleine catechismus zegt; wanneer hun lichamen in het stof gelegd worden, dan worden hun zielen vergaderd tot hun volken in de hemel, alwaar Christus het middelpunt is van de vergadering (1 Thessalonicenzen 4:17): ‘En alzo zullen wij altijd met den Heere wezen’. In de Hemel zijn de engelen, de aartsengelen, aldaar zijn de heiligen, en de serafijnen; maar die allen kunnen geen hemel uitmaken zonder Christus: want Hij is het licht van de plaats, het middelpunt en de blijdschap van het gezelschap voor eeuwig, en tot Hem zal zijn de vergadering der volken.

2. Maar dan is de dag des oordeels een alleropmerkelijkste tijd van deze volkomen vergadering van de volken tot Hem. Het is waar, de tekst spreekt wel voornamelijk van Christus’ eerste komst in het vlees: ‘De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Denzelven zullen de volken gehoorzaam zijn’; maar het zal ook waar zijn van Zijn tweede komst op de wolken des hemels; want dan zal Hij ‘Zijn gunstgenoten tot Zich verzamelen, die Zijn verbond

gemaakt hebben met offerande' (Psalm 50:5). En daarom voegt de apostel Zijn tweede komst en deze heerlijke vergadering bij elkaar (2 Thessalonicenzen 2:1): 'En wij bidden u, broeders, door de toekomst van onzen Heere Jezus Christus en onze toevergadering tot Hem', zie ook Mattheüs 24:31: 'En Hij zal Zijn engelen uitzenden met een bazuin van groot geluid, en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot het andere uiterste derzelve', waarheen de wind van de Voorzienigheid hun stof verdreven mocht hebben; schoon ook het stof van de lichamen van de gelovigen verstrooid mocht zijn naar alle hoeken van de aardbodem en van de zee, en wedergekeerd tot de oorspronkelijke elementen uit welke het in den beginne was tezamen gesteld, zo zal God nochtans hetzelfde wederom bijeen vergaderen, wanneer Hij de 'aarde en de zee haar doden zal doen wedergeven' (Openbaring 20:13). En schoon dan 'de wormen hun huid doorknaagd mogen hebben, zo zullen zij nochtans uit hun vlees God aanschouwen', volgens de woorden van Job, door welke hij zijn geloof aan een zalige opstanding uitdrukt: 'Ik weet dat mijn Verlosser leeft', enz. (Job 19:25-26). En gelijk God alsdan hun verstrooide beenderen en hun stof vergaderen zal, zo zal Hij ook hun verheerlijkte zielen 'wederbrengen met Hem' (1 Thessalonicenzen 4:14), en Hij zal die twee zeer nauwe vrienden, de ziel en het lichaam, weer verenigen, zij zullen elkaar en ook de Heere tegemoet gevoerd worden in de lucht. O! dat het niemand onder ons ongelofelijk voorkomt, dat God de doden zou opwekken, want op die dag wanneer Silo wederkomt, zal Hij Zijn eigendom: 'tezamen vergaderen' (Maleachi 3:17), en schoon het stof van Zijn eigendom onder het stof van anderen verspreid is, zo zal Hij nochtans het stof van dezen, van het stof van genen afscheiden; want gelijk Christus de zeilsteen is, die het hart van Zijn volk, dat nu tot Hem vergaderd wordt door Zijn genade, tot Zich trekt, volgens Zijn eigen Woord (Johannes 12:32): 'En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken', zo zal Hij ook bij Zijn tweede komst de heerlijke zeilsteen zijn, die al het kostbare stof van Zijn heiligen tot Hem trekken en vergaderen zal. Gij die de kracht van de zeilsteen kent, zult dit weten, (gelijk ik het meer dan eens met een zeilsteen in mijn hand beproefd heb) dat wanneer het allerfijnste vijlsel van staal onder een menigte andere stoffen vermengd is, en men zeggen zoude, dat het onmogelijk zou zijn om het staal te scheiden van de andere stoffen, het echter in een ogenblik zich van al de andere stoffen zal afscheiden en tegen de zeilsteen opvliegen, zo gauw men met deze daarbij komt. Indien de zeilsteen nu zulk een kracht heeft, o! welke moet dan niet de kracht zijn van Hem, Die dezelve die kracht gegeven heeft? Zodra Silo op de wolken des hemels komt, zie, dan zullen al de verlostten, die in het stof van de aarde slapen, in één ogenblik vergaderd worden, deze heerlijke zeilsteen zal zijn kracht uitlaten, waardoor zij allen in één ogenblik tot Hem getrokken zullen worden (1 Korinthe 15:52, 1 Thessalonicenzen 4:16-17). Dit is die heerlijke en volkomen vergadering der volken tot Silo.

Het is waar, de dag des oordeels zal een dag van afscheiding zijn, waarop de schapen van de bokken, en de tarwe van het onkruid afgescheiden zullen worden; zie Mattheüs 13:30. Doch hoe vreselijk ook die dag voor een Christenloze wereld, die nooit tot Silo heeft kunnen vergaderd worden, zijn zal, wanneer zij in busselen tezamen gebonden, en in het vuur van Gods toorn geworpen zal worden, zo zal nochtans de vergadering van al de verlostten bij uitnemendheid heerlijk zijn, en gelijk zij 'tot Hem vergaderd zullen worden', zo zullen zij ook bijzitters zijn met Hem in het laatste oordeel: 'Weet gij niet dat de heiligen de wereld oordelen zullen?' ja dat zij 'de engelen oordelen zullen?' (1 Korinthe 6:2-3). Zij zullen met Christus op de stoel des gerichts zitten en

Hem prijzen in al Zijn rechterlijke handelingen tegen de goddeloze mensen en duivelen. Zij die hen vroeger als het slijk van de aarde vertreden en vertrapt hebben, zullen alsdan als zo vele schuldige misdadigers voor hen staan; en wanneer die onherroepelijke verwijzing zal uitgesproken worden: ‘Gaaf weg van Mij, gij vervloekten! in het eeuwige vuur’, enz. zo zullen de vergaderde heiligen, met blijdschap de rechtvaardigheid van de rechter aanbidden en zelfs niet één zucht laten gaan over het vreselijke van het vonnis, dat tegen de goddelozen uitgesproken wordt, maar in hun handen klappen, en hen naar de hel zenden met gejuich. Och, dat alle goddeloze en van Christus vervreemde zielen eens bij de ontzagelijke bevattingen van deze heerlijke dag wilden vrezen en beven, en de toekomende toorn zoeken te ontvlieden! De duivelen moeten beven voor de bevattingen van dezen dag: ‘zij geloven en zij sidderen’ (Jakobus 2:19); en nochtans is de zondige mens onbevreesd; maar wanneer die grote Rechter Zijn vurige vierschaar in de lucht zal oprichten, dan zult gij voor Hem niet bestaan kunnen, hoe stout gij nu ook wezen mocht. Och, arme mens! de dood nadert vast, en hij steelt op een ongevoelige wijze uw adem weg; maar na de dood komt het oordeel, en dan komt de nare en beklagenswaardige vergadering van de goddelozen, om een voedsel te zijn voor de eeuwige vlammen van Gods toorn. Maar nu heeft Hij ‘u menigmaal willen vergaderen, gelijkewijs een hen haar kiekens, maar gij hebt niet gewild’, en daarom zult gij voor eeuwig van Hem afgescheiden worden; gij hebt niet willen komen om de zegen, en daarom zult gij moeten heengaan met deze vloek: ‘Gaaf weg van Mij, gij vervloekten!’ Dan zult gij ‘tot straf lijden het eeuwige verderf, van het aangezicht des Heeren, en van de heerlijkheid Zijner sterkte’ (2 Thessalonicenzen 1:9). O! zondaar, vlucht, vlucht dan tot Silo! laat de vergadering der volken nu zijn tot Hem, opdat zij deel mogen hebben aan de heerlijkheid van deze volkomen vergadering der heiligen. Na het oordeel zullen de vergaderde heiligen wederkeren en tot Sion komen met gejuich. God, op die dag al Zijn juwelen bijeen gebracht en vergaderd hebbend, wat zullen die dan niet een glansrijk geheel, als ware het een gesternte maken, wanneer zij allen tezamen vergaderd zullen zijn aan het firmament der heerlijkheid? Ja zij ‘zullen blinken als de glans des uitspansels, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk’ (Daniël 12:3). ‘Dan zullen de rechtvaardigen blinken’, zegt Christus, ‘gelijk de zon, in het Koninkrijk huns Vaders’ (Mattheüs 13:43). Dat zijn al die arme verachte schepselen die tot Silo als de Heere hun gerechtigheid vergaderd geworden zijn. O, mijn vrienden! deze heerlijke dag van vergadering zal over u aanlichten, eer wij allen die hier bijeen zijn, wederom op aarde met elkaar vergaderd zullen worden. Sommigen die verleden jaar bij de grote vergadering van het avondmaal alhier geweest zijn, zijn nu reeds naar een eeuwigheid gegaan, en gij zult ze niet weer zien, dan wanneer gij en zij bij elkaar vergaderd zullen worden voor het ontzagelijke gericht van Christus. En daar zijn er ook buiten twijfel hier bijeen, die nooit te Airth een ander avondmaal zullen zien: mogelijk zal het zulk een man of zulk een vrouw; zulk een leraar of zulk een particulier persoon; zulk een heer of zulk een vrouw; zulk een jongeling, of zulk een jonge dochter zijn, die thans niet de minste gedachte van de dood heeft. O mijn vrienden, ik zie ulieden aan, en gij ziet mij aan, maar wij allen zullen elkaar niet weer zien, voordat wij de Zoon des mensen, de Zoon Gods, op de wolken des hemels zien komen en de gehele wereld voor Hem vergaderd. O laat het volk dan, met het uitzicht op die dag, toch niet van elkaar scheiden, eer het vergaderd is tot Silo. Nu bidden wij u, broeders, door de toekomst van onze Heere Jezus Christus en onze toevergadering tot Hem op de grote dag Zijner verschijning, dat gij toch bewilligen mocht om vergaderd te worden, en dat deze tegenwoordige vergadering verbroken noch gescheiden mocht worden, eer uw

harten en genegenheden vergaderd zijn geworden tot Silo, en op Hem als Dezelfver middelpunt zijn neergekomen. O! verkies veeleer op deze plaats te sterven, dan dat gij heden niet tot Hem vergaderd zou worden. O, hoe veel vergaderende woorden en roepingen hebt gij nu niet enige dagen achtereen genoten, waarin Christus als tot u zeide: Hoe menigmaal heb Ik u willen vergaderen, maar gij hebt niet gewild? O, arme mensen! zou Christus tot u zeggen: 'Ik wil u vergaderen', en zou gij antwoorden: 'Ik wil niet vergaderd zijn!' Wat zou gij dan willen hebben? Hebt gij zin noch wil, om uit de stinkende kerker van uw begeerlijkheden en afgoden, van uw eigen ik en eigen gerechtigheid, van uw wereldsgezindheid en gierigheid, van uw trotsheid en ijdelheid, vergaderd en verlost te wezen? Hoe stinkend en vuil de kerker mocht zijn, waarin gij schijnt te zullen omkomen, daaruit wil Hij u vergaderen. O! arme mensen, wilt gij dan liever tot de duivel vergaderd zijn dan tot Silo? Zou gij liever tot een herberg van dronkenschap, onreinheid en vleselijkheid vergaderd willen zijn dan tot de tempel der genade en der heerlijkheid? Wilt gij dan tot Silo vergaderd wezen, of niet? Nu is het er toe gekomen: 'Wat wilt gij dat Ik u doen zal?' Wilt gij dat Ik u vergaderen zal? Zie, Hij verklaart in dit Evangelie Zijn wil. Zegt Hij nu: dat de vergadering der volken tot Hem zal zijn? Zegt Hij, dat zulks zal zijn? O! zegt gij dan, Amen, Heere, het zij zo! De kracht van het ongeloof ligt in uw onwil om vergaderd te wezen; en zo uw wil maar eens verbroken is, dan zal het een dag van Gods heirkraft zijn (Psalm 110:3): 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft'. O! is hier enige kracht uitgelaten om u gewillig te maken? Gewillig om tot Hem te vergaderen beiden als een Priester en als een Koning? Gewillig om uit de banden van de zonde, zowel als uit de kerker van de hel en de toorn vergaderd te zijn? Gewillig om tot Hem te vergaderen om wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en volkomen verlossing; en om aan Hem de gehele zaligheid, en elk deel daarvan verschuldigd te zijn? Gewillig om alles van Hem om niet te hebben, opdat de eer en de heerlijkheid van alles tot Hem moge wederkeren? O! zijt gij dus gewillig om onder de vleugelen van Zijn genade en heerlijkheid vergaderd te wezen? Geloofd zij dan de Heere voor die kracht, die u gewillig heeft gemaakt. Of zo gij niet kunt zeggen, dat gij die kracht gevoeld hebt; maar dat het die wilbuigende kracht is, die gij evenwel begeert, zeggende: 'O! dat deze kracht aan mij geoefend werd!' zo is er in deze voor u nog hoop in Israël. O! dat de zondaren dan tot Hem vergaderd worden! dit is het ganse oogmerk Gods in het Evangelie; en wij hopen dat het ook ons oogmerk is in het aan u te prediken, dat de zondaren tot Hem vergaderd worden. En laat mij u nog zeggen, dat er in Hem zulk een vergadering van uitnemende dingen is, die het hart van alle zondaren die hier zijn, billijk verbinden mocht om tot Hem te vergaderen, als ook om het hart van alle gelovigen te verbinden, om steeds meer en meer te vergaderen tot Hem.

Vraagt gij nu: 'Welk een vergadering is er in Hem?' O! daar is in Hem een vergadering van alle heerlijkheid; de heerlijkheid der heiligen, de heerlijkheid der engelen, en de heerlijkheid van God is in Hem; zodat al wat aan Hem is, gans begeerlijk is. De vergadering van alle volmaaktheid, van alle Goddelijke eigenschappen en volheid is in Hem; 'want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou' (Kolossenzen 1:19). Zodat Hij volheid van macht en gezag heeft om zalig te maken. De vergadering van alle gerechtigheid en sterkte is in Hem; waarom men dan ook tot Hem komen moest (Jesaja 45:24). De vergadering van al de beloften is in Hem; want in Hem zijn ze allen Ja en Amen; daar is buiten Hem niet één belofte. In Hem is de vergadering aller genade, opdat wij uit Zijn volheid zouden komen ontvangen ook genade voor genade. Tot wie zou nu de vergadering der volken anders zijn, dan tot Hem die alle genade voor hen heeft? De vergadering van

alle zegeningen is in Hem, want al de geestelijke zegeningen in de hemel zijn alleen in Christus Jezus (Éfeze 1:3). En tot wie moest nu anders de vergadering der volken zijn, dan tot Hem, in Wie het voorrecht is, dat ‘zij gezegend zullen worden, in Wie alle heidenen welgelukzalig zullen roemen’ (Psalm 72:17); ook is er buiten Hem niet één zegen te bekomen. De vergadering van alle weldaden is in Hem; daarom worden al de weldaden des eeuwigen verbonds genaamd ‘de gewisse weldadigheden Davids’ (Jesaja 55:3); alle weldaden Gods zijn in Christus, zodat er in God niet een enige weldaad is voor enige zondaar buiten Christus. De vergadering van alle gaven is in Hem; want ‘Hij heeft gaven genomen om uit te delen onder de mensen; ja, ook de wederhorigen, om bij Hem te wonen’ (Psalm 68:19). Inzonderheid ook de gave des Geestes: want Hij heeft de Geest ontvangen niet met mate; en zo heeft Hij al de invloeden des Geestes om hun die te geven; Hij heeft de gaven genomen om uit te delen onder de mensen; alles is voor de mensen en voor de volken; al de beloofde gerechtigheid, genade, zegeningen, weldaden en gaven die Hij als Middelaar ontvangen heeft, en in Hem vergaderd zijn, zijn allen voor de mensen, opdat de vergadering der volken tot Hem zou zijn. Daar is een vergadering van alle dingen in Hem; want Hij is alles en in allen; en dat alles is ook het uwe, indien gij maar eens tot Hem vergaderd zijt, daar gij niets dan zonde, dood en ellende hebt, buiten Hem. Kortom, daar is in Hem een vergadering van al de schatten der wijsheid en der kennis, als ook van al de onnaspeurlijke rijkdommen, om u daarmee voor eeuwig te verrijken en gelukzalig te maken. Tot wie zou nu de vergadering der volken anders zijn, dan tot Hem? Wat zal ik meer zeggen? Daar is in Hem een vergadering van alle zaligmakende ambten; Hij is Profeet, Priester, Koning, Middelaar, Verlosser, Borg, ja Hij bekleedt alle ambten in één. Wat ook uw gebrek of nood zou mogen zijn, Hij heeft een ambt om dezelve te vervullen; wat ook uw schuld mocht zijn, Hij heeft een ambt om die te betalen, wat ook uw kwaal of ongestalte zijn mocht, Hij heeft een ambt om dezelve te genezen: voor de ongestalte van het verstand is Hij een Profeet, voor de ongestalte van het geweten is Hij een Priester; voor de ongestalte van de wil is Hij een Koning, en voor alle andere kwalen en gebreken die men zou kunnen noemen, heeft Hij alle andere genezende en helende ambten: ja voor wonderlijke kwalen heeft Hij wonderlijke ambten; voor wonderlijke zonden heeft Hij wonderlijke vergevingen, en voor wonderlijke plagen en wonden heeft Hij wonderlijke pleisters. O! zou er nu zulk een vergadering van alle goede dingen zijn in Hem voor het volk en zouden de volken niet tot Hem vergaderen? Christus heeft geen ander gebruik voor deze dingen, die dus in Hem vergaderd zijn, dan alleen het voordeel van degenen die tot Hem vergaderen; ook zouden zij allen vruchteloos zijn, indien er geen vergadering der volken tot Hem was. O! zal Hij dan voor u een onnutte Silo zijn? Hebt gij geen gebruik of noodzakelijkheid voor Hem? Ach arme! zult gij u aan Hem onttrekken, alsof Hij een nutteloze Christus was? Doch zo gij enig werk voor Hem hebt, dan is alles wat Hij van u begeert, niet anders dan dat gij Hem maar werk geeft, te geloven, is Hem te gebruiken om al uw werk voor u en in u te werken; te werken, of te geloven zijn zeer verschillende dingen; indien gij alles zelf wilt doen en werken tot uw zaligheid en rechtvaardigmaking, dan oordeelt gij Christus en Zijn dood vruchteloos en tevergeefs; want ‘indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is dan Christus tevergeefs gestorven’ (Galaten 3:21). Doch zo gij geloven wilt, zo weet dan wat het geloof is: het geloof doet of werkt niets, maar het geeft Christus al het werk in handen, opdat Hij de eer heeft van alles te doen wat tot Zijn ambt behoort, zeggende: ‘Heere, werk, werk toch alles voor mij en in mij’. En schoon nu het geloven geen werken is, zo is nochtans de beste gelovige, de beste werker, omdat het werk dat in de hand van

Christus wordt gesteld, het best gedaan wordt, en omdat het geloof niets doet, maar alleen de kracht van Christus gebruikt om alles te doen, zo vermag het ook alle dingen door Christus die hetzelfde kracht geeft. O! zal Christus dan hier geen werk krijgen? Zal er dan geen vergaderen zijn tot Hem om gerechtigheid en sterkte? Ik hoop echter, dat er enigen tot Hem vergaderd en getrokken zijn, die zeggen kunnen: de God der Hebreëen is ons ontmoet, en Hij heeft een zielsvergaderende invloed op onze harten gehad. O! laat uw gehele leven een vergaderen zijn tot, en een leven in Hem. Nu mag deze grote vergadering van het volk met blijdschap worden weggezonden, schoon zij allen elkaar in de tijd nooit weer ontmoeten zullen, indien deze belofte van Christus maar stand gegrepen heeft: 'Tot Hem zal zijn de vergadering der volken'.

(6) De zesde zaak door mij voorgesteld, is om de redenen van de leer op te geven.

Hier zal ik aantonen:

1. Waarom er een vergadering der volken of der heidenen moet wezen?
2. Waarom hun vergadering tot Silo moet zijn?

1. Vraagt men, 'waarom moeten de volken of de heidenen vergaderd worden?' Dit gedeelte van de tekst raakt de heidenen, in onderscheiding van de Joden: 'tot Hem zal zijn de vergadering der volken?' te weten, de heidense volken. En het is ook in gevolge hiervan, dat de apostel Paulus de apostel der heidenen wordt genoemd, zeggende (Romeinen 11:13): 'Ik spreek tot u, heidenen: Voor zoveel ik der heidenen apostel ben, ik maak mijn bediening heerlijk', en tot roem daarvan zegt hij (Éfeze 3:8): 'Mij, den allermiste van al de heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen den onnaspeurlijken rijkdom van Christus'. Het is dus een vraag van het grootste gewicht voor ons heidenen, waarom onze naam in de zending van Christus wordt gesteld? O! het is voor ons een aangename tijding. Doch tot verdere bevestiging van ons geloof dienaangaande, zal ik de zes navolgende gronden of redenen daarvan voordragen.

1. Daar moet een vergadering der volken of der heidenen zijn, om de plaats te vervullen, die de Joden verlaten hebben. Christus is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen (Johannes 1:11); en dewijl de Joden Hem veracht, en zichzelf door ongeloof uitgeworpen hebben, zo zijn de heidenen aangenomen, om hen in hun kerk-voorrechten op te volgen (Romeinen 11:11): 'Maar door hun val is de zaligheid den heidenen geworden', en vers 19: 'De takken zijn afgebroken, opdat de heidenen zouden ingeënt worden'. De plaats die de Joden leeg gelaten hebben, mocht door de Heidenen vervuld worden. Zie Lukas 14:16 en vervolgens, alwaar het genot van het Evangelie wordt vergeleken bij een groot avondmaal, waartoe velen genodigd werden; deze nodiging wordt nu door sommigen verworpen, inzonderheid door de Joden, die de eer gehad hebben om eerst genodigd te worden tot het avondmaal, dat is om Christus en Zijn evangelische zegeningen deelachtig te worden; doch anderen, inzonderheid de arme, verachte en verdreven heidenen, hebben dat genadige aanbod aangenomen; zelfs zij die zonder de wet waren, hebben dit aangenomen. Lees verder vers 21-23, en daar zult gij zien dat de heidenen geroepen worden om de plaats te vervullen, die de Joden leeg gelaten hadden.

2. Daar moet een vergadering der volken of der heidenen zijn, om het ongeloof van de Joden te straffen, van welke de Scepter geweken is, als ook 'om hen tot jaloersheid te verwekken' (Romeinen 11:11). Want gelijk zij om hun ongeloof zijn afgebroken (Romeinen 11:10), zo zijn zij ook afgebroken tot een straf van hun ongeloof. Zie wat God tot hen zegt (Deuteronomium 32:21): 'Ik dan zal hen tot ijver verwekken door

diegenen die geen volk zijn'. De Joden hadden de eerste aanbieding van Christus (Handelingen 2:26), en de heidenen hadden maar het overschot; doch hoe groot de jaloezie van de Joden geweest is, toen zij zagen dat de heidenen in gunst aangenomen werden, wordt ons in de gelijkenis (Lukas 15) aangetoond, alwaar de oudste zoon de aanneming en het onthaal van de verloren heidenen benijdt, en nog duidelijker (Handelingen 13:45), alwaar wij zien, hoe de heidenen zijn aangenomen: 'Doch de Joden de scharen ziende, werden met nijdigheid vervuld, en wedspraken hetgeen van Paulus gezegd werd, wedsprekende en lasterende. Maar Paulus en Bárnabas vrijmoedigheid gebruikende, zeiden: Het was nodig dat eerst tot u het Woord Gods gesproken zou worden; doch nademaal gij hetzelfde verstoot, en uzelf des eeuwigen levens niet waardig oordeelt, zie, wij keren ons tot de heidenen'. Want alzo heeft ons de Heere geboden', enz. 'als nu de heidenen dit hoorden, verblijdden zij zich en prezen het Woord des Heeren', enz. (zie vers 46-48). Hoe nu de Joden getergd en vertoornd werden, toen zij hoorden dat Paulus een zending had tot heidenen (zie Handelingen 22:21-22): 'En Hij zeide tot mij: Ga heen; want Ik zal u ver tot de heidenen afzenden. Zij hoorden hem nu tot dit woord toe; en zij verhieven hun stem, zeggende: Weg van de aarde met zulk een, want het is niet behoorlijk dat hij leeft'. Dit was hun zonde dat zij dus ontstoken werden, en God doet vaak de zonden van een volk tot deszelfs bijzondere straf zijn; niemand heeft een grotere plaag nodig, dan dat hij wordt overgegeven aan de onstuimige woede van zijn begeerlijkheden. Althans God toont in het vergaderen van de heidenen, Zijn toorn en Zijn ongenoegen tegen het ongeloof van de Joden; en hun nakomelingen, die over de gehele aarde verspreid zijn, liggen tot op deze dag onder de droevige gevolgen van deze toorn, want sinds de komst van de Silo, zijn de Joden uitgeworpen, en de heidenen vergaderd.

3. Daar moet een vergadering der volken zijn, om u een weg te banen tot de heerlijke wedervergadering der Joden (Romeinen 11:23-26). Hier is een tweeledige verborgenheid; namelijk, dat de vergadering der heidenen de weg bereiden zal tot de vernieuwde vergadering en bekering van de Joden. Ik zal u hiervan enige beloften voorstellen (Jesaja 11:10-12): 'Want het zal geschieden ten zelve dage, dat de heidenen naar den Wortel Isäi, Die staan zal tot een Banier der volken, zullen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn. Want het zal geschieden te dien dage, dat de Heere ten anderen male Zijn hand aanleggen zal om weder te verwerven het overblijfsel Zijns volks, hetwelk overgebleven zal zijn van Assyrië, en van Egypte, en van Pathros, en van Morenland, en van Elam, en van Sínear, en van Hamath, en van de eilanden der zee'. Zie ook Jeremia 23:3-6. Deze beloften hebben zekerlijk een verder uitzicht dan op de verlossing uit Babel. Gelijk ook die, welke te vinden is in Zacharia 12:10 en hoofdstuk 13:1. En gelijk wij aanmoediging genoeg hebben om voor de bekering van de Joden te bidden, zo zouden wij ook, indien er een geest des gebeds tot een God in Christus onder ons was voor dit oude volk, nog denken mogen dat die gelukkige dag spoedig genaakte, waarvan beloofd is, dat de heidenen de vergadering der Joden bevorderen zullen (Jesaja 49:22): 'Alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal Mijn hand opheffen tot de heidenen, en tot de volken zal Ik Mijn banier opsteken; dan zullen zij uw zonen in de armen brengen, en uw dochters zullen op den schouder gedragen worden'. Zie verder Jesaja 6:9, Jesaja 66:18-23, Zacharia 2:10-12 en Zacharia 8:21-23.

4. Daar moet een vergadering der volken of der heidenen zijn, om Gods oppermachtige en vrije genade en barmhartigheid te tonen (Romeinen 9:15): 'Ik zal Mij ontfermen diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn dien Ik barmhartig ben'. De Joden hadden verwacht, het voorrecht van Gods volk en kerk te zijn, voor altijd

onder hen alleen te behouden; en daar waren zeer weinigen die ooit gedacht hadden, dat de heidenen zouden worden ‘medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods’ (Éfeze 2:19). Maar Gods gedachten zijn niet onze gedachten; Hij toont Zijn oppermacht in het verkiezen van welk volk op de aardbodem het Hem behaagt. Heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit dezelfde klomp te maken, het ene een vat ter ere, en het andere ter oneer? De grote Schepper van de einden der aarde toont dus Zijn macht en vermogen, om ‘hetgeen wat Zijn volk niet was, Zijn volk te noemen; en ter plaatse waar tot hen gezegd was: Gijlieden zijt Mijn volk niet, hen aldaar te noemen kinderen des levenden Gods’ (Romeinen 9:25-26). Hierom is één van de grote verborgenheden der Godzaligheid, dat Christus ‘gepredikt wordt onder de heidenen, en geloofd wordt in de wereld’ (1 Timótheüs 3:16). Dit is een verborgenheid die bezwaarlijk door de apostelen aangenomen en geloofd kon worden; want toen Petrus door een gezicht ‘van een zeker vat, gelijk een groot linnen laken, aan de vier hoeken gebonden, in hetwelk waren al de viervoetige dieren der aarde, en de wilde en de kruipende dieren, en de vogelen des hemels’, overreed werd om de heidenen niet als gemeen en onrein te verachten, en daarop met vrucht het Evangelie aan hen verkondigd had, zo werd hij van de andere apostelen beschuldigd (Handelingen 11:1-3), totdat Petrus zich verdedigd hebbende, zij tevreden gesteld werden, ‘en verheerlijkten God, zeggende: Zo heeft dan God ook den heidenen de bekering gegeven ten leven’ (vers 18). En in dit alles handelde de Heere overeenkomstig Zijn oude belofte, aangaande de roeping en bekering van de heidenen. Het was toen reeds lang geleden, dat God aan Noach beloofd had, zeggende: ‘God breide Jafeth uit, en hij wone in Sems tenten’ (Genesis 9:27). Nu zijn uit Jafeth de heidenen gekomen (Genesis 10:5), en de Joden uit Sem, zodat in deze profetie een duidelijke voorzegging is van de bekering van de heidenen, en dat zij tot prijs van de oppermachtige genade, de voorrechten van de Joden beërven zouden.

5. Daar moet een vergadering der volken of der heidenen zijn, om zowel de uitgebreidheid en algenoegzaamheid van Zijn genade, als van Zijn oppermacht en vrijheid aan te tonen. O! hoe uitgebreid is Zijn genade en goedertierenheid in het vergaderen van de heidenen, zowel als van de Joden, onder de vleugelen van Zijn genade en ontferming! Hij zet de deur van Zijn genade open voor alle zondaren uit elke taal, elk volk en geslacht, en noch Jood, noch Griek, noch besnijdenis, noch voorhuid, barbaar noch Scyth, dienstknecht noch vrije, sluit Hij uit; maar die allen zijn één in Christus Jezus (Galaten 3:28; Kolossenzen 3:11). Hierin toont de Heere, dat Hij met een grootheid werkt die Hem gelijk is, en met Zijn grenzeloze oneindigheid overeenkomt, niet naar de wijze van de mensen, maar als een God: en dus maakt Hij Zich in Zijn goedertierenheid beroemd boven het bereik van de mensen; ‘want Hij is God, en geen mens’ (Hoséa 11:9). Het zou een verkleining zijn van de heerlijkheid van Zijn genade, indien men zeide dat dit niet meer was dan een mens doen zou. Het is Zijn heerlijkheid om op een wijze te werken, die aan niemand eigen is, dan alleen een God van oneindige genade en onvergelykelijke goedertierenheid; opdat, wanneer de arme hondekens, of heidenen bevinden, dat Zijn goedertierenheid aan hen die verdreven en van de mensen veracht waren, wordt uitgebreid, zij dan zeggen mochten: ‘Is dit naar de wet der mensen, Heere HEERE?’ (1 Samuël 7:19).

6. Daar moet een vergadering der volken of der heidenen zijn, om de heerlijkheid en grootheid van Christus’ Koninkrijk aan te tonen. Zie Psalm 72:8,10: ‘En Hij zal heersen van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde. De koningen valt Tarsis en de eilanden zullen geschenken aanbrengen, de koningen van

Scheba en Seba zullen vereringen toevoeren'. Gelijk het de heerlijkheid eens konings is, dat hij een menigte van onderdanen, een talrijk gevolg, en een grote staat heeft, alzo is het ook tot heerlijkheid van onze Silo, dat tot Hem de vergadering der volken zal zijn, zowel van heidenen als van Joden; opdat er alzo te meer mogen zijn om de lof van de vrije genade te roemen en te prijzen, en om de zegepraal van Zijn heerlijke troon hierboven te versieren met de luide toeroeping: 'Genade, genade zij denzelven'. Salomo zegt ons (Spreuken 14:28), dat in de menigte des volks des konings heerlijkheid is; zo is het ook de heerlijkheid van Koning Jezus, dat Hem vele volken vergaderd worden. O! dat Hij heden eens verheerlijkt werd door een menigte van zielen te vergaderen, opdat zij komen mogen en de kroon zetten op het hoofd van een verhoogde en verheerlijkte Jezus!

2. Vraagt men: Waarom moet de vergadering der volken tot Silo zijn? Ik antwoord:

1. Tot Hem moet zijn de vergadering der volken omdat Hem het opperhoofdschap en de opperheerschappij der volken toekomt. Alle volken uit Adam voortgesproten, hebben sinds zijn val hun hoofd verloren, of zo zij geen ander hoofd hebben dan de eerste Adam, dan zijn zij echter niet beter dan een gezelschap zonder opperhoofd; ja zij zijn veel erger; want van Adam wordt niet dan zonde en dood tot hen afgeleid (Romeinen 5:12). Maar nu de tweede Adam, de beloofde Silo, het Hoofd der volken, het Hoofd des lichaams, namelijk der gemeente, is gemaakt, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn (Kolossenzen 1:18), tot wie zou nu de vergadering der volken anders zijn, dan tot Hem die het Hoofd der volken is, zijnde 'der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen' (Efeze 1:22). Hij is het Hoofd door Zijn invloed en Zijn heerschappij. Het Hoofd door Zijn invloed; want van Hem komen al de invloeden van licht, leven, sterkte en vertroosting voort. Hij is het hoofd door Zijn heerschappij (Jesaja 9:5-6: 'De heerschappij is op Zijn schouder; en aan de grootheid dezer heerschappij en des vredes zal geen einde zijn op den troon van David en in zijn koninkrijk, om dat te bevestigen, en dat te sterken met gericht en met gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid toe'. De scepter is van Juda geweken, maar hij zal nooit van Jezus, de Leeuw uit de stam Juda, wijken; de scepter is in Zijn handen gevallen: tot wie zou nu de vergadering der volken zijn, dan tot de scepter van deze heerlijke Koning? O, dat er eens een menigte tezamen kwam om de scepter van Koning Jezus aan te raken! Want God heeft dezen Jezus, Die gekruist is, tot een Heere en Christus gemaakt (Handelingen 2:36), en Hem tot Koning gezalfd over Sion de berg Zijner heiligheid (Psalm 2:6). Ook heeft Hij 'Hem door Zijn rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker (Handelingen 5:31). De scepter en de wetgever zijn van Juda of van de Joden geweken, nu de Silo gekomen is, maar de scepter en de wetgever zijn tot de heidenen gekomen; want 'de HEERE is onze Rechter, de HEERE is onze Wetgever, de HEERE is onze Koning, Hij zal ons behouden' (Jesaja 33:22). Daar is geen andere reden nodig, waarom de vergadering der volken tot Hem zijn moet; want omdat Hij door God de Vader, tot Hoofd en Koning over de volken is aangesteld, zo komt Hem alle Goddelijke eer toe; Hij moet als middelaar, God-mens, het voorwerp zijn van ons geloof, onze liefde, ons vertrouwen, onze gehoorzaamheid en aanbidding; ook is het de wil des Vaders, dat 'zij allen den Zoon eren, gelijk zij den Vader eren' (Johannes 5:23). Hem moet dus de heerlijkheid der vergadering zijn: ja 'men zal aan Hem hangen, alle heerlijkheid des huizes zijns Vaders, der uitspruitelingen en der afkomelingen, ook alle kleine vaten, van de vaten der bekers af, zelfs tot al de vaten der flessen' (Jesaja 22:24). Al de vaten der barmhartigheid die tot Gods huis vergaderd worden, moeten vergaderd en vastgemaakt worden aan Hem, als de

heerlijke nagel in een vaste plaats; want ‘Hij zal den tempel des HEEREN bouwen, en Hij zal het sieraad dragen, en Hij zal zitten en heersen op Zijn troon’ (Zacharia 6:13). De volken vergaderen wel rond om de troon van een koning, maar o! moest niet de vergadering der volken ook rondom de troon der genade zijn, om de heerlijkheid te zien en de scepter aan te raken van Hem die daarop zit? Hem komt dus het opperhoofdschap en de heerschappij toe, en daarom moet tot Hem de vergadering der volken zijn.

2. Tot Hem moet zijn de vergadering der volken, omdat Hem het werk der volken toekomt. Gelijk Hij gesteld is tot een Hoofd over hen, zo is Hij ook, sinds het verbond der werken gebroken is, tot hun Werker aangesteld, want onze werkende arm gebroken zijnde, dewijl wij van natuur krachteloos zijn, zo is Hij het, die al onze werken in ons en voor ons werkt (Jesaja 26:12): ‘HEERE, Gij zult ons vrede bestellen, want Gij hebt ons ook al onze zaken uitgericht’. Hierom zei David (Psalm 57:3): ‘Ik zal roepen tot God, den Allerhoogste, tot God, Die het aan mij voleinden zal’. Daar is een tweeledig werk, hetwelk wij nodig hebben dat aan of voor ons volbracht wordt, namelijk een werk dat aan de wet voldoet als een verbond, en een werk dat overeenkomt met de wet als een regel. Beide deze werken nu te volbrengen en te voleindigen, is het ambt van Christus, gelijk Hij ons van Gode geworden is beide rechtvaardigheid en heiligmaking. Het werk dat aan de wet voldoet als een verbond, wordt door Hem volbracht als onze rechtvaardigheid, terwijl Hij de gerechtigheid van de wet voor en in zijn volk vervult: ‘Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vlees, en dat voor de zonden, de zonde veroordeeld in het vlees. Opdat het recht der wet vervuld zou worden in ons’, enz. (Romeinen 8:3-4). Het werk dat overeenkomt met de wet als een regel, wordt door Hem volbracht als onze heiligmaking, terwijl ‘Hij Zijn Geest geeft in ons binnenste, en ons doet wandelen in Zijn inzettingen’ (Ezechiël 36:27). Hierom zei Christus (Johannes 15:5: ‘Zonder Mij kunt gij niets doen’. Het woord is afgezonderd of afgescheiden van Mij kunt gij niets doen; welnu, zo moeten wij niet van Hem afgescheiden blijven, maar tot Hem vergaderen als de Middelaar en het Al van het Verbond. Het ganse gewicht en het gehele werk van het Verbond behoort Hem toe; en dit doet het voor ons een Verbond der genade en niet der werken zijn, omdat al het werk Hem ten deel valt. Zo is er dus het werk van Zijn gehoorzaamheid dat Hij voor de volken volbrengt, want Hij is gekomen om alle gerechtigheid te vervullen, opdat zij zouden mogen zeggen: ‘In den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte; tot Hem zal men komen’ (Jesaja 45:24). Daar is het werk van Zijn lijden dat Hij voor de volken volbrengt, om welke reden zij tot Hem vergaderen moesten (Hebreeë 13:12-13): ‘Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden. Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende’. Daar is het werk van Zijn sterven dat Hij voor hen volbrengt, want Hij heeft geleden tot de dood, welke dood een werk van gehoorzaamheid was, dewijl Hij ‘gehoorzaam geweest is tot den dood, ja tot den dood des kruises’ (Filippenzen 2:8). Dit is het Evangelie dat ons overgeleverd is om den volken te verkondigen, ‘dat Christus gestorven is voor onze zonden, naar de Schriften’ (1 Korinthe 15:3). Zal Hij nu voor de volken sterven, en zullen zij desnietteenstaande niet tot Hem vergaderen? Daar is Zijn werk van vergoeding dat Hij voor de volken volbrengt; en in de werken die zo even vermeld zijn, wordt dit vergoedend werk volbracht; want Hij vergoedt de verbrekingen der wet, die onze zonden gemaakt hebben; ook wordt niet alleen de wet verhoogd en verheerlijkt door Zijn gehoorzaamheid en dood; dewijl Zijn gehoorzaamheid aan het

gebod, en Zijn dood aan de bedreiging daarvan voldoet, en dat wel tot een oneindige verhoging en voordeel van dezelve; maar ook de heerlijkheid van de Wetgever wordt daardoor vergoed; de volken hadden gezondigd, en derfden de heerlijkheid Gods, maar Hij tot Wie de vergadering der volken zal zijn, heeft de eer en de heerlijkheid Zijner heiligheid vergoed door een volmaakte gehoorzaamheid, en de heerlijkheid en eer van Zijn rechtvaardigheid door een evenredige voldoening, waardoor Gode in de hoogste hemelen eer wordt toegebracht; ja die al de andere heerlijke eigenschappen van Gods natuur zeer luisterrijk en eendrachtiglijk doet uitkomen in het werk onzer verlossing. Hierom zei Christus, toen Hij in dit werk bezig was: ‘Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt, en God is in Hem verheerlijkt’ (Johannes 13:31). Daar is het werk van Zijn koping ten voordeel van de volken (1 Korinthe 6:20): ‘Want gij zijt duur gekocht’, enz. Zal dan de vergadering der volken niet zijn tot Hem, Wiens bloed de prijs was voor de zielen van Zijn volk, en ook het kooppeld om alle genade en heerlijkheid voor hen te kopen? Daar is het werk van Zijn voorbidding dat Hij voor hen volbrengt: ‘waarom Hij ook volkomenlijk kan zaligmaken degenen die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden’ (Hebreeën 7:25). En dit is ook een reden van hun komen en vergaderen tot Hem; want door zo te doen zullen zij een bewijs hebben dat Zijn voorbidding voor hen krachtdadig is geweest, en ook eeuwig zijn zal. Er is ook een werk van overwinning dat tot Hem behoort, volgens Psalm 110:3: ‘Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkracht’, en daarom zal tot Hem de vergadering der volken zijn, omdat hun overwinning Hem toebehoort. Hoe Hij ze nu door het zwaard van Zijn krachtige genade overwint, dat kunt gij zien in Psalm 45:4-6. Daar zal in waarheid geen vergaderen tot Hem zijn, voordat deze overwinnende kracht komt. Indien gij dan vergaderd zou willen worden, o, roep tot Hem dat Hij Zijn zwaard gordt aan de heup, en de scepter van Zijn sterkte zendt uit Sion, opdat die krachtig zij door God tot nederwerping der sterkten, enz. O! dat Zijn stem in het Evangelie eens krachtig was. Sommigen zeggen ons, dat de leeuwenwelpen eerst dood geboren worden, maar dat ze door het brullen van de oude leeuw levend worden gemaakt; dit is ten volle waar in het geval van de volken die tot Silo vergaderd worden; zij worden dood geboren, en blijven ook zo, totdat de Leeuw uit de stam van Juda over hen zo luid komt brullen, dat Hij ze met Zijn krachtige stem levend maakt, volgens Johannes 5:25: ‘De ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven’; Zijn stem maakt hen levend, en overwint hen. En gelijk het Zijn werk is om hen te overwinnen, zo ook om al hun vijanden voor hen te overwinnen, hetzij dat het de zonde, de satan, de dood, de hel, of de wereld is, opdat zij meer dan overwinnaars zouden zijn door Hem; al dit werk van overwinning is nu in Hem, ten einde de vergadering der volken tot Hem zou zijn. Kortom, daar is een versterkend werk dat Hij voor hen volbrengt, zowel als een lijdend, bestierend, vertroostend en raadgevend werk, hetwelk ik zou kunnen noemen, tegelijk met al de andere delen van Zijn zaligmakend werk: ‘Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft’, zegt Paulus (Filippenzen 4:13). Het is op deze grond dat alle vruchten des geloofs, en van een evangelische gehoorzaamheid worden voortgebracht. Wanneer wij ons aan enig werk begeven, dan moeten wij ‘heengaan in de mogendheden des Heeren HEEREN, en Zijn gerechtigheid vermelden; de Zijne alleen’ (Psalm 71:16): ‘Krachtig zijnde in den Heere en in de sterkte Zijner macht’ (Éfeze 6:10), en ‘gesterkt in de genade die in Christus Jezus is’ (2 Timótheüs 2:1); als ook ‘met kracht versterkt door Zijn Geest in den inwendigen mens’ (Éfeze 3:16); dewijl ‘Zijn kracht volbracht wordt in onze zwakheid’ (2 Korinthe 12:9), en ‘Hij in ons werkt beiden het willen en het

werken naar Zijn welbehagen' (Filippenzen 2:13). Dus is Hij de overwinning Israëls en de sterkte der volken; om welke reden hun vergadering tot Hem moet zijn, als ook omdat het werk van de volken op deze wijze Hem behoort, om al hun werken in hen en voor hen te werken.

3. Tot Hem moet zijn de vergadering der volken, omdat de onderwijzing van de volken Hem toebehoort. Want gelijk de koping van het volk Hem toekomt als Priester, en dezelve overwinning Hem toekomt als Koning, zo komt Hem ook hun onderwijzing toe als Profeet. En schoon ik dit nu in de derde plaats noem, zo is het echter waarlijk het eerste gedeelte van Zijn vergaderend werk, dat Hij hen leert, onderwijst en verlicht; en mogen wij niet wel met Elihu vragen? 'Wie is een Leraar gelijk Hij? (Job 36:22). Hij is een Leraar zonder weerga voor de volken, en daarom moet hun vergadering zijn tot Hem. Tevergeefs vergaderen de volken om tenten en preekstoelen, indien hun ogen niet hoger zien dan op arme leraars, welke niets dan sterfelijke wormen zijn, gelijk zij zelf en die maar alleen tot hun oren kunnen spreken, maar niet een straaltje Goddelijk licht kunnen doen doorbreken in hun verstand. Dit is het bijzondere werk van Hem, die de Zon der gerechtigheid, het Licht der wereld en een Licht tot verlichting der heidenen is: Hij is het alleen die ons door Zijn Geest God kan doen kennen, en de Goddelijke dingen kan doen verstaan (Johannes 1:18): 'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard'. Hij alleen is de gezegende leraar en meester. Daarom moeten dus de volken tot Zijn school vergaderen, opdat zij allen van God geleerd mochten worden: 'Een iegelijk dan die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij', zegt Christus (Johannes 6:45). Het is zeer aangenaam om op te merken, uit vergelijking van deze tekst met de even voorgaande, dat gelijk God en Christus hier beide leraars zijn, zij ook beiden alzo de les zijn, die in het licht van de eeuwige Geest geleerd wordt. En gelijk er geen komen tot Christus is, noch enige vergadering tot Hem; als ook geen komen tot de Vader, dan door de Zoon die de weg is, alzo is ook de grote les die de Vader leert, de Zoon; en de grote les die de Zoon leert, is de Vader; en dus komt het gehele onderwijs hierop neer, dat het is een kennen van de Vader in de Zoon door de Heiligen Geest. Nu is onze Heere Jezus Christus op een bijzondere wijze de grote Profeet en Leraar, zijnde met een uitnemende zalving van de Geest der wijsheid tot dit einde gezalfd geworden (Jesaja 61:1): 'De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalfd heeft, om een blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen'. O, heerlijke Leraar! 'Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven', zegt de Vader, 'Hij zal het recht den heidenen voortbrengen', dat is, licht en onderwijs voor de volken; en daarom moest de vergadering der volken tot Hem zijn. O! laat dan al het volk zeggen: 'Tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens' (Johannes 6:68).

4. Tot Hem moet zijn de vergadering der volken, omdat de zaligheid der volken Hem toebehoort. De zaligmaking en bevrijding van de zonde is Zijn werk; en daarom is Zijn Naam Jezus, 'want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden' (Mattheüs 1:21). De zaligmaking of verlossing van de toorn is Zijn werk; ook hierom wordt Hij Jezus genaamd, 'Dewelken Hij uit de doden verwekt heeft, namelijk Jezus, Die ons verlost van den toekomenden toorn' (1 Thessalonicenzen 1:10). Niet alleen dat de zaligheid, gelijk die een bevrijding is van het kwaad, Zijn werk is, maar ook gelijk die een toebrenging is van het hoogste goed; hierom is het, dat Hij degenen die Hij zalig maakt, ook aanneemt, versiert, zalft, rechtvaardigt, heiligt en verheerlijkt. O! tot wie zou nu anders de vergadering der volken zijn, dan tot Hem die de Zaligmaker van de zondaren is? (1 Timótheüs 1:15): 'Dit is een getrouw woord en alle aanneming

waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben'. O! dat elk die hier is, dit met toepassing op zichzelf zegt, o! laat elk mens, man of vrouw, jongeling of jonge dochter dit zeggen, en ik zal het ook met hen zeggen door de genade: 'Van welke ik de voornaamste ben', namelijk de voornaamste der zondaren welke Hij is komen zalig maken. Laat niet het ongeloof zeggen: 'Hij is mogelijk niet gekomen om mij zalig te maken', want dit Evangelie verklaart dat uw naam, indien gij een zondaar zijt, in Zijn verzegelde zending is; van de hemel wordt een evangelische vrijbrief neergelaten, een brief welks opschrift luidt: 'Aan u zondaren', Jezus Christus is gekomen om de zondaren zalig te maken. Indien gij nu die vrijbrief opent, en denzelve met toepassing op uzelf leest, dan zult gij bevinden dat die geheel en al voor u is, zowel van binnen als van buiten. O! heeft Christus dan een zending om de volken zalig te maken, en zouden zij niet tot Hem vergaderen om zalig gemaakt te worden? Heeft Hij een zending om zondaren zalig te maken, en zou Hij met Zijn zendbrief in de hand moeten heen gaan, en zeggen: 'Vader, Gij hebt Mij een zending gegeven om te zoeken en zalig te maken wat verloren was, maar zie, deze verloren zondaren willen Mij noch Mijn zaligheid hebben? Zij hebben hun begeerlijkheden liever dan Mij; zij beminnen hun eigen trotse inbeelding meer dan Mijn gerechtigheid; en zij willen niet geloven dat Ik zo goedwillig ben om hen te zaligen, maar zij denken dat Ik hen kom bedriegen met schone woorden; Ik heb hen willen vergaderen, maar zij hebben niet willen vergaderd worden, en hen zaligmaken, maar zij willen niet tot Mij komen opdat zij het leven hebben, schoon Ik een zending van de Vader ontvangen heb om het leven aan dode zondaren te geven'. Hoe! zal mogelijk iemand denken of zeggen, heeft Christus een zending om zondaren zalig te maken, dat Hij dan dezelve uitvoert, ik zal Hem zulks niet beletten. Wat zegt gij daar, mens? Zeg dat nog eens: heeft Hij een zending om zondaren zalig te maken, dat Hij dan dezelve uitvoert, ik zal Hem zulks niet beletten? Is het spotternij of goede ernst wat gij daar zegt? Indien uw hart spot, terwijl gij dit in uw hart zegt, en desniettegenstaande de Zaligmaker veracht, dan is het een vreselijk spotten (Handelingen 13:41): 'Ziet, gij verachters, en verwondert u, en verdwijnt'. 'Hoe zullen wij ontvliesen, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?' (Hebreeën 2:3). Maar zijt gij in goede ernst, o! zondaar, en zegt gij. Dewijl het Zijn ambt en Zijn werk is, om zondaren zalig te maken: o! laat Hem dat dan doen om des Heeren wil: laat Hem Zijn zaligmakend werk aan mij die de voornaamste der zondaren ben, toch uitvoeren en volbrengen; want de Heere weet dat ik het niet wens te beletten. Wel nu, arme ziel! ik zal u een blijde boodschap brengen: Hij vordert van u niet meer dan hetgeen gij daar zegt, namelijk, dat gij Zijn genade niet tegenstaat of weigert door uw ongeloof; maar dat uw hart zegt: 'Heere, ik ben tevreden om gezaligd en verlost te worden van al mijn zonden en begeerlijkheden, en om al die zaligheid te hebben die Christus is komen geven'; wel nu, Christus is gekomen opdat gij het leven en overvloed zou hebben; indien Hij nu tevreden is om het u te geven, en gij tevreden zijt om het te ontvangen, dan is er niet veel meer te doen, dan Hem te zegenen, dat het een verdrag geworden is; want Hij biedt Zichzelf én al Zijn zaligheid u heden aan. Hem komt de zaligheid der volken toe, en daarom moet tot Hem de vergadering der volken zijn.

5. Tot Hem moet zijn de vergadering der volken, omdat de volken Hem gegeven zijn. God de Vader heeft ze aan Hem gegeven, daarom moeten zij tot Hem vergaderd worden. De Vader gebiedt dat Hij de volken eisen zal, en dat ze Hem dan gegeven zullen worden, zeggende: 'Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting' (Psalm 2:8). Het is waar, daar is een uitverkoren

getal dat Hem van alle eeuwigheid gegeven is (Johannes 6:37): ‘Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen’, dat is, al wat Hem gegeven is, zal tot Hem vergaderd worden. Doch opdat niemand die het Evangelie hoort, zichzelf mocht uitsluiten, alsof hij niet aan Christus gegeven ware, zo volgt er: ‘En die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen’, al wat komt zal welkom wezen. Het is alsof Christus tot die eindelijke versmaders van Hem gezegd had: Ik heb u willen vergaderen, maar gij hebt niet gewild; gij hebt nooit de wil gehad om tot Mij te vergaderen; doch weet nochtans wel tot uw beschaming, dat schoon gij Mij verwerpt en veracht, de vergadering der volken nochtans tot Mij zal zijn: want al wat Mij de Vader geeft zal tot Mij vergaderd worden; en schoon niemand, dan de gegebenenen, vergaderd zullen worden, zo wordt dit geven niet als een beletsel, maar veeleer als een aanmoediging om te komen, voorgesteld: en daarom is het opmerkelijk, dat de Heere Jezus niet zegt, ‘die Mij gegeven is zal Ik geenszins uitwerpen’, maar ‘die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen’; te kennen gevende, dat gelijk dit geven het eerste voorwerp des geloofs niet is, het ook alzo niet gezien of gekend kan worden, dan door tot Hem te komen; en nu hebben zij deze aanmoediging om te komen, dat zij door het komen weten kunnen dat zij aan Christus gegeven zijn. Zij die niet vergaderd willen worden, kunnen niet weten of zij gegeven zijn, maar allen die in waarheid vergaderd willen zijn, mogen zich verzekerd houden dat zij gegeven zijn. Laat dit derhalve een bemoedigende grond zijn voor de vergadering der volken tot Hem, dat gelijk zij die tot Hem vergaderd moeten worden, Hem van eeuwigheid zijn gegeven, zij die vergaderd willen wezen, alzo ook kunnen weten en verzekerd zijn, dat zij aan Hem gegeven zijn (Johannes 17:6): ‘Zij waren Uwe, en Gij hebt Mij dezelve gegeven’. Zij waren Uwe door verkiezing, en Gij hebt ze Mij gegeven om door Mij verlost te worden. O! welgelukzalig volk, dat op een dag van Gods heirkraft gewillig is gemaakt om tot Silo te vergaderen; zij mogen weten dat zij van eeuwigheid in Gods hand geweest zijn, en als een eredienst, indien ik het zo eens noemen mag, in de band van Christus zijn gegeven, en waarlijk Hij is met deze eredienst oneindig tevreden. Hij neemt ze, als het ware, uit de eeuwige armen van God in Zijn armen, en Hij troetelt ze in Zijn schoot, want ‘Zijn vermaken zijn met der mensen kinderen’ (Spreuken 8:31). Als Hij nu de arbeid van Zijn ziel ziet, dan is Hij verzadigd, en als Hij hen in Zijn verlossende armen omhelsd en getroeteld zal hebben, totdat Hij ze gerechtvaardigd, geheiligd en volkomenlijk gezaligd heeft, dan zal Hij ze wederom in de handen Zijns Vaders overgeven, en hen onberispelijk aan Hem voorstellen, zeggende, ‘Ziedaar, Ik en de kinderen die Mij God gegeven heeft’ (Hebreeën 2:13). Daar moet dus een vergadering der volken zijn, omdat zij aan Hem gegeven zijn. Gij mocht met verwondering denken, dat het een armzalige eredienst is, dat zulk een als gij zijt, door de handen zouden gaan van de eeuwige Vader en Zijn eeuwige Zoon door overeenstemming met de eeuwige Geest, één God in drie Personen, doch daar is weinig aan gelegen, hoe gering de eredienst ook schijnen mocht en ook in zichzelf waarlijk zij, indien God maar verheerlijkt, de Silo verhoogd en gij gezaligd wordt. O! laat dan de overweging van die grote heerschappij van de zee tot aan de zee, en van de rivieren tot aan de einden der aarde die aan Christus gegeven is, ja die ‘schare dit niemand tellen kon, uit alle natie en geslachten en volken en talen, welke voor den troon en voor het Lam zal staan met palmtakken in hun handen en zeggen: De zaligheid zij onzen God, Die op den troon zit, en het Lam’ (Openbaring 7:9); laat de overweging, zeg ik, van de ontelbare menigte volks die Hem gegeven is, de volken opwekken om tot Hem te vergaderen, Hij is gekomen om te eisen hetgeen Hem gegeven is.

6. Eindelijk: Tot Hem zal zijn de vergadering der volken, omdat gelijk de volken aan Hem gegeven zijn, Hij ook aan hen tot dit einde gegeven is, opdat hun vergadering tot Hem zijn zou. Hierom wordt tot al de volken van de zichtbare kerk gezegd: ‘Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, men noemt Zijn Naam Wonderlijk’, enz. (Jesaja 9:5). Ik spreek hier niet van het geven van Hem in dadelijk bezit aan de gelovigen: want zij die de gave Gods aannemen, worden in het bezit daarvan gesteld; maar ik spreek zelfs van een geven in de bedeling en aanbieding van het Evangelie: want niemand kan iets aannemen dat Hem niet gegeven wordt; het aannemen van een zaak onderstelt dat die zaak eerst gegeven wordt; nu is Christus in zoverre aan allen die onder het Evangelie zijn, gegeven, dat zij verbonden zijn Hem aan te nemen, en in Hem te geloven, op straf van de eeuwige verdoemenis; want: ‘die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden’ (Markus 16:16). Dus is Hij aan velen gegeven die Hem verwerpen; hierom zei Christus tot degenen die Hem verwierpen (Johannes 6:32): ‘Mijn Vader geeft u het ware Brood uit den hemel’; dat is, ten einde gij hetzelfde aannemen zou, want in het verwerpen van dit Brood dat Mijn Vader u geeft, zullen uw zielen omkomen en van honger moeten vergaan. Hoe het zij, de blijde boodschap van het Evangelie is (Johannes 3:16): ‘Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft (of tot Hem vergaderd wordt), niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe’. Deze reden waarom de volken aan Silo gegeven zijn, wordt ook eigenlijk in de tekst opgesloten; de Silo is tot u gekomen, opdat gij tot Hem zou komen; Hij is gekomen in het vlees, Hij is gekomen in het Evangelie, en wij hopen dat Hij ook in de Geest gekomen mag zijn; Hij is tot de volken gekomen, opdat de volken tot Hem vergaderd mochten worden; Hij is gekomen als een Silo, de gezondene Gods, de Messias, opdat de volken Hem als van God gezonden verwelkomen zouden en zeggen: ‘Gezegend is Hij Die komt in den Naam des Heeren’ (Mattheüs 21:9). Dit is een grote blijdschap voor al de volken, ‘dat u heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere’ (Lukas 2:11). ‘Mannen broeders, tot u is het woord dezer zaligheid gezonden’ (Handelingen 13:26). Christus de Silo is het beloofde Zaad, de hoofd-beloofte van het Verbond; en nu ‘komt u de belofte toe, en uw kinderen’ (Handelingen 2:39), opdat gij Hem in de belofte zou aannemen. Hij is de gezondene Gods tot u, ten einde gij tot Hem vergaderen zou, Hij is gezonden om een Zaligmaker en een Helper van het volk te zijn, en dat bij wijze van een geschenk en een vrije gave (Jesaja 41:27): ‘Ik, de Eerste, zeg tot Jeruzalem: Ik zal een Blijde-boodschapper geven’. Tot wat einde is Hij nu de volken gegeven? Zie dat in Jesaja 55:4: ‘Ik heb Hem tot een Getuige der volken gegeven, een Vorst en een Gebieder der volken’, ja ‘tot een verbond des volks’ (Jesaja 42:6). Waarom wordt Hij nu aldus de volken gegeven, dan dat zij tot Hem vergaderen zouden? De volken zijn dus aan Hem beloofd, en Hij is beloofd aan hen, en daarom moet de vergadering der volken zijn tot Hem. De Silo is gekomen om de volken die Hem beloofd en gegeven zijn, te zoeken; dat dan de volken die Silo zoeken, Die hun beloofd en gegeven is. Kortom: Hij is de ware Tempel, tot Welke de vergadering zijn moet; Hij is het verzoendeksel waar God en de volken elkaar ontmoeten kunnen; gij kunt de Heere niet ontmoeten dan in Hem, want in Hem alleen heeft Hij Zijn welbehagen, en wanneer gij nu tot Hem vergadert, dan komt gij tot in het hart Gods; want Hij is in de schoot des Vaders, zijnde Hij zijn Uitverkorene in welke Zijn ziel een welbehagen heeft. Tot dusverre van de redenen der leer.

TOEPASSING

(7) De zevende of laatste zaak door mij voorgesteld, is de toepassing.

Ik heb in het leerstellige gedeelte van deze verhandeling getracht om de stof op een praktikale en toepassende wijze voor te dragen, en haar ook reeds zo breedvoerig behandeld, dat ik minder nodig zal hebben om mij in te laten omtrent vele besluiten daaruit te trekken, gelijk ik zulks ook ben voorgekomen. De voorname gebruiken die ik hier wil voordragen, zijn:

1. Tot onderrichting van enige waarheden.
2. Tot vermaning van enige plichten.

EERSTE GEBRUIK TOT ONDERRICHTING

Is het zo, dat het in den raad des hemels besloten is, aangaande Christus de Messias, dat tot Hem zal zijn de vergadering der volken? Zie hier dan uit:

1. De jammerlijke staat van de tegenwoordige Joden, en de beklagenswaardige omstandigheden waarin zij geweest zijn, sinds de komst van de Silo, hun beloofde Messias. Nu wordt er een menigte van heidenen die slechts honden waren, tot Gods huis vergaderd; en zij zijn ondertussen, niettegenstaande hun is geweest 'de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de beloften', als ook dat uit hen, de 'Silo of Christus is, zoveel het vlees aangaat, Dewelke is God boven alles te prijzen in der eeuwigheid' (Romeinen 9:4-5), en zij ook geweest zijn het volk van Zijn eerste liefde, het zaad Abrahams, Izaks en Jakobs aan welks zaad zo vele dierbare beloften gedaan zijn, van de kerk uitgesloten en uitgeworpen. Zie, hun Silo is tot hen gekomen, maar zij hebben Hem niet gewild; 'Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen' (Johannes 1:11). Zij hebben zelfs erkend dat 'de scepter van Juda geweken was'; toen zij zeiden: 'Wij hebben geen en koning dan den keizer' (Johannes 19:15); en dus was de Silo volgens hun eigen bekentenis gekomen, dewijl de scepter van Juda was geweken. Omdat zij nu aan de geestelijke scepter van de beloofde Messias niet onderworpen hebben willen zijn, zo zijn zij nu reeds over de zeventien honderd jaren zonder koning of vorst, zonder scepter of wetgever, en zonder regeerder of regering geweest; namelijk van de tijd af, dat Silo is gekomen, tot Welke nu een vergadering van andere volken is in hun plaats. O! zouden wij nu hun langdurige verwerping niet beklagen? Hun zeventigjarige gevangenschap in Babel, ja hun vierhonderd en dertigjarige dienstbaarheid in Egypte was hier niet bij te vergelijken, O! hoe lang, hoe lang zal zijn toorn tegen dit volk duren? Hoe lang zullen zij onder de schuld van het bloed van Christus blijven liggen, welke zij over zich en hun kinderen hebben afgebeden, zeggende: 'Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen' (Mattheüs 27:25). O! bidt, bidt dan voor dat oude volk Gods, opdat het bloed van Silo hen mocht reinigen van deze bloedschuld. Toen zij nog in de gunst Gods stonden, waren de gelovigen onder hen aan ons heidenen, 'hun kleine zuster die nog geen borsten had', gedachtig (Hooglied 8:8), en zouden wij, die nu aan de borsten van de evangelische ordonnantiën en sacramentele plechtigheden zuigen, niet gedachtig zijn aan hen, nu hun borsten zijn afgesneden? Nu zij, 'die de natuurlijke takken waren, afgebroken zijn'; en wij 'die de wilde olijfboom waren, zijn ingeënt om des wortels en der vettigheid mede deelachtig te worden?' (Romeinen 11:17,24). O! laat ons dan niet roemen tegen de takken, want 'indien wij roemen, wij dragen den wortel niet, maar de wortel ons'; (zie vers 18-21). Laat ons niet roemen, maar bidden, dat zij weder mogen ingeënt worden, 'want indien hun verwerping de verzoening is der wereld, wat zal de aanneming wezen, anders dan het leven uit de doden?' (vers 15). De dag van hun bekering zal een dag van grotere vergadering tot Silo zijn, zelfs onder de heidenen, dan wij ooit gezien hebben; en het zou ons gewisselijk beter gaan,

indien wij meer in het gebed voor hen werkzaam waren. Intussen werd deze duistere en beklagenswaardige bedeling, waaronder zij alsnog leven, niet onduidelijk in de woorden van onze tekst voorzeggd, dat de Silo, de Messias op het wijken van de scepter van Juda komen zou, en dat tot Hem de vergadering der volken (namelijk de heidenen) zou zijn een wonderbare verborgenheid van de Voorzienigheid, duidelijk te kennen gevende, dat de Koning der Joden tot de heidenen komen zou, en een gekroonde Koning zijn onder hen, opdat de Joden in het vervolg zouden zeggen, dat de Koning der heidenen de Koning der Joden geworden is, zowel als nu de heidenen moeten zeggen, dat de Koning der Joden, geworden is de Koning der heidenen.

2. Zie hier uit, de oppermachtige genade van God in Christus omtrent de arme heidense volken, en hoe Hij hun eilanden niet vergeet; want Hij heeft inzonderheid beloofd: dat ‘de eilanden zullen wachten naar Zijn leer’ (Jesaja 42:4). O! verwondert u, dat wij in dit verafgelegen eiland onder Zijn oog waren, toen Hij beloofde dat tot Hem de vergadering der volken zou zijn. Dit is door Jakob, door ingeving van Gods Geest, op zijn sterfbed voorzeggd, en het is nu meer dan drie duizend jaren geleden; dit is gewisselijk voor God zoveel niet als drie dagen, ‘want duizend jaren zijn in Zijn ogen als de dag van gisteren, als hij voorbijgegaan is’ (Psalm 90:4). Duizenden van jaren kunnen Hem Zijn belofte niet doen vergeten; en zoverre er een vergadering tot Silo is of zijn zal, zo ver grijpt deze belofte stand. Er is dienaangaande nog een belofte, die nog ouder is (Genesis 9:27): ‘God breide Jafeth uit, en hij wone in Sems tenten’; dit is een belofte volgens welke de heidenen vergaderd zouden worden, om deel te hebben aan de voorrechten der Joden; want uit Jafeth zijn de heidenen voortgekomen, en onder zijn nakomelingen zijn verdeeld de eilanden der volken, zie Genesis 19:1,2,5); en onder anderen ook waarschijnlijk dit ons eiland. Om dit te bevestigen, zal ik niet positief verzekeren hetgeen sommigen hierbij brengen, dat gelijk Gomer, Jafeths oudste zoon is geweest, en uit hem de volken zijn voortgekomen die Gomeri of Cymbri worden genoemd, alzo ook de eerste bewoners van dit eiland Brittannië voortgesproten zijn uit de nakomelingen van Jafeth, één van Noachs zonen, namelijk van de gemelde Jafeths oudste zoon Gomer. Van Gomeri nu is gekomen Cambria, hetwelk de Latijnse naam van Wallis in dit eiland is, tot op deze dag, en tot welke plaats de oude Britten zich begaven bij het inkomen van de Saksen; hierom menen zij, dat het eiland Brittannië hier inzonderheid bedoeld zou zijn. Doch ik wil geen zeker besluit op een onzekere of twijfelachtige onderstelling gronden, schoon het algemeen, bij enige goede historieschrijvers vastgesteld wordt. Wij zien het duidelijk uit de uitkomst, dat God er een bijzonder oogmerk mee gehad heeft, dat er in deze landen, en inzonderheid ook in Schotland een vergadering der volken tot Silo zou zijn. Ik heb tevoren aangetoond, hoe vroeg de Heere ons bezocht heeft met het Evangelie, en dat wij onder de eerste heidense volken zijn, die daarmee, na de hemelvaart van Christus, zijn verlicht geworden en verlost van het grove heidendom. En toen ik gesproken heb van de opmerkelijke tijden der vergadering, zo heb ik onze reformatiedagen van het Pausdom, en daarna van de Bisschoppelijkheid, onze verbondsdagen en dergelijke aangemerkt, en daarom moet ik daarbij hier niet blijven stilstaan. Alleen, gelijk er in Schotland opmerkelijke tijden van vergadering zijn geweest, en de Heere de vergaderende middelen en ordonnantiën nu nog onder ons begunstigt, zo hebben wij Hem ook te danken en te zegenen, dat het licht van het Evangelie ook op ons geschenen heeft, en wij hebben van Hem een grotere mate van de vergaderende kracht Zijns Geestes te wachten, opdat Schotlands onvruchtbaarheid onder de middelen der genade, Hem niet zodanig vertoornt dat Hij ons geheel verlaat, en ons noemt: ‘Lo-Ammi: gijlieden zijt mijn volk niet’, enz.

3. Zie hier ook uit, de uitnemendheid van het Evangelie, alsook de reden van deszelfs krachtadigheid. Ik zeg; zie hier de uitnemendheid van het Evangelie, hetwelk een blijde boodschap van een Zaligmaker brengt tot de volken, en van een vergaderplaats voor de arme heidenen, zowel als voor de Joden; een God-mens, in wie God en de mens elkaar ontmoeten kunnen, opdat arme verstrooide zondaren, die van God zijn afgescheiden, tot Hem vergaderd mochten worden. Zie ook de nederbuiging van onze Heere Jezus Christus, die in dit Evangelie verkondigd wordt, dat Hij Zich zo laag vernederen wil om een vergaderplaats te zijn voor arme zondige volken, tot Wie zij zich begeven mogen om beschutting en zaligheid. De Silo is gekomen; Hij is gekomen in onze natuur, en met de menselijke natuur heeft Hij ook menselijke ingewanden van ontferming, opdat de vergadering der volken zelfs in Zijn schoot mocht zijn, en opdat al het goede dat zij verloren hebben, in Christus gevonden zou worden, ja opdat de God, Die zij verloren hebben, in Hem gevonden zou worden; want 'God is in Christus, de wereld met Zichzelf verzoenende'. Maar, gelijk wij hier de uitnemendheid zien, zo zien wij ook de krachtadigheid van het Evangelie. Wat is de reden van die wonderlijke uitbreiding en die krachtige invloed van het Evangelie van Christus, inzonderheid in de eerste eeuwen van de kerk? Dit is een zaak waar geen menselijke wijsheid en schranderheid enige reden van geven kunnen; dat het Evangelie in eenvoudigheid, door mensen van de geringste naam en achting verkondigd zijnde, zijn weg zou banen door zo vele heirlegers van duivelen en mensen; dat het zo vele mensen tot bekering, en zo vele koninkrijken tot onderwerping zou brengen. Ware deze leer geschikt geweest voor vlees en bloed, en had dezelve, gelijk Mohamed, de mensen toegegeven in vleselijke genietingen, en hun, na dit leven, de hoogste trappen van vleselijke wellusten beloofd; of had het de vermeerdering van aardse schatten op het oog gehad, dan was het geen wonder geweest, dat het zo veel grond gewonnen had; want alle vleselijke mensen zouden deze leer gretig omhelzen, en met alle macht vasthouden; ja had het op redelijke gronden en fundamenteën gehandeld, zo zouden ten minste enige filosofen hetzelfde omhelsd hebben. Maar dat een leer, die alle goddeloosheid en wereldse begeerlijkheden leert verzaken, een leer die ons leert om de oude mens te kruisigen met zijn bewegingen en begeerlijkheden, de begeerlijkheid van de ogen, de begeerlijkheid van het vlees, en de grootheid van des levens; een leer nog eens, die ons gebiedt alles te verlaten, ons zelf te verloochenen, en alle dingen schade en drek te achten om de uitnemendheid der kennis van Christus; dat deze leer, hoe uitnemend redelijk dezelve ook zij, maar die evenwel geen grond of fundament heeft in de rede, en geen gevolgtrekking van redelijke demonstraties toelaat, dewijl velen dezelve het bereik der rede te boven gaan; dat deze leer, die niets aan het karakter van degenen die dezelve verkondigen, verschuldigd is, en even weinig ook aan menselijk geweld; dat deze leer, zeg ik, zo veel grond gewonnen en zulk een grote voorspoed bekomen heeft, in een tijd waarin de belijdenis daarvan deszelfs belijders gevaar deed lopen van armoede, dood en schande te lijden - dit is een verborgenheid die niemand zal kunnen ontvouwen, dan zij die met dit kalf van het Evangelie ploegen, namelijk: dat het Evangelie het eigenlijke middel is van de Goddelijke kracht, door welke Hij de volken tot Silo vergadert. De reden nu van deze wonderbare bedeling is, dat de almachtige God, die een wezen aan Zijn woord kan geven, dit woord gesproken heeft, dat tot Christus zal zijn de vergadering der volken; en nu wordt tot bevordering van dit doel, in het Evangelie een almachtige kracht uitgelaten; hierom wordt het genaamd: 'een kracht Gods tot zaligheid, omdat in hetzelfde de rechtvaardigheid Gods geopenbaard wordt uit geloof tot geloof' (Romeinen 1:16-17). En deze schat wordt gelegd in aarden

vaten, opdat de uitnemendheid van die kracht Godes zou zijn en niet uit de mensen.

O! dat die kracht bij deze gelegenheid mocht uitgelaten en geoefend worden, om de volken tot Silo te vergaderen.

4. Zie hier ook uit, wat het grote oogmerk zijn moest van het vergaderen der volken tot de ordonnantiën van het Evangelie. Het voorname doel is hetgeen de profeet zegt (Jeremia 50:5): ‘Zij zullen naar Sion vragen; op den weg herwaarts zullen hun aangezichten zijn; zij zullen komen en den HEERE toegevoegd worden met een eeuwig verbond’, dat is, zij zullen tot Silo vergaderen. Dat wij ons dan leggen onder de invloed van Zijn vergaderende kracht, en ons werpen in Zijn vergaderende armen, terwijl Hij de armen van Zijn vrije genade in een verkondigd Evangelie uitbreidt. O! mijn vrienden, wat is het oogmerk van het tezamen komen der volken, indien er geen vergaderen tot Silo is? Wanneer wij het oogmerk van de meesten beschouwen, dan zullen wij bevinden, dat de vergadering tot Silo het minst van allen door hen beoogd wordt. Gelijk er wijze en dwaze maagden zijn geweest, zo zijn er ook wijze en dwaze toehoorders. Sommigen komen tot de ordonnantiën om een naam te hebben, omdat zij niet als erger dan anderen willen aangezien zijn. Sommigen komen om tijdverdrijf, om een uur of twee door te brengen, dewijl zij anders niet veel te doen hebben. Sommigen komen om gezien te worden, dewijl hun heren of vrouwen in de kerk zijn. Sommigen komen om des gezelschaps wille, omdat hun makkers zeggen: komt, laat ons ter kerk gaan; ja kom aan, zegt een ander, ik ga ook mee; en dus gaan ze voor het gezelschap. Sommigen komen uit nieuwsgierigheid, zij hebben horen spreken tot lof of tot verachting van deze of die leraar, en nu willen zij gaan horen of het waar of niet waar is. Sommigen komen om te bedillen en te villen; niet om door het woord geoordeeld te worden, maar om het woord te oordelen, dewijl zij in hun schik zijn, wanneer zij enig woord kunnen vinden, dat naar hun schatting, tot benadeling of tot versmading van de leraar dienen kan, en schoon zij anders ook alles wat zij van het Woord gehoord hebben, vergeten zouden, zo zullen zij echter dit onthouden, om het aan hun vertrouwden te zeggen, of uit boosheid, omdat zij de waarheid niet aannemen in dezelve liefde, of uit hoogmoed, omdat zij anderen hun bekritiserende aanmerkingen willen doen horen, opdat zij hen zouden aanzien voor lieden van oordeel en als bevoegde rechters, daar zij intussen hun eigen onkunde, kwaadaardigheid en trotsheid openbaar maken. Vandaar is het, dat sommigen komen om maar te wachten of er niet iets van hetgeen gesproken is, verdraaid kan worden, om alzo het werk van de duivel te verrichten in het aanklagen van de broederen. Sommigen azen slechts op merkwaardige spreekwijzen, opdat, wanneer zij in hun gewone gezelschap komen, zij iets mogen hebben om hun gesprekken te versieren en aangenaam te maken. Sommigen komen niet om te horen wat tot hen gezegd zal worden; en daarom openen zij nooit de oren, dan wanneer zij de leraar, naar hun gedachten, de fouten van anderen horen openbaar maken. Sommigen komen om te kijken, en om rond te zien wie er alzo is, en hoe hun opschik en houding is. Anderen komen om te peinzen, te dromen en om met hun gedachten overal heen te zwerven; en mocht soms hun aandacht op het een of ander woord vallen, het zal mogelijk wel honderd ongerijmde gedachten veroorzaken om het overige van de predication te verdringen, zodat het verstand op duizend wegen loopt, eer het een ander woord kan in acht nemen; en dus is de predication gedaan, eer zij hun gedachten mogelijk weer bijeen vergaderd hebben. Veel van zulke toevallige toehoorders zijn er, die tot de ordonnantiën maar niet tot Silo vergaderen. Zij komen om hun vrienden te ontmoeten, die mogelijk om de predication te horen, vergaderd zijn, maar niet om Christus te ontmoeten. Zij zijn gelijk de kinderen die op een markt vergaderen, en daar gaan zitten, doch niet om te kopen of te

verkoopen. Maar sommigen zijn gelijk vele vossen, die kwamen om te roven, maar zelf gevangen zijn geworden; zo zijn ook sommigen die alleen gekomen waren om wat nieuws te zien of te horen, of ook wel om te spotten, van gedachten veranderd, eer zij weer naar huis gegaan zijn. O! dat de genade eens hier kwam om sommigen te vangen, die hier niet zoeken, dan maar, gelijk de kinderen, vlinders te vangen. O! hoe zeer is het te betreuren, dat Christus, de grootste Schat van de wereld, het meest veracht wordt, en dat de leidster van het Evangelie, die u tot de plaats moest brengen waar Hij is, opdat gij tot Hem vergaderd mocht worden, door u niet opgemerkt wordt.

5. Zie hier ook uit, wat het grote doel is, hetwelk de bedienaren van het Evangelie in het verkondigen van hetzelfde op het oog moesten hebben, namelijk, de vergadering der zielen tot Christus, want tot Hem zal zijn de vergadering der volken. Wee! wee! zulk een leraar, wiens grote oogmerk alleen is, om een menigte volks tot zichzelf te vergaderen, en om deszelfs achting voor hem te vermeerderen. Het is waarlijk wel eens het lot van sommigen van de getrouwste dienaren van Christus geweest, dat zij dus gelasterd en veracht geworden zijn, alsof hun ganse toelag slechts ware, om zichzelf aan het volk aan te prijzen, en om een menigte tot hun gezindheid te vergaderen: zij zijn gebrandmerkt geworden, dat zij zichzelf zochten, in plaats van zielen vissers te zijn. En waarom? Omdat Gods voorzienigheid het zo geschikt heeft, dat degenen die het meest verloochend en aan zichzelf gedood zijn geweest, het meest vervolgd zijn geworden; maar hoe meer zij vervolgd geworden zijn, hoe meer zij benijd werden door degenen die inderdaad zichzelf zochten. Niemand is om die zaak meer vervolgd, dan Christus, alzo is niemand ook meer benijd geworden door de zichzelf zoekende Farizeeën, dan Hij; hierom zeiden zij onder elkaar (Johannes 12:19): 'Ziet gij wel dat gij gans niet vordert? Zie, de gehele wereld gaat Hem na'. En gelijk wij niet lezen, dat Christus ooit iemand bestraft heeft omdat hij Hem volgde, schoon Hij het volk wel bestraftte om de verkeerde bedoeling waarmee het Hem navolgde (Johannes 6:26); zo zal ook geen evangelisch leraar misnoegd zijn, dat er veel vissen voor het net zijn, in de hoop dat er sommigen gevangen en vergaderd mogen worden. Nochtans is en zal dit altijd blijven het teken van alle getrouwe leraars, hetwelk de apostel voorstelt (2 Korinthe 4:5): 'Want wij prediken niet onszelven, maar Christus Jezus, den Heere; en onszelven, dat wij uw dienaren zijn om Jezus' wil'. En 1 Korinthe 2:2: 'Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd'. Het grote Evangeliedoel is dus om zielen tot Christus te vergaderen, dewijl zij niet anders gelukzalig of heilig kunnen zijn, dan in Hem. En dewijl gij nu bevindt, dat dit de grote bedoeling is van uw leraren, zo behoort gij hen te achten en te horen, alsof gij een stem uit de Hemel hoort, ja nog meer, omdat zij u de wil Gods verkondigen uit Zijn Woord, hetwelk het profetische woord is, dat zeer vast staat: want het is hetzelfde, alsof gij Christus Zelf hoort; en daarom zegt Hij: 'Wie u hoort, die hoort Mij; en wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Dengene Die Mij gezonden heeft' (Lukas 10:16). Indien gij waarlijk dit woord van Christus in acht nam, zo zou gij de stem van de leraar horen, alsof gij de stem Gods hoort. Indien Samuël gedacht had, dat het de stem Gods was geweest, die tot hem sprak, zo zou hij niet geslapen hebben; maar omdat hij dacht dat het God niet was, maar Eli, daarom bleef hij voortslapen. Zo lang het volk ook denkt, dat het God niet is, maar slechts een mens die tot hetzelfde spreekt, zo zullen zij daarop geen acht geven, en er zal nooit een vergadering tot Silo zijn: 'totdat het Woord wordt aangenomen, niet als der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord, dat ook werkt in u, die gelooft' (1 Thessalonicenzen 2:13). Hieruit zien wij, dat de vraag wordt voorkomen: Hoe zullen wij weten, wanneer de leraar zijn eigen woorden,

of Gods Woord spreekt? Laat het Woord van God maar aangenomen worden, dan zal het voor zichzelf spreken, want het zal krachtig werken in die gelooft. En wanneer het woord van de ene leraar schijnt te strijden met het woord van een ander, zo zal dit krachtig werkende Woord u leren, hoe gij oordelen zult over de dingen die waarlijk verschillen, en hoe gij alle dingen beproeven en het goede behouden zult. Het grote doel dat een evangelisch leraar voor ogen heeft, is dus de vergadering der volken tot Silo en het voorstellen van Christus hun tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing. Gewisselijk, mijn vrienden! wij weten geen andere weg om u of om onszelf te behouden, want was het anders, wat zouden wij dan heilloos handelen met deze voor u te verbergen, terwijl wij geen andere roeping hebben dan om u de weg der zaligheid aan te wijzen?

6. Zie hier ook uit, wat het middelpunt van alle evangelische waarheid is. Christus is het Middelpunt, waarin al de evangelische leringen tezamen komen. Het zou de plicht niet zijn van de volken om in Hem te geloven, of om door het geloof tot Hem te vergaderen, indien Hij niet de waarheid was, evenzeer als Hij de weg is; ja indien Hij niet het middelpunt en het wezen aller waarheid was; ook is hetgeen tot Hem niet leidt, de waarheid niet. Hier is het zekerste bewijs van rechtzinnigheid; al wat zich als waarheid voordoet, en nochtans alleen strekt om de mens in zichzelf te leiden, en niet uit zichzelf tot Christus; elke lering die daartoe strekt, om u te doen denken dat gij enige heiligheid of goede hoedanigheden uit uzelf moet voortbrengen, zonder dat gij eerst tot Silo vergaderd wordt om die te ontvangen, die mag gij voorzeker aanzien als geen rechtzinnige lering; alle lering die tot benadeling van Christus is, of om Hem te beroven van enig deel van de heerlijkheid van het werk der zaligheid, moet als dwaling verworpen worden, want tot Hem alleen zal de vergadering der volken zijn, en Hem alleen komt de eer van onze gehele zaligheid toe, van de eerste tot de laatste. Christus wordt tegenwoordig in Britannië grotelijks van Zijn eer beroofd, dewijl de verdoemelijke Ariaanse leer zich in hetzelfde verspreidt, waardoor Christus beroofd wordt van de eer van Zijn hoogste Godheid, daar zij ontkent, dat Hij de eeuwige Zoon van God is, die de Vader gelijk en met Hem eens wezend is. De duivel zelf was veel rechtzinniger dan onze Ariaanse leraars, toen hij erkende, dat Christus de Zone Gods was, zeggende, 'Jezus, Gij Zone Gods, wat hebben wij met U te doen?' (Mattheüs 8:29). De duivel sprak veel meer tot zijn heerlijkheid, dan zij spreken, toen hij zei: 'Ik ken U wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods' (Markus 1:24). Mijn tekst geeft mij ook aanleiding tot hetgeen ik hier zeg, want indien Christus niet de Allerhoogste God en de Vader gelijk was, dan zou de vergadering der volken om in Hem te geloven, om Hem te dienen en te aanbidden, ongeoorloofd, ja de hoogste afgoderij zijn; want gelijk 'de HEERE onze God is een enig HEERE' (Deuteronomium 6:4). Zo moeten wij ook 'den Heere onze God aanbidden en Hem alleen dienen' (Mattheüs 4:10); ja van de Zoon zegt hij, 'dat alle engelen Gods Hem aanbidden' (Hebreeë 1:6). En tot dit einde moet de vergadering van alle volken zijn tot Hem. Mijn tegenwoordig werk laat niet toe, dat ik de andere leringen, die Hem van Zijn eer beroven, naspeuren; alleen wil ik doen opmerken dat, welk masker van waarheid of van heiligheid enige leer ook mag voorhangen, indien zij aanleiding geeft om het volk tot Mozes, en niet tot Silo te vergaderen, of om het tot de wet te leiden, en niet tot Christus, 'Die het einde van de wet is, tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft' (Romeinen 10:4), zo is zij niet naar de waarheid 'gelijk die in Jezus is' (Éfeze 4:21). Dan, de voorname toepassing die ik voor het tegenwoordige beoog is tot vermaning; en daarom alle andere besluiten, die hier uit getrokken zouden kunnen worden, voorbijgaande, zal ik deze leer tot vermaning toepassen.

TWEEDE GEBRUIK TOT VERMANING

Deze vermaning, zal ik met des Heeren bijstand trachten toe te passen op drieërlei soort van personen, met betrekking tot deze vergadering der volken tot Silo:

1. Sommigen kunnen twijfelen, of zij wel ooit tot Silo vergaderd zijn; dan niet. Deze wil ik vermanen om zichzelf te beproeven.
2. Sommigen kunnen verzekerd zijn, dat zij nog nooit tot Hem vergaderd zijn geworden. Deze wil ik vermanen, om onder Zijn vleugelen te vergaderen.
3. Sommigen zijn gelovigen, die uit genade tot Hem vergaderd zijn, of ook geschikt gemaakt om tot Hem te vergaderen; en deze wil ik vermanen tot hun plicht, met een blik op hun verdere vergadering tot Hem.

Eerstelijk: Sommigen kunnen twijfelen, of zij wel ooit tot Silo vergaderd zijn, of niet; en daarom is mijn vermaning tot dezulken dat zij zich eens beproeven en onderzoeken, of het zo is, of niet? De zelfbeproeving is ten alle tijde een zeer noodzakelijke plicht, zowel na als voor het Avondmaal. Want Hij Die met betrekking tot dit sacrament gezegd heeft: ‘De mens beproeve zichzelf, en ete also van het brood,’ enz. (1 Korinthe 11:28), Die zegt ook met betrekking tot alle tijden en gelegenheden: ‘Onderzoekt uzelfen of gij in het geloof zijt, beproeft uzelfen. Of kent gij uzelfen niet, dat Jezus Christus in u is? Tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt’ (2 Korinthe 13:5). O! arme stervelingen, beproeft u dan, of gij tot Silo vergaderd bent geworden, of niet? of gij tot Hem gekomen bent door het geloof van Zijn eigen werking? want naar mate dit bij u plaats heeft, zal het voor eeuwig met u gesteld zijn. Indien gij buiten Christus, of in het ongeloof sterft, dan ‘sterft gij in uw zonden’ (Johannes 8:24). Nu ware het beter in een gracht of als een hond te sterven, dan in uw zonden; want zo gij in uw zonden sterft, dan zult gij ook in uw zonden opstaan, en voor de rechterstoel van Christus worden gesteld om veroordeeld te worden. Indien gij tot Christus vergaderd zijt, dan zult gij in Hem gevonden worden, en dus gelukkig zijn, wanneer de dood, het oordeel en de eeuwigheid zullen komen. En daarom vermaan ik u op een plechtige wijze, om daarop vooral acht te geven, of gij vergaderd bent of niet. Indien alles wat gij in de wereld bezat, in een kostelijk gesteente bestond; en er beproefd moest worden door een ervaren en verstandig juwelier of het een goed of dat het een kwaad gesteente was? of het versplinteren, dan of het de slagen van zijn hamer zou kunnen verduren en weerstaan; zo zouden uw gedachten zekerlijk omtrent de uitkomst van dat onderzoek niet door onbekommerd zijn. Welnu, mens! al wat gij in deze wereld bezit, of in de toekomstige wereld bezitten zult, hangt daarvan alleen af, of gij van het volk bent dat tot Silo vergaderd is, of niet. Beproeft dan, of uw geloof in de beloofde Messias voor de slagen van de hamer van Gods Woord weg vliegt, dan of het die verduren kan. Hebt gij geen belang bij deze zaak? Gij zoudt immers niet graag in zee willen steken, al ware het maar over een nauw veer, met een verrot en lek vaartuig; en zult gij het dan met uw verrot vaartuig durven wagen op de oceaan van de eeuwigheid? Welke belijdenis gij ook hebt, welke vertoning gij mocht maken, hoe anderen over u denken mogen, of hoe gij uzelf of uw geloof mag beschouwen, gij zult voor eeuwig in de zondvloed van Gods toorn moeten verdrinken, indien gij niet in de ark Christus Jezus vergaderd wordt. Ik zal u derhalve enige hulpmiddelen tot bevordering van dit onderzoek voordragen. Hier zou ik alles, wat ik gezegd heb omtrent de vergaderende middelen in het vierde hoofdstuk, en hoe God in het vergaderen werkt, als ook hoe Hij de ziel werkzaam maakt, kunnen bijbrengen.

Maar dit alles voorbijgaande, zal ik de volgende kentekenen opgeven, door welke gij beproeven kunt, of gij ooit tot Silo vergaderd bent geworden, of niet.

1. Indien gij ooit tot Silo bent vergaderd, dan is Hij tot u gekomen, eer gij tot Hem vergaderd bent geworden. De tekst toont ons, dat de komst van de Silo de eigenlijke oorzaak is van de vergadering der volken tot Hem. Gelijk Zijn komst in het vlees de vergadering der heidenen heeft aangebracht, zo is het ook Zijn komst in de Geest, die de Geestelijke vergadering teweeg brengt. Beproeft dan, of Hij ooit tot u gekomen is. Indien Hij tot u gekomen is, dan zult gij gewisselijk kunnen zeggen: Ik zou nooit tot Hem gekomen zijn, indien Hij niet tot mij gekomen was. Indien Christus nu nooit door Zijn Geest, als een Geest der overtuiging tot u gekomen is, om u van uw zonden en ellenden te overtuigen en gij de noodzakelijkheid van Christus, en dat gij zonder Hem voor eeuwig verloren zou zijn, nooit ontdekt hebt, zo zijt gij voorzeker nooit tot Hem vergaderd geworden. Gij, die nooit een uur hartzeer hebt gehad over uw gemis van Christus, en nooit gebracht bent geworden tot een ach, of wee mij, dat ik Christus en de zaligheid mis! of tot een uitroep: Wat zal ik doen, opdat ik zalig worde! Gij, zeg ik, hebt grote en billijke redenen, om te mogen besluiten, dat gij nog nooit tot Hem vergaderd geworden bent; want wanneer Hij door Zijn Geest komt, dan overtuigt Hij de wereld van zonde: als Hij Zijn volk tot Zich vergadert, dan overtuigt Hij het van zonde, 'omdat zij in Hem niet geloven' (Johannes 16:9). Sommigen ontbreekt nooit het geloof, hetgeen toont dat zij hetzelfde nooit gehad hebben; zij hebben nooit Christus gemist, hetgeen bewijst dat zij nooit met Hem verenigd zijn geworden. Gelijk iemand, die nooit enig waar gebrek gehad heeft, nooit een waar verzoeker is geweest, zo is het ook alleen een gebrekkige of nooddruftige, die een aanhoudend verzoeker is. Dus is het ook met u, mens! wie gij ook wezen mocht; indien gij nooit uw gebrek aan Christus hebt gezien of gevoeld, zo hebt gij Hem nog nooit gezocht, of gij zijt nooit tot Hem vergaderd geworden. Schoon Hij, door de aanbieding van het Evangelie u mogelijk wel duizendmaal heeft willen trekken, zo zijt gij nochtans met uw oude mens, uw zonden, begeerlijkheden, eigengerechtigheid en de wereld tevreden; gij hebt Zijn verzoek nooit in acht genomen of ingewilligd, omdat gij nooit een ware behoeftige geweest bent; en dewijl gij nooit een behoeftige bent geweest, zo bent gij ook nooit een ware zoeker en aannemer van Hem geweest, en dus bent gij ook nooit tot Hem vergaderd, want gij bent nooit overtuigd geweest van uw gemis aan Christus en aan het geloof in Hem. Bedrieg uzelf toch niet, zondaar! gij zijt nooit een gelovige geweest, indien gij nooit een behoeftige geweest bent; of indien de Geest der overtuiging nooit tot u gekomen is, en u heeft doen zeggen: ik mis de genade, ik mis de heiligheid, ik mis het geloof, de liefde, de bekering en alle goeds; ja ik mis God, Christus en de Geest. Hierom is dit een eigenschap van een gelovige, niettegenstaande alles wat hij ontvangt, dat hij steeds een behoeftige blijft, altijd arm en nooddruftig, niets hebbend in zichzelf, en het is de eigenschap van een ongelovige, niettegenstaande alles wat hij mist, dat hij altijd acht 'rijk en verrijkt te zijn, en geens dings gebrek te hebben' (Openbaring 3:17). Hierom vindt men, dat sommige onkundige mensen datgene uitdrukken, hetgeen anderen, die meer kennis hebben, willen verbergen. Vraag hun: ontbreekt u het geloof? O nee, zullen zij zeggen, wij hebben altijd op God vertrouwd. Ontbreekt u de hoop? Nee, wij hopen op Zijn barmhartigheid. Ontbreekt u de liefde? Nee, wij hebben God en Zijn volk liefgehad, al onze dagen. Ontbreekt u de genade? O nee, het zij verre dat wij gans genadeloos zouden zijn. Ontbreekt u Christus? O nee, Hij is onze lieve Zaligmaker; wat zou er van ons worden, indien wij Christus misten? Zie, mens! dus is er niets dat u ontbreekt, en dus bent u geen behoeftige. De Heere ontferme Zich over u, want hetgeen gij

droomt nooit gemist te hebben, dat hebt gij tot op deze dag toe, niet gehad. De Geest der overtuiging is nog nooit tot u gekomen, en gij zijt, in plaats van tot Silo vergaderd te zijn, nog nooit tot de deur van het voorhuis van het Christendom vergaderd; want het komen van de Geest, om de overtuiging te geven van het gemis aan Christus en aan het geloof in Hem, is het eigenlijke beginsel van alle ware Godsdienst. Doch indien de Silo door Zijn Geest tot u gekomen is, en u uw gebrek aan alle dingen, behalve aan zonde, ontdekt heeft, zo is dat een goed begin; want dus vergadert Hij u uit alle valse hoop en bedrieglijke toevluchten. Nog eens: indien de Silo tot u is gekomen om u tot Zich te vergaderen, dan is Hij gekomen, niet alleen als een Geest der overtuiging, maar ook als een Geest van krachtdadige verlichting, die u de heerlijkheid van Silo heeft ontdekt, namelijk de heerlijkheid van Zijn Persoon, van Zijn ambten, van Zijn gerechtigheid, van Zijn volheid en van andere dingen die in Christus zijn, zodat Hij in uw ogen verheerlijkt wordt (Johannes 16:14): ‘Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen, en zal het u verkondigen’. Indien nu de Silo nooit door Zijn Geest in het Evangelie gekomen is, en u iets van de heerlijkheid van Christus, en van de heerlijkheid van Gods volmaaktheden in Hem ontdekt heeft, zodat Hij u heerlijker vertoond werd dan de gehele wereld, zo bent gij nog nooit tot Hem vergaderd; ‘want indien ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen die verloren gaan; in dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is’ (2 Korinthe 4:3-4). Doch indien gij ooit vergaderd bent geworden, dan heeft ‘God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in uw harten geschenen heeft, om u te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus’ (vers 6). Want gelijk de Heere, wanneer Hij Sion opbouwt, in Zijn heerlijkheid verschijnt, zo verschijnt Hij ook in Zijn heerlijkheid wanneer Hij de ziel tot Zich vergadert, en haar roept uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Ik spreek hier niet van de hoogste trap van Geestelijk licht, noch ook van enige buitengewone openbaringen, maar al wat ik bedoel, is het komen van de Geest om uw verstand te verlichten in de kennis van Christus, waardoor gij ‘Zijn heerlijkheid hebt aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader, vol van genade en waarheid’ (Johannes 1:14); en waardoor gij een volheid van alle genade in Hem gezien hebt. Dit zijn geen geestdrijvende bedriegerijen, maar Schriftuurlijke uitdrukkingen; sommigen toch zullen mogelijk zeggen of denken: Wat is het, waar de man van spreekt, van het aanschouwen van zulk een heerlijkheid? Ik heb nooit groter heerlijkheid in de wereld gezien dan van de zon, maan en sterren aan het uitspansel. Wat zegt gij, o mens? Hebt gij nooit groter heerlijkheid gezien, dan die welke gij met uw lichamelijke ogen hebt gezien tussen de aarde en de hemel? Dan mag ik zeggen, dat gij nog nooit tot Silo vergaderd bent geworden, omdat Hij nooit door Zijn Geest gekomen is, om Zijn heerlijkheid aan u te openbaren. Ik spreek hier niet van zwakke, krachteloze inbeeldingen, die sommigen kunnen hebben van de heerlijkheid van Christus, maar ik noem die ene krachtdadige verlichting, die de wil overwint, het hart inneemt en alle genegenheden uitleidt, om Christus te omhelzen; want als de Zon der gerechtigheid opgaat, dan is het met genezing onder haar vleugelen, de tegenstand van de wil en de hardigheid der harten genezend en de gehele ziel als doen wegsmelten in de warme armen van Zijn liefde en genade, dewijl Hij haar met goedertierenheid komt trekken. ‘Niemand kan tot Mij komen’, zegt Christus, ‘tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke’ (Johannes 6:44). Nu zijn de zaligmakende ontdekkingen van een trekkende natuur. De ware zon heeft niet alleen licht, maar ook warmte, waardoor het

hart verwarmd wordt; en het ware licht is het licht des levens, waardoor de ziel levend wordt gemaakt. Indien gij dan ooit tot Silo vergaderd zijt geworden, zo weet, dat Silo eerst tot u gekomen is, eer gij tot Hem hebt kunnen vergaderd worden.

2. Indien gij ooit tot Christus vergaderd bent geworden, gelijk dan de Silo tot u gekomen is, zo bent gij onder de invloed van de trekkende kracht van de Geest, waarvan ik gesproken heb, inzonderheid ook tot Hem gekomen. En waarlijk, gelijk niemand komen kan, tenzij hij getrokken wordt, zo kan ook niemand, wanneer hij getrokken wordt, van Hem afblijven. Hierom heeft elke gelovige ondervonden, dat gelijk het hem onmogelijk was te kunnen geloven, voordat deze kracht tot hem kwam, het hem ook zo onmogelijk is om niet te geloven, wanneer de Goddelijke kracht over hem komt; dan is het even gemakkelijk als het tevoren zwaar was. Indien gij tot Christus vergaderd bent, gelijk dan Zijn komen tot u, uw komen tot Hem is voorgegaan, zo is ook uw komen tot Hem, voortgebracht door Zijn komen tot u, doende de algemene roeping krachtadig zijn, door u bekwaam te maken tot een bijzondere toepassing, en om bijzonder aan de algemene roeping te beantwoorden. Indien gij al uw dagen maar toehoorders van het Woord geweest bent, zonder hetzelfde toe te passen tot uw eigen gebruik, of indien gij de algemene aanbidding en belofte van Christus maar hebt aangehoord, zonder ooit uzelf in de algemene belofte en aanbidding opgenomen en ingesloten te zien, en zonder ooit een bijzondere persoonlijke toepassing daarvan te maken, zo bent gij nog nooit tot Silo vergaderd; want wanneer de ziel vergaderd wordt, dan wordt de algemene roeping bijzonder gemaakt. Psalm 27:8: 'Mijn hart zegt tot U: Gij zegt: Zoekt Mijn aangezicht; ik zoek Uw aangezicht, o HEERE'. De roeping van het Evangelie is algemeen: Geloof in de Heere Jezus Christus, maar het antwoord daarop moet bijzonder zijn: Heere! ik geloof, kom mijn ongelovigheid te hulp. Wanneer de mensen de waarheden van het Evangelie in hun hersenen laten zweven, zonder enige toepassing; of wanneer zij de dingen leren gelijk de kinderen hunnen catechismus in de sleur, of van buiten, zonder te denken: wat doe ik? waar ga ik heen? wat zal er van mij worden? wat kracht heeft dit Woord op mij? zo blijft het ongeloof ongemoeid; het woord komt en het gaat, zonder enige vrucht teweeg te brengen, en daar is geen vergadering tot Silo omdat er geen bijzondere toepassing is. Het is het eigenlijke oogmerk van het overtuigende en verlichtende werk des Geestes, om de ziel te brengen tot deze bijzondere toepassing van Christus; en daarom dient dit kenmerk, om het voorgaande te verklaren. Vraagt gij nu: Hoe kan ik weten, of ik zulk een mate van overtuiging en verlichting ontvangen heb, als genoegzaam is om te bewijzen dat ik tot Silo vergaderd ben? Ik antwoord: Elke mate, die God behaagt te geven, is genoegzaam, wanneer die maar eindigt met het door de ziel aannemen en toepassen van de Heere Jezus Christus. Wanneer is het metaal genoeg gesmolten in het vuur? Immers dan, wanneer het gemakkelijk in de vorm loopt? Nu zijn er natuurlijke smeltingen onder de gewone invloeden des Geestes; maar wanneer is nu de ziel genoeg gesmolten door de stralen van de Zon der gerechtigheid, of in het vuur des Geestes? Dan is zij genoeg gesmolten, wanneer zij in de vorm van het Evangelie wordt gebracht. Daar zijn sommigen, die als het ware te veel vuur hebben; het zijn dezulken, die zulke grote zondaren menen te zijn, dat zij niet tot Christus durven komen. Daar zijn anderen, die als het ware te weinig van dit vuur hebben; dat zijn degenen die alleen maar denken dat zij zo goed niet zijn, als zij wel wezen moesten, en dat zij daarom tot Christus niet moeten komen. En daar zijn ook sommigen, die niets hoegenaamd van dit vuur hebben; dat zijn die, welke denken dat zij reeds goed genoeg zijn, en dat zij daarom niet nodig hebben tot Christus te komen. Maar dan is de ziel alleen genoegzaam

gesmolten, wanneer zij in de vorm loopt. Wat is nu de evangelische vorm? Die is Christus Jezus Zelf; wanneer de ziel in deze vorm loopt, dan ontvangt zij de rechte gestalte en gedaante, en daar ook maar alleen. Gelijk nu het smelten van het metaal hetzelfde geen fatsoen of gestalte geeft, maar de vorm, in welke het gegoten wordt, zo hebt gij ook niet te verwachten, dat gij ooit enige goede gedaante, vorm of hoedanigheid zult hebben, eer uw ziel gegoten wordt in deze vorm. Het is het eigenlijke oogmerk, waartoe de Geest komt, om de mensen uit hun eigen ingebeelde goedheid te drijven, en hen, om alles tot Christus te doen komen. Beproeft u dan, of gij ooit tot Silo zijt vergaderd geworden, en wel hieruit, of uw ziel ooit op een dag van Gods heikracht er toe gebracht is geworden om tot Hem te lopen, gelijk gesmolten lood in een vorm, zich met Hem verenigende en Hem aanklevende met een bijzondere toepassing. Doch hoe de ziel hierdoor een bijzondere toe-eigening en vertrouwende verzekering op het woord van God, en onder een Goddelijke leiding werkt, heb ik tevoren beschreven, en daarom ga ik tot een ander kenteken over.

3. Indien gij ooit tot Silo bent vergaderd, dan zal de vergaderplaats u uitnemend dierbaar zijn; ik meen de beloofde Silo Christus Jezus Zelf. In 1 Petrus 2:7 wordt Hij voorgesteld als de Hoeksteen, tot Welke al de stenen van het geestelijke huis vergaderd en verenigd worden; en aan allen, die tot Hem vergaderd zijn, wordt Hij gezegd dierbaar te wezen. Het woord betekent: heerlijk; u dan die gelooft, is Hij heerlijk. Hij is een eer voor hen, en zij verheerlijken Hem, door Hem op een heerlijke wijze te onthalen, in overeenkomst met Zijn hoge waardigheid, gelijk Hij de Godmens, en inzonderheid gelijk Hij de Silo, de Messias, de gezondene Gods, des Vaders buitengewone Afgezant is. Sommigen hebben nog wel enige achting voor Christus, maar niet overeenkomstig met Zijn grootheid en heerlijkheid, en daarom is het klaarblijkelijk, dat zij niet tot Hem, als de Silo, de gezondene Gods, vergaderd zijn. Maar zij, die tot Hem vergaderd worden, omhelzen, achten en onthalen Hem naar Zijn waardigheid. Indien een onderdaan zijn vorst of des konings buitengewone gezant niet anders onthaalt, dan hij zijn buurman doen zou, dit zou de voor een grote smaadheid worden opgenomen; maar indien Christus ook zo niet aangenomen, gewaardeerd en onthaald wordt naar Zijn grootheid, waardigheid en staat, dat rekt Hij veeleer voor een versmading, dan voor een behoorlijke aanneming en hoogachting van Hem. Indien Christus niet als Koning wordt geacht, dan wordt Hij maar veracht; en indien Hij niet geëerd wordt als des Vaders buitengewone Afgezant, dan wordt Hij maar onteerd; want als Silo aangemerkt, heeft Hij des hemels verzegelde zending; want 'Dezen heeft God de Vader verzegeld' (Johannes 6:27). De ongelovige Joden waren wel geneigd om Christus als een groot Profeet te achten en aan te nemen, gelijk de Mohammedanen Hem ook daarvoor aannemen, maar zij wilden Hem niet aannemen en onthalen naar Zijn grootheid, waardigheid en heerlijkheid, met welke Hij bekleed was; en daarom werden zij als verachters van Hem beschuldigd (Handelingen 13:41). Ook is Hij tot het Zijne gekomen en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen; want zij namen Hem niet aan als de Zoon Gods, Die door Hem gezonden was. Daar integendeel van de gelovige Joden wordt gezegd, die Hem aangenomen hadden, dat zij 'Zijn heerlijkheid hebben aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader' (Johannes 1:14), dat is, zij hebben Hem zo in al Zijn heerlijkheid, grootheid, majesteit en luister aangenomen, dat zij Hem hogelijk gewaardeerd hebben. Hierom zei Christus (Johannes 17:8): 'En zij hebben waarlijk bekend dat Ik van U uitgegaan ben, en hebben geloofd dat Gij Mij gezonden hebt'. Indien gij tot Silo vergaderd bent, dan zult gij Hem grotelijks achten en waarderen, gelijk Hij de heerlijke Silo, de gezondene Gods is. Is Christus u dus dierbaar en heerlijk?

4. Indien gij tot Silo vergaderd bent, dan zult gij met Hem bekleed zijn; want Hij is gezonden om een kleed der gerechtigheid te zijn, en allen die tot Hem vergaderd worden, doen die mantel aan, vergaderen zich onder dat dekkleed, en staan in die kleding volmaakt rechtvaardig voor God, dewijl zij als rechtvaardig worden aangenomen, alleen om de gerechtigheid van Christus. Hierom wordt, als een kenteken van de Kerk en van de ware kinderen Gods, die tot Christus vergaderd zijn, opgegeven dat 'zij bekleed zijn met de zon' (Openbaring 12:1). Dit wordt een groot teken of wonder genoemd, want de verborgenheid van een vrije en volmaakte rechtvaardigmaking, en die van bekleed te zijn met een volmaakte gerechtigheid, is zulk een verborgenheid, dat een natuurlijk mens die begrijpen noch geloven kan, zo iemand die verhaalt gelijk de apostel spreekt (Handelingen 13:41); ja een gelovige zelfs kan die niet geloven, zonder een heilige verwondering en een verheuging met beving (Jeremia 33:8-9). Dit wonder wordt gezegd te zijn van een vrouw in de hemel; dat is, de strijdende Kerk en elk bijzonder gelovige onder de bedeling van het Evangelie, waarin een volle openbaring is van Zijn gerechtigheid. Ook wordt zij hier gezegd bekleed te zijn met de Zon; dat is, met Christus, de Zon der gerechtigheid; de vrouw, met Christus bekleed zijnde als de Heere haar gerechtigheid, wordt als het ware, in de zon vergaderd in het firmament, en zo bekleed met de volmaakte gerechtigheid van Christus, dat hoe zwart en donker zij ook in haar zelf wezen mag, zo doet haar deze Zon, waarmee zij bekleed is, nochtans in een volmaakte gerechtigheid, zo heerlijk schijnen in de ogen Gods, als de natuurlijke zon in onze ogen, natuurlijk schijnt in haar volle luister op de middag. Een gelovige is niet alleen voor de mensen ten opzichte de heiligmaking schoon gelijk de maan, welke maan waarlijk vol vlekken en zeer veranderlijk is, maar ook zuiver als de zon (Hooglied 6:10), in de ogen Gods, ten opzichte de rechtvaardigmaking, dewijl de Zon der gerechtigheid, met welke hij bekleed is, volmaakt heerlijk is. Zo iemand hier mocht zeggen: indien dit een teken is van één die vergaderd is geworden, dat hij bekleed is met de Zon der gerechtigheid, hoe zal ik mij daardoor beproeven, of weten kunnen, dat ik also bekleed ben? Dit zult gij kunnen beproeven uit het volgende: Indien gij bekleed zijt met de zon, dan zult gij 'de maan onder uw voeten en een kroon van twaalf sterren op uw hoofd hebben' (Openbaring 12:1). Hebt gij de maan onder uw voeten? Wat is dat? zult gij zeggen. Ik vind dat er sommigen zijn, die daardoor twee dingen verstaan, namelijk: de maan van onze eigengerechtigheid, en de maan van de wereld. Vooreerst: Indien gij tot Christus vergaderd, en met de Zon der gerechtigheid bekleed bent, dan hebt gij de maan van uw eigengerechtigheid onder uw voeten; dat is, gij zult uw gerechtigheid of heiligmaking voor God niet achten of waarderen, in vergelijking met het kleed van Christus' gerechtigheid, hetwelk de Zon is, daar gij zo heerlijk mee bekleed bent. Ja, wanneer uw gerechtigheid of genade enig deel wil nemen aan uw rechtvaardigmaking voor God, dan zult gij dezelve in dit opzicht onder uw voeten vertreden als een maanstondig kleed, gelijk de profeet Jesaja deed (Jesaja 64:6): 'Al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleed'. Ja wanneer die voor wil komen als een gerechtigheid voor een oneindig, heilig en rechtvaardig God, zo zult gij die als drek onder uw voeten vertreden, gelijk de apostel deed (Filippenzen 3:8-9): 'Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen; En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof'. Dit zegt hij niet alleen van zijn farizeïsche rechtvaardigheid vóór zijn

bekering, maar ook van zijn rechtvaardigheid van heiligmaking na zijn bekering. Een ziel, die met de Zon der gerechtigheid bekleed is, rekent haar eigengerechtigheid maar als een verachtelijk iets, in vergelijking met de gerechtigheid van Christus. Het is geen gewin, maar schade, omdat gelijk Chrysostomus spreekt, 'het maar schade en verlies is, om bij een kaarslicht te zitten, wanneer de zon schijnt'. Zijn gerechtigheid is de gerechtigheid Gods; God is er de werkmeester van, en in vergelijking met die gerechtigheid, is onze beste gerechtigheid waarvan wij de uitwerkende oorzaak zijn, zelfs door een Goddelijke bijstand, maar drek om vertreden te worden, wanneer die met de andere in beding komt, of wanneer dezelve enig deel wil hebben aan de stof van onze rechtvaardigmaking voor God. Indien gij dan bekleed bent met de Zon, en dus vergaderd bent tot Silo, dan hebt gij deze maan onder uw voeten; en welk licht van heiligmaking gij ook hebt, dat zal van uw rechtvaardigmaking afvloeien, gelijk het licht van de maan afvloeit van de zon; en gelijk de maan licht geeft in een donkere nacht, zo zal ook de maan van uw heiligmaking licht geven aan anderen, die in de donkere nacht van deze wereld wandelen: 'Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken' (Mattheüs 5:16). Daar is, in het leven van een gelovige een verborgenheid; hij schijnt gelijk de maan, ten opzichte van de heiligmaking, dewijl hij al de goede werken doet die hij kan, opdat hij God verheerlijken, en zijn naasten stichten zou in de wereld; en nochtans houdt hij deze maan van zijn eigen werken en gerechtigheid onder zijn voeten, dezelve vertredend in de stof van de rechtvaardigmaking, omdat in dit opzicht, zijn enige kleding de Zon der gerechtigheid is. Ten andere: Indien gij bekleed bent met de Zon, en vergaderd bent tot Silo, dan zult gij de maan van deze wereld onder uw voeten hebben. Een gelovige heeft de voordelen, de eer en vermaken van deze wereld, welke gelijk de maan, veranderlijk en ongestadig zijn, onder zijn voeten; omdat hij met de heerlijke Zon der gerechtigheid bekleed zijnde, en daardoor de heerlijkheid van God, van Christus en van de hemelse dingen bemerkende, niet anders dan alle aardse dingen verachten kan, wanneer zij in tegenoverstelling komen met de hemelse; gelijk Mozes deed (Hebreeën 11:25-26), toen hij al de heerlijkheid en grootheid van Farao's hof verachtte, enz. Gij, die nooit de maan van deze wereld onder uw voeten hebt gehad, maar de wereld in uw hart hebt, en anders niet, bent zekerlijk niet tot Silo vergaderd, want zij die tot Hem vergaderd zijn, zijn uit de wereld vergaderd, en van alle anderen in de wereld afgezonderd; zij zijn 'niet van de wereld, maar uit dezelve uitverkoren' (Johannes 15:19). Hierom zijn allen die tot Silo vergaderd worden, afgebracht van hun oude wereldse makkers en gezelschappen; daar zijn zondige vergaderingen, goddeloze drinkgezelschappen en luidruchtigheden, die hun hatelijk zullen zijn, en van welke hun harten zullen zeggen, wat Jakob van Simeon en Levi zei: 'Mijn ziel kome niet in hun verborgen raad, mijn eer worde niet verenigd met hun vergadering' (Genesis 49:6), en met David (Psalm 26:9): 'Raap mijn ziel niet weg met de zondaren'. Indien gij tot die drinkgezelschappen, tot die ijdele en ongebonden vergaderingen behoort, zo kunt gij verzekerd zijn, dat gij niet tot Silo vergaderd bent. De Godzaligen kunnen waarlijk wel eens vallen in zulk een gezelschap, maar het is hun element niet om die vergadering te omhelzen; nee, de gemeenschap der heiligen, der heerrijken die op aarde zijn, is al hun lust; maar het is er zo ver af, dat de gemeenschap met de goddelozen hun lust zou zijn, dat hun gezelschap hen integendeel doet uitroepen: 'O! wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars woon' (Psalm 120:5), 'Ik koos liever aan den dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid' (Psalm 84:11). Weet dan, indien gij niet

uit deze wereld vergaderd bent, gij dan nooit tot Silo vergaderd bent; want indien gij bekleed bent met de Zon, dan hebt gij de maan van deze wereld onder uw voeten, en een kroon van twaalf sterren op uw hoofd, dat is, de leer van het Evangelie, die door de twaalf apostelen overgeleverd is, en door de leraren van het Evangelie gepredikt wordt, (welke sterren in Christus' rechterhand genoemd worden) zal u als een gouden kroon zijn; ja Zijn Woord zal door u meer dan goud, ja dan fijn goud begeerd worden. Dit leidt mij tot een ander kenmerk van degenen die tot Silo vergaderen.

5. Indien gij tot Silo vergaderd bent, dan zullen de vergaderende middelen en ordonnantiën altijd begeerlijk zijn. Want die eens tot Hem vergaderd zijn, zullen altijd tot Hem vergaderen, totdat zij voor eeuwig in de volle en onmiddellijke genietingen zijn van Hem. Beproof u nu aan dit kenmerk. Ik weid een weinig over elk bijzonder kenteken uit, omdat ik niet voornemens ben om de bijzonderheden te vermenigvuldigen. Indien gij tot Silo vergaderd bent, dan zullen de vergaderende middelen u dierbaar zijn. Welk gebruik maakt gij nu van de middelen? Daar is een geslacht in de wereld dat stoutmoedig durft zeggen, dat het godsdienstig is, hetwelk nochtans geen behoorlijk gebruik maakt, noch van openbare noch van verborgen middelen. Doch indien gij ooit tot Christus bent vergaderd, dan zullen de vergaderende middelen en al Zijn ordonnantiën u dierbaar zijn; gij zult Hem zoeken waar Hij te vinden is, niet alleen in de stad, in de wijken en straten, onder de wachters, maar een weinig verder (Hooglied 3:2-4). Zij die nooit de middelen gebruikt hebben, zijn nooit vergaderd geworden; maar die tot Hem vergaderd zijn, trachten dezelve altijd te gebruiken, omdat zij altijd tot Hem vergaderen. Beproeft uzelf dan verder aan hetgeen ik hier zeg, en zie eens waar gij bent, in Silo, of buiten Hem. Indien gij tot Silo vergaderd bent, dan zult gij altijd tot Hem vergaderen, en in Hem leven; want deze 'zijn niet van degenen die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen die geloven tot behoudenis der ziel' (Hebreeënen 10:39). Zij die van Hem uitgaan, zijn nooit van Hem geweest; daarom zei Christus tot Zijn discipelen: Wilt gijlieden ook niet weggaan? Op welke vraag de ware gelovigen antwoorden: Heere, tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens (Johannes 6:67-68). Ik vraag u dan, of gij voornemens bent bij Christus te blijven of niet? Indien gij tot Hem vergaderd bent, dan hebt gij gewisselijk een voornemen des harten om bij Hem te blijven, en gedurig tot Hem te komen, 'als nieuwgeboren kinderkens, zeer begerig zijn naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen' (1 Petrus 2:4). En waarlijk, die bij Christus blijven, kunnen niet anders dan wassen en toenemen; dit zeg ik tot ontdekking van geveinsden, die mogelijk de uitwendige middelen gebruiken, en op hun wijze voornemen én besloten zijn bij Christus te blijven; dat is, zij zullen geen papisten of kwaadwilligen worden, en wie ook afvallen mogen, zij zullen vooral standvastig blijven; maar die niet weten wat het is, gedurig tot Christus Jezus te vergaderen en in Hem op te wassen. Ik weet wel, dat een gelovige aan zijn wintervlagen onderworpen is, die hem doen afnemen; maar hij heeft ook zijn zomerzonnenschijn, die hem weer doet toenemen en opwassen in kennis, in geloof, in liefde en bevinding; of anders zijn ze door het gemis van die wasdom, in een gedurige twist en strijd met zichzelf; maar andere belijders, die niet in Christus geworteld zijn, houden altijd hun oude gang. De mensen zouden van schaamte blozen, wanneer men hun zei, dat zij nu even dwaas waren, als zij voor twintig jaren zijn geweest, of dat zij in hun beroep en hun handel even verkeerd zijn, als zij waren toen zij eerst begonnen; maar in het christendom zijn velen zo onkundig aan Christus en aan het Evangelie, benevens zulke grote vreemdelingen aan de gemeenschap met God in Christus, als zij

voor dertig, veertig of vijftig jaren zijn geweest. Zij die tot Christus vergaderd zijn, zullen gewisselijk arbeiden om voorwaarts te gaan; zij kunnen niet genoeg van Hem bekomen, maar zij jagen naar het wit. Zij, die genoeg van Christus bekomen hebben, hebben nog niets van Hem bekomen, en zij die Hem bekomen hebben, mogen wel bedenken dat zij nog niets van Hem verkregen hebben; want hetgeen zij van Hem bekomen, is niets bij hetgeen zij zien dat in Hem is, en daarom jagen zij naar hetgeen dat voor hen is. En waarlijk, wanneer gij niet voorwaarts gaat, dan gaat gij achterwaarts. Wanneer iemand tegen de stroom op roeit, dan houdt hij de boot nog op, maar wanneer hij de riemen laat liggen, dan gaat hij verder achteruit, dan hij tevoren opgeroeid was. Hierom willen de vergaderde zielen altijd de riemen van vergaderende middelen gebruiken, opdat zij voorwaarts mogen komen, en gelijk Gods vergaderende middelen hun dierbaar zijn, zo zullen de verstrooiende middelen van de satan hatelijk voor hen wezen; alles wat maar strekt om tussen hen en Christus een scheiding te maken, zal hun zeer ongemakkelijk zijn, inzonderheid wanneer zij enige voortgang gemaakt hebben in, of voordeel bekomen hebben door de ordonnantiën. O! de gedachte van weer te scheiden, zal hun zeer droevig en benauwd vallen. Ach! wee mij, indien ik tot een wereld van zonden, van zondaren en van verzoekingingen wederkeer. De ziel mag, wanneer zij tot Hem vergaderd is, er niet aan denken om weer van Hem gescheiden te worden.

6. Indien gij tot Silo vergaderd bent, dan zal het uw lust en streven zijn, ook anderen tot Hem te vergaderen. De ziel die tot Christus komt, zal ook anderen zoeken tot Hem te trekken; zodra Christus Filippus vond, vond Filippus Nathanaël, en zei tot hem: 'Wij hebben Dien gevonden van Welken Mozes in de Wet geschreven heeft, en de Profeten, namelijk Jezus; Kom en zie' (Johannes 1:44-46). Zodra Christus Zich aan de Samaritaanse vrouw geopenbaard had, nodigde zij de lieden van de stad om tot Hem te komen, zeggende: 'Komt, ziet een Mens Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?' (Johannes 4:29). Er is nooit een ziel tot Christus vergaderd, of zij begeerde ook anderen tot Hem te vergaderen, inzonderheid haar vrienden en waar zij betrekking op had. De ouders die in Christus zijn, zullen zorgvuldig trachten hun kinderen tot Christus te vergaderen; de heren die in Christus zijn, hun dienstboden, enz. 'Want Ik heb hem gekend', zei de God van Abraham, 'opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij den weg des HEEREN houden, om te doen gerechtigheid en gericht' (Genesis 18:19). Het is niet mogelijk, dat de ziel die tot Christus komt en Zijn vrije liefde gesmaakt heeft, het gebied over tienduizend hebbend, hun allen niet gebieden zou tot Christus te komen. Indien gij in dit opzicht nooit zorg hebt gedragen of er belang in gesteld hebt, om uw huisgezin of anderen de Heere te doen kennen, zo toont gij dat gij nooit tot Hem vergaderd bent geworden. Maar gij, wiens begeerte het is om anderen tot Christus te vergaderen, gij mag verzekerd zijn, aangaande uzelf, dat gij tot Silo vergaderd bent. Indien gij u nu onpartijdig aan deze kentekenen beproeft, dan zult gij te weten kunnen komen, of gij tot Silo vergaderd bent of niet.

De tweede soort van mensen, tot welke ik een weinig spreken zal, zijn degenen die verzekerd zijn, dat zij nooit tot Silo vergaderd zijn geworden, en het is te vrezen dat het grootste gedeelte van deze vergadering ongelovigen zijn; daarom moet mij vergund worden, inzonderheid tot hen te spreken. Zo de gelovigen zelf hierop acht geven, en de Heere met het woord van algemene vermaning medewerkt, dan kunnen zij in het voorbijgaan een nieuwe greep van Christus krijgen. Mijn vermaning tot het volk in het algemeen, en inzonderheid tot diegene welke nooit tot Christus vergaderd

zijn geworden, is gelegen in de woorden van de profeet Zefánja (hoofdstuk 2:1): ‘Doorzoekt uzelfen nauw, ja, doorzoekt nauw, gij volk dat met geen lust bevangen wordt’, of gelijk de Engelsen het overzetten: ‘O volk, niet waardig om begeerd te worden’, dat is, of: die geen lust of begeerte hebt tot God en Christus, tot Zijn genade en gunst, maar die zeer onverschillig bent omtrent deze dingen; of: O volk, niet waardig om begeerd te worden, dat niets begeerlijks of beminnelijks hebt om u aangenaam voor God te maken. O, verzamelt u nochtans ‘eer het besluit baart, en terwijl de hitte van des Heeren toorn over ulieden nog niet komt’ (vers 2); want indien Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden, welgelukzalig zijn allen die op Hem betrouwen en tot Hem vergaderen. Als ook in de woorden van de profeet Jesaja (hoofdstuk 45:20): ‘Verzamelt u en komt, treedt hier toe tezamen’, en wat is dat? zie dat in vers 22: ‘Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer’. De Silo is gekomen, ja Hij is gekomen tot zaligheid en behoudenis van het volk. O! laat al het volk zeggen: Amen! Ja, kom, Heere JEZUS! Hier is de ‘maaltijd van reine wijnen, van vet vol merg, die de HEERE der heirscharen voor alle volken gemaakt heeft op deze berg’ (Jesaja 25:6). Vergadert u dan om te eten en te drinken; dit zeg ik, zinspelend op Ezechiël 39:17, alwaar God spreekt tot het gevogelte van allen vleugel en tot al het gedierte des velds, zeggende: ‘Verzamelt u van rondom, tot Mijn slachtoffer, dat Ik voor u geslacht heb, een groot slachtoffer, op de bergen Israëls, en eet vlees en drinkt bloed’. En waarlijk, ‘tenzij dat gij het vlees van den Zoon des mensen eet en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelfen’ (Johannes 6:53). Vergadert u dan, en komt aan tot dit grote Slachtoffer, op de bergen Israëls voor u, Hetwelk een Slachtoffer is, Gode tot een welriekende reuk. Hier is het dode lichaam; o, laat de arenden daartoe vergaderen. Wij moeten dit Evangelie aan alle redelijke schepselen verkondigen, ja aan mensen, die hun rede verloren hebben en in beesten zijn veranderd; alle gedierte des velds, wilde en tamme dieren. Wat wil dat gezicht (Handelingen 10:12), waarin Petrus de hemel geopend zag, en een zeker vat, gelijk een groot linnen laken, nederdalende, aan de vier hoeken. gebonden, in hetwelk waren al de viervoetige dieren der aarde, en wilde en kruipende dieren, en de vogelen des hemels, anders te kennen geven, dan dit: Gaat heen, roept allen en een iegelijk van de volken? Sommigen van de heidenen kruipen als in het stof en wentelen zich in het slijk van zondige begeerlijkheden en wereldsgezindheid; anderen vliegen in de lucht van trotsheid, ijdelheid en zelfzucht; maar gaat gij heen, en roept al de arme zondige schepselen die binnen uw bereik zijn, hetzij ze kruipen op de aarde, of vliegen in de lucht; het gehele zondige huisgezin van Adam bestaat uit zulk een soort van volk; maar gaat gij nu heen, en zegt tot hen, dat de Silo gekomen is, en dat tot Hem zal zijn de vergadering der volken. Daarom vermanen en nodigen wij al het volk, in de naam van deze grote Silo, en in de naam Zijns Vaders, dat zij, die tot hiertoe zich vergaderd hebben tot de duivel, tot hun begeerlijkheden tot de wereld, tot hun braspertijen, drinkgezelschappen, zondige vermaken en verdoemelijke losbandigheden, zich eens nu ernstig opmaken om tot Silo te vergaderen, want Silo is gekomen: laat derhalve de vergadering der volken zijn tot Hem. Dewijl nu niets dan een Goddelijke en almachtige kracht de ziel tot Christus kan vergaderen, o mensen! zie dan uit tot God, dat Zijn kracht de roeping mocht vergezellen; want de roeping van het Evangelie is het kanaal waardoor de Goddelijke kracht, om zielen te winnen, gewoonlijk loopt. En omdat ik nu niet weet, of deze kracht niet wel deze roeping en nodiging vergezellen mocht, om de belofte in de tekst, dat tot Hem de vergadering der volken zal zijn, te vervullen, zo zal ik enige opmerkingen voordragen, om op deze vermaning bij het volk aan te dringen.

1. Overweeg eens: dat de Silo tot de volken gekomen is, opdat de volken tot Hem komen zouden, want dit is hetgeen wat ik door tot Hem te vergaderen bedoel, namelijk, een komen tot Hem door het geloof. Dit geloof nu, is een aannemen van, en een berusten op Christus tot zaligheid; zoals Hij u in het Evangelie wordt aangeboden. Dewijl Hij nu niet kan aangenomen worden, dan in en door de aanbidding van het Evangelie, hetwelk is het woord der genade, het woord der belofte in het Evangelie, zo is het aannemen van Hem, het geloven in Hem (Johannes 1:12). Gelijk wij door het ongeloof van Hem afwijken (Hebreeën 3:12): ‘Ziet toe, broeders, dat niet te eniger tijd in iemand van u zij een boos ongelovig hart, om af te wijken van den levenden God’, zo is het door in Hem te geloven, dat wij tot Hem vergaderen; en in Hem te geloven, is het getuigenis aannemen, dat God van Zijn Zoon gegeven heeft: ‘En dit is Zijn getuigenis, dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft, en dat dit leven is in Zijn Zoon; wie God nu in dezen niet gelooft, die heeft Hem tot een leugenaar gemaakt’ (1 Johannes 5:10-11). Tot Hem dan te komen door het geloof, is ons met Hem te verenigen in het getuigenis van het Evangelie op een Goddelijk getuigenis, alsook een Goddelijke overtuiging te hebben van de waarheid en goedheid van de zending van het Evangelie, met een bijzondere toepassing daarvan op uzelf; zeggende: ‘Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben’ (1 Timótheüs 1:15). En dus is het niets anders, dan Hem aan te nemen op Zijn woord; of Zijn woord van genade en Zijn woord van eer te nemen tot uw zaligheid, volgens de evangelische aanbidding van Hem. Indien gij dan zegt: ik kan tot Hem niet komen door het geloof, dan is dit ook zo; gij kunt waarlijk niet tot Hem komen, tenzij Hij u Zelf trekke (Johannes 6:44). Gij kunt niet geloven, tenzij de Geest des geloofs zich in dit woord der genade mengt. Doch weet gij wel wat gij zegt, wanneer gij zegt: ik kan tot Hem niet komen door het geloof, schoon het woord der genade in het bijzonder tot u komt, om door u geloofd te worden? Gij zegt zakelijk en nadrukkelijk: God is een leugenaar, ik kan Zijn woord niet geloven; ik kan niet geloven dat Hij tot mij spreekt, of omtrent mij enig goed voor heeft. ‘Tot u is het woord dezer zaligheid gezonden’, zegt het Evangelie (Handelingen 13:26). Nee, zegt het ongeloof, daar is aan dat alles niet één woord waar, met betrekking tot mij; dat zij het zich toe-eigenen. tot welke het gezonden is, maar voor zulk één als ik ben, kan ik niet wel denken dat het gezonden is. Ach! arme ellendeling, gij zegt in deze, dat de God der waarheid een leugenaar is; o, snode lastering! Indien het voor u niet was, zo zou uw ongeloof uw zonde niet zijn; maar van alle zonde is dat de verdoemelijkste, zowel als de vruchtbare moeder van alle andere zonden. Hoe het zij, de Silo is gekomen, opdat gij tot Hem zou komen; ‘Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen (te weten de Joden) hebben Hem niet aangenomen’ (Johannes 1:11); te kennen gevende, dat het oogmerk van Zijn werk en van Zijn komst tot hen geweest is, dat zij tot Hem mochten komen, Hem aannemen en tot Hem vergaderen. En nu is Hij tot u, heidenen, gekomen; Hij is gekomen tot de volken; en zullen die Hem ook verwerpen? Hij is tot ons gekomen in het vlees, door onze natuur aan te nemen; Hij is tot ons gekomen in het Evangelie, in de aanbidding, in de belofte en in de nodiging van het Evangelie; en schoon Hij nu nooit op enige andere wijze zou komen, zo brengt dit uw verbintenis mee, en het legt ook tevens de grond om tot Hem te komen; zo gij Hem nu verwerpt, zo zult gij onverschoonlijk zijn, gelijk de Joden die Hem verworpen hebben.

2. Overdenk eens, wie het is, tot welken gij vergaderd zult worden, wanneer gij tot Silo vergaderd wordt. Gewis, ‘die Zijn Naam kennen, zullen op Hem vertrouwen’ (Psalm 9:11), en dus tot Hem vergaderen. Heft uw hoofden op, gij poorten, opdat de

Koning der ere inga' (Psalm 24:7,9). O! wie zou de poorten zijns harten niet open doen, om zulk een heerlijke Gast te ontvangen? O! indien gij wist, welk een heerlijk Persoon de Heere Jezus is, zo zou het u niet van het hart kunnen, om Hem te verachten of te verwerpen. Hij is geen bloot mens of ook geen engel, maar een Godmens, de Heere van mensen en engelen. Het is niet mogelijk te zeggen, welke heerlijkheid er in Hem is, want God is in Hem. 'En buiten allen twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vlees' (1 Timótheüs 3:16). Dat de Godheid in ons vlees woont, is een wereldwonder; het is zulk een verborgenheid, dat de wereld die niet kan aannemen; nochtans is dit het Evangelie hetwelk wij verkondigen (2 Korinthe 5:19): dat 'God in Christus is de wereld met Zichzelven verzoenende'. O! overweegt wat er al van God in Christus is.

a. In Hem is Gods gezag (Exodus 23:21): 'Mijn naam is in het binnenste van Hem'; dit is Zijn eigen Naam, Silo, de gezondene, de gevolmachtigde en verzegelde des Vaders (Johannes 6:27). Hij is zowel in de Naam Zijns Vaders, als in Zijn eigen Naam gekomen, om zondaren te zoeken en zalig te maken. Gelijk in Hem Gods gezag is.

b. Zo is ook in Hem de wijsheid en de kracht van God (1 Korinthe 1:24): 'Wij prediken Christus den Gekruisigde', enz. de kracht Gods en de wijsheid Gods'; al de schatten van Goddelijke wijsheid, en al de magazijnen van Goddelijke kracht zijn in Hem.

c. En niet alleen dit, maar de Geest van God is in Hem (Jesaja 42:1): 'Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven; Hij zal het recht den heidenen voortbrengen'; Hij heeft niet alleen de Geest der wijsheid om het beste te beramen, en de Geest der kracht om volkomen te kunnen zaligmaken, maar ook de Geest aller genade om die aan de volken te schenken, en zou dan de vergadering der volken niet zijn tot Hem? O, wat is er niet al van God in Hem!

d. De rechtvaardigheid van God is in Hem; ook is Zijn rechtvaardigheid, de rechtvaardigheid Gods, welke in dit Evangelie aan u geopenbaard wordt uit geloof tot geloof (Romeinen 1:17).

e. De liefde Gods is in Hem; Zijn liefde is in dit kleed van Zijn vlees en bloed opgewonden (1 Johannes 4:9): 'Hierin is de liefde Gods geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem'.

f. De barmhartigheid Gods is in Hem. O, arm zondaar, wanneer gij op een doodsbed ligt, om uw laatste snik te geven, dan zal het de barmhartigheid Gods mogelijk zijn, om welke gij roepen zult; doch het zal tevergeefs zijn om Gods barmhartigheid te zoeken, tot benadeling van Gods rechtvaardigheid; en zie, Zijn rechtvaardigheid en goedertierenheid kussen en ontmoeten elkaar alleen in Christus; de barmhartigheid kan zich niet anders dan alleen in Christus uitlaten, in welke God alleen Zijn welbehagen heeft, en door Wie alleen Zijn rechtvaardigheid voldaan is.

g. De zaligheid Gods is in Hem (Handelingen 4:12): 'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden'. Ja wat zal ik zeggen?

h. In Hem is al de volheid Gods (Kolossenzen 1:19): 'Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou', en dus 'woont ook in Hem al de volheid der Godheid lichamelijk' (Kolossenzen 2:9). Daar is niet een van Gods eigenschappen of uitmuntenheden, die in Hem niet is: 'Hij is het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner Zelfstandigheid' (Hebreeën 1:3). Is dit nu niet genoeg om de gehele wereld op te wekken, om tot Hem te vergaderen?

3. Overweeg verder, waartoe gij vergaderd moet worden, ingeval gij tot Silo niet vergaderd wordt.

a. Indien gij tot Christus niet vergadert, dan zult gij tot uw afgoden en begeerlijkheden vergaderd worden. Hebt gij niet reeds lang genoeg de Heere getergd, door u tot deze dingen te begeven? Is het 'u niet genoeg dat gij den voorgaanden tijd des levens der heidenen wil volbracht hebt?' (1 Petrus 4:3). Zult gij een vuile lust waarderen boven een gezegende Christus? Een lust, die u verdoemen zal, boven een Jezus, Die u wil zaligmaken?

b. Indien tot Christus niet wordt vergaderd, dan is het beste waar gij kunt heen lopen, de wet, uw eerste man. Maar o! denkt gij, dat een verbroken verbond der werken een beter verdrag is, dan een Christus? O nee! 'want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek' (Galaten 3:10), dat is, zovelen als voor God denken gerechtvaardigd te worden, en aangenaam te zijn door hun gehoorzaamheid aan het gebod van de wet, die zijn onder de bedreiging en de vloek van de wet: 'want vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen', dus zijt gij een schuldenaar om de gehele wet te doen' (Galaten 3:10). En omdat gij nu de schuld van gehoorzaamheid aan het gebod van de wet niet kunt betalen, zo moet gij onder de schuld van voldoening aan de vloek blijven liggen; onder deze zware vloek en veroordeling van de wet, is uw ziel vergaderd, zo lang gij buiten Christus bent.

c. Ja indien gij niet tot Christus wordt vergaderd, zo moet gij tot de duivel vergaderd worden. Daar is hier geen middenweg: óf Christus óf de duivel moet uw heer zijn; indien gij Christus niet onthaalt, dan onthaalt gij de satan in Zijn plaats. En weet gij wel welk een gast hij is? Hij is een gast, die u verblinden zal; want hij is 'de god dezer eeuw, die der ongelovigen zinnen verblindt' (2 Korinthe 4:4). Hij is een gast, die u beschadigen zal, en elk woord dat gij hoort, bederven of wegnemen zal, zodat gij nooit enig goed daardoor zult kunnen bekomen; want hij ruikt zelfs het zaad weg, 'dat in het hart gezaaid is' (Mattheüs 13:19). Hij is een gast, die u bedriegen zal, door u wijs te maken, of dat gij reeds tot Christus vergaderd, en een goed gelovige bent, of wel, dat het nog tijds genoeg is om tot Christus vergaderd te worden; dus is hij, met één woord, een gast, die u zowel bederven en verslinden, als u verleiden zal; 'want de duivel gaat om als een briesende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden' (1 Petrus 5:8). En gelijk hij nu uw verzoeker is, zo zal hij naderhand uw pijniger zijn.

d. Daarom moet ik zeggen, indien gij niet tot Silo vergaderd wordt, zo zult gij vergaderd worden naar de hel, want 'die niet gelooft, zal verdoemd worden' (Markus 16:16). Het is niet de leraar die dit zegt, maar het is het zeggen van een God der waarheid, en zo zijn zeggen niet genoeg mocht zijn, zo weet, dat Hij het zowel gezworen als gezegd heeft (Hebreeën 3:11): 'Zo heb Ik dan gezworen in Mijn toorn: Indien zij in Mijn rust zullen ingaan!' Wie zijn dit nu, tegen welke Hij dus zweert? Het zijn immers de ongelovigen; ziet slechts vers 18-19: 'En welken heeft Hij gezworen dat zij in Zijn rust niet zouden ingaan, anders dan degenen die ongehoorzaam geweest waren? En wij zien dat zij niet hebben kunnen ingaan vanwege hun ongeloof'. O, daar is geen kleine toorn te wachten voor de ziel, tegen welke God gezworen heeft in Zijn toorn; het zal een toorn zijn, die geëvenredigd zal zijn aan de waarde van dat bloed, hetwelk gij nu onder uw voeten vertreedt: 'Hoe zult gij ontvliesen, indien gij op zulk een grote zaligheid geen acht neemt?' (Hebreeën 2:3). Laat de duivel u niet wijsmaken, dat al deze dingen maar verbeelding zijn, want wanneer u het klamme doodzweet uit zal breken, dan zult gij bevinden, dat het jammerlijke dadelijkheden of wezenlijkheden zijn, indien gij niet tot Silo vergaderd wordt.

4. Overweeg ook, welke dingen zich al vergaderen, die uw vergadering tot Silo verhaasten moesten. De wolken vergaderen zich vast en dicht opeen in onze Hemel; daar is een wolk van goddeloosheid, een wolk van dwaling en ketterij, een wolk van toorn en een wolk des doods.

a. Daar is een wolk van goddeloosheid die zich vergadert, ja zij is reeds tot zulk een dikte vergaderd, dat wij niet zeggen kunnen, dat de ongerechtigheid van de Amoriëten nog niet volkomen is, of dat de ongerechtigheid van Brittannië en Ierland niet volkomen is; nee, onze verbond-brekende, verbond-verbrandende en verbond-begravende zonde en afval, behalve al onze andere zonden, hebben reeds sinds lang onze beker vol gemaakt. Maar het schijnt, dat God voor heeft, dat onze beker overlopen zal, opdat zijn beker van oordelen ook mocht overlopen; want een wolk van goddeloosheid vergadert zich hoe langer hoe meer.

b. Daar vergadert ook een wolk van dwalingen en ketterijen, inzonderheid die zwarte wolk van Arianery die het verderf en de verwoesting van het fundament van het christendom dreigt; ‘als nu de fundamenten worden omgestoten, wat zullen de rechtvaardigen doen?’ Hiervan heb ik tevoren gesproken, en daarom zal ik nu maar zeggen, wanneer deze wolken van goddeloosheid en dwalingen zich vergaderen tot zulk een verbazende zwartheid en donkerheid, dat het dan de tijd is, dat wij tot Silo vergaderen, Die de weg en de waarheid is; de weg om in te wandelen, in tegenstelling van de weg der goddeloosheid, en de waarheid om geloofd te worden, in tegenstelling van al de pallen van de dwaling. Daarboven voorspellen deze donkere wolken, dat er nog andere te wachten staan.

c. Daar is een wolk van toorn, die zich over Brittannië vergadert. Daar vergadert een wolk van oordeel en ellende over Schotland, en is jaren lang aan het vergaderen geweest, inzonderheid sinds wij met onze naburen vermengd en bij hen ingelijfd geworden zijn. Daar is een wolk van toorn over ons vergaderd, zowel wanneer wij ons als een kerk beschouwen, dan wel als een volk. Welke druppelen er reeds uit die wolk gedropen en gevallen zijn, tot scheuring en verdeling van onze kerk en tot verarming en ondergang van onzen staat, welke wolken van ongeregeldheid en verwarring er boven ons hoofd hangen, zij zijn te wel bekend, dan dat ik die verhalen zou. Ja een gedeelte van die wolk is reeds, binnen veertien dagen, in de omtrek van Glasgow gebroken, doch de Heere weet, wat het einde zal zijn van deze dingen; nog veel schrikkelijker slagregens van tijdelijke oordelen haasten zich naar alle waarschijnlijkheid om over ons uitgestort te worden. O! is het dan geen tijd om tot Silo te vergaderen, de enige Plaats van veiligheid voor de ziel? Zij, die in Christus zijn, hebben de luwe zijde van de dijk, van welken kant de wind ook waaien mag. Doch schoon gij ook aan de wolk van nationale plagen ontkomen mocht, zo vergadert er echter een wolk van persoonlijke verdrukking, hetzij van ziekte van het lichaam of iets van die aard. Is het dan niet het best, om onder dak te zijn, eer de slagregen uitstort? Of zo gij die ook al ontkomt, zo is er nochtans een wolk des doods, die zich vergadert en u zo snel overkomt als de dagen, uren en ogenblikken wegvlieden, en indien uw lichamen tot het graf vergaderd worden, eer uw zielen tot Silo worden vergaderd, dan zult gij zo lang ellendig zijn, als God gezegend en zalig is, hetwelk is tot in alle eeuwigheid. Gij mocht nu enige wegen of hulpmiddelen uitdenken, om zo vrolijk te leven als gij kunt, ‘maar wat zult gij doen ten dage der bezoeking?’ (Jesaja 10:3). Wat zult gij doen, wanneer de koning der verschrikking zijn krijgsbenden tegen u vergadert, en wanneer gij vergaderd zult worden voor Gods ontzagelijke rechterstoel?

5. Overweeg ook, hoe lange tijd Hij bezig geweest is om u te vergaderen. O! zondaar, 'hoe menigmaal heeft Hij u willen vergaderen, gelijk een hen hare kiekens bijeen vergadert onder de vleugelen, maar gij hebt niet gewild!' (Mattheüs 23:37). Hoe lang? Den gehelen dag (Romeinen 10:21): 'Den gehelen dag heb Ik Mijn handen uitgestrekt tot een ongehoorzaam en tegensprekend volk'. God heeft Zijn arm uitgestrekt om u te grijpen, namelijk de arm Zijner genade, in de aanbidding van het Evangelie, en gij bent nog niet gegrepen tot op deze dag. De gehele dag, dat de zonneschijn van het Evangelie geschenen heeft, heb Ik Mijn handen uitgestrekt, zegt God; want God rekent de tijd hoe lang gij Hem laat wachten, zowel als de tijd dat gij Hem laat kloppen aan de deur van uw harten; Hij telt elk uur en elk jaar dat gij Hem verwerpt, al ware het veertig jaren lang, gelijk Hij zelf spreekt: 'Veertig jaar heb Ik verdriet gehad aan dit geslacht' (Psalm 95:10). De Heere heeft sommigen nu tien, twintig, dertig, veertig jaren en mogelijk tot aan de grijze ouderdom toe geroepen; maar Hij rekent de tijd hoe lang; Hij heeft u niets dan nagelopen met Zijn genade, terwijl gij vederen in de wind hebt opgejaagd, u met ijdelheden vermakend, ja met valse ijdelheden, verlatend uw weldadigheid, als dezulken die noch zorg hebben voor de hemel, noch vrees voor de hel. Indien nu eens de tijd gekomen is, waarvan Hij zegt: Ik wil niet langer wachten? 'Efraïm is vergezeld met de afgoden, laat hem varen' (Hoséa 4:17). Indien deze Mijn roeping door u veracht wordt, zo zal Mijn Geest niet meer met u twisten; Ik heb langen tijd uw liefde gezocht, maar gij hebt Mij die geweigerd; Ik heb u Mijn goedertierenheid en liefde aangeboden, maar gij hebt dezelve niet gewaardeerd; Ik heb u willen vergaderen, maar gij hebt niet gewild? Zal dan de oorzaak van uw verdoemenis niet in uzelf zijn, in plaats van in God? niet in zijn besluit van verwerping, maar in uw opstand en goddeloze wil? Gij zijt een ongehoorzaam en tegensprekend volk, en zulks tegen God die Zijn handen de gehele dag tot u heeft uitgestrekt. Zeg dan niet: Wat heeft de Heere tegen mij? Maar liever: wat heeft mijn boze natuur tegen God? O! mocht eindelijk eens de overwinnende genade tot u komen!

6. Overweeg ook eens, in welke betrekking Christus tot het volk staat, ten einde de vergadering der volken tot Hem zou zijn. De Silo is niet alleen in onze natuur gekomen, maar is in het vermogen gekomen van een Silo; dat is, van een gezondene Gods, onder zulke menigvuldige betrekkingen tot de volken, als die hun harten tot Hem verbinden moesten. Dewijl de tekst Hem de Silo of de gezondene Gods noemt, zo laat ons eens zien, waartoe Hij gezonden is, en of het volk dan bij Hem geen groot belang heeft. Hij is gezonden tot een Zaligmaker der volken. 'Zie', zei de engel tot de herders, 'ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal; namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere, in de stad Davids' (Lukas 2:11). 'Wij weten dat Deze waarlijk is de Christus, de Zaligmaker der wereld' (Johannes 4:42). Is Hij nu gezonden om een Zaligmaker der volken te zijn, zullen dan de volken niet tot Hem vergaderen? Hij is gezonden tot een Verlosser der volken (Romeinen 11:26): 'De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob'. O, zal Hij komen om de volken te verlossen, en zullen zij niet komen om door Hem verlost te worden? Hij is gezonden om een Helper te zijn voor het volk, ja alle hulp is op Hem gelegd (Psalm 89:20): 'Ik heb hulp besteld bij een held'. Zo ook (Hoséa 13:9): 'Het heeft u bedorven, o Israël, want in Mij is uw hulp'. Is Hij de hulp van het volk, ja de hulp zelf, zullen dan de volken niet tot Hem komen om Zijn hulp te zoeken en Zijn hulp aan te nemen? Hij is gezonden om een Profeet te zijn voor de volken (Jesaja 50:4): 'De Heere HEERE (zegt Hij) heeft Mij een tong der geleerden gegeven, opdat Ik wete met den moede een woord te rechter tijd te spreken'.

Hij is de enige Leraar, die het volk met kracht kan leren en onderwijzen; ‘Nooit heeft een mens also gesproken gelijk deze Mens’ (Johannes 7:46). Moesten de volken Hem dan niet horen? ‘Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb’ (Mattheüs 17:5). Hij is gezonden om een Priester en een offerande te zijn voor het volk, en gelijk Hij een Priester is tot in eeuwigheid, zo ‘heeft Hij Zichzelven voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer Gode tot een welriekenden reuk’ (Éfeze 5:2), en dat alles, opdat het volk zou vergaderen onder het dekkleed van het bloed dezer offerande. Hij is gezonden om een Koning te zijn voor het volk (Psalm 2:6): ‘Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg Mijner heiligheid’. Zal Hij nu, wat u aangaat, geen onderdanen hebben? Hij is gezonden om een Vriend en Begunstiger te zijn van de volken; hierom wordt Hij genoemd een Vriend van tollenaars en zondaren; niet van hun zonden, maar van hun zielen, om hen zalig te maken van hun zonden. Hij is gezonden om een rechtvaardiger te zijn van de volken, rechtvaardigende degenen die uit het geloof aan Jezus zijn. Ja, hierom wordt Hij gezegd de goddelozen te rechtvaardigen, want Hij is niet gekomen om een veroordeler, maar een rechtvaardiger te wezen (Johannes 3:17): ‘Want God heeft Zijn Zoon niet gezonden in de wereld opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden’. O, zullen de schuldige volken dan niet tot Hem komen om gerechtvaardigd te worden ‘van alles, waarvan zij niet konden gerechtvaardigd worden door de wet van Mozes?’ (Handelingen 13:39), Hij is gezonden als een Herder en Opziener voor het volk, opdat het zich ‘tot Hem bekeren zou als den Herder en Opziener hunner zielen’ (1 Petrus 2:25). Hij is gezonden om een Medicijnmeester te zijn voor de volken; hierom wordt Hij genoemd ‘JEHOVA ROPHI’, de Heere uw Heelmeester’ (Exodus 15:26). ‘En zovelen als er Hem aanraakten, werden gezond’ (Markus 6:56). ‘Die gezond zijn, hebben den medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn’ (Mattheüs 9:12). En wie zijn ze nu, die deze genezing niet van node hebben? Laat derhalve de vergadering der volken zijn tot Hem. Hij is gezonden tot een Getuige, tot een Vorst en een Gebieder der volken (Jesaja 55:4): ‘Zie, Ik heb Hem tot een Getuige der volken gegeven, een Vorst en Gebieder der volken’; en dat alles opdat tot Hem de vergadering der volken zou zijn. Hij is gezonden om een Raadsman, een Vader en een Vorst te zijn voor de volken (Jesaja 9:5): ‘Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst’. Hij is gezonden om een Opbouwer te zijn van de volken, als ook om de Grondsteen te wezen, op welken zij gebouwd zullen worden (Zacharia 6:13): ‘Hij zal den tempel des HEEREN bouwen, en Hij zal het sieraad dragen’, (Jesaja 28:16): ‘Zie, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefden Steen, een kostelijken Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is’, en dat alles, opdat tot Hem de vergadering der volken zou zijn. Hij is gezonden om een Zegenaar te zijn van de volken, opdat zij tot Hem vergaderen zouden om een zegen (Handelingen 3:26): ‘God opgewekt hebbende Zijn Kind Jezus, heeft Denzelven eerst tot u gezonden, dat Hij ulieden zegenen zou, daarin dat Hij een iegelijk van u afkeren van uw boosheden’. Hij heeft Hem gezonden om de volken te zegenen; ook zal de zegen Gods komen over allen, die tot Hem om zegen komen; ‘zij zullen in Hem gezegend worden; alle heidenen zullen Hem welgelukzalig roemen’ (Psalm 72:17), Hij is gezonden om de Banierdrager der volken te zijn (Hooglied 5:10): ‘Hij draagt de banier boven tienduizend’. Hierom wordt Hij de Banier der volken genoemd (Jesaja 11:10): ‘Want het zal geschieden ten zelven dage, dat de heidenen naar den Wortel van Isai, Die staan zal tot een Banier der volken, zullen vragen, en Zijn rust zal heerlijk zijn’. Moest

dan niet de vergadering der volken zijn tot hun standaarddrager en banier? Hij is gezonden om de Lastdrager der volken te zijn, want zie, de last van hun zonden is op Hem gelegd: 'De HEERE heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen' (Jesaja 53:6). Hij heeft al de zonden van het volk bijeen vergaderd, en dezelve op Hem geladen, opdat 'de vergadering der volken tot Hem zou zijn; als het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt' (Johannes 1:29). En evenzeer als de last van onze zonde op Hem gelegd is, zo is ook de last van onze krankheden en smarten op Hem gelegd (vers 4): 'Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen'. Ook is de last van onze wonden en striemen op Hem gelegd (vers 5): 'Hij is om onze overtreding verwond, om onze ongerechtigheid is Hij verbrijzeld; de straf die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden'. Al de wonden die wij door het zwaard van Gods toorn ontvangen zouden hebben, en al de slagen en striemen die wij voor eeuwig zouden hebben moeten dragen, werden tezamen vergaderd en op Christus gelegd; en waarom is nu anders de last van al de zonden en krankheden van de volken op Hem gelegd, dan omdat de vergadering der volken tot Hem zou zijn, als hun Lastdrager? Wat zal ik meer zeggen? Hij is gezonden om niet alleen tot alle betrekkingen, maar om alle dingen te zijn voor de volken. Hij is gezonden om een Verbond te zijn voor de volken (Jesaja 49:8): 'Ik zal U geven tot een verbond des volks'. Hij is gezonden tot heerlijkheid des volks (Lukas 2:32): Een Licht tot verlichting der heidenen en tot heerlijkheid van Zijn volk Israël'. Hij is gezonden om de hoop der volken te zijn; 'Hij is onze hoop' zegt de apostel (1 Timótheüs 1:1): 'En de Heere zal de Hoop of de Toevlucht Zijns volks zijn (Joël 3:16). Hij is gezonden om de wens der volken te zijn; hierom wordt er gezegd, dat zij 'tot de wens aller heidenen zullen komen' (Haggai 2:5). Hij is gezonden om de Verzoening der volken te zijn (1 Johannes 2:2): 'En Hij is een Verzoening voor onze zonden'. Hij is gezonden om het heil en de vertroosting der volken te zijn; 'zie, uw heil komt' (Jesaja 62:11); ook wordt Hij 'de vertroosting Israëls' genoemd (Lukas 2:25). Hij is gezonden om de Deur der volken te zijn: 'Ik ben de Deur', zegt Hij (Johannes 10:9). Hij is gezonden om de weg te zijn voor de volken; 'Ik ben de Weg', enz. 'niemand komt tot den Vader dan door Mij' (Johannes 14:6). Hij is gezonden om de Leidsman der volken te zijn; Hij is de ware Ladder Jakobs, die van de aarde tot de hemel reikt, en door wie wij alleen tot de heerlijkheid kunnen opklimmen. O, moest dan de vergadering der volken niet zijn tot Hem? En omdat zij uit zichzelf niet kunnen ingaan door deze Deur, noch wandelen op deze Weg, of ook niet klimmen op dezen Ladder, zo is Hij hun gezonden tot een Leidsman: 'En ik zal de blinden leiden door den weg dien zij niet geweten hebben, Ik zal hen doen treden door de paden die zij niet geweten hebben' (Jesaja 42:16). Ja ook tot sterkte, opdat zij tot Hem vergaderen zouden, en 'vertrouwen op den HEERE HEERE, Die een eeuwige rotssteen is' (Jesaja 26:4). Hij is gezonden tot 'wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing voor de volken' (1 Korinthe 1:30). Hij is ons van God tot dat alles geworden, namelijk, Hij die 'de Heere onze gerechtigheid is' (Jeremia 23:6). En opdat Hij een volmaakte en eeuwige gerechtigheid der wet mocht zijn voor de volken, zo zie met verwondering, dat Hij ook gezonden is om de zonde en de vloek van de volken te zijn; 'want Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem' (2 Korinthe 5:21). En Galaten 3:13: 'Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons'. Wat zal ik zeggen? Hij is de Verlosser, de Borg, de Voorspraak en het rantsoen van de volken. De Silo is gekomen en van God gezonden, om alle betrekkingen en alle dingen te zijn voor de volken, opdat hun vergadering zou

zijn tot Hem, God heeft al hun voorrechten in Zijn hand gesteld, opdat Hij het Licht en het Leven van de volken zou wezen. Hierom wordt Hij het Licht en het Leven van de wereld genoemd. Hij heeft alle gaven, genade en volheid in Zijn hand gesteld tot gebruik en ten behoeve van het volk: ‘Hij heeft gaven genomen om uit te delen onder de mensen, ja, ook de wederhorigen, om bij U te wonen, o HEERE God!’ (Psalm 68:19). Is er nu in dit alles niets dat een drangreden kan zijn, om de volken tot Hem te vergaderen? Is Hij tot al deze doeleinden tot de volken gezonden, en zullen zij niet tot Hem vergaderd worden? O, dat de volken tot Hem mochten komen, die alles is voor de volken!

7. Overweeg ook eens, welke plaats of ruimte er in Hem is voor de volken, om tot Hem te vergaderen.

a. Hij is een Verbergplaats voor de volken, om tot Hem te vergaderen (Jesaja 32:2). ‘En die Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen den vloed’, enz. Hij is een Verberging, een Schuilplaats, een Toevlucht en een Heiligdom voor de volken, opdat zij tot Hem zouden vluchten en zeggen; ‘bij U schuil ik’ (Psalm 143:9).

b. Hij is een Woonplaats voor de volken, om tot Hem te vergaderen (Psalm 91:1): ‘Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen’. O, die bij Hem wonen, wonen in de hoogte; de sterkten der steenrotsen zullen hun hoog vertrek zijn. Die eens tot Hem vergaderd zijn, blijven in Hem, en Hij in hen, door de gemeenschap des Heiligen Geestes (1 Johannes 4:13): ‘Hieraan kennen wij dat wij in Hem blijven, en Hij in ons, omdat Hij ons van Zijn Geest gegeven heeft’.

c. Hij is een Werkplaats voor de volken, om tot Hem te vergaderen; daar kan buiten Hem niet een goed werk volbracht worden, ‘want zonder Hem, kunnen wij niets doen’ (Johannes 15:5); maar wanneer iemand in Hem komt, dan is hij gelijk iemand die in zijn werkhuis is, waar hij al zijn werktuigen en gereedschappen bij de hand heeft, zonder welke hij niet werken kan; ja dan heeft hij Christus Zelf tot zijn werkende hand. ‘Ik vermag alle dingen’, zegt Paulus, ‘door Christus die mij kracht geeft’ (Filippenzen 4:13). Hij volbrengt alles voor mij, dewijl ‘Zijn kracht in mijn zwakheid volbracht wordt’ (2 Korinthe 12:9).

d. Hij is een Badhuis voor de volken, om tot Hem te vergaderen (1 Johannes 1:7). ‘Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonden’. ‘Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel met Mij’ (Johannes 13:8). Hij Zelf is ‘de fontein die geopend is voor het huis Davids, tegen de zonde en tegen de onreinheid’ (Zacharia 13:1). Hier alleen is het, dat de vuile melaatse volken hun zielen gebaad en gereinigd kunnen krijgen, en waartoe zij ook vergaderen moeten, zeggende: ‘Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn’ (Psalm 51:9).

e. Hij is het Schathuis voor de volken, om tot Hem te vergaderen, waar zullen de volken anders vergaderen, dan in het Schathuis? De arme mensen kunnen hier, uit Zijn onnaspeurlijke rijkdommen verzadigd en vervuld worden, want ‘in Hem zijn al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen’ (Kolossenzen 2:3): ‘Het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou’ (Kolossenzen 1:19), opdat wij ‘uit Zijn volheid zouden ontvangen, ook genade voor genade’ (Johannes 1:16).

f. Hij is een Lusthuis voor de volken, om tot Hem te vergaderen; Hij is een Lusthuis zowel voor God als voor het volk Gods; Hij is zulk een Lusthuis voor God om in te wonen, dat gelijk Hij in Hem een lust heeft, in Hem verzoend en voldaan is, en genoeg neemt in allen die tot Hem vergaderen; zij zijn Hem aangenaam en tot groot

genoegen: ‘Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb’ (Mattheüs 3:17). En wanneer de zondaren maar eens tot Hem vergaderd zijn, dan hebben zij ook in Hem een welbehagen; ja, zij worden ‘dronken van de vettigheid Uws huizes; en Gij drenkt hen uit de beek Uwer wellusten’ (Psalm 36:9). ‘In Denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde’ (1 Petrus 1:8). ‘Verzadiging der vreugde is bij Zijn aangezicht; liefelikheden zijn aan Zijn rechterhand, eeuwiglijk’ (Psalm 16:11). Daar is in de wereld geen lusthuis als dit is.

g. Hij is het Magazijn voor de volken, om in te vergaderen; al onze krijgsvoorraad is in Hem. Hij is waarlijk als Davids toren, ‘die gebouwd is tot ophanging van wapentuig, waar duizend rondassen aan hangen, altemaal zijnde schilden der helden’ (Hooglied 4:4), want al de geestelijke wapentuigen van de gelovigen, met welke zij tegen de duivel, tegen de wereld en tegen het vlees strijden, hangen in dit huis; en wanneer zij dan zullen strijden, zo moeten zij ‘aandoen de gehele wapenrusting Gods’ (Éfeze 6:11); en ‘krachtig worden in den Heere in de sterkte Zijner macht’ (Éfeze 6:10). Nooit zal een ziel een gelukkige slag kunnen geven aan de satan of aan de verdorvenheid, zonder wapenrusting, genomen uit dit magazijn. Hierin ligt al het kruid en al de munitie, waardoor men al de listige kunstwerken van de hel kan laten springen en vernietigen.

h. Hij is het Wijnhuis voor de volken, waarin zij kunnen vergaderen (Hooglied 2:4): ‘Hij voert mij in het wijnhuis, en de liefde is Zijn banier over mij’. Het is opmerkelijk en tevens wonderlijk dat er in een wijnhuis een banier nodig is. Een banier is nodig in de oorlog; en waarlijk, wanneer Zijn volk in Zijn huis onthaald wordt, dan wordt het geschikt voor de krijg; o, welk een goede uitrusting ten oorlog is niet een banier van liefde! De openbaring van de liefde Gods in Christus versterkt en bemoedigt de ziel, zowel tot het werk als tot de strijd. Dan strijdt zij het best, wanneer zij het meest gevoed wordt met de liefde en gunst Gods in Christus, die Zelf het Wijnhuis, de Banier en de Maaltijd is; Hij is de Spijze, want ‘Zijn vlees is waarlijk spijs, en Zijn bloed is waarlijk drank’ (Johannes 6:55). Daar voedt Hij ze met Zijn vergeving en Zijn vrede, met Zijn gerechtigheid en volheid, ja daar houdt Hij avondmaal met hen, en zij met Hem; en deze ‘maaltijd van reinen wijn, van vet vol merg, is gemaakt voor alle volken’ (Jesaja 25:6); opdat zij tot dit Wijnhuis zouden vergaderen. Hij alleen is het victualiehuis, het ware Bethlehem, het huis des broods.

i. Hij is het Bedehuis voor de volken waarin zij kunnen vergaderen; Hij is de ware Tempel en het ‘bedehuis voor alle volken’ (Jesaja 56:7). Wilt gij een huis hebben om welbehagelijk in te bidden, en om altijd verhoord te worden zo dikwijls gij bidt? Hier is het; daar is geen bedehuis dat hierbij vergeleken kan worden; en wanneer gij ook tot het gebed gaat, al ware het ook in een hoek of in een binnenkamer, zo is dit huis voor u bij de hand om in te lopen, opdat gij aangenaam mocht zijn in de geliefde; wanneer gij in dit bedehuis komt, dan zal u alles wat gij begeren zult, gegeven worden, ‘opdat de Vader in den Zoon verheerlijkt worde’ (Johannes 14:13).

k. Hij is het Huis der dankzegging, voor de volken om in te vergaderen (Psalm 84:5): ‘Welgelukzalig zijn zij die in Uw huis wonen; zij prijzen U gestadiglijk’. En waarlijk, hoe verder gij in het huis des gebeds gaat, hoe meer gij het bevinden zult een huis van lof en dankzegging te zijn. In dit huis ontvangt God veel prijs, eer en heerlijkheid in de hoogste hemelen; terwijl anderen, die daar buiten zijn, niet anders kunnen doen, dan Hem ontteren en verachten. O! mocht al het volk Hem eens prijzen door te vergaderen tot dit Huis. O! hoeveel ruimte om te huizen is hier voor de volken, dat zij derhalve tot Hem vergaderen. Met één woord, Hij is het Huis waarin God en de

volken elkaar ontmoeten (Exodus 25:22): ‘En aldaar zal Ik bij u komen, en Ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af, van tussen de twee cherubs’, enz. Hier is dan huisruimte voor al de volken. Daar is een teken opgehangen, boven de deur van dit Huis, met dit opschrift: ‘Die wil, die kome’ (Openbaring 22:17).

8. Overweeg eindelijk, dat er een vergaderplaats in de Heere Jezus is voor de volken, met een ofschoon, geschreven beneden het voorgaande opschrift.

a. Ofschoon gij nooit, tot op deze dag toe, gekomen bent, zo zijt gij nochtans nu welkom om in te komen, schoon gij al uw dagen hebt buiten gestaan tot de elfde of laatste ure toe (Mattheüs 20:6): ‘Wat staat gij hier den gehelen dag ledig?’ Hij roept u in Zijn werkhuis.

b. Ofschoon gij met vele boeleerders geboeleerd hebt, zo is er nochtans plaats in Hem om te vergaderen: ‘keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE’ (Jeremia 3:1). Ja ‘al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol’ (Jesaja 1:18). Zijt gij een dronkaard, een lasteraar, enz. geweest? ‘Dit waart gij sommigen’, zegt Paulus, enz. Zie 1 Korinthe 6:10-11. Ofschoon gij tot hertoe moedwillig en onhandelbaar geweest bent, daar is in Hem nochtans plaats genoeg voor u om te vergaderen. ‘Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid en sloeg hen; Ik verborg Mij en was verbolgen; evenwel gingen zij afkerig heen in den weg huns harten. Ik zie hun wegen en Ik zal hen genezen’ (Jesaja 57:17-18).

d. Ofschoon gij God arbeid hebt gemaakt met uw zonden en Hem vermoeid met uw ongerechtigheden, daar is nochtans plaats in Hem om te vergaderen; want zie, wat Hij met betrekking tot dezulken zegt (Jesaja 43:25-26): ‘Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet. Maak Mij indachtig’, enz.

e. Ofschoon gij u schuldig hebt gemaakt aan de aller-tergendste en zwaarste afkerigheden, zo is er nochtans plaats in Hem om te vergaderen. (Jeremia 3:14,22): ‘Keert weder, gij afkerige kinderen; Ik zal uw afkeringen genezen’.

f. Ofschoon uw uitwendige omstandigheden nog zo gering en verachtelijk zijn, zodat niemand meer achting voor u heeft, dan voor het slijk van de straat, en gij van alle kanten verstoten bent, nochtans is er in Hem plaats voor u om te vergaderen, want Hij vergadert de verdrevenen Israëls (Jesaja 56:8): ‘Heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld, om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen des Koninkrijks, hetwelk Hij belooft dengenen die Hem liefhebben?’

g. Ofschoon velen reeds tot Silo vergaderd zijn, zo is er nochtans plaats genoeg voor u, om ook tot Hem te vergaderen; want gelijk er in de parabel wordt gezegd (Lukas 14:22), ofschoon er velen tot het avondmaal vergaderd waren, nog is daar plaats; zo is het ook hier; schoon er duizenden, ja tien duizenden reeds vergaderd zijn, nadat Silo gekomen is, als voor Zijn komst, nog is daar plaats voor u; en gelijk Hij gezegd heeft, in het huis Mijns Vaders zijn vele woningen, also zeg ik ook van Silo’s huis, in hetzelfde zijn vele woningen; bij Hem is een menigte van goedertierenheden voor een menigte van zondaren. O, wie kan de menigte Zijner goedertierenheden optellen? Wie kan de grootheid en uitgebreidheid van Zijn vergaderplaats begrijpen? Zij zouden duizenden van werelden kunnen houden, laat staan één wereld. Laat dit derhalve u niet in de weg staan om tot Silo te vergaderen.

h. Ofschoon gij nooit hebt kunnen denken, dat er enige plaats of barmhartigheid in Hem geweest is voor u, nochtans is er in Hem een vergaderplaats voor u, ‘want’ zegt Hij, ‘Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEERE. Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, also zijn Mijn

wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan ulieder gedachten' (Jesaja 55:8-9).

i. Ofschoon gij onwaardig zijt om tot Hem te komen, nochtans is er plaats in Hem voor onwaardige zondaren om te vergaderen. Zijt gij Zijner onwaardig? Gelijk gij waarlijk zijt, indien gij in deze de waarheid spreekt; welnu, hoe onwaardiger gij zijt, hoe meer welkom gij wezen zult voor Hem, die waardigheid genoeg heeft, beiden voor u en voor Zichzelf; Hij verwacht niet dat er enige waardigheid in u zal zijn, totdat gij tot Hem zult komen. Wat is het dat u onwaardig maakt? Is het dat gij zijt ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt? Of is het dat gij ongevoelig zijt, en niet weet dat gij in die jammerlijke omstandigheden verkeert? O zie, juist op die grond bouwt Hij Zijn nodiging tot u, want gij zegt: 'Ik ben rijk, en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; en gij weet niet dat gij zijt ellendig', enz. 'Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden', enz. (Openbaring 3:17-18). O onwaardig zondaar! vergader u tot dit wel verzorgde huis, waarin alles is wat u gelukkig en heilig maken kan, en zeg niet, dat gij ongeschikt bent om te komen; want hier ziet gij dat de genade gereed is om zelfs zulke onmachtige en ongevoelige zondaren in te nemen, als wij dikwijls gereed zijn uit te sluiten.

k. Ja ofschoon gij onmachtig bent te komen en tot Silo te vergaderen, zo is er nochtans plaats in Hem om tot Hem te vergaderen, want 'Hij geeft den moede kracht, en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien die geen krachten heeft' (Jesaja 40:29). Indien gij maar vergaderd wilt wezen, dan staat Hij gereed om u Zijn helpende hand te verlenen, ja Hij gebiedt u 'om Zijn sterkte aan te grijpen en vrede met Hem te maken' (Jesaja 27:3). Ja, ofschoon gij al uw dagen onwillig bent geweest om vergaderd te worden, Hij die gezegd heeft, 'hoe menigmaal heb Ik u willen vergaderen, maar gij hebt niet gewild', is nochtans gereed en zegt nog tot u: Indien gij vergaderd wilt worden, zie hier ben Ik; Mijn kracht en genade zijn tot uw dienst, om u te trekken en nabij te brengen. Ja, ofschoon gij op dit ogenblik veel onwil en vijandschap in uw hart tegen Hem vindt, indien gij er slechts tevreden mee bent dat Hij uw vijandschap verbreekt en u gewillig maakt, o, dan is er nog plaats in Hem voor u om te vergaderen. Ja, wat zal ik meer zeggen? Ofschoon gij zo onwillig bent als gij ooit geweest bent, en uw kwaadwilligheid tegen Hem gereed mocht zijn om u in de poel, die van vuur en sulfer brandt, neer te storten, weet nochtans, o duivelse vijand van God en van Christus! dat Hij u roept om tot Hem te komen, zeggende: die wil, die kome. O, wilt ge niet vergaderd Zijn? Waarom zoudt gij sterven? Zo waarachtig als Ik leef, zo Ik lust heb in uw dood; maar ik heb oneindig meer lust in uw vergadering tot Silo, in Wie al Mijn deugden en eigenschappen verheerlijkt zijn en een welbehagen hebben. En zo deze roeping eindelijk de verborgen wens en de begeerte in uw ziel ontsteekt, zeggende: o, dat Hij komen mocht om mij te vergaderen! Zie, Zijne vergaderende armen zijn tot u uitgebreid, en gij zult Hem zo welkom zijn, als ooit een ziel Hem geweest is van het begin van de wereld af. Is hier dan zulk een vergaderplaats, een vergaderhuis met zo vaak 'ofschoon' er op geschreven, ten einde alle reizigers die naar de eeuwigheid gaan, te nodigen om in te komen, om voor eeuwig gelukkig te zijn? En zou er dan, in weerwil van dat alles, geen vergadering der volken tot Silo zijn? Ja wij hopen, dat de Goddelijke kracht enige gewilligen heeft gemaakt, en dat zij, of zeggen: zie wij komen tot U, want Gij zijt de Heer onze God; of anders: o, Heere! trek ons, kom en vergader ons en ontvang de heerlijkheid Uws naams tot in eeuwigheid. Deze beweegredenen en aanmerkingen voorgedragen hebbend, zal ik vervolgens enige bepalingen aanbieden. Het is alleen de Goddelijke kracht die het werk verrichten kan; derhalve zal ik, in geval gij verlegen mocht zijn, om te weten hoe gij in deze te

handelen hebt, om niet bedrogen te worden, u alleen deze twee bepalingen geven.

Indien ik u in den hemel kon helpen, mij dunkt dat ik begeren zou dezulke te doen. Om u dan in deze behulpzaam te zijn, opdat gij rechtstreeks tot Silo mocht vergaderen, zo zeg ik:

1. Vergenoeg u nooit met rondom Hem en Zijn ordonnantiën te vergaderen, zonder dat gij tot Hem vergadert. Velen kunnen, gelijk de schare in het Evangelie, rondom Hem vergaderen, ja Hem zo nabij komen, dat ze Hem verdringen, terwijl er maar een arme vrouw was die tot Hem vergaderd werd en Hem aanraakte. ‘Wie heeft Mijn klederen aangeraakt?’ zei Christus; Zijn discipelen zeiden tot Hem: ‘Gij ziet dat de schare U verdringt, en zegt Gij: Wie heeft Mij aangeraakt?’ (Markus 5:31). De schare dringt, maar het geloof raakt aan, zei één van de voorvaders. Vergenoeg u dan niet, zeg ik, met rondom Hem te vergaderen, zonder dat gij tot Hem vergaderd wordt, gelijk iemand rondom een boom zou kunnen vergaderen, om de vrucht daarvan te plukken, maar het is geheel iets anders tot dezelve vergaderd te worden, zodat men daar een tak van wordt, of er een deel van ontvangt; evenzo kunnen velen ook eten van de boom des levens, ten aanzien van de gewone bedelingen van de voorzienigheid, gemene genade en gemene invloeden; maar het is wat anders deel te hebben aan de boom, en daarmee verenigd te zijn. Zo is het ook hiermee gelegen, enz. Zegt gij: dit is een harde opmerking, die mij geheel terneer werpt; ach! mocht de Heere Zelf alle valse toevluchten terneer werpen. Doch ingeval het enige arme ziel neerslachtig mocht maken, die bij deze gelegenheid onder de schaduw van Christus heeft gezeten, Wiens vrucht aan haar gehemelte zoet is geweest, en die zou mogen denken, dat al wat zij genoten heeft, alleen de vrucht is, zonder enig aandeel aan, of vereniging met de boom, zo zal ik een vraag voorstellen en die beantwoorden. Zegt gij: Hoe zal iemand weten, of hij alleen van de vrucht eet en geen aandeel heeft aan de boom? Dit zal ik nu trachten op te helderen door deze duidelijke gelijkenis; gij weet, wanneer iemand geen aandeel heeft aan een boom van de hof of de tuin; indien hij dan slechts de vrucht bekomt, zo bekommert hij zich niet, hoe het met de boom mocht gaan, al werden al zijn takken ook afgebroken; hij bemint de vrucht en die neemt hij; maar de boom is de zijne niet, en daarom stelt hij daar geen belang in en bekommert hij zich niet over dezelve; maar wie een deel aan de boom heeft, die zal, schoon hij de vrucht bemint, de boom zelf nog meer beminnen; en daarom zal hij veel liever willen, dat al de vrucht van hem weggenomen wordt, dan dat men de takken van de boom zou breken of bederven; want hij acht en waardeert de boom boven al de vrucht die daaraan wast. De toepassing hiervan is ligt op te maken; want evenzo kan ook een geveinsde, die als het ware, van de vrucht van de boom des levens eet, maar geen deel aan de boom zelf heeft, zich vergenoegen; de gestalte, de verruiming, of zoiets, is alles wat hij begeert; de gaven en de gemene genade die hij ontvangt zijn hetgeen waarmee hij zich verkwikt; daar rust hij in; daarin is hij voldaan, zonder Christus Zelf, of zonder enige ware liefde tot Hem, en ongeveinsde belangstelling voor Zijn eer en Zijn belang in de wereld; het eigen ik heeft bij hem de overhand; en daarom behaagt hij zichzelf met de vrucht, en bemint die meer dan de boom. Maar een waar gelovige, die tot Christus vergaderd is, bemint wel waarlijk de vrucht, en hij schept genoeg in de mededeling, maar de boom zelf gaat bij hem boven alle dingen, en de vrucht die hij gesmaakt heeft, prijst hem steeds de boom meer en meer aan. O! de gaven van Christus zijn hem zoet en dierbaar, maar Christus is hem dierbaarder dan die allen. De gestalte van een gelovige is gelijk de lijst van een schilderij; hij is niet met de lijst ingenomen, maar met de schilderij die daar in is, namelijk Christus, het Beeld des

onzienlijken Gods. Zie dan toe, zeg ik, dat het Christus Zelf zij tot Wie gij vergaderd wordt.

2. Wees gedurig als aan Zijn hand in het gebruik van de middelen; maar met een gedurig uitzien op de Goddelijke kracht. Dat de middelen en ordonnantiën steeds door u gebruikt worden; want schoon dezelve, voor zoveel zij uw verrichtingen zijn, u geen vrucht kunnen doen, voor zoveel zij nochtans Gods ordonnantiën zijn, zo kan Hij er een zegen in leggen. Houdt u dan steeds op de koninklijke weg in het gebruik der middelen; want schoon het natuurlijke gebruik van de middelen en Gods zaligmakende genade geen verband zijn, zo is er nochtans veel minder verband tussen die genade en het verzuim van de middelen. Een bedelaar, die een aalmoes van den koning nodig heeft, gaat naar de koninklijke hoge of gemene weg, die hij voorbij moet; daar is hij zeker nader om zijn oogmerk te bereiken, dan wanneer Hij op een hoge berg klom, daar de koning nooit komt; weest gij ook zo gedurig in het gebruik van de middelen in de weg des Heeren; maar blijf daar niet rusten, opdat gij niet gelijk wordt aan iemand die, onder voorwendsel van een schat te zoeken aan de overzijde van de rivier, bij de boot komend, die het middel is, daar blijft rusten zonder verder te gaan; immers zou hij die schat, op deze wijze, voor eeuwig moeten missen. Als gij de middelen gebruikt, zo ziet toch boven en over dezelve heen, en roep steeds om een almachtige, trekkende kracht, zonder welke het volstrekt onmogelijk is om een stap te doen tot Silo. De Heere weet, dat gij in deze uit uzelf niets doen kunt, daarom verwacht Hij ook niet van u, dat gij tot Hem zou komen in uw eigen kracht; ja, indien gij zulks maar onderneemt, zo onteert gij Hem, Die de sterkte en de overwinning Israëls is, en gij verkleint tevens ook Zijn macht, alsof een schepsel, ja een vuil en zondig schepsel dat dood in de zonden en in de misdaden is, onafhankelijk van Hem zou kunnen werken. O! werpt uzelf dan geduriglijk in Zijn almachtige, vergaderende armen, roepend: O, kracht! kracht! kracht des eeuwigen Geestes, komt. Roep om de krachtige overtuiging des Geestes, opdat gij zien mocht hoe ver gij van God en van Christus af bent; zij die tot Christus vergaderd worden, krijgen te zien hoe ver zij van Hem afgescheiden zijn, zodat zij moeten uitroepen: Heere! ik lig in de armen van de satan, en ik weet niet hoe spoedig ik met hem in de hel liggen kan; o! ontferm u, ontferm u, uit uw oppermachtige genade. Roep ook om de krachtige verlichting des Geestes, opdat gij een God in Christus zien mocht; niet een absolute God, zittend op de troon van een vlammende rechtvaardigheid, maar op de troon der genade, die besprengd is met het aan de rechtvaardigheid voldoende bloed des Lams, vanwaar de genade zich uitlaat tot de hoogste eer en de grootste verheerlijking van de oneindige rechtvaardigheid Gods. Met één woord, roep om de krachtdadige werkingen van Gods Geest, om die onwederstaanbare trekking van Zijn almachtige arm. O! verlang toch naar een dag van Zijn heirkraft. O! wat is er een menigte van vervloekte hinderpalen om u terug te trekken; elke lust zegt zakelijk en in kracht: Indien ik mijn zin heb, zo zal hij nooit tot Silo vergaderd worden, de duivel zegt: Indien ik mijn wil heb, zo zal hij nooit tot Christus komen; de wereld en dezelve beslommeringen zeggen hetzelfde; uw onbegenadigde naburen en uw goddeloos gezelschap spreken uit dezelfde mond; daar is een sterke, helse combinatie en samenspanning om uw vergadering tot Silo te verhinderen. Desnietteenstaande, schoon al de verschrikkingen van de wereld, al de verdorvenheden van het hart en al de duivelen van de hel tezamen spanden en onderling beraadslaagden om uw ziel van Christus af te houden, zo zal nochtans een trekking met de touwen der liefde hen allen overwinnen. Deze zijn wel sterke vijanden, maar hier is een alles overwinnend God; zij zijn wel machtig, maar Hij is de Almachtige. O! roept dan en blijf aanhoudend roepen om deze vergaderende kracht.

En schoon gij lang gezocht mocht hebben naar een trekking van Goddelijke genade, en gij dezelve naar uw gevoelen niet bekomen hebt, zo zal het, indien gij nochtans op dezelve wacht en daarom roept, duizend tegen een zijn, indien gij dezelve niet bekomt; nee, het is onmogelijk dat gij die missen zou, want ‘de HEERE is een God des gerichts; welgelukzalig zijn die allen die Hem verwachten’ (Jesaja 30:18). Het gericht betekent hier geen gericht in tegenstelling van barmhartigheid, maar gericht in tegenstelling van dwaasheid, dat is, Hij is een oneindig wijs God, die de beste tijd weet om te komen en om de ziel te bezoeken; en omdat Hij een God des gerichts is, zo zijn allen welgelukzalig die Hem verwachten. Hij heeft lang op u gewacht; o! wacht gij ook op Hem in Zijn eigen weg. En wanneer Hij nu Zijn armen naar u uitstrekt, in dit Evangelie, Zichzelf aanbiedend om u te vergaderen, zo laat uw hart tot Hem roepen, en zeggen: Heere, gij die de lammeren in uw armen vergadert, o! strek uw armen niet alleen tot mij uit, maar omhels mij in uw armen; vergader mij, dan zal ik vergaderd zijn! Indien gij hiertoe gebracht was, dan zou ik hopen dat het goede werk begonnen was.

De derde soort van mensen tot welke ik mijn vermaning richt, zijn de gelovigen, die tot Silo vergaderd zijn. Mijn vermaning tot ulieden is, dat gij door genade noch dichter tot Hem zoekt te vergaderen, dan gij tot heden gedaan hebt, zodat gij in Hem geworteld en in Hem blijven mocht. Doch meer bijzonder:

1. Is de Silo gekomen, en heeft hij u tot Zich vergaderd? O! leef dan op Hem, want dat is het doel waartoe gij tot Hem vergaderd bent (Galaten 2:20), opdat ‘hetgeen gij nu in het vlees leeft, een leven mocht zijn door het geloof des Zoons Gods, Die u niet alleen heeft liefgehad en Zichzelf voor u overgegeven’, maar u ook vergaderd uit het stinkende graf van de zonden en ellenden waarin gij was. Gij hebt nodig een leven van afhankelijkheid van Hem te leven, want alle andere dingen kunnen u zeer snel begeven, zodat in de gehele wereld u niets gelaten wordt dan Hem. Wanneer de spinnenwebben uit het huis weggevaagd zijn, zo kunt gij nog zien dat hetzelfde zeer vast is blijven staan; evenzo zal ook het geloof, wanneer de spinnenwebben van schepselvertrouwen weg zijn, nog een vast fundament zien waarop het kan vertrouwen; ‘alhoewel de vijgenboom niet bloeien zal’, enz. zo zal ik nochtans in den HEERE van vreugde opspringen; ik zal mij verheugen in den God mijns heils’ (Habakuk 3:17-18). Gij hebt nodig om alle dagen Hem te leven; want gelijk het vat dat vandaag gevuld wordt, morgen opnieuw gevuld moet worden, en de maag die heden schijnt verzadigd te zijn, binnen weinige uren weer leeg en behoeftig is, zo is het ook hier: uw vat kan snel weer leeg worden; maar schoon het vat mocht uitdrogen, zo droogt de fontein echter niet op; schoon het vat leeg is, de fontein is nochtans vol; Zijn kracht om u te helpen is een scheppende kracht, waardoor Hij het aan niet één wezen geven kan.

2. Leef niet alleen op Hem, maar ook bij Hem. Laat het gezien worden, dat gij uit deze wereld vergaderd bent, door uw leven te stellen boven de wereld, ter plaatse waar Silo is (Kolossenzen 3:1): ‘Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods’. O, hoe onbetamelijk is het voor dezulken, die tot Silo vergaderd zijn in de hemel, en die hun wandel in de hemel niet hebben; maar die, ofschoon gelijk de vogel die men kievit noemt, een kroon op het hoofd hebbend, echter op vuiligheden leven! Heeft de Heere u gekroond met goedertierenheid, en zoudt gij nochtans op het drek van deze wereld leven? Heeft Hij u erfgenaam van het Koninkrijk gemaakt, en zoudt gij desniettemin staande u blijven wentelen in het slijk? Een gelovige die niet boven de wereld leeft, leeft gewisselijk beneden zichzelf.

3. Zijt gij tot Silo vergaderd? Leef dan niet alleen op Hem en bij Hem, maar leeft ook voor Hem. Tot dit einde zijt gij ook tot Hem vergaderd, opdat gij voor Hem, voor Zijn eer en heerlijkheid zou leven (2 Korinthe 5:15): 'Hij is voor hen gestorven, opdat degenen die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien Die voor hen gestorven en opgewekt is'. In Hem is een vergadering van alle gaven, genade, volheid, Middelaarsambten en Goddelijke hoedanigheden tot uw gebruik en uw dienst; daarom moest tot Hem, o gelovigen! de vergadering van al de krachten en vermogens van uw zielen zijn, opdat gij Hem eren en verheerlijken mocht. O, laat de vergadering van al uw begeerten en genoegens zijn tot Hem, Die de wens aller heidenen, en het genoegens van al de heiligen en der engelen is. Laat tot Hem de vergadering zijn van al uw gedachten en overdenkingen, dan zal de overdenking Zijn Naams u zoet zijn. O, laat de vergadering uws harten en van uw genegenheden zijn tot Hem; want al wat aan Hem is, is zeer begeerlijk. Laat tot Hem de vergadering van uw gebeden en dankzeggingen zijn; bidden en dankzeggen moesten tezamen gaan, want gij zult gelegenheid en behoefte hebben om tot Hem te bidden, zolang gij uit de hemel bent, en redenen van dankzegging, zolang gij niet in de hel bent. Schoon gij, die tot Christus vergaderd bent, geen reden hebt om voor de hel te vrezen, want 'daar is geen verdoemenis meer voor degenen die in Christus Jezus zijn' (Romeinen 8:1). Nochtans hebt gij altijd reden om Hem te danken en te prijzen, dat gij aan de hel ontkomen bent. Kortom, laat de vergadering van uw woorden en daden zijn tot Hem, opdat gij Hem, door de gehele loop van uw wandel, en door al uw redenen, voor de wereld verheerlijken mocht; en opdat uw naasten mogen opmerken, dat gij met Jezus bent geweest, en dat gij tot Hem vergaderd bent; laat zo de vergadering van uw gehele godsdienst en van al uw offeranden zijn tot Hem, zeggende: 'Wat zal ik den HEERE vergelden voor al Zijn weldaden, aan mij bewezen?' O, vergeldt Hem met uw ootmoedige dienst, zeggende: 'Och HEERE, zekerlijk ik ben Uw knecht, ik ben Uw knecht, Gij hebt mijn banden losgemaakt' (Psalm 116:12,16). Vergeldt Hem met de liefde uws harten, de kalveren uwer lippen en de gehoorzaamheid uws levens. Dus hebt gij voor Hem te leven.

4. Zijt gij tot Silo vergaderd? O tracht dan, ook anderen tot Hem te vergaderen. Arbeidt om allen die in uw familie zijn, tot Christus te doen komen met u, zeggende: 'Maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen', wat ook anderen mogen doen (Jozua 24:15). O, bent gij tot Christus vergaderd, en zoudt gij zorgeloos zijn, ofschoon uw vrienden en kinderen tot de duivel vergaderd worden? O, heeft Christus u tot Zich gebracht, zal Hij u brengen tot heerlijkheid en u vergaderen in de hemel, en zoudt gij onverschillig zijn, schoon allen die rondom u zijn, vergaderd worden tot de hel? O, nee! dat kan uw gesteldheid niet zijn, indien gij waarlijk een gelovige bent. Indien gij lust hebt om Hem in uw leven te mogen dienen, zo zult gij trachten, zo veel in uw vermogen is, dat anderen zulks ook doen mogen. Dit is de weg om de liefde van Christus in de wereld te onderhouden en te bewaren; want wanneer gij uw naasten, uw dienstdieneren en uw kinderen de weg des Heeren leert, zo zullen zij ook, uw voorbeeld volgend, dat hun kinderen kunnen doen, en dit zal gaan van geslacht tot geslacht, zodat de volgende geslachten de Heere zullen loven, of ten minste, dat het van uw zijde niet ontbroken heeft. O! hoezeer is het te beklagen, dat er zo weinigen tot Christus komen, en dat die weinigen die tot Hem komen, hun liefde zo weinig tonen tot Hem, door ook anderen tot Hem te brengen. O! laat dit dan door u verbeterd worden, en tracht toch, in de plaats waar gij woont en in de stand waarin gij gesteld bent, door uw heilige wandel, anderen tot Silo te vergaderen.

5. Zijt gij tot Silo vergaderd? O, vergeet dan toch niet, met uwe medegelovigen te vergaderen tot een Christelijke gemeenschapsoefening en tot onderlinge gebeden (Hebreeën 10:25-26): ‘Laat ons op elkander acht nemen, tot opscherping der liefde en der goede werken, en laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar elkander vermanen; en dat zoveel te meer, als gij ziet dat de dag nadert’. De Goddelozen die tot het brandende Tophet vergaderd zullen worden, spoeden zich in zondige wegen, en vergaderen tezamen in drinkgezelschappen en met twistmakers om elkaar te vervrolijken en te verharderen; o, zullen dan de godzaligen niet tezamen vergaderen om elkaar op te wekken en te vermanen op de weg naar de hemel? Gelijk men ijzer met ijzer scherpt, zo scherpen de heilige vergaderingen der heiligen, elkanders geest in des Heeren wegen; maar sinds de onderlinge bijeenkomsten zijn nagelaten, zijn vele belijders stomp en verroest geworden; verscheidene Christelijke bijeenkomsten zijn verbroken en verdwenen, zelfs in een tijd waarin zij, die de Heere vrezen, een ieder tot zijn naaste, spreken moesten met geestelijke samenspraken en redenen. Indien gij tot Silo vergaderd bent, o, laat dan uw ijver voor Hem openbaar worden in het herstellen en verlevendigen van die Christelijke vergaderingen op een regelmatige wijze, en bidt veel, dat die stormwind, welke de duivel in onze dagen verwekt heeft, tot verstrooiing van leraars en Christenen van elkaar, eens gestild mocht worden.

6. Eindelijk, om niet meer te zeggen, en om u te bemoedigen gedurende den ganse loop van uw Christelijke wandel: Gij, die door genade tot Silo vergaderd bent, ontvang toch al de troost, die uw vergaderde staat u oplevert. Voor degenen die in een staat van afgescheidenheid van de Heere Jezus zijn, hebben wij geen troost, indien zij daarin blijven; want zij zullen, in des Heeren tijd, tot het graf vergaderd worden, en daarna ook voor de vierschaar Gods, om aldaar dit schrikkelijke vonnis te ontvangen: Gaat weg van mij, gij vervloekten! enz. Naar alle waarschijnlijkheid zullen sommigen voor dat ontzaggelijke gericht vergaderd worden, eer zij weer hier tezamen vergaderen zullen; wij zullen niet allen elkaar weer ontmoeten, eer wij elkaar ontmoeten voor de vurige vierschaar van de heerlijke Rechter. En indien gij nu niet tot Hem, als de beminnelijke Jezus, vergaderd wordt, zo zult gij tot Hem moeten vergaderd worden, als tot een vreselijke Rechter. O, dat de gedachten van de arme zielen hier eens mochten opwekken, om tot Silo te vergaderen, eer zij vanhier scheiden, opdat zij met Zijn zegen, en niet onder Zijn zware vloek en toorn mogen scheiden. Maar wat u aangaat, die tot Christus vergaderd bent, u wil ik inzonderheid doen weten dat God u een sterke vertroosting vergunt. Gij, die uw toevlucht genomen hebt, om aan de voorgestelde hoop vast te houden, gij mag u verblijden in de hoop der heerlijkheid Gods, ten einde de blijdschap des Heeren uw sterkte zij, in al uw werk en strijd hier in deze woestijn. Gij mag u hierin verblijden, dat gelijk uw harten nu tot Silo vergaderd zijn, uw beste vergadertijd nog aanstaande is; want Hij die begonnen is stenen te vergaderen tot het geestelijk gebouw, zal nooit het werk laten varen, eer het gebouw voltrokken wordt met de roepingen: Genade! Genade zij hetzelfde! Hij zal nooit ophouden u te vergaderen, totdat gij volkomen zalig bent gemaakt. Het werk zal van tijd tot tijd worden voortgezet door middel van Zijn Woord en Zijn ordonnantiën, totdat het in heerlijkheid voltrokken wordt, want Hij heeft een bediening ingesteld ‘tot de volmaking der heiligen, tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van den Zone Gods, tot een volkomen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus’ (Éfeze 4:12-13). Hij heeft deze drie vreselijke dingen: de dood, het oordeel en de eeuwigheid gesteld, om drie gelukkige vergaderingen te zijn voor u; de aanvankelijke vergadering

voorbij zijnde door uw komen tot Christus, en nadat uw toenemende vergadering ten einde zal zijn gebracht, als gij de loop geëindigd en de goede strijd gestreden zult hebben, dan zal uw heerlijke en volmaakte vergadering plaats hebben; de dag des doods zal het heerlijke begin, de eeuwigheid zal de eeuwige bevestiging en voltrekking daarvan zijn. De eerste komst van Silo heeft een genadige vergadering aangebracht, Zijn tweede komst zal een heerlijke vergadering voortbrengen; doch van deze tijden der vergadering heb ik tevoren in het brede gesproken. Alleen zeg ik nu maar, dat gij alsdan, o, gelovige! altijd met de Heere zult zijn; en het is ook om deze reden, dat gij nu tot Hem vergaderd bent, opdat gij voor eeuwig zijn zou bij Hem; en zo zeker als gij nu in de tijd tot Hem vergaderd bent, zo zeker zult gij ook met Hem wezen in alle eeuwigheid; niet alleen voor eeuwig met de patriarchen, profeten en apostelen; niet alleen voor eeuwig met de engelen en aartsengelen; niet alleen met al de heiligen en serafijnen, maar ook voor eeuwig met de Heere, omdat geen van deze de hemel kunnen uitmaken zonder Hem. Christus Zelf zal het Middelpunt zijn van de vergadering, en het Hoofd van de bijeenkomst. En schoon gij nu maar voor een korte tijd bij Hem bent, en Hij maar voor een ogenblik bij u is, en uw gemeenschap dus maar in voorbijgaande aanblikken van Zijn heerlijkheid bestaat, zo bent gij mogelijk nu met Hem in het wijnhuis, maar terstond staat gij weer, als het ware achter de deur; het is nu maar voor een korte tijd, maar dan zal het voor eeuwig zijn; het is maar weinig wat gij voor een korte tijd geniet; maar dan, o! dan zult gij altijd met de Heere wezen. ‘Zo dan, vertroost elkander met deze woorden’ (1 Thessalonicenzen 4:17-18). Weet dan, dat gij op aarde tot Hem vergaderd zijnde, tot Hem in de hemel vergaderd zult worden; en dat gij in genade tot Hem vergaderd zijnde, ook in heerlijkheid vergaderd zult worden tot Hem; want al de beloften van genade en heerlijkheid zijn in Hem vergaderd; en gij, tot Hem vergaderd zijnde, zijt ook in Hem, in Wie al de beloften ja en amen zijn. Nu zal deze vergadering der volken wel scheiden, maar o! zalig scheiden voor dezulken, die hun eerste of verdere vergadering tot Silo kunnen rekenen van de tijd af, dat zij hier te Carnok zijn vergaderd geweest; want, scheidt dan van wie gij wilt, zo zullen Christus en gij nochtans nooit weer van elkaar scheiden. Welke wolken er ook in uw hemel mogen zijn, uw zon is echter opgegaan en zal nooit weer ondergaan. Doch de meesten uwer zijn nog nooit tot Silo vergaderd. O! hoe kunt gij het van u verkrijgen, om heen te gaan zonder Hem, of zelfs zonder een begeerte naar Hem, die de wens en de begeerte aller heidenen is? Wat mij aangaat, ik mag niet denken aan uw heengaan in zulk een staat. O, zal Hij u dan te verwijten hebben: ik heb u willen vergaderen gelijk een hen hare kiekens, maar gij hebt niet gewild? O, waartoe zijt gij op deze plaats vergaderd indien gij niet tot Silo hebt willen vergaderd zijn? En, zo gij meer gewillig bent om heen te gaan, dan om vergaderd te worden, ach, armen! dan zal mijn tekst voor u niets anders moeten zijn, dan een getuige tegen u, hier op Carnock’s groene plein, dat gij niet gewild hebt, en dat de satan, de wereld en uw eigen begeerlijkheden u veel aangenamer zijn geweest, en dat uw harten meer tot deze vergaderd zijn geworden dan tot Silo. O droevig scheiden! dewijl gij liever verkiest voor eeuwig van Silo afgescheiden te blijven, dan dat gij van een snode lust of van een zwarte duivel afstand zou doen. Indien dit uw keuze niet is, laat dan uw hart in de tegenwoordigheid van een levende God zeggen, indien gij kunt: Heere! mij dunkt dat ik begeer vergaderd te worden, en dat ik veeleer verkiezen zou hier op deze plaats te sterven, dan niet tot Silo vergaderd te worden! Ook zou mijn ziel wensen, dat al mijn dierbaarste lusten hier, op dit groene plein, begraven werden, zodat ze nooit weer op mochten staan, en dat Christus mijn hart voor eeuwig mocht hebben in plaats van die allen. Welaan, mens! kunt gij dit zeggen voor een hartdoorzoekend God? Wel,

arme ziel! laat mij u dan bidden om de eerste gelegen en bekwame plaats te nemen die u voorkomt, en leg Hem dit nogmaals op een meer plechtige wijze voor, en prijs Hem terzelfder tijd ook hartelijk, dat de Silo ook tot u gekomen is, en dat gij ooit de kracht van deze belofte gevoeld hebt dat tot Hem zal zijn de vergadering der volken.

AMEN

2. De hemel door vragen geperst, of de vrijmoedigheid des geloofs gevolmachtigd

Jesaja 45:11. ***Alzo zegt de HEERE, de Heilige Israëls en deszelfs Formeerder: Zij hebben Mij van toekomstige dingen gevraagd; van Mijn kinderen, zoudt gij Mij van het werk Mijner handen bevel geven? (Engelse vertaling: Vraag Mij van toekomstige dingen en beveel het werk Mijner handen)***

Zij, die Jezus Die gekruist is, waarlijk zoeken, hebben vrijheid om alles te zoeken wat met Gods wil overeenkomt, en in het verbond der genade beloofd is. De grond van deze vrijheid die God Zijn volk vergunt, is de gerechtigheid van Christus, welke de grond is van rechtvaardigmaking voor God. God is door deze gerechtigheid zo wel voldaan, dat aan allen die dezelve aangrijpen, de grootste vrijmoedigheid bij God vergund wordt, gelijk hier in de tekst: ‘*Vraag Mij van toekomstige dingen, (zo lezen de Engelsen) van Mijn kinderen, en geeft Mij van het werk Mijner handen bevel*’.

Van het begin van dit hoofdstuk af, tot vers 9, vinden wij een historisch verhaal van Gods verlossing van Israël uit zijn gevangenis, door de hand van Cyrus, die een uitmuntend voorbeeld geweest is van Christus, onze grote en heerlijke Verlosser. Van het negende vers tot onze tekst toe, beweert God Zijn soeverein gezag over de redelijke schepselen, vorderende daarop hun onderwerping aan Hem, en ook dat zij Hem werk te doen zouden geven, zodanig als hiervan in de tekst gesproken wordt.

Wij mogen hier op twee dingen acht geven: Op het werk dat God hier eist en op het gezag door hetwelk Hij zulks doet.

1. Het werk dat Hij eist. Het is een wonderlijk werk; vraag Mij, beveel Mij; vraag Mij toekomstige dingen; raadpleeg ten aanzien van deze dingen Mijn profeten en hun voorzeggingen, want de toekomstige dingen, zoverre die geopenbaard zijn, zijn voor ons en onze kinderen; beveel Mij, Ik bied u, als het ware, Mijn dienst aan, en vergun u, door geloof en gebeden, zulk een vrijheid te gebruiken, alsof Ik onder uw bevel stond. Hier is waarlijk een wonderlijke zaak, Gods gebod om Hem te gebieden! De zaak omtrent welke het werk alhier vereist wordt, is van Zijn kinderen en van het werk Zijner handen; van Zijn kerk, van Zijn kinderen, welke de bijzondere werken Zijner handen zijn, en waarin Hij meer belang heeft dan in iets dat in de gehele wereld is. Het is alsof Hij gezegd had: Indien gij over iets bekommerd zijt, rakende uzelf of enige anderen van Mijn kinderen, lijnrecht of van terzijde, zoverre gij daarmee bezwaard mocht zijn, kom dan, vraagt Mij die zaak en Ik zal u voldoening geven; en zo gij iets gedaan wil hebben voor uzelf of voor enigen van Mijn kinderen, kom, stel het aan Mij voor en doe het zo vrijmoedig, alsof gij het Mij bevelen kon. Ik weet dat sommigen hier de tekst lezen ondervragende-wijze, als vervolgende de bestraffing van vers 9-10, alsof de zin was: Bent gij zo stout om Mij te vragen van toekomstige dingen? Of durft gij Mij van het werk Mijner handen bevel te geven? Zult gij Mij een wet voorschrijven? Doch ik neem met de meeste uitleggers, de woorden in de eerste zin, gelijk ook onze (te weten de Engelse) overzetters gedaan hebben; namelijk, Gods eis van Zijn volk dat het Hem werk te doen moge geven. Hoewel God ons niet vergunt met Hem door zonde en ongelovigheid te twisten, nochtans zegt Hij ons hier, hoe wij door geloof en gebeden met Hem mogen worstelen, om alle dingen, van welke Hij gezegd heeft ‘dat Hij er van het huis Israëls om verzocht wil zijn’ (Ezechiël 36:37).

2. Het gezag door hetwelk dit werk geëist wordt: *‘Alzo zegt de HEERE, de Heilige Israëls en deszelfs Formeerder’*. Hij eist dit werk, Hij roept ons tot deze vrijmoedigheid, door Zijn eigen geducht gezag:

1. Gelijk Hij de soevereine HEERE of de grote Jehovah is.
2. Gelijk Hij de Heilige Israëls, onze verbonds-God is.
3. Gelijk Hij onze Formeerder is, Die ons gemaakt heeft, en niet wij ons zelve.

Ik zal over de verklaring niet verder uitbreiden. Mijn voornemen is, om over de volgende lering een weinig te spreken.

LERING: ‘De onuitsprekelijke nederbuiging van God in Christus is zodanig, dat Hij Zijn volk niet alleen vergunt, maar op alle regelmatige wijzen beveelt, hun vragen aan Hem te doen en Hem door hun bevelen te dringen.

Tot verdere behandeling van deze lering zal ik:

- (1) De leer bevestigen.
- (2) Enige van die vragen voorstellen, welke Hij ons vergunt aan Hem te doen, van Zijn kinderen, en van het werk Zijner handen.
- (3) Aanwijzen hoe en waarin Hij ons vergunt, Hem door onze bevelen te dringen.
- (4) Enige redenen geven van deze leer.
- (5) Dan zal ik uit alles enige toepassing maken.

(1) Het eerste hoofdstuk, door mij voorgesteld, is de bevestiging van de leer.

Dat de nederbuiging van God tot arme zondaren zodanig is, dat Hij hun vergunt Hem vragen te doen, en met bevelen te dringen: Vraag Mij, bevel Mij. Geen schepsel had ooit zulk een taal durven voeren, indien God Zelf die niet in onze mond gelegd had. Dat de Heere Zich nu alzo nederbuigt, kan uit deze volgende bijzondere blijken van dezelve bewezen worden:

1. Gods nederbuiging is zodanig, dat Hij Zijn volk vergunt tot Hem te roepen, en hen daartoe bemoedigt met een belofte dat Hij antwoorden zal, en dat Hij, als het ware, van hen bevel ontvangen wil. Leest tot dit einde hetgeen men vindt in dezelfde profetie (Jesaja 58:9): ‘Dan zult gij roepen en de HEERE zal antwoorden, gij zult schreeuwen en Hij zal zeggen: Zie, hier ben Ik’. Hier ben Ik, wat is uw bevel? Wat werk hebt gij voor Mij te doen? O, wonderlijke nederbuiging Gods, Die zegt: Hier ben Ik om u te geven wat u ontbreekt, en te doen wat gij begeert!
2. Gods nederbuiging is zodanig, dat Hij ons niet alleen vergunt tot Hem te komen en te roepen, maar om zulks met vrijmoedigheid te doen (Hebreeën 4:16): ‘Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden te bekwaamer tijd’.
3. Gods nederbuiging is zodanig, dat Hij Zich wil laten verbidden; hetwelk blijkt uit de bevinding van degenen die de HEERE ernstiglijk gezocht hebben. Van Izak wordt gezegd, dat hij de HEERE bad voor zijn huisvrouw, toen zij onvruchtbaar was, en dat ‘de HEERE Zich van hem liet verbidden’ (Genesis 25:21). De discipelen, naar Emmaüs gaande, wanneer Christus Zich hield alsof Hij verder wilde gaan, dwongen Hem, en Hij werd door hen verbeden (Lukas 24:28-29); ja Manasse, één van de grootste zondaren die er ooit was, en één die in een verbond met de satan stond, wanneer hij onder de doornen gevangen genomen, in benauwdheid gebracht en naar Babel gevoerd werd, ‘bad het aangezicht des HEEREN zijns Gods ernstiglijk aan, en de HEERE liet Zich van hem verbidden’ (2 Kronieken 33:11-13).

4. Gods nederbuiging is zodanig, dat Hij, als het ware in de armen van Zijn volk wil gehouden worden (Hooglied 7:5): 'De Koning is als gebonden op de galerijen'. 'Ik hield Hem vast', zegt de bruid, 'en liet Hem niet gaan' (Hooglied 3:4). 'Ik zal U niet laten gaan', zei Jakob, 'tenzij dat Gij mij zegent' (Genesis 32:26). Ja Hij onderwerpt Zich somtijds zo zeer, dat Hij door Zijn knechten Zijn handen laat houden, wanneer die in Zijn rechtvaardigheid opgeheven zijn, om de hoogste belediging te wreken (Exodus 32:10-12,14): 'En nu, laat Mij toe dat Mijn toorn tegen hen ontsteke en hen vertere', zegt God; nee zegt Mozes, en zo gaat hij verder met God spreken, waarom Zijn toorn niet zou ontsteken, enz. Wanneer God, als het ware, te paard gestegen is, gereed om alles in Zijn toorn terneder te rijden en te verpletteren, dan geeft Hij Zijn knechten vrijheid de toom stijf te houden.

5. Gods nederbuiging is zodanig, dat Hij somtijds Zijn volk vergunt voldoening te geven omtrent de grote verborgenheid van Zijn voorzienigheid, en de rechtmatigheid van Zijn handeling; gelijk in het geval van Abraham, wanneer God Sodom wilde verwoesten: 'De HEERE zeide: Zal Ik voor Abraham verbergen wat Ik doe?' (Genesis 18:17). En o, wat wonderlijke vrijmoedigheid gebruikte Abraham, ten aanzien van Sodom en Gomorra! Hij zeide: zult Gij ook de rechtvaardige met de goddeloze ombrengen? Indien vijftig rechtvaardigen daar binnen zijn, zult Gij de plaats dan ombrengen? Nee, zegt God. Indien daar vijfenveertig binnen zijn, zult Gij ze dan niet sparen? Ja, zegt God. Dan gebruikt hij nog meer vrijmoedigheid, en klimt zo bij trappen af, totdat hij eindelijk tot tien komt: misschien zullen er tien rechtvaardigen gevonden worden, zult Gij ze om der tienens wil niet sparen? Ja, zegt God. De Heere blijft Abraham zo lang inwilligen, als hij blijft verzoeken. Doch Abraham schaamde zich lager te komen; maar het schijnt, indien er maar één rechtvaardige onder hen geweest was, dat hij Sodom had kunnen verlost gekregen hebben, om die ene rechtvaardige wil. Gij ziet echter dat God hem ten volle voldoening geeft omtrent de rechtvaardigheid van Zijn oordeel, zover als hij zulks verzocht.

6. Gods nederbuiging is zodanig, dat het Hem behaagt de verborgenheid van Zijn verbond mee te delen aan Zijn volk (Psalm 25:14): 'De verborgenheid des HEEREN is voor degenen die Hem vrezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken'. Hij zegt tot Zijn discipelen: 'Ik heet u niet meer dienstknechten, want de dienstknecht weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, want al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekendgemaakt' (Johannes 15:15).

7. Gods nederbuiging is zodanig, dat het Hem behaagt Zijn genegenheden te laten innemen door een daad of door een gebed des geloofs. O, het is een wonderlijk woord dat Christus tot de Kerk spreekt (Hooglied 4:9): 'Gij hebt Mij het hart genomen, Mijn zuster, o bruid; gij hebt Mij het hart genomen met één van uw ogen', met één keten van uw hals'. En wederom (Hooglied 6:5): 'Wend uw ogen van Mij af, want zij doen Mij geweld aan'. O, wat is dat te zeggen? de Heere weet waar onze ogen zien. Hij neemt acht indien gij maar op Zijn roeping naar Hem ziet; indien gij Hem maar begerig aanziet, dan doet gij Hem geweld aan. Een lonk met het oog des geloofs, heeft als het ware, een gebiedende kracht; zulks beveelt, als het ware, de zaligheid uit Gods hand te komen; ja Hij heeft daar zulk een behagen in, dat Hij u niet alleen vergunt, maar beveelt aldus op Hem te zien: 'Wendt u naar Mij toe', (of gelijk de Engelsen lezen), 'Zie op Mij, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer' (Jesaja 45:22).

8. Gods nederbuiging is zodanig, dat Hij de sleutelen des hemels stelt in de handen van Zijn volk, opdat zij de poorten des hemels mochten openen voor zichzelf en voor anderen. Somtijds voor zichzelf; want Hij zegt: 'Alle dingen die gij biddende begeert,

gelooft dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden' (Markus 11:24).

Somtijds voor anderen; gelijk Elia zo door het gebed, als het ware, de poorten des hemels opende en van daar de regen afbracht. Vraag Mij van toekomstige dingen, enz.

9. Gods nederbuiging tot Zijn volk is zodanig, dat Hij hun vergunt bij Hem aan te houden en Hem te persen, nadat Hij hun verzoek geweigerd heeft; of nadat Hij door harde antwoorden hun verzoek heeft afgeslagen, dan wil Hij nog dat zij Hem zullen dringen met hun bevelen; gelijk de Kananese vrouw, waarvan men leest (Mattheüs 15:22), en vervolgens; wanneer zij eerst werd afgeslagen, en haar zakelijk gezegd was dat zij niet binnen Zijn commissie was: 'Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls', en daarna als een hond verworpen werd; zo bleef zij nochtans bij al dit weigeren, eens en andermaal aanhouden; en dit was zo aangenaam bij God, dat wij zien hoe Hij haar geloof prijst: 'O vrouw, groot is uw geloof; u geschiede gelijk gij wilt' (Mattheüs 15:28).

10. Met één woord, Gods nederbuiging is zodanig, dat Hij aan arme zondaren vergunt om met hun onreine voeten zelfs in Zijn schoot te komen (Jeremia 3:1): 'Gij nu hebt met vele boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE'. Het ongeloof zal zeggen: O hoe zou ik mij verstouten om als het ware, tot Gods schoot te komen; wacht totdat ik mijn voeten gewassen heb! Nee, Hij vergunt ons te komen met onze vuile voeten, opdat Hij Zelf ons mocht wassen: 'Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel met Mij' (Johannes 13:8). Het is de taal van het ongelovige wettische hart: 'wij mogen niet tot Christus komen, tenzij wij zo en zo wel geschikt zijn; laat ik mij zo en zo versieren als een bruid, en gekleed zijn als een koningin, en dan zal ik misschien een bekwame bruid voor Hem geacht worden'. Maar o, hoogmoedig zondaar! deze hoogmoed moet vallen; God bewilligt om u te wassen, en zult gij Hem het werk uit de hand nemen? Dat zal nooit goed kunnen zijn; Hij vergunt u tot Zijn schoot te komen, zelfs met uw onreine voeten. Zeg niet: Heere! ga van mij uit, want ik ben een zondig mens; maar zeg liever: Heere! kom tot mij in, want ik ben een zondig schepsel. Door deze en dergelijke voorbeelden, kunt gij de leer bevestigd zien.

(2) Het tweede hoofdstuk, dat door mij was voorgesteld, namelijk om enige van die vragen voor te stellen, welke Hij Zijn volk vergunt aan Hem te doen, van Zijn kinderen en van het werk Zijner handen.

1. De Heere vergunt ons om tot Hem te komen, en te vragen waar Hij woont, gelijk wij lezen (Johannes 1:38): 'Meester, waar woont Gij?' Dit is een vraag die Zijn kinderen raakt; want hun taal is menigmaal: 'Och, of ik wist, dat ik Hem vinden zou!' (Job 23:3). God klaagt over het volk, omdat zij deze vraag niet doen (Job 35:10): 'Niemand zegt: Waar is God, mijn Maker, Die de psalmen geeft in den nacht?' 'De priesters zeiden niet: Waar is de HEERE?' (Jeremia 2:8). Het is een vraag die de Kerk doet (Hooglied 1:7): 'Zeg mij aan, Gij Dien mijn ziel liefheeft, waar Gij weidt, waar Gij de kudde legert in den middag?' Deze vraag beantwoordt de Heere (vers 8): 'Indien gij het niet weet, o gij schoonste onder de vrouwen, zo ga uit op de voetstappen der schapen, en weid uw geiten bij de woningen der herderen'. En naderhand vinden wij dat de Kerk wist waar Hij was, en waar Hij weidde: 'Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën. Totdat de dag aankomt en de schaduwen vlieden' (Hooglied 2:16-17). Zij wist ook waar Hij woonde: 'O gij bewoonster der hoven, de metgezellen merken op uw stem; doe ze Mij horen' (Hooglied 8:13).

2. Hij vergunt ons niet alleen te vragen waar Hij is, maar wie Hij is? (Jesaja 63:1): 'Wie is Deze, Die van Edom komt met besprenkelde klederen van Bozra?' Dit is ook een vraag die Zijn kinderen raakt. Zij hebben verdere ontdekkingen nodig van Zijn Naam en van Zijn heerlijkheid; zij begeren meer en meer van Hem te kennen, en te weten wie Hij is. En Hij is gereed om de vraag op deze wijze te beantwoorden: 'Ik ben het, Die in gerechtigheid spreek, Die machtig ben te verlossen'. 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven' (Johannes 14:6); 'Ik ben de Opstanding en het Leven' (Johannes 11:25). Hij voldoet hen omtrent deze vraag op vele wijzen; somtijds aan een Avondmaalstafel, maakt 'Hij Zichzelf aan hen bekend in het breken des broods' (Lukas 24:35).

3. Het is geoorloofd Hem ootmoedig te vragen, wat uur van de nacht het te Sion is? (Jesaja 21:11): 'Wachter, wat is er van den nacht?' Wij mogen met deze vraag komen tot de opperste Wachter, die sluimert noch slaapt. Het is een vraag die Zijn Kerk en kinderen raakt, na een lange nacht van zonde en zorgeloosheid, om te weten of het niet hoog tijd is te ontwaken uit de slaap en de zorgeloosheid, en te weten of er enige hoop is op het aanbreken van de dag. De Heere beantwoordt deze vraag door Zijn wachters, zeggende: 'De morgenstond is gekomen en het is nog nacht; wilt gijlieden vragen, vraagt; keert weder, komt'. In dit antwoord is beide een voorzegging en een bestiering; de voorzegging is: De morgenstond komt, en ook de nacht, (zo lezen de Engelsen). Daar is beide een klare morgenstond van vrede en troost, en een donkere nacht van kruis en ellende na elkaar te verwachten; na een morgenstond van evangelisch licht, mogen wij ons bereiden voor een nacht van duisternis. De bestiering is: 'Wilt gijlieden vragen, vraagt; keert weder, komt'. Wees onderzoekende lieden; ga voort in uw onderzoek: 'Vraag Mij van toekomstige dingen, van Mijn kinderen, en zijt boetvaardige gelovigen; keert weder, komt. De bekering die hier vereist wordt, is een afkeren van de zonde tot God in Christus, door het geloof. Keert weder, komt. Het is geen tijd om te dralen; de nacht komt; de nacht van beproeving, de nacht des doods. Vraagt men wat uur van de nacht het met ons in Schotland (of Nederland) is? Mogen wij niet antwoorden: Het is in het meest doodse van de nacht? O, wat een dode harten, dode gestalten, dood prediken en bidden, dode sabbatten en dode Sacramenten worden er gevonden! Is het niet een nacht van verdeeldheid, waarin de toorn des Heeren ons verdeeld heeft? Een nacht van verleiding, waarin de duisternis van dwaling de overhand genomen heeft? De waarheden van het Evangelie worden vertreden, en de evangelische weg der zaligheid is weinig bekend, zelfs bij sommigen die leraren van anderen zijn.

4. En daarom mogen wij tot God komen, en Hem deze vraag doen (Jeremia 14:8): 'O Israëls Verwachting, zijn Verlosser in tijd van benauwdheid! Waarom zoudt Gij zijn als een vreemdeling in het land, en als een reiziger, die slechts inkeert om te vernachten?' En gelijk er gezegd wordt (vers 19): 'Hebt Gij dan Juda ganselijk verworpen? Heeft Uw ziel een walging aan Sion? Waarom hebt Gij ons geslagen, dat er geen genezing voor ons is?' Dit is een vraag die Zijn kinderen raakt, wanneer zij klagend zijn voor Hem: O, waarom houdt Zich de Heere voor mij en het land zo vreemd? Waarom roekt Hij tegen het gebed van Zijn volk? En van waar zijn deze blijken van Zijn toorn? Hierop geeft de Heere een gepast antwoord, wanneer Hij zegt: 'Zie, de hand des HEEREN is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen; en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen. Maar uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort' (Jesaja 59:1-2).

5. En nochtans vergunt Hij ons tot Hem te komen met een andere vraag (Amos 7:2): 'Heere HEERE, vergeef toch; wie zou er van Jakob blijven staan? Want hij is klein'. Dit is een vraag die Zijn kinderen raakt, inzonderheid wanneer Zijn werk schijnt gebracht te zijn tot een merkelijk verval. Door wie zal Jakob staan? En Hij zal antwoorden met te zeggen (Jesaja 14:1): 'De HEERE zal Zich over Jakob ontfermen'. En (Jesaja 10:21): 'Het overblijfsel zal wederkeren, het overblijfsel Jakobs, tot den sterken God'. 'De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob' (Romeinen 11:26). 'Het heeft u bedorven, o Israël, want in Mij is uw hulp' (Hoséa 13:9). Het is alleen door Jakobs God, dat Jakob zal blijven staan.
6. Hij vergunt ons tot Hem te komen, en te vragen, wanneer Hij komen zal? (Psalm 101:2): 'Wanneer zult Gij tot mij komen?' 'Waarom blijven de gangen zijner wagens achter?' (Richteren 5:28) 'Waarom zo lang? enz. Dit is ook een vraag die Zijn kinderen en het werk Zijner handen raakt. Zij zijn menigmaal begerig te weten wanneer Hij komen zal; maar des Heeren antwoord tot hen is, gelijk men leest (Hábakuk 2:3): 'Want het gezicht zal nog tot een bestemden tijd zijn; dan zal Hij het op het einde voortbrengen, en niet liegen; zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven'. God heeft Zichzelf verbonden, Zijn beloften te vervullen; maar niet op de tijd die wij ter vervulling van dezelve zouden willen stellen, en daarom hebben wij op een belovend God te wachten.
7. Hij vergunt ons zulk een vraag te doen, als waarvan men leest (Psalm 85:7): 'Zult Gij ons niet weder levend maken, opdat Uw volk zich in U verblijde?' Dit is een vraag, die Zijn kinderen raakt onder hun droevige afwijkingen en verval. En Zijn antwoord op zulk een vraag mogen wij verwachten uit deze belofte (Hoséa 14:6): 'Ik zal Israël zijn als de dauw, hij zal bloeien als de lelie, en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon'. En (vers 8): 'Zij zullen wederkeren, zittende onder zijn schaduw; zij zullen ten leven voortbrengen als koren, en bloeien als de wijnstok', enz. Of gelijk er staat (Hoséa 6:2): 'Hij zal ons na twee dagen levend maken; op den derden dag zal Hij ons doen verrijzen, en wij zullen voor Zijn aangezicht leven'. Onze dorre beenderen zullen, uit kracht van de opstanding van Christus, levend worden.
8. Hij vergunt ons tot Hem te komen, met zulk een vraag als deze (Psalm 89:47): 'Hoe lange, o HEERE? Zult Gij U steeds verbergen? Zal Uw grimmigheid branden als een vuur?' Ik heb hier ook het oog op dat viervoudige: Hoe lang? van de Psalmist (Psalm 13:2-3). Hij vergunt hun met hun 'hoe lang' bij Hem te komen en Hij is bereid om de verlangende ziel te voldoen. Zijn antwoord is menigmaal gelijk dat van de Engel (Zacharia 1:13): 'En de HEERE antwoordde den Engel Die met mij sprak, goede woorden, troostelijke woorden', zeggende: 'Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten, maar met grote ontfermingen zal Ik u vergaderen' (Jesaja 54:7).
9. Het is een vraag van algemene aangelegenheid, met welke Hij zondaren vergunt tot Hem te komen, namelijk: Wat zal ik doen, opdat ik zalig worde? En wederom: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?' (Handelingen 9:6). Het raakt al Zijn volk, te weten, wat zij doen zullen, en hoe zij het doen moeten; en zij mogen Zijn antwoord verwachten, volgens die belofte (Jesaja 30:21): 'En uw oren zullen horen het woord Desgenen Die achter u is, zeggende: Dit is de weg, wandelt in denzelven; als gij zoudt afwijken ter rechter- of ter linkerhand'. En wanneer Christus zegt: Ik ben de Weg, wat zoudt gij anders doen, dan tot Hem komen en in Hem wandelen? Dit is het werk Gods, dat gij in Hem gelooft, Dien Hij gezonden heeft.
10. Daar is nog een vraag die Hij hun vergunt aan Hem te doen, en die is: 'HEERE, wat zult Gij dan Uw groten Naam doen?' (Jozua 7:9). Daar wordt van vers 8 af gezegd: 'Och Heere, wat zal ik zeggen, nademaal dat Israël voor het aangezicht zijner

vijanden den nek gekeerd heeft? Als het de Kanaänieten en alle inwoners des lands horen zullen, zo zullen zij ons omsingelen en onzen naam uitroeien van de aarde; wat zult Gij dan Uw groten Naam doen?' O, hoe zal Uw Naam onteerd worden! Wat zult Gij doen voor de eer Uws Naams? Wanneer Zijn volk door het geloof komt, en Hem deze vraag doet, wat zal dan Zijn antwoord zijn? Het is een vraag die Zijn kinderen krachtig raakt; het is hun grote drangreden in het pleiten bij God om een zegen, dat Hij zulks mag doen om Zijns Naams wil; en Zijn antwoord is (Ezechiël 36:21-22): 'Ik verschoonde hen om Mijn heiligen Naam', enz. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: 'Ik doe het niet om uwentwil, gij huis Israëls, maar om Mijn heiligen Naam'; 'Om mijns Naams wil zal Ik Mijn toorn langer uitstellen' (Jesaja 48:9). O, wat een grote zaak is het, de Naam Gods aan te grijpen! Wij moesten Die altijd aangrijpen: zij, die met Zijn Naam bij Hem aanhouden, mogen vragen wat zij willen. De Heere leert Zijn volk, Zijn Naam tot hun pleitreden te stellen en te zeggen: 'Hoewel onze ongerechtigheden tegen ons getuigen, o HEERE, doe het om Uws Naams wil' (Jeremia 14:7). Zij, die geleerd hebben, het belang van Gods Naam te brengen in hun voordeel, en die, wanneer zij genade nodig hebben, dezelve zoeken om Zijns Naams wil; wanneer zij vermeerdering van genade ontberen, die zoeken om Zijns Naams wil; of wanneer zij vergeving van zonden nodig hebben, die zoeken om Zijns Naams wil, o, dat is een wenselijke en hoopgevende zaak! God zou u op deze wijze niet toelaten te leunen op Zijn schoot, indien Hij u niet liefgehad had met een eeuwige liefde. Een huichelaar of wettisch mens mag tot Zijn plichten lopen, en daarop menen dat God hem bemint, en in hem een welbehagen heeft: maar indien God u lief heeft, zo zal Hij uw mond gestopt doen zijn (Romeinen 3:19), en u op uw knieën doen erkennen, dat er geen reden voor Zijn liefde is, dan in Zijn eigen boezem; ja dat er alle reden tegen is, en u alsoo doen pleiten alleen om Zijns Naams en Zijner heerlijkheid wil: en wanneer uw hart hier rust, dan bouwt gij op een rotssteen, die hoger is dan al de machten van de hel. Hiervan vastelijk verzekerd zijnde, dat indien God Zijn Naam verheerlijken wil, in u zalig te maken, niemand meer aan de vrije genade gehouden zal zijn dan gij, die de heerlijkheid van Zijn grote Naam tot uw pleitreden, hoop en rustplaats stelt. Dit is een teken dat gij in de schoot van Gods liefde ligt. Wat zal Hij niet al doen voor Zijn eigen Naam? Dit verplicht Hem te werken om Zijns Naams wil (Ezechiël 20:9,14,22,44).

Met één woord, gij mag de gehele Bijbel doorgaan, en al wat gij daarin kunt vinden, dat Gods kinderen gelovig vragen kunnen van Zijn kinderen en van het werk Zijner handen, ootmoedig aan Hem voorstellen, en het antwoord dat gij in de Bijbel aan hen kunt vinden, dat is Gods antwoord tot u, die Hem gelovig vraagt.

Nog eens: wij mogen de Heere vragen van toekomstige dingen. Hij vergunt u om Hem van toekomstige dingen te vragen van Zijn kinderen, niet met uitsluiting van uzelf. En tot dit einde mogen Hem zulke of dergelijke vragen gedaan worden, als volgen:

Vraagt gij: wat zal er worden van een arm schepsel, dat van zijn grote schuld overtuigd is, en onder een drukkend gevoel van dezelve heen gaat, als ook onder een besef van Gods grote toorn, wegens zijn grote zonden en ontelbare tergingen, niet durven denken dat God hem genadig zijn zal? O, wat zal van zulk één worden?

Gods antwoord is: 'Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijntentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet' (Jesaja 43:25). 'Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken' (Hebreeën 8:12).

Vraagt gij: Wat zal er worden van een arme ziel, die voor haar grote onwetendheid gevoelig is, zeggende: Ik ben gebracht in Gods school, en Hij heeft veel moeite aan mij besteed en nochtans ben ik diep onkundig van God en van Goddelijke dingen, en zo blind als een mol?

Gods antwoord is: 'Ik zal u leren wat nut is; zij zullen allen van God geleerd zijn'. Laat zulk een ziel op de belofte pleiten: 'Er is geschreven in de Profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij' (Johannes 6:45).

Vraagt gij: Wat zal er worden van een arme ziel, die haar oneindige afstand van God ziet, en vreest dat zij nooit nabij Hem gebracht zal worden?

Zijn antwoord is: dat Jezus Christus de middelmuur des afscheidsels verbroken heeft, die tussen u en God was; en dat, door Zijn dood, het voorhangsel van de tempel gescheurd is van boven tot beneden, opdat gij door Zijn bloed, met vrijmoedigheid het heiligdom mocht ingaan.

Vraagt gij: Wat zal er worden van een arm zondaar, die gekweld wordt door de macht der zonde en van de inwonende verdorvenheid, zodat hij vreest dat de hel zijn deel zal zijn?

Gods antwoord is: 'Hij zal onze ongerechtigheden dempen' (Micha 7:19); 'Want de zonde zal over u niet heersen' (Romeinen 6:14). Laten dezulken de belofte van Gods barmhartigheid door Christus geloven en omhelzen, de belofte van de Geest tot heiligmaking, en Gods Woord tot waarborg nemen, dan zullen zij veilig zijn.

Vraagt gij: Wat zal er worden van een arme ziel, die van alle goeds ontbloot is; die haar gemis van God, van Christus, van de heiligheid en van al wat goed is, ziet; ja die van gebrek, zowel lichamelijk als geestelijk samengesteld is?

Gods antwoord is: 'De jonge leeuwen lijden armoede en hongeren, maar die den HEERE zoeken, hebben geen gebrek van enig goed' (Psalm 34:11). Maar ach! zult gij zeggen, daar is iets in dat Woord hetwelk mijn recht op hetzelfde afsnijdt; het is voor degenen, die de Heere zoeken en vrezen, doch ik behoer niet onder dezulken. Ik raad u, wanneer gij zulk een belofte vindt, dezelve aan te nemen als uw eigendom; en indien u de voorwaarde daarvan ontbreekt, dan Christus als de voorwaarde aan te grijpen; neemt Hem en de belofte beide, dan hebt gij niets te vrezen.

Vraagt gij: Wat zal er worden van een arm, machteloos schepsel, dat niet één plicht volbrengen, niet één verzoeking weerstaan kan?

Gods antwoord is, dat Hij 'den moede kracht geeft, en Hij de sterkte vermenigvuldigt dien die geen krachten heeft' (Jesaja 40:29). 'Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht' (2 Korinthe 12:9). Rust en vertrouw op Zijn Woord, dan zal het wél met u zijn.

Vraagt gij: Wat zal er worden van een arm verzocht schepsel? De vurige pijlen van de satan vliegen van alle kanten rondom mij, en ik ben niet bekwaam de pijlen van de vijand te kunnen weerstaan.

Gods antwoord is: 'Het Zaad der vrouw zal de slang den kop vermorzelen' (Genesis 3:15). 'En de God des vredes zal den satan haast onder uw voeten verpletteren' (Romeinen 16:20). Vertrouw derhalve op Zijn Woord, dan zult gij veilig zijn.

Vraagt gij: Wat zal er worden van een arm verlaten schepsel? Ik bevind dat God Zijn aangezicht verbergt; ik heb Hem bij deze gelegenheid niet ontmoet; de Heere houdt Zich verborgen; Hij is verre van mij; wat zal er van zó één worden?

Gods antwoord is: 'Des avonds vernacht het geweene, maar des morgens is er gejuich' (Psalm 30:6).

Vraagt gij: Wat zal er worden van zulk een arm verdrukt schepsel als ik ben; ik ben van alle zijden met baren van in- en uitwendige verdrukkingen omringd; o wat zal van mij worden?

Gods antwoord is (Jesaja 54:11): 'Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: Zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten', enz. Hier worden dierbare dingen beloofd; en zo gij op een belovend God vertrouwt, dan zullen uw verdrukkingen in een Koninkrijk eindigen; want 'wij moeten door vele verdrukkingen het Koninkrijk Gods ingaan' (Handelingen 14:22).

Vraagt gij: Wat zal er worden van zulk één die zulk een macht der zonde gevoelt, die denkt dat hij een verworpene is, en dat hij een smaad en schande zal worden voor de weg des Heeren?

Gods antwoord is: 'Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken' (Jeremia 32:40).

Vraagt gij: Wat zal er worden van één die verschrikt wordt door den koning der verschrikking? Wat zal van mij worden bij de dood?

Gods antwoord is: 'Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal hen vrijmaken van den dood' (Hoséa 13:14). 'De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. De dood is verslonden tot overwinning' (1 Korinthe 15:26,54). Rust en vertrouw maar op Zijn Woord, en gij zult veilig zijn.

Vraagt gij: Wat zal er worden van één die zo zwart is als de hel, zo onrein als de duivel, en die geheel bevlekt is door de rook van de put des afgronds? Ach, arme zuchtende ziel, die zulk een vraag doet!

God antwoordt u: 'Al laagst gijlieden tussen twee rijen van stenen, zo zult gij toch worden als vleugelen ener duive, overdekt met zilver, en welker vederen zijn met uitgegraven géluwen goud' (Psalm 68:14). 'Dan zal Ik rein water op u sprengen en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen' (Ezechiël 36:25).

Vraagt gij: Wat zal er worden van één, die geen wil heeft om tot Christus te komen, maar die vindt dat de macht van vijandschap en onwilligheid de overhand heeft? Indien uw vijandschap uw krankheid is, welke gij graag genezen hadt, dan is Gods antwoord: 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkracht' (Psalm 110:3). Het is goed dat gij uw vijandschap ziet. Anderen menen dat zij Christus genoeg lief hebben, die nochtans in een gans bittere gal zijn, gelijk Simon (Handelingen 8:23).

Vraagt gij: wat zal er worden van één, wiens hart het aller-verhardste hart is in de wereld, harder dan een steen, zodat niets hetzelfde breken of bewegen kan?

Gods antwoord is: 'Dat Hij zelfs uit stenen Abraham kinderen kan verwekken' (Mattheüs 3:9). 'Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven' (Ezechiël 36:26). O houdt Hem bij Zijn Woord, en Zijn Woord zal kracht op u doen.

Welnu, zijn deze uw vragen, en zijt gij met Gods antwoorden voldaan? Hebt gij nu nog enige andere soorten van vragen te doen?

Vraagt gij verder: Wat zal er worden van zulk een goddeloos mens, die een vijand is van de zaak van God en van Sions Koning? Wat zegt God van de goddelozen?

Zijn antwoord is: 'De goddelozen zullen terugkeren naar de hel toe, alle God vergetende heidenen' (Psalm 9:18). Wat zegt Hij van diegenen die voortgaan in hun zonden? Hij zegt dat 'Hij voorzeker den kop Zijner vijanden zal verslaan, den harigen schedel desgenen die in zijn schulden wandelt' (Psalm 68:22).

Vraagt gij: Wat zal er worden van Sions vijanden, van de tegenpartijders van de Kerk? Gods antwoord is: 'De vijanden des HEEREN zullen verdwijnen, als het kostelijkste der lammeren; met den rook zullen zij verdwijnen' (Psalm 37:20).

Nog eens; vraagt gij: Wat zal er worden van Sion zelf, de stad onzer bijeenkomst? Wat zal er worden van het werk Gods, van het plechtige verbondswerk, van het werk der Reformatie, in de hand van degenen die zich belijden hun vrienden te zijn, wanneer de heerlijke schoonheid verdwenen is als een verwelkte bloem in een dag van strikken, verzoeking en verdeeldheden onder elkaar? O waar zullen wij een antwoord verwachten, anders dan van Die God, Welke zegt dat Hij Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden, namelijk hierin, dat Hij, Die dezelve gegrond heeft, ook de Opbouwer daarvan zijn zal; en Die zegt, dat wanneer Hij in Zijn heerlijkheid verschijnt, Hij dan Sion opbouwen zal (Jesaja 14:32; Psalm 102:16). Wij mogen gerust zijn op hetgeen Hij gezegd heeft, dat 'de handen van Zerubbábel, die het huis gegrondvest hebben, ook hetzelfde zullen voleinden' (Zacharía 4:9). De tijd zou mij ontbreken, om al de vragen voor te stellen, welke God bewilligt in Zijn Woord te beantwoorden. Dus ziet gij dan enige vragen, die Hij Zijn volk vergunt aan Hem te doen van Zijn kinderen.

(3) Het derde hoofdstuk, door mij voorgesteld, is om aan te tonen hoe en waarin Hij ons vergunt Hem met onze bevelen te dringen.

Geef Mij van het werk Mijner handen bevel. Dit woord toont ons zulk een diepte van Goddelijke nederbuiging, dat wij hetzelfde niet zouden hebben durven gebruiken, indien Hij gezegd had: Beveel Mij; Hij gebiedt dat wij Hem bevelen zullen.

1. Hoe mogen wij Hem bevel geven? Dit wordt spoedig gezegd, maar het is zo spoedig niet gedaan; want, met één woord, het moet gedaan worden door het geloof. Maar is het mogelijk dat wij God bevelen kunnen? (Laat ons met eerbied en met verwondering daarvan spreken). Ja, 'alle dingen zijn mogelijk dengene die gelooft' (Markus 9:23), en dus ook onder andere deze zaak. Maar hoe kan het geloof dit doen? Door de almachtige kracht van God te gebruiken, en God dus, als het ware, tegen Zichzelf te stellen, om Zichzelf te overwinnen. Aldus worstelt het gebed des geloofs met God en overwint. Hoe? Het geloof houdt deze of gene van Gods eigenschappen vast, en doet Zijn eigen eigenschappen Hem dringen en bevelen. Bijvoorbeeld:

Het geloof grijpt de getrouwheid van God aan, die zo en zo belooft; hebt Gij dit en dat niet beloofd? zegt het geloof, en zult Gij niet zó goed zijn als Uw Woord? Is niet de waarheid de gordel Uwer lendenen? Zijt Gij niet een God der waarheid, en zal Hij, die de Overwinning Israëls is, liegen? Nee, zegt het geloof, dat is niet mogelijk. En dus stelt het geloof Gods eigen getrouwheid aan het werk, om Hem te dringen, en dus beveel het Hem.

Nog eens: Het geloof grijpt de rechtvaardigheid van God aan, die allerverschrikkelijkste eigenschap, welke tevoren voor het arme zondige schepsel als de hel was, wanneer het daaraan dacht; maar nu komt de arme bevende ziel tot God, en zegt: Heere, ik hoor dat er een verzoening is, die Gij gevonden hebt; een verzoening in de bloedige offerande van één heerlijke Christus, die Uw rechtvaardigheid ten volle genoeg gedaan heeft; ik heb geen hoop op barmhartigheid dan alleen uit hoofde van deze verzoening; tot dezelve neem ik mijn toevlucht, en Gij hebt verklaard, dat Gij om de wil van deze gerechtigheid van Christus, in Zijn gehoorzaamheid tot de dood, in de plaats van zulke verloren zondaren als ik ben, voldaan zijt, en daarin een welbehagen hebt. Heeft de oneindige rechtvaardigheid iets meer te eisen, dan deze oneindige verzoening? Nee, zegt God; wel dan, zegt het geloof, verwacht ik de zaligheid uit hoofde van de rechtvaardigheid, zowel als van de barmhartigheid; want Gij kunt niet weigeren die rechtvaardigheid te geven, naardien Gij een volmaakte voldoening ontvangen hebt van Christus mijn Borg. Dus wordt de Heere door Zijn eigen rechtvaardigheid verbonden en bevolen. Alzo dringt het geloof Hem door Zijn eigen heerlijke volmaakheden aan te zetten om Hem te dringen, en dus beveelt het Hem; en ik verzeker u, dat er niets Gode behaaglijker is, dan dit algebedende geloof. God wil gaarne door hetzelfde bevolen worden en zal in niemand van u behagen hebben, die Hem niet door het geloof beveelt. Henoeh had voor zijn opneming in de hemel, dit getuigenis, dat hij God behaagde; maar hoe geschiedde dit? Door het geloof; 'Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen' (Hebreeën 11:6). Gelijk het alleszins onmogelijk is te bevelen zonder het geloof, zo is het ook onmogelijk Hem enigszins te behagen, tenzij gij Hem dus door het geloof beveelt.

2. Maar waarin vergunt Hij dat Hem zal bevolen worden? Waarin gebiedt Hij, dat wij Hem bevelen zullen? Ik antwoord: In het algemeen, wij mogen Hem bevelen in alles waarin Hij ons volgens Zijn belofte, nuttig en dienstig zijn kan. Al wat in God is, dat u enige dienst kan doen, dat mag gij bevelen. Gelijk:

a. Hebt gij enig werk voor Zijn macht? Hij vergunt u Zijn macht te gebieden tot uw dienst. Zijt gij niet van nature krachteloos, zonder kracht om te geloven, zonder kracht om u te bekeren, zonder kracht om te bidden, zonder kracht om het Avondmaal te gebruiken, en zonder kracht om iets te doen dat welbehaaglijk is voor God? Welnu, arm machteloos zondaar, ik verzeker u, dat de macht van God tot uw dienst is, en dat gij die bevelen mag, indien gij maar onder een gevoel van uw eigen machteloosheid, God enig werk voor u te doen geven wilt; en daarom roept Hij een iegelijk van u toe: 'Of hij moest Mijn sterkte aangrijpen, hij zal vrede met Mij maken; vrede zal hij met Mij maken' (Jesaja 27:5). Grijp Zijn sterkte aan en zeg: Heere, biedt Gij mij Uw macht en sterkte aan, ik ben verzekerd dat ik daar veel gebruik voor heb, en daarom neem ik deze Uw macht aan, om mijn bedorven natuur te vernieuwen, mijn sterke begeerlijkheden ten onder te brengen, en om de satan uit mij te verdrijven; ik omhels deze macht, om de genade welke Gij in mij gewrocht hebt te versterken, en om mij tot mijn werk en strijd in deze woestijn bekwaam te maken. O, geef toch werk aan deze

macht van God, dewijl Hij u zegt dat gij dezelve maar te bevelen hebt, indien gij anders maar iets daarvoor te doen hebt.

b. Hebt gij enig werk voor Zijn wijsheid? Gij mag dezelve bevel geven. Zijt gij geen arm onwijs schepsel? Het is waar, de natuurlijke mens meent dat hij verstand genoeg bezit: 'De verstandeloze mens wil kloekzinnig zijn, hoewel hij als het veulen eens woudezels geboren is' (Job 11:12). Maar gij hebt al uw verstand verloren sinds de val van Adam; doch Christus, die u wordt aangeboden, is de wijsheid Gods; 'in Hem zijn al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen' (Kolossenzen 2:3), en deze wijsheid is mededeelbaar. O, bid dan om de Geest der wijsheid en der openbaring in de kennis van Christus, en maak van deze wijsheid gebruik, zeggende: Heere, bied Gij een arme dwaas Uw wijsheid aan, ik ben verzekerd dat ik daar veel werk voor heb; want ik weet niet één stap op mijn weg te doen, tenzij Uw wijsheid mij leidt; en ik kan niet één woord van Uw Schrift verstaan, tenzij Uw wijsheid mij leert; indien gij de wijsheid van God dit werk te doen wilt geven, zo is Dezelve tot uw dienst in deze belofte (Jesaja 42:16): 'Ik zal de blinden leiden door den weg dien zij niet geweten hebben, Ik zal hen doen treden door de paden die zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken en het kromme tot recht'. Indien gij dan iets voor deze wijsheid te doen hebt, zo mag gij aan dezelve bevel geven.

c. Hebt gij enig werk voor de gerechtigheid van God? Gij mag Dezelve bevel geven; zij is tot uw gebruik in die belofte (Jesaja 46:12-13): 'Hoort naar Mij, gij stijven van hart, gij die verre van de gerechtigheid zijt. Ik breng Mijn gerechtigheid nabij, zij zal niet verre wezen, en Mijn heil zal niet vertoeven; maar Ik zal heil geven in Sion, aan Israël Mijn heerlijkheid'. Indien gij, mijn vrienden! Gods wet recht zag, gij zou zulk een volmaaktheid en geestelijkheid daarin zien, dat geen mens op aarde dezelve nu vervullen en dus de gerechtigheid en het leven daardoor bekomen kan. Maar nu brengt het Evangelie u een blijde boodschap, namelijk, dat er een volmaakte gerechtigheid beantwoordende aan al de eisen en geboden van de wet, door Christus uitgewerkt is; en dat deze gerechtigheid van Christus de gerechtigheid of rechtvaardigheid Gods is, van Hem die zowel God als mens is; ja dat het een gerechtigheid is, die God Zelf verzorgd en aangenomen heeft; het Evangelie verkondigt u, dat deze rechtvaardigheid of gerechtigheid van Christus, vrij en volkomen aangeboden wordt, aan allen die het Evangelie horen; 'tot u is het woord dezer zaligheid gezonden' (Handelingen 13:26). Wij bieden het u allen aan; en deze aanbieding is het gewone ingestelde middel van het geloof (Romeinen 1:16): 'Het Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft'. En waarom? omdat 'in hetzelfde de rechtvaardigheid Gods geopenbaard wordt uit geloof tot geloof' (vers 17). Indien wij meer van deze rechtvaardigheid predikten, wij mochten verwachten dat de kracht Gods onze prediking meer zou vergezellen. Gij drijft een armhartige handel, die de rechtvaardigmaking voor, en de aangenaamheid bij God, najaagt door uw eigengerechtigheid; indien gij deze zoekt door de werken der wet, zo zult gij steeds moeten werken, en nooit gedaan hebben; ja in deze weg doet gij niets dan uzelf bederven, Christus onteren, de genade Gods verijdelen en uw eigen rechtvaardigmaking beide onvolmaakt en onmogelijk maken; want 'uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem' (Romeinen 3:20). Doch nu wordt u de volmaakte rechtvaardigheid Gods aangeboden; en zo gij er enig gebruik voor hebt, dan mag gij aan dezelve bevel geven. O, arme schuldige ziel! zult gij dezelve weigeren, daar gij niets dan vuile en wegwerpelijke klederen hebt? Weet gij niet dat dit de grond geweest is, waarop God de Joden verworpen heeft, namelijk hun verwerping van de rechtvaardigheid Gods? 'Want alzo zij de rechtvaardigheid Gods

niet kennen, en hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten, zo zijn zij der rechtvaardigheid Gods niet onderworpen' (Romeinen 10:3). Zij oordeelden het beneden zich te wezen, aan een anderen om de gerechtigheid gehouden te zijn; zij waanden zichzelf goed genoeg te zijn, en poogden door hun eigen goede werken, goede begeerten en betrachtingen in de hemel te komen. Indien nu iemand alhier deze rechtvaardigheid Gods ziet nodig te hebben, die mag dezelve bevel geven; God wil u dezelve niet onthouden, maar biedt u dezelve aan; omhelst die dan met Zijn zegen daarbij; neemt die aan, en zegt: Heere! ik heb geen gerechtigheid van mijzelf, noch iets dan schuld en zonde; doch dewijl Gij in de aanbieding van het Evangelie, deze eeuwige gerechtigheid van Christus aan zulk één voorstelt, als ik ben, zo wens ik met verachting en verontwaardiging op al mijn eigengerechtigheid te zien, in het stuk van rechtvaardigmaking; en ik zou om geen duizend werelden daarin gevonden willen worden, maar zoek gevonden te worden in Christus, hebbende Zijn rechtvaardigheid door het geloof, begerend te zeggen: 'Gewisselijk, in den HEERE zijn gerechtigheden en sterkte' (Jesaja 45:24). Indien gij daarom voor Zijn rechtvaardigheid iets te doen hebt, zo mag gij dezelve bevel geven.

d. Hebt gij enig werk voor Zijn Geest? Gij mag Deze bevel geven. O hebt gij de Geest niet nodig om u te overtuigen, te troosten, te heiligen en u tot de dag der verlossing te verzegelen? Indien gij dan enig werk voor de Geest hebt, zo is Hij tot uw gebruik in deze belofte (Ezechiël 36:27): 'En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen'. Omhels deze belofte des Geestes, en Hij zal in u worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven. Indien gij oordeelt de Geest nodig te hebben, houdt God dan bij Zijn Woord en ontvang de Heilige Geest. Daar wordt aan de Galaten gevraagd (Galaten 3:2): 'Hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?' Te kennen gevend dat er geen andere weg is om de Geest te ontvangen, dan door de prediking des geloofs, dat is, door de belofte des Geestes te omhelzen wanneer gij hoort dat die aan u gedaan wordt; gelijk als wanneer God zegt (Jesaja 44:3): 'Ik zal water gieten op den dorstige en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen'. Laat uw hart zeggen: Amen, Heere! het zij zo! Wanneer gij nu de Geest van God tot uw dienst hebt, wat kan u ontbreken? O geloofd zij God, dat Hij de Geest beloofd heeft! Gelijk ik niet weet dat er in het Woord iets is, dat vaker beloofd wordt dan Gods Geest, zo weet ik ook niets dat u ontbreken kan, indien gij de Geest hebt. Ontbreekt u genade? Hij is de Geest der genade. Ontbreekt u het geloof? Hij is de Geest des geloofs. Ontbreekt u liefde? Hij is de Geest der liefde. Ontbreekt u heiligheid? Hij is de Geest der heiligmaking. Ontbreekt u het gebed? Hij is de Geest des gebeds. O arme ziel! aan welke deze dingen ontbreken, gij hebt vrijheid om de beloofde Geest te omhelzen; gij hebt alle dingen op uw bevel, wanneer gij de Geest hebt. Klaagt gij over een doods hart? Hij is de Geest des levens. Hebt gij een driftige en oplopende geest? Hij is de Geest der zachtmoedigheid. Hebt gij weinig verstand? Hij is de Geest der wijsheid. Zijt gij dwaas en weet gij niet wat gij verkiezen zult? Hij is de Geest des raads. Bedenk vrij alles wat u ontbreekt: de Geest heeft namen om daaraan te beantwoorden. Nu, de Geest van God en al Zijn genaden, als ook al Zijn invloeden en zaligmakende werkingen, zijn tot uw dienst en tot uw bevel; en indien Gods rijke aanbiedingen van genade uw natuurlijke vijandschap zo ver verbroken hebben, dat uw gehele ziel gewillig is, om aan te nemen wat Hij aanbiedt, zo is alles uw eigen; die wil die kome, en neme al deze genade om niet; en het zal uw eigen schuld zijn, indien gij heden

ledig heen gaat. Indien gij enig werk voor de Geest hebt, zo mag gij Hem bevel geven; gij mag Hem als een Geest van alle genade aannemen.

e. Wat zal ik zeggen, om alles samen te trekken? Hebt gij enig werk voor God Zelf? Gij mag Hem bevel geven; Hij biedt Zichzelf aan in deze belofte: 'Ik zal u tot een God zijn, en gij zult Mij tot een volk zijn' (Jeremia 31:1). Sommigen zullen u mogelijk andere voorwaarden in Gods verbond voorstellen, en u zeggen: Indien gij Zijn volk zijt, dat Hij dan uw God zal zijn; maar dat is het Evangelie niet; hetzelfde zegt niet: 'Ik zal, indien gij wilt', maar het is volstrekt en soeverein: 'Ik wil en gij zult'; 'Ik zal u tot een God zijn, en gij zult Mij tot een volk zijn'. Dit verbond geeft niet alleen het leven op voorwaarde van het geloof, maar het belooft én geeft het geloof: 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft' (Psalm 110:3). Laat de aller-ellendigste in de wereld, die dit Evangelie hoort, zeggen: Amen, Heere! het zij zo als Gij gesproken hebt; en indien gij geen 'Amen' zeggen kunt, zo bidt dat God u de genade geeft, om het te mogen zeggen. Ik weet van geen voorwaarden aan uw zijde, dan dat gij bewilligt, dat God alle voorwaarden, die u ontbreken, Zelf in u mocht werken. Indien ik, mijn vrienden! iets versta van het Evangelie, dan oordeel ik, dat ik met de voorwaarden van het Evangelie zo laag niet komen kan als Christus mij vergunt; Christus zal lager komen, en minder hoedanigheden van u eisen, dan wij doen kunnen. Indien iemand onzer ooit enig goed door het Evangelie gekregen heeft, zo heeft God zo laag moeten neerbuigen, om ons uit de hel op te nemen. Welnu dan, gij allen die van gedachte zijt dat deze belofte u enige dienst doen kan, neem toch dezelve voor u aan: Ik zal u tot een God zijn, en Gij zult Mij tot een volk zijn. Dit is de drager van Gods verbond, en indien gij hetzelfde aanneemt, en deze blijde boodschap verwelkomt, dan is het verdrag gesloten; want Gods Woord van genade heeft uw hart ingenomen. Dus heb ik in enige weinige bijzonderheden gezegd, waarin God u vergunt Hem bevel te geven. Ik zou hier kunnen uitbreiden en u zeggen, dat zover als de belofte zich uitstrekt, gij ook geroepen zijt dezelve te omhelzen; God en al Zijn eigenschappen, al Zijn volmaaktheden en al Zijn volheid; Christus en al Zijn ambten, Zijn bloed, Zijn verdiensten en genade, zijn tot uw dienst om daarvan gebruik te maken, naar dat gij die nodig hebt; wanneer gij God beveelt, dan beveelt gij alles; en Hij gebiedt u om Hem daartoe aan te zetten, zeggende: Geef Mij van het werk Mijner handen bevel. Gij mag Hem van uzelf bevel geven, want gij zijt het werk Zijner handen; en gij mag het van Zijn Kerk en volk doen, en hij Hem aanhouden, om alles wat Hij daaraan beloofd heeft. Waaraan God Zichzelf vrijwillig uit liefde verbonden heeft, wilt Hem toch door het ongeloof daar niet van los maken, maar omhelst Zijn genadige belofte, en neemt Hem onder die verbintenis aan, gelijk Hij Zichzelf aanbiedt; gelooft Zijn belofte en Zijn verbintenissen, onder welke Hij door Zijn beloften gekomen is, en dus zult gij Zijn waarheid en getrouwheid verzegelen.

(4) Het vierde hoofdstuk, dat door mij is voorgesteld, namelijk, om enige redenen te geven van deze leer, dat God ons vergunt, ja, met alle gezag gebiedt, Hem door onze vragen en bevelen te dringen.

Hier zal ik redenen op geven:

1. Waarom Hij ons vergunt Hem met vragen te dringen.
2. Waarom Hij ons vergunt Hem te dringen met bevelen.
3. Waarom Hij ons dat niet alleen vergunt, maar met alle gezag gebiedt, zeggende: 'Alzo zegt de HEERE, de Heilige Israëls en deszelfs Formeerder: vraag Mij van toekomende dingen, enz.

1. Waarom vergunt Hij ons Hem door vragen te dringen? Ik antwoord:

a. Omdat Hij weet dat de mensen gereed en geneigd zijn, met de hel en hun eigen hart te raadplegen, wanneer zij met Hem raadplegen moesten; ook weet Hij dat, wanneer wij de duivel raadplegen of ons eigen hart, wij van de duivel een wanhopig, en van ons eigen hart een bedrieglijk antwoord krijgen, en geen van beiden tot ons voordeel. Het bewijs van deze rede ligt opgesloten (Jesaja 44:25): ‘Die de tekenen der leugendichters vernietigt en de waarzeggers dol maakt’, enz. Wij zijn geneigd de leugen te geloven, liever dan Gods waarheid; en daarom vergunt Hij ons Hem te vragen.

b. Hij vergunt ons Hem vragen te doen, en Hem door dezelve te dringen, omdat onze vragen zeer gebrekkig zijn, beide ten aanzien van de stof en de wijze, en daarom zeer onderworpen aan misvatting, waarom God alleen dezelve verstaat. Ja somtijds wordt de geest van Gods volk zodanig geoefend, dat vele van hun vragen aan niemand dan aan God Zelf gedaan kunnen worden. Een kind van God zal tot zijn hemelse Vader gaan, en Hem vragen doen, die hij aan zijn naaste vriend in de wereld niet doen wil. Hun vragen nu voor anderen onverstaanbaar en onmededeelbaar zijnde, zo vergunt God hun dezelve aan Hem te doen.

c. Hij vergunt ons Hem met onze vragen te dringen, omdat vele van dezelve door niemand dan door God Zelf beantwoord kunnen worden. Al de wijsheid en het verstand in de wereld kan sommige vragen, aangaande Gods volk, op geen voldoende wijze beantwoorden; ja, daar zijn sommige Christenen, die nu en dan door zulke twijfelingen geoefend worden, dat al de leraren in de wereld die niet kunnen oplossen. Dus ziet gij de redenen, waarom wij Hem met onze vragen mogen dringen.

2. Waarom vergunt Hij ons Hem te dringen met onze bevelen? Gebied of geef Mij bevel, zegt God. De Heere had in het voorgaande vers de moeite genomen, om het volk hun eigen plaats te doen weten, zodat zij met Hem niet te twisten hadden; en hier beveelt Hij hun, om in hun eigen plaats vrijmoedig met Hem te handelen, zeggende: Geef Mij bevel. En waarlijk, een kind van God heeft nooit meer vrijmoedigheid om met God te pleiten, dan wanneer zijn hart onder een diepe indruk gebracht is van de Goddelijke soevereiniteit, om zijn eigen plaats te kennen, en zijn oneindige afstand van God te zien. Waarom vergunt Hij ons dan om Hem door onze bevelen te dringen? Ik antwoord:

a. Dit vloeit uit de overvloed van Zijn eigen liefde voort, want ‘Zijn vermaken is met der mensen kinderen’ (Spreuken 8:31), en daarom is het Zijn vermaak om door hen gedrongen en aan het werk gesteld te worden. Zijn liefde doet Hem beminnen dat de mensen Zijn liefde verzoeken.

b. Hij vergunt dit aan ons, omdat Hem de achterdocht van onze geest, en de ongelovigheid van ons harte bekend zijn. Door het ongeloof zijn wij gereed te denken, dat God niet in goede ernst met ons handelt; maar dat Hij ons, als Nafthali, schone woorden geeft. Wij zien Zijn aanbiedingen aan als ijdele verhalen en geloven dezelve niet; en daarom gebiedt Hij ons sterk bij Hem aan te houden, even alsof wij Hem bevelen konden; want Hij weet, dat niets minder dan dit, onze ongelovige harten, omtrent Zijn liefde, voldoen kan; en dit kan het nog bezwaarlijk teweegbrengen. c. Hij roept ons om Hem dus bevel te geven, opdat Hij alle ongelovigen onverantwoordelijk zou stellen, Zij, die zulke nederbuigende aanbiedingen van genade verwerpen, zullen de hemel, de aarde en hun eigen consciëntie tot getuigen hebben, tegen de bedorvenheid en de vijandschap van hun eigen hart. Dit getuigt, dat niets, dan de wederspannige hardnekkigheid van uw eigen wil, uw verderf is; schoon Hij gelijktijdig door deze nederbuigende aanbiedingen van Zijn genade, de hartelijke

liefde van Zijn uitverkorenen tot Hem Zelf uithaalt. Dus ziet gij de redenen, waarom Hij ons vergunt aan Hem bevel te geven.

3. Waarom vergunt Hij ons niet alleen, maar Hij beveelt ons met het hoogste gezag, Hem dus bevel te geven, zeggende: ‘Alzo zegt de HEERE, de Heilige Israëls en deszelfs Formeerder: Vraag Mij’, enz. Hier ziet gij, dat Hij ons beveelt door Zijn soevereinheid, als HEERE; door Zijn bijzondere betrekking op de Kerk, als de Heilige Israëls, en door Zijn algemene betrekking op allen, als onze Formeerder, om Hem te vragen en bevel te geven. Waarom stelt Hij tot dit einde Zijn gezag te werk? Ik antwoord:

a. Omdat Hij weet dat Zijn volk afkerig is om dit te doen. De bedenking des vleses is vijandschap tegen God, en daar is van deze vijandschap veel overgebleven, zelfs in het hart van de wedergeborenen, hoewel hun afkerigheid menigmaal bedekt mocht worden onder een masker van nederigheid; zij kunnen omtrent hetgeen hun vergund wordt wantrouwend zijn en twifelen of zij bij God wel zoveel vrijheid mogen gebruiken, omdat zij van hun onwaardigheid bewust zijn.

b. Hij gebiedt het met gezag, omdat Hij weet dat Zijn volk, ten aanzien van verschillende dingen die hen raken, menigmaal raad- en hopeloos is; hierom gebiedt Hij, dat zij Hem omtrent die dingen zullen vragen en gebieden. En de reden, waarom zij menigmaal hoop- en radeloos zijn, is omdat zij bevinden dat zij tevoren zo veel vruchteloze geloften, voornemens, begeerten en gebeden gehad hebben, dat de rede hen doet denken: Waarom zouden wij langer op de Heere wachten? Opdat daarom het geloof zijn grond niet in wanhoop mocht verliezen, zo stelt de Heere Zijn gezag daar tussen om ze wederom op te wekken.

c. En beveelt Hij ons met alle gezag tot Hem te komen, en Hem met alle vrijmoedigheid te gebruiken, opdat wij op hoop tegen hoop, en tegen het ongeloof, geloven zouden; aangezien Hij ons als de HEERE, als de Heilige Israëls, en als deszelfs Formeerder zulks gebiedt. Hij neemt hier drie benamingen aan, wegens drieërlei soort van Personen waar Hij mee te handelen heeft.

1. Daar zijn sommigen, die Hem kennen bij Zijn Naam Jehovah, de HEERE; de grote Soeverein, Wiens wil een wet is; hoewel zij niet durven te zeggen dat zij enig aandeel hebben aan Hem. Tot dezulken zegt Hij: ‘Alzo zegt de HEERE: Vraag Mij van toekomstige dingen’, enz.

2. Daar zijn sommigen, die Hem kennen als de Heilige Israëls, als een God in het verbond met Christus, en in Christus ook met hen, om hen te heiligen en gelukkig te maken; een God in het verbond met Israël, om hun tot Zaligmaker en Heiligmaker te zijn. Tot degenen die Hem dus kennen, zegt Hij: ‘Alzo zegt de Heilige Israëls: Vraag Mij’, enz.

3. Daar zijn er, die niet meer van God en van hun kennis van Hem durven zeggen, dan dat Hij hun Formeerder is, de God die hen gemaakt heeft. Tot dezulken zegt Hij: ‘Alzo zegt de HEERE, uw Formeerder: Vraag Mij’, enz. Gij die Hem kent de HEERE te zijn, gij die Hem als de Heilige Israëls kent, en gij die niet meer weet dan dat Hij uw Formeerder is, u allen beveelt Hij bij al wat Hij in Zichzelf is, bij al Zijn betrekking op, en Zijn belangen in u, om Hem al uw belangen toe te betrouwen, Hem over uw twijfelingen te vragen en Hem omtrent uw nood en bevel te geven. Tot dusverre van de lering.

TOEPASSING

(5) Het vijfde hoofdstuk, door mij voorgesteld, namelijk de toepassing.

EERSTE GEBRUIK TOT ONDERRICHTING

Is het zo, dat God ons vergunt Hem aldus met onze vragen en bevelen te dringen?

1. Zie hier dan uit, Gods wonderlijke genade, nederbuiging en goede wil tegenover de mensenkinderen. Hij wil niet dat een enige verloren ga, maar dat zij allen tot bekering komen zullen, en daarom doet Hij niet alleen een zeer rijke en heerlijke aanbieding van Christus en van al Zijn volheid aan ons, maar Hij roept en beveelt ons, om Hem te vragen en bij Hem aan te houden. En opdat wij weten mogen dat het Hem ernst is met Zijn aanbiedingen aan ons, zo beveelt Hij ons ernstig met Hem te handelen in al onze verzoeken, en om alle nodige zegeningen en weldaden als met geweld uit Zijn hand te wringen. ‘Het Koninkrijk der hemelen wordt geweld aangedaan, en de geweldigers nemen hetzelfde met geweld’ (Mattheüs 11:12). Dit heilige geweld is God zeer aangenaam. Gij zijt niet nauw in God, wegens de uitwendige openbaring van Zijn wil; maar gij zijt jammerlijk nauw in uw eigen ingewand, door de bedorvenheid van uw wil.

2. Zie hier ook uit, dat Gods kinderen tot Hem mogen komen met vrijmoedigheid, en dat zij nooit verlegen behoeven te zijn in hun verlegenheden, zolang zij Hem in al hun twijfelingen vragen, en in al hun zwaarigheden bevel geven mogen. ‘Het is té laag voor een Romein’, zei eens iemand, te zeggen: ‘Ik ben verloren!’ zo lang Caesar leeft; veel meer is het te laag voor een kind van God, te zeggen, ‘Ik ben verloren!’ zo lang Christus leeft en zo lang hij vragen en bevelen mag wat hij wil, of liever wat hij nodig heeft. Een gelovige kan nooit in zulk een verlegenheid zijn, of hij kan weten waar hij gaan en wat hij doen moet; ‘tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens’. Wij mogen tot Hem gaan, en een woord ontvangen tot onze redding, wat ons ook mocht hinderen. Daar wordt van Luther gezegd dat hij in het gebed van God verkreeg alles wat hij wilde; en daar is iets van dit vermogen op God, bij iedere gelovige, volgens dat woord (Job 22:27-28): ‘Gij zult tot Hem ernstiglijk bidden en Hij zal u verhoren, en gij zult uw geloften betalen. Als gij een zaak besluit, zo zal zij u bestendig zijn; en op uw wegen zal het licht schijnen’. Tertullianus zei eens: wij kloppen aan de hemel, en het barmhartige hart Gods vliegt open, hetwelk wij weg dragen.

3. Zie hier ook uit, dat indien God ons vergunt Hem vragen te doen, wij ook Hem vergunnen mogen, vragen te doen aan ons. Indien wij Hem ootmoedig mogen vragen, dan mag God ook zekerlijk met alle gezag Zijn vragen voorstellen aan ons. Vraagt gij: Welke vragen doet God aan ons? Ik antwoord: Daar zijn enige vragen die Hij de goddelozen, en enige vragen die Hij de godzaligen doet.

a. Ik zal u enige vragen voorstellen, die Hij doet aan de goddelozen, die in de versmading leven van al de rijke aanbiedingen van Zijn genade. Hij vraagt u, o dwazen en slechten: ‘Hoe lang zult gij de slechtigheid beminnen, en de spotters voor zich de spotternij begeren, en de zotten wetenschap haten?’ (Spreuken 1:22). Hij vraagt u: ‘O Jeruzalem, zult gij niet rein worden? Hoe lang nog na dezen?’ (Jeremia 13:27). Hij vraagt u, o afgevalen zondaar: ‘Adam, waar zijt gij?’ (Genesis 3:9), in wat zondige en jammerlijke staat zijt gij nu gevallen? Hij vraagt u, o onbekeerd zondaar: ‘Wat samenstemming heeft Christus met Belial? Of wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?’ (2 Korinthe 6:14-15). ‘Zullen twee tezamen wandelen, tenzij dat zij bijeengekomen zijn?’ (Amos 3:3). Gij hebt in die staat met God geen gemeenschap. Hij vraagt u, o leugenaar en zweerder: ‘Wat zal u de bedrieglijke tong geven, of wat zal zij u toevoegen? Zullen het niet zijn ‘scherpe pijlen eens machtigen, mitsgaders gloeiende jeneverkolen’, indien gij u niet bekeert?’ (Psalm 120:4-5). Hij vraagt u, o

dronkaard: ‘Bij wien is wee? Bij wien och arme? Bij wien kijverijen? Bij wien het geklag? Bij wien wonden zonder oorzaak?’ Is het niet ‘bij degenen die bij den wijn vertoeven?’ (Spreuken 23:29-30). Hij vraagt u, o hoereerder, overspeler, sabbatschender, enz: ‘Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen waarover gij u nu schaamt?’ (Romeinen 6:21). Hij vraagt u, o wederspanning zondaar: ‘Hoe menigmaal heb Ik u willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild’ (Mattheüs 23:37). ‘Waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?’ (Ezechiël 33:11). Hij vraagt u, o ondankbaar zondaar: ‘Zult gij dit den HEERE vergelden, gij dwaas en onwijs volk?’ (Deuteronomium 32:6). ‘Wat voor onrecht hebt gij aan Mij gevonden, dat gij verre van Mij geweken zijt?’ (Jeremia 2:5). Hij vraagt u, o zondaar, die uzelf rechtvaardigt: ‘Wat ziet gij den splinter die in het oog uws broeders is, maar den balk die in uw oog is, merkt gij niet?’ (Mattheüs 7:3). ‘Een geslacht dat rein in zijn ogen is, en van zijn drek niet gewassen is’ (Spreuken 30:12). Hij vraagt u, o traag en ledig zondaar: ‘Wat staat gij hier den gehelen dag ledig?’ (Mattheüs 20:6). Hij vraagt u, o geveinsd en sleurdienstig zondaar: ‘Hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevestigd? Of als gij at en als gij dronkt, waart gij het niet die daar at en gij die daar dronkt?’ Was het niet voor uzelf, en niet tot Mijn eer, dat gij zulks deedt? (Zacharia 7:5-6). ‘Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer?’ (Maleáchi 1:6). Hij vraagt u, o onverschillige Gallio! die u geen van deze dingen aantrekt, staande, als het ware, tussen de hemel en de hel in bedenking; Hij vraagt u: ‘Hoe lang hinkt gij op twee gedachten? Zo de HEERE God is, volgt Hem na, en zo het Baäl is, volgt hem na’ (1 Koningen 18:21). Hij vraagt u, o onboetvaardig Christus-loos zondaar: ‘Wat zult gijlieden doen ten dage der bezoeking, en der verwoesting die van verre komen zal? Tot wien zult gij vliden om hulp en waar zult gij uw heerlijkheid laten?’ (Jesaja 10:3). ‘Hoe zoudt gij de helse verdoemenis ontvliden?’ (Mattheüs 23:33). ‘Hoe zult gij ontvliden, indien gij op zo grote zaligheid geen acht neemt?’ (Hebreeën 2:3). Wat antwoord zult gij op deze vragen geven, die God u doet, en die Hij u doet tot uw overtuiging, opdat gij u mocht keren tot Zijn bestraffing, en antwoorden met dit woord: ‘Zie, wij zijn gering’; en ‘Zie, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere onze God!’ Indien gij nu op deze vragen niet aldus denkt te antwoorden, zo zal ik u zeggen wat God u zal zeggen: ‘Dewijl Ik geroepen heb en gijlieden geweigerd hebt, Mijn hand uitgestrekt heb en er niemand was die opmerkte. En hebt al Mijn raad verworpen, en Mijn bestraffing niet gewild. Zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen; Ik zal spotten wanneer uw vreze komt. Wanneer uw vreze komt gelijk een verwoesting, en uw verderf aankomt als een wervelwind, wanneer u benauwdheid en angst overkomt’ (Spreuken 1:24-27).

b. Ik zal u ook enige vragen voorstellen, die Hij Zijn eigen volk doet; want gelijk zij Hem vragen, zo vraagt Hij ook hun, als het ware op Zijn beurt. Hij vraagt u, o twijfelende gelovige: ‘Gij kleingelovige, waarom hebt gij gewankeld?’ (Mattheüs 14:31). Wat reden hebt gij om aan Mijn liefde en goedertierenheid te twijfelen? Hij vraagt u, o sterk gelovige: ‘Wie onderscheidt u?’ (1 Korinthe 4:7). ‘Doch door de genade Gods ben ik wat ik ben’ (1 Korinthe 15:10). Hij vraagt u, o trage gelovige: ‘Kunt gij dan niet één uur met Mij waken?’ (Mattheüs 26:40). Is dit de weldadigheid aan uw Vriend? Hij vraagt u, o zorgeloze gelovige: ‘Wat doet gij boven anderen?’ (Mattheüs 5:47). Moest gij u niet benaastigen om volmaakt te zijn, gelijk uw Vader die in de hemelen is, volmaakt is? Zijt gij zo uitzinnig, dat gij met de Geest begonnen zijnde, met het vlees eindigt? Hij vraagt u, o ontedere gelovige, die op uw wandel voor de wereld niet behoorlijk acht geeft: ‘Zoudt gij niet wandelen in de vreze onzes Gods, om de versmading van de heidenen, onze vijanden?’ (Nehémia 5:9). Zult gij de

vijanden oorzaak geven om de Heere te lasteren? Moest de liefde van Christus u niet dringen? Hij vraagt u, o onwetend gelovige: ‘Ben Ik zo langen tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend?’ (Johannes 14:9). Behoort gij niet vanwege de tijd leraars geweest te zijn? Nochtans hebt gij nodig dat men u leert, welke de eerste beginselen zijn van de woorden Gods. Hij vraagt u, o wettisch gelovige! die troost zoekt in uw plichten, meer dan in Christus: ‘Hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?’ (Galaten 3:2). Daar is zelfs in de besten nog veel van deze wettische gesteldheid over, dat zij troost zoeken in hun plichten, voorrechten, genietingen, verruimingen en ondervindingen, meer dan in Christus. Zijn vraag is aan u: ‘Wat zoekt gij den Levende bij de doden?’ (Lukas 24:5). Zijt gij niet met Christus getrouwd, en is dus uw eerste man, de wet, niet gestorven? (Romeinen 7:4): ‘Gij zijt ook der wet gedood door het lichaam van Christus, opdat gij zoudt worden eens Anderen, namelijk Desgenen Die van de doden opgewekt is, opdat wij Gode vruchten dragen zouden’. Moest gij dan uw troost niet zoeken bij uw levende Man en Hoofd, en in Zijn gerechtigheid? Hij vraagt u, o treurig en wenend gelovige! ‘Wat weent gij? Wien zoekt gij?’ (Johannes 20:15). Vrees niet, indien gij Jezus zoekt die gekruisigd was, Hij vraagt u, o onderzoekend gelovige! ‘Wat is uw bede? en het zal u gegeven worden; en wat is uw verzoek? het zal geschieden, ook tot de helft des koninkrijks’; ja tot het gehele koninkrijk (Esther 5:6). Ga tot Hem en zegt Hem wat gij begeert, en zoek genade om Zijn vragen te beantwoorden; gelijk gij Zijn nederbuiging zou wensen te genieten, om uw vragen te beantwoorden.

Zoekt gij grote dingen voor uzelf? Dat is maar een geringe zaak. Zoekt gij een goede gestalte, een tere gestalte? Dat is maar een kleine zaak. Zoekt gij de hemel en de zaligheid? Dat is voor God niet veel om te geven; maar Hij wil dat gij nog meer zult zoeken. Zoekt gij een nieuw hart en vervulling van al uw noden? Dat is iets; God kan in deze weg enige heerlijkheid krijgen, maar Hij wil dat gij nog meer zult zoeken. Zoekt gij genade en heerlijkheid en alle goede dingen, namelijk, alles wat Christus verworven heeft? Wel dat is veel; maar God heeft nog meer te geven, en wil dat gij meer zult zoeken. Wat dan? Zoekt gij God en Christus en de Geest en al de volheid Gods? Dat is waarlijk hetgeen gij zoeken moet. Waar is de mens, die God en al Zijn volheid begeeft? Tot dezen zegt God: Mijn zegen rust op hem, want ik zal door hem grote heerlijkheid ontvangen; ‘Zij zullen den HEERE prijzen, die Hem zoeken; ulieder hart zal in eeuwigheid leven’ (Psalm 22:27). Dus zeg ik, naardien God u vergunt Hem vragen te doen, dat gij ook verwachten mag dat Hij u Zijn vragen zal voorstellen, om te zien wat antwoord gij op dezelve geven kunt.

4. Indien God u vergunt Hem te dringen met uw bevelen, dan is er oneindig veel reden, dat Hij u Zijn bevelen oplegt, en dat gij dezelve gehoorzaamt. Hij gebiedt u, te geloven (1 Johannes 3:23): ‘En dit is Zijn gebod, dat wij geloven in den Naam van Zijn Zoon Jezus Christus’. Hij gebiedt u, Hem lief te hebben (Mattheüs 22:37): ‘En Jezus zeide tot hem: Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand’. Hij gebiedt u: ‘elkander lief te hebben’ (1 Johannes 3:23). Indien iets u kan verbinden enige van Zijn bevelen te gehoorzamen, zo moet het de liefde zijn die Hij betoond heeft in Zijn nederbuiging, om u te vergunnen uw vragen en bevelen aan Hem voor te stellen; als ook de liefde die Hij betoond heeft in het zenden van Zijn Zoon uit Zijn schoot, om door het bloed van Christus deze vrijmoedigheid bij God voor u te verwerven, die onder andere bevelen, u beveelt Hem te vragen en bevel te geven.

5. Zie hier ook uit, welke zaken wij voornamelijk van God, voor ons zelf en voor anderen, te vragen hebben; namelijk, toekomstige dingen. Toekomstige dingen die

altijd toekomend zijn. De dingen dezer wereld zijn voorbijgaand en verdwijnend, en geen toekomende dingen; maar alle geestelijke zegeningen zijn toekomende dingen, en deze hebben wij voor ons zelf en voor onze kinderen te zoeken. Ik zal u enige van deze noemen.

a. De wedergeboorte is een geestelijke zegening en een toekomende zaak; want ofschoon een kind van God maar eens wedergeboren wordt, zo wordt deze weldaad echter nooit verloren, het zaad Gods blijft in hem en voor eeuwig.

b. De rechtvaardigmaking is een geestelijke zegening en een toekomende zaak; want die eens gerechtvaardigd is, blijft zulks altijd. De grond van de rechtvaardigmaking is de eeuwige gerechtigheid van Christus. 'Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn' (Romeinen 8:1); zij staan voor eeuwig in Hem gerechtvaardigd.

c. De aanneming tot kinderen is een zegen, onder de toekomende dingen; de kinderen van God blijven dat altijd; Hij is hun eeuwige Vader, en zij zijn erfgenamen Gods en der eeuwige heerlijkheid.

d. De heiligmaking is een toekomende zegen; zij die geheiligd zijn in Christus Jezus, hebben de Geest van Christus in zich als een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.

e. De geestelijke vertroosting is een zegen die altijd toekomende is; dezelve wast op een eeuwige wortel; hoewel die hier niet altijd bloeit, zo eindigt zij evenwel in die rivieren van vermaak en liefelikheden, welke aan Gods rechterhand zijn eeuwiglijk en altoos.

f. De gemeenschap met God in Christus, door de Heilige Geest, is een toekomende zegen.

Deze en al de andere geestelijke zegeningen, hebben wel een begin, maar geen einde. 'De HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid' (Jesaja 60:19). Met één woord: de grote hoofdzegen die wij van God moesten vragen, is God Zelf en al deze zegeningen in Hem, omdat het toekomende dingen zijn, welke allen berusten in Hem, die is en die was en die komen zal. 'Want deze God is onze God, eeuwiglijk en altoos' (Psalm 48:15). Dus oordeel ik, dat de toekomende dingen alhier beschouwd mogen worden als toekomende dingen, die in hun natuur blijvend en eeuwig zijn, zijnde het beste deel, dat van ons niet weggenomen zal worden zowel als toekomende gebeurtenissen, in de loop der Voorzienigheid, en de geestelijke daden van dezelve, welke God ten aanzien van Zijn Kerk en kinderen oefent.

6. Zie hier ook uit, dat wij de toekomende dingen van God moeten vragen en begeren, Die ze alleen op Zijn bevel geven kan. Wanneer Hij ons gebiedt deze dingen van Hem te vragen, dan zegt Hij ons dat wij deze niet gebieden kunnen; en wanneer Hij ons gebiedt Hem bevel te geven, dan wil Hij ons doen weten, dat Hij alleen alle zegeningen op Zijn bevel heeft; en Hij wil ons doen bidden, dat Hij de zegen mocht gebieden. Geef Mij bevel; het is geen bevel van voorschrijving, maar van gebeden en smekingen, van het werk Zijner handen. Wij moeten het Hem niet uit de hand nemen, want naardien Hij het noemt het werk Zijner handen, zo is het niet het werk onzer handen. Wij hebben geen vermogen voor geestelijk werk, ja wij zijn onder een menigvuldig onvermogen tot hetzelfde.

a. Wij zijn onder een natuurlijk onvermogen, aangezien wij 'dood zijn door de zonden en de misdaden' (Éfeze 2:1).

b. Wij zijn onder een wettisch onvermogen, als zijnde wettisch dood, en onder de vloek der wet (Galaten 3:10).

- c. Wij zijn onder een zedelijk onvermogen, wegens onze onreinheid en besmetting, en omdat wij van nature krachteloos zijn.
- d. Wij zijn onder een rechterlijk onvermogen, door het rechtvaardig oordeel Gods, wegens onze natuurlijke afval; wij zijn in de handen van de satan, als van den cipier, die 'krachtig werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid' (Éfeze 2:2), en wij worden 'gevangen gehouden naar zijn wil' (2 Timótheüs 2:26).
- e. Wij zijn onder een hebbelijk verkregen onvermogen voor het werk Gods, door een gewoonte van zondigen; 'Zal ook een Moorman zijn huid veranderen? Of een luipaard zijn vlekken? Zo zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen' (Jeremia 13:23).
- f. Wij zijn onder een algemeen onvermogen: algemeen, onderwerpelijk, aangezien de gehele mens bedorven is; 'het ganse hoofd is krank en het ganse hart is mat; Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelve, maar wonden en striemen en etterbuilen' (Jesaja 1:5-6). Ook algemeen voorwerpelijk; want tot wat geestelijk werk wij ook geroepen worden, zo kunnen wij er niets van doen; de discipelen zelf konden van zichzelf niets doen; 'zonder Mij', zegt Christus, 'kunt gij niets doen' (Johannes 15:5). 'Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God', zegt de apostel (2 Korinthe 3:5). Indien dit ons geval is, dan zijn wij onder een gehele onmacht tot het geestelijke werk; wat een genade is het dan niet, dat God ons gebiedt het werk in Zijn hand te geven, zeggende: Vraag Mij van toekomstige dingen, en geef Mij van het werk Mijner handen bevel!

TWEEDE GEBRUIK VAN WAARSCHUWING

Vergunt God u om Hem in alle regelmatige wegen door uw vragen en bevelen te dringen? Wacht u dan voor alle onregelmatige wijzen van zoiets te doen. Daar zijn twee wegen waarin de mensen in hun vragen onregelmatig kunnen zijn:

A. Wanneer de stof van hun vragen ongeoorloofd is.

B. Wanneer de wijze, op welke zij hun vragen doen, verkeerd is, hoewel de stof goed kan zijn.

A. Ik zeg: wij hebben ons te wachten voor onregelmatigheid, ten aanzien van de stof van onze vragen; dat is, om tot God te komen met zondige vragen, hoedanige deze volgende zijn:

1. Wij mogen niet vragen: 'Hoe zou God het weten, en zou er wetenschap zijn bij den Allerhoogste?' (Psalm 73:11). Wanneer gij uzelf toegeeft in verborgen zonden, welke gij niet wilt dat de wereld zien zal, dan is waarlijk de taal van uw hart: hoe zou God het weten? Doch 'zou Die het oor plant, niet horen? Zou Die het oog formeert, niet aanschouwen? Zou Die de heidenen tuchtigt, niet straffen?' (Psalm 94:9-10). Ja, Zijns verstands is geen getal: 'De HEERE is een God der wetenschappen en Zijn daden zijn recht gedaan' (1 Samuël 2:3). 'Hij doorzoekt Jeruzalem met lantaarnen' (Zefanja 1:12). Twijfel niet aan Zijn alwetendheid, want gelijk Hij in het verborgen ziet, om degenen die Hem vrezen in het openbaar te vergelden, alzo ziet Hij ook in het verborgene, om degenen die Hem niet vrezen in het openbaar te straffen.

2. Wij mogen niet vragen: 'Wie zal in de hemel opklimmen om Christus van boven af te brengen? Of wie zal in de afgrond nederdalen, om Christus uit de doden op te brengen?' (Romeinen 10:6-7). Wij worden vermaand om dit niet te zeggen in ons hart; en nochtans is het hart gereed om het te doen, wanneer wij het Woord en de aanbidding van Christus horen; o, zegt het hart, Hij is ver weg, Hij is in de hemel, daar

is geen naderen meer tot Hem! Nee, wij moeten dat niet zeggen, want Hij is nabij, wanneer Zijn Woord nabij is; Hij is in dit Woord des geloofs, hetwelk wij prediken; nu, dit Woord is, zegt de Heilige Geest, in onze mond, ja zelfs in ons hart; het Woord is in onze mond, en wanneer wij het aldaar vinden, dan moesten wij het opeten (Jeremia 15:16): ‘Als Uw woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten’, enz. En wanneer het Woord in uw mond is, dan is Christus daarin, en gij moest op Hem in het Woord weiden zowel als in het Avondmaal; en gelijk het Woord in uw mond is, zo is het ook in uw harten, opdat gij Hem omhelzen en aannemen zou.

3. Wij mogen niet vragen: ‘Zou God een tafel kunnen toerichten in de woestijn? Zou Hij ook brood kunnen geven? Zou Hij Zijn volk vlees toebereiden? (Psalm 78:19-20). Dit is een vraag van het ongeloof: Kan God voor de vervulling van mijn tijdelijke of geestelijke noden zorgen? Kan Hij zulke zonden, als de mijne vergeven? Kan Hij zulke bedorvenheden als de mijne, ten onderbrengen? Kan Hij zulke nooddriftigheden als de mijne, vervullen? O, godslasterlijk ongeloof! Wat kan een God van oneindige macht niet doen? Dit ongeloof heeft de mond vol van godslastering. Wat antwoord gaf God op de bovengemelde vraag aan Israël? ‘Daarom hoorde de HEERE en werd verbolgen; en een vuur werd ontstoken tegen Jakob, en toorn ging ook op tegen Israël; omdat zij in God niet geloofden, en op Zijn heil niet vertrouwden’ (vers 21-22).

4. Wij mogen niet vragen: ‘Waarom vasten wij en Gij ziet het niet aan? Waarom kwellen wij onze ziel en Gij weet het niet?’ (Jesaja 58:3). Dit is de taal van de huichelaar en van een wettisch gezind mens, die te hoge inbeelding heeft van zijn plichten: waarom vasten wij, en Gij ziet het niet? enz. Zij beschuldigen God van onrechtvaardigheid, omdat Hij ze niet gaf hetgeen zij dachten verdiend te hebben. ‘O God, ik dank U’, zei de farizeeër, ‘dat ik niet ben gelijk de andere mensen: rovers, onrechtvaardigen, overspelers, of ook gelijk deze tollenaar. Ik vast tweemaal per week; ik geef tienden van alles wat ik bezit’ (Lukas 18:11-12). Dit was geen gebed, maar een hoogmoedig roemen op hetgeen hij voor God gedaan had, en wat verplichtingen hij op de hemel gelegd had; doch een arm gelovige is van een andere gesteldheid; want laat hem nog zo veel doen, zo ziet hij nochtans dat al zijn gerechtigheid maar is als een wegwerpelijk kleed; en hij zegt gedurig: mijn tranen hebben nodig gewassen te worden in het bloed des Lams.

5. Wij mogen niet vragen: ‘Heere, wat zal deze?’ (Johannes 21:21). Sommigen die een aankleving en hoogachting voor personen hebben, ten einde hen te volgen, mogen gereed zijn te zeggen: Wat zal deze of die? Wat zal deze of die leraar? Welke zijde zal deze kiezen wanneer er verschillen oprijzen? Doch zulk een vraag wordt eerlijk met een andere beantwoord, gelijk Christus aan Petrus deed, in de bovengemelde plaats: ‘Wat gaat het u aan? Volg gij Mij’. Houd u in de weg van uw heldere plicht, zonder u te bemoeien met hetgeen deze of gene doen zal. Zalig zijn degenen die het Lam volgen, overal waar Het heen gaat; volgt niemand verder, dan hij Christus volgt.

6. Wij mogen niet vragen: ‘Waar is de belofte Zijner toekomst?’ (2 Petrus 3:4). Dit is de taal der goddelozen, die van ganser harte zouden wensen dat Christus nooit mocht wederkomen, en die de kwade dag ver uitstellen, opdat zij vrijheid mogen nemen om alle zonden te bedrijven; want omdat niet haastig het oordeel over de boze daad geschiedt, daarom is hun harte vol om kwaad te doen; maar weet dat Christus zo zekerlijk ten oordeel zal komen, als of gij Hem nu met uw ogen aanschouwdt: ‘Zie, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien’, enz. (Openbaring 1:7).

7. Wij mogen niet vragen: ‘Wie zal ons het goede doen zien?’ (Psalm 4:7), hoewel er velen zijn die dit zeggen. Dit is een vraag van de begeerlijke wereldling, waartegen

Christus Zijn discipelen waarschuwt, zeggende: ‘Zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten en wat gij drinken zult, noch voor uw lichaam, waarmede gij u kleden zult’ (Mattheüs 6:25). ‘Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u’ (1 Petrus 5:7). Doch indien gij uw hart met angstvallige zorgen en bekommerde vragen tot dit einde vervullen wilt, wie zal ons het goede doen zien? zie dan wat antwoord Christus op die vraag geeft (Mattheüs 16:26): ‘Wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint en lijdt schade zijner ziel?’

8. Wij mogen niet vragen: ‘Jezus, Gij Zone Gods, wat hebben wij met U te doen?’ (Mattheüs 8:29). Dit is de taal van de duivel, en nochtans zijn er zulke duivelse harten onder ons, die ditzelfde zeggen. Sommigen zeggen het meer heimelijk en bedekt, onder de schijn van nederigheid: Wat heb ik met Christus te doen, daar ik Zijner zo onwaardig ben? Wat heb ik met Zijn bloed, met Zijn gerechtigheid, met Zijn verdienste, met Zijn Geest, met Zijn belofte, met Zijn genade en met Zijn volheid te doen? Is dit alles wel voor mij? Heb ik daar enig belang in? Ja, gij hebt met dit alles te doen, en gij wordt geroepen om daar gebruik van te maken, tenzij gij uzelf met de duivelen in één rang wilt stellen, aan wie Hij nooit is aangeboden. Anderen zeggen het meer openbaar en goddeloos: Wat hebben wij met Christus te doen? Wat hebben wij te doen met Zijn ordonnantiën? Wat hebben wij te doen met Zijn sacramenten? Met Zijn sabbatten? Met Zijn predicatiën? Wij worden daarmee afgemat, en wij achten geen van deze dingen. Wat een vermoedheid! Neem een vleselijke mens (zegt iemand) en bindt hem aan een paal, zo kunt gij hem alleen met bidden en prediken doden. Wij zijn zo dwaas niet, zeggen zij, dat wij ons omtrent deze dingen bekommeren. Wat hebben wij daarmee te doen? Heere, ontferm U over deze schepselen, want zij zijn de duivelen zeer gelijk, welke zeiden: ‘Wat hebben wij met U te doen, Jezus Gij Zone Gods?’

B. Gelijk wij ons voor ongeregeldheden te wachten hebben ten aanzien van de stof van onze vragen, zo hebben wij ook zorgvuldig te zijn aangaande de wijze van deze. Ons wordt vergund, zodanige vragen te doen als ik in de verklaring gemeld heb, zo ver als de belofte gaat; en om dat op een regelmatige wijze te doen, dat is, in erkenning van Gods soevereiniteit en in onderwerping aan dezelve. Ik meld alleen deze twee, omdat die in het voorgaande vers van onze tekst worden aangewezen.

1. Onze vragen moeten geschieden in erkenning van Gods soevereiniteit en macht, hetwelk ons hier in Jesaja 45 getoond wordt, van het begin van het hoofdstuk af aan; alwaar wij zien, dat de grote God Cyrus verwekt, om Zijn genadig voornemen, om Israël uit de Babylonische gevangenis te verlossen, uit te voeren, en waarin hij een uitnemend voorbeeld is geweest van Christus, onze grote Verlosser; God benoemt Cyrus alhier als het middel van Israëls verlossing, meer dan twee honderd jaren voor dat de zaak gebeurt, en Hij doet hem de eer aan, dat Hij hem Zijn herder noemt (Jesaja 44:28); als ook Zijn knecht en Zijn gezalfde, die al Zijn welgevallen volbrengen zou; ons in het voorbijgaan, daardoor te kennen geven, dat het de grootste eer is voor de vorsten en groten van deze wereld, dat zij zich opmaken tot verlossing van Gods Kerk en volk; want hoewel zij heidenen mogen zijn, gelijk Cyrus was, zo zal God hun enige eer doen en zorg voor hen dragen; en wie God op deze wijze wil eren, behoren wij ook te eren. Doch ondertussen was Cyrus alleen het werktuig, maar een soeverein God was de werkende oorzaak van hun verlossing; Hij wapende Cyrus met een onverwinnelijke macht, zie vers 1-4. Hier zien wij dat God Zijn macht vaststelt; dat hoewel er volken, koningen, ijzeren deuren, poorten en kromme wegen in de weg van de verlossing van Gods volk mochten zijn, Hij nochtans, wanneer Zijn tijd gekomen

zal zijn, Zijn onweerstaanbare macht zal betonen in heil voor hen te scheppen, zie vers 5-8. Laten Gods kinderen zich wachten van te denken dat hun geval hopeloos is; want God zal hun verlossing scheppen, wanneer die nodig is, en niets zal Hem kunnen weerstaan. Wanneer wij tot God willen komen met onze vragen, aangaande de verlossing van Zijn volk of de herstelling van Zijn werk, zo moeten wij niet denken dat het te zwaar voor God is, hoewel er bergen van zwaarigheden in de weg mochten zijn. Hoe gemakkelijk kan Hij datgene niet uitwerken, hetwelk Hij ons gebiedt te eisen? Hij kan Zijn werk zo gemakkelijk teweegbrengen, als Hij de dauw doet neervallen op de aarde, zeggende, gelijk hier vers 8: ‘Drupt, gij hemelen, van boven af’, enz. ‘Hij zal Israël zijn als de dauw’ (Hoséa 14:6).

2. Gelijk onze vragen moeten zijn in erkenning van Zijn volstrekte macht en soevereinheid, zo moeten dezelve ook zijn in onderwerping aan Hem, en niet in een weg van twisting met Hem; dit zien wij in vers 9-10: ‘Wee dien die met zijn Formeerder twist’, enz. God vergunt ons met Hem te worstelen, maar het is een zonde met Hem te twisten; ja, wij moeten ons aan Hem onderwerpen, en dan mogen wij vragen en hebben wat wij willen. Vraagt gij: Wanneer twisten wij met Hem, in plaats van regelmatig te vragen? Ik antwoord: Wij twisten met God, wanneer wij in zonden leven, strijdig met de overtuigingen van Zijn Woord en Geest; wanneer wij de bewegingen van Zijn Geest weerstaan en wanneer wij tot Hem komen om raad met onze afgoden in ons hart, en met een voornemen om deze te koesteren; wij twisten met Hem, wanneer, niettegenstaande Zijn ruime beloften, wij Hem niet geloven; wij twisten met Hem, wanneer, in plaats van Hem moeilijk te vallen met onze vragen, volgens het voorschrift van Zijn Woord, wij Hem een wet voorschrijven, en in plaats van op Hem te wachten, Hem tot onze tijd en wijze bepalen; wij twisten met Hem, wanneer, in plaats van te wandelen naar Zijn licht en naar de regel van Zijn Woord, wij ons eigen licht volgen of enig ander vals licht; niet het Woord, maar onze eigen oogmerken en uitleggingen van het Woord.

Dus zien wij hier, dat het beide gevaarlijk en onnatuurlijk is met God te twisten.

Het is gevaarlijk; want het brengt een wee over de mens die dat doet: Wee dien die met zijn Formeerder twist. Het brengt een wee zelfs over Gods kinderen, wanneer zij niet behoorlijk aan Hem onderworpen zijn; het brengt hun veel onheil aan, want ofschoon Hij hun zonden vergeeft, zo kan Hij nochtans wraak doen over hun daden; en dus brengen zij vele weeën over zichzelf. Wee hen, want dus moeten zij de vrede van de consciëntie missen, en veel aangename toegang tot God met vrijmoedigheid, hetwelk zij anders zouden mogen genieten. Wee hen, want zij beroven zichzelf van vele dierbare bewijzen van Gods liefde, welke zij anders zouden hebben. Wee hen, want zij brengen zware tijdelijke en geestelijke oordelen over zichzelf; want hoewel Hij van de Zijnen ‘Zijn goedertierenheid niet zal wegnemen, zo zal Hij nochtans hun overtredingen met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen’ (Psalm 89:33-34).

Gelijk het gevaarlijk is, zo is het ook onnatuurlijk, dat iets dat gemaakt is, met zijn maker twist; dat een schepsel twist, met zijn Schepper, of het leem met zijn pottenbakker; God heeft meer macht over ons dan de pottenbakker over het leem; zijn wij dan ook gelijke partijen, om met elkaar te twisten? Dat zou zijn alsof het leem met zijn pottenbakker twistte en hem beschuldigde van het niet wél gevormd te hebben. En verder, hoe onnatuurlijk is het, dat een zoon, gelijk er in vers 10 staat, tot zijn vader zegt: ‘Wat genereert gij?’ en tot de vrouw: ‘Wat baart gij?’ Zal een kind van zijn ouders rekenschap vorderen over zijn geboorte? Een kind heeft zijn wezen zó veel niet van zijn ouders, als wij ons wezen hebben van God, in Wie wij leven; ons bewegen en

zijn; en de moeder draagt het kind niet zó lang, voor dat de wereld het ziet, als God Zijn kinderen gedragen heeft in de baarmoeder van Zijn eeuwig besluit, voor dat zij in de wereld kwamen. Dus is het hatelijk en onnatuurlijk om tegen God te twisten. Wanneer God ons daarom gebiedt, te vragen en te bevelen, zo wil Hij zekerlijk dat wij het met onderwerping doen; en wanneer wij Zijn soevereiniteit zien en daaraan onderworpen zijn, dan vragen wij regelmatig en voorspoedig. Tot zo ver tot waarschuwing.

DERDE GEBRUIK TOT BEPROEVING

Gij moest uzelf beproeven, beide voor en na het gebruiken van des Heeren Avondmaal. De beste wijze nu van beproeving is om u van God te laten beproeven. Vraag Hem enige vragen van uzelf, die het werk Zijner handen zijn, en zie wat antwoord gij van Hem ontvangt. Breng alle vragen, aangaande onsterfelijke zielen, tot God, en Hij zal ze voor u beantwoorden. Ik zal hier enige vragen voorstellen, beide aangaande de natuurlijke mens en de gelovige. Betrekkelijk de natuurlijke mens mogen wij enige vragen aan God doen.

1. Wat zegt God van dezulken, die zichzelf bekwaam genoeg oordelen om tot des Heeren tafel te gaan, en dus menen dat zij iets zijn, terwijl zij zichzelf nooit gezien hebben kinderen van de duivel te zijn van nature, en ook nooit vervuld te zijn geweest met zelfverfoeiing, op het gezicht van de heerlijkheid Gods? Van dezen zegt God: 'Zo iemand meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf in zijn gemoed' (Galaten 6:3). Eigen inbeelding is zelfbedrog, en zulke verwaande personen zijn niet bekwaam voor des Heeren tafel.

2. Wat zegt God van dezulken, die het een gemakkelijke zaak oordelen des Heeren Avondmaal te gebruiken? Die dit zo gemakkelijk kunnen doen als hun gewone maaltijd te nuttigen? Die daarin nooit enige zwaarigheid gevonden hebben, en zich verwonderen, als zij Gods volk horen klagen van zwaarigheden, tegenstand en verzoeking, en die gereed zijn zichzelf te zegenen, dat zij nooit met enige van deze dingen gekweld zijn geworden? Van dezen zegt God: 'Wanneer een sterke gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede' (Lukas 11:21). De duivel is nooit uit zo'n hart gebannen geworden, of anders zouden zij, gelijk Gods kinderen, bevinden, dat al de duivelen van de hel en de verdorvenheden van hun eigen hart hun zouden tegenstaan en hen bestrijden; zij zijn nog nooit op de nauwe weg gekomen, die ten leven leidt.

3. Wat zegt God van dezulken, die nooit iets gezien hebben van de verborgenheid van de ongerechtigheid, die in hun harten is, noch die de plagen van hun harten nooit gekend hebben, maar die altijd menen dat hun hart goed is voor God? Dat zij zo sterk in de heiligheid zijn, dat zij nooit zulke grote zondaren waren als andere mensen? Dat zij zo sterk zijn in het geloof, dat zij God al hun dagen vertrouwd hebben en zo sterk in de genade, dat zij voor de duivel of voor zijn werken niet bevreesd zijn? Van dezen zegt God, dat zij ten enenmale van Hem en van zichzelf onkundig zijn; en ten aanzien van hun goede hart, zegt Hij: 'Die op zijn hart vertrouwt, die is een zot' (Spreuken 28:26); 'Arglistig is het hart, meer dan enig ding', enz. (Jeremia 17:9). En wat hun kracht belangt, daarvan zegt God: 'De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen', terwijl zij die de Heere verwachten, onder een gevoel van hun eigen zwakheid, 'de kracht zullen vernieuwen' (Jesaja 40:30-31). Zij die in het vlees betrouwen, zullen zekerlijk tot hun verderf vallen.

4. Wat zegt God van dezulken, die menen dat zij veel doen, wanneer zij de plichten en ordonnantiën daarvan uitwendig waarnemen, de sacramenten gebruiken, om hun

goede naam en de achting van een belijdenis voor de wereld te bewaren? Van dezen zegt God, dat 'zij den naam hebben dat zij leven, maar zij zijn dood' (Openbaring 3:1). Dat zij 'een gedaante hebben van godzaligheid, maar de kracht derzelve verloochenen' (2 Timótheüs 3:5). En dat 'velen te dien dage tot Hem zullen zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedironken?' enz. tot welke Hij zeggen zal: 'Gaaf weg van Mij, Ik heb u nooit gekend' (Mattheüs 7:22-23 en Lukas 13:26-27).

5. Wat zegt God van dezulken, die zich verstout hebben tot des Heeren tafel te naderen, terwijl zij nochtans dood onwetend zijn van de gronden van de godsdienst, en onheilig in hun wandel, zijnde hebbelijke dronkaards, zweerders, leugenaars, hoereerders en dergelijken? Van dezen zegt God: 'Wat hebt gij Mij insettingen te vertellen, en neemt Mij verbond in uw mond? Dewijl gij de kastijding haat, en Mij woorden achter u heenwerpt' (Psalm 50:16-17). Ja Hij zegt: 'Die onwaardiglijk eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel, niet onderscheidende het lichaam des Heeren' (1 Korinthe 11:29).

6. Wat zegt God tot dezulken, die tot des Heeren tafel durven komen, en die nochtans nooit iets geweten hebben van een werk der genade, noch van het werk der wet of van het Evangelie op hun harten? Die nooit der wet gestorven zijn, noch van hun eigengerechtigheid ontbloot zijn geworden, in het stuk der rechtvaardigmaking, en die ook nooit tot de gerechtigheid van Christus alleen de toevlucht genomen hebben, als hun enige recht tot de hemel, en hun enige grond van aangenaamheid bij God? Van dezen, die niets van deze dingen weten, en zich evenwel gewaagd hebben, tot des Heeren tafel te naderen, zegt God: 'Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende? Bindt zijn handen en voeten, neemt hem weg, en werpt hem uit in de buitenste duisternis' (Mattheüs 22:12-13).

7. Maar wat zegt God tot dezulken, die al deze ordonnantiën van het Woord en de sacramenten verachten, en de minste eerbied niet voor dezelve hebben? Tot dezen zegt God: 'Ziet, gij verachters, en verwondert u, en verdwijnt' (Handelingen 13:41). 'Als iemand de wet van Mozes heeft tenietgedaan, die sterft zonder barmhartigheid; Hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zone Gods vertreden heeft, en het bloed des testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheilgd was?' (Hebreeën 10:28-29). Spuwt gij dus, als het ware, in Gods aangezicht, en zegt gij, dat gij Zijn goedertierenheid niet acht? Dat het u niet scheelt, al ware Christus nooit gestorven, en al werd er in de wereld van Zijn dood geen gedachtenis gehouden? Dus sluit gij uzelf uit van alle genade en heerlijkheid en van al de voorrechten van de Christelijke kerk.

Doch daar zijn ook enige vragen, die de geestelijke mens aangaan, en die een arm gelovige graag aan God zou doen, indien hij durfde. Doch dewijl gij niet voldaan kunt zijn, totdat gij Gods wil aangaande dit weet, zo breng die maar tevoorschijn. Vraagt gij:

1. Wat zegt God tot zulk één die Christus graag omhelzen wilde, maar die vreest dat er nooit zulk een onwaardig, onrein zondaar in de wereld geweest is, die tot Christus kwam en door Hem is aangenomen? God zegt: 'Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt (hij zij dan zoals hij is), zal Ik geenszins uitwerpen' (Johannes 6:37). 'Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol' (Jesaja 1:18). Al ware er ook nooit iemand in de wereld geweest gelijk gij, zo is het nochtans niet dat uw toestand, hoewel die zonder weêrga was, u buiten de hemel zou houden, maar wél uw ongeloof. Laat daarom uw toestand zijn zoals die wil, kom maar tot Christus

en gij zult welkom zijn; als gij tot Christus komt, ontvangt God een voldoening voor al uw zonden, al waren die nog duizendmaal groter dan gij u verbeeldt dat zij zijn.

2. Wat zegt God tot zulk één, die Christus graag wilde hebben, en met Hem in een verbond wilde treden, maar die zulk een ondervinding heeft van een bedrieglijk en dodelijk arglistig hart, dat hij vreest tot schande van de godsdienst te zullen afvallen? God zegt: 'En Ik zal een eeuwig verbond met u maken, dat Ik van achter u niet zal afkeren, opdat Ik u wel doe; en Ik zal Mijn vreze in uw hart geven, dat gij niet van Mij zult afwijken' (Jeremia 32:40). Hij zegt: 'Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige; en Hij is een Verzoening voor onze zonden' (1 Johannes 2:1). En daarom, hoewel gij gevallen bent, gij zult nochtans wederom opstaan, en al is het 'dat gij in duisternis zit, de HEERE zal u een Licht zijn' (Micha 7:8). Alleen, ga met Hem oprecht in het verbond, en omhelst Hem oprecht, zowel tot heiligmaking als om de hemel; want ik ben verzekerd, dat ieder waar gelovige Hem zowel tot heiligmaking zal aannemen, als tot vertroosting. 'Geen verzoeking zal u bevangen, dan menselijke' (1 Korinthe 10:13).

3. Wat zegt God tot zulk één, die op goede gronden zijn aandeel aan Christus vast houdt, en die nu en dan aan des Heeren Avondmaal daarvan verzegeld is geworden; maar wiens hart evenwel enige afgoden en zonden na-hoereert, en dat niet alleen uit zwakheid, maar enigermate uit gewilligheid, dewijl hij zorgeloos en onwaakzaam geworden is? God zegt, dat hoewel Hij 'u een vergevend God' wil zijn, Hij evenwel 'wraak zal doen over uw daden' (Psalm 99:8): 'Hij zal uw overtredingen met de roede bezoeken', en u in de vijzel der verdrukking stampen, totdat Hij het sap van de oude Adam uit u geperst zal hebben; 'maar Zijn goedertierenheid zal Hij van u niet wegnemen, noch in Zijn getrouwheid feilen; Zijn verbond zal Hij niet ontheiligen, en hetgeen uit Zijn lippen gegaan is, zal Hij niet veranderen' (Psalm 89:33-35).

4. Wat zegt God tot zulk één, die met een ootmoedige vrijmoedigheid, heilige vrees, en verbrokenheid des harten op goede gronden zijn aandeel aan Christus erkent, zeggende: 'Mijn Liefste is mijne, en ik ben de Zijne? God zegt: 'Zijn genegenheid is tot u' (Hooglied 7:10). Doch 'die meent te staan, zie toe dat hij niet valle' (1 Korinthe 10:12); 'hij klimt op uit de woestijn, liefelijk leunend op zijn liefste' (Hooglied 8:5).

5. Wat zegt God van zulk één, die zichzelf dagelijks veroordeelt als een huichelaar en een atheïst, en daarop zichzelf wijs maakt dat God hem zal verdoemen? God zegt, dat die mens een leugenaar is; want die zichzelf oordeelt, zal niet geoordeeld worden; God zal hem 'met de wereld niet veroordelen' (1 Korinthe 11:31-32). Bevindt gij uzelf een veroordeeld schepsel te zijn door de wet, en ziet gij in de gehele wereld geen andere hulp dan Christus, als een rantsoen en een verzoening, en hebt gij daarop tot Hem de toevlucht genomen? Daar zijn twee onveranderlijke dingen, namelijk, het Woord en de eed van God, waarin het onmogelijk is dat God liegt, welke vaster staan dan de grondvesten des hemels, tot uw sterke vertroosting (Hebreeën 6:18).

6. Wat zegt God eindelijk tot één, die op het onderzoeken van zichzelf alles verkeerd bevindt, en die nochtans op de barmhartigheid van God in Christus, tegen hoop en alle waarschijnlijkheden aan zijn ziel waagt? God zegt, dat hij één van Zijn getrouwste vrienden is, die Hij in de wereld heeft; dat hij een waar kind Abrahams en een vriend Gods is. Want 'die op den HEERE vertrouwen, zijn als de berg Sion, die niet wankelt' (Psalm 125:1). Doet deze en dergelijke vragen aan God, en Hij zal dezelve beantwoorden.

VIERDE GEBRUIK TOT VERMANING

Ik zal dit stuk maar kort voorstellen. Indien God u vergunt, Hem door uw vragen en bevelen te dringen, laat dan een ieder hier zijn voorrecht erkennen en hetzelfde gebruiken. Gehoorzaamt Zijn roeping; vraagt Hem van toekomstige dingen van Zijn kinderen, en geef Hem van het werk Zijner handen bevel; houdt bij Hem aan voor Zijn Kerk, voor haar kinderen en voor uzelf.

1. Voor Zijn Kerk. Pleit met Hem, dat alle landen, daar Hij een voornemen ten goede over heeft, ‘borsten mogen hebben’, en dat men ‘van haar spreken zal’ (Hooglied 8:8). O, laat uwe begeerten uitgebreid zijn, beide voor uw oudste en jongste zuster (Ezechiël 16:61). Uw oudste zuster, de Joden, en uw jongste zuster, de heidenen. Bidt dat al de vijanden van Sion ‘beschaamd en te schande mogen worden’ (Jesaja 41:11-12). O, bidt voor het overblijfsel, dat er nog gelaten is, en pleit met Hem, dat Hij een geslacht van getrouwe herders in dit land verwekt, en dat Hij uit Zijn eigen boezem mocht uitzenden zulken, die zich het werk van een verbondsreformatie niet schamen, maar die ijverig voor de herleving en herstelling van hetzelfde mogen tevoorschijn komen; die de goede oude weg houden, en de Kerk van Christus niet beroeren met nieuwe gevoelens en grondbeginselen. Naardien nu het werk der Reformatie Gods werk, het werk Zijner handen is, laat ons derhalve het Hem in handen geven; laat ons het niet uit Zijn hand nemen in onze eigen hand, of dat stellen in de hand van mensen, want die zullen het bederven; maar dringt bij Hem aan, dat Hij Zijn eigen werk voortzette door Zijn eigen machtige hand. Hij moet ‘den tempel des HEEREN bouwen en het sieraad dragen’ (Zacharia 6:13). Bid dat die zware jukken van de hals van de Kerk, waaronder zij nog zucht, mogen afgelicht worden, en dat Hij voor Jakob de verlossing gebiedt. Het is waar, God heeft ons van een vreselijke beroering, die sinds het verleden jaar door een goddeloze inval in het land geweest is, genadiglijk verlost; maar deze verlossing, indien wij niet recht dankbaar zijn, is maar als een zonneschijn voor een zware stortregen, zo lang de Reformatie niet stand grijpt, en de kracht der godzaligheid onder ons in zulk een droevig verval is. ‘Daar werd een stilzwijgen in den hemel omtrent van een half uur’ (Openbaring 8:1). Daar was voor een korte tijd rust in de Kerk, maar kort daarna volgde het geklank van de zeven bazuinen (vers 2).

2. Pleit ook voor de kinderen van de Kerk. Bid om een geest van liefde en eensgezindheid onder leraren en het volk. Bid dat de Heere Zijn dienaren en Zijn volk bewaren mocht voor iedere verzoeking, welke strekt tot bederving van Zijn werk; des satans aanvallen tot ondermijning van het werk der Reformatie, kunnen opgepronkt worden, met hoge voorwendingen van ijver voor de eer van Christus, opdat Hij bijvoorbeeld geen schande of nadeel lijdt in de wereld; gelijk wanneer Petrus tot Christus zei: ‘Heere, zijt U genadig, dit zal U geenszins geschieden’; doch Christus zag haast de zwarte huid van de duivel, onder dit sierlijke en schone kleed, en zei tot hem: ‘Ga weg achter Mij, satanas’. Het was ongetwijfeld, uit ware liefde tot Christus, en uit ijver voor Zijn eer, dat Petrus dit zei, terwijl hij de vijand niet gewaar werd; doch wij hebben aan te merken, dat wanneer de satan iemand aanzet om voor Christus eer te spreken, in het ene opzicht, hij dan bedoelt om Hem in een ander opzicht te onteren. Doch dit ga ik voorbij. Nog eens, bid dat de geest des slaaps en der sluimering van de kinderen weggenomen, en dat een vadsig geslacht ontwaakt mocht worden. Bid dat al de kinderen een onverzadelijke begeerte mogen krijgen, om anderen die buiten zijn, te gewinnen. O, zijn er niet vele genadeloze, Christus-loze, onbekeerde zondaren onder ons, tegelijk met vele sleurgodsdienstigen en huichelaren, bij wie God niet is in al hun gedachten, en in wie de sterkgewapende zijn verblijf

houdt? Moesten wij niet door onze gebeden en arbeid trachten, zo veel in onze macht is, de hel afbreuk te doen en de hemel te vullen?

3. Laat ons ook pleiten voor ons zelf. Laat ons de Heere zoeken en Zijn sterkte, als ook Zijn aangezicht geduriglijk. Bid dat gij ‘gereinigd mocht worden van al uw dreggoden’; volgens Zijn belofte (Ezechiël 36:25); ja, bid ook om de beloofde uitstorting van de Geest; want daar zullen onder ons nooit goede dagen zijn, totdat de Geest uit de hoogte wordt uitgegoten.

Dit nu zijn dingen aangaande zijn kinderen, en ze zijn naar Zijn wil, omdat Hij dezelve beloofd heeft; laat ons daarom onze Koning bevelen deze dingen voor ons te gebieden; ‘Gij Zelf zijt mijn Koning, o God; gebied de verlossingen Jakobs’ (Psalm 44:5). Gij zult mogelijk zeggen: Het is alleen Zijn volk en Zijn kinderen, die dit bevel ontvangen, en ik weet niet of ik onder hun getal behoor? Doch ik zeg u, mijn vrienden! dat gij alle recht hebt om God bij Zijn Woord te houden; wil daarom Zijn roeping niet van de hand wijzen. God richt hier Zijn rede tot allen, die bekwaam zijn deze te verstaan.

a. Deze is gericht tot allen, welke verstaan, dat God de Heere is. Alzo zegt de Heere.

b. Tot allen, die Hem aanmerken als een heilig God, en als een God die in een verbond staat met Israël. Alzo zegt de Heilige Israëls.

c. Tot allen, die weten dat God hun Formeerder is. Alzo zegt uw Formeerder.

d. Tot allen die enige vragen te doen hebben.

e. Tot allen, die enig belang hebben aangaande Gods kinderen en het werk Zijner handen.

f. Tot allen, die iets met God te doen hebben: Geef Mij bevel. Deze allen dringt Hij om van Hem gebruik te maken; en indien gij het niet doet, zo zondigt gij tegen Hem als Heere, als de Heilige Israëls, en als uw Formeerder. Gij zondigt tegen Hem in al die betrekkingen waarin Hij tot u staat. Daarom beveel ik u in Zijn ontzaggelijke Naam, om Hem te vragen en te bevelen, Die beide machtig en gewillig is om alles voor u te doen.

Mogelijk hebt gij dit werk tevoren beproefd, zonder enige vrucht, zodat gij nu de zaken oordeelt hopeloos te zijn, en alle verdere ondernemingen onnodig te wezen. Doch weet dat God niet gebonden is aan uw tijd, maar dat Hij Zichzelf verbonden heeft om Zijn Woord en Zijn belofte te vervullen in Zijn eigen tijd. Wil Hem daarom paal noch perk stellen, maar houdt gedurig bij Hem aan; want gij weet niet of Zijn tijd mogelijk niet bij deze gelegenheid of na deze kan zijn, om u alles te geven wat gij vraagt en verzoekt. Indien gij met vrucht en voordeel wilt vragen, zo zal ik u alleen deze ene maatregel geven. Daar is er Een, Die Hij altijd hoort, namelijk Christus, de Middelaar, aan Wie Hij last gegeven heeft om te vragen en te bevelen van Zijn kinderen en van het werk Zijner handen, al wat Hij wil, zeggende tot Hem, gelijk er staat (Psalm 2:8): ‘Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting’. Stel daarom al uw vragen en bevelen in de hand van deze Middelaar; zend een brief van geloof en gebeden aan Hem; al ware het ook dat de satan, terwijl gij bezig bent de brief te schrijven, uw hand mocht stoten en dezelve vol kladden en vlekken doen zijn. Hij kan deze nochtans lezen, en de zin verstaan; ja Hij zal deze met Zijn eigen fraaie hand overschrijven, en Zijn Vader al de vragen en bevelen, die daar in zijn, laten zien; Hij zal van deze Zijn eigen verzoeken maken; Hij zal voor u vragen en bevelen, van toekomstige dingen, van Zijn kinderen en van het werk Zijner handen, en zo zult gij alles ontvangen wat gij wilt.

AMEN

3. Duistere voorzienigheden te Zijnen tijd verklaard

Johannes 13:7. *Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.*

Mijne vrienden! de onzienlijke God is in Zijn handelingen Zichzelf gelijk; zelfs in al de zichtbare en gevoelige tekenen, die Hij van Zijn tegenwoordigheid geeft, gelijk in deze, die Hij u bij deze gelegenheid gegeven heeft; want te midden van al Zijn wegen, die gezien, gekend en bevonden worden, is nochtans Zijn weg onzienlijk, onnaspeurlijk en verborgen. Wat een klein gedeelte van de zaak kennen wij maar van Hem! Hetgeen er van Zijn tegenwoordigheid of van Zijn afwezigheid of van Zijn komen en heen gaan somtijds gezegd wordt, mag ook van Zijn doen gezegd worden. Zijn nadering tot Jakob was eens voor hem zeer duister, waarom hij ook zei: ‘Gewisselijk is de HEERE aan deze plaats, en ik heb het niet geweten’ (Genesis 28:16). Zijn heengaan van Simson was voor hem zeer duister, daarom wordt er gezegd: ‘hij wist niet dat de HEERE van hem geweken was’ (Richteren 16:20). En hetgeen dus van Zijn komen en heengaan gezegd wordt, mag ook van Zijn doen, en mogelijk wel van Zijn doen onder ons bij deze gelegenheid, gezegd worden: *‘Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan’*.

Wij hebben hier de opmerkelijke geschiedenis van onze Heere Jezus’ wassen van de voeten van Zijn discipelen, terwijl Hij aan het Avondmaal met hen aanzat. Het was een grote nederbuiging om Avondmaal met hen te houden, maar nog groter om hun voeten te wassen. Het is verbazend, hoe laag Christus Zich naar de noden van Zijn volk wil nederbuigen! Daar wordt (vers 3, enz.) aangemerkt, dat Jezus, wetende dat de Vader Hem alle dingen in de handen gegeven had, enz. opstond van het Avondmaal, enz. en de voeten der discipelen begon te wassen. Alle macht en soevereinheid was Hem overgeleverd, nochtans verhinderde de kennis Zijner uitnemendheid Zijn nederbuiging niet; Hij bewees, in het zien van Zijn grootste heerlijkheid, de grootste nederigheid. Ook kon het grootste lijden, dat Hij zo-even stond te ondergaan, noch de grootste eer daar Hij toe verheven was, Hem Zijn arm volk doen vergeten; Zijn hart was even zo zeer op hen gezet, als op Zijn lijden of als op Zijn heerlijkheid; want voor hen heeft Hij geleden, en voor hen is Hij verheerlijkt. En gelijk eertijds de gedachte Zijner heerlijkheid Zijn nederbuiging niet verhinderde, alzo verhindert ook nu de bezitting Zijner heerlijkheid Zijn nederbuiging niet, om hen te dienen, te wassen en zalig te maken. En hoe hoger Hem de Vader verheerlijkt heeft, hoe meer Hij Hem bekwaam heeft gemaakt, om ons dienst te kunnen doen in onze lage toestand.

Hierop volgde de verbazing van Petrus (vers 6): ‘Heere, zult Gij mij de voeten wassen?’ Hoe! mocht hij zeggen, Gij, Die de Heere en Regeerder van de wereld bent, buigt Gij u neder, om dit mij te doen, die een onwaardige worm en een zondig mens ben? Dit is een wonderspreuk die ik niet verstaan kan. O mijne vrienden! de nederbuigingen van Christus, waarin Hij ons door Zijn genade gadeslaat, zijn met recht een stof van verwondering. Is dit naar de wet van de mensen? Wat zijn wij en wat is ons vaders huis? Het zou ons en de besten van Adams kinderen passen, neder te zitten aan Zijn voeten, en ze te wassen met onze tranen, en ze af te drogen met het haar van ons hoofd. Maar ach! wat is dit, wast Gij onze voeten, Heere! o Koning der koningen en Heere der heren? Dat Christus Zich zó vernedert, en zó laag tot ons nederbuigt, moest Zijn majesteit niet verdonkeren, of ons geringere gedachten van Hem doen hebben, alsof Hij iets deed dat te gering was of Zijn grootheid niet betaamde; o nee, indien wij maar een geloof hebben als een mosterdzaad, hoe lager

Hij Zich dan tot ons nederbuigt, hoe meer wij Hem zullen eren, en hoe hogere gedachten wij van Hem hebben zullen.

Dus is dan de tekst een antwoord op de verwondering van Petrus: *'Wat Ik doe'*, zei Christus, *'weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan'*. Waardoor Hij hem twee dingen zegt:

1. Dat het oogmerk van dit werk voor het tegenwoordige hem verborgen was.
2. Dat het hem naderhand geopenbaard zou worden.

Zo onkundig was Petrus van dit werk, hetwelk hem naderhand verklaard werd als een andere inwendige wassing betekenende, en ons een voorbeeld van nederigheid en van ootmoedige dienst van de één aan de anderen gevende; ja hij was er zo onkundig van, dat zijn zondige zedigheid hem deze daad van liefde en nederbuiging deed weigeren, gelijk gij in het volgende vers zien kunt. Hoewel het prijslijk is, de Heere en Zijn goedheid te vrezen en over Zijn nederbuigende genade en barmhartigheid verbaasd te staan, zo is het nochtans zondig, tot dat uiterste van vrees en beving te komen, om deze te weigeren en van de hand te wijzen; en hoewel des Heeren nederbuiging een grote vernedering is van Zichzelf, zo is het nochtans de grote dwaling van de heiligen, te denken, dat Hij het niet Zijn eer en heerlijkheid acht, om hen te dienen. Het is een deel van hun onkunde en dwaling, te denken, dat wanneer Hij Zich tot hen nederbuigt met Zijn zegen, Hij Zichzelf in deze nederbuiging vergeet, en dat het niet mogelijk is, dat Hij zulke genade voor hen bedoelt.

Uit de woorden, in hun verband met de tekst, mogen wij in het algemeen leren:

1. Dat wanneer wij enige gunst van Christus weigeren, of enige daad van Zijn nederbuigende genade van de hand wijzen, alsof het Zijn grootheid niet paste ons die te geven, noch onze geringheid om deze te ontvangen, wij dan onze onkunde en dwaling ontdekken.
2. Dat Christus zeer nabij Zijn volk kan zijn, en grote dingen voor hen doen, in de wegen van genadige nederbuiging; en dat zij nochtans zeer onkundig van Hem en van Zijn werk kunnen zijn; *'Wat Ik doe, weet gij nu niet'*.
3. Dat ieder werk van Christus aangaande Zijn volk iets groots en dierbaars in zich heeft, meer dan wij voor het tegenwoordige verstaan kunnen; het is met meer wijsheid, macht, goedheid, genade en getrouwheid beladen, dan wij voor het tegenwoordige begrijpen kunnen; *'Wat Ik doe, weet gij nu niet'*.
4. Dat, hoewel wij de diepte van Christus' raadslagen, in Zijn handelingen aangaande ons, niet kunnen begrijpen, wij Hem nochtans daarin behoorden te eerbiedigen en te aanbidden, en Zijn wil te gehoorzamen, zonder Zijn weg te betwisten of Zijn handelingen te veroordelen, naardien wij door duisterheid en onkunde zulke onbekwame rechters daarvan zijn; zo deed Abraham (Hebreeën 11:8): *'Door het geloof is Abraham, geroepen zijnde, gehoorzaam geweest om uit te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou; en hij is uitgegaan, niet wetende waar hij komen zou'*.
5. Dat onze Heere Jezus Zijn gehele wil niet ten eerste aan Zijn volk verklaart, wat Hij door zulk een werk, door zulk een voorzienigheid en door zulk een belofte bedoelt, totdat naderhand de volgende werken en voorzienigheden, de voorgaande komen verklaren.
6. En dat wij daarom op Hem wachten moeten, totdat Hij het bekwaam oordeelt, om hetgeen ons nu duister en verborgen is, te verklaren; en dan zullen wij naderhand zien en verstaan, waartoe die gebeurtenissen strekkende waren, welke aller-strijdigst en vreemd voorkwamen. Wij moeten Christus Zijn eigen weg laten houden, beide in Zijn ordonnantiën en voorzienigheden, en dan zullen wij in de uitkomst bevinden dat die

de beste weg is. *‘Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan’.*

Doch al deze leringen voorbijgaande, zal ik mij alleen tot deze aanmerking bepalen, namelijk: Dat de werken van Christus aangaande Zijn volk zeer duister, verborgen en onbekend voor hen kunnen zijn, totdat Hij deze naderhand verklaart.

Wat Ik doe, Petrus! weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan; hoe nodig gij hebt gewassen te worden, wanneer gij u aan die schrikkelijke misdaad, van Mij driemaal te verloochenen, zult schuldig maken; of wanneer gij in de uitvoering van uw ambt, gebruikt zult worden als een werktuig, om de zondige smetten van anderen af te wassen.

Doch deze leer kan uit vele voorbeelden bevestigd worden; Jozefs droom en zowel als dat Jakob van hem beroofd werd, waren duister en verborgen, totdat deze naderhand in de weg der Voorzienigheid geopenbaard werden. Abrahams roeping om zijn zoon te offeren, zowel als dat hij geroepen werd om uit te gaan, niet wetende waar hij komen zou, was zeer duister en verborgen, totdat het naderhand verklaard werd. Esthers huwelijk met Ahasvéros, was een liefderijke voorzienigheid, doch het oogmerk van deze is niet geopenbaard dan naderhand, om de wrede voorslag van Haman te verbreken. Christus openbaarde aan Petrus, Jakobus en Johannes, Zijn heerlijkheid op de berg, maar zij wisten het oogmerk daar niet van, totdat naderhand bleek tot welke uitnemende plichten en beproevingen Hij hen bereidde. Mozes wist weinig wat de verborgenheid was van die openbaring, welke hij van God bekwam, wanneer hij Hem in een vlam des vuurs zag, uit het midden van een brandende braambos, en het braambos brandde in het vuur en niet verteerd werd, en toen God tot hem sprak, zeggende: ‘Ik ben de God uws vaders, de God Abrahams, de God Izaks en de God Jakobs. En Mozes verborg zijn aangezicht, want hij vreesde God aan te zien’ (Exodus 3:6), totdat de Heere hem naderhand toonde, wat Zijn oogmerk was in deze verschijning, en tot wat dienst Hij hem riep. Weinig wist Israël, wanneer het door de Rode zee geleid was, en aan de oever een zegepralende lofzang zong, over zijn verdrongen vijanden, dat deze heerlijke verschijning van God, een veertigjarige omzwerving door de woestijn zou invoeren; en dat hetgeen de Heere toenmaals deed door de hand van Mozes, maar een voorbeeld was van de grote zaligheid door Jezus Christus. Weinig wist Paulus de apostel, terwijl hij nog Saulus de vervolger was, wat de Heere deed wanneer Hij hem op de weg naar Damascus verscheen, totdat de Heere hem naderhand toonde, hoeveel hij om Zijn Naam moest lijden en doen; Zijn wegen, zelfs van genade en barmhartigheid, zijn duister en onbekend; hierom zegt de Psalmist (Psalm 77:14,20): ‘O God, Uw weg is in het heiligdom; wie is een groot God, gelijk God? Uw weg was in de zee, en Uw pad in grote wateren, en Uw voetstappen werden niet bekend’. Zo ook Psalm 36:7: ‘Uw gerechtigheid is als de bergen Gods, Uw oordelen zijn een grote afgrond’. En Psalm 111:2: ‘De werken des HEEREN zijn groot; zij worden gezocht van allen die er lust in hebben’. De Heere werkt en bevordert Zijn genadig werk, naar de regel van een Goddelijke wijsheid, opdat elkeen het niet zou doorgronden. Gelijk grote staatkundigen hun oogmerk uitvoeren in een weg die de algemene aanschouwers niet verstaan kunnen, zo werkt ook nog veel meer de Oneindige Wijsheid, als het ware, door een heilige en majestueuze loosheid, Zijn weg vorderende in de donker en op een wijze, voor ons grotelijks verborgen en onbekend. Want rondom Hem zijn wolken en donkerheid; en hierom roept de apostel uit: ‘O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen!’ (Romeinen 11:33). Wat God dan tot u gezegd, of aan u gedaan mocht hebben bij deze gelegenheid, denkt

niet dat gij nu wijs genoeg zijt, of dat gij alles weet wat Hij door Zijn werk gedaan of beoogd heeft. *‘Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan’.*

Nu deze leer bevestigd hebbende, zal ik, om die verder te verklaren, deze orde houden, ik zal:

- (1) Van enige dingen spreken, die de Heere aangaande Zijn Kerk en volk doet, die duister, verborgen en voor hen onbekend zijn.
- (2) Aanwijzen, in welke opzichten de dingen, die Hij voor hen doet, verborgen en onbekend voor hen kunnen zijn.
- (3) Aantonen, waarom de Heere deze weg houdt, van zo duister en verborgen te werken, dat zij niet weten hetgeen Hij doet?
- (4) Enige tijden aanmerken, wanneer Hij hun doet verstaan hetgeen zij nu niet weten volgens Zijn Woord alhier: gij zult het na dezen verstaan.
- (5) Enige besluiten trekken ter toepassing van dit alles.

(1) Het eerste hoofdstuk, door mij voorgesteld, is om een weinig te spreken van enige van die dingen, die de Heere aangaande Zijn volk doet, welke duister, verborgen en onbekend voor hen zijn.

Ik zou hier enige algemene stappen van Zijn handeling met Zijn volk kunnen noemen, die hun voor een lange tijd duister en onbekend kunnen zijn; zoals wat Hij doet ten aanzien van hun uitwendige staat in de wereld; wat Hij doet door het besturen van zulke en zulke omstandigheden, van voor- of tegenspoed in de wereld; wat Hij doet ten aanzien van hun geboorte en opvoeding; wat Zijn oogmerk is in hen geboren te laten worden uit begenadigde of onbegenadigde ouders; wat Zijn oogmerk is in het besturen van de palen van hun woning, in zulk een vlek of gedeelte van de wereld; wat Zijn oogmerk is, met ze te brengen onder zulk of zulk een bediening, tot zulk een predicatie, tot zulk een sacrament en tot zulk een tafel; waarom Hij hen zulk een boek en zulk een middel doet voorkomen; dat alles kan hun verborgen en onbekend zijn, totdat God hun naderhand ontdekt wat goede en grote oogmerken Hij daarin gehad heeft; wat Hij met zulk een goedertierenheid en met zulk een oordeel, met zulk een woord en met zulk een roede voor heeft. Nog eens, wat Hij doet ten aanzien van hun inwendige geestelijke staat; dat aangaande kunnen zij ook grotelijks in het duister zijn; wat Hij doet, wanneer Hij hen aan de ene zijde overtuigt en ontwaakt, wanneer Hij hen vernedert en verbreekt, wanneer Hij hen, ten aanzien van hun gevoel verlaat, wanneer Hij toelaat, dat zij door de satan verzocht en door hun begeerlijkheden overwonnen worden, en als Hij ze laat onder de macht van hun vijanden; wanneer Hij ze hun verzoeken ontzegt, hun weigert in het gebed te helpen en te horen, en wanneer Hij hen dus schijnt te verwerpen en te verstoten; wat Hij in dit alles doet, weten zij niet, totdat Hij naderhand wederkeert. En dan kan aan de andere zijde Zijn weg en werk verborgen en onbekend zijn, zelfs dan wanneer Hij wederkeert, zodat zij niet weten wat Hij doet; wanneer Hij hun voeten wast, of Zich nederbuigt om hun enige tekenen te geven van Zijn vergevende en heiligende genade, dan kunnen zij daarna schoon weder, een effen pad al hun leven lang verwachten, terwijl Hij ze mogelijk maar op een nieuwe storm voorbereidt. Zij kunnen weinig weten wat Hij doet, wanneer Hij Zich opnieuw aan hen openbaart; zij kunnen het houden voor een voorbereiding van meer heerlijke ontdekkingen, die daar terstond op volgen zullen, maar zij kunnen in deze bedrogen zijn, en zich terstond bevinden, als van de berg af te vallen, in het slijk, eer zij het eens gewaar worden; zij kunnen weinig weten wat Hij doet, wanneer Hij aan een Avondmaalsplechtigheid, hun banden los komt te maken en

als Hij hen vertroost, versterkt, verzegelt of naar hun harten spreekt, dan kunnen zij denken, dat nu hun berg vast staat, en dat zij niet zullen wankelen in eeuwigheid; dat zij nooit zullen zijn, wat zij tevoren waren, noch zo twifelen als zij tevoren gedaan hebben, en nochtans kan het zeer haast met hen hiertoe komen: Gij verborg Uw aangezicht, en ik werd verschrikt; zij kunnen weinig weten wat Hij doet of beoogt, als Hij ze brengt 'in het wijnkuis, en hen doet zitten onder Zijn schaduw, en als Zijn vrucht hun gehemelte zoet is' (Hooglied 2:3-4), dan kunnen zij denken: O! dit is tot onze tegenwoordige vertroosting; nu is onze beker overvloeiende, en wij hopen dat hij lang zal blijven overlopen; wanneer Hij hen nochtans kan voeden voor een toekomende honger, hen met voorraad voorzien voor een reis; hen verzorgen tot een belegering; hen bekwaam maken voor een strijd of hen mogelijk zalven tot een voorbereiding van hun begrafenis. Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.

Doch ik zal hier enige van de bijzondere werken Gods melden, die met een wolk van Majesteit bedekt zijn, zodat Zijn volk zelden weet wat Hij er in doet. Gelijk:

1. Wanneer Zijn Woord of werk, Zijn belofte en voorzienigheid elkaar schijnen tegen te spreken; dit is een donkere en verborgen weg. Wat Hij doet, weten wij dan niet, wanneer Zijn bedelingen voor de menselijke rede een oogmerk schijnen te bevorderen, om de belofte te vernietigen; wij kunnen door deze wolk niet zien, zonder een arendsoog des geloofs, noch ook de diepte van Zijn oneindige wijsheid doorgronden. Dus werd Mozes gezonden, om Israël te verlossen uit Egypte, en om hem de blijde tijding te brengen dat de Heere hen nu verlossen zou uit hun slavernij; maar zie, hun dienstbaarheid wordt vermeerderd, hun slavernij verdubbeld, en zij zelf met alle angst vervuld (Exodus 5:21). Mozes zelf kon niet goed door deze donkere wolk heen zien, waarom hij er ook tot God over klaagde (vers 22-23). Wanneer zulke dingen, de Kerk of een kind van God overkomen, namelijk, dat er een belofte is, maar dat in plaats van de vervulling, juist het tegendeel geschiedt, dan hebben ze te denken aan dit woord: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.

2. Wanneer Zijn handelingen en bedelingen zo donker en onverstaanbaar zijn, dat Zijn volk niet weet of dezelve barmhartigheid dan of zij toorn spreken. Dus was het met Job, wanneer hij zei: 'Doe mij weten waarover Gij met mij twist' (Job 10:2), te kennen gevende, hoe gans onkundig hij was, van hetgeen de Heere door die vreemde bedeling bedoelde; in zulk een geval zegt de Heere: Wat Ik doe, weet gij nu niet, enz.

3. Wanneer de Heere met Zijn heil komt, op een verrassende wijze, of wanneer Zijn volk gans buiten alle geschiktheid daarvoor is, gelijk als wanneer gezegd wordt: 'Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid en sloeg hen, Ik verborg Mij en was verbolgen; evenwel gingen zij afkerig heen in den weg huns harten', en nochtans volgt er: 'Ik zie hun wegen en Ik zal hen genezen, en Ik zal hen geleiden en hun vertroosting wedergeven, namelijk aan hun treurigen' (Jesaja 57:17-18). O wat is dit! Wil Hij Zichzelf aan mij een God van liefde bewijzen te zijn, daar ik mij van Hem een duivel van vijandschap heb bewezen? Of terwijl Hij hen verrast met een genade, die zij nooit gewacht of gehoopt hadden, gelijk de kinderen Israëls: 'Als de HEERE de gevangenen Sions wederbracht, waren wij gelijk degenen die dromen' (Psalm 126:1). Zijn heerlijke gang in deze weg is voor hun ogen zo verborgen, dat zij hetgeen Hij doet niet weten; het gaat hun begrip te boven; zij kunnen Zijn soevereine weg niet verstaan.

4. Wanneer het heil komt, niet alleen op een verrassende wijze in genade, maar als dat komt, niettegenstaande alle waarschijnlijkheid voor het tegendeel; wanneer de vijanden sterk en voor hen onverwinbaar zijn, en als zij reeds de overhand hebben

over hen, zodat hun sterkte geheel weg is (Deuteronomium 32:36); en als hun verwachting verloren is en zij afgesneden zijn (Ezechiël 37:11), wanneer Hij in zulk een engte toeschiet en hen verlost, en zulks mogelijk doet, door zeer onwaarschijnlijke middelen; gelijk als wanneer Hij door het blazen van de ramshoornen, de muren van Jericho omver wierp, of door de jongeling David, de grote Goliath versloeg, en het leger van de Filistijnen verjoeg; in deze wegen ligt veel verborgen Majesteit. Wat Ik doe, weet gij nu niet.

5. Wanneer hoopgevende beginselen van verlossing en heil onverwachte verhinderingsen ontmoeten, en wanneer de opbouw van de geestelijke tempel, nadat het fundament gelegd is, vertraagd wordt, en het werk meer achterwaarts dan voorwaarts schijnt te gaan, gelijk het ging in de opbouw van de stoffelijke tempel in de dagen van Ezra. Hoe weinig verstaan wij wat daarmee bedoeld wordt, wanneer de Heere door Jeremia tot Baruch zegt (Jeremia 45:4): ‘Zie, wat Ik gebouwd heb, breek Ik af, en wat Ik geplant heb, ruk Ik uit’; wanneer Hij Zijn vijanden laat overheersen, en Zijn graveerselen met houwelen en hamers in stukken laat slaan, wie kan zulk een bedeling voorzien, wanneer die een kerk in het algemeen, ten aanzien van een werk der Reformatie overkomt; of een kind Gods in het bijzonder, ten aanzien van het werk der genade in zijn ziel? Wat Hij doet, weten wij nu niet.

6. Wanneer Gods weg aangaande de godzaligen of de goddelozen, niet overeen schijnt te komen met hun verschillende staten, alsof Hij toornde over Zijn vrienden en Zijn vijanden gunstig was; hoe duister en verborgen is Zijn werk in deze niet! De voorspoed van de goddelozen, en de tegenspoed van de godzaligen, was voor een tijd een grote verborgenheid voor Asaf (Psalm 73). Ja wat meer is, somtijds worden de godzaligen gelaten een groot struikelblok voor anderen te zijn, gelijk wanneer de Heere Aäron verliet, om het gouden kalf te maken in de woestijn, hetwelk zoveel zonde en toorn bracht over het volk. Ik zou hier ook David, Salomo, Petrus en anderen kunnen bijbrengen. Hoe donker zijn dan niet deze en dergelijke bedelingen! te meer wanneer Hij aan de andere zijde de goddelozen Zelf gebruikt om Zijn werk te bevorderen, en als Hij hun goddeloze oogmerken doet dienen, om Zijn heilige en heerlijke einden voort te zetten; gelijk Hij zo de verraderij van Judas, het vonnis van Pilatus en de boosheid van de Joden bevorderlijk deed zijn aan het werk onzer verlossing. Gewis wij weten niet wat Hij doet; Zijn heerlijke werken zijn ons verborgen en onbekend. Hij kan de vijanden noodzaken, om tegen hun wil, datgene te doen, hetwelk Zijn werk aller-blijkbaarst voortzet; gelijk als wanneer de Filistijnen gedrongen werden om Israël de ark weer thuis te zenden (1 Samuël 6).

Kortom, hoe duister en verborgen is Zijn werk, wanneer Hij zulke werktuigen afsnijdt die er aller-bekwaamst toe schijnen te zijn, en wel, terwijl of eer het werk begonnen is, gelijk David die tot het bouwen van de tempel de stof had toebereid, maar in het werk niet gebruikt werd; of eer hun werk geëindigd is, gelijk Mozes, die het volk Israëls door de woestijn bracht, maar toen weggenomen werd, en niet gebruikt is geworden om het werk, van hen in het beloofde land te brengen, te voleindigen, hetwelk hij graag gedaan zou hebben? Hoe duister en onbekend is Zijn werk, wanneer Hij hen roept om te geloven wat tegen het vleselijk gevoel en de rede strijdig is; gelijk dat Abraham een zoon zal hebben, wanneer zijn lichaam en Sara's baarmoeder beiden verstorven waren, terwijl hij nochtans in God geloofde, die de doden levend maakt, en de dingen roept die niet zijn alsof zij waren? Of wanneer Hij ze roept, om dingen te doen, welke uitdrukkelijk schijnen tegen Zijn geopenbaarde wil in te lopen; gelijk wanneer Abraham geroepen werd om zijn zoon te offeren; dit was een bevel van beproeving, en Abraham heeft het door het geloof zoverre gehoorzaamd als het

bedoeld was dat hij doen zou! Hoe duister is zulk een voorzienigheid en beproeving, wanneer plicht tegen plicht schijnt gesteld te worden, gelijk wanneer de kerkelijken en de profeten op Nehémia aanvielen, en hem datgene als plicht opdrongen, hetwelk zijn plicht niet was; gelijk gij in de geschiedenis zien kunt (Nehémia 6:10-14); en wanneer profeten gesteld worden tegen profeten, niet alleen de profeten Baäls tegen de profeten Gods, maar zelfs de profeten des Heeren tegen des Heeren profeten, gelijk in het geval van die oude profeet, die voorgaf de verschijning van een engel gehad te hebben, en de Man Gods bedroog (1 Koningen 13).

Eindelijk, hoe duister en onverstaanbaar is Zijn werk, wanneer Hij met de ene hand opbeurt, en met de andere hand terneder werpt! Wanneer Hij met de ene hand heelt en met de andere verwondt! Zo was het met het kind, dat Christus in handen nam te genezen; het werd hoe langer hoe erger, want de duivel wierp het neer en verscheurde het (Markus 9). Zo was het ook met de overste; Christus had Zich verbonden, om met hem te gaan en zijn dochter te genezen; maar zie wat een wond hem gegeven wordt; één van zijn huis komende, zei tot hem: 'Uw dochter is gestorven; zijt den Meester niet moeilijk' (Lukas 8:49). In deze en dergelijke werken zegt de Heere: 'Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan'.

(2) Het tweede hoofdstuk, door mij voorgesteld, is om aan te wijzen, in welke opzichten wij onkundig en in het duister kunnen zijn, ten opzichte van des Heeren handelingen aangaande ons.

Hierop zeg ik:

1. Hetgeen Hij doet, kan ons, zelfs ten aanzien van de stof van Zijn werk, verborgen en onbekend zijn, hetzij het een gemeen of een zaligmakend werk zij, of dat het in Zijn gunst of in Zijn toorn zij; hoedanig Manóach en zijn huisvrouw ontmoette (Richteren 13). Hij en zij verschilden zeer in hun oordeel aangaande hetgeen zij zagen (vers 22-23): 'Manóach zeide tot zijn huisvrouw: Wij zullen zekerlijk sterven, omdat wij God gezien hebben. Maar zijn huisvrouw zeide tot hem: Zo de HEERE lust had ons te doden, Hij had het brandoffer en spijsoffer van onze hand niet genomen, noch ons dit alles getoond, noch ons om dezen tijd laten horen zulks als dit is'.

2. Hetgeen Hij doet, kan verborgen en onbekend zijn ten aanzien van de manier en wijze van Zijn doen. De weg die Hij houdt om Zijn voornemen uit te werken, is zeer wonderlijk en onbegrijpelijk; want Hij is een God 'Die de doden levend maakt, en roept de dingen die niet zijn, alsof zij waren' (Romeinen 4:17). Hij brengt de dingen uit niets voort, en de ene strijdigheid uit de andere (2 Korinthe 4:6). Hij brengt het licht voort uit de duisternis, het leven uit de dood, kracht uit zwakheid, spijze uit den eter en zoetigheid uit den sterke. Hoe onbekend is dan Zijn weg voor ons, die de dood de weg maakt tot het leven, het verwonden de weg tot genezing, het afbreken de weg tot opbouw, en het verlies de weg tot winst?

3. Hetgeen Hij doet, kan verborgen en onbekend zijn, ten aanzien van de oorzaken van Zijn werkingen. Daar kunnen redenen van staat zijn, daar wij onkundig van zijn; de reden waarom Hij nu zo en zo doet, en waarom Hij op een anderen tijd zulks laat; waarom Sion met oordeel wordt vervuld; waarom Hij over de raad der goddelozen, die Hem niet aanroepen, schijnsel geeft, en waarom de oprechte en rechtvaardige bespot wordt. Waarlijk 'den Almachtige kunnen wij niet uitvinden' (Job 37:23); 'Want wie heeft den zin des Heeren gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest?' (Romeinen 11:34).

4. Hetgeen Hij doet, kan verborgen en onbekend zijn, ten aanzien van de schoonheid van Zijn werk; Heere, zeide Petrus zult Gij mij de voeten wassen? Waar is de

schoonheid en heerlijkheid van dit werk? Betaamt het U om dat te doen? Wij kunnen onkundig zijn van de heerlijkheid der Goddelijke wijsheid, die in Zijn handelingen doorstraalt, als ook van de heerlijkheid van Zijn heiligheid, liefde en genade, die er in uitblinkt, totdat Hij Zijn werk naderhand doet blijken. Daar is een heerlijk verband tussen hetgeen Hij gedaan heeft, nog doet en later doen zal, hetwelk voor ons grotelijks verborgen kan zijn, als ook de schone tijd van Zijn handelingen; want 'Hij heeft ieder ding schoon gemaakt op zijn tijd' (Prediker 3:11). O, daar is zelfs een luister in de tijd van Zijn komst! wanneer Hij onze nood de tijd van Zijn liefde doet zijn, en uit onze engte Zijn gelegenheid neemt; nochtans kan ons deze schoonheid voor een tijd verborgen zijn.

5. Hetgeen Hij doet, kan verborgen en onbekend zijn, ten aanzien van de uitnemendheid en grootheid van Zijn werk. Het kan gering en klein schijnen, gelijk Petrus er van oordeelde, als hij zeide: Heere, zult Gij mij de voeten wassen? Nochtans kan het te behoorlijker tijd, een zeer groot en uitnemend werk blijken te zijn. Zijn grootheid wordt hierdoor niet verminderd, maar te meer geopenbaard. 'Als de HEERE de gevangenen Sions wederbracht, waren wij gelijk degenen die dromen' (Psalm 126:1). Zij zagen noch merkten de grootheid van het werk, totdat zij het naderhand zagen, en toen zeiden: 'De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan' (vers 3).

6. Hetgeen Hij doet, kan voor een tijd verborgen en onbekend zijn, ten aanzien van de noodzakelijkheid en nuttigheid van het werk. Een deel van Petrus' mening, wanneer hij zeide: Heere, zult Gij mij de voeten wassen? was deze: Heere! waartoe is het nodig dat Gij mij de voeten wast? En daarom zei hij ook, uit onkunde, in het volgende vers: Gij zult mij de voeten niet wassen in eeuwigheid; waarop Christus hem de volstreckte noodzakelijkheid opende van hetgeen Hij nu deed en door dit werk beoogde, zeggende: Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel met Mij. Daar is een grote noodzakelijkheid voor alles wat de Heere Jezus aan ons doet, hoewel wij er duister in mogen zien; en daarom behoorden wij een zo het nodig is, in alles te zien wat Hij doet; zo het nodig is, zult gij nu een weinig tijds bedroefd worden, door menigerlei verzoeking; en zo het nodig is, zal Hij u een meer blijde en heugelijke tijd geven; Hij weet best wat gij nodig hebt, hoewel gij het niet weet.

7. Hetgeen Hij doet, kan verborgen en onbekend zijn ten aanzien van de verscheidenheid van Zijn werk, als ook ten aanzien van de veranderingen die ons overkomen, door de verscheidene veranderingen van Zijn hand in het werken, hoewel Zijn hart, Zijn liefde en Zijn verband onveranderlijk zijn. Soms zal Hij Zijn volk laten begeren wat zij willen, en Hij zal ze geven tot de helft, ja tot het geheel van Zijn Koninkrijk; en op andere tijden mogen zij roepen en schreeuwen, als wanneer Hij nochtans Zijn oren sluit voor hun gebed. Soms zal Hij Zich van hen laten vast houden, om Hem niet heen te laten gaan, ja hun vergunnen om Hem, als het ware, te bevelen, zeggende: 'Van Mijn kinderen zult gij Mij bevel geven' (Jesaja 45:11). Zulks vergunde de Heere aan Mozes, wanneer hij zeide: Toon mij Uw heerlijkheid; waarop God antwoordde: 'Ik zal al Mijn goedheid voorbij uw aangezicht laten gaan' (Exodus 33:18-19). En zie, op andere tijden wil Hij niets bewilligen en als onverbiddelijk schijnen, hoewel Mozes, Daniël en Job in deze zaak mochten tussentreden. Wie kan deze verscheidenheid van Zijn handelingen verstaan, of de verborgen reden van de veranderingen, die Zijn volk hierop ontmoeten, in hun in- en uitwendig lot?

8. Hetgeen Hij doet, kan verborgen en onbekend zijn, ten aanzien van het einde en oogmerk, als ook ten aanzien van de uitkomst van Zijn werk, en wat Hij uit hetgeen Hij nu doet zal voortbrengen. Wat Hij in het wassen van de voeten van de discipelen deed, daarvan is het oogmerk niet bekend geweest, dan naderhand. Dus heeft Hij vele

dingen gedaan, van welke het oogmerk niet dan naderhand bekend geworden is.

Wat Hij deed als Hij mens werd, ja als Hij een worm werd en geen man; wat Hij deed als Hij leefde; wat Hij deed als Hij Zijn leven aflegde; en aan het kruis hing tussen twee moordenaars, dat alles is niet verstaan geworden dan naderhand; en toen is het gebleken dat Hem zulks betaamde (Hebreeën 2:17). En wat Hij aan dit Avondmaal doet, weten wij nu niet. De weg die Hij houdt, kan schijnen een zeer grote omweg te zijn, en nochtans kan het van achteren blijken, de enige ware weg te wezen; want als 'Hij Zijn volk leidt door den weg dien zij niet geweten hebben, en hen doen treden door de paden die zij niet geweten hebben' (Jesaja 42:16), dan kan zulks van achteren blijken, de beste weg tot Zijn heerlijkheid, en tot hun nut en zaligheid te zijn. Ook is het niet te verwonderen dat wij in het duister zijn, wanneer wij aanmerken, dat de Werkmeester van deze werken 'wonderlijk is van raad en groot van daad' (Jesaja 28:29). Oneindig boven alle staatkundigen, wier voorstellen en voornemens menigmaal voor ons verborgen zijn, hoe veel meer moeten dan de oneindig diepere raadsragen van God zodanig zijn!

(3) Het derde hoofdstuk, door mij voorgesteld, is om te tonen, waarom de Heere zulk een verborgen en onbekende weg met Zijn volk houdt, dat zij hetgeen Hij doet, nu niet weten.

1. De Heere doet dit om Zichzelf te openbaren, in een weg die Hem en al Zijn heerlijke volmaaktheden, gelijk is; en om te tonen, dat 'Zijn gedachten niet zijn als onze gedachten, en Zijn wegen niet zijn als onze wegen' (Jesaja 55:8). Indien Hij naar onze gedachten en verbeelding zou werken, en in een weg die onze bevattingen niet te boven ging, hoe zou het dan blijken dat Hij de Jehovah was, of een soeverein God, Die in alle handelingen Zichzelf gelijk is, Wiens wil ons tot wet, en Hem Zelf tot regel is, en Wiens 'pad is in grote wateren, zodat Zijn voetstappen niet bekend worden' (Psalm 77:20). Hierin toont Hij dat Zijn wijsheid een verborgen wijsheid is, terwijl Zijn eigen volk geneigd is te denken, dat Hij voor heeft, om Zijn werk in hen en in de Kerk te bederven, wanneer Hij op weg is, om hen op te richten en om de vijand neer te werpen. Hierin toont Hij, op een wonderlijke wijze, Zijn waarheid en getrouwheid, wanneer Hij het heil doet voortkomen, nadat Hij zo lang, als onder de grond en buiten het gezicht gewerkt heeft, en als het ware alle hoop vergaan is; maar wanneer het heil van achter de dikke wolk uit schijnt, dan blinkt het met een meer dan gewone luister en heerlijkheid. Dan zien zij dat 'Zijn goedertierenheid is tot in de hemelen' (Psalm 36:6), en dat 'Zijn getrouwheid is van geslacht tot geslacht' (Psalm 119:90). Zodat geen verwisselingen hier beneden, noch enige lengte van tijd, Zijn voornemen kunnen veranderen.

2. Hij doet het om Zijn vijanden te ontdekken, en om hun te doen blijken hetgeen zij zijn. Hetgeen Hij voor Zijn volk doet, weten zij zelf niet; veel minder weten dan de huichelaars en de onoprechte belijders, wat Hij voor Zijn volk doet, en wat goeds Hij voor hen bereidt. Indien de Heere altijd zichtbaar verscheen voor Zijn kinderen, als zij in engte zijn, zo zouden vele valse vrienden zich bij hen vervoegen, en hen schijnen lief te hebben en te begunstigen; maar opdat hun vijandschap openbaar en zij ontdekt mogen worden, zo komt Hij tot Zijn volk in onbekende wegen, waarin Zijn werk verborgen is; en dan tonen de vijanden openlijk, dat zij vijanden van Gods volk zijn, terwijl God Zich niet openlijk betoont hun Vriend te zijn. Hij kan Zichzelf en Zijn werk voor Zijn vrienden verbergen, om Zijn vijanden te openbaren, en om hen te verharderen in Zijn rechtvaardig oordeel; want 'Hij verhardt dien Hij wil', door hen aan zichzelf te laten (Romeinen 9:18).

3. Hij doet het om het schuim en de verdorvenheid van Zijn eigen volk te ontdekken, welke op de bodem van hun hart verborgen ligt; want terwijl Hij Zijn werk voor hen verborgen houdt, hoe ontdekt zich dan niet het ongeloof in vele twijfelingen en gewetensbezwaren, die in hun zielen opkomen aangaande Zijn oogmerk? Hoe ontdekt zich hun onlijdzaamheid niet, terwijl Hij uitstelt om de zaken voor hen op te klaren? Dus toont Hij hun hun zonden, en Hij vernedert ze onder een gevoel van hun onkunde. Zulk een ontdekking ontving de Psalmist, toen hij in het heiligdom ging, en over de misvatting nadacht waarin hij geweest was, aangaande het werk des Heeren; 'Toen was ik onvernuftig en wist niets, ik was een groot beest bij U' (Psalm 73:22). Dus doet Hij hun weten wat in hun hart is.

4. Hij doet het ook om hun genade te ontdekken, en om hen te beproeven en te oefenen. Dus beproeft Hij hun geloof, wanneer zij geloven moeten, hoewel zij niet weten hoe Zijn woord vervuld zal worden, gelijk Hij zo het geloof van Abraham beproefde (Romeinen 4). Dus beproeft Hij hun lijdzaamheid, wanneer zij op Hem wachten moeten, en als zij niet weten hoe lang (Psalm 13:2): 'Hoe lang, HEERE, zult Gij mij steeds vergeten? Hoe lang zult Gij Uw aangezicht voor mij verbergen?' Dus beproeft Hij hun hoop, wanneer alle menselijke voordoeningen en waarschijnlijkheden tekortschieten, en als zij geen grond van hoop van buiten kunnen zien; want 'de hoop nu die gezien wordt, is geen hoop' (Romeinen 8:24). Dus beproeft Hij hun onderwerping aan, en hun vertrouwen op Hem in het duister, en ook hun gehoorzaamheid aan Hem, terwijl Hij hen roept om onder Zijn wil te buigen, zelfs dan wanneer Hij Zijn oogmerk voor hen verbergt, en niet antwoordt van al Zijn daden, opdat wij stil zouden zijn en 'weten dat Hij God is' (Psalm 46:11).

Kortom, Hij houdt deze verborgen en onbekende weg, opdat wij Hem zouden leren eerbiedigen, vrezen en op Hem wachten, totdat Hij ons onderwijst hetgeen wij niet weten, en ons verklaart hetgeen wij niet verstaan. Hij is 'een God des gerichts; welgelukzalig zijn die allen die Hem verwachten' (Jesaja 30:18). In deze weg beteugelt Hij de nieuwsgierigheid en de hoogmoed van de mensen, die, wanneer hij alles gedaan heeft, wederom naar school moet gaan, en hetgeen hij tevoren geleerd had, wederom overleren en beter leren moet. In deze weg wekt Hij hen tot het gebed op, ten einde zij elk stuk van Zijn werk wederom tot Hem terug mogen brengen, opdat Hij hun de verborgenheden van Zijn raadslagen en de diepten van Zijn regering moge doen kennen; en opdat zij er geen andere zin aan mochten geven, dan Zijn eigen, waartoe zij anders zeer gereed zijn, zonder te willen wachten tot Hij Zijn wil verklaart, 'verduisterende zo den raad met woorden zonder wetenschap' (Job 38:2). In deze weg leert Hij ons om matig te zijn in ons gemoed, en zedig in ons gevoelen aangaande hetgeen Hij doet, totdat Hij Zijn gehele wil verklaard zal hebben; opdat wij, onder een gevoel van onze onkunde, dagelijks mochten leren Zijn wil onderscheidenlijk te zien, en met goed verstand van Zijn handelingen te spreken; anders zullen wij 'niets ordentelijk voorstellen kunnen vanwege de duisternis' (Job 37:19). In deze weg wekt Hij Zijn volk niet alleen op tot het gebed, maar Hij geeft hun in de uitkomst grote stof van lof en dankzegging, wanneer Hij hun naderhand doet verstaan, hetgeen zij nu niet weten, en als Hij het licht uit de duisternis voortbrengt, ja de duisternis zelf voor ons tot licht maakt. O, hoe vermeerdert het hun lof, wanneer de donkere wolken plaats maken voor de heldere zon! De uitkomst van Zijn handelingen is te heerlijker, wanneer Zijn genadig en heerlijk oogmerk, naderhand bekend gemaakt wordt.

(4) Het vierde hoofdstuk, hetwelk is, om enige tijden aan te merken, wanneer Hij hun doet verstaan hetgeen zij nu niet weten, of aangaande waarom zij in het duister kunnen zijn. Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.

Dit heeft betrekking:

Vooreerst in het algemeen, op de ontdekking, welke Hij ten dele van Zijn wil geeft in deze wereld, en op de volmaakte ontdekkingen, die Hij van Zichzelf doet in de toekomstige wereld. Hier openbaart Hij somtijds hetgeen tevoren duister en verborgen was in Zijn werk en Zijn handelingen; doch het blijft steeds maar een ontdekking ten dele; 'want wij kennen ten dele en wij profeteren ten dele, want nu zien wij door een spiegel in een duistere rede' (1 Korinthe 13:9,12); maar in de andere wereld 'zal het volmaakte komen, en dan zal hetgeen dat ten dele is, tenietgedaan worden'; dan zullen wij niet meer door een spiegel zien, maar van 'aangezicht tot aangezicht; nu kennen wij ten dele, maar alsdan zullen wij kennen, gelijk wij ook gekend zijn'. 'In dien dag zult gij bekennen', zegt Christus, 'dat Ik in Mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u' (Johannes 14:20). Hier kennen wij Hem, maar gelijk Hij niet is; maar 'dan zullen wij Hem gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is' (1 Johannes 3:2). Gij zult het na dezen volmaakt verstaan.

Maar dan heeft het ten tweede in het bijzonder, betrekking op sommige zonderlinge tijden, waarin Hij Zijn volk zelfs in deze wereld, naderhand te verstaan geeft, hetgeen zij tegenwoordig weten noch verstaan. Ik zal alleen enige van deze tijden noemen.

1. Somtijds komt de tijd, om hetgeen Hij doet bekend te maken, zeer snel nadat het werk gedaan is, gelijk dat hier zo was; want nadat Christus de voeten van Zijn discipelen gewassen had, verklaarde Hij wat Hij er mee bedoelde, en wel eerst aan Petrus, door hem te tonen welke wassing Hij bijzonderlijk meende, zodat zij zonder dezelve geen deel konden hebben aan de zoon Isaï's; 'Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel met Mij'. En dan naderhand aan al de discipelen (vers 12): 'Verstaat gij wat Ik ulieden gedaan heb?' hetzelfde verder aan hen verklarende. En gelijk Hij somtijds Zijn werk zeer snel aan hen verklaart, zo ook Zijn woord dat duister en onbekend was. Hij had gezegd (Johannes 16:16): 'Een kleinen tijd en gij zult Mij niet zien; en wederom een kleinen tijd en gij zult Mij zien; want Ik ga heen tot den Vader'. Zij werden hierdoor in het nauw gebracht en verbijsterd; waarop Christus, eer Hij nog met Zijn spreken geëindigd had, het hun verklaarde, waarop Zijn discipelen tot Hem zeiden: 'Zie, nu spreekt Gij vrijuit en zegt geen gelijkenis. Nu weten wij dat Gij alle dingen weet', enz. (vers 29-30). Nochtans was deze kennis die zij bekwamen zeer onvolkomen, gelijk het volgende antwoord van Christus aantoont.

2. Somtijds is de tijd van hetgeen Hij nu doet, naderhand te verstaan, zeer lang nadat het werk gedaan of het woord gesproken is, aangaande waarom zij in het duister zijn. Onze Heere kan grote dingen doen, en genadige dingen spreken tot Zijn volk, en nochtans kunnen zij een lange tijd in grote duisternis zijn, ten aanzien van de mening en het oogmerk van dezelve. Gelijk God Jakob zo ontmoette te Bethel, en hem een heerlijke openbaring van Zichzelf gaf, als ook een dierbare belofte van Zijn tegenwoordigheid en zegen, zodat hem dat was als 'een huis Gods en een poort des hemels' (Genesis 28:17); evenwel wist Jakob niet wat een feest dit voor hem moest zijn, twintig jaren na die tijd, als wanneer God een nieuw onthaal gaf op deze oude bevinding, zeggende: 'Ik ben die God van Bethel, alwaar gij het opgerichte teken gezalfd hebt, daar gij Mij een gelofte beloofd hebt' (Genesis 31:13). Hij wist niet dat het een voorbereiding zou zijn voor een twintigjarige dienstbaarheid; en dat de nieuwe gedachtenis daarvan een pand zou zijn, van een nieuwe ontmoeting van dezelfde

natuur; dat de herdenking van het oude Bethel, een voorbereiding zou zijn tot het nieuwe Pniël. Wat weet ik ook, of het niet wel twintig of dertig jaren tijd zal nemen, om te verklaren wat sommigen bij deze gelegenheid ontmoet hebben te Dunfermline. Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan. Het zij dan, dat Hij de verborgenheid van hetgeen Hij doet, in een korte of na een lange tijd verklaart, het is zeker dat Hij altijd de bekwaamste en de beste tijd verkiest, tot bereiking van de grote einden van Zijn heerlijkheid en van ons goed en voordeel (Hábakuk 2:3): ‘Het gezicht zal nog tot een bestemden tijd zijn; dan zal Hij het op het einde voortbrengen, en niet liegen; zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven’.

3. Daar zijn ook enige omstandigheden van tijd, waarin de Heere het gevoegelijk oordeelt, om de kennis van hetgeen duister en verborgen is in Zijn werk, aan Zijn volk mede te delen. Soms ontmoet Hij hen in het openbaar, nadat Hij Zich in het verborgen voor hen verborgen gehouden heeft in het duister, en verklaart aan hen Zijn gehele hart. Gelijk Asaf, wanneer hij in het heiligdom ging, een oplossing ontving van zijn donker geval, en ook bevond dat zelfs ‘zijn voeten bijna waren uitgeweken en dat zijn treden bijkans waren uitgeschoten’, maar dat God ‘zijn rechterhand gevat had’ (Psalm 73:2,23): ‘Zij aanschouwen Hem in het heiligdom, ziende Zijn sterkheid en eer’ (Psalm 63:3). Dan wederom op een andere tijd verbergt Hij Zich in het openbaar, en ontdekt Zich meer aan hen in een verborgen hoek; gelijk Markus 4:34: ‘Hij verklaarde alles Zijn discipelen in het bijzonder’. Hetgeen zij horen in het openbaar en niet verstaan kunnen, dat kan Hij hun verklaren, wanneer Hij en zij alleen zijn. Hierom is het, dat de bruid de afzondering verkoos (Hooglied 7:11-12): ‘Kom, mijn Liefste, laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen. Laat ons vroeg ons opmaken naar de wijnbergen, laat ons zien of de wijnstok bloeit, de jonge druifjes zich opendoen, de granaatappelbomen uitbotten; daar zal ik U mijn uitnemende liefde geven’; de zoete en gevoelige gemeenschap wordt soms voor een verborgen hoek bewaard.

4. Soms geeft Hij hun hetgeen Hij doet, te verstaan, na een lange nacht van verlatenheid, wanneer Hij hen met een nieuw bezoek komt verrassen en hen doet zeggen: ‘Dat is de stem mijns Liefsten, zie Hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen’ (Hooglied 2:8). Soms openbaart Hij Zijn wil meer helder aan hen, nadat Hij hun geloof en hun lijdzaamheid voor een tijd beproefd en hen in grote verdrukking gebracht heeft. Nooit is aan Johannes zoveel van Christus’ wil geopenbaard, zelfs niet toen hij in Christus’ schoot aanlag, dan toen hij vervolgd, en op het eiland Patmos gebannen was geworden. Zo was het ook met Ezechiël, als hij in het midden van de weggevoerden was, bij de rivier Chebar, ‘toen werden de hemelen geopend en hij zag de gezichten Gods’ (Ezechiël 1:1). Soms doet Hij het na een diepe vernedering en ernstige smeking, zoals aan Daniël (Daniël 9:20-21); toen kwam de engel Gabriël hem van enige grote dingen onderrichten, aangaande waarom hij tevoren in het duister was. Soms heeft de Heere Zijn volk aanmerkelijk begunstigd, met grote en heerlijke openbaringen van Zijn wil, nadat zij dagen hebben afgezonderd tot gebeden en belijdenis van zonden en zich verootmoedigd hebben voor Hem. Maar helaas! waar zijn de Christenen van voorgaande geslachten, sommigen van welke zich in hun binnenkamers voor vele dagen opsloten, en hun spijze ontvingen door vensters of gaten van de deur?

5. Soms bewaart Hij de ontdekking van hetgeen Hij doet, totdat Hij een vollere en overvloediger mate van de Geest uitstort. Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het ten dele verstaan; zo-even, als Ik uw voeten gewassen zal hebben, dan zal Ik het u

verklaren; doch gij zult het naderhand meer helder en onderscheidenlijk verstaan, op de dag van het Pinksterfeest, wanneer de Geest zal uitgestort worden. Zie dienovereenkomstig Handelingen 2, hoe Petrus toen gepredikt, en toen het sterven en de opstanding van Jezus verkondigd heeft! Hetgeen Hij gedaan had was hem toen niet meer een verborgenheid. Waarom wij ook vinden in Johannes 14:26, dat de Trooster, de Heilige Geest tot dit zelfde einde beloofd wordt, om ons alles te leren, en om ons indachtig te maken alles wat Hij ons gezegd heeft. En wanneer de Geest meer overvloedig medegedeeld en uitgestort wordt, dan brengt Hij Christus' woorden en werken op zulk een wijze in gedachtenis, dat Hij ons verklaart wat Hij door zulk een woord en zulk een werk gemeend heeft, wat Hij op zulk en zulk een tijd gezegd en gedaan heeft.

6. Soms doet Hij het een weinig voor hun dood; Hij heeft ze soms voor hun sterven met ogenzalf gezalfd, en hen verder laten zien, dan zij ooit tevoren zagen, gelijk het zo met de oude Jakob was; toen zijn natuurlijke ogen duister waren, toen zag hij de Silo komen, Wien de volken gehoorzaam zouden zijn. Toen zag hij, denk ik, een weinig verder dan hij te Bethel of ook te Pniël gedaan had, en hem is iets meer van Christus ontdekt, dan hij tevoren geweten heeft. Zo was het ook met de oude Simeon voor zijn dood; hij had tevoren een gelovig gezicht van Christus ontvangen, maar nu kreeg hij Hem in Zijn armen, en ontving een meer gevoelig gezicht dan ooit tevoren, zodat hij zeggen moest: 'Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien' (Lukas 2:29-30). Ik heb sommigen gekend, die zeer heldere openbaringen van Christus gekregen hebben voor hun sterven.

7. Met één woord: Hij doet het soms in de dood zelf; hoewel soms des Heeren knechten in veel duisterheid gestorven zijn, zo zijn nochtans aan anderen de handelingen van Christus in hun dood verklaard geworden, die al hun dagen tevoren voor hen verborgen zijn geweest. De dood kan onder zeer vele bevindingen een breuk brengen, en van dezelve mogelijk maar twee of drie overig laten. Maar de dood heeft soms de bevindingen van sommigen vermenigvuldigd, en hen door een dal der schaduwen des doods doen gaan, zegepralende in Gods eeuwige liefde. Ik lees van een Adolphus Clarebachius die al zijn leven lang onder veel dienstbaarheid gehouden was geworden, en die, wanneer hij martelaar werd, en naar de paal ging om verbrand te worden, zei: 'Ik heb een zeer droefgeestig en bedrukt leven geleefd tot op deze dag, doch nu geloof ik, dat er geen vrolijker hart op de wereld is, dan het mijne'. Wat de Heere deed in het besturen van zijn voorgaande bedruktheid, wist hij niet, totdat het nu bleek, dat des Heeren oogmerk, in dit zijn zwaarmoedig en bedrukt leven, niet anders was dan om het een doorgang of weg te doen zijn tot die heerlijke en blijmoedige dood. Sommigen zijn de donkere doorgang, tussen de tijd en de eeuwigheid doorgestaan, met meer licht en kennis van des Heeren wil en werk, dan zij ooit tevoren gehad hebben. Jakob had nooit helderder gezicht van zijn oud bezoek te Bethel ontvangen, dan toen hij op zijn sterfbed lag, en al zijn kinderen en sommigen van zijn kindskinderen rondom zich had; nu zag hij klaar wat God gedaan had, en wat Hij verder uit de belofte te Bethel, ten aanzien van zijn talrijk nageslacht en deszelfs toekomstige bezitting van het land Kanaän, voortbrengen zou. Hierom begint hij ook zijn stervende woorden, met hetgeen tussen God en hem te Bethel was omgegaan, zeggende (Genesis 48:3-4): 'God de Almachtige is mij verschenen te Luz in het land Kanaän; en Hij heeft mij gezegend. En Hij heeft tot mij gezegd: Zie, Ik zal u vruchtbaar maken en u vermenigvuldigen en u tot een hoop van volken stellen; en Ik zal uw zaad na u dat land tot een eeuwige bezitting geven'. Te dien tijd, mocht hij

zeggen, had ik noch vrouw noch kinderen, maar nu zie ik mijn kinderen en mijn kindskinderen, en ik zie wat God er mee voorheeft; en zo profeteerde hij van hun verdere aanwas, en verscheidene omstandigheden en vertoningen, die zij in volgende geslachten hebben zouden. Dus werd die zegen te Bethel uitgebreid, en hem die veel klaarder uitgelegd op zijn sterfbed. Wat u ook, gelovigen! op deze of gene plaats, of hier te Dunfermline ontmoet is, wat Hij bij andere gelegenheden gedaan heeft of bij deze gelegenheid doet, kunt gij mogelijk tegenwoordig niet doorzien, en mogelijk wordt de verdere verklaring daarvan tot een maaltijd voor u bewaard, op een doodsbed, als wanneer Hij Zijn voorgaande woorden en werken met licht verklaren zal, en u zal doen juichen over Zijn heil en u doen zeggen: o nu bedenk ik wat Hij mij op die plaats gezegd en wat Hij mij op die plaats gedaan heeft. Wat Hij er door beoogd heeft, was mij duister en onbekend; maar nu zie ik wat Hij gemeend heeft; ik zie dat Hij zo goed is als Zijn woord, en dat Hij alles wel gedaan heeft. Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan, mogelijk vroeger of later, zelfs eer gij naar een eeuwigheid heen gaat.

TOEPASSING

(5) Het vijfde of laatste hoofdstuk door mij voorgesteld, is om enige besluiten uit het verhandelde te trekken ter toepassing.

Is het zo, dat de werken Gods, en het doen van de Heere Jezus Christus aangaande Zijn volk, zeer duister, verborgen en onbekend kunnen zijn, totdat Hij het naderhand bekend maakt, zie hier dan uit:

1. Dat wij grote reden hebben om ootmoedig te zijn; wat ook de Heere onder ons bij deze gelegenheid gedaan heeft, laat ons niet denken dat wij alles weten wat Hij gedaan of door Zijn doen beoogd heeft, nademaal Hij tot ons zegt: Wat Ik doe, weet gij nu niet. Laat de grote vraag, die men vindt in Job 11:7-9, ons onder een gevoel van onze onkunde vernederen: 'Zult gij de onderzoeking Gods vinden? Zult gij tot de volmaaktheid toe den Almachtige vinden? Zij is als de hoogten der hemelen, wat kunt gij doen? Dieper dan de hel, wat kunt gij weten? Langer dan de aarde is haar maat, en breder dan de zee'. Denkt niet dat gij uw les volmaakt geleerd hebt; de grootste gelovigen op aarde zijn maar leerlingen, zolang zij hier beneden zijn. Het Goddelijk licht schijnt bij trappen meer en meer, tot de volle dag der heerlijkheid; en daarom wat zij ook zien, zo hebben zij nochtans nodig om nog helderder te zien; en wat hun ook geleerd zij, echter hebben zij nodig meer volkomen te leren; ach, wat kennen wij nog maar een klein stukje van God!

2. Zie hier ook uit, wat reden de gelovigen hebben, om naar de hemel te verlangen, dewijl de wolken en de duisternis nooit geheel verdreven zullen worden, totdat zij het zaligmakende gezicht van God en het Lam ontvangen: 'Die stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is haar Kaars' (Openbaring 21:23). Ook is er 'geen tempel in dezelve; want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel, en het Lam' (vers 22). Het mag van al de grote werken Gods die Hij doet gezegd worden: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan; wanneer de tijd, te weten, Gods tijd, die de bekwaamste is, het ontdekken zal, en wanneer zelfs die tijd, ontdekt zal hebben, hetgeen Hij voormaals gedaan heeft, dan mag ook van die ontdekking gezegd worden: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan, wanneer de eeuwigheid het ontdekken, en de hemel het op een andere en meer heerlijke wijze openbaren zal; dan zullen al Zijn handelingen met Zijn volk zichtbaar zijn, en al Zijn oogmerken, die tevoren duister en verborgen waren, zich klaar ontdekken.

3. Zie hier ook uit, dat de Kerk en Gods kinderen, zo lang zij in deze wereld zijn, zich niet moeten inbeelden van wolken en duisternis bevrijd te zullen wezen, zelfs dan niet, wanneer de Heere nabij hen is; want ‘rondom Hem zijn wolken’ (Psalm 97:2); ook maakt Hij van de wolken Zijn wagen, waarop Hij tot Zijn volk komt rijden. Het is waar, de wolken die Hem omringen, hebben somtijds een donkere en somtijds een heldere zijde, doch wanneer zij op het helderst zijn, dan zijn ze nochtans maar wolken daar Hij in verschijnt; en zij weten niet hoe ver Hij daarop rijdt, hoe snel dezelve zullen verdwijnen, en welk weer daardoor voorspeld wordt. De Heere bedoelt aan Zijn volk een bewijs te geven van Zijn beloofde zorg, zo lang zij hier beneden zijn, door ‘de blinden te leiden door den weg dien zij niet geweten hebben, en door hen te doen treden door de paden die zij niet geweten hebben, de duisternis voor hun aangezicht ten licht makende en het kromme tot recht’ (Jesaja 42:16). En dus worden zij meest in het duister gehouden; somtijds aangaande voorzienigheden die de kerk overkomen, terwijl haar donkere wolken over het hoofd hangen; somtijds aangaande de plichten die opzicht hebben op de zaak Gods, in de tijd daar zij in leven, en aangaande het woord Zijner lijdzaamheid; somtijds aangaande hun eigen staat en verzekerd aandeel aan Christus; somtijds zijn ze ook in het duister ten aanzien van troost, als zij die noodzakelijke bemoediging missen, die hun droevig geval vereist; somtijds ook aangaande het Woord van God, wanneer daar een voorhangsel over getrokken wordt; en somtijds aangaande het werk Gods, wat Hij doet, wanneer zij Zijn voetstappen niet kunnen zien, noch Zijn stem horen, noch Zijn liefde en goedertierenheid kunnen bemerken wegens de duisternis.

4. Zie hier ook uit, dat des Heeren tijd van iets te doen, niet altijd Zijn tijd is om te tonen wat Hij doet. Hij neemt Zijn eigen tijd om te werken, en Zijn eigen tijd om Zijn werk te tonen. Hij kan de voeten van Zijn discipelen wassen, en hun nochtans niet laten weten wat Hij doet, tot op een meer gelegen tijd, waarin Hij de heerlijkheid van Zijn werk zal tonen, die tevoren verborgen was. Hierom is het dat de Kerk bad (Psalm 90:16): ‘Laat Uw werk aan Uw knechten gezien worden, en Uw heerlijkheid over hun kinderen’. Zijn tijd om Zichzelf en Zijn werk te tonen, is gewoonlijk zeer onverwacht en verrassend; het kan zijn wanneer hun nacht op het duisterst is, dat dan, volgens Zijn belofte, ‘den oprechten het licht op gaat in de duisternis’ (Psalm 112:4). Hij maakt de duisternis voor hen tot licht, waarom de Kerk uitriep: ‘Wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, zal mij de HEERE een Licht zijn’ (Micha 7:8). Het is waar, somtijds openbaart Hij aan hen Zijn werk, wanneer zij daarnaar verlangen en daarop hopen; want ‘Hij heeft de dorstige ziel verzadigd, en de hongerige ziel met goed vervuld’ (Psalm 107:9); nochtans doet Hij het ook somtijds wanneer zij, als het ware, alle hoop verloren hebben, en het minst verwachtende zijn; ‘Want de nooddrufte zal niet voor altoos vergeten worden, noch de verwachting der ellendigen in eeuwigheid verloren zijn’ (Psalm 9:19), te kennen gevende, dat zij voor een lange tijd kunnen schijnen vergeten te zijn, maar dat zij niet voor altoos vergeten zullen worden; dat hun hoop en verwachting voor een lange tijd kunnen schijnen vergaan te zijn, maar zij zullen niet in eeuwigheid verloren zijn. Wanneer die aan het sterven is, dan ontfermt Hij Zich over de stervende hoop. Wegens Zijn hoogachting voor de heiligheid en voor een nauwkeurige wandel, openbaart Hij somtijds Zijn heerlijkheid aan hen, wanneer zij in de praktijk der godzaligheid voor God en de mensen geoefend zijn. Want ‘den oprechten gaat het licht op in de duisternis’ (Psalm 112:4) en ‘die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren’ (Johannes 14:21). Het is in deze weg, dat wij Zijn komst, om Zichzelf en

Zijn werk te openbaren, te verwachten hebben; doch om de soevereiniteit van Zijn genade te tonen, openbaart Hij somtijds Zichzelf en Zijn genadig werk, wanneer de godsvrucht zeer laag vervallen is, als haar biddende gestalte weg is, ja als haar ongerechtigheden vermenigvuldigd en haar trouweloosheden vele geworden zijn (Jesaja 43:22): ‘Doch gij hebt Mij niet aangeroepen, o Jakob, als gij u tegen Mij vermoeid hebt, o Israël’; zie nochtans onmiddellijk op deze beschuldiging, en opdat Hij hun harten mocht doen wegsmelten door Zijn verrassende genade, wat Hij zegt (vers 25): ‘Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet’. Zie ook Jesaja 57:17-18: ‘Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid en sloeg hen, Ik verborg Mij en was verbolgen; evenwel gingen zij afkerig heen in den weg huns harten. Ik zie hun wegen en Ik zal hen genezen, en Ik zal hen geleiden en hun vertroosting wedergeven, namelijk aan hun treurigen’. Sommigen denken dat het zelfs deze tijd is, daar de tekst betrekking op heeft: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan. Wanneer Ik, nadat gij Mij driemaal verloochend zult hebben, u aanzien zal en gij naar buiten zult gaan en bitterlijk wenen, wanneer gij, op het kraaien van de haan, in een hoek zult wegllopen, en aldaar uw zware zonden en Mijn genadig aanzien van u gedenken, dan zult gij met een smeltend hart, meer de verborgenheid van dit wassen en hoe gij het nodig hebt, inzien, dan nu: Wat ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.

5. Nog eens, zie hier ook uit, wat grond van onderzoek er is, aangaande hetgeen de Heere gedaan heeft, en wat gij er van weet; of het verborgen en onbekend voor u is of niet. Onderzoek:

Wat de Heere gedaan heeft, of nog bij deze gelegenheid aan u doet; heeft Hij Zich nedergebogen om uw voeten te wassen? Vraagt gij, wanneer Christus, in een geestelijke zin gezegd mag worden Zich neder te buigen, om de voeten van Zijn discipelen te wassen? Ik antwoord:

a. Dan mag Hij gezegd worden, hun voeten te wassen, wanneer Hij hun hun vuile voeten ontdekt. O heeft u de Heere door Zijn overtuigende genade getoond, wat vuile voeten, wat vuile genegenheden, wat een vuil hart en wat een vuile wandel gij hebt en gehad hebt? Heeft Hij ‘de ongerechte dingen die u op de hielen zijn, u doen omringen?’ gelijk er staat in Psalm 49:6. Heeft Hij u met schaamte en droefheid doen uitroepen: ‘Ongerechte dingen hebben de overhand over mij’ (Psalm 65:4); ‘ik ellendig mens’, enz. (Romeinen 7:24); hoe heb ik Zijn Geest bedroefd, en mijn voeten bezoedeld door in het slijk te lopen! Zijn er wel ooit zulke vuile voeten geweest als de mijne, die iemand tot de tafel des Heeren gebracht hebben?

b. Dan mag Hij gezegd worden, hun voeten te wassen, wanneer Hij hen hun vuile voeten doet dopen in de fontein van Zijn bloed, die tegen de zonde en de onreinheid geopend is. Heeft Hij u de fontein van de zonde en van de goddeloosheid ontdekt, die in u is, en de fontein van reinigmaking, die er in Jezus is, en heeft Hij u door het geloof doen lopen tot de fontein van het bloed des Lams, dat van alle zonde reinigt? Indien Hij dus Zijn bloed op uw hart en uw consciëntie gesprengd heeft, en u in hetzelfde vrede en vergeving der zonde heeft bekend gemaakt, en het u dierbaar heeft doen zijn, niet alleen als een vergevend, maar ook als een reinigend bloed, dan heeft Hij waarlijk uw voeten gewassen.

c. Dan mag Hij gezegd worden, hun voeten te wassen, wanneer Hij hen met de vrouw, die achter Zijn voeten stond, doet ‘wenen om Zijn voeten nat te maken met tranen, en om dezelve af te drogen met het haar van haar hoofd’ (Lukas 7:38). Zijt gij ooit tot zulk een nabijheid toegelaten, dat gij u met een ootmoedige vrijmoedigheid

neergelegd hebt aan Zijn voeten? De vrouw was beschaamd om Christus in het aangezicht te zien, en daarom kwam zij achter Hem, wenende. Zijt gij ooit vervuld geweest met een heilige, ootmoedige schaamte, en schaamroodheid van het aangezicht voor Hem, wegens uw zondigheid, en dat onder een gezicht en bevatting, dat Hij met u verzoend is? (Ezechiël 16:63).

d. Dan mag Hij gezegd worden, hun voeten te wassen, wanneer Hij hun de voeten doet wassen in het bloed van Zijn vijanden; gelijk er zo gezegd wordt van de rechtvaardige, dat 'hij zich verblijden zal, als hij de wraak aanschouwt, dat hij zijn voeten wassen zal in het bloed des goddelozen' (Psalm 58:11). Zo mogen wij ook zeggen van de gelovigen, dat als Christus hun voeten wast, zij begerig zijn, om het hartebloed van hun en Zijn vijanden te zien, namelijk, van hun ongelooft, van hun atheïsterij en van al hun begeerlijkheden en afgoden; hun blijdschap zou zijn, om de wraak Gods over hen allen te mogen zien, also zij met een heilige wraak tegen hen vervuld zijn (2 Korinthe 7:11). De reden waarom dit een bewijs is van Zijn wassen van ons, is omdat, wanneer Hij hen wast, Hij het doet volgens die belofte (Ezechiël 36:25): 'Ik zal rein water op u sprengen en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen'. Heeft Hij nu uw voeten op deze wijze gewassen?

2. Onderzoek dan verder, wat gij weet ten aanzien van Zijn werk; indien gij weet dat Hij u gewassen heeft, zo is dit meer dan een gewone wassing geweest, en in zulk een geval zegt Hij tot u: 'Wat Ik doe, weet gij, en gij zult het na dezen meer verstaan'. Het is wat anders gewassen te zijn, en wat anders verzekerd te zijn dat het zo is. Indien Hij u de verzekerde kennis van Zijn werk gegeven heeft, dan zal er iets van Petrus' verbaasdheid uw hart vervuld hebben: Heere! zult Gij mij de voeten wassen? Sta hierover verwonderd, gij mensen en engelen! dat de Heere der heerlijkheid Zichzelf heeft willen vernederen, om zulk een vuile worm, als ik ben, in Zijn bloed te wassen: 'Wat zal ik den HEERE vergelden?' (Psalm 116:12). 'Is dit naar de wet der mensen?' (2 Samuël 7:19). Dit wordt aan een iegelijk niet gegund. O wees dan dankbaar en ootmoedig! en wat gij ook in deze kennen mag, zo gedenk nochtans altijd dat gij maar ten dele kent, en dat er veel meer in Zijn doen is, dan gij nog kent. Daar zijn andere gelovigen, die mogelijk niet weten wat Christus met hen gedaan heeft, terwijl Hij 'Zijn aangezicht voor hen verbergt, en zij verschrikt zijn'. Zij kunnen niet zeggen, dat Hij hun voeten gewassen heeft, maar veeleer hun hart heeft doorwond, op hen toornig is, Zich op een afstand van hen houdt, en hen als buiten sluit, zijnde de Trooster, die hun ziel moest vertroosten, verre van hen. Gelijk nu een gelovige, die opgeklaard is, niet weet hoe snel hij onder een wolk kan zijn, also weet ook een gelovige niet, die onder een wolk is, hoe snel zijn hemel opgeklaard kan worden, en beide deze gevallen kunnen de weg banen voor hetgeen te komen staat, wanneer des Heeren oogmerk uitbreekt. Wat dan het geval wezen mag, laat dit woord altijd in overweging genomen worden: 'Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.

6. Laat ons ook hieruit zien, de plicht van alle mensen in deze grote vergadering, hetzij van gelovigen of van onbekeerde zondaren. Het geeft inzonderheid aan alle kinderen Gods een bijzondere onderwijzing, wat hun geval ook wezen mocht en wat de Heere mocht doen, inzonderheid indien Zijn weg verborgen, duister en onbekend voor hen is. Het is dan uw plicht, gelovigen!

1. Om op te merken wat de Heere doet, en om op Zijn heerlijke gangen in het heilgdom acht te geven, hoewel deze verborgen en onbekend mogen zijn; ja zij zijn juist daarom, omdat zij duister en verborgen zijn, te meer waardig, gekend te worden. Het is een kenmerk van de genadelozen, dat zij op de werken Zijner hand niet letten;

maar 'wie is wijs? Die neme deze dingen waar; en dat zij verstandiglijk letten op de goedertierenheden des HEEREN' (Psalm 107:43). Dit letten begrijpt in zich een geloven dat de Heere Zijn werk voortzet, hoewel de wolken van duisternis Hem en Zijn werk voor ons gezicht verbergen, als ook een rechtmatig oordeel te vellen over hetgeen Hij doet, alles ten beste uitleggende; dit is 'Zijn doen verstandiglijk aan te merken' (Psalm 64:10), gelovende dat alles goed en ten goede van Zijn volk is; wij moesten op Gods werken zo letten, dat wij er Zijn goedertierenheid in opmerkten.

2. Daarom is het uw plicht, om nooit hard te oordelen over Zijn werken, hoe verborgen en onbekend, ja hoe zwaar en verdrukkend deze ook mogen zijn. Zult gij Gods liefde afmeten naar uitwendige bedelingen of ook zelfs naar inwendige verlatingen? Want hoewel het u waarlijk past te wenen, wanneer de Bruidegom weggegaan is, zowel als verblijd te zijn wanneer Hij tegenwoordig is, zo meet nochtans Zijn liefde niet af naar Zijn voorzienigheid, maar naar Zijn belofte. Het is een dwaas kind dat denken zou, dat de moeder hem verlaten had, zo dikwijls zij uit zijn gezicht is, of hem uit haar armen gegeven had; o, zeg dan niet, wanneer Hij Zich verbergt, dat Zijn hart veranderd, dat Zijn liefde weg, en dat alles wat Hij gedaan heeft, maar bedrog geweest is, dat er nu geen hoop meer is, en dat alles verloren is. Wat ook Zijn handelingen mogen zijn, hoewel gij er geen reden van kunt geven, zo moet gij nochtans hetgeen gij niet geloven kunt, door die te verstaan, leren verstaan door het geloof; wij moeten geloven, wanneer wij niet verstaan kunnen; overzie dan de voorzienigheden en open uw ogen voor de beloften.

3. Betwist niet hetgeen gij niet verstaat, maar buig u neder en vrees; laat af en weet dat Hij God is; en dat Hij Zichzelf gelijk zal zijn in Zijn werken; zet de Heilige Israëls geen perk, door te besluiten dat Hij niet komen zal, omdat Hij niet op die tijd en in die weg komt, als gij u hadt verbeeld. Schroom te denken, dat gij de zaken beter zoudt behandelen, dan de oneindige Wijsheid het goed vindt te doen; wat een hatelijke hoogmoed zou dat zijn! O houd toch hoge gedachten van Hem, Wiens wegen zo hoog zijn boven uw bereik, dat gij hetgeen Hij doet niet weet. Indien Zijn werken dan zo hoog boven uw bereik zijn, hoe hoog en onnaspeurlijk zijn dan Zijn raadslagen! Bedenk nochtans altijd, wat wolken er in uw hemel mogen zijn, dat Hij een vast verband gemaakt heeft tussen donkere bedelingen en tussen heldere beloften.

4. Indien gij meer wilt weten van hetgeen de Heere doet, dan moet gij u benaastigen om geoefende Christenen te zijn en om te wandelen in de vreze des Heeren; want 'de verborgenheid des HEEREN is voor degenen die Hem vrezen', enz. (Psalm 25:14). Hoe nader gij bij God leeft, hoe meer gij verwachten mag van Zijn wil te zullen weten, en door een onzichtbare hand in een dag van duisternis geleid te zullen worden; want 'Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht, en Hij zal den zachtmoedigen Zijn weg leren' (Psalm 25:9). Benaarstig u dan om ootmoediglijk te wandelen met uw God, en dan zult gij hetgeen Hij doet, hoewel gij het nu niet weet, na dezen verstaan.

5. Wees niet hoogmoedig, indien gij meer dan anderen weet, en indien Hij u als vrienden behandelt, volgens Johannes 15:15: 'Ik heet u niet meer dienstknechten, want de dienstknecht weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, want al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekendgemaakt'. En opdat gij u niet verheffen zou, zo moet gij u niet vreemd houden, hoewel Hij u een doorn in het vlees mocht geven, een kruis om u nederig te houden; bedenk hoe het huis u voormaals nederig gehouden, uw heersend kwaad bedwongen, u tot het gebed gedreven, en u al zuchtende tot een God in Christus gebracht heeft. Wees niet hoogmoedig op hetgeen gij weten mocht, want hoewel gij tot meerdere nabijheid

toegelaten zijt, dan sommige anderen; zo weet gij nochtans niet hoe snel het veranderen kan, en wat stormen er over u of over de Kerk van Christus komen kunnen; noch ook of dit niet wel uw laatste Avondmaal zal zijn.

6. Indien hetgeen Hij doet, u duister en onbekend mocht zijn, o wacht dan op Hem, die gezegd heeft: gij zult het na dezen verstaan. O, wacht gelovig op Hem! want wanneer Zijn werk duister en onbekend is, dan is het de rechte tijd voor het geloof om te bloeien en om vrucht voort te brengen (Jesaja 8:17): ‘Daarom zal ik den HEERE verbeiden, Die Zijn aangezicht verbergt voor het huis Jakobs, en ik zal Hem verwachten’. Wanneer zelfs de beloofde dingen als onwaarschijnlijke en onmogelijke dingen voorkomen, hebbende nochtans het vaste woord van een God die niet liegen kan, zo hebt gij u aldaar te vestigen, als geankerd zijnde op die onbeweeglijke Rotssteen, en om alle stormen van vleselijke redeneringen en bedorven ingevingen uit te staan en te verduren. Wacht lankmoediglijk op Hem, want de Heere is een God des gerichts, ‘welgelukzalig zijn die allen die Hem verwachten’ (Jesaja 30:18). Zo ook (Psalm 40:2-4): ‘Ik heb den HEERE lang verwacht; en Hij heeft Zich tot mij geneigd en mijn geroep gehoord. En Hij heeft mij uit een ruisenden kuil, uit modderig slijk opgehaald, en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt. En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onzen Gode; velen zullen het zien en vrezen, en op den HEERE vertrouwen’. Wat ook Zijn bedelingen mogen zijn, zeg nochtans: ‘Zie, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?’ (Job 13:12), wat donkere wolken er in Zijn werken of in Zijn woorden zich vertonen mogen. De arme Kananese vrouw ontmoetten vele moedbenemende dingen, zelfs in haar komen tot Christus; in het eerst antwoordde Hij haar niet één woord; en wanneer Hij sprak, zo was de eerste zaak die Hij haar zeide, iets, dat haar buiten Zijn opdracht scheen te sluiten, zeggende: ‘Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls’ (Mattheüs 15:24). Helaas! mocht zij gezegd hebben, nu behoef ik niet meer te bidden, ik ben een verworpenen! enz. Maar nee, zij hield gestadig aan, zeggende: ‘Heere, help mij!’, dan noemde Hij haar een hond, desondanks hield zij evenwel aan, en toen ontving zij een genadig antwoord en verhoring; ‘Jezus antwoordde en zeide tot haar: O vrouw, groot is uw geloof; u geschiede gelijk gij wilt’. Gaat gij ook alzo, gelovigen! op deze wijze voort; o vertrouw Hem toch, gij ongelovige gelovigen! en geeft Hem maar tijd, dan zal Hij in de uitkomst alles voor u verklaren, al was het door het vuur en het water dat Hij u brengt tot het gewenste land. Gij hebt Zijn belofte welke met Zijn dierbaar bloed en Zijn plechtige eed verzegeld is, dat, wanneer gij zult gaan door het water en door het vuur, Hij met u zal zijn, hetzij gij Hem zien kunt of niet. Gij weet nu nog niet wat Hij doet, of wat Hij bedoelt; en gij weet niet welke diepe wegen er nog voor u bewaard worden, ten aanzien van verdrukking; maar met deze belofte in uw hand mag gij zeggen, gelijk er staat in Psalm 71:20-21: ‘Gij, Die mij vele benauwdheden en kwaden hebt doen zien, zult mij weder levend maken, en zult mij weder ophalen uit de afgronden der aarde. Gij zult mijn grootheid vermeerderen en mij rondom vertroosten’. Gij weet niet wat zondige stappen gij nog doen zult; nu was ik uw voeten, mocht Jezus zeggen tegen Petrus, maar gij weet niet dat dit maar een duistere proef is van een andere soort van wassing, die gij eerlang zult nodig hebben; want ‘eer de haan tweemaal gekraaid zal hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen’ (Markus 14:30), ondanks uw tegenwoordig voornemen, ‘of zij ook allen geërgerd werden, zo zal ik toch niet geërgerd worden’ (vers 29). Gij weet nu niet, dat gij uw voeten verschrikkelijk bezoedelen zult, nadat Ik deze gewassen heb. O, wonderbare Jezus! dat Gij de voeten wassen wilt van degenen, die Gij weet dat ze wederom zo snel verontreinigen zullen! Doch wat er ook

geschieden mocht, hoewel de satan, door de kracht van zijn verzoeken, u drijven mocht in het slijk van de zonden, o wacht u nochtans, om daardoor gedreven te worden in de diepte van wanhoop; want dat is het wat de duivel bedoelt, ten einde hij u mocht brengen, om beiden wet en Evangelie gelijkelijk te verwerpen; dat gij Zijn naam onteerd hebbende, door de geboden Zijn wet te verbreken, Hij u verzoeken mocht, om te wantrouwen aan Zijn genade, door te wanhopen om enig goed van Hem te ontvangen, door de belofte van het Evangelie. Zie dan, o gelovigen! hoe nodig gij hebt, om ieder ogenblik te wachten, en des Heeren wassing en bevochtiging te ontvangen, volgens de belofte (Jesaja 27:3): 'Ik, de HEERE, behoed dien, alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen'. Denk niet dat één wassing of bevochtiging genoeg is; want hoewel gij op dit ogenblik, door des Heeren gunst over u, in een hemel van blijdschap en vertroosting waart, zo weet gij echter niet, of gij niet, door Zijn verberging en verlating, haast in een hel van zonde en droefheid gebracht kunt worden; want hoewel onze heerlijke Heere op dit ogenblik uw voeten waste, zo kan ik u niet beloven, dat dezelve niet, eer de haan tweemaal kraait, zo vuil en bezoedeld zullen zijn als tevoren. O, wacht dan op en hangt van Hem af! om alle ogenblikken door Hem gewassen en bevochtigd te worden.

O, wacht u toch voor zorgeloosheid! want gij ontvangt nooit zo veel uit Zijn genade en volheid op een tijd, dat het u vrijheid zou vergunnen, om uw afhanging van Hem te verminderen op een andere tijd. In deze weg van op Hem te wachten, hoewel gij nu niet weet wat Hij doet, zult gij het na dezen verstaan, en Hij zal u gelegenheid geven, om Hem Zijn werk tot een aangenaam einde te zien brengen, hoewel het langs vreselijke wegen mocht zijn; zodat gij het zult moeten zeggen, gelijk er in Psalm 66:5-6 staat: 'Komt en ziet Gods daden; Hij is vreselijk van werking aan de mensenkinderen. Hij heeft de zee veranderd in het droge; zij zijn te voet doorgegaan door de rivier; daar hebben wij ons in Hem verblijd'. Hij heeft een zee van verdrukking in een droog land van vertroosting veranderd; en vers 16: 'Komt, hoort toe, o allen gij die God vreest, en ik zal vertellen wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft'. Wat Hij nu doet, door al dat vallen en opstaan, door al die stormen en kalmten van uw geval, en door al die verborgen wegen daar Hij u door leidt, dat zal Hij u naderhand verklaren en doen verstaan, zeggende, gelijk er staat (Psalm 81:8): 'In de benauwdheid riep gij, en Ik hielp u uit, Ik antwoordde u uit de schuilplaats des donders; Ik beproefde u aan de wateren van Meriba' als ook (Jesaja 45:5): 'Ik gordde u, hoewel gij Mij niet kendet'; Wat Ik doe weet gij nu niet, het kan enige dagen of jaren vereisen, om hetgeen Hij nu doet, te verklaren; hoe weinig of veel gij ook mag weten, zo zal nochtans een dag van aanstaande beproeving u meer doen weten, en een dag des doods zal u nog beter doen verstaan, doch de dag der heerlijkheid zal het alles openbaren. Gij zult het na dezen verstaan, gelovigen! ten dele hier op aarde en volmaaktelijk in de hemel; genadiglijk in de tijd, en op een verheerlijkte wijze in de eeuwigheid.

Nu zal ik met een woord of twee tot zondaren, die nog vijanden en vreemdelingen zijn van Christus, deze redevoering besluiten. O gij, die versmaders zijt van de Heere der heerlijkheid, hoewel Hij u bij deze gelegenheid voor uw ogen geschilderd is geweest, als gekruist zijnde, wat zal ik u zeggen? Mag ik u niet voor ogen houden, hoe deze tekst op u kan toegepast worden, en dat Christus Zelf tot u zegt: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan? Hij heeft bij deze gelegenheid iets gedaan, hetwelk gij niet weet of opmerkt; hoewel Hij uw voeten niet gewassen heeft, zo heeft Hij nochtans u aangeboden te willen wassen, en dat niet alleen uw voeten, maar uw handen en uw hoofd; want een gelovige, die alreeds door de wederbarende

genade gewassen is, heeft niet nodig dan dat alleen de voeten gewassen worden; maar gij hebt nodig dat uw hoofd en hart, zowel als uw handen en voeten gewassen worden. Gij hebt nodig om zowel van de vuilheid van uw staat, als van de vuilheid van uw wegen, gewassen te worden; doch welke wassing gij ook nodig mocht hebben; Christus heeft u die heden aangeboden, als ook Zichzelf, om er de werkmeester van te zijn, zeggende: Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel aan Mij; ook biedt Hij nog op dit ogenblik Zichzelf aan, zeggende: Wilt gij niet rein zijn? Wilt gij Mij uw hart, uw voeten en handen laten wassen? Nee, zegt het ongeloof, Gij zult mijn voeten niet wassen in eeuwigheid; dat is te veel voor Christus, de Zoon Gods, om te doen; ik zal mij zelf wel wassen, mij bekeren en godsdienstig worden op een andere tijd, maar voor het tegenwoordige ben ik met wat anders ingenomen. Zult gij dan voornemen om geen werk in Christus' hand te stellen? Zult gij op zulk een wijze Zijn vriendelijke aanbidding behandelen, wanneer Hij de deur der barmhartigheid voor u opent, en u door Zijn dienaren roept, die u allen uit één mond verzekeren, dat gij welkom zult zijn, ondanks al uw zonden; ja die zelfs zegt, 'die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen' (Johannes 6:37). Gij mocht dan zijn wie gij wilt, hetzij gij een jong of een oud zondaar zijt, zie, de nederige Jezus doet u de aller-toegevendste aanbidding, die ooit van mensen of engelen gehoord is. O vuil zondaar! wilt gij u niet laten wassen? Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel aan Mij, en zult het ook nooit krijgen.

Indien gij aan uw vuile begeerlijkheden zo getrouwd zijt, dat gij van deze niet gewassen wilt wezen, dan moet ik u zeggen, dat gij niet weet wat gij doet, noch wat Christus doet, maar dat gij het na dezen verstaan zult, hetzij in een weg van toorn tot uw verschrikking, of in een weg van barmhartigheid tot uw diepe verbrijzeling.

1. Wat Hij doet door deze aanbidding om u te wassen, zult gij na dezen verstaan tot uw verschrikking; mogelijk als gij op een doodsbed ligt, en de consciëntie ontwaakt zijnde, zal beginnen te zeggen: o hoe vele dierbare aanbiddingen van Christus en van Zijn genade heb ik ontvangen, en onder anderen ook deze, dat Hij mijn voeten wilde wassen! Doch ik heb al Zijn aanbiddingen geweigerd en verworpen. Gij zult het na dezen verstaan, wanneer gij het ontzaggelijke vonnis tegen u zult horen uitspreken: 'Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is' (Mattheüs 25:41), en wanneer gij met 'wenig der ogen en knersing der tanden, Abraham, Izak en Jakob, met al de profeten, apostelen en volgers des Lams, zult zien zitten in het Koninkrijk Gods, maar ulieden buiten uitgeworpen' (Lukas 13:28-29). Ja wanneer gij denken en zeggen zult: O ik, misdadig ellendig mens! ik had in heerlijkheid kunnen zijn, maar ik ben ingenomen geweest met de ijdele wereld en mijn boze lusten, en was onwillig om van deze gewassen te worden, en nu moet ik in de hel onder de duivelen, en verdoemde verworpenen voor eeuwig wonen. O denkt daaraan eer het te laat is!

2. Doch indien de genade u na deze weigering voorkomt, dan zult gij hetgeen Hij doet, na dezen verstaan tot uw verbrijzeling. Indien de Heere Zich ooit over u ontfermt, en Zichzelf aan u openbaart, o hoe zal het u dan als een zwaard door de ziel gaan en u in het leven treffen, wanneer Hij zeggen zal: 'Ik ben Jozef, uw broeder, dien gij naar Egypte verkocht hebt' (Genesis 45:4). Ik ben Jezus uw Zaligmaker, Die gij veracht hebt. Ik ben het, Wiens roeping gij versmaad en Wiens vriendelijke aanbiddingen gij in de wind geslagen hebt; wanneer Ik u aanbood de voeten te wassen hebt gij de verzenen tegen Mij verheven; en nu, hoe zal Ik u onder de kinderen stellen? Hoe zal Ik u verlossen, die Mijn goedertierenheid zo licht geacht, en die Mijn bloed vertreden hebt, waarin Ik u heb willen wassen? O wat zal dit een verbreking voor uw hart zijn, wanneer gij naderhand nog genade ontvangt; ach! dat dan deze bittere verbrijzeling op

dit oogenblik in uw boezem een begin mocht nemen, met een: ‘Wee mij, dat ik zulk een aanbieding zo lang versmaad heb!’ Hij zegt heden tot de misdadigste zondaar in deze vergadering: ‘Kom, laat Mij u wassen’; indien dan uw hart zegt: Kom Heere, o kom en was mijn consciëntie van de schuld, en mijn hart van de smet der zonde, dan is het goed. Zijt gij van harte gewillig, om tegenwoordig en om algemeen van uw onreinheid en van al uw afgoden, in Zijn bloed gewassen te worden? Wel, dan hoop ik, dat Hij iets gedaan heeft aan uw verstand en aan uw wil, hetwelk Hij, hoewel gij het nu nog niet verstaat, te Zijnen tijd genadiglijk ontdekken zal; want het is Zijn eigen belofte: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.

AMEN

4. Kamers van veiligheid in tijden van gevaar

Jesaja 26:20-21. ***Ga heen, Mijn volk, ga in uw binnenste kamers, en sluit uw deuren na u toe; verberg u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga. Want zie, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken; en de aarde zal haar bloed ontdekken en zal haar doodgeslagenen niet langer bedekt houden.***

Mijne vrienden! het is een zware zaak, de mensen gevoelig te maken over hun zonden, en over het gevaar van deze, zodat zij tot Christus mogen vluchten vóórdat Hij komt, en hen aangrijpt in hun zonden door Zijn oordelen; en daarom, voordat Hij in deze weg tot ons komt, roept Hij ons weder en weder om tot Hem te komen en in Hem te schuilen, als de enige plaats van verberging. O wat een genade ware het, indien wij, wanneer wij van des Heeren komst ten gerichte hoorden, mochten vrezen en de toekomstige toorn ontvlieden! Voor de stem des Heeren zullen de vogelen schreeuwen, de dieren brullen, de hinden jongen werpen, de cederen schudden, en de bergen beven; maar zie de mensen, hoewel zij met redelijke zielen begaafd zijn, en Zijn dreigende stem in Zijn Woord horen, vrezen nochtans Zijn stem, noch beven voor Zijn Woord, en daarom vlieden zij ook niet van Zijn toorn tot Zijn barmhartigheid, noch van hun zonden tot de Zaligmaker, om hen van de zonde en de toorn te verlossen. De meesten zijn aan dit oor doof. De goddelozen begeren in hun goddeloosheid gerust gelaten te worden, opdat zij daarin in vrede mogen leven; terwijl nochtans de goddelozen, zegt mijn God, geen vrede hebben. Wij zijn allen, wegens de zonde, onder Gods toorn, en nochtans weten wij het niet, en zoeken daarom niet uit de weg te gaan, waarin Gods toorn brandt, noch om met Hem bevredigd te worden; maar hier opent de barmhartige God de deur van genade, ja al de kamerdeuren van de vrijstad, zeggende, voordat de storm van Zijn toorn aankomt: Komt hier in. O dat wij naar Zijn roeping mochten horen!

Deze tekst volgt op een lofzang, in het voorgaande gedeelte van het hoofdstuk beschreven. De kerk mag na een lofzang zich voor het lijden bereiden. Daar wordt van de discipelen gezegd, na hun laatste Avondmaal met Christus, wanneer zij de lofzang gezongen hadden, dat zij uitgingen naar de olijfborg, zijnde de plaats van lijden en beproeving. De gezangen des tempels sluiten het lijden niet uit, maar kunnen een voorbereiding daarvoor zijn. Het laatste gedeelte van de lofzang alhier, was ten aanzien van een geestelijke opstanding, aanwijzende ook de algemene opstanding (vers 19): ‘Uw doden zullen leven’, enz. Dit schijnt een voorzegging te zijn van de geestelijke opstanding van zondaren, en wel inzonderheid van de heidenen, welke na de opstanding van Christus zou stand grijpen. Ook mijn dood lichaam, zij zullen na de opstanding van Christus geroepen worden, zij zullen met Hem opstaan, en met Hem in de hemel gezet worden; ja gelijk er in de grondtekst staat, (daar het woordje ‘ook’ niet in gevonden wordt), mijn dood lichaam, zij zullen opstaan. Zij zullen het verborgen lichaam van Christus worden, en als een gedeelte van Hemzelf opstaan; en dit zal de laatste heerlijke opstanding der heiligen invoeren, van wie Christus de Eersteling is (1 Korinthe 15:20).

Maar hoe en door welk middel zal nu deze geestelijke opstanding volbracht worden? Namelijk door Gods roeping, en de stem van Christus in het eeuwige Evangelie, waarvan wij hier in de tekst een bewijs hebben: ‘Ga heen, Mijn volk, ga in uw binnenste kamers’, enz.

In de tekstwoorden vinden wij:

1. De plicht daar wij toe geroepen en vermaand worden, namelijk, te gaan in de binnenste kamers, de deur achter ons toe te sluiten en ons te verbergen. Dit zijn zinnebeeldige uitdrukkingen, genomen van der menschen praktijk, welke zich voor een storm verbergen; en te kennen gevende, dat zij spoedig tot Christus om verbergung zouden komen, en van al die wegen en middelen gebruik maken, die God in Zijn Woord heeft ingesteld; inzonderheid, door het geloof en de bekering zich afwendende van de zonde tot God, door Jezus Christus. Dit is de plicht.

2. De uitgestrektheid van de plicht, als een ogenblik, totdat de gramschap overga; te kennen gevende, dat zij in de oefening van deze plichten zullen volharden, totdat al de uitwerkingen van Gods gramschap voorbij zullen gegaan zijn. Dit is maar een klein ogenblik; hoewel het uw gehele leeftijd is, zo is het nochtans maar een ogenblik in vergelijking van de eeuwigheid. Al hun verdrukkingen alhier, hoe verdrietig die ook schijnen mogen, zijn maar kort en ogenblikkelijk, wanneer deze bij de gelukzaligheid, die voor hen bewaard wordt, worden vergeleken. De storm mag hard waaien, maar hij zal overgaan.

3. De personen, daar deze vermaning aan gedaan wordt; Mijn volk; dat is, niet alleen die de Mijne zijn door belijdenis en gemene verbondsbetrekking, maar inzonderheid de Mijne door een bijzondere aanneming en mededeling van Mijn Geest, die Mijn wil weten en doen; want deze schijnen gesteld te worden tegen de overigen der wereld, die de inwoners der aarde genaamd worden (vers 21).

4. De vriendelijke en gemeenzame wijze, op welke deze plicht wordt aangedrongen; ga heen, of (gelijk de Engelschen lezen) kom Mijn volk. Het is niet, ga daar alwaar Ik niet bij u zal zijn; maar kom hier, waar Ik ben; kom tot Mij, kom tot Mij! en terwijl Hij dus de plicht voorstelt, stelt Hij Zichzelf ook voor om hun Leidsman en Helper te zijn in de plicht. Het is niet: ga alleen, maar kom bij Mij van den Libanon af.

De reden waarmee dit wordt aangedrongen, is omdat er een storm voorhanden is; blijft niet buiten staan opdat de storm u niet overvalt. Want zie, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan, enz. alwaar wij acht mogen geven:

1. Op de zekerheid van de zaak, wordende deze ingevoerd met een zie: zie, de HEERE zal komen. Het zal zekerlijk geschieden; gij zult God Zijn wraak zien uitvoeren. Het is zeker: daarom zie en aanschouw het.

2. Op de plechtigheid van de zaak; De HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan, enz. Dit wordt op een menselijke wijze gezegd, gelijk als één die in gramschap van Zijn plaats opstaat, om Zijn vijand een slag tóe te brengen; gelijk er gezegd wordt (Jesaja 28:21): 'De HEERE zal Zich opmaken gelijk op den berg Perázim, Hij zal beroerd zijn gelijk in het dal van Gíbeon; om Zijn werk te doen: Zijn werk zal vreemd zijn', enz. Het is met een bijzondere plechtigheid dat Hij bedreigt te straffen: Zie, de HEERE komt uit Zijn plaats.

3. De rechtvaardigheid van de zaak; om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken. God komt om de inwoners der aarde te bezoeken, maar het zal een rechtvaardige straf van hun ongerechtigheid zijn; het geroep van hun zonde brengt God uit Zijn plaats, om hen te straffen. Behalve de eeuwige straf, welke de goddelozen hiernamaals zullen ondergaan, zijn er voorbeelden van aanmerkelijke straffen over zondige volken en kerken, wanneer hun zonden tot een hoogte gekomen zijn.

4. De noodzakelijkheid van de zaak; de aarde zal haar bloed ontdekken en zal haar doodgeslagenen niet langer bedekt houden. Dat is, de aarde zelf zal over de zondaren, die op de aarde wonen, om wraak roepen; de aarde zal het bloed uitspuwen, dat onrechtvaardig vergoten is geworden, gelijk het bloed van Abel van de aardbodem

roept (Genesis 4:10-11; Job 20:27): ‘De hemel zal zijn ongerechtigheid openbaren, en de aarde zal zich tegen hem opmaken’. Deze bloedige zonden, welke in vergetelheid schenen begraven te zijn, zullen wederom te voorschijn gebracht worden; en de aarde zelf, die ze scheen te dekken en te verbergen, zal ze ontdekken en openbaren, en tegen de zondaar getuigen. Vele andere leringen voorbijgaande, zal ik deze ene alleen voorstellen.

LERING: In beroerde tijden, wanneer Gods gramschap over een zondig volk bedreigd wordt, is des Heeren zorg voor de veiligheid van de zijnen zodanig, dat Hij hun gebiedt te gaan in hun kamers, en niet buiten de deur te blijven, om voor het geweld van de aanstaande storm beveiligd te worden.

Tot bewijs van deze leer, dat God zorg voor de veiligheid en behoudenis van de Zijnen heeft, blijkt:

1. Uit de maatregel die Hij hun alhier geeft, wat zij te doen hebben voor dat Hij de storm aanbrengt. Gij mocht ook acht geven op de zorg die Hij tot hun bewaring heeft, uit het eerste vers van dit hoofdstuk: ‘Te dien dage zal dit lied gezongen worden in het land van Juda: Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en voorschansen’. Zie ook tot dit einde Maleáchi 3:16-17, hoe God in een boze tijd, ‘zijn eigendom zal verschonen, gelijk een man zijn zoon verschoont, die hem dient’. Lees ook Amos 9:8-9 en Mattheüs 24:24, waar wordt gezegd: ‘Dat zij, indien het mogelijk ware, ook de uitverkorenen zouden verleiden’; maar het is niet mogelijk, dat zij verleid of bedorven zullen worden.

2. Hij gebiedt hun te gaan in hun binnenste kamers, voordat de storm der gramschap aankomt, gelijk hier en elders, zie Zefánja 2:1-3: ‘Doorzoekt uzelfen nauw, ja, doorzoekt nauw, gij volk dat met geen lust bevangen wordt; Eer het besluit bare’, enz. ‘Zoekt den HEERE, alle gij zachtmoedigen des lands, die Zijn recht werken; zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN’. Zo ook Joël 2:12-14. Zie insgelijks enige beloften tot dit einde Psalm 27:5 en Psalm 31:21. Zie Zijn Naam in Psalm 9:10-11, en Zijns volks praktijk in Psalm 143:9: ‘Red mij, HEERE, van mijn vijanden; bij U schuil ik’.

De orde die ik tot verhandeling van deze lering zal houden, is dat ik zal onderzoeken:

- (1) Wanneer het blijkbaar is, dat er een storm van gramschap aanstaande is?
- (2) Waarom de HEERE voor de veiligheid en de bewaring van Zijn volk in zulk een tijd wil zorgen?
- (3) In welke kamers Hij hun gebiedt te gaan, tot hun beveiliging?
- (4) En dan zal ik enige toepassing maken.

(1) Het eerste hoofdstuk, door mij voorgesteld, is te onderzoeken, wanneer het blijkbaar is, dat er een storm van gramschap aanstaande is; en dat de HEERE Zich gereed maakt om uit Zijn plaats te gaan, om de inwoners der aarde te straffen?

1. Wanneer allerlei zonde de overhand nemen en ze nationaal worden, zodanige zonden als die men gemeld vindt in Hoséa 4:1-3: ‘De HEERE heeft een twist met de inwoners des lands, omdat er geen trouw, noch weldadigheid, noch kennis Gods in het land is, maar vloeken en liegen, en doodslaan, en stelen, en overspel doen; zij breken door, en bloedschulden raken aan bloedschulden. Daarom zal het land treuren’, enz. Ja als daarmee gepaard gaat, een afwijken van Gods verbond, geveinsdheid, en lauwheid

, zie Jesaja 10:5-6; Jesaja 58:1-8; Jesaja 29:13 en Openbaring 3:16, wanneer een volk lauwwarm geworden is, dan zal God hetzelfde uit Zijn mond spuwen. Onverbeterlijkheid (Deuteronomium 28:20). Wanneer zij de dienstknechten Gods vervolgen (2 Kronieken 36:16). Wanneer een algemene zorgeloosheid de overhand neemt, gelijk in de eerste wereld (Jeremia 5:11). Het verlaten van de eerste liefde (Openbaring 2:4-5). Hardnekkigheid in de zonde (Numeri 14:41-44). Onderdrukking van de armen en de wezen (Exodus 22:22-24). Verbondsbreking (Deuteronomium 29:24-25). Walgen van het hemelse manna, en verachting van het Evangelie of het Woord van God (Jeremia 26:4-6). Spotten met de godzaligheid en de godzaligen (Psalm 37:13-14 en Jeremia 18:20-21). Wanneer de dwaling de overhand neemt (2 Thessalonicenzen 2:11-12), als ook het ongeloof, de moederzonde (Psalm 78:20-21,32; Psalm 106:24). Hoogmoed (2 Kronieken 32:25-26). Vervalsing van de dienst Gods (1 Koningen 11:5-9). Ongehoorzaamheid aan Gods roeping, onder wat voorwendsel het ook zijn mag, en het volgen van vals licht (1 Koningen 13:17-18,21-22,24,26).

2. Wanneer de zonden grotelijks verzwaard zijn. Wanneer zij de zonden zijn van Jeruzalem, van een belijdenis-doend volk, dan worden er zes engelen gezonden om hen te verderven, terwijl er maar twee gezonden werden naar Sodom, gelijk wij zien kunnen (Ezechiël 9:2): ‘En zie, zes mannen kwamen van den weg der Hoge poort, die gekeerd is naar het noorden, en elkeen met zijn verpletterend wapen in zijn hand’. Wanneer de zonden bedreven worden tegen veel licht, tegen vele kloppingen van de consciëntie, tegen vele middelen van genade, tegen vele roepingen van de voorzienigheid en tegen vele blijken van barmhartigheid en Goddelijke goedertierenheid; gelijk wij zien kunnen (Romeinen 2:4-5): ‘Of veracht gij den rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?’ enz.

3. Wanneer Gods lankmoedigheid niet alleen misbruikt, maar door een goddeloos geslacht en eeuw bespot wordt; wanneer men begint te zeggen: ‘Waar is de belofte Zijner toekomst?’ (2 Petrus 3:3-4). Waar is de bedreiging Zijner komst ten oordeel? Dan wordt God vertoornd, en zal de mensen doen weten, dat Hij niet traag is in Zijn belofte, gelijk enigen dat traagheid achten, maar lankmoedig is over ons; als ook dat Hij niet traag is in Zijn bedreigingen, maar dat Hij ‘de wraak op Zijn tegenpartijen zal doen wederkeren en Zijn haters vergelden’ (Deuteronomium 32:41-42).

4. Wanneer er weinigen of geen zijn om in de bres te staan, om de gramschap die aanstaande is, af te keren (Ezechiël 22:30-31), dan is het tijd om zich te verbergen; want de storm staat voor de deur. Wanneer de godzaligen worden weggenomen, en er grote schaarsheid van dezelve is (Jesaja 57:1): ‘De rechtvaardige komt om, en er is niemand die het ter harte neemt; en de weldadige lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let dat de rechtvaardige weggeraapt wordt vóór het kwaad’. Het is om deze reden, dat de profeet Micha uitroept: ‘Ai mij, want ik ben als wanneer de zomervruchten zijn ingezameld’, enz. (Micha 7:1-2). Met één woord, somtijds voorzegt het gelaat van de voorzienigheid dit aan allen, die ogen in het hoofd hebben.

(2) Het tweede hoofdstuk, door mij voorgesteld, is om een weinig te spreken van, of te onderzoeken waarom de HEERE voor de veiligheid en de bewaring van Zijn volk wil zorgen, wanneer er een storm voorhanden is?

Hier mogen wij aanmerken:

A. De redenen waarom.

B. De wijze hoe Hij hen bewaart.

A. Dat Hij zulks doen zal, blijkt uit deze redenen:

1. Omdat Hij ze lief heeft met een bijzondere liefde. Hierom bidt de psalmist, dat de Heere hem wilde doen ‘aanschouwen het goede Uwer uitverkorenen; opdat ik’, zegt hij, ‘mij verblijde met de blijdschap Uws volks; opdat ik mij roeme met Uw erfdeel’ (Psalm 106:5). De liefde Gods gaat alle liefde te boven; deze is een tedere en ontfermende liefde. Hij bemint Zijn volk, en daarom zal Hij ze beschermen ten tijde van gevaar (Psalm 103:13): ‘Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de HEERE over degenen die Hem vrezen’. Zie Psalm 89:33-34, hoewel ‘Hij hun overtredingen met de roede bezoekt, en hun ongerechtigheid met plagen’, nochtans, ‘zal Hij Zijn goedertierenheid niet van hen wegnemen’.

2. Om Zijn betrekking tot hen, zijnde Hij hun God en zij Zijn volk; Hij hun Koning, en zij Zijn onderdanen. Hij is waarlijk Heere en Koning van de ganse aarde, maar van Zijn volk op een bijzondere wijze. Hij is hun Herder, en zij zijn de schapen Zijner weide; en omdat Hij hun Herder is, daarom zal hun bescherming noch verzorging in benauwdheden ontbreken; Hij is hun Vader, en zij zijn Zijn zonen en dochteren; zal Hij dan niet voor Zijn kinderen zorgen? Hij is hun Man; zal Hij dan niet zorgen voor Zijn bruid? ‘Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt het en onderhoudt het, gelijkerwijs ook de Heere de gemeente’ (Éfeze 5:29).

3. Om de gedurige voorbedding van Christus in de hemel voor hen; want Hij is hun Voorspraak, verschijnende voor het aangezicht Gods voor hen. Daar zijn sommigen die de Vader aan Christus gegeven heeft, voor wie Hij zorgen, en die Hij door Zijn voorbedding beschermen zal: ‘Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen die Gij Mij gegeven hebt’ (Johannes 17:9). De bewaring van het overblijfsel is toe te schrijven aan de voorbedding van Christus. Zie Zacharia 1:12-13.

4. Om Gods belofte, die tot hun beveiliging verbonden is (Psalm 27:5): ‘Want Hij versteekt mij in Zijn hut ten dage des kwaads, Hij verbergt mij in het verborgene Zijner tent; Hij verhoogt mij op een rotssteen!’ (Jesaja 33:16): ‘Die zal in de hoogten wonen, de sterkten der steenrotsen zullen zijn hoog vertrek zijn; zijn brood wordt hem gegeven, zijn wateren zijn gewis’ (Jesaja 32:2): ‘En die Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen den vloed’. (Maleáchi 3:17): ‘En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn; en Ik zal hen verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont die hem dient’. Hij zal een merkteken op hen zetten (Ezechiël 9:4): ‘Ga door, door het midden der stad, door het midden van Jeruzalem, en teken een teken op de voorhoofden der lieden die zuchten en uitroepen over al die gruwelen die in het midden derzelve gedaan worden’.

Maar hoe zal Hij hen beveiligen, daar zij zowel als de overigen voor de storm blootgesteld zijn? Komen de vromen niet in de algemene ellende om, zowel als anderen?

Ik antwoord: Soms is dat zo; maar dan geschiedt dat:

1. Omdat zij de zonden van de tijd inwilligen, en niet in hun kamers gaan, maar buiten de deur blijven, wanneer de storm aankomt. Wanneer zij deel nemen in de zonden van de goddelozen, dan delen zij ook in hun plagen; wanneer zij de wereld te veel gelijkvormig zijn, dan lijden zij ook met de wereld. De godvruchtigen kunnen nalatig zijn in de Heere te heiligen, en Hem tot hun vrees en verschrikking te stellen; maar als zij zulks doen, dan zal Hij hun tot een heiligdom zijn.

2. God laat soms de Zijnen vallen in de algemene ellenden, omdat er een andere

wereld is; daar blijft voor hen een rust over, een betere gelukzaligheid dan dit leven (Hebreeën 4:9).

Doch na dit alles, is er een groot onderscheid tussen het omkomen van de rechtvaardigen in algemene ellende, en tussen dat van de goddelozen, want:

- a. De rechtvaardigen kunnen verdrukking lijden, en nochtans de bijstand van de Goddelijke genade genieten, terwijl de goddelozen daar niets van weten.
- b. Het lijden van de één reinigt hem, maar het lijden van de ander is zijn bederf.
- c. Het is voor de één een kastijding, maar voor de ander een straf.
- d. Ja de dood zelf is voor de één geen dood, want die verderft alleen zijn lichaam; maar voor de ander is die het verderf van ziel én lichaam beiden.

B. Maar belangende de wijze hoe God Zijn volk beveiligt in algemeen gevaar:

1. Soms beveiligt Hij hen door de dood zelf, opdat zij het kwaad en de verdere ellende, die op de aarde komen zal, niet mogen zien. Dus wordt van Ahíá gezegd: hij zal sterven; 'want deze alleen van Jeróbeam zal in het graf komen, omdat in hem wat goeds voor den HEERE, den God Israëls, in het huis van Jeróbeam gevonden is' (1 Koningen 14:13). Daar was niemand in Jeróbeam's huis, die enig goed in zich had, dan dit kind. Zie ook wat er van de vrome Josía gezegd wordt (2 Koningen 22:20): 'Daarom, zie, Ik zal u verzamelen tot uw vaderen en gij zult met vrede in uw graf verzameld worden, en uw ogen zullen al het kwaad niet zien dat Ik over deze plaats brengen zal'.

2. God beveiligt Zijn volk in de storm, door hen te troosten en te ondersteunen in hun verdrukking en benauwdheid (2 Korinthe 1:4). Wie zou niet willen drinken van die beker, die zoet gemaakt is met de vertroosting van de Heilige Geest? Hij doet hun menigmaal zeggen: Deze benauwdheid is geen benauwdheid, deze pijn is geen pijn; deze pijnbank is een bed van rozen; want het gevoel van Gods liefde heeft alles als verslonden. Met één woord: Hij heeft wonderlijke wegen om hen te beveiligen, door Zijn tegenwoordigheid en voorzienigheid. Zo werd Paulus beveiligd door de genadige voorzienigheid van God, wanneer veertig mannen en vervolgers zijn verderf gezworen hadden, en zij noch eten noch drinken zouden, totdat zij hem gedood hadden. Beiden, de Schriftuurlijke en kerkelijke geschiedenissen, zijn vol voorbeelden van Zijn genadige beschermende en bewarende voorzienigheid. De oneindige Wijsheid heeft vele wegen om de Zijnen te behouden.

(3) Het derde hoofdstuk, door mij voorgesteld, is om aan te wijzen, in welke kamers zij te gaan hebben, opdat zij de storm, wanneer hij komt, ontwijken mogen.

In het algemeen, wanneer wij van kamers spreken, zo onderstelt dat een huis, waarin de kamers zijn. Gelijk nu God in Christus, Zelf het Huis is (Psalm 31:3): 'Wees mij tot een sterken Rotssteen, tot een zeer vast Huis'; en daar in dit Huis zoveel kamers zijn, als God eigenschappen en volmaaktheden heeft, tot welke wij geroepen worden de toevlucht te nemen door het geloof, also wordt ook de Kerk Gods een huis genaamd; de onzichtbare Kerk een geestelijk huis (1 Petrus 2:5): 'Zo wordt gij ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis'; en 'tot een woonstede Gods in den Geest' (Efeze 2:22). En hier zijn kamers die tot dat huis behoren, en tot welke de huisgenoten des geloofs zich begeven zullen.

Doch meer bijzonder zal ik vier soorten van kamers noemen, in welke wij genodigd worden in te gaan, zijnde deze de kamers van Gods huis, behorende tot een iegelijk die in het huis gekomen is. 'Ga heen, Mijn volk, ga in uw binnenste kamers', enz.

1. Daar zijn kamers van onderscheiding, in welke wij genodigd worden te gaan, namelijk onze eigen vertrekken, zodat wij ons niet vermengen of gelijkvormig worden met de wereld (2 Korinthe 6:17): 'Gaaf uit het midden van hen en fcheidf u af'. (Openbaring 18:4): 'Gaaf uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenfchap hebt, en opdat gij van haar plagen niet ontfangf'. Hoe hebben zij te gaan uit de wereld? Het is door geen gemeenfchap met de wereld te hebben, in haar zonden (Éfeze 5:7): 'Zo zijf dan hun medegenoten niet'; en door de wereld niet gelijkvormig te zijn (Romeinen 12:2): 'En wordf dezer wereld niet gelijkvormig, maar wordf veranderd door de vernieuwing uws gemoeds'. Dus hebben wij uit Babylon, of uit een bedorven deel van een Kerk te gaan, door geen gemeenfchap daarmee te hebben, of hun niet gelijkvormig te worden, maar veeleer in de naam van Christus tegen hen te getuigen. Langs deze weg hebben de heiligen in het Woord hun vijanden overwonnen (Openbaring 12:11): 'En zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams en door het woord hunner getuigenis'. Dit is de weg waarin wij ons voor de Heere te onderscheiden hebben, in gevaarlijke tijden, door te gaan in de kamers van onderscheiding, of afgezonderde vertrekken van het huis, opdat het blijke dat wij aan des Heeren zijde staan. Indien God de godzaligen voor Zichzelf heeft afgezonderd, dan behoorden zij zichzelf ook af te zonderen van de wereld.

2. Daar zijn kamers van bescherming, in welke wij geroepen worden in te gaan, alwaar wij veilig mogen zijn in de ergste tijden. De Naam des HEEREN is een sterke toren, een sterke kamer, een kamer van sterkte; 'de rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gefield worden' (Spreuken 18:10). 'Die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen' (Psalm 9:11). Iedere volmaaktheid van God is een kamer; 'Vertrouwt op den HEERE tot in der eeuwigheid, want in den HEERE HEERE is een eeuwige rotssteen' (Jesaja 26:4). Deze zijn 'het verborgene Zijner tent' (Psalm 27:5) en 'Die in de fchuilplaats des Allerhoogften is gezeten, die zal vernachten in de fchaduw des Almachtigen' (Psalm 91:1). Ieder ambt van Christus is een kamer, en Hij nodigt ons tot Hem in te komen, en veilig in Hem te rusten; 'Komf herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijf, en Ik zal u rust geven' (Mattheüs 11:28). Iedere belofte van het verbond is een kamer, en deze zijn zeer vaste, zekere en duurzame kamers en vertrekken, zijnde allen ja en amen in Christus. Het Woord des Heeren blijft, in eeuwigheid; en wij hebben door het geloof in te gaan in Zijn Woord, en met een heilige vrijmoedigheid in een belovende God. Ieder gelovige vindt door het geloof een weg tot deze kamers, en daarom verbergt hij zich met vermaak, en verblijdt zich, wanneer hij aldaar gebracht is (Hooglied 1:4): 'De Koning heeft mij gebracht in Zijn binnenkameren; wij zullen ons verheugen en in U verblijden'.

3. Daar zijn kamers van aandacht en gebeden, in welke wij geroepen worden in te gaan (Mattheüs 6:6): 'Ga in uw binnenkamer, en uw deur gefloten hebbende, bid uw Vader, Die in het verborgen is', en ook in het verborgen ziet. Het gaan in deze kamers des gebeds, om God te zoeken in het verborgene zowel als in het openbaar, is altijd onze plicht, maar inzonderheid in tijden van gevaar en van gedreigde toorn. Daarom 'zoekt gerechtigheid, zoekt zachfmoedigheid, miffchien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN' (Zefánja 2:3). En dus verbergen wij ons in de boze dag, wanneer wij ons in Gods hand fteffen, om ons te verbergen (Psalm 143:9): 'Red mij, HEERE, van mijn vijanden, bij U fchuil ik'. Ook zullen hun harten leven, die de Heere zoeken. Allen die Hem aanroepen in waarheid, zullen veilig zijn en behouden worden, hetzij hier onder de hemel, of in de hemel. De kloekzinnige ziet het kwaad en verbergt zich. O, gaat dan in de kamers van gebeden!

4. Daar zijn kamers van werk en bezigheid, in welke wij geroepen worden in te gaan. Gods huis is niet alleen een bedehuis, maar ook een werkhuis, waarin wij iets te doen hebben voor God in ons geslacht (Mattheüs 20:6): ‘Wat staat gij hier den gehelen dag ledig?’ en (Mattheüs 21:28): ‘Ga heen, werk heden in mijn wijngaard’. God roept Zijn volk niet alleen om tot Hem te roepen en te bidden, maar ook tot werk en naarstigheid. Wanneer Israël in groot gevaar was aan de Rode Zee, en hun vijanden hen van achteren vervolgden, zeide God tot Mozes: ‘Wat roept gij tot Mij? Zeg den kinderen Israëls dat zij voorttrekken’ (Exodus 14:15). Wij hebben niet alleen te roepen, maar voort te gaan in ons werk en onze dienst, in onze bijzondere standplaatsen als magistraten, leraars en volk, in al de plichten die op ons liggen, wanneer God Zijn oordelen dreigt.

TOEPASSING

(4) Het vierde hoofdstuk, door mij voorgesteld, is de toepassing.

Is het zo, dat in beroerde tijden, wanneer Gods toorn bedreigd wordt over een zondig volk, Gods zorg voor de veiligheid en bewaring van de Zijnen zodanig is, dat Hij hun gebiedt in hun kamers te gaan, en niet buiten de deur te blijven, om voor het geweld van den aankomende storm blootgesteld te worden? Zie hier dan uit:

1. Wat reden er is om te vrezen, dat er een storm voor de deur staat, en dat de Heere Zich gereed maakt, om de ongerechtigheid van de inwoners van Groot-Brittannië en Ierland over hen te bezoeken. Schotland, Engeland en Ierland, zijn schuldig aan het verbreken van een plechtig verdrag en verbond, dat zij met God gemaakt hebben, tot een werk van Reformatie. En onze bloedige zonden roepen van de aardbodem om wraak van de hemel; onze meenedigheid roept om wraak; de zonden van de burgerlijke en kerkelijke gerechtshoven roepen om wraak; de zonden van de vorsten en van de leraren roepen om wraak; onze bloedstorting roepen om wraak; ons ongeloof en verachten van Christus, onze langdurige versmading van de middelen der genade, onze afval en trouweloosheid, en die ganse lijst van zonden tevoren genoemd, roepen om wraak. Vóór de verwoesting van Jeruzalem hing er een verschrikkelijk zwaard boven de tempel; maar mijne vrienden, het zwaard des Heeren hangt boven ons hoofd in deze landen. Hoewel er zelfs in de hemel en op aarde geen tekenen ontbreken, welke droevige tijden voorzeggen, nochtans hebben wij geen andere tekenen nodig, dan die het Woord van God ons duidelijk opgeeft, dat nationale zonden met nationale verwoesting moeten gestraft worden. Wij zijn alreeds onder vele bijzondere oordelen, en de heerlijkheid des Heeren is verre van het heiligdom geweken, en de verpletterende wapens zijn gereed; al ware het ook dat Frankrijk en Spanje zo gereed niet waren als zij schijnen te zijn, zo is God nochtans, die vele pijlen in Zijn pijlkoker heeft, gereed, zeggende, gelijk men bij Joël leest (Joël 3:13-14): ‘Slaat de sikkels aan, want de oogst is rijp geworden; komt aan, daalt henen af, want de pers is vol en de perskuipen lopen over; want hunlieder boosheid is groot. Menigten, menigten in het dal des dorswagens; want de dag des HEEREN is nabij, in het dal des dorswagens’.

2. Zie hier ook uit, wie ze alleen zijn die veilig en gelukkig zijn in de dag van de algemene ellende en verwoesting; namelijk, Gods volk, dat zich verbergt in de kamers van veiligheid en bescherming, daar God hen roept in te gaan. Zijn arm ootmoedig volk, zucht en treurt immers over al de gruwelen die in het midden van Jeruzalem gedaan worden. Doch alle andere gebruiken en besluiten voorbijgaande, zal ik deze vermaning van de tekst voordragen: ‘Ga heen, Mijn volk’, enz.

Kom als Noach in de ark, en sluit de deuren achter u toe, wanneer God een zondvloed dreigt. Israël moet zich in huis houden, wanneer de verdervende engel de eerstgeborenen van Egypte slaat; anders zal het bloed, aan de posten van de deuren gesprengd, hen niet beveiligen. Dit moest ook Rachab en haar huisgezin doen, wanneer Jericho verwoest werd. Ik zal hier dan enige weinige maatregelen en dan enige aanmerkingen uit de tekst voordragen.

Vooreerst tot maatregel:

a. O, ga in uw kamers van onderscheiding, en kies de zijde van God! Indien Baäl God is, volgt hem dan na; maar indien de Heere God is, volgt dan Hem na.

b. Ga in uw kamers van bescherming; daar is onder de hemel geen andere naam gegeven, waardoor men zalig kan worden, dan de naam van de Heere Jezus Christus. 'De Naam des HEEREN is een sterke toren; de rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden' (Spreuken 18:10).

c. Ga in uw kamers van aandacht. O, bid, bid toch! laat uw vleselijk en gezet tweemaal daags bidden, in Davids zevenmaal daags bidden veranderen. Laat uw huichelachtig huilen in gebeden, en uw bidden in worsteling en geweld veranderd worden: 'Het Koninkrijk der hemelen wordt geweld aangedaan, en de geweldigers nemen hetzelfde met geweld' (Mattheüs 11:12).

d. Ga in uw kamers van werk en bezigheid in uw bijzondere standplaatsen; gelijk: De magistraten door hun gezag, hetzij hogere of lagere. Zie Jona 3:6-7,9, hoe de koning van Ninevé zich gedroeg, wanneer Gods oordelen bedreigd werden. Zo ook Jósafat (2 Kronieken 20:3). De magistraten moesten plechtig recht en gerechtigheid oefenen (Jeremia 5:1 en Jeremia 21:2). Ja zij moesten zichzelf reformeren, en de Reformatie van het land en de plaatsen daar zij het bewind hebben, trachten te bevorderen. Zo deden Asa, Josía en Jósafat.

De leraars hebben hun plicht te doen, deels door vrijmoedig te prediken tegen alle zonden, tot overtuiging en vernedering van zondaren (Jesaja 58:1): 'Roep uit de keel, houd niet in, verhef uw stem als een bazuin, en verkondig Mijn volk hun overtreding, en het huis van Jakob hun zonden'. Deels door bidden voor des Heeren volk (Jesaja 62:6-7): 'O gij die des HEEREN doet gedenken, laat geen stilzwijgen bij ulieden wezen. En zwijgt niet stil voor Hem, totdat Hij bevestige en totdat Hij Jeruzalem stelle tot een lof op aarde'. En Joël 2:17: 'Laat de priesters, des HEEREN dienaars, wenen tussen het voorhuis en het altaar, en laat hen zeggen: Spaar Uw volk, o HEERE, en geef Uw erfenis niet over tot een smaadheid'. En deels door dat gezag te gebruiken, hetwelk God hun gegeven heeft, tot opbouw van het lichaam van Christus.

Het volk heeft zijn plicht te doen, door zich te verootmoedigen over al hun eigen zonden, en over de zonden van het land, zich door het geloof besprengende met het bloed des Lams (Exodus 12:13), aflatende van kwaad te doen, en doende het goede; en door te treuren over de zonden van de tijd, en te zuchten en uit te roepen over al de gruwelen die in Jeruzalem gedaan worden, en een teken te ontvangen aan hun voorhoofden.

Aan allen in het algemeen zal ik deze volgende maatregelen voordragen:

1. Zoek u met uw tegenpartijder te verzoenen, terwijl gij nog op de weg zijt. Indien God uw vijand is, o, wee u dan, wanneer gij in het midden van de storm zijt, en noch een huis van een vriend, noch een kamer hebt, om er in te gaan! O, zoek toch vrede met God te maken, door de bemiddeling van uw Vriend Jezus Christus, Die een Vriend van zondaren is.

2. Zie toe dat uw geloof en uw bekering oprecht en evangelisch mogen zijn. In de zomer kan een huis met veel spleten iemand dienen om er in te wonen; maar in de winter begeert men een huis dat het geweld van de kou kan buiten houden: zo zal ook in een tijd van vrede iedere soort van geloof bij velen voldoen; doch in een tijd van gevaar, benauwdheid en verdrukking, zal het zaligmakend geloof alleen te pas komen.
3. Tracht naar kracht van oordeel, en een gezond geloof van de Evangeliewaarheden, opdat gij in een tijd van beproeving in staat mocht zijn, om een goede rekenschap van uw geloof te geven; en dat een tegengif zou kunnen zijn, indien het pausdom werd ingevoerd, tegen uw neerknielen voor de mis. De arme onkundige schepselen hebben geen tegengif tegen enige dwaling in de wereld.
4. Zoek niet alleen een sterk hoofd, maar een kloekmoedig hart te hebben, om de beproeving door te staan. Uw zaak is goed, indien ze de waarheid is; uw Meester is groot, indien Hij Christus is. Uw Leidsman en Hoofd is u voorgedaan.
5. Speen uzelf aan alle dingen in de wereld, aan uw man, uw kinderen, uw goederen en uw eer, deze aanziende als geschapen dingen, die voorbij moeten gaan; en uw oog vestigende op de eeuwigdurende dingen; wees ook altijd bereid om de liefde, die gij meent voor Christus te hebben, te bewijzen, en om die te bewijzen in de aller-gevaarlijkste tijden.
6. Wacht u voor de zonden van de tijd, en betreur deze; zoek over al de ontelingen van Gods naam, zowel in de voorgaande als in de tegenwoordige tijd, behoorlijk aangedaan te zijn; opdat gij van de zonden van de tijd gereinigd zijnde, ook van de oordelen van de tijden mocht bewaard worden. Houd u in uw kamers; ga niet uit in de wereld, opdat de storm u niet overvalt voordat gij weer in huis kunt komen.

Ten tweede. Nu zal ik enige aanmerkingen, uit de tekst getrokken, voordragen.

1. Aanmerking. Daar zijn er enigen, die op een bijzondere wijze Gods volk zijn. Mijn volk, zegt God hier, in onderscheiding van de inwoners der aarde, in het volgende vers. En waarlijk, wanneer God over de goddelozen Zijn oordelen wil uitstorten, dan gebiedt Hij Zijn volk van hen uit te gaan. Zij willen naar Zijn stem niet horen, maar komt gij, die Mijn volk zijt. Wie zijn Zijn bijzonder volk? Zijn volk wordt genaamd de schapen Zijner weide. Maar wie zijn de schapen Zijner weide? Dit beantwoordt de Heere Jezus, zeggende: Mijn schapen horen Mijn stem en volgen Mij. Zij blaten Hem als achter na, roepende tot Hem: Heere, laat mij Uw aangezicht zien. Zij zijn met geen ding ter wereld vergenoegd, totdat zij een gezicht van Hem ontvangen. Zij horen Zijn stem, en geven daar acht op. Maar wanneer Christus tot anderen spreekt, bijvoorbeeld tot dronkaards of tot hoereerders, zeggende: wilt gij uw dronkenschap en hoerierij verlaten en tot Mij komen? Dan horen zij niet, en geven nog op Zijn stem geen acht, maar gaan voort met hun begeerlijkheden op te volgen. Deze kunnen Zijn schapen en Zijn volk niet zijn. Doch wanneer Christus tot Zijn eigen schapen spreekt, hun gebiedt hun lusten te verlaten, en tot Hem te komen, zo antwoorden zij: Heere, wij kunnen het niet doen; hoewel wij het lang getracht hebben te doen, zo dunkt ons dat wij niet nader daartoe gekomen zijn, dan wij vele jaren geweest zijn; maar Heere! doe Gij het voor ons; doe ons tot U komen ja, doe ons al onze lusten en afgoden verlaten! Dit bewijst dat zij Zijn volk en schapen zijn. Zij pogen in Zijn naam, en door Zijn kracht, Zijn stem te gehoorzamen; en de dag nadert, wanneer Hij hen volkomenlijk zal zalig maken en verlossen.
2. Aanmerking. Zijn volk is een behouden volk. Zij hebben kamers tot hun veiligheid, ten dage der benauwdheid; ga in uw binnenste kamers. Want behalve de bescherming van hun God, van Zijn naam en wapenrusting, waarin zij als in een kasteel veilig en

zeker zijn; (want gelijk rondom Jeruzalem bergen zijn, also is de HEERE rondom Zijn volk), zo hebben zij ook uitwendige vrede, en de getuigenis van een goede consciëntie, hetwelk een zeer verkwikkelijke en aangename kamer is, gelijk een dicht en droog huis op een regenachtige dag (Filippenzen 4:7): 'En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus', als in een sterke bezetting.

3. Aanmerking. Hun veiligheid tegen de storm ligt hierin, dat zij zich dicht houden in hun kamers, en de deur achter zich toesluiten. Wanneer zij buiten hun kamers gaan, dan liggen zij bloot; want in dat geval, wanneer God slaat, zullen zij zo min gespaard worden als de anderen. Zij moeten niet alleen gaan in hun kamers, maar daarin blijven; en dat nog niet alleen, maar zij moeten de deur achter zich toesluiten, opdat de vervolger, de duivel, niet tot hen inkomt; zij moeten hem, als het ware, buiten grendelen. Dit wijst de noodzakelijkheid aan, niet alleen van het geloof te hebben, maar van door het geloof te leven, in een gedurige afhankelijkheid van God in Christus.

4. Aanmerking. De beroerten en beproevingen van Gods Kerk, en van Zijn kinderen, zijn maar voor een korte tijd; voor een ogenblik, ja maar als een klein ogenblik, en dan zal de gramschap overgaan; beide de gramschap van de mensen tegen hen, en de gramschap van God; Zijn vaderlijke gramschap en al de uitwerkingen van dezelve, en dan zullen zij in vrijheid gesteld worden. De langste tijd alhier is maar een ogenblik, wanneer die met het eeuwige leven wordt vergeleken. Wat zal die dan te erger zijn die lang geleden heeft, dan zij die maar een korte tijd geleden hebben? Zij die zeven jaren geleden hebben, dan degenen die maar zeven dagen geleden? Ja het goud blinkt te sterker, naar dat het langer in het vuur gelegen heeft. Dit moest u daarom voor murmureren bewaren. Gij hebt niet te denken dat het u goed zou zijn van verdrukking vrij te wezen, want dan zou gij menen dat alles wel met u was, en dus nooit naar de hemel verlangen; maar Hij bestuurt en beschikt de verdrukking, opdat gij zou verlangen naar de plaats alwaar geen verdrukking is. Doch zij die hier al hun lust en vermaking verkrijgen, hebben geen andere hemel hierna te wachten; want hun zal gezegd worden, dat zij hun hemel op aarde genoten hebben; gelijk tot de rijke man gezegd werd (Lukas 16:25): 'Gedenk dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven'. Maar gelukkig zijn ze, die hun verdrukkingen gehoorzaam lijden! Het is billijk, dat gij gehandeld wordt zoals uw Meester voor u gehandeld geweest is; nochtans zal uw verdrukking niet lang duren; hoewel gij menige droevige dag hebt, zo staat er nochtans een blijde dag te komen, die u, al wat gij geleden hebt, zeer weinig zal doen achten. Wanneer gij eens tot de bovenkamers van Gods huis gekomen zult zijn, dan zal het u in de hemel tot geen droefheid zijn dat gij op aarde zo lang geleden hebt; het zal maar als een klein ogenblik zijn, wanneer de gramschap over is.

5. Aanmerking. De vrees van des HEEREN komst, om de aarde of de wereld te straffen om haar ongerechtigheid, is een goede beweegreden voor Gods volk, om in hun binnenste kamers te gaan en zich te verbergen. Doe dit, zegt de tekst, want zie, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan. Omdat, indien zij niet uit de weg gaan, zij door de storm overvallen kunnen worden. Toen God grote hagelstenen deed regenen over de Egyptenaren, werden allen, die buiten hun huizen waren, verpletterd; en die hun vee in het veld gelaten hadden, gingen niet af om hetzelfde thuis te halen, want alles was gedood; indien gij ook zo buiten uw kamers zijt, dan zal God u ook niet sparen. Hierom moest dit u een beweegreden zijn, om derwaarts heen te vlieden. De vrees voor die hel, welke over de goddelozen staat te komen, beiden in dit en in het toekomstige leven, zal een beweegreden voor Gods volk zijn, die, hoewel ze van de

hel verlost zijn, en de slaafse vrees daarvoor niet behoorden te hebben, nochtans die God te vrezen hebben, die beiden ziel en lichaam kan verderven.

6. Aanmerking. Het is een vreselijke zaak, wanneer God uit Zijn plaats uitgaat, om de mensen te straffen. Zie, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan. Het wordt van iemand aangemerkt, dat Gods plaats het verzoendeksel is; aldaar is Zijn lust te zitten en te wonen tussen de Cherubim, en aldaar is Hij enkel barmhartig; maar als Hij uit Zijn plaats uitgaat, en als het ware het verzoendeksel of de genadetroon verlaat, en zich tot de rechterstoel begeeft, dan vertoont Hij Zich aldaar als een volstrekt en vreselijk God. Hier heeft Hij geen lust te zijn (Ezechiël 33:11): ‘Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen!’ Maar wanneer Hij vertoornd wordt, om dus uit Zijn plaats uit te gaan, dan is Hij enkel toorn, en niet anders dan een verterend vuur. O, wat een vreselijke zaak is het, God uit Zijn plaats te zien, de zondaren straffende en verdervende en de eerste droppelen van de hel hier over hen uitstortende, tot een voorbeduiding van de eeuwige storm van toorn, die op hen vallen zal! Bedenk, o zondaar! in wat staat gij zijn zult, wanneer gij geworpen zult zijn in de poel, die van vuur en sulfer brandt. Het is een bodemloze put, al waar gij in geworpen zijnde, eeuwig vallen zult en nooit de bodem vinden; en hoe dieper gij komt, hoe heter hij zijn zal, en hoe minder gij deze zult kunnen dragen. En zolang God leeft, zult gij in die staat moeten leven, indien gij buiten Christus leeft en sterft. O, het zal vreselijk zijn, te vallen in de handen van de levenden God, en Hem te zien uitgaan uit Zijn plaats.

7. Aanmerking. Daar zullen zeer weinigen ontkomen, wanneer de HEERE opstaat om te straffen; want Hij zal de inwoners der aarde bezoeken. Wie zijn nu de inwoners der aarde, en wie zijn ze onder ons, die onder deze niet behoren? Zullen er dan geen ontkomen? Ja, iemand wordt gezegd te wonen waar zijn hart woont, en te zijn niet waar hij is, maar waar hij liefst en waar zijn hart is. Deze zijn eigenlijk de inwoners der aarde, wier harten de aarde bewonen en aan de aarde vast zijn; en dus ontkomen alleen diegenen, wier harten in de hemel zijn, en die hun wandel en hun burgerschap in de hemel hebben (Filippenzen 3:20). Daar worden zij, die hun wandel en hun burgerschap in de hemel hebben, gesteld tegen degenen ‘die aardse dingen bedenken, en welker einde het verderf is. Die dan hier geen burgers zijn, en hun harten hier niet hebben, zullen deze gedreigde straf ontgaan; maar die hun harten aan de aarde vast geworteld hebben, zullen vergaan, tegelijk met de vergankelijke dingen, daar hun harten aan vast zijn. Zij begeren nooit hun harten elders dan op de wereld te hebben, en zij zijn niet verlegen, dat zij hemelse harten missen. Ik acht dat dit een zaak van beproeving mag zijn, voor de meesten die mij heden horen. Wanneer gij uw hart eens naar de hemel opzendt, zo zendt gij het mogelijk twintig malen naar de wereld; indien gij het hemelwaarts opheft op de sabbat, zo doet gij dat misschien nauwelijks wederom, tot dat het weer sabbat is; en daarom vrees ik grotelijks, dat gij van de inwoners der aarde zijt, waarvan hier gesproken wordt, dat zij bezocht zullen worden. Een kind van God kan veel van een werelds hart hebben, maar dan is hem zulks tot last, tot droevige smart, en tot een krankheid, waartoe hij Jezus zoekt, om er hem van te genezen. Hoe het zij, de inwoners der aarde, waarvan hier gesproken wordt, worden gesteld tegen het volk Gods, waarvan in het voorgaande vers gesproken was: Ga heen, Mijn volk, enz.

8. Aanmerking. God heeft rechtvaardige redenen om te straffen, wanneer Hij uit Zijn plaats uitgaat om zulks te doen. Hij komt om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken. Hij zal hen niet straffen zonder rechtvaardige oorzaak; ‘zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?’ (Genesis 18:25). Hij zal ze hun

eigen misdaden onder het oog stellen, en hun doen zien dat het hun eigen ongerechtigheid en boosheid is (Jeremia 2:19): ‘Uw boosheid zal u kastijden en uw afkeringen zullen u straffen’. Merk dan op, dat Gods oordelen rechtvaardig zijn, en dat de zondaren zulks zullen moeten belijden; niemand zal in de dag des oordeels kunnen zeggen: Ik ben verongelijkt! want dat gerechtshof is niet gelijk de gerechtshoven onder ons, het wereldlijke of kerkelijke, waaruit sommigen komende, zullen zeggen: Mij is een schandelijke verongelijking geschied; mij is groot onrecht gedaan! doch niemand zal dit alhier te zeggen hebben. Gelijk er van Gods gerechtshof geen appel is, zo zal ook niemand reden van klachten hebben, dat hem onrecht is aangedaan; maar hij zal veeleer moeten zeggen: alles is mij rechtvaardig overkomen; want hoe menigmaal ben ik niet door de dienaren van Christus voor deze vreselijke dag gewaarschuwd, en die mij alles hebben gezegd, wat mij nu is overkomen; doch ik heb het niet geacht, maar heb die grote zaak van de hand gewezen. Hun consciëntie zal hen veroordelen, hun mond zal gestopt worden, en al de inwoners der aarde zullen voor God verdoemelijk zijn, en genoodzaakt worden, de rechtvaardigheid van hun veroordelend vonnis te ondertekenen. Hij straft om de ongerechtigheid.

9. Aanmerking. Hemel en aarde zullen zich verenigen in het veroordelen van de goddeloze, wanneer God uit Zijn plaats uitgaat om hen te bezoeken; want de aarde zal haar bloed ontdekken, en zal haar doodgeslagenen niet langer bedekt houden. Al de verongelijkingen en bloedige zonden, die op de aarde bedreven zijn, van eeuw tot eeuw, zullen door de aarde ontdekt worden, naardien zij als getuigenis zal geven van de goddeloosheden die in haar gepleegd zijn; gelijk er gezegd wordt (Jozua 24:27): ‘Zie, deze steen zal ons tot een getuigenis zijn, want hij heeft gehoord al de redenen des HEEREN, die Hij tot ons gesproken heeft; ja, hij zal tot een getuigenis tegen ulieden zijn, opdat gij uw God niet liegt’. Zo mag ook gezegd worden: de aarde heeft al de goddeloosheid, die daarop gepleegd is, gezien en gehoord, en door de erkenning van de consciëntie zal zij tegen de zondaar getuigen. Gelijk de HEERE, de alwetende God, de gehele zaak zal openbaren, zelfs de misdaden die de mensen geheel vergeten waren; hun zonden, die twintig, dertig, veertig of vijftig jaren geleden gepleegd zijn, zullen hun zo levendig en helder voorgesteld worden, als op hetzelfde ogenblik toen ze bedreven werden. Gelijk de aarde getuigen, en al de zonden die daarin schijnen begraven te liggen, ontdekken zal; want met de opstanding van de lichamen van de goddelozen, zal ook een opstanding van hun zonden zijn; also zal de aarde als het ware ook wederom uitspuwen hetgeen zij ingezwolgen had, en dat zij zo lang in haar boezem heeft moeten dragen. God zal u de plaats zeggen, waar gij uw hoererij bedreven hebt; de muren en balken van het huis zullen tegen u getuigen. Zie toe dronkaard, de dag zal komen wanneer God de tafel daar gij aan zit, zal doen opstaan en tegen u getuigen. Zie toe overspeler, God zal het bed tegen u doen getuigen. Niemand, dan die een goede voorspraak en een goede consciëntie heeft, zal ontkomen. De aarde zal het bloed ontdekken, dat in Schotland is gestort geworden; de slachtbanken zullen opstaan en tegen de vervolgers getuigen. De aarde zal haar doodgeslagenen niet langer bedekt houden.

10. Aanmerking. De tijd van des HEEREN komst ten oordeel wordt hier niet uitgedrukt; niet alleen om te tonen dat wij niet weten hoe nabij de straf is, maar ook om aan te wijzen, dat de HEERE nog niet uit Zijn plaats is uitgegaan; Hij is in Zijn toorn nog niet opgestaan, maar zit nog op Zijn genadetoon. Zijn oordelen mogen waarlijk zeer nabij zijn, want daar is een grote onvruchtbaarheid onder ons; en Hij zegt: Zie, de bijl is alreeds aan de wortel der bomen gelegd. En daar zijn onder ons weinige betraande ogen over de zonden, weinigen die zuchten en treuren, en die het

merkteken van bewaring aan hun voorhoofden hebben, wanneer de verdervende engel uitgaan zal. Maar alsnog staan de kamerdeuren van genade open, en de HEERE roept nog: Kom, 'ga in uw binnenste kamers. Heden, indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet, gelijk het geschied is in de verbittering' (Hebreeën 3:7-8). O, kom tot Jezus om behoudenis!

1. Gij die buiten zijt, en nog nooit deze kamers zijt ingegaan, laat mij u zeggen, dat nog maar een kleine tijd overig is, en dan zal de ellende, die hier bedreigd wordt, u overkomen. Een krankheid of benauwdheid kan u in korten tijd overkomen; ja de dood en het oordeel zullen u zekerlijk haast ontmoeten. Het zwaard, de honger en de pestilentie kunnen zich spoeden over het land; vele geestelijke en lichamelijke oordelen omringen ons reeds; en indien wij door deze niet willen gebeterd worden, zo mogen wij verwachten, dat God zevenvoudiglijk daarbij zal toedoen, om onze ongerechtigheden. En naardien de Reformatie bij de grote menigte terug gaat, in plaats van voorwaarts, beiden in Kerk en in Staat, zo zijn de dagen van vreselijke ellende en stormen van toorn voor de deur. O, waarom blijft gij dan buiten de deur, waar het onmogelijk is dat gij Gods gramschap en de helse verdoemenis ontgaan kunt? O, vlucht dan om in veiligheid gesteld te worden; grijp de voorgestelde hoop aan! Christus is de Vrijstad, de Kamer van behoudenis, en al de deuren van de kamer staan nog open; die wil, die kome. Christus als Profeet, is een open Deur der hoop voor onwetende zondaren; o, kom hierin om geleerd te worden. Christus als Priester, is een open Deur van hoop, voor schuldige zondaren; o, kom hierin om vergeving van zonden in Zijn bloed. Christus als Koning, is een open Deur van hoop voor gevangen zondaren, onder de macht en slavernij van de zonden en de satan; o, laten dezulken hier inkomen, om met Christus te delen in Zijn overwinning, Die in het vlees gekomen is, om de werken van de duivel te verbreken, en die nu tot datzelfde einde komt in een gepredikt Evangelie. O, ga tot Hem in, door het geloof! En indien gij niet komen kunt, o bid, bid dan, dat Hij u trekke; want Hij staat bereid, om u bij de hand te grijpen. Hij zegt niet: 'ga in zonder Mij', maar: 'kom, omhels Mijn hulp om in te gaan'.

2. Gij die in deze kamers zijt ingegaan, laat mij u tot uw vertroosting zeggen, dat gelijk gij in een plaats van veiligheid zijt, alwaar gij wél doet te blijven door het geloof, het alzo nog maar een kleine tijd zal zijn, en dan zal de gramschap overgegaan: en alle ellende zal van u weggenomen zijn; nog een kleine tijd, en dan zal de dood zelf u een deur der hoop wezen, zodat gij aldaar zult mogen zingen en zeggen: vaarwel dood, en welkom leven; want de dood zal verslonden worden tot overwinning. Vaarwel geloof en hoop, en welkom aanschouwen en genieting! Vaarwel worsteling en strijd, en welkom overwinning, eeuwige overwinning! Vaarwel zonde en krankheid, en welkom volmaakte heiligheid en gezondheid: want de inwoners van dat land zullen niet zeggen, wij zijn ziek. Vaarwel ijdele wereld en kwade naburen, en welkom ontelbaar gezelschap van heilige engelen! Vaarwel moeite, en welkom rust, de rust die overblijft voor het volk Gods. Vaarwel kruis, en welkom kroon; de kroon der rechtvaardigheid, de kroon der blijdschap, de kroon der heerlijkheid. Vaarwel zuchten en stenen, en welkom lied van Mozes en des Lams, eeuwige lofzangen en Halleluja's! Vaarwel twist en krakeel, en welkom vrede, blijdschap, en liefde! Vaarwel strijdende kerk en valse broederen, en welkom zegepralende kerk, de algemene vergadering, en de gemeente van de eerstgeborenen, die in de hemelen zijn opgeschreven. Vaarwel dierbare beloften, en welkom volkomen en heerlijke vervulling; niets heeft gemist van alles wat Hij beloofd heeft. Vaarwel stuksgewijze genietingen, kleine en voorbijgaande smaakjes; en welkom volle

maaltijd, en tafel die nooit zal afgenomen worden. Vaarwel gebrek, en welkom volheid! Vaarwel duisternis, twijfelingen, vrezen en gevaren, en welkom licht, verzekering, eeuwige heiligheid en eeuwige omhelzingen van mijn heerlijke HEERE! Vaarwel snode begeerlijkheden en verdorvenheden, gij en ik hebben elkander te lang vergezeld, en gedankt zij God dat wij elkaar nooit meer zullen ontmoeten; maar welkom volmaakte genade, welke eeuwige heerlijkheid is.

Nog een korte tijd, en dan zult gij die aangename tonen mogen zingen aan de jordaan des doods; want Hij, die gezegd heeft: 'Ga heen, Mijn volk, ga in uw binnenste kamers', enz. zeg ook, dat in 'een klein ogenblik de gramschap zal overgaan', en dat alle wolken en stormen verdwijnen zullen. De HEERE zegene het gesprokene en Zijn Naam zij heerlijkheid!

AMEN

5. Gods grote Naam, de grond en reden van Zijn verlossing van grote zondaren

Psalm 106:8. *Doch Hij verloste hen om Zijns Naams wil.*

Mijne vrienden, de beker des Avondmaals, die sommigen bedoelen te ontvangen, is een beker der verlossing; en zij die deze in hun handen zullen nemen, dienen behoorlijk onderricht, en hartelijk bezorgd te zijn aangaande de verlossing of zaligheid. De eerste bekommernis van het gemoed, in allen die krachtig overtuigd worden, en gebracht zijn tot een gevoel van de zonden, en tot vrees voor Gods toorn, is deze of een dergelijke vraag: Wat zullen wij doen, opdat wij zalig worden? Zij zijn gewis niet geschikt voor het Avondmaal des Heeren, die nog nooit zo ver in de godsdienst gekomen zijn, dat zij meer bezorgdheid hebben aangaande de zaligheid, en de oplossing van die vraag, dan zij ooit gehad hebben aangaande enig tijdelijk belang in de wereld; want zij, die waardige disgenoten zullen zijn, zijn nog verder gekomen; hun is die vraag tot hun voldoening opgelost, en hun verstand is geestelijk verlicht geworden in de kennis van de weg der zaligheid door Christus, zodat zij gezien hebben op welke voorwaarden of om welke reden, God hen verlost; en wel inzonderheid, dat er geen reden is om hen te verlossen, tenzij Hij de reden daarvan neemt van Zichzelf, dat Hij het niet doet om hunnentwil, maar om Zijnentwil. Gods grote einde in al Zijn werken, is de heerlijkheid van Zijn eigen Naam, bijzonderlijk dat grote werk van Zijn verlossing van zondaren door Christus; en hetgeen dit een groot werk doet zijn, is dat Zijn grote Naam daarin zoveel belang heeft, en verheerlijkt wordt, meer dan door enig ander werk hoe ook genaamd. God bedoelt hierin, dat de hoogheid van de mensen vernederd, en dat de Heere alleen verheven zal worden. En hierom is het, dat Hij al degenen die Hij verlost en zalig maakt, over hun zonden en goddeloosheid zo vernedert, dat zij tot de erkenning gebracht worden, dat indien God hen ooit verlost, zulks niet zal zijn om hunnentwil, maar om de eer van Zijns eigen Naams wil. Welke gedachte of wat belang gij aangaande de zaligheid hebt, weet ik niet: doch indien gij van degenen zijt die geloven tot behouding van de ziel, zo zult gij zoveel van uw eigen zondigheid en schuldigheid zien voor God, dat gij aan de verlossing of zaligheid in enige andere weg, of om enige andere reden zult wanhopen, dan die, in welken Hij het oude Israël verlost heeft: Doch Hij verloste ze om Zijns Naams wil. Hoe dit volk gezondigd heeft, wordt ons in de twee voorgaande verzen verhaald; en hoe God hetzelfde verlost heeft, wordt ons in de tekst gezegd: Hij verloste ze om Zijns Naams wil. Wij vinden hen zondigen, zelfs in het hoogste gevaar daar zij in waren, en Gods verlossing van hen aan de Rode Zee, meer ten volle beschreven (Exodus 14), geheel door. Betrekkelijk deze wonderlijke verlossing, hebben wij vier dingen in de tekstwoorden aan te merken.

1. De heerlijke Verlosser, voorgesteld in het voornaamwoordje 'Hij', namelijk, Jehovah, de grote God, onze Zaligmaker Jezus Christus, de Engel des verbonds, die aan Mozes verscheen in het braambos, en Israël verlost door de hand van Mozes. Hij is de Verlosser, ja Hij, die daar zegt: 'Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer' (Jesaja 45:22).
2. De grote zondaren, voorgesteld in het woordje 'hen' of 'ze'; Hij verloste ze, namelijk, de Israëlieten, zijn belijdenis-doend volk, wanneer zij in groot gevaar waren, staande voor de Rode Zee, de wrede vijand van achteren, en ontoegankelijke bergen rondom hen hebbende; in het uiterste gevaar zijnde, en nochtans een zondig volk, zondigende tegen God! zelfs in die hoogste nood; evenwel verlost Hij ze.

3. De grote drangreden die Hem bewoog tot hun verlossing, of de reden waarom Hij aldus verscheen; het was om Zijns Naams wil; dat is, om Zijns Zelfs wil, gelijk Hizkia zo bad om van Sanherib verlost te worden (Jesaja 37:20): 'Nu dan, HEERE onze God, verlos ons uit zijn hand, zo zullen alle koninkrijken der aarde weten dat Gij alleen de HEERE zijt'. Om Uws Naams wil, dat is, om de eer Uws Naams, gelijk Psalm 79:9: 'Help ons, o God onzes heils, ter oorzake van de eer Uws Naams; en red ons en doe verzoening over onze zonden, om Uws Naams wil'. Het zegt ook, om Uwer barmhartigheids, om Uwer goedertierenheids wil, of omdat zij naar Zijn Naam genoemd zijn; gelijk dit zo wordt aangedrongen (Jeremia 14:9): 'Gij zijt toch in het midden van ons, o HEERE, en wij zijn naar Uw Naam genoemd; verlaat ons niet'.

4. De wonderlijke natuur en de omstandigheid van deze verlossing, uitgedrukt in het woordje 'doch'; de heerlijkheid van de Goddelijke goedertierenheid wordt hierin verhoogd, dat Hij ze verlost om Zijns Naams wil, met een 'Non obstante', met een desniettemin; dat is, niet tegenstaande al hun zonden, hoewel hun zonden tot God riepen om ze niet te verlossen, maar om ze te verdoemen, om ze niet te helpen, maar te bederven; doch Hij verlost ze om Zijns Naams wil, niet tegenstaande hun tergingen.

LERING: Wanneer God zondaren of een zondig volk verlost, dan doet Hij zulks om Zijns Naams wil, niettegenstaande hun tergingen, waardoor zij Zijn hulp verbeuren, en het verderf verdienen.

Ik zal tot verklaring van de tekst en van de lering enige algemene stellingen vooraf laten gaan.

1. Dat het heil en de tijdelijke verlossing, die God om Zijns Naams wil, voor het oude Israël gewrocht heeft, in hetzelfde te leiden uit Egypte, door de Rode Zee naar Kanaän, een voorbeeld was van de grote verlossing van zonde en de toorn Gods, tot het eeuwige leven, door Jezus Christus; van welke geestelijke en eeuwige verlossing de tekst zelf mij leidt te spreken, de tijdelijke verlossingen, en aanmerkelijke verschijningen van de Goddelijke voorzienigheid, voor de zichtbare kerk in het algemeen, niet uitsluitende. Gelijk Israëls zonde en de verbittering, als ook de straf die hun om die reden is overgekomen, ons tot voorbeeld is geweest (1 Korinthe 10:6). En gelijk ook grote verdervingen en vernielingen hun zijn overgekomen, tot voorbeelden en schaduwen (vers 11), en beschreven tot waarschuwing van ons, op welke de einden der eeuwen gekomen zijn. Alzo waren ook de grote verlossingen die God voor hen gewrocht heeft, voorbeelden van de grote verlossing welke God gewrocht heeft voor zondaren, door Jezus Christus, tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, of om Zijns Naams wil.

2. Vele onbekeerde personen in de zichtbare kerk, kunnen van tijdelijke oordelen bevrijd en door God alleen uitwendig verlost worden, en dat om Zijns Naams wil. Zo zijn er ongetwijfeld vele onbekeerd en geweest onder de Israëlieten; ja de meesten van hen gaven blijken, dat zij zodanig waren. Zij hadden Zijn hulp in vele opzichten verbeurd, nochtans heeft Hij ze in vele opzichten verlost, om Zijns Naams wil. Zie Ezechiël 36:22-23. Hun slavernij was zo groot, dat die de mond van de heidenen opende, alsof de God Israëls geen God ware, daarom verlost Hij ze om Zijns heiligen Naams wil. Zie ook Deuteronomium 9:5-6. Israël was erg genoeg, doch de heidenen waren niet beter, maar veeleer erger; daarom verscheen Hij om Zijns Naams wil. Velen dien God niet genadig wil zijn in de wereld, kunnen nochtans van Hem tijdelijke verlossing ontvangen, om Zijns Naams wil.

3. Begnadigde zielen verbeuren al te dikwijls Gods hulp, in tijden van gevaar, en verdienen van Hem verlaten en aan ellende blootgesteld te worden; nochtans heeft Hij ze om Zijns Naams wil verlost. Dit is hun erkenenis, gelijk gij zien kunt in Jakob (Genesis 32:10): ‘Ik ben geringer dan al deze weldadigheden’, enz. Zo erkende de Kerk ook (Ezra 9:8,13 en Klaagliederen 3:22): ‘Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn’.

4. God kan Zijn volk ook zwaar straffen, wanneer Hij ze nochtans, om Zijns Naams wil niet verderven wil, gelijk in de bovengenoemde teksten klaar blijkt. Zie ook Jeremia 30:10; God kan Zijn volk om hun zonden zeer gestreng straffen, wanneer Hij ze nochtans, om Zijns Naams wil, eeuwig wil behouden; ja hen zelfs zwaarder straffen dan anderen. Zie Amos 4:6 en vervolgens ook Amos 3:2: ‘Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik ulieden alleen gekend; daarom zal Ik al uw ongerechtigheden over ulieden bezoeken’. Degenen die Hij, om Zijns Naams wil, voor eeuwig van zonde verlost, doet Hij in de tijd gevoelen, dat dezelve een kwaad en bitter ding is.

5. God kan een zichtbare kerk, in vele opzichten verlossen, om Zijns Naams wil, dien Hij besloten heeft te verheerlijken, inzonderheid om Zijn onzichtbaar overblijfsel onder hen, om Zijn verborgen (Jesaja 1:9): ‘Zo niet de HEERE der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, als Sódóm zouden wij geworden zijn; wij zouden Gomórra gelijk zijn geworden’. Velen worden behouden met een tijdelijke verlossing, om degenen wil die God voorgenomen heeft om Zijns Naams wil te behouden met een eeuwige verlossing. Hierom wordt, ten aanzien van de dagen van de uitwendige ellende, gezegd dat ‘die dagen om der uitverkorenen wil verkort zullen worden’ (Mattheüs 24:22). De goddelozen zijn aan Gods volk meer gehouden, dan zij weten of gewaar worden.

6. Eindelijk, die verlossing waarin Gods Naam het meeste belang heeft, is de verlossing door Jezus Christus tot het eeuwige leven, waarin de zondaren worden bekeerd van de duisternis tot het licht, en van de macht van de satan tot God; van de dood tot het leven, en van een hel van zonde en ellende, tot een hemel van heiligheid en gelukzaligheid. Deze dingen kortelijk, tot opheldering van de tekst en lering, in het algemeen, vooruit gezonden hebbende, zal ik de lering bewijzen door Schriftuurlijke voorbeelden, zie Ezechiël 20:8-9; 1 Samuël 12:22; Jesaja 44:22,25 en Jesaja 48:8-9,11 en Zijns volks gebeden, gelijk Jeremia 14:7. Doch een bijbrenging van bijzonderheden tot deze zaak zal in het vervolg geschieden, tot bevestiging van dezelve.

Deze dingen dan vooruit gezonden, en de lering bevestigd hebbende, zal ik, tot verhandeling van dezelve, deze volgende orde houden:

- (1) Zal ik onderzoeken wat die Naam Gods is, om Welks wil Hij verlost.
- (2) Wat het zeggen wil, dat God om Zijns Naams wil verlost.
- (3) Hoedanige verlossing Hij om Zijns Naams wil werkt.
- (4) Wat er opgesloten is in dit doch, of dat Hij desnietteenstaande verlost; en dus over welke beletselen, ware tergingen en schijn-onmogelijkheden heen, Hij deze verlossing teweegbrengt, om Zijns Naams wil.
- (5) Enige redenen voorstellen, waarom Hij om Zijns Naams wil verlost.
- (6) Eindelijk, uit het geheel enige besluiten trekken ter toepassing.

(1) Het eerste hoofdstuk door mij voorgesteld, is te onderzoeken, wat die Naam Gods is, om Welks wil Hij verlost.

1. Door Gods Naam kunnen wij verstaan Zijn wezen of God Zelf (Deuteronomium 28:58): ‘Om te vrezen dezen heerlijken en vreselijken Naam, den HEERE uw God’.

Onze Heere Jezus gebiedt Zijn apostelen heen te gaan, om alle volkeren te onderwijzen of discipelen te maken; ‘dezelve dopende in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes’ (Mattheüs 28:19). Al wat dan door Gods Naam bedoeld wordt, daar heeft ieder aanbiddelijk Persoon van de heerlijke Drie-eenheid een gelijk belang in. Het is een Naam, die Hun allen gemeen is; en in dit opzicht hebben wij geen onderscheiden noch verscheidene namen; want het is niet alleen de naam Vader, de naam Zoon, en de naam Heilige Geest, die bedoeld wordt, maar de Naam van God, Vader, Zoon en Heilige Geest, één God. Door Gods Naam, wordt dan God Zelf verstaan; en te verlossen om Zijns Naams wil, is te verlossen om Zichzelfs wil, gelijk Hij Zelf zegt (Jesaja 43:25): ‘Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijntwil, en Ik gedenk uwer zonden niet’. Dus vinden wij meermalen, dat de naam van de zaken genomen wordt voor de zaken zelf, gelijk: ‘Gij hebt enige weinige namen ook te Sardis’, dat is, enige weinige personen (Openbaring 3:4).

2. Door Gods Naam kunnen wij verstaan, Gods gezag, dat is Zijn volstrekt recht of macht om met Zijn schepselen te doen al wat Hem behaagt. Hij heeft recht om te schikken en macht om uit te voeren, al wat Hem behaagt omtrent dezelve (Jesaja 46:10): ‘Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen’. Wanneer Hij dan verlost om Zijns Naams wil, dan doet Hij zulks om Zijnen soevereine wil en welbehagen, en tot openbaring van Zijn volstrekt gezag, recht en macht, om alles te doen wat Hem behaagt.

3. Door Gods Naam kunnen wij verstaan, Zijn Christus; want in onze Heere Jezus Christus is Gods gehele naam en gezag (Exodus 23:21): ‘Hoed u voor Zijn aangezicht, en wees Zijn stem gehoorzaam’, enz. ‘want Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem’. Doch ingeval iemand mocht denken: Is het niet een deel van Gods Naam, dat Hij de ongerechtigheid, de overtreding en de zonde vergeeft? Wel, waarom wordt dan van Christus gezegd: ‘Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem?’ Ik antwoord: de vergeving die hier gemeend wordt, ziet niet op een bevrijding van de hel en de verdoemenis, maar van de kastijding als van een vader; gelijk een vader gezegd wordt een kind niet te vergeven, wanneer hij de roede niet wil sparen, of niet nalaten wil te kastijden. Dus zal Hij uw overtreding niet vergeven, zonder wraak te doen over uw daden; want Mijn Naam is in het binnenste van Hem, Mijn gezag is in Hem. Christus is de eigen Naam Gods, en wanneer Hij vergeeft om Zijns Naams wil, dan vergeeft Hij om Zijns Christus wil. Hierom is het, dat gelijk de heiligen van het Oude Testament gewoonlijk baden, dat God hen mocht verlossen om Zijns Naams wil, zij ook zo somtijds bidden, om Zijns Woords wil (2 Samuël 7:21), dat is om Christus wil, het Woord dat vlees geworden is; want ditzelfde gebed wordt overgebracht om Uws knechts wil (1 Kronieken 17:19). Tot dit einde was ook Davids gebed (Psalm 84:10): ‘O God, ons Schild, zie; en aanschouw het aangezicht Uws gezalfden’, en Daniëls gebed (Daniël 9:17): ‘En nu, o onze God, hoor naar het gebed Uws knechts en naar zijn smekingen, en doe Uw aangezicht lichten over Uw heiligdom, dat verwoest is; om des Heeren wil’. O, God heeft veel gedaan, en zal veel doen om Christus wil, omdat Zijn Naam in het binnenste van Hem is, en in Hem heeft Hij Zijn welbehagen, en is in Hem verzoend.

4. Door Gods Naam kunnen wij verstaan Gods eigenschappen. Van deze zal ik er enige noemen.

a. Zijn macht is Zijn Naam en om die te betonen verlost Hij, gelijk wij zien in de tekst; Hij verlost hen om Zijns Naams wil, opdat Hij Zijn mogendheid bekendmaakte. Vergelijk hiermee Exodus 9:16 en Romeinen 9:17: ‘Tot ditzelve heb Ik u verwekt,

opdat Ik in u Mijn kracht bewijzen zou, en opdat Mijn Naam verkondigd worde op de ganse aarde'; namelijk die kracht, waardoor Israël verlost werd uit de hand van Farao. Deze drangreden gebruikte Mozes om Gods gedreigde toorn af te wenden (Numeri 14:15-16). Dit is de Naam, die God openbaarde aan Abraham (Genesis 17:1): 'Ik ben God de Almachtige; wandel voor Mijn aangezicht en zijt oprecht'. Tot deze Naam namen de drie jongelingen de toevlucht (Daniël 3:17): 'Onze God, Dien wij eren, is machtig ons te verlossen uit den oven des brandenden vuurs, en Hij zal ons uit uw hand, o koning, verlossen'. Indien er iets is, dat in de weg staat van de vervulling van Zijn beloften, Hij is machtig om dat weg te nemen; gelijk Abrahams geloof zich hierop vestigde, 'ten volle verzekerd zijnde dat hetgeen beloofd was, Hij ook machtig was te doen' (Romeinen 4:21). Wanneer God om Zijns Naams wil verlost, dan is het ter wille van Zijn macht, om te tonen, dat Hij machtig is, meer dan overvloediglijk te doen boven al wat wij bidden of denken; Hij is machtig te doen boven al onze noden, boven al onze verdiensten, boven onze gebeden en boven onze gedachten; wij kunnen niet bidden om zoveel als Hij kan geven; wij kunnen niet denken wat Hij kan doen. Gods macht is een deel van Zijn Naam, hetwelk het geloof mag aangrijpen tot verlossing en zaligheid, en daar heenvlieden, zelfs wanneer er geen uitgewikkeld gezicht is van Zijn wil. Zo zeide de melaatse: 'Heere, indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen' (Mattheüs 8:2). Ik weet niet, mag een arme ziel zeggen, of Hij mij helpen wil, maar dit weet ik, dat Hij mij helpen kan; en ik word geroepen om op Zijn machtige Naam te vertrouwen, en om Zijn sterkte aan te grijpen (Jesaja 26:4 en Jesaja 27:5). Wanneer men niet beter kan, dan is het goed om op Zijn macht te vertrouwen, en Zijn wil te laten aan Hem Zelf; de ziel die dit doet, zal daar niet bij verliezen.

b. Zijn barmhartigheid is een deel van Zijn Naam; en wanneer Hij verlost om Zijns Naams wil, dan doet Hij dat om Zijner barmhartigheids wil. Zie Micha 7:18: 'Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid; want Hij heeft lust aan goedertierenheid'. Hij is de 'HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig' (Exodus 34:6). Hij heeft zo zeer lust aan goedertierenheid, dat 'Zijn barmhartigheid roemt tegen het oordeel' (Jakobus 2:13). Hierom bidt de Psalmist (Psalm 6:5): 'Keer weder, HEERE; red mijn ziel; verlos mij om Uwer goedertierenheid wil'. En Psalm 79:8: 'Gedenk ons de vorige misdaden niet; haast U, laat Uw barmhartigheden ons voorkomen, want wij zijn zeer dun geworden'; en vers 9: 'Help ons, o God onzes heils, ter oorzaak van de eer Uws Naams; en red ons en doe verzoening over onze zonde, om Uws Naams wil'. David zou vergaan zijn, indien hij niet geloofd had het goede des Heeren te zien in het land der levenden. Wij behoorden uit een gevoel van ellende, tot de fontein van alle barmhartigheid te gaan, en verlossing te verwachten om Zijns Naams wil.

c. Zijn wijsheid is een deel van Zijn Naam, want 'de HEERE is een God der wetenschappen en Zijn daden zijn recht gedaan' (1 Samuël 2:3), ja Zijns verstands is geen getal. De Psalmist merkt Gods wijsheid aan als Zijn Naam, om welks wil hij om leiding en besturing bidt (Psalm 31:4): 'Leid mij dan, en voer mij, om Uws Naams wil'. God heeft in de verlossing van zondaren door Christus zulk een achting voor Zijn Naam, als een God van oneindige wijsheid, dat in deze weg van verlossing en zaligheid, 'de veelvuldige wijsheid Gods bekendgemaakt wordt' (Efeze 3:10).

d. Zijn waarheid en getrouwheid is een deel van Zijn Naam, om welks wil Hij verlost en goedertierenheid bewijst (Klaagliederen 3:23): 'Zijn barmhartigheden zijn alle morgen nieuw, Uw trouw is groot'. Het wordt, als het ware, voor een van de hoofdletters van Zijn Naam verklaard, dat Hij 'groot van weldadigheid en waarheid is'

(Exodus 34:6). Hoe menigmaal dacht God niet aan Zijn belofte aan Abraham, Izak en Jakob ten aanzien van Israël, niettegenstaande hun zonden! Zie Psalm 105:8-10 en 2 Koningen 13:23. O, wat zal God niet al doen om Zijner waarheids en beloften wil! want Hij is geen man dat Hij liegen zou. Hij, Die om Zijner goedertierenheids wil de belofte doet, zal om Zijner waarheids en trouws wil dezelve vervullen, zie Micha 7:20. In het verlossen van zondaren door Christus, wordt Zijn waarheid uitnemend geopenbaard, zo in het vervullen van de bedreiging der wet over de Borg in plaats van de zondaar, als in de vervulling van de beloften van het Evangelie, welke allen ja en amen zijn in Christus; ook worden Zijn waarheid en getrouwheid openbaar, in de vervulling van de belofte, gedaan aan Christus in het eeuwige vredeverdrag; dit kan ten dele de zin zijn van dat woord (Romeinen 3:25): 'Tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden', wegens de verzoening. Wanneer God de zonden vergeeft door het bloed van Christus, dan verklaart Hij Zijn rechtvaardigheid en getrouwheid in Zijn belofte aan Christus gedaan, met opzicht op het zien van Zijn zaad, op het 'stellen van Zijn ziel tot een schuldoffer' (Jesaja 53:10).

5. Zijn rechtvaardigheid is een deel van Zijn Naam, om welks wil Hij verlost en zalig maakt. Gods rechtvaardigheid kan aangemerkt worden of als vergeldend, of als wrekend. Zijn vergeldende rechtvaardigheid, om welks wil Hij verlost, is of algemeen, of meer bijzonder; op een algemene wijze, kunnen zelfs enige goddeloze zondaren in de zichtbare kerk, door hun vijanden, die goddelozer zijn dan zij, onderdrukt worden, gelijk Israël geweest is door de Egyptenaren, waarom God rechtvaardiglijk wraak deed over hen, en Israël verlost. Op een bijzondere wijze kunnen wij die aanmerken in de heiligen zelf die zondaren zijn; doch omdat deze de voorwerpen zijn van de beloofde genade in Christus Jezus, zo verlost Hij ze om Zijner gerechtigheids wil. Hierom bidt David (Psalm 143:11): 'O HEERE, maak mij levend om Uws Naams wil; voer mijn ziel uit de benauwdheid om Uw gerechtigheid'. Dus wordt Hij ook gezegd Zijn volk 'te ondersteunen met de rechterhand Zijner gerechtigheid' (Jesaja 41:10). Zijn wrekende rechtvaardigheid is ook de zaak ter wille waarvan Hij verlost, op onderstelling dat die een volkomen voldoening ontvangen heeft; en zo verstaan wij gewoonlijk die tekst (Romeinen 3:25): 'Welken God voorgesteld heeft tot een Verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden die tevoren geschied zijn onder de verdraagzaamheid Gods'. De mensen zijn gewoon de verlossing en zaligheid te zoeken om Gods barmhartigheids wil; maar de gelovige beschouwing van een genoeggedane rechtvaardigheid, en van een verzoende God in Christus, zou de ziel zo vrijmoedig de zaligheid doen zoeken om Gods rechtvaardigheids wil, in en door Christus de verzoening, in Wien deze Naam van God, Zijn rechtvaardigheid, een veel heerlijker voldoening ontvangen heeft, dan zij ooit ontvangen zal in de verdoemenis van zondaren. Dit is uitdrukkelijk Gods Naam (Exodus 34:7): 'Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft; Die den schuldige geenszins onschuldig houdt'. Dat is, Hij zal in het bewijzen van weldadigheid, zo verre af zijn van Zijn rechtvaardigheid voorbij te gaan, dat Hij geenszins Zijn barmhartigheid bewijzen wil in de zondaar de zonden te vergeven, zonder Zijn rechtvaardigheid ten hoogste gade te slaan in de zonden te straffen in de Borg; in Wien Zijn wraakvorderende rechtvaardigheid, zich wrekende over de zonden, zo verklaard en verdedigd is, dat wanneer Hij de zonden door Christus vergeeft, Hij zowel rechtvaardig als barmhartig is. Want Hij heeft dit alzo tot heerlijkheid van Zijn grote Naam geschikt, 'opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigede dengene die uit het geloof in Jezus is' (Romeinen 3:26).

6. Zijn heiligheid is een deel van Zijn Naam, om welks wil Hij verlost. Dit wordt gezegd Zijn Naam te zijn (Exodus 15:11): 'Wie is als Gij, verheerlijkt in heiligheid?' En Jesaja 57:15: 'Alzo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is'. Om Dezes Naams wil verschoont en verlost Hij (Ezechiël 36:21): 'Maar Ik verschoonde hen om Mijn heiligen Naam, dien het huis Israëls ontheiligde onder de heidenen'. Zie ook vers 22: 'Ik doe het niet om uwentwil, gij huis Israëls, maar om Mijn heiligen Naam'. Gods heiligheid in het gebod van de wet, wordt in de verlossing van zondaren, door de rechtvaardigheid van Christus, niet minder verheerlijkt door de dadelijke gerechtigheid van Christus, als Zijn rechtvaardigheid in de bedreiging van de wet verheerlijkt is, door Zijn lijdende gehoorzaamheid. Ik zou hier kunnen spreken van Gods voorzienigheid, als een deel van Zijn Naam, Zijn waakzame zorg over Zijn volk; want 'de ogen des HEEREN doorlopen de ganse aarde, om Zich sterk te bewijzen aan degenen welker hart volkomen is tot Hem' (2 Kronieken 16:9). Hij bestuurt en regeert hen alles ten goede. Ik zou hier ook melding kunnen maken van de titels waarmee Hij benoemd wordt; gelijk: de HEERE der heirscharen, de sterke God, de Koning der koningen; en van Zijn Woord, hetwelk Hij wegens Zijn ganse Naam groot gemaakt heeft. Kortom, gelijk de naam datgene is, door hetwelk enige zaak of persoon bekend wordt, alzo is ook de Naam Gods de eigenlijke zaak, waardoor Hij Zichzelf bekend maakt; hetzij in Zijn eer-namen, eigenschappen, ordonnantiën, woorden of werken. Hij heeft Zich bekend gemaakt door de werken van de schepping en van de voorzienigheid; maar duizendmaal klaarder in het werk van de verlossing en zaligheid. Hierin blinken niet alleen de eigenschappen uit, welke zich vertoond hebben in de schepping en voorzienigheid, maar ook enige volmaakheden van de Goddelijke natuur, welke niet ontdekt zouden geworden zijn, indien het eerste verbond stand gehouden had; gelijk de oneindige barmhartigheid en verdraagzaamheid van God ten aanzien van schuldige zondaren; ook zou er zulk een nederbuiging niet geweest zijn als zich hier vertoond heeft, noch enige andere eigenschap in zulk een luister en schoonheid geschenen hebben, als die zich nu vertoont; terwijl daarom de satan meende de Naam Gods uit te wissen, welke Hij in het eerst op het schepsel gedrukt had, zie! hoe de oneindige Wijsheid hem verijdt, en juist dit de gelegenheid doet zijn, om Zijn Naam meer bekend te maken dan tevoren. Die eigenschappen, derhalve, welke tentoon gespreid worden in het nieuwe verbond der genade, en zich werkzaam betonen in de verlossing en zaligheid van zondaren, volgens dat verbond, is die Naam van God, welken wij hier voornamelijk in aanmerking te nemen hebben.

(2) Het tweede hoofdstuk door mij voorgesteld, is: Wat het zeggen wil, dat God om Zijns Naams wil verlost?

Nu verklaard hebbende wat Zijn Naam is, zo is de vraag, wat het te zeggen is, dat God om Zijns Naams wil verlost? In het algemeen, behalve het reeds gezegde, dat God om Zijns Naams wil verlost, geeft het te kennen, dat Hij Zijn Naam het al doet zijn van onze verlossing, omdat het zondige schepsel niets is, niets heeft, niets wil, en niets doen kan in het stuk van zijn eigen verlossing of zaligheid. Hierom wil God Zelf alles zijn, en alles doen (Jesaja 59:16 en Jesaja 63:5): 'En Ik zag toe, en er was niemand die hielp; en Ik ontzette Mij, en er was niemand die ondersteunde; daarom heeft Mijn arm Mij heil beschikt, en Mijn grimmigheid, die heeft Mij ondersteund'. Dus bedoelde God Zich te betonen alles in allen te zijn. Doch meer bijzonder:

1. Dat God om Zijns Naams wil verlost, is Zijn Naam de beweegreden doen zijn van Zijn verlossing. Wat heeft Hem bewogen om enig schuldig zondaar te verlossen? Zijn

eigen Naam; Zijn eigen barmhartigheid; Zijn eigen genade; Zijn eigen rommelende ingewanden van ontferming en medelijden en Zijn eigen liefde hebben Hem bewogen (Johannes 3:16): ‘Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe’.

2. Dat God om Zijns Naams wil verlost, is Zijn Naam de reden doen zijn waarom Hij verlost. Hoewel Zijn Naam het beweegmiddel is, zo mogen nochtans sommigen denken, dat er zekerlijk enige reden moet zijn, genomen van het schepsel. De Arminianen zeggen, dat het ‘t voorgeziede geloof en de goede werken zijn; dat Hij voorzag, dat sommigen beter zouden zijn dan anderen, en dat Hij ze om deze reden heeft willen verlossen; maar het Woord van God zegt het tegendeel (Deuteronomium 7:7-8). God heeft de zondaren lief, omdat Hij ze liefhebben wil. Zijn soevereine genade is de oorzaak waarom Hij genade bewijst (Romeinen 9:15): ‘Ik zal Mij ontfermen diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn dien Ik barmhartig ben’.

3. Om Zijns Naams wil te verlossen, is Zijn Naam stellen tot de stof van Zijns volks verlossing, zodat Zijn Naam Zelf hun verlossing is. Zijn Naam is hun sterke toren (Spreuken 18:10). Zijn Naam, de eeuwige God Zelf, is hun Woning (Deuteronomium 33:27), zodat degenen die Hij verlost, niet alleen de verlossing hebben van Hem, maar in Hem (Jesaja 45:17): ‘Israël wordt verlost door, of in de HEERE, met een eeuwige verlossing’. Hierom wordt Christus, Die ons roept om ons tot Hem te wenden en behouden te worden, Zelf de zaligheid van de zondaar genaamd (Lukas 2:29-30): ‘Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord, want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien’. ‘Zie, uw heil komt’, zegt God (Jesaja 62:11). Christus is niet alleen de Helper, maar de Hulp Zelf (Hoséa 13:9): ‘Het heeft u bedorven, o Israël, want in Mij is uw hulp’. Zie ook Psalm 18:3. Hij is ‘gegeven tot een Verbond des volks, tot een Licht der heidenen’ (Jesaja 42:6).

4. Om Zijns Naams wil te verlossen, is Zijn Naam stellen tot het middel der verlossing; en dit moet ook zo zijn, indien Zijn Naam het al is van onze verlossing. Door wat middel verlost Hij? Door Zijn Naam. Door wie zou Jakob blijven staan, dan door de God Jakobs? Door wie worden zondaren behouden, dan door Gods Naam, of door de Christus Gods? ‘En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden’ (Handelingen 4:12).

5. Om Zijns Naams wil te verlossen, is Zijn Naam de regelmaat doen zijn van onze verlossing. Hierom zal Hij zo verre verlossen, als Zijn Naam en Zijn eer door belofte verbonden zijn aan Christus of aan Zijn volk in Hem (1 Koningen 8:56): ‘Geloofd zij de HEERE, Die Zijn volk Israël rust gegeven heeft naar alles wat Hij gesproken heeft’, enz. Zie ook (Jozua 21:45): ‘Er viel niet één woord van al de goede woorden die de HEERE gesproken had tot het huis Israëls, het kwam altemaal’. Dus verlost de Heere Zijn volk ook in bijzondere gevallen, zo verre Zijn Naam, getrouwheid en waarheid, daar belang in hebben: want ‘God is getrouw, Welke u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat gij ze kunt verdragen’ (1 Korinthe 10:13).

6. Om Zijns Naams wil te verlossen, is Zijn Naam stenen tot het einde van onze verlossing; namelijk de heerlijkheid Zijns Naams. Het grote einde dat Hij Zich voorstelt in de verlossing of zaligheid, is de prijs der heerlijkheid Zijner genade (Éfeze 1:6). De heerlijkheid van Zijn wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid, goedheid en waarheid. Dit is Gods grote einde in de verlossing van de zondaren door Christus (Jesaja 43:21): ‘Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen’. Het

voornaam gebed van Christus, wanneer Hij het werk onzer zaligheid en verlossing volbracht, was: ‘Vader, verheerlijk Uw Naam’ (Johannes 12:28). Laat ons hier wat bij blijven staan, en ons verwonderen over het grote oogmerk dat God voor gehad heeft, in de verlossing om Zijns Naams wil. Gods hoge einde de heerlijkheid Zijn Naams zijnde: wat is dat?

a. God bedoelt in de verlossing om Zijns Naams wil, de openbaring en betoning van Zijn Naam, gelijk gezegd wordt (Romeinen 3:25): ‘Tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden die tevoren geschied zijn onder de verdraagzaamheid Gods’. Zijn grote oogmerk in iedere verlossing van Israël of van Zijn Kerk is, opdat Zijn Naam bekend gemaakt, verkondigd en uitgeroepen wordt.

b. Hij bedoelt in de verlossing om Zijns Naams wil, de verdediging Zijns Naams. Zijn Naam is mishandeld en beledigd in de wereld, welke met harde gedachten van God vervuld is, alsof Hij onrechtvaardig of onbarmhartig was; hierom wil Hij in de verlossing om Zijns Naams wil, Zijn Naam verdedigen, ‘opdat Hij rechtvaardig zij in Zijn spreken en rein in Zijn richten’ (Psalm 51:6). Opdat Hij in de verlossing Zich betoont niet alleen barmhartig, maar ook rechtvaardig te zijn, rechtvaardigende degenen, die uit het geloof Jezus zijn; en gelijk Hij rechtvaardig is in het verlossen en zaligen van gelovige zondaren, die tot Zijn Naam de toevlucht nemen, zo is Hij ook rechtvaardig in het verdoemen van ongelovige, onboetvaardige zondaren.

c. Hij bedoelt in de verlossing om Zijns Naams wil, de verhoging van Zijn Naam (Psalm 46:11): ‘Ik zal verhoogd worden onder de heidenen, Ik zal verhoogd worden op de aarde’. Hij bedoelt, dat ‘de rechterhand des HEEREN zou verhoogd worden door krachtige daden’ (Psalm 118:16), en ‘vermeldt dat Zijn Naam verhoogd is’ (Jesaja 12:4). Ja ‘daarom zal de HEERE verhoogd worden, opdat Hij u genadig zij’ (Jesaja 30:18). Waarom heeft God Christus door Zijn rechterhand verhoogd, anders dan opdat Zijn Naam in Hem verhoogd zou worden? ‘Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode evengeliek te zijn’, enz. ‘opdat in den Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn’; ja Hij is ‘uitermate verhoogd tot heerlijkheid Gods des Vaders’ (Filippenzen 2:6-11). Waarom verlost, verheerlijkt en verhoogt Hij een zondaar door Christus, anders dan opdat Zijn Naam verheerlijkt en verhoogd zou worden?

d. Hij bedoelt in de verlossing om Zijns Naams wil, het welbehagen van Zijn Naam; niet alleen opdat Zijn Naam verhoogd, maar ook bemind zou worden, ‘omdat Hij lust heeft aan goedertierenheid’ (Micha 7:18). Wij lezen van ‘het welbehagen van Zijn wil’ (Éfeze 1:5), en van ‘het welbehagen Zijner goedheid’ (2 Thessalonicenzen 1:11). God een oneindig welbehagen hebbende in Christus, neemt behagen in de mededeling van Zijn goedheid door Hem; en Hij verlost tot welbehagen van Zijn Naam en tot genoegen van al Zijn eigenschappen; tot het welbehagen van Zijn genade, van Zijn goedertierenheid, van Zijn heiligheid, van Zijn rechtvaardigheid, van Zijn waarheid en getrouwheid; al de Goddelijke volmaaktheden hebben daar een welbehagen in. ‘De goedertierenheid en waarheid zullen elkander ontmoeten, de gerechtigheid en vrede zullen elkander kussen’ (Psalm 85:11).

e. Hij bedoelt in de verlossing om Zijns Naams wil, de grootmaking van Zijn Naam; ik meen, dat Zijn Naam niet alleen verheerlijkt en verhoogd, maar op het hoogst groot gemaakt zou worden, volgens de lofzang van de engelen bij de geboorte van onze Zaligmaker (Lukas 2:14): ‘Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen’. Zijn Naam wordt in de weg van verlossing en zaligheid door Christus ten hoogste groot gemaakt. De verdoemenis is maar de laagste weg, waarin God door zondaren verheerlijkt wordt, en dat is tot hun eeuwig verderf. Laten

de zondaren dit overwegen, ten einde zij niet voort mogen wandelen op het pad van de hel, maar verliefd mogen worden op die weg, waarin God verheerlijkt, en ten hoogste groot gemaakt wordt. Want hierin wordt God verheerlijkt door den hoogste Persoon, Zijn eeuwige Zoon, in Zijn gehoorzaamheid en dood, in Zijn opstanding en regering, en in Zijn voorbidding aan Zijn rechterhand; verheerlijkt in de hoogste plaats, met de hoogste roem, op de hoogste wijze, en tot de hoogste trap.

f. Hij bedoelt in de verlossing om Zijns Naams wil, de vereeuwiging Zijns Naams (Jesaja 55:13): 'Het zal den HEERE wezen tot een naam, tot een eeuwig teken'. Dat is, opdat Zijn Naam geprezen zou worden met Halleluja's van lof, tot in alle eeuwigheid. 'De heerlijkheid des HEEREN zij tot in der eeuwigheid; de HEERE verblijde Zich in Zijn werken' (Psalm 104:31). 'O HEERE, Uw Naam is in eeuwigheid; HEERE, Uw gedachtenis is van geslacht tot geslacht' (Psalm 135:13). Christus de Verlosser is van eeuwigheid gezalft, opdat de zondaren die door God in Hem verlost worden, Hem eeuwig zouden prijzen. Zijn Naam is in eeuwigheid, en de verlost des Heeren zullen tot Sion komen met eeuwige lofzangen, zeggende: 'De zaligheid zij onzen God, Die op den troon zit, en het Lam, in alle eeuwigheid' (Openbaring 7:10-12).

Vraag. Maar wat is in Gods Naam, waarop Hij zulk een acht geeft, wanneer Hij verlost om Zijns Naams wil?

Ik antwoord: Hij geeft acht op Zijn Naam, in al de delen van dezelve, die ik reeds genoemd heb; en in iedere eigenschap, in zo verre, dat niet één eigenschap verongelijkt, maar die allen ten hoogste verheerlijkt zullen worden. Hij geeft ook acht op al de hoedanigheden van dezelve. Zijn Naam is een heerlijke Naam; en Hij geeft, in de verlossing van zondaren door Christus, acht op de heerlijkheid daarvan, dat dezelve verheerlijkt wordt op die wijze, gelijk ik enigszins heb aangewezen. Zijn Naam is een grote Naam; en in de verlossing van zondaren door Christus, heeft Hij acht op de grootheid van dezelve, door de teweegbrenging van zulk een grote verlossing. Wat zal Hij niet al doen voor Zijn grote Naam! Zijn Naam is een heilige Naam; en daarom geeft Hij, in de verlossing van zondaren door Christus, acht op de heiligheid van dezelve; niet alleen in het heiligen van al degenen die Hij verlost, maar ook in het verlossen door een gerechtigheid, door welke Zijn heilige wet niet alleen vervuld, maar verhoogd en verheerlijkt geworden is; een Verlosser bezorgende van zulk een oneindige waardigheid, welke de wet luister aanbrengt, door Zijn gehoorzaamheid aan dezelve. Zijn Naam is een vreselijke Naam; en daarom geeft Hij, in de verlossing van zondaren door Christus, daar zulk een acht op, dat Zijn schrikkelijke wraak en toorn op de zonde gevallen zijn, in de Persoon van de Borg en Verlosser, wanneer Hij een slachtoffer voor de zonde geworden is. Zijn Naam is een dierbare Naam; en daarom geeft Hij in de verlossing van zondaren, zulk een acht op de dierbaarheid van dezelve, dat Hij het openbaar heeft willen maken in het dierbare bloed van Christus, hetwelk de prijs van de verlossing is. Zijn Naam is een gezegende Naam, en Hij kan niet meer gezegend of gelukzalig zijn, dan Hij in Zichzelf is; maar om nochtans de gezegendheid van Zijn Naam te openbaren, verlost Hij de zondaren, om te betonen dat Hij niet beoogt gezegend en gelukzalig te zijn voor Zichzelf alleen, maar wil dat zij in Hem gezegend zullen worden, opdat 'alle heidenen Hem welgelukzalig zullen roemen' (Psalm 72:17). Zijn Naam is een wonderlijke, verborgene en onnaspeurlijke Naam; de engelen hebben deze diepte zo vele duizenden van jaren bepeild, en zijn nog tot de bodem daarvan niet gekomen, maar blijven nog de verborgenheid van de Evangelieverlossing door Christus naspeuren; ja de acht die

God op deze Zijn wonderlijke Naam geeft, in de verlossing van zondaren, is zodanig dat ieder deel van hun verlossing een wonderwerk is, openbarende de wijsheid Gods, bestaande in de verborgenheid. Met één woord, Zijn Naam is een eeuwige en onveranderlijke Naam; en het is Zijn achtgeving daarop, welke Hem, door middel van Zijn eeuwige gerechtigheid, deze eeuwige verlossing doet teweegbrengen.

(3) Het derde hoofdstuk door mij voorgesteld, is om aan te tonen hoedanige verlossing Hij om Zijns Naams wil werkt.

De verlossing is of tijdelijk, of geestelijk, of eeuwig. God heeft, om Zijns Naams wil, vele tijdelijke verlossingen voor Zijn kerk en Zijn volk teweeggebracht, gelijk wij hier in deze Psalm in Israël kunnen zien (vers 9-21, 43, 45-46). Hij heeft ook, om Zijns Naams wil, de kerk van Schotland verlost. Hij heeft ons verlost om Zijns Naams wil, uit het heidendom, wanneer Hij eerst het licht van het Evangelie in ons land zond. Hij heeft ons, om Zijns Naams wil, verlost van het Pausdom, bij de heerlijke Reformatie, welke alhier werd voortgezet door plechtige nationale verbonden, welke de heerlijkheid van ons land geweest zijn, hoedanige versmading er nu ook op gelegd mag worden. Hij heeft ons, om Zijns Naams wil verlost van de bisschoppelijkheid en de willekeurige macht, bij de genadige revolutie; en Hij heeft ons van tijd tot tijd verlost van vele aanvallen van vijanden, die ons tot de grond toe zochten te ontbloten, gelijk sommigen dit nog heimelijk doen, zelfs op deze huidige dag, door verdoemelijke dwalingen, die de grondslag van alle godsdienst omkeren; ik meen inzonderheid de Ariaanse godslastering. Doch hoedanige tijdelijke verlossing van die soort, God om Zijns Naams wil, voor een zichtbare kerk werken mocht, zo is het nochtans die geestelijke en eeuwige verlossing, welke door de verlossing van Israël was afgebeeld, daar Gods Naam het meeste belang in heeft, en het hoogst in verheerlijkt wordt; en daarom zal ik van deze eeuwige verlossing door Christus voornamelijk spreken. Indien daarom gevraagd wordt, hoedanige verlossing het van die soort is, die Hij om Zijns Naams wil werkt? Zo antwoord ik, dat er geen deel van deze grote verlossing is, of de Naam Gods is daarop gegraveerd als zijnde hetgeen Hij werkt om Zijns Naams wil. Ik zal hier kortelijk enige stukken daarvan aanwijzen, van de verkiezing af tot de heiligmaking toe; al de delen van de verlossing welke er liggen tussen die twee woorden, van eeuwigheid tot eeuwigheid, worden gewrocht om Zijns Naams wil.

1. Waarom heeft Hij enige zondaren van eeuwigheid uitverkoren? Het was om Zijns Naams wil, tot betoning van Zijn volstreckte soevereiniteit, in vaten der barmhartigheid te maken van wie Hij wilde; en ‘opdat Hij over hen den rijkdom Zijner heerlijkheid bekend zou maken’ (Romeinen 9:23). ‘Hij heeft ons uitverkoren in Hem, voor de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde’ (Efeze 1:4). En (vers 5-6): ‘Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus in Zichzelven, naar het welbehagen van Zijn wil, tot prijs der heerlijkheid Zijner genade’.

2. Waarom heeft Hij enige zondaren verlost door het bloed van Zijn eeuwige Zoon? Het was om Zijns Naams wil (Efeze 1:7-8): ‘In Welken wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade: met welke Hij overvloedig is geweest over ons in alle wijsheid en voorzichtigheid’. De verlossing van Israël is bedoeld, en wordt bestuurd tot verheerlijking van Israëls God (Jesaja 44:23): ‘Zingt met vreugde, gij hemelen, want de HEERE heeft Jakob verlost en Zich heerlijk gemaakt in Israël’.

3. Waarom roept Hij enige zondaren krachtadiglijk? Het is om Zijns Naams wil (1 Korinthe 1:26-31): 'Gij ziet uw roeping, broeders', enz. (2 Timótheüs 1:9): 'Die ons heeft zalig gemaakt, en geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar Zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen'. Hierom is het dat de heiligen hun bekering en levendmaking toeschrijven aan de genade Gods en aan Zijn Naam; 'door de genade Gods', zegt Paulus, 'ben ik wat ik ben' (1 Korinthe 15:10). En de kerk: 'Niet ons, o HEERE, niet ons, maar Uw Naam geef ere' (Psalm 115:1).
4. Waarom rechtvaardigt Hij enige zondaren? Het is om Zijns Naams wil (Jesaja 43:25): 'Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil'; (Romeinen 3:24-25): 'En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is. Welken God voorgesteld heeft tot een Verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid', enz.
5. Waarom neemt Hij enige kinderen des toorns aan tot Zijn kinderen? Het is om Zijns Naams wil (Éfeze 1:5): 'Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil'.
6. Waarom reinigt Hij enige vuile onreine zondaren? Het is om Zijns Naams wil (1 Korinthe 1:29-31): 'Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing. Opdat geen vlees zou roemen voor Hem, maar die roemt, roeme in den Heere'. En hierom worden al de grote dingen in het verbond der genade beloofd (Ezechiël 36:25-27); en onder andere Zijn Geest in ons binnenste te geven, en ons te doen wandelen in Zijn inzettingen, wordt gezegd te geschieden om Zijns Naams wil (vers 22).
7. Waarom wil Hij het goede werk, dat Hij in Zijn volk begonnen heeft, voleindigen, en hen nooit geheel verlaten, noch toelaten dat zij van Hem geheel zullen afwijken? Het is om Zijns Naams en Zijner belofte wil (Jeremia 32:40): 'En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken'; (Hebreeën 13:5): 'Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten'.
8. Waarom verheerlijkt Hij, ten laatste, enige zondaren? Het is om Zijns Naams wil, die de Gever is beide van genade en eer (Psalm 84:12); 'Het is uws Vaders welbehagen ulieden het Koninkrijk te geven' (Lukas 12:32); 'De genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere' (Romeinen 6:23). Dus wordt ieder deel van de verlossing, van het eerste tot het laatste, gewrocht om Zijns Naams wil. De Heere is een Rotssteen, Wiens werk volkomen is. Hij begint het werk, Hij zet hetzelfde voort, en voleindigt het om Zijns Naams wil; opdat de hoofdsteen van de verlossing gelegd mocht worden, met toeroepingen: Genade, genade zij denzelven. Gelijk al de delen van de verlossing om Zijns Naams wil zijn, zo worden ook al de middelen daarvan, om Zijns Naams wil gegeven. Is het rechte horen een middel van de verlossing of zaligheid? Dit geeft Hij om Zijns Naams wil, volgens die belofte (Johannes 10:16): 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen'. Is het gebed een middel van de verlossing? Dit is het dat Hij alleen geeft om Zijns Naams wil, volgens die belofte (Zacharia 12:10): 'Ik zal uitstorten den Geest der genade en der gebeden'. Is het geloof een middel van de verlossing? Ja, het is ook een deel van de verlossing, hetwelk God om Zijns Naams wil, geeft, volgens zijn woord (Éfeze 2:8): 'Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave'. Is de bekering een voornaam middel van de verlossing? Die geeft Hij om Zijns Naams wil, op het geloof als een vrucht daarvan, volgens Zijn belofte (Zacharia 12:10): 'Zij zullen

Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben; en zij zullen over Hem rouwklagen', en Hij heeft Christus verhoogd om dezelve te geven (Handelingen 5:31). Mijne vrienden! indien er enige andere zaken zijn, welke wij achten tot de verlossing te behoren, die God niet werkt om Zijns Naams wil, die mag gij vaststellen geen deel van de verlossing te zijn; want ik verzeker u, dat Zijn Naam de eer wil hebben van ieder deel van de verlossing.

(4) Het vierde hoofdstuk door mij voorgesteld, is: wat er opgesloten is in het woordje 'doch', of dat Hij desnietteenstaande verlost; en dus om aan te tonen, over welke beletselen, het zij ware tergingen of schijn-onmogelijkheden heen, hij deze verlossing teweegbrengt om Zijns Naams wil.

Doch, of desnietteenstaande, verlost Hij ze om Zijns Naams wil. Het zijn de beletselen aan de zijde van de zondaar, waarvan de tekst spreekt, en daarom zal ik mij alleen tot die bepalen. Hij verlost Israël hier, nietteenstaande zware en schrikkelijke zonden. Zie vers 6-7,13-14,16,19-21,24-25,28-29,32,34-39,43. Evenwel verlost Hij ze om Zijns Naams wil. Heeft Hij ze, nietteenstaande dit alles, om Zijn Naams wil verlost? Wat zal Hij dan niet al om Zijn Naam doen; en wat mogen de zondaren niet al op deze grond van Hem verwachten! Welke beletselen kan God niet al wegruimen, welke bergen niet al overkomen, en welke tergingen niet al voorbij zien om Zijns Naams wil. Laten daarom alle zondaren, die deze leer horen, zich wachten God langer te tergen door hun zonden, terwijl dus de verlossende genade en goedertierenheid van God voor hun oren verkondigd wordt; want de getergde goedertierenheid zal in een verschrikkelijke toorn en grimmigheid veranderen. De eeuwige verdoemenis zal uw lot zijn, indien gij deze aangebodene verlossing en zaligheid niet aanneemt; en ten einde u tot de aanneming van dezelve te lokken en te bewegen, zo verkondig ik u heden de vrijheid daarvan, en hoe God u kan verlossen met een eeuwige verlossing, nietteenstaande de grootste tergingen daar gij tot hiertoe aan schuldig zijt geweest, en nietteenstaande de grootste beletselen die gij in de weg gelegd hebt.

Meer bijzonder:

1. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, nietteenstaande zware schuld en grote overtredingen. Hierom wordt Zijn Naam verklaard te zijn: 'de HEERE God, Die de ongerechtigheid vergeeft' (Exodus 34:6-7). 'Komt dan', zegt God, 'laat ons tezamen rechten; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol' (Jesaja 1:18). Maak daarom deze tegenwerping niet tegen uzelf, in het komen tot God om verlossing; want hier ziet gij dat de genade u nodigt, nietteenstaande deze zelfde zwartigheid of tegenwerping.

2. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, nietteenstaande langdurige volharding in de zonde; hoewel gij een overtreder zijt van de baarmoeder af, tot op deze dag, al ware het nog zolang dat gij deze gevaarlijke handel van de zonde gedreven hebt, zo volgt u echter de genade nu nog met een: 'hoe lang? O hoe menigmaal roept Hij u toe: Hoe lang? Dan eens: 'Hoe lang zal Mij dat volk tergen?' (Numeri 14:11). 'En hoe lang zullen zij aan Mij niet geloven?' Dan eens: 'Hoe lang zal mijn eer tot schande zijn? Hoe lang zult gij de ijdelheid beminnen' (Psalm 4:3). 'Hoe lang zult gij de slechtigheid beminnen?' (Spreuken 1:22). Dan eens: 'Hoe lang zult gij, luiaard, nederliggen? Wanneer zult gij van uw slaap opstaan?' (Spreuken 6:9). En dan eens: 'Hoe lang zult gij de gedachten der ijdelheid bij u laten vernachten?'

3. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, nietteenstaande menigvuldige afkerigheden en afwijkingen (Jeremia 4:14): 'Was uw hart van boosheid, o Jeruzalem,

opdat gij behouden wordt', enz. en (Jeremia 3:1): 'Gij nu hebt met vele boeleerders gehoeerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE'. Zie ook (Jesaja 55:7): 'De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk'. 'Ik zal hunlieder afkering genezen' (Hoséa 14:5).

4. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande uw schrikkelijke verwaarlozing en versmading van God, zie Jesaja 43:22-25). O wonder van alle wonderen, dat dezulken nog behouden kunnen worden!

5. Hij kan behouden om Zijns Naams wil, niettegenstaande uw grote wederspanning en hardnekkigheid (Jesaja 57:17-18): 'Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid', enz. 'Ik zie hun wegen en Ik zal hen genezen', enz.

6. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande uitwendige verdrukkingen en armelijke omstandigheden in de wereld (Zefánja 3:12): 'Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen'; al waart gij een verdrevene, naar wie niemand vraagt of omziet, zo kan Hij u nochtans verlossen om Zijns Naams wil; want 'Hij vergadert de verdrevenen Israëls' (Jesaja 56:8).

7. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande uw snoodheid, onwaardigheid en onreinheid, want daar is een geopende fontein (Zacharía 13:1): 'Te dien dage zal er een fontein geopend zijn voor het huis Davids en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid'.

8. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande uw vreselijke onkunde, want 'er is geschreven in de Profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn' (Johannes 6:45).

9. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande het langdurig weigeren en tegenstaan van vele roepingen, en het verzuimen van vele gelegenheden (Romeinen 10:21): 'Den gehelen dag heb Ik Mijn handen uitgestrekt tot een ongehoorzaam en tegensprekend volk', te kennen gevende dat Hij nog met uitgebreide armen staat, om alle komende zondaren te ontvangen, zeggende: Die wil die kome.

10. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande de grootste en onverglijkelijkste goddeloosheid. Al ware er geen zondaar gelijk gij, zo kan Hij nochtans verlossen om Zijns Naams wil, omdat er geen Verlosser is als Hij. Indien uw ongelovig hart wanhopige gedachten mocht inboezemen, alsof er voor u geen zaligheid was, zeggende: Wie is een zondaar als ik ben? Laat dan die tekst (Micha 7:18) een antwoord daarop zijn: 'Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft?' enz.

11. Met één woord, Hij kan verlossen om Zijns Naams wil niettegenstaande de grootste bergen van zonde of ellende, die er in de weg schijnen te zijn (Zacharía 4:7): 'Wie zijt gij, o grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbábel zult gij worden tot een vlak veld'. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande de verschrikkelijke hardheid des harten, en de ontelbare plagen van atheïsterij, ongeloof, doodsheid en zorgeloosheid; God, die om Zijns Naams wil werkt, kan het stenen hart wegnemen en een vlezen hart geven, en kan ook uit stenen Abraham kinderen verwekken.

12. Hij kan verlossen om Zijns Naams wil, niettegenstaande ellenden en zwarigheden, die geen leraar in de wereld noemen kan, veel minder wegnemen of oplossen; het kan zijn, dat de hinderpalen van uw verlossing buiten het gezicht van alle mensen en

leraren liggen; doch zij zijn voor het oog van God; en de alziende God, die dezelve weet, is de almachtige God die ze wegnemen, en om Zijns Naams wil, verlossen kan. Maar, zal mogelijk een arme ziel denken, het is waar, Hij kan om Zijns Naams wil verlossen; maar mijn zwarigheid is, dat ik twijfel aan Zijn wil. Maar mens! waarom laat God u heden aanzeggen, wat Hij doen kan, als om alle harde gedachten van Hem uit uw hart weg te nemen, en Zijn goedwilligheid ten aanzien van u te openbaren? Zie, Hij is gewilliger om te verlossen, dan gij zijt om verlost te worden. Indien het een verlossing is van de zonde, zowel als van de hel, die gij bedoelt, dan zijt gij of onwillig om dus verlost te worden, en zo is het uw verderf, dat gij tot Hem niet komen wilt om verlossing; of indien gij gewillig zijt, dan zijt gij meer dan welkom bij Hem, om al de verlossing die Hij voor u werken kan. Het is Zijn welbehagen u te verlossen, niettegenstaande duizenden, ja miljoenen van tegenwerpingen, die er in de weg mochten zijn.

(5) Het vijfde hoofdstuk door mij voorgesteld, is om enige redenen voor te stellen, waarom Hij om Zijns Naams wil verlost.

1. Hij verlost om Zijns Naams wil, omdat, indien Hij zulks niet deed, Hij dan niemand van Adams nakomelingen verlossen zou. De beste heiligen op aarde kunnen de genade niet verdienen; de verlossing van de aller-rechtvaardigste is een daad van genade; hierom vlieden de rechtvaardigen tot deze Naam, en de rechtvaardige zelf moet uit het geloof leven, zeggende: 'Hoewel onze ongerechtigheden tegen ons getuigen, o HEERE, doe het om Uws Naams wil' (Jeremia 14:7). 'Help ons, o God onzes heils, ter oorzaak van de eer Uws Naams' (Psalm 79:9). Hij kon niemand verlossen, indien Hij het niet deed om Zijns Naams wil.

2. Hij verlost om Zijns Naams wil, opdat zondaren mogen hopen op Zijn Naam, tot Hem komen, en Hem aanroepen om genade (Psalm 130:4): 'Bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt'. Zegt gij: Zou God niet meer gevreesd worden, indien er bij Hem geen vergeving was? Het is waar, de mensen zouden in dit geval kunnen vrezen en sidderen gelijk de duivelen, op een wanhopige wijze, maar niet met een boetvaardige vrees; want 'de goedertierenheid Gods leidt tot bekering' (Romeinen 2:4). Dus verklaart God Zijn genadige voorzienigheden, dat die een trekking zijn met koorden van liefde; niemand zou op Hem of op Zijn Naam vertrouwen, indien Hij niet verlost om Zijns Naams wil.

3. Hij verlost om Zijns Naams wil, opdat zondaren Zijn Naam mochten aanbidden, en zich over Zijn goedertierenheid verwonderen. God bedoelt Zijn eigen heerlijkheid, en daarom verlost Hij om Zijns Naams wil, opdat de verlost en Zijn Naam verheerlijken mogen en uitroepen: O wonderwerkende God! Die barmhartigheid kan bewijzen, wanneer er anders niet verdiend is dan ellende. Deze uitwerking had het op David (Psalm 8:2,10): 'O HEERE, onze Heere, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!' en (Psalm 48:11): 'Gelijk Uw Naam is, o God, alzo is Uw roem tot aan de einden der aarde'.

4. Hij verlost om Zijns Naams wil, opdat zondaren, die tot Zijn Naam als tot een sterke toren niet willen lopen, en Zijn Naam vervolgens niet verheerlijken, door tot Zijn lof te leven, in hun zonden onverschoonlijk gelaten mogen worden. De heerlijkheid van Gods rechtvaardigheid zal zich blijkbaar vertonen, in degenen die Zijn barmhartigheid versmaad hebben; 'Ziet, gij verachters, en verwondert u, en verdwijnt' (Handelingen 13:41). Zij, die zulke goedertierenheid versmaden, 'vergaderen zichzelve toorn als een schat in den dag des toorns' (Romeinen 2:5).

5. Hij verlost om Zijns Naams wil, omdat dit de enige gepaste weg is voor ons om verlost te worden. Indien God aanbood om ons te verlossen om onzentwil, om onzer gerechtigheids of om onzer plichten wil; o hoe ongepast zou zulks zijn! Wij mochten denken dat God met ons spotte, omdat wij niets dan zonde en hel aan ons hebben, en dat onze beste gerechtigheid de eeuwige verdoemenis verdient; maar wanneer Hij aanbiedt te verlossen om Zijns Naams wil, dan blijkt zulks een gepaste aanbieding te zijn; dan kunnen wij niet denken dat God met ons spot; want zou Hij Zichzelf dus onteren en beledigen, wanneer Zijn eigen Naam de grond is van ons geloof, die ons wordt voorgesteld?

6. Hij verlost om Zijns Naams wil, omdat het de enige en bekwaamste weg is voor Hem om ons te verlossen. Het is de enige weg van verlossing en zaligheid die gepast is voor Zijn oneindige heerlijkheid, die niet anders dan de eer van Zijn volmaaktheden raadplegen kan, in al Zijn werken. Gods heerlijkheid nu vereist dat er geen verlossing zal zijn, dan in Zijn Naam. Waarom heeft Hij ons bekend gemaakt, dat Zijn barmhartigheid door het kanaal loopt van het nieuwe verbond? Waarom heeft Hij ons gezegd, dat de rechtvaardigheid zelf aan de zijde van de zondaren staat, zodat Hij nu rechtvaardig kan zijn in hun de zonden te vergeven? Waarom heeft Hij zo veel van Zijn wijsheid geopenbaard, daarin dat Hij de gerechtigheid en de barmhartigheid elkaar deed ontmoeten en kussen? Wijsheid door de zonde te straffen, en de zondaar nochtans te verlossen? Juist daarom, opdat Hij verheerlijkt mocht worden; opdat 'de hoge ogen der mensen vernederd, en de hoogheid der mannen nedergebogen worden; en de HEERE alleen verheven zal zijn' (Jesaja 2:11). Deze weg van verlossing is gepast naar Zijn natuur.

TOEPASSING

(6) Het zesde hoofdstuk door mij voorgesteld, is om uit de verhandelde leer enige besluiten te trekken ter toepassing.

EERSTE GEBRUIK TOT ONDERRICHTING

Is het zo, dat God om Zijns Naams wil verlost? Zie hier dan uit: 1. Bij wijze van waarschuwing:

a. Dat deze leer geen aanmoediging geeft tot zonde, hoewel God om Zijns Naams wil zondaren verlost en zalig maakt; want het gehele beloop van Zijn voorzienigheid, van Zijn Woord, en van Zijn handeling, toont Zijn vijandschap tegen de zonde. Wat is er in het Woord dat ons tot de zonde aanmoedigen zou? Al de bedreigingen van de wet zeggen in kracht: Indien gij enig ontzag hebt voor Gods toorn, zo wacht u voor de zonde. Al de geboden van de wet zeggen: Indien gij enige vrees hebt voor Gods gezag, zo wacht u voor de zonde. Al de beloften van het Evangelie zeggen: Indien gij enige achting hebt voor de genade, liefde en barmhartigheid van God, zo wacht u voor de zonde; en dat God verlost om Zijns Naams wil, zulks zegt: Indien gij enige eerbied hebt voor Gods grote Naam, zo wacht u voor de zonde. De grote verlossing of zaligheid, die Hij om Zijns Naams wil voorhoudt, is een verlossing van de zonde; dit dan te gebruiken tot een aanmoediging van de zonde, is Zijn Naam te beledigen, te ontheiligen en ijdellijk te gebruiken, en Hij zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdellijk gebruikt.

b. Denkt niet dat God, iemand die naar de hel gegaan is, om Zijns Naams wil, van de eeuwige verdoemenis verlossen zal; nee zij zijn voor eeuwig verloren, die buiten Christus sterven.

2. Zie hier ook uit, de reden waarom de heiligen op God vertrouwen, en tot Zijn Naam lopen in tijden van gevaar. Zij kennen Zijn Naam; en 'die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen' (Psalm 9:11). Zij kennen Zijn genade, Zijn goedheid, Zijn macht, Zijn heiligheid, Zijn rechtvaardigheid en Zijn waarheid; en zij hebben een belofte om hen daartoe aan te moedigen (Psalm 91:14): 'Dewijl hij Mij zeer bemint, spreekt God, zo zal Ik hem uithelpen; Ik zal hem op een hoogte stellen, want hij kent Mijn Naam'. Waarom bidden zij om vergeving 'om Zijns Naams wil?' (Psalm 25:11 en Jeremia 14:7). Omdat zij weten, dat God meer zal doen voor Zijn Naam, dan Hij anders doen zou. Hierom zei Jozua, wanneer Israël geslagen werd te Ai (Jozua 7:9): 'Wat zult Gij dan Uw groten Naam doen?'

3. Zie hier ook uit, aan wie wij de eer moeten toebrengen van de genoten en ondervonden goedertierenheid, namelijk aan Gods Naam (Psalm 115:1): 'Niet ons, o HEERE, niet ons, maar Uw Naam geef ere', enz. Dus vinden wij David ook gewoonlijk in dit werk bezig (Psalm 145:1-2): 'O mijn God, Gij Koning, ik zal U verhogen, en Uw Naam loven in eeuwigheid en altoos. Te allen dage zal ik U loven, en Uw Naam prijzen in eeuwigheid en altoos'. Dit is een grond waarom God Zijn volk helpt en verlost (Jesaja 29:22-23). Dit is, als het ware, alles wat Jehovah ontvangt voor al Zijn heerlijke verlossingen, die Hij voor ons gewrocht heeft (Ezechiël 36:23). Laat ons dan leren de heerlijkheid van al Gods werken te geven aan Zijn heerlijke Naam.

4. Zie hier ook uit, dat er in dit Evangelie voor zondaren een deur van verlossing geopend is. Verlost God om Zijns Naams wil? Dan worden degenen die zich de verlossing niet durven aanmatigen, hoedanig hun tegenwerpingen ook mogen zijn, of hoedanig zij die mogen maken, door deze ene reden beantwoord: God verlost om Zijns Naams wil, wanneer er in de wereld, geen andere reden is om zulks te doen. Hij kan voor Zichzelf een reden maken, en in Zichzelf het antwoord vinden, waarom Hij verlossen wil.

5. Zie hier ook uit, de vrijheid van de Evangelieweg van verlossing en zaligheid; want God verlost met een 'non obstante', dat is, met een niettegenstaande. O, wat is de Evangelie verlossing vrij! De wet brengt vele bedingen in; dat is, de wet der werken, die waarlijk zo genaamd wordt, zegt: doe dat, en gij zult leven; indien gij volmaakt zijt, dan zult gij gelukkig zijn; of de wet verkeerdelijk zo genaamd, de menigvuldige overblijfsels van deze in des mensen hart, die de zondaar doen denken, en zeggen: Ik kan niet behouden worden, tenzij ik mijn best doe, zo veel ik kan, en tenzij ik zo of zo geschikt ben. Maar het Evangelie opent een deur van vrije toegang voor de zondaren, met een niettegenstaande wat zonden, schuld, wanorde, verwarring, dood, benauwdheid en verderf; niettegenstaande met wat goddeloosheid gij bezet zijt, hier is nochtans een weg waarin gij verlossing en zaligheid verwachten mag. Doch, of desniettegenstaande, Hij verlost ze om Zijns Naams wil. Zegt gij: Moet ik niet verlost of gezaligd worden op mijn geloof en bekering? Is niet het geloof tenminste de voorwaarde van mijn verlossing? Ik antwoord: Het geloof en de bekering zijn delen van die verlossing of zaligheid, welke God, om Zijns Naams wil, geeft; en hoe kunnen zij dan voorwaarden zijn van die verlossing, waarvan zij voorname delen zijn? 'Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave' (Éfeze 2:8). En Christus is verhoogd, tot een Vorst en Zaligmaker, om de bekering te geven. Niemand wordt verlost zonder geloof en bekering; omdat allen die verlost worden van de Heere tot het geloof en de bekering worden verlost. Zij worden verlost van het ongeloof, en gebracht tot het geloof; verlost van de onboetvaardigheid, en gebracht tot de bekering. Het geloof en de bekering zijn de beginselen van deze verlossing, en dezelve kan niet voleindigd worden, zonder dat die begonnen is; doch

beiden, het begin en het einde, zijn hetgeen God geeft, om Zijns Naams wil (Filippenzen 1:6), omdat Zijn Naam is Alfa en Omega, het begin en het einde. Het geloof zelf is niet tot de verlossing of zaligheid nodig als een zedelijke voorwaarde, maar alleen als een natuurlijk werktuig. En hierom, gelijk het niet mogelijk is dat een bedelaar enige baat kan hebben van een vrijwillige gift, die hem wordt aangeboden, indien hij deze niet aanneemt, zo is nochtans zijn aannemen daarvan geen zedelijke voorwaarde, maar alleen het natuurlijke werktuig van zijn bezit van die gave; alzo kan ook niemand enige baat hebben van deze vrije verlossing, welke God in het Evangelie aanbiedt, tenzij hij dezelve aanneemt, op de wijze gelijk dezelve aangeboden wordt; namelijk een verlossing van zonde en toorn, tot een eeuwige heiligheid en gelukzaligheid, en dat alles om niet, om Gods Naams wil. Het aannemen is geen zedelijke voorwaarde, want zulks zou tegen het oogmerk van het Evangelie strijden. Het geloof is anders niet, dan een verwelkoming van deze verlossing, op gemelde wijze; het is de goedkeuring van de ziel van die weg der verlossing; niet een eigenlijke voorwaarde, maar een vrijwillige vereniging met dezelve; het is een geloof, dat God in deze weg verlossen wil om Zijns Naams wil, en niet ter oorzaak van ons geloof, of van iets dat door ons gedaan, of in ons gewrocht wordt. Het is een genoegen nemen om in deze weg verlost te worden, opdat Gods Naam voor eeuwig al de eer daarvan ontvangt; alle andere gronden van geloof en redenen van hoop verzakende, en deze Naam des Heeren stellende tot Zijn sterke toren, vastelijk besluitende alhier te berusten.

6. Zie hier ook uit, wat de laatste toevlucht is van het geloof. De eerste toevlucht van het geloof is tot dit woord: Misschien, of wie weet Hij mocht Zich wenden; maar hierin geen rust vindende, gaat het mogelijk tot een volstreckte belofte over, gelijk: Ik zal u een nieuw hart geven, en pleit dan op de belofte; maar nodig hebbende om meer bevestigd te worden, gaat het tot Christus, en pleit zo om Christus' wil, in Wie al de beloften ja en amen zijn. Maar waarom, zegt het, zou God om Christus' wil verlossen? Wat verplichting heeft God om dat rantsoen en die verzoening voor mij aan te nemen? Dan vlucht het eindelijk tot Gods Naam; daar ziet het, dat Gods Naam in deze weg van verlossing meer verheerlijkt zal worden, dan in enige andere weg van Gods handeling met hetzelfde. Hierom wordt er nooit gezegd, dat God om Zijns Naams wil verdoemt; want Zijn Naam ontvangt in die weg zo veel heerlijkheid niet. Hier dan is de laatste uit- en toevlucht van het geloof en de grond der hoop, en die grond is zekerlijk genoegzaam.

TWEEDE GEBRUIK TOT BEPROEVING

Beproeft hier of God begonnen is om u te verlossen om Zijns Naams wil, dan of gij verkregen hebt, dat Zijn Naam zich verbonden heeft in het werk van uw verlossing. Beproeft u hier dan uit:

1. Degenen die God begonnen heeft te verlossen om Zijns Naams wil, en aan wie Hij, om Zijns Naams wil, verder genadig wil zijn, zijn gevoelig gemaakt dat God hen om Zijns Naams wil tot hier toe geholpen en gered heeft; dat zij aan Gods Naam verschuldigd zijn ieder stukje brood dat zij genieten; verschuldigd aan Zijn Naam hun bewaring uit de hel; verschuldigd aan Zijn genade en macht, dat Hij ze tot hiertoe geholpen, Zich over hen ontfermd, en hen van het eeuwige verderf verlost heeft; en zij zijn over Zijn goedertierenheid zo bewogen, dat zij als de zulken die gevoelig zijn van de verbintenis aan Zijn Naam, daar zij onder zijn, trachten te leven. Hoewel zij volgens Zijn stipte rechtvaardigheid niets verdienen, en God tot hen mocht zeggen, gelijk wij lezen (Richteren 10:13): 'Ik zal u niet meer verlossen', en zweren, gelijk

Jeremia 44:26-27, Hij nochtans een genadig God zijnde, wil hen niet verlaten (1 Samuël 12:22), maar hen verlossen en ook anderen om hunnentwil; zo goedertieren is Hij aan hen (Genesis 18:32).

2. Zijn de tegenspoedige bedelingen van de voorzienigheid u nuttig geweest? Zijt gij door de verdrukkingen gelouterd geworden? Want degenen die de Heere om Zijns Naams wil verlost, dier verlossing heeft enige overeenkomst met de Naam van Hem die verlost. Vraagt gij: Hoe zullen wij weten, wanneer Gods roede zijn werk gedaan heeft, en Hij gezegd heeft: het is genoeg? (2 Samuël 24:16). Ik antwoord: Wanneer gij verootmoedigd zijt over de zonden die God genoodzaakt hebben de roede in de hand te nemen, gelijk liefdeloosheid, verachting van het Evangelie, toenemende dwalingen, verdeeldheden, onbroederlijke driften en verbitteringen, walging van de eenvoudigheid van het Evangelie, en de platte bediening van Gods ordonnantiën, en de toeneming van geveinsdheid onder de schone schijn van hogere genietingen, enz. Zijn deze dingen door u betreurd geworden? Doch wanneer men onder Gods genadige bedelingen heilig is, zonder de roede, dan heeft dezelve geen werk op ons te doen; want God zal niemand onnodig, noch van harte verdrukken, veel minder Zijn eigen volk (1 Petrus 1:6 en Klaagliederen 3:33). Meer bijzonder zijn uw zaligheid en verlossing, en Gods heerlijkheid zo aan elkaar verbonden, dat gij klaar ziet dat Gods Naam daar bij lijden zou, indien uw banden vaster gemaakt werden of bleven? Jozua zeide: ‘Wat zult Gij dan Uw groten Naam doen?’ (Jozua 7:9). Dit bewoog God om barmhartigheid te bewijzen aan een goddeloos volk (Deuteronomium 32:26-27), opdat Hij Zijn openbaarmakende heerlijkheid niet verlore, in de wonderen die Hij voor Israël gewrocht had; en opdat de heidenen niet mochten zeggen, dat Hij Zijn volk niet kon verlossen. Kunt gij zeggen: O! mij dunkt, God zal veel heerlijkheid verliezen, indien ik niet verlost word; en ik mag niet denken, dat Zijn Naam die heerlijkheid zou missen, die ik zie dat Hij ontvangen zou in mij te verlossen?

3. Die Hij verlost om Zijns Naams wil, zijn van alle hoop afgebracht, van verlossing om huns zelfs wil; gelijk de Heere zo Zelf spreekt: ‘Ik doe het niet om uwentwil, gij huis Israëls, maar om Mijn heiligen Naam’ (Ezechiël 36:22). Evenzo zijn zij ook gebracht om te zeggen: God zal niet om mijnentwil zo of zo doen, maar om Zijns Naams wil.

4. Zij zoeken alles, wat zij van God nodig hebben, om Zijns Naams wil. Vele onbegenadigde bedelaars verzoeken een aalmoes om Gods wil, die niet weten wat zij zeggen; maar de gelovigen liggen aan Gods deur, en verzoeken alles om Zijnentwil. Zij verzoeken vergeving om Zijns Naams wil, zeggende met David: ‘Om Uws Naams wil, HEERE, zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot’ (Psalm 25:11). Zij zeggen: maak mij levend om Uws Naams wil; heilig mij om Uws Naams wil; geef mij genade om Uws Naams wil; ja alles wat zij bidden is om Zijns Naams wil. Dus leunen zij op Zijn schoot, en geven bewijs, dat zij geliefd zijn met een eeuwige liefde.

5. Zij zullen wensen veel te mogen doen, en tevreden zijn veel te lijden om Zijns Naams wil. Hun hoogachting voor Zijn Naam is zodanig, dat iedere plicht hun gemakkelijk zal zijn, wanneer zij Zijn Naam en Zijn eer in het oog hebben; en zij achten al hun lijden maar licht, wanneer zij lijden om Zijns Naams wil; dit deed de gelovigen ‘de beroving hunner goederen met blijdschap aannemen’ (Hebreeën 10:34).

6. Zij zullen Zijn Naam verhogen, als zijnde een naam boven allen naam. Hierom zullen zij trachten Zijn Naam te verheffen, in de wereld, opdat alle mensen Zijn Naam mogen kennen. Zij zullen bedroefd zijn, wanneer Zijn Naam ontheilgd en gelasterd wordt, en tevreden, dat hun naam verdonkerd en begraven wordt, opdat de Zijne maar groot gemaakt mag worden, zeggende: laat mij minder worden en Hem wassen; wat er

ook van mijn naam mocht worden, Heere, Uw Naam worde verhoogd! Hun eerezucht zal zijn, om Zijn Naam geschreven te hebben op hun voorhoofden (Openbaring 3:12): 'Ik zal op hem schrijven den Naam Mijns Gods', enz, 'en ook Mijn nieuwen Naam'.

7. Zij zullen de weg der verlossing goed keuren en hoog achten, om deze reden, dat God verlost om Zijns Naams wil. Hun harten zullen zeggen: O ik prijs de verlossing en zaligheid des te meer, omdat Zijn Naam daardoor verheerlijkt wordt. Zij zetten Zijn Naam boven hun verlossing, als de kroon daarvan; Zijn Naam onder dezelve, als de grond daarvan; en Zijn Naam en eigenschappen rondom dezelve, als de bescherming daarvan; want hun hoog vertrek is 'de sterkten der steenrotsen' (Jesaja 33:16). Zijn Naam is een rotssteen rondom hen; 'Rondom Jeruzalem zijn bergen; also is de HEERE rondom Zijn volk, van nu aan tot in der eeuwigheid' (Psalm 125:2). Gelijk Zijn Naam de reden is van hun verlossing, also is die ook de reden waarom zij de verlossing verwachten. Gelijk Gods beweegreden om hen te verlossen, genomen is van Zijn Naam, also is hun beweegreden om op Hem ter verlossing te vertrouwen, genomen van Zijn Naam. O, dit verzoet de gedachte van de verlossing grotelijks, dat Zijn Naam daardoor verhoogd wordt! Zij begeren geen andere weg van verlossing, dan door Zijn Naam.

8. Zij lopen niet alleen tot deze sterke toren, namelijk des HEEREN Naam, maar zij lopen daarin en berusten aldaar. Zij hangen hun zaligheid en verlossing aan deze sterke nagel in een vaste plaats; zij bouwen op deze eeuwige rotssteen, en hier vinden zij hun rust. Gelijk de mussen en de zwaluwen hun nesten bouwden in de balken van de tempel en tabernakel, en aldaar hun jongen uitbroedden, also wonen zij ook in de hoogte; Christus is de tempel, en Gods Naam en eigenschappen zijn, als het ware, de verheven pilaren en hoge balken van de tempel, en aldaar bouwt en nestelt het geloof, alwaar de duivel zo min als al de machten van de hel, in staat zullen zijn hun nesten te storen; daar wonen zij veilig, zonder kwaad te vrezen, en daar leggen zij hun jongen, brengende en dragende Gode vruchten, namelijk, al de vruchten der heiligheid en gerechtigheid, welke bevonden worden tot prijs en heerlijkheid Gods. Want gelijk hun vrucht uit Hem, de tempel, gevonden wordt (Hoséa 14:9), also is ook hun vrucht voor Hem, zijnde de tempel toegewijd, tot prijs en heerlijkheid Zijns Naams, die aldaar woont.

9. Zij, die God begonnen is te verlossen om Zijns Naams wil gelijk deze hun vertrouwen plaatsen op Zijn Naam, als de voornaamste drangreden van hun vertrouwen, also zal deze drangreden hen ook voeren over duizenden van zwarigheden, tegenstanden en beletselen, die in de weg van hun verlossing schijnen te liggen. Deze Naam van God zal u sterken tegen duizenden van verzoeken en tegenwerpingen. Niettegenstaande uw zonden, uw schuld, uw wederspanningheid, uw afval, de toorn Gods die tegen uw zonden is uitgegaan, gelijk die tegen Jona uitging, in vreselijke stromen van grimmigheid, zo zal het geloof nochtans zeggen: ik zal de tempel Uwer heiligheid, Uw heilige Naam, weder aanschouwen; want Hij verlost toch om Zijns Naams wil. Daar zijn duizend dingen om mij moedeloos te maken, in mijn verwachting van de verlossing, en wanneer ik die overweeg dan moet ik daaraan wanhopen; maar ik begeer met Abraham nergens op te zien dan op Gods Naam en woord van belofte (Romeinen 4:19). Hier is een zaak die alles kan overwinnen. O, ik hoop dat Hij mij verlossen zal om Zijns Naams wil. Zijt gij hier gebracht? Blijf hier maar en gij zult veilig zijn. Daar is geen mens die meer van God bezit in de gehele wereld, dan die tot Zijn nietigheid voor God gebracht is en die niets heeft om op te vertrouwen, dan den grote Naam van God. Die Naam heeft nooit een ziel begeven, die

daarop vertrouwde. Met één woord, die God verlost om Zijns Naams wil, die zijn gebracht:

- a. Om Zijn Naam te kennen.
- b. Om op Zijn Naam te vertrouwen.
- c. Zijn Naam lief te hebben.
- d. Zijn Naam te vrezen en te dienen.

DERDE GEBRUIK TOT VERMANING

1. Aan alle zondaren in het algemeen. Verlost God om Zijns Naams wil, en dat met een desnietteenstaande van ontelbare zonden? O laten dan de zondaren hopen op Zijn Naam, en tot dezelve de toevlucht nemen om verlost te worden. Vraagt gij: Hoe deze leer de grond van het geloof is voor allen, naardien God alleen beoogt de uitverkorenen te verlossen, en dat degenen die Hij dadelijk verlost alleen gelovigen zijn? Hoe kan deze leer dan begrepen worden als een bemoediging voor alle zondaren, om op Zijn Naam ter verlossing te zien? Ik antwoord: De verlossing of zaligheid kan drieledig worden aangemerkt; namelijk een verlossing in het besluit, een verlossing in de bezitting en een verlossing die in het Woord wordt voorgesteld. De verlossing die besloten is, raakt waarlijk de uitverkorenen alleen, en zij zullen dezelve ook verkrijgen; doch dit is niet het eerste voorwerp van iemands geloof. Wie uitverkoren is, dit is een verborgenheid, en de verborgen dingen zijn voor de Heere; de verlossing, gelijk die in Gods besluit is, raakt u niet. De verkregen verlossing, of die welke bezeten wordt, is de gelovigen eigen; ook is deze niet het voorwerp van iemands geloof, maar veeleer het voorwerp van het gevoel dergenen, die dezelve bezitten, wanneer zij weten dat zij die deelachtig zijn. Maar de verlossing, voorgehouden in het Woord, raakt een iegelijk die het Evangelie hoort; de verlossing die beloofd, en die in de algemene bedeling van het Evangelie aangeboden wordt, met een bijzondere nodiging aan allen, om tot Christus te komen om verlossing. De verlossing aan te grijpen, gelijk die in het Woord ligt, is voor u de veilige. Indien gij de verlossing aanneemt, gelijk u dezelve in het Woord wordt voorgesteld, dan zult gij die in bezit krijgen; en wanneer gij die in bezit hebt, dan mag gij besluiten, dat dezelve een besloten verlossing was. Dit is de rechte orde langs welke gij tot Gods besluit mag opklimmen, door dit woord der zaligheid, dat tot u gezonden is, aan te nemen. Zie Romeinen 10:6-8: 'Zeg niet in uw hart: Wie zal in den hemel opklimmen?' om te zien of de verlossing voor mij besloten is? 'Of: Wie zal in den afgrond nederdalen?' in de afgrond van het hart, om te zien of de verlossing verkregen en in bezit bekomen is? Gij zult in uzelf geen voorwerp des geloofs vinden; maar 'nabij U is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord des geloofs en der verlossing, hetwelk wij prediken'; hetwelk gij met uw mond te belijden en met uw hart te geloven hebt (vers 9). O zondaar! Zijn Woord, tot het aangrijpen waarvan gij geroepen wordt, is Zijn Naam; het is datgene waardoor Hij Zichzelf bekend maakt; vlied dan tot Zijn Naam, en verwacht dan de zaligheid of verlossing, gelijk die in Zijn Woord of Naam is. En laat in het komen tot Hem om de verlossing, Zijn Naam:

- a. Uw beweegreden zijn; want dus zult gij Hem verheerlijken.
- b. Laat Zijn Naam uw sterke toren zijn, tot welke gij om de verlossing heen loopt.
- c. Laat Zijn Naam de regelmaat van uw verwachting zijn; laat zo verre Hij verheerlijkt zal worden in u te verlossen, uw hoop en verwachting zich zo verre uitstrekken, dat Hij het doen zal.

d. Laat Zijn Naam uw pleitreden zijn: ‘Wat zult Gij dan Uw groten Naam doen?’ (Jozua 7:9). O verlos mij om Uws Naams wil; Vader verheerlijk Uw Naam. Werp hier uw anker op neer, enz.

2. Aan gelovigen in het bijzonder, die tot deze sterke toren, de Naam des HEEREN, heengelopen zijn. O, verwondert u over Zijn goedertierenheid; verwondert u over Zijn Naam! Hij weet al uw zonden tegen Hem en tegen Zijn Naam; nochtans heeft Hij u om Zijns Naams wil genade bewezen. O, wil toch de zonde tegen zulk een goedertieren God haten en verfoeien; laat Zijn goedertierenheid u meer en meer tot bekering leiden; de aarde is vol van Zijn goederen. O, zijt gij naar Zijn Naam genoemd? Laat Hem toch niet door u onteerd worden, maar verhoogt Zijn Naam; prijst Hem voor Zijn goedertierenheid, waarheid en getrouwheid (Psalm 48:11): ‘Gelijk Uw Naam is, o God, also is Uw roem tot aan de einden der aarde; Uw rechterhand is vol van gerechtigheid’. O, schrijf al de goedertierenheid, die gij geniet, aan Zijn Naam toe, en benaarsigt u om geschikte voorwerpen voor Gods Naam te zijn, opdat Hij Zijn Naam tot uw hulp en verlossing verbindende, meer en meer verheerlijkt worde; benaarsigt u, zodanigen te zijn, als de Schriftuur eist, dat gij zijn zult; want hoewel zondaren grond hebben te hopen, dat Hij helpen kan om Zijns Naams wil, zo hebben de heiligen nochtans grond, dat Hij hen om Zijns Naams wil helpen zal. De onbegenadigden mogen op hoop tot Hem komen, dat Hij om Zijns Naams wil het goede werk in hen beginne; maar de begenadigden mogen tot Hem lopen, op hoop, dat Hij het goede werk in hen, om Zijns Naams wil, voleindigen zal; Zijn Naam is daartoe verbonden.

Met één woord, gelovigen! gebruik Zijn Naam in ieder geval; want die is gepast voor alle noden. Hebt gij nodig, dat er wonderen voor u gewrocht worden? Zijn Naam is Wonderlijk; komt tot Hem, opdat Hij zulks doe om Zijns Naams wil. Hebt gij raad en besturing nodig? Zijn Naam is Raad; werpt u tot dit einde op Hem en op Zijn Naam. Hebt gij machtige vijanden te bestrijden? Zijn Naam is Sterke God; smeekt dat Hij Zijn kracht te werk stelt, om Zijns Naams wil. Hebt gij Zijn vaderlijk medelijden en ontferming nodig? Zijn Naam is Vader der eeuwigheid. Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, zo ontfermt Zich de HEERE over degenen die Hem vrezen; pleit dan op Zijn ontferming over u, om Zijns Naams wil. Hebt gij uitwendige, inwendige of eeuwige vrede nodig? Zijn Naam is Vrededorst; zoek dan om Zijns Naams wil, dat Hij die vrede schept. Hebt gij genezing nodig? Zijn Naam is Jehovah Rophi, de HEERE, uw Heelmeester; smeek dan, om Zijns Naams wil, dat Hij al uw krankheden geneest. Hebt gij vergeving van zonden nodig? Zijn Naam is Jehovah Tsidkenu, de HEERE onze gerechtigheid; bid dan om Zijns Naams wil, dat Hij uw ongerechtigheden genadig zij. Hebt gij bescherming nodig? Zijn Naam is Jehovah Nissi, de HEERE uw Banier; zoek dan, om Zijns Naams wil, dat Zijn banier van liefde en genade over u mocht uitgespreid worden. Hebt gij in groot gebrek nooddrift nodig? Zijn Naam is Jehovah Jireh, op den berg des HEEREN zal het voorzien worden, de HEERE zal het voorzien. Hebt gij Zijn tegenwoordigheid nodig? Zijn Naam is Jehovah Shamma, de HEERE is aldaar, Immanuel, God met ons, zie op Hem, opdat Hij met u zij, om Zijns Naams wil. Hebt gij de verhoring der gebeden nodig? Hij is een God, die het gebed hoort. Hebt gij sterkte nodig? Zijn Naam is de overwinning Israëls. Hebt gij troost nodig? Zijn Naam is de vertroosting Israëls. Hebt gij bescherming nodig? Zijn Naam is de vrijstad. Hebt gij niets, maar alles nodig? Zijn Naam is alles en in allen. Zit vrij neder en bedenkt namen, voor al uw gebreken en noden, en gij zult bevinden dat Hij een Naam heeft, die gepast is voor die allen. Hij heeft tot uw hulp wijsheid om u te besturen, macht om u te bewaren, barmhartigheid

om Zich uwer te ontfermen, waarheid om u te beschutten, heiligheid om u te heiligen, rechtvaardigheid om u te rechtvaardigen, genade om u te versieren, en heerlijkheid om u te kronen. Vertrouw dan op de Naam van Hem, die om Zijns Naams wil verlost.

AMEN